GPW
Elektronicznie podpisany przez GPW
DN: c=PL, o=Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A, ou=BM, cn=GPW, email=prospekty.emisyjne@gpw.com.pl
Data: 2012.11.16 14:25:30 +01'00'

DOKUMENT INFORMACYJNY

DLA OBLIGACJI NA OKAZICIELA

SERII A (ISIN: PLENERG00014)

wyemitowanych przez

ENERGA SA

z siedzibą w Gdańsku

Niniejszy dokument informacyjny został sporządzony w związku z ubieganiem się o wprowadzenie instrumentów finansowych objętych tym dokumentem do obrotu w alternatywnym systemie obrotu prowadzonym przez BondSpot S.A.

Wprowadzenie instrumentów finansowych do obrotu w alternatywnym systemie obrotu nie stanowi dopuszczenia ani wprowadzenia tych instrumentów do obrotu na regulowanym rynku pozagiełdowym prowadzonym przez BondSpot S.A.

Inwestorzy powinni być świadomi ryzyka jakie niesie ze sobą inwestowanie w instrumenty finansowe notowane w alternatywnym systemie obrotu, a ich decyzje inwestycyjne powinny być poprzedzone właściwą analizą, a także jeżeli wymaga tego sytuacja, konsultacją z doradcą inwestycyjnym.

Treść niniejszego dokumentu informacyjnego nie była zatwierdzana przez BondSpot S.A. pod względem zgodności informacji w nim zawartych ze stanem faktycznym lub przepisami prawa.

Gdańsk, dnia 12 listopada 2012 roku

I. WSTĘP

DOKUMENT INFORMACYJNY

1. Nazwa (firma) i siedziba Emitenta

Emitentem Obligacji jest spółka ENERGA Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku pod adresem al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk ***("ENERGA", "Emitent", "Spółka").***

2. Nazwa i siedziba Doradcy Emitenta

Doradca Prawny Emitenta:

White & Case P. Pietkiewicz, M. Studniarek i Wspólnicy - Kancelaria Prawna sp.k.
ul. Marszałkowska 142
00-061 Warszawa

3. Liczba, rodzaj, jednostkowa wartość nominalna i oznaczenie Obligacji wprowadzanych do obrotu na rynku, objętych Dokumentem Informacyjnym

Niniejszym Dokumentem Informacyjnym objętych i wprowadzanych do obrotu jest 100.000 obligacji na okaziciela emitowanych w formie zdematerializowanej, o oprocentowaniu zmiennym, spółki ENERGA S.A. Serii A (ISIN: PLENERG00014), o jednostkowej wartości nominalnej w wysokości 10.000 PLN (**"Obligacje"**).

4. **Spis treści**

I. WSTĘP 2

1. NAZWA (FIRMA) I SIEDZIBA EMITENTA 2
2. NAZWA I SIEDZIBA DORADCY EMITENTA 2
3. LICZBA, RODZAJ, JEDNOSTKOWA WARTOŚĆ NOMINALNA I OZNACZENIE OBLIGACJI WPROWADZANYCH DO OBROTU NA RYNKU, OBJĘTYCH DOKUMENTEM INFORMACYJNYM 2
4. SPIS TREŚCI 3

II. CZYNNIKI RYZYKA 6

III. OŚWIADCZENIE OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA INFORMACJE ZAWARTE W DOKUMENCIE INFORMACYJNYM 31

IV. DANE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WPROWADZANYCH DO ALTERNATYWNEGO SYSTEMU OBROTU 32

1. CELE EMISJI 32
2. WIELKOŚĆ EMISJI 32
3. WARTOŚĆ NOMINALNA I CENA EMISYJNA OBLIGACJI 32
4. WARUNKI WYKUPU 32
5. WARUNKI WYPŁATY OPROCENTOWANIA 32
6. WYSOKOŚĆ I FORMA ZABEZPIECZENIA 33
7. SZACUNKOWE DANE DOTYCZĄCE WARTOŚCI ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ NA OSTATNI DZIEŃ KWARTAŁU POPRZEDZAJĄCEGO UDOSTĘPNIENIE PROPOZYCJI NABYCIA ORAZ PERSPEKTYWY KSZTAŁTOWANIA ZOBOWIĄZAŃ EMITENTA DO CZASU CAŁKOWITEGO WYKUPU OBLIGACJI 34
   7.1 Wartość zaciągniętych zobowiązań na ostatni dzień kwartału poprzedzającego udostępnienie Propozycji Nabycia Obligacji objętych niniejszym Dokumentem Informacyjnym 34
   7.2 Perspektywy kształtowania zobowiązań Emitenta do czasu całkowitego wykupu Obligacji 34
8. OGÓLNE INFORMACJE O RATINGU PRZYZNANYM EMITENTOWI LUB OBLIGACJOM 34
9. DODATKOWE PRAWA Z TYTUŁU POSIADANIA OBLIGACJI 34
10. OGÓLNE INFORMACJE O ZASADACH OPODATKOWANIA DOCHODÓW ZWIĄZANYCH Z POSIADANIEM I OBROTEM OBLIGACJAMI OBJĘTYMI DOKUMENTEM INFORMACYJNYM 34
11. CELE PROGRAMU, JEŻELI ZOSTAŁY OKREŚLONE 36
12. ŁĄCZNA WIELKOŚĆ EMISJI OBJĘTEJ PROGRAMEM 36
13. WARTOŚĆ NOMINALNA OBLIGACJI OBJĘTYCH PROGRAMEM 36
14. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBLIGACJI OBJĘTYCH PROGRAMEM 36

V. DANE O EMITENCIE 37

1. NAZWA (FIRMA), FORMA PRAWNA, KRAJ SIEDZIBY, SIEDZIBA I ADRES EMITENTA WRAZ Z DANYMI TELEADRESOWYMI 37
2. IDENTYFIKATOR KLASYFIKACJI STATYSTYCZNEJ ORAZ NUMER IDENTYFIKACJI PODATKOWEJ 37
3. CZAS TRWANIA EMITENTA 37
4. PRZEPISY PRAWA, NA PODSTAWIE KTÓRYCH ZOSTAŁ UTWORZONY EMITENT 37
5. SĄD REJESTROWY KTÓRY DOKONAŁ REJESTRACJI SPÓŁKI EMITENTA 37

6. OPIS HISTORII EMITENTA 37
7. RODZAJE I WARTOŚĆ KAPITAŁÓW WŁASNYCH EMITENTA ORAZ ZASADY ICH TWORZENIA 38
8. INFORMACJE O NIEOPŁACONEJ CZĘŚCI KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO 39
9. PRZEWIDYWANE ZMIANY KAPITAŁU ZAKŁADOWEGO W WYNIKU REALIZACJI PRZEZ OBLIGATARIUSZY UPRAWNIEŃ Z OBLIGACJI ZAMIENNYCH LUB Z OBLIGACJI DAJĄCYCH PIERWSZEŃSTWO DO OBJĘCIA W PRZYSZŁOŚCI NOWYCH EMISJI AKCJI 39
10. RYNKI INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, NA KTÓRYCH SĄ LUB BYŁY NOTOWANE INSTRUMENTY FINANSOWE EMITENTA LUB WYSTAWIANE W ZWIĄZKU Z NIMI KWITY DEPOZYTOWE 39
11. POWIĄZANIA KAPITAŁOWE EMITENTA 39
12. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE I OSOBOWE EMITENTA 46
13. INFORMACJE O PRODUKTACH I USŁUGACH ORAZ PODZIAŁ NA SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI 49
13.1 Segment dystrybucji 51
13.2 Segment wytwarzania 55
13.3 Segment sprzedaży 62
13.4 Otoczenie rynkowe 66
13.5 Strategia oraz program inwestycyjny 79
14. OPIS GŁÓWNYCH INWESTYCJI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH EMITENTA, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH, ZA OKRES OBJĘTY SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM LUB SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM, ZAMIESZCZONYMI W DOKUMENCIE INFORMACYJNYM 83
15. WSZCZĘTE WOBEC EMITENTA POSTĘPOWANIA: UPADŁOŚCIOWE, UKŁADOWE LUB LIKWIDACYJNE 85
16. WSZCZĘTE WOBEC EMITENTA POSTĘPOWANIA: UGODOWE, ARBITRAŻOWE LUB EGZEKUCYJNYM 85
17. INNE POSTĘPOWANIA 85
18. ZOBOWIĄZANIA EMITENTA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI ZOBOWIĄZAŃ WOBEC POSIADACZY OBLIGACJI 88
19. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE EMITENTA 89
20. NIETYPOWE OKOLICZNOŚCI LUB ZDARZENIA MAJĄCE WPŁYW NA WYNIKI Z DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ZA OKRES OBJĘTY SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM ZAMIESZCZONYM W DOKUMENCIE INFORMACYJNYM 90
21. ISTOTNE ZMIANY W SYTUACJI GOSPODARCZEJ, MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ EMITENTA I GRUPY ORAZ INFORMACJE ISTOTNE DLA ICH OCENY, KTÓRE POWSTAŁY PO SPORZĄDZENIU SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZAMIESZCZONEGO W DOKUMENCIE INFORMACYJNYM. 91
22. OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I OSOBY NADZORUJĄCE EMITENTA 91
23. STRUKTURA AKCJONARIATU EMITENTA, ZE WSKAZANIEM UDZIAŁOWCÓW POSIADAJĄCYCH CO NAJMNIEJ 5 % GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2011 R. 92
24. INNE ISTOTNE INFORMACJE O EMITENCIE 92
24.1 Wybrane dane finansowe 92
24.2 Plany i przewidywania w zakresie czynników wpływających na przyszłe wyniki Emitenta 93

VI. SPRAWOZDANIA FINANSOWE 94

1. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZA PIERWSZE PÓŁROCZE 2012 ROKU, SPORZĄDZONE ZGODNIE

Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ WRAZ Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA..... 94
2. SPRAWOZDANIE FINANSOWE EMITENTA ZA 2011 ROK, SPORZĄDZONE ZGODNIE Z POLSKIMI STANDARDAMI RACHUNKOWOŚCI WRAZ Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA I RAPORTEM Z BADANIA. 95
3. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZA 2011 ROK SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ WRAZ Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA..... 96
4. SPRAWOZDANIE FINANSOWE EMITENTA ZA 2010 ROK, SPORZĄDZONE ZGODNIE Z POLSKIMI STANDARDAMI RACHUNKOWOŚCI WRAZ Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA I RAPORTEM Z BADANIA. 97
5. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZA 2010 ROK SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ WRAZ Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA..... 98

VII. INFORMACJE DODATKOWE 99

VIII. ZAŁĄCZNIKI 100

ZAŁĄCZNIK 1 AKTUALNY ODPIS Z REJESTRU PRZEDSIĘBIORCÓW EMITENTA 101

ZAŁĄCZNIK 2 UJEDNOLICONY TEKST STATUTU EMITENTA..... 102

ZAŁĄCZNIK 3 TEKST UCHWAŁSTANOWIĄCYCH PODSTAWĘEMISJI OBLIGACJI OBJĘTYCH DOKUMENTEM INFORMACYJNYM 103

ZAŁĄCZNIK 4 WARUNKI EMISJI OBLIGACJI..... 104

ZAŁĄCZNIK 5 DEFINICJE I OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW..... 105

II. CZYNNIKI RYZYKA

Ryzyka związane z warunkami makroekonomicznymi

Grupa Kapitałowa ENERGA (dalej jako **"Grupa kapitałowa"**, **"Grupa"**, **"Grupa ENERGA"**) prowadzi działalność i uzyskuje przychody głównie na terytorium Polski i z tego względu czynniki makroekonomiczne oddziaływujące na Polskę mają istotny wpływ na jej działalność gospodarczą, kondycję finansową i wyniki operacyjne. Czynniki te obejmują między innymi wahania PKB, inflację, poziom stóp procentowych, bezrobocie, stopień rozwoju sektora usług i sektora przemysłu oraz zmiany polskiej polityki gospodarczej.

Na sytuację gospodarczą w Polsce oddziałuje niekorzystnie, pod wieloma względami, pogorszenie warunków ekonomicznych oraz brak stabilizacji na światowych rynkach finansowych. W konsekwencji tego, Polska odnotowała spadek tempa wzrostu gospodarczego, wzrost poziomu bezrobocia oraz spadek wartości dóbr majątkowych.

Ponadto na wyniki Grupy kapitałowej wpływa stan gospodarki światowej, a w szczególności pogorszenie warunków makroekonomicznych w innych krajach członkowskich UE. Stan polskiej gospodarki jest w dużej mierze podyktowany sytuacją w strefie euro, do której trafia 54% polskiego eksportu (*GUS - poziom handlu zagranicznego ogółem oraz z podziałem na poszczególne kraje. 1 grudnia 2011 r., dane wstępne*) i która była odbiorcą 55% eksportu z Polski w 2010 r. (*GUS - Handel zagraniczny. Styczeń - grudzień 2010 r., dane ostateczne*).

Dalsze pogorszenie stanu gospodarki światowej może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, wyniki i kondycję finansową Grupy kapitałowej. W szczególności, pogłębienie się aktualnego kryzysu gospodarczego, w połączeniu ze wzrostem cen energii oraz rozwojem nowych technologii energooszczędnych, może doprowadzić m.in. do spadku popytu i trudności z punktu widzenia dostawców, podwykonawców i kontrahentów Grupy kapitałowej, co z kolei może im utrudnić, a nawet uniemożliwić wywiązanie się z ich zobowiązań wobec Grupy kapitałowej. Wydarzenia te mogą w takim przypadku mieć niekorzystny wpływ na działalność, wyniki lub kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ryzyka związane z działalnością Grupy kapitałowej

Ryzyko związane ze znacznym stopniem regulacji sektora energetyki

Jako właściciel i operator obiektów energetycznych, właściciel i operator jednostek wytwórczych energii odnawialnej oraz właściciel spółki dystrybucji energii elektrycznej, Grupa kapitałowa podlega m.in. regulacjom prawnym w zakresie energetyki i ochrony środowiska, obowiązującym w Polsce i UE. Grupa prowadzi działalność gospodarczą w sektorze, w którym aktywną rolę jako organ nadzoru rynku odgrywa Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, rząd polski może wprowadzać ograniczenia w zakresie sprzedaży paliw oraz limitować dostawy i zużycie energii elektrycznej i cieplnej. Ponadto jednostki samorządu terytorialnego mogą wywierać wpływ na działalność firm w sektorze energetyki, w szczególności przez ustalanie miejscowych planów dostaw energii cieplnej i energii elektrycznej.

W ostatnim czasie Polska jest uznawana za kraj posiadający stosunkowo przejrzysty i stabilny system regulacji sieci elektroenergetycznych, niemniej jednak ustawy są stosunkowo nowe i ich implikacje nie są jeszcze w pełni znane. Wprowadzane były częste nowelizacje Prawa energetycznego oraz przepisów wykonawczych wydanych na jego podstawie, Prawa zamówień publicznych, ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz innych ustaw regulujących działalność sektora energetycznego w Polsce. Znowelizowana ustawa Prawo energetyczne implementuje przepisy zawarte w Trzecim Pakiecie Energetycznym przyjętym przez Parlament Europejski, włącznie z Dyrektywą 2009/73/WE dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającą dyrektywę 2003/55/WE. Tzw. "regulacja systemowa", implementująca szczegółowe zasady funkcjonowania gazownictwa, weszła w życie w Polsce w lipcu 2012 r. Zmiany te będą miały istotny wpływ na działalność firm w polskim sektorze energetyki i mogą doprowadzić do powstania ryzyk zbliżonych do ryzyk wynikających z

działalności polskiego organu regulacyjnego – Prezesa URE, jak opisano poniżej w odniesieniu do udzielania licencji i ustalania taryf.

Z tego względu częste zmiany, nieścisłości oraz brak jednolitej interpretacji przepisów prawa w Polsce, zwłaszcza przepisów podatkowych, stwarzają ryzyka w zakresie uregulowań prawnych, w ramach których Grupa kapitałowa prowadzi działalność operacyjną. W połączeniu ze stosunkowo długim okresem przedawnienia zobowiązań podatkowych, takie okoliczności mogą wpływać niekorzystnie na działalność operacyjną, wyniki finansowe oraz kondycję Grupy kapitałowej.

Pakiet nowelizacji ustaw Prawo energetyczne, Prawo gazowe oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii został opracowany przez Ministerstwo Gospodarki. Wejście w życie znowelizowanych przepisów doprowadzi do zmiany funkcjonowania polskiego rynku energetycznego. Może to z kolei mieć niekorzystny wpływ na realizację długoterminowych umów o zakup energii elektrycznej i praw majątkowych oraz oznaczać mniej korzystny system wsparcia dla odnawialnych źródeł energii, co oddziałuje na wykonalność inwestycji w sektorze energetyki, a w szczególności na odnawialne źródła energii.

Przyszłe regulacje prawne, zmiany tych regulacji oraz inne wymogi prawne rządu polskiego, europejskich organów regulacyjnych lub UE mogą spowodować konieczność wprowadzenia istotnych zmian do działalności gospodarczej Grupy kapitałowej lub mogą mieć wpływ na tę działalność w sposób, którego Grupa kapitałowa nie jest w stanie przewidzieć. Każda nowa regulacja prawna wymagająca restrukturyzacji lub zmiany działalności przez Grupę kapitałową może mieć istotny niekorzystny wpływ na jej działalność gospodarczą, wynikający ze zmian działalności operacyjnej i uwarunkowań finansowych. Jeżeli zmienią się ceny przesyłu energii elektrycznej, związane z nimi uwarunkowania finansowe lub inne czynniki regulacyjne mające wpływ na Grupę, ENERGA nie może zagwarantować, że taka zmiana nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na jej działalność gospodarczą, kondycję finansową lub wyniki operacyjne.

Ryzyka związane z licencjami

Działalność operacyjna Grupy kapitałowej w Polsce wymaga różnorodnych pozwoleń, w szczególności koncesji na wytwarzanie, dystrybucję i obrót energią elektryczną i cieplną. Uzyskiwanie nowych licencji oraz utrzymanie obecnych licencji, a nawet przedłużenie ich okresu ważności, ma znaczny wpływ na działalność operacyjną Grupy. Najważniejsze licencje znajdujące się w posiadaniu spółek z Grupy kapitałowej zostały wydane przez Prezesa URE. Grupa kapitałowa nie może zagwarantować, że w przyszłości Prezes URE nie zmieni swojego podejścia do udzielania licencji spółkom z Grupy kapitałowej lub że nie zmieni istniejących licencji na mocy odpowiednich uprawnień ustawowych, włącznie z ograniczeniem ich zakresu, czy też że nie wycofa którejkolwiek z istniejących licencji.

Ponadto spółki z Grupy kapitałowej nie mogą zagwarantować, że będą w każdym czasie przestrzegać wszystkich wymogów licencyjnych, zważywszy, że ich nieprzestrzeganie skutkuje karą pieniężną w wysokości do 15% dochodów lub odebraniem licencji.

Przed wygaśnięciem najważniejszych licencji, spółki z Grupy kapitałowej wystąpią o ich przedłużenie oraz, w miarę rozwoju ich działalności operacyjnej, będą występować o nowe licencje. ENERGA nie może jednak dać gwarancji, że licencje znajdujące się w posiadaniu spółek z Grupy kapitałowej zostaną przedłużone lub że ENERGA uzyska wszystkie nowe licencje wymagane dla zapewnienia jej rozwoju.

Nieuzyskanie nowych licencji lub nieprzedłużenie istniejących licencji może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub na zdolność Emitenta do wypełnienia zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyko związane z taryfami

Kontekst regulacji prawnych

Przychody przedsiębiorstw energetycznych są uzależnione od taryf. Zgodnie z prawem, taryfy powinny pokrywać racjonalne koszty operacyjne i powinny chronić konsumentów przed nieuzasadnionymi podwyżkami cen. Spółki energetyczne posiadające licencje są zobowiązane do przedstawiania taryf Prezesowi URE do zatwierdzenia. Zasady i warunki ustalania taryf są określane w odpowiednich przepisach wykonawczych wydawanych na podstawie Prawa energetycznego. Prezes URE może

zwolnić spółkę energetyczną z obowiązku przedstawiania taryf do zatwierdzenia. Może to mieć miejsce w przypadku, gdy Prezes URE ustali, że spółka prowadzi działalność na rynku konkurencyjnym.

Obowiązek przedstawiania taryf Prezesowi URE do zatwierdzenia ma obecnie zastosowanie do przedsiębiorstw energetycznych prowadzących działalność w zakresie dystrybucji lub przesyłu energii elektrycznej oraz do przedsiębiorstw energetycznych prowadzących sprzedaż energii elektrycznej bezpośrednio na rzecz odbiorców indywidualnych - gospodarstw domowych (tzw. grupa taryfowa G). Obowiązek ten stosuje się również do podmiotów zajmujących się wytwarzaniem i dystrybucją energii cieplnej. ENERGA-OBRÓT i producenci energii elektrycznej w ramach Grupy kapitałowej są zwolnieni z obowiązku zatwierdzenia taryf przez Prezesa URE, z wyjątkiem sprzedaży na rzecz konsumentów indywidualnych. ENERGA-OPERATOR – spółka prowadząca działalność w zakresie świadczenia usług dystrybucyjnych ma obowiązek występowania do Prezesa URE o zatwierdzenie swoich taryf.

Na ryzyko związane z taryfami składa się szereg czynników.

Czynnik 1 – Ograniczony wpływ Grupy kapitałowej

Po pierwsze, istnieje ryzyko wynikające z faktu, że taryfy są ustalane przez Prezesa URE w drodze decyzji administracyjnych (na które Grupa kapitałowa ma ograniczony wpływ).

Czynnik 2 – Zmiany metod ustalania taryf

Po drugie, spółki energetyczne są narażone na zmiany metod ustalania taryf. Dodatkowe ryzyko występuje w przypadku, gdy Prezes URE dokonuje regulacji cen zgodnie z prawem oraz na podstawie innych czynników zewnętrznych niezależnych od spółki w celu ochrony interesów konsumentów, odrzucając nieuzasadnione w jego opinii koszty lub marże zysku, bądź proponowane przez spółki ceny i opłaty określone w taryfach, wywierając w ten sposób wpływ na przychody tych spółek. W związku z tym taryfy mogą nie odzwierciedlać w pełni zakładanego poziomu nakładów inwestycyjnych Grupy kapitałowej lub zwrotu z kapitału.

Czynnik 3 – Zasady regulacji cen

Dodatkowe ryzyko wynika z zasad regulacji cen, zgodnie z którymi Prezes URE, kierując się przepisami dozwolonymi zgodnie z prawem, z uwzględnieniem innych czynników zewnętrznych niezależnych od przedsiębiorstwa oraz w celu ochrony interesów konsumentów podczas weryfikacji kosztów może uznać, że koszty te są nieuzasadnione lub może nie przyjąć zakładanego poziomu zysku lub proponowanych przez spółkę cen i opłat określonych w taryfie, wywierając w ten sposób wpływ na poziom przychodów spółki.

Czynnik 4 – Opóźnione zatwierdzenie lub brak zatwierdzenia taryf przez Prezesa URE

Występuje również ryzyko związane z opóźnionym zatwierdzeniem lub brakiem zatwierdzenia taryf przez Prezesa URE. Długotrwały proces negocjowania taryf może prowadzić do opóźnień i podwyżek taryf wskutek zwiększonych kosztów negocjacji. Brak zatwierdzenia taryf, opóźnienie w ich zatwierdzeniu lub zatwierdzenie taryf nieobejmujących kosztów operacyjnych spółek z Grupy kapitałowej może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność operacyjną i kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Czynnik 5 – Wysoki stopień uzależnienia przychodów ENERGA w segmencie dystrybucji energii elektrycznej od przyszłych decyzji Prezesa URE w zakresie zasad ustalania taryf dystrybucyjnych oraz wyników ENERGA w porównaniu do innych operatorów systemów dystrybycyjnych w Polsce

Przychody i zyski z działalności ENERGA w segmencie dystrybucji energii elektrycznej są w dużym stopniu uzależnione od przyszłych decyzji Prezesa URE w zakresie kluczowych wzorów i danych wejściowych istotnych w procesie ustalania taryf dystrybucyjnych. Są one ustalane zgodnie z polityką regulacyjną przyjętą przez Prezesa URE w jego wytycznych, a nie bezpośrednio na podstawie przepisów prawa. W związku z tym nie można zagwarantować, że zasady te nie ulegną zmianie, jeżeli Prezes URE zmodyfikuje swoją politykę regulacyjną, zwłaszcza po zakończeniu bieżącego 4-letniego okresu regulacyjnego 2012-2015, wskutek czego ENERGA może osiągnąć niższy od oczekiwanego poziom przychodów i zysków w segmencie dystrybucji energii elektrycznej.

Ponadto dokument zatytułowany "Założenia do kalkulacji taryf OSD na 2012 rok", opublikowany dnia 23 listopada 2011 r. wprowadził szereg istotnych zmian dotyczących sposobu obliczania taryf dla Operatora Systemu Dystrybucyjnego w porównaniu do poprzednich okresów taryfowych. Stosunkowo słabe wyniki ENERGA w osiąganiu wymaganych poziomów efektywności energetycznej w porównaniu do innych OSD mogą doprowadzić do osiągnięcia przez ENERGA niższego od oczekiwanego poziomu przychodów i zysków w segmencie dystrybucyjnym.

Oczekuje się, że w nowym okresie regulacyjnym rozpoczynającym się w 2016 roku, Prezes URE może wprowadzić zachęty finansowe/kary pieniężne powiązane z jakością usług świadczonych przez Operatorów Systemów Dystrybucyjnych. Szczegółowe dane dotyczące tych regulacji nie są jeszcze co prawda znane, niemniej jednak brak możliwości osiągnięcia przez ENERGA wskaźników jakości usług określonych przez Prezesa URE może doprowadzić do osiągnięcia niższych od oczekiwanych wskaźników i zysków w segmencie dystrybucji energii elektrycznej.

Zasady ogólne dotyczące taryf

Nowelizacja Prawa energetycznego daje Prezesowi URE prawo do określenia racjonalnego poziomu zwrotu z kapitału dla spółek energetycznych. Nie można zagwarantować, że ewentualne zmiany wprowadzone do metodologii wykorzystywanej do celów obliczania taryf oraz oczekiwania ENERGA dotyczące zwrotu kosztów za pomocą cen i opłat taryfowych, poziomu wartości majątku regulowanego (RAB) oraz zwrotu z kapitału zostaną zaakceptowane przez Prezesa URE w związku z zatwierdzeniem taryf, co może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Prezes URE zatwierdza taryfy zgodnie z przepisami KPA, który określa tryb postępowania przy zatwierdzaniu taryf. Prezes URE nie jest zobowiązany do zatwierdzenia taryfy w określonym terminie.

Długotrwały proces uzgadniania poszczególnych części taryf (kosztów i wielkości) może prowadzić do opóźnień w ich zatwierdzeniu. Jeżeli taryfa nie zostanie zatwierdzona do dnia 17 grudnia r. poprzedzającego wprowadzenie nowej taryfy, spółka, która złożyła wniosek, nie może wprowadzić nowych stawek z dniem 1 stycznia. Opóźnienie w zatwierdzeniu taryfy oznacza utratę części regulowanych przychodów ustalonych na dany rok taryfowy. W związku z tym opóźnienie w zatwierdzeniu taryf może mieć niekorzystny wpływ na kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ryzyko związane ze stabilnością systemu wsparcia (świadectwa pochodzenia energii elektrycznej)

Dnia 12 października 2012 r. Ministerstwo Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej opublikowało projekt ustawy mającej wprowadzić planowane nowelizacje przepisów dotyczących sektora energetyki, tj. prawa energetycznego, prawa gazowego oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Niemożliwe jest ustalenie ostatecznego zakresu i treści tych ustaw na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu. Opisane powyżej proponowane zmiany ustaw mogą doprowadzić do ograniczenia lub wycofania wsparcia dla produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Oczekuje się również, że wskutek tych zmian regulacyjnych nastąpi wstrzymanie alokacji praw majątkowych w przypadku niespełnienia przez producentów wymogów wynikających z obowiązującej obecnie ustawy Prawo energetyczne oraz przepisów dotyczących zakresu produkcji i pozyskiwania praw majątkowych do odnawialnych źródeł energii.

Zgodnie z projektem ustawy o odnawialnych źródłach energii, system wsparcia dla obiektów, których eksploatację rozpoczęto przed 1997 rokiem, ma być całkowicie wycofany, co spowoduje utratę wsparcia przez elektrownię wodną we Włocławku. W celu spełnienia nowych wymogów przez tę elektrownię, ENERGA musiałaby dokonać inwestycji na kwotę równą jednej trzeciej pierwotnej wartości tej elektrowni.

Produkcja energii elektrycznej w OZE stanowi istotne źródło dochodów Grupy kapitałowej. Brak stabilności przepisów prawa i zmiany mające na celu ograniczenie systemu wsparcia mogą doprowadzić do pogorszenia wyników osiąganych przez Grupę kapitałową w tej dziedzinie, ponieważ inwestycje w odnawialne źródła energii wykorzystujące biomasę staną się mniej opłacalne. Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie czynników korygujących poziom produkcji energii elektrycznej z biomasy. W przypadku zaakceptowania tej propozycji, wywrze to wpływ na ilość świadectw pochodzenia

uzyskiwanych przez Elektrownię w Ostrołęce i Elektrociepłownię w Elblągu, produkujące energię elektryczną i cieplną z biomasy.

Ryzyko związane ze świadectwami pochodzenia energii elektrycznej oznacza również konieczność zapewnienia, aby odpowiednia ilość praw majątkowych mieściła się w przedziale procentowym świadectw wymaganych zgodnie z prawem oraz związany z tym obowiązek umorzenia praw majątkowych.

Biorąc pod uwagę propozycje dotyczące ograniczenia lub wycofania wsparcia dla dużych źródeł energii, liczba świadectw nabywanych przez spółkę zajmującą się obrotem w ramach Grupy kapitałowej od spółek powiązanych znacznie spadnie, co będzie oznaczać konieczność zakupu dużo większej ilości praw majątkowych na rynku bądź uiszczenia opłaty zastępczej. W związku z tym, nawet w świetle planowanej obniżki opłaty zastępczej, konkurencyjność oferty sprzedaży energii elektrycznej prawdopodobnie zmniejszy się w porównaniu do ofert innych uczestników rynku.

Te kwestie mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej.

Ryzyko związane z uprawieniami do emisji CO_2

Wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej w elektrowniach i elektrociepłowniach węglowych wiąże się z emisją CO_2 do środowiska naturalnego. Liczba bezpłatnych uprawnień do emisji CO_2 jest sukcesywnie ograniczana, co powoduje, że poziom emisji CO_2 przekracza poziom nieodpłatnych uprawnień przyznawanych polskim instalacjom w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień, który zakupuje od Unii Europejskiej Prawa do Emisji (*European Union Allowances*) (uprawnienia do emisji przydzielane państwom członkowskim UE) lub Jednostki Poświadczonej Redukcji Emisji (*Certified Emission Reductions*), bądź Jednostki Redukcji Emisji (*Emission Reduction Units*) (certyfikaty emisji CO_2 stosowane w handlu dwustronnym), których ceny podlegają wahaniom. UE wprowadziła System Handlu Emisjami (*Emission Trading Scheme*) w 2005 roku. W ramach systemu ETS, każdemu emitentowi gazów cieplarnianych przydzielany jest określony limit przez rząd krajowy, któremu z kolei Komisja Europejska przydziela limit krajowy w ramach uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (np. CO_2, metanu i tlenku azotu) w ramach działalności operacyjnej. Emisje powyżej tego limitu muszą być zrekompensowane w postaci EUA nabywanych na rynku otwartym po cenie rynkowej. W przeciwnym wypadku emitent gazów cieplarnianych ponosi karę. Przydzielone EUA, które nie znajdą pokrycia w rzeczywistym poziomie emisji, mogą być sprzedawane na rynku otwartym po cenie rynkowej.

Zgodnie z założeniami trzeciego okresu rozliczeniowego europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji CO_2 oczekuje się, że przydział bezpłatnych uprawnień będzie stopniowo obniżany, aż do całkowitego zaprzestania przydziału nieodpłatnych uprawnień najpóźniej do 2020 roku.

W rezultacie przewiduje się, że w przyszłości spółki z Grupy kapitałowej będą zmuszone do nabywania większej liczby jednostek EUA, CER lub ERU, co w połączeniu z przewidywanym wzrostem cen uprawnień do emisji będzie oddziaływać na koszty produkcji energii.

Potencjalne dodatkowe czynniki ryzyka obejmują niekorzystne zmiany przepisów prawa, wpływające na poziom emisji producentów energii elektrycznej na bazie węgla, co oznacza konieczność spełnienia wszystkich wymogów ustawy o handlu uprawnieniami do emisji, a w szczególności wprowadzenia sprzętu do monitorowania poziomu emisji oraz zapewnienia, aby faktyczny poziom emisji mieścił się w granicach uprawnień do emisji.

Spośród wszystkich grup energetycznych w Polsce, Grupa kapitałowa jest narażona na stosunkowo najmniejsze ryzyko wzrostu cen uprawnień do emisji CO_2. Przyczyną tego stanu rzeczy jest stosunkowo mała ilość obiektów wytwórczych eksploatowanych na bazie węgla (w 2011 roku 3,4 TWh, tj. 72% całkowitej produkcji energii elektrycznej) oraz możliwość stworzenia zróżnicowanego portfela w przyszłości, włącznie z budową nowych obiektów wytwórczych na bazie gazu ziemnego zamiast węgla. W przypadku odnawialnych źródeł energii, w chwili obecnej realizowany jest m.in. projekt Wisła (budowa elektrowni wodnej w okolicach Włocławka). W 2011 roku łączny poziom emisji CO_2 dla Grupy kapitałowej wynosił 3 537 944,0 ton.

Niemniej jednak, z uwagi na stopniowe obniżanie liczby uprawnień EUA w całej UE i potencjalnie szybsze od obecnych oczekiwań zmniejszenie przydziału EUA w następnym okresie przydziałowym i/lub zwiększenie cen uprawnień do emisji CO_2 może doprowadzić do znacznego wzrostu kosztów zmiennych produkcji, w związku z czym cena energii elektrycznej sprzedawanej odbiorcom końcowym stanie się mniej konkurencyjna, co z kolei może mieć niekorzystny wpływ na działalność gospodarczą, perspektywy, kondycję finansową lub wyniki operacyjne Grupy kapitałowej.

Ryzyko związane ze świadectwami efektywności energetycznej

W dniu 11 września 2012 r. Parlament Europejski, a w dniu 4 października 2012 r. Rada UE przyjęły projekt Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady o efektywności energetycznej (*Energy Efficiency Directive*), która zastąpi Dyrektywy nr 2004/8/WE oraz 2006/32/WE, nr dokumentu Komisji: COM(2011) 370. Przyjęty projekt przewiduje wprowadzenie zasad mających na celu zwiększenie efektywności energetycznej w UE w celu zapewneinia osiągnięcia do 2020 roku zamierzonych oszczędności energii pierwotnej w UE na poziomie 20% oraz dalsze zwiększenie długofalowych oszczędności energii i wyeliminowanie nieścisłości w funkcjonowaniu rynku. Przewiduje on również określenie krajowych założeń umożliwiających osiągnięcie zamierzonych celów w zakresie efektywności energetycznej do 2020 roku.

Ustawa o efektywności energetycznej, uchwalona w kwietniu 2011 roku nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące sprzedaż energii elektrycznej na rzecz odbiorców przyłączonych do sieci elektroenergetycznych w Polsce obowiązek uzyskania i przedłożenia certyfikatów efektywności energetycznej w celu ich umorzenia przez Prezesa URE.

Stworzenie rynku obrotu tzw. białymi certyfikatami, który ma funkcjonować przez cztery do pięciu lat, pociąga za sobą znaczne ryzyko. Z uwagi na króki okres obowiązywania ustawy o efektywności energetycznej, rynek białych certyfikatów może nie funkcjonować w sposób prawidłowy.

Ryzyka związane ze zgodami i zezwoleniami organów samorządu terytorialnego oraz dostępem do nieruchomości

Przyszłe sukcesy Grupy kapitałowej będą po części uzależnione od uzyskania różnych zezwoleń, zgód oraz odpowiedniego tytułu prawnego do kluczowych nieruchomości, jak również od zawarcia umów z organami samorządu terytorialnego. W przeszłości spółki z Grupy kapitałowej napotykały na trudności z terminowym uzyskaniem takich zezwoleń, zgód i tytułów prawnych, a także z uzyskaniem dostępu do nieruchomości, co prowadziło do opóźnień w realizacji planów inwestycyjnych. Grupa kapitałowa nie jest w stanie zagwarantować, że w przyszłości będzie mogła uzyskać powyższe zgody, zezwolenia i umowy w sposób terminowy oraz że będzie mogła zawrzeć odpowiednie umowy dotyczące nieruchomości, co może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyka związane z nieuregulowanym statusem prawnym nieruchomości

Pewne nieruchomości znajdujące się w posiadaniu Grupy kapitałowej, na terenie których znajdują się urządzenia i instalacje lub przez które przechodzą linie elektryczne, posiadają nieuregulowany status prawny.

Przekształcenia ustrojowe, które miały miejsce w Polsce w latach 90-tych, nie pozostały bez wpływu na status prawny infrastruktury przesyłowej. W wielu przypadkach po zakończeniu II wojny światowej infrastruktura przesyłowa (sieciowa) była często budowana na terenie nieruchomości stanowiących własność osób trzecich, bez wyraźnej umowy z właścicielami danej nieruchomości, ponieważ taka umowa nie była wymagana z mocy prawa. Wskutek powyższego, biorąc pod uwagę obecny stan prawny i handlowy, występują problemy z tzw. pozostałościami z poprzedniej epoki, tj. infrastrukturą przesyłową wybudowaną zgodnie ze starym systemem prawnym na prywatnych nieruchomościach bez uzyskania wyraźnego tytułu prawnego do tych nieruchomości.

Ustawa o zmianie ustawy Kodeks cywilny z 2008 r. umożliwia osobie, która poniosła koszty budowy infrastruktury wykorzystywanej m.in. do dostaw energii elektrycznej i przyłączonej do sieci energetycznej danego przedsiębiorstwa, nabycie praw własności tej infrastruktury za odpowiednim wynagrodzeniem. Ponieważ ustawa UZUKC nie określa szczegółowo statusu infrastuktury wzniesionej

przed wejściem w życie tej ustawy ani zasad rozliczeń z przedsiębiorstwem przesyłowym, nie można wykluczyć ryzyka, że osoby, które poniosły koszty budowy tej infrastruktury, wysuną roszczenia o rozliczenie tych kosztów.

Takie roszczenia, w przypadku ich wysunięcia, mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej.

Ryzyko spadku popytu na energię elektryczną

W oparciu o prognozy popytu na energię elektryczną w Polsce do 2030 roku, sporządzone przez Agencję Rynku Energii S.A. na zlecenie Ministerstwa Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej, strategia Grupy kapitałowej zakłada również, że w aspekcie długoterminowym nastąpi wzrost popytu na energię elektryczną. Jednakże nie można zagwarantować, że taki wzrost nastąpi w rzeczywistości, czy też że dynamika tego wzrostu osiągnie planowany poziom. Przyczyną spadku stopy wzrostu popytu na energię elektryczną, a nawet spadku poziomu tego popytu może być w szczególności spadek stopy wzrostu gospodarczego (wynikający np. z pogłębienia się kryzysu gospodarczego w wielu krajach), wzrost cen energii elektrycznej oraz rozwój nowych technologii energooszczędnych. Powyższe prognozy są pośrednio brane pod uwagę przez Prezesa URE dla celów kalkulacji taryf.

Wielkość dostaw energii elektrycznej uwzględniana dla celów kalkulacji taryf jest zatwierdzana corocznie przez Prezesa URE, z podziałem na poszczególne grupy taryfowe dla danego okresu taryfowego. W takim przypadku uwzględniane są również krótkoterminowe tendencje rynkowe i sygnały z rynku.

Spadek popytu na energię elektryczną, wynikający ze spadku stopy wzrostu gospodarczego może doprowadzić do opóźnień w dokonywaniu płatności przez odbiorców, co z kolei może wpływać na przepływy pieniężne Grupy kapitałowej i może niekorzystnie oddziaływać na kondycję finansową Grupy oraz jej zdolność do pokrycia kosztów stałych. Dla przykładu, jednym z czynników wykorzystywanych do ustalania wartości taryf są prognozy popytu na energię elektryczną – jeżeli popyt spadnie poniżej prognozowanego poziomu, wówczas wystąpi ryzyko, że Grupa kapitałowa nie będzie w stanie pokryć kosztów wynikających z taryfy.

Proces zatwierdzania taryfy polega na uzgodnieniu kwoty kosztów i dostaw energii elektrycznej dla poszczególnych grup taryfowych. Nietrafna prognoza oznacza brak możliwości odzyskania dochodów regulowanych (w tym kosztów stałych). Najważniejszym czynnikiem prowadzącym do nieodzyskania dochodów regulowanych jest odchylenie (na minus) poziomu dostaw energii elektrycznej niskiego napięcia do odbiorców, podczas gdy dostawy energii elektrycznej wysokiego napięcia do odbiorców mają w tym zakresie minimalny wpływ.

Powyższe okoliczności mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność, wyniki lub kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ryzyko konkurencji w segmencie sprzedaży energii elektrycznej

Liberalizacja rynku energii elektrycznej w Polsce po 1 lipca 2007 r. wynika z przepisów Dyrektywy 2003/54/WE z dnia 26 czerwca 2003 r. implementującej wspólne zasady wewnętrznego rynku energii elektrycznej, co przyczyniło się do rozwoju konkurencji na rynku energetycznym. Przepisy te doprowadziły do zwiększenia działalności prowadzonej przez konkurentów Grupy kapitałowej na rynku energetycznym, którzy zostali zmuszeni do wprowadzenia zmian w celu odzyskania utraconego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej.

Grupa kapitałowa jest narażona na ryzyka związane z działaniami jej konkurentów i wchodzeniem nowych podmiotów rynek, a także ze zdolnością przedsiębiorstwa do utrzymania/zwiększenia swojego udziału rynkowego i przewidywania możliwości i zagrożeń na rynku. Postępująca liberalizacja rynku energetycznego, zmieniające się wymogi i ograniczenia prawne w zakresie konkurencji, zmieniająca się wartość rynku i występujące na nim wahania, udział w rynku oraz liczba i wielkość aktualnych oraz potencjalnych konkurentów to czynniki wpływające na konkurencję.

Grupa kapitałowa nie jest w stanie przewidzieć różnych ryzyk i możliwości, jakie mogą powstać w wyniku dalszej liberalizacji polskiego rynku energetycznego. Całkowite zakończenie procesu liberalizacji rynku doprowadzi ostatecznie do wprowadzenia regulowanych taryf detalicznych oraz

ostatecznego wyeliminowania dostawców z urzędu, co spowoduje zwiększenie konkurencji. Wskutek zwiększenia konkurencji może nastąpić spadek tempa wzrostu sprzedaży Grupy kapitałowej, co z kolei może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyko braku możliwości zapewnienia sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych

Moce wytwórcze Grupy kapitałowej są ograniczone w porównaniu do poziomu sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych. W 2011 roku produkcja energii elektrycznej Grupy kapitałowej wynosiła 4,7 TWh, w porównaniu do poziomu sprzedaży do klientów/odbiorców końcowych wynoszącego 18,6 TWh. Grupa kapitałowa jest zmuszona do pozyskiwania energii elektrycznej na rynku otwartym, w związku z czym jest narażona na zmiany cen rynkowych energii. Biorąc pod uwagę ograniczone naturalne zabezpieczenie sprzedaży energii z produkcji własnej, oferta sprzedaży Grupy kapitałowej może być mniej konkurencyjna w porównaniu do innych zintegrowanych grup energetycznych posiadających większe moce wytwórcze, co może doprowadzić do utraty klientów i udziału w rynku oraz może mieć negatywny wpływ na przychody Grupy kapitałowej.

Ryzyko, że ENERGA nie będzie w stanie dotrzymać kroku zmianom technologicznym w dynamicznie rozwijającym się sektorze energetyki

Technologie stosowane w sektorze energetyki uległy zmianie i mogą się nadal zmieniać i dynamicznie rozwijać w przyszłości, a rozwiązania techniczne stosowane w produkcji energii elektrycznej są ciągle ulepszane i stają się coraz bardziej kompleksowe. W celu zachowania przez ENERGA konkurencyjności oraz zapewnienia rozwoju działalności, ENERGA musi efektywnie podążać za zmianami w dziedzinie technologii. W szczególności, technologie związane z produkcją i przesyłem energii elektrycznej są ciągle uaktualniane i modyfikowane. Jeżeli ENERGA nie będzie w stanie modernizować swoich procesów technologicznych szybko i w regularnych odstępach czasu oraz podążać za trendami branżowymi, może być narażona na zwiększoną presję ze strony swoich konkurentów i może utracić klientów na rynkach, na których prowadzi działalność. ENERGA może również utracić cenne możliwości rozwoju swojej działalności operacyjnej na istniejących i nowych rynkach wskutek niewystarczającego stopnia integracji nowych technologii w ramach prowadzonej działalności operacyjnej. W konsekwencji, jeżeli ENERGA nie będzie reagować w sposób efektywny i terminowy na bieżące i przyszłe zmiany technologiczne w sektorze energetyki, może to mieć istotny niekorzystny wpływ na jej działalność, kondycję finansową, perspektywy czy wyniki operacyjne.

Ryzyko znacznego uzależnienia przychodów ENERGA od efektywnego funkcjonowania urządzeń wykorzystywanych przez ENERGA przy eksploatacji obiektów wytwórczych i systemu dystrybucji energii elektrycznej

Działalność oraz zdolność ENERGA do wytwarzania przychodów jest uzależniona od dostępności i sprawności operacyjnej urządzeń niezbędnych do eksploatacji jej obiektów wytwórczych i sieci dystrybucji energii elektrycznej. Awarie techniczne lub inne defekty urządzeń oraz wypadki skutkujące zaprzestaniem lub ograniczeniem eksploatacji danego zakładu lub sieci dystrybucji energii elektrycznej mogą mieć bezpośredni wpływ na przychody i zyski z działalności ENERGA.

Koszty takich awarii i defektów dla ENERGA są ograniczone w zakresie, w jakim ENERGA może skorzystać z rękojmi lub gwarancji udzielonych przez dostawców urządzeń, pokrywających koszty naprawy lub wymiany wadliwych części lub awarii technicznych, albo w przypadku, gdy straty wynikające z takich wypadków można częściowo odzyskać z obowiązujących polis ubezpieczeniowych. Niemniej jednak nie można zagwarantować, że odszkodowania umowne zrekompensują ENERGA w pełni kwotę strat i wynikający z niej spadek poziomu przychodów, czy też że dostawcy ci będą w stanie lub będą gotowi wywiązać się z takich rękojmi i gwarancji, co w niektórych przypadkach może doprowadzić do kosztownych i czasochłonnych procesów sądowych lub innych postępowań. Oznacza to, że wszelkie znaczące wydatki poniesione wskutek awarii, defektów lub wypadków związanych ze sprzętem operacyjnym i infrastrukturą ENERGA mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, kondycję finansową, perspektywy i wyniki operacyjne ENERGA.

Ponadto zjawiska naturalne takie jak erozja i korozja mogą również wpływać na stan niektórych urządzeń i komponentów obiektów energetycznych ENERGA. Tendencja ta nasila się, im starsze są te

obiekty, urządzenia i komponenty. Zgodnie ze strategią zatwierdzoną w 2008 roku, Grupa ENERGA rozpoczęła realizację znaczącego programu wymiany urządzeń w celu modernizacji swoich obiektów oraz w celu realizacji wizji strategicznej ENERGA (zob. punkt 12.5 *Strategia oraz program inwestycyjny*). ENERGA pragnie wdrożyć praktyki w zakresie inspekcji i konserwacji, obejmujące naprawę lub wymianę urządzeń i komponentów zanim przestaną działać, realizując program wymiany infrastruktury w swoich zakładach, jednak nie można zapewnić, że ENERGA odniesie sukces w tym zakresie i w konsekwencji nie może zagwarantować, że czynniki te nie wpłyną na jej działalność, perspektywy, kondycję finansową lub wyniki operacyjne.

Ryzyko związane z warunkami meteorologicznymi / hydrologicznymi wpływającymi na przychody ogółem wytwarzane w segmencie energii odnawialnej / przez Elektrownię Wodną we Włocławku, a także wpływ ogólnego popytu na energię i rentowność Grupy ENERGA

ENERGA Hydro jest jedną ze spółek, której zyski przed opodatkowaniem i amortyzacją (EBITDA) mają kluczowy wkład do EBITDA całej Grupy ENERGA. Poziom EBITDA spółki ENERGA Hydro jest uzależniony od warunków meteorologicznych / hydrologicznych, tj. opadów śniegu w zimie, które oddziaływują na poziom wód w rzekach, na których zlokalizowane są elektrownie wodne ENERGA Hydro. Zimy z wyjątkowo obfitymi opadami śniegu w 2009 i 2010 roku pozwoliły na osiągnięcie wyjątkowo wysokiego poziomu produkcji energii elektrycznej w elektrowniach wodnych ENERGA Hydro w tych latach, który wynosił 1 100 MWh w 2010 roku oraz 900 MWh w 2011 roku. Przy normalnych warunkach pogodowych w Polsce, hydroelektrownie ENERGA Hydro produkują energię elektryczną na zrównoważonym poziomie od 700 do 800 MWh rocznie. Średni poziom produkcji energii elektrycznej w elektrowniach wodnych ENERGA Hydro na przestrzeni ostatnich 40 lat wynosił 747 MWh rocznie. W świetle zachodzących obecnie zmian klimatycznych można zaobserwować tendencję do występowania bardziej srogich zim w tym regionie w ostatnich kilku latach. Niekorzystne warunki meteorologiczne / hydrologiczne wpływające na całkowity poziom przychodów uzyskiwanych z segmentu energii odnawialnej mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy oraz na zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyko związane z ochroną środowiska

Grupa kapitałowa podlega różnym przepisom i regulacjom prawnym z zakresu ochrony środowiska obowiązującym w Polsce, a ponadto ma obowiązek uzyskiwania zezwoleń z zakresu ochrony środowiska i bhp, wydawanych przez różne organy rządowe w związku z prowadzeniem działalności operacyjnej.

W 2016 roku konwencjonalne obiekty wytwarzające energię elektryczną w Polsce będą musiały spełnić nowe, zaostrzone normy emisyjne wynikające z Dyrektywy 2010/75/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (która nie została jeszcze implementowana w Polsce) oraz niesprecyzowane jeszcze wymogi dotyczące najlepszych dostępnych technologii (BAT), które będą stanowić podstawę uprawnień do emisji. Grupa przygotowuje się do spełnienia tych wymogów poprzez realizację projektów inwestycyjnych (dotyczących w szczególności instalacji odazotowania spalin oraz wdrożenia procesu współspalania biomasy oraz nowych źródeł biomasy). Niektóre źródła (kotły energetyczne) nieposiadające instalacji odsiarczania i odazotowania spalin skorzystają z prawa derogacji, a następnie zostaną wyłączone z eksploatacji.

Konieczność przestrzegania przepisów ochrony środowiska może znacznie zwiększyć koszty operacyjne Grupy kapitałowej, w tym koszty redukcji emisji i określonych rodzajów zanieczyszczeń powietrza, a także koszty usuwania zanieczyszczeń ze środowiska w eksploatowanych obecnie obiektach lub w obiektach, które były użytkowane w przeszłości czy też w obiektach należących osób trzecich, jak również koszty ponoszone w związku z odpadami wytwarzanymi w trakcie działalności operacyjnej Grupy.

Grupa kapitałowa będzie musiała ponieść dalsze wydatki w celu spełnienia tych potencjalnych wymogów. Ponadto niektóre zezwolenia wymagane do prowadzenia działalności operacyjnej wymagają okresowego przedłużania i Grupa kapitałowa nie jest w stanie przewidzieć, czy będzie mogła przedłużyć te zezwolenia oraz czy nie zostaną wprowadzone istotne zmiany do warunków tych zezwoleń. Naruszenie warunków tych zezwoleń może doprowadzić do zamknięcia zakładów, nałożenia

kar i/lub wszczęcia postępowań sądowych przeciwko Grupie. Dodatkowo, dostępność gruntów pod niektóre inwestycje może być ograniczona w przyszłości wskutek ich włączenia do programu *Natura 2000*. Nie można wykluczyć, że zasięg geograficzny tego programu zostanie w przyszłości rozszerzony, co może spowodować konieczność zmiany lokalizacji planowanych inwestycji.

Wszystkie powyższe czynniki mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub na zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyko zakłóceń w dostawach energii elektrycznej do odbiorców za pomocą systemu dystrybucyjnego

Ryzyko zakłóceń dostaw energii elektrycznej do odbiorców za pośrednictwem sieci dystrybucyjnych obejmuje ryzyko awarii urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych w wyniku m.in. zużycia, działań osób postronnych oraz zniszczenia linii energetycznych m.in. wskutek niekorzystnych warunków pogodowych.

Warunki pogodowe, w szczególności temperatura powietrza, przesądzają o sezonowości popytu na energię elektryczną i wpływają na warunki techniczne i ekonomiczne dystrybucji i przesyłu energii. Niskie temperatury powodujące wzrost popytu na energię elektryczną (urządzenia grzewcze) mogą doprowadzić do uszkodzenia instalacji i urządzeń (np. linii przesyłowych energii elektrycznej). Z kolei wysokie temperatury, które mogą również powodować wzrost popytu na energię elektryczną (urządzenia klimatyzacyjne) mogą także ograniczać zdolności przesyłowe systemu elektroenergetycznego. Warunki pogodowe, w szczególności siła wiatru i opady deszczu, mają również istotny wpływ na produkcję energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych przyłączonych do systemu dystrybucyjnego. Brak stabilności produkcji energii z przyłączonych odnawialnych źródeł energii ma niekorzystny wpływ na bilansowanie energii w sieci dystrubucyjnej, jakie spółka jest zobowiązana zapewnić zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Skrajnie niskie temperatury, zamarzanie linii elektrycznych, obfite opady deszczu, porywisty wiatr oraz inne zjawiska meteorologiczne mogą zakłócać dystrybucję i przesył energii elektrycznej i mogą być przyczyną zakłóceń w dostawach energii elektrycznej do dużej liczby odbiorców.

W ciągu ostatnich trzech lat wystąpiły masowe awarie sieci elektroenergetycznych ENERGA – OPERATOR, spowodowane złymi warunkami pogodowymi. Awarie te miały istotny wpływ na czas trwania zakłóceń w dostawach energii elektrycznej do odbiorców, co odzwierciedla wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej (*System Average Interruption Duration Index*) (zob. definicja w załączniku 5 *Definicje i objaśnienia skrótów).*

Takie zakłócenia w dostawach energii elektrycznej mogą mieć niekorzystne skutki w postaci dodatkowych zobowiązań lub kar pieniężnych oraz innych sankcji nałożonych na operatora systemu dystrybucyjnego, jeżeli organy administracji państwowej lub inne podmioty pociągną ENERGA do odpowiedzialności za wystąpienie tych awarii.

Powyższe okoliczności mogą doprowadzić do konieczności poniesienia dodatkowych kosztów napraw maszyn, kosztów działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, kosztów zapłaconych odszkodowań oraz kar pieniężnych i, w konsekwencji, do pogorszenia sytuacji finansowej.

Jednym z działań podejmowanych przez Grupę kapitałową w celu zapobiegania powyższym ryzykom jest wdrożenie przez ENERGA-OPERATOR Systemu Informacji o Dystrybucji. System ten stanowi kompleksowe narzędzie służące do zarządzania aktywami sieciowymi, umożliwiające planowanie i wykonywanie prac dotyczących sieci. Jego rola polega na dostarczaniu kluczowych informacji operacyjnych pracownikom odpowiedzialnym za ciągłość funkcjonowania i rozwoju sieci.

W celu prowadzenia dystrybucji energii elektrycznej wymagane są regularne remonty, naprawy i modernizacja aktywów. Działania te wymagają znacznych nakładów finansowych i powodują konieczność okresowego wyłączenia sprzętu i instalacji z eksploatacji. Nie można wykluczyć ryzyka wystąpienia opóźnień lub braku możliwości wykonania określonych prac w wyniku m.in. braku pewności, czy pozyskane zostaną wystarczające środki, protestów ze strony organizacji ekologicznych i właścicieli nieruchomości, na terenie których zainstalowana jest infrastruktura dystrybucyjna, strajków,

wzrostu kosztów inwestycji, opóźnień ze strony wykonawców w wykonywaniu zleceń oraz trudności z uzyskaniem wymaganych zezwoleń.

Powyższe okoliczności mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, wyniki lub kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ponadto działalność operacyjna sieci dystrybucyjnych Grupy kapitałowej jest w dużym stopniu uzależniona od stanu systemu przesyłowego. Istnieje ryzyko, że niedociągnięcia w zakresie stanu systemu przesyłowego oraz niezapewnienie rozbudowy i modernizacji tego systemu przez OSP może doprowadzić do awarii i przerw w polskim systemie przesyłowym. Może to z kolei doprowadzić do awarii i przerw w systemach dystrybucyjnych i/lub urządzeniach wytwórczych Grupy kapitałowej. Występuje również ryzyko, że zdolność Grupy kapitałowej do realizacji określonych inwestycji w nowe bloki wytwórcze może być ograniczona wskutek niezapewnienia przez OSP rozbudowy i modernizacji systemu przesyłowego. Nieutrzymanie przez OSP systemu przesyłowego w odpowiednim stanie może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, kondycję finansową lub wyniki operacyjne Grupy kapitałowej.

Zgodnie z Prawem energetycznym, spółka PSE-Operator SA, podobnie jak inne przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłem lub dystrybucją energii elektrycznej, jest zobowiązana zapewnić, aby jej sieci były zdolne do zapewnienia ciągłych i niezawodnych dostaw energii, przy zachowaniu obowiązujących norm jakościowych. Kwestie związane z utrzymaniem parametrów jakościowych energii dostarczanej do systemów dystrybucyjnych OSD reguluje umowa o świadczenie usług przesyłowych, która przewiduje, że PSE-Operator ponosi odpowiedzialność za niedotrzymanie tych parametrów.

Podobnie do ENERGA-OPERATOR, spółka PSE-Operator jest zobowiązana do sporządzania planu rozwoju swoich sieci, określającego zakres niezbędnych inwestycji dokonywanych w sieciach w celu zapewnienia dostaw energii elektrycznej do całego Krajowego Systemu Elektroenergetycznego w aspekcie długofalowym. Bieżący plan rozwoju systemu przesyłowego przewiduje szereg inwestycji w ten system do 2020 i 2025 roku, w tym bardzo znaczne wzmocnienie tego systemu na obszarze, na którym ENERGA-OPERATOR prowadzi działalność. Plan ten wynika częściowo z planowanego wzrostu popytu na energię elektryczną wśród odbiorców, głównie jednak z planowanych przyłączeń odnawialnych źródeł energii i farm wiatrowych. ENERGA zainicjowała współpracę z PSE-Operator w zakresie rozbudowy sieci przesyłowych oraz systemu sieci o napięciu 110 kV na obszarze, na którym ENERGA–OPERATOR prowadzi działalność, w celu zapewnienia optymalnego planowania rozwoju systemu elektroenergetycznego.

Niemniej jednak wspólne planowanie inwestycji nie gwarantuje całkowicie zaspokojenia wszystkich potrzeb ENERGA–OPERATOR, zwłaszcza w przypadku, gdy PSE-Operator napotka na problemy przy realizacji inwestycji dotyczących linii elektroenergetycznych. W chwili obecnej trudno przewidzieć, czy wszystkie planowane inwestycje w ramach systemu przesyłowego zostaną wykonane, nawet biorąc pod uwagę fakt, że planowane uchwalenie Ustawy o korytarzach przesyłowych może znacznie ułatwić realizację planowanych inwestycji.

Ryzyko ponoszenia kosztów związanych ze stratami sieciowymi

Poziom strat w systemach elektroenergetycznych jest określany na podstawie wskaźnika strat i różnic bilansowych do energii elektrycznej wprowadzanej do sieci.

Wiek sieci elektroenergetycznych, warunki pogodowe i warunki ekonomiczne zwiększają ryzyko wystąpienia strat technicznych i handlowych. Obniżanie poziomu strat technicznych jest możliwe dzięki modernizacji sieci i wymianie transformatorów o niskiej sprawności, natomiast obniżanie poziomu strat handlowych jest możliwe dzięki stałej walce z nielegalnym poborem energii elektrycznej. Wykrywanie i eliminowanie nielegalnego poboru energii elektrycznej podlega ścisłemu monitorowaniu i odbywa się na podstawie procedur inspekcyjnych. Obowiązujące przepisy prawa nie zapewniają wystarczającej ochrony interesów spółek energetycznych, w tym Grupy kapitałowej, utrudniając im dochodzenie roszczeń wynikających z nielegalnego poboru energii elektrycznej. Rozwiązaniem tego problemu byłoby lepsze zabezpieczenie systemu dystrybucji energii elektrycznej, co można osiągnąć w pełni

jedynie po wdrożeniu inteligentnego systemu pomiaru poboru energii AMI (*Advanced Metering Infrastructure*).

Powyższe okoliczności mogą mieć wpływ na wyniki operatora systemu dystrybucyjnego w Polsce, lecz nie powinny wpływać w sposób istotny na warunki finansowe w Grupie kapitałowej.

Ryzyko związane z wprowadzeniem tzw. sieci inteligentnych i zaawansowanej infrastruktury pomiarowej

Dyrektywa 2009/72/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej wskazuje na sieci inteligentne jako kierunek rozwoju sieci elektroenergetycznych.

Grupa kapitałowa podejmuje działania związane z wdrożeniem koncepcji sieci inteligentnych. Koncepcja ta przewiduje dostawy efektywne z ekonomicznego punktu widzenia, przy jednoczesnym zapewnieniu solidności i bezpieczeństwa dostaw. Najbardziej istotnym ryzykiem z tym związanym jest ryzyko wynikające z potencjalnych oporów społecznych w zakresie wprowadzania innowacyjnych rozwiązań oraz kwestii związanych z niezbędnymi zmianami na obszarze regulacyjnym w celu wsparcia procesu wdrażania koncepcji sieci inteligentnych.

Najnowszy projekt wdrożony na podstawie Prawa energetycznego obejmuje obowiązek wprowadzenia inteligentnych systemów pomiarowych do końca 2020 roku. Oznacza to, że wszyscy OSD w Polsce będą prawdopodobnie musieli zainwestować w inteligentne systemy pomiarowe, co może wpływać na ceny infrastruktury.

ENERGA-OPERATOR podjęła się, jako pierwszy operator systemu dystrybucyjnego w Polsce, wdrożenia zaawansowanego systemu pomiarowego AMI (*Advanced Metering Infrastructure*) na szeroką skalę. System AMI ma na celu udostępnienie konsumentom oraz innym dostawcom mediów użytkowych danych dotyczących poboru energii elektrycznej w czasie rzeczywistym oraz umożliwienie konsumentom dokonywania świadomych wyborów dotyczących zużycia energii elektrycznej na podstawie ceny obowiązującej w chwili poboru tej energii.

Przedsięwzięcie to pozwoli na poprawę jakości dostaw energii elektrycznej i zmniejszenie wielkości strat oraz popularyzację rozproszonej produkcji energii.

Jednakże wdrożenie zdalnego systemu pomiarowego pociąga za sobą szereg ryzyk ekonomicznych i regulacyjnych, a także technicznych. Z punktu widzenia opłacalności całego przedsięwzięcia, istotne znaczenie ma polityka ustalania taryf przez URE w kontekście przyznawania premii za inwestycje w system AMI, a także faktyczne zmniejszenie poziomu strat handlowych i technicznych. Jednocześnie spełnienie wysokich wymagań wprowadzonych przez URE oznacza konieczność zastosowania najnowocześniejszych rozwiązań technologicznych, które są z jednej strony kosztowne, a z drugiej strony nie zawsze możliwe do zweryfikowania przy wdrożeniach na taką skalę. Ponieważ projekt ma charakter innowacyjny, przy wdrożeniu systemu AMI nie zawsze można korzystać z gotowych norm, ponieważ normy te nie zostały jeszcze przygotowane. Biorąc pod uwagę wysokie koszty rozwiązań w zakresie sieci inteligentnych oraz innowacyjny charakter programu inwestycji związanych z wdrażaniem komponentów inteligentnych sieci elektroenergetycznych, program ten będzie realizowany w ENERGA–OPERATOR wyłącznie w zakresie uzasadnionym na podstawie kalkulacji ekonomicznych oraz zgodnie z zatwierdzonym planem rozwoju uzgodnionym z URE.

Czynniki te mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Zgodnie z Prawem energetycznym, przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłem lub dystrybucją energii elektrycznej są zobowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie, pod warunkiem spełnienia warunków technicznych i ekonomicznych niezbędnych do przyłączenia do sieci. W związku z tym, w przypadku spełnienia tych warunków ENERGA–OPERATOR jest zobowiązana do przyłączenia zarówno odbiorców, jak i producentów do sieci. W przypadku odbiorców nie występuje istotne ryzyko problemów z finansowaniem inwestycji niezbędnych do przyłączenia i ENERGA nie przewiduje istotnego wzrostu swoich potrzeb inwestycyjnych w tym zakresie.

W przypadku OZE, a zwłaszcza farm wiatrowych, ENERGA będzie nadal odnotowywać wysoki poziom popytu na przyłączenie tych źródeł energii do sieci. Z uwagi na niskie moce przesyłowe sieci o napięciu 110 kV, niezbędne będzie istotne wzmocnienie tych sieci w najbliższych latach w celu zapewnienia przesyłu energii z farm wiatrowych. Z uwagi na fakt, że inwestycja ta ma znaczny zakres, kwestia finansowania tej inwestycji nie jest jedynym czynnikiem ograniczającym możliwość jej realizacji, lecz także planowanie możliwości wyłączenia tej sieci z eksploatacji w celu przeprowadzenia prac, a także konieczność dostosowania szybkości przesyłu w sieci o napięciu 110kV do systemu przesyłowego.

Jeżeli farma wiatrowa spowodowałaby przeciążenie sieci energetycznych mimo uwzględnienia planowanych inwestycji w analizach, ENERGA nie zaakceptuje technicznych warunków odbioru energii z tej farmy wiatrowej i nie zawrze umowy o przyłączenie. W związku z tym planowanie inwestycji nie następuje w oparciu o wymagania wynikające ze złożonego wniosku o przyłączenie, lecz na podstawie szerszej analizy funkcjonowania sieci elektroenergetycznych, wykonywanej okresowo przez niezależny ośrodek badawczo-rozwojowy.

W chwili obecnej możliwość przyłączenia farm wiatrowych bez ograniczenia ich mocy w stanach awaryjnych N-1 wystąpi wyłącznie po zakończeniu realizacji inwestycji planowanych do 2018 roku. Należy również dodać, że nakłady inwestycyjne planowane do tego roku kształtują się na poziomie, który nie stwarza żadnego zagrożenia pod względem zaspokojenia innych potrzeb inwestycyjnych spółki. Ponadto należy również zaznaczyć, że zgodnie z Prawem energetycznym farmy wiatrowe wnoszą opłatę za przyłączenie w wysokości faktycznych nakładów niezbędnych do realizacji przyłączenia. W konsekwencji jest to źródło finansowania tych potrzeb. Jedynym zobowiązaniem ze strony OSD jest finansowanie niezbędnego rozwoju sieci.

Ryzyko zakłóceń w dostawach paliw do obiektów wytwórczych Grupy kapitałowej oraz ryzyko wzrostu cen paliw

Produkcja energii elektrycznej i cieplnej w zakładach produkcyjnych Grupy kapitałowej jest uzależniona od dostaw węgla kamiennego (ponieważ Grupa kapitałowa nie prowadzi wydobycia węgla kamiennego we własnym zakresie), biomasy oraz mazutu. Zakłócenia w dostawach paliw mogą wynikać z czynników naturalnych (np. kataklizmów, trudnych warunków atmosferycznych oddziaływujących na transport), czynników społecznych (strajków), czynników ekonomicznych i politycznych (restrykcji eksportowych, restukturyzacji sektora, np. odejścia od energii atomowej, wprowadzenia niekorzystnych warunków dotyczących transportu lub dostaw), czynników prawnych (zmian dotyczących np. warunków wydobycia paliw lub klasyfikacji OZE). Ograniczenia lub zakłócenia dostaw paliw mogą doprowadzić do ograniczenia lub całkowitego wstrzymania dostaw energii elektrycznej i cieplnej, w zależności od skali tych zakłóceń.

Węgiel kamienny pochodzący od producentów krajowych stanowi największą część paliw wykorzystywanych przez Grupę kapitałową. Ewentualne problemy z negocjowaniem umów na dostawy węgla lub zmiana dostawcy mogą skutkować dużo większym wzrostem kosztów dostaw węgla kamiennego na rzecz Grupy kapitałowej i w związku z tym mogą mieć niekorzystny wpływ na jej kondycję finansową i rentowność.

Niewielkie ilości węgla o niskiej zawartości siarki, który jest wykorzystywany podczas przestojów instalacji do odsiarczania spalin, Grupa kapitałowa nabywa na rynku spot. Wejście krajowych producentów węgla kamiennego na światowe rynki spot oznacza, że elektrownie są pośrednio uzależnione od przejściowych wahań i trendów na tych rynkach.

Ryzyko zmiany cen w okresie obowiązywania umów jest niewielkie. Strony uzgadniają ceny stałe na okres jednego roku. Postanowienia umowne przewidują możliwość zmiany cen umownych, jednak ewentualna zmiana ceny wymaga zgody obu stron. Umowy długoterminowe zobowiązują strony do negocjowania umów co roku.

Ograniczenie rozwoju energetyki jądrowej oraz powrót do tradycyjnych metod produkcji energii elektrycznej na bazie węgla kamiennego w wielu regionach świata (w Niemczech, Rosji i Chinach) może doprowadzić do wzrostu cen węgla kamiennego na rynkach światowych, w tym również na rynku polskim. Stwarza to zagrożenie pod względem dostępności paliw dla Grupy kapitałowej oraz jej

zdolności do spełnienia ustawowych wymogów dotyczących utrzymania obowiązkowych zapasów paliw w sektorze energetycznym/użyteczności publicznej.

Zwiększony poziom zainteresowania i popytu na biomasę stwarza zagrożenie, jeśli chodzi o pozyskiwanie wystarczających ilości tego paliwa przez Grupę kapitałową. Obserwowana nadwyżka popytu nad podażą zwiększa ryzyko utraty dostaw na rzecz konkurentów gotowych zaoferować wyższe przejściowe ceny zakupu. Ponadto konieczność wykorzystania do dostaw biomasy narażonego na warunki pogodowe transportu drogowego zwiększa ryzyko zakłóceń dostaw biomasy do obiektów energetycznych Grupy kapitałowej.

Koszty paliw mogą mieć istotny wpływ na Grupę kapitałową, jako że w 2011 roku koszty te stanowiły około 51% kosztów rodzajowych segmentu produkcji energii elektrycznej w Grupie. W związku z tym istnieje ryzyko, że wzrost cen paliw będzie mieć niekorzystny wpływ na kondycję finansową Grupy.

Ponadto Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 lutego 2003 r. w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych ma zastosowanie do Elektrowni Ostrołęka należącej do Grupy kapitałowej. Z wyżej wymienionych przyczyn oraz z uwagi na trudności w zakresie planowania i prognozowania zużycia paliw (obiekt ten prowadzi działalność zgodnie z poleceniami OSP w ramach systemu eksploatacji obowiązkowej), występuje ryzyko, że wymagane zapasy nie zostaną utrzymane i że nałożona zostanie wysoka kara pieniężna (do 15% przychodów spółki) przez Prezesa URE.

Wszystkie powyższe czynniki mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyka związane z eksploatacją Elektrowni Ostrołęka

Elektrownia Ostrołęka jest jedyną systemową elektrownią w Polsce północno-wschodniej, zapewniającą bezpieczne prowadzenie ruchu w ramach Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Eksploatacja bloków wytwórczych tej elektrowni jest niezbędna w celu utrzymania poziomu napięć w całym regionie. Efektywność i ciągłość procesów technologicznych może zostać ograniczona wskutek wystąpienia awarii technicznej sprzętu podczas eksploatacji lub awarii infrastruktury przesyłowej. Zakłócenia w funkcjonowaniu instalacji lub urządzeń mogą mieć poważne skutki ekonomiczne, w zależności od ich wpływu na proces produkcji energii elektrycznej, włącznie z wyłączeniem danego bloku energetycznego z eksploatacji.

Główne bloki wytwórcze Elektrowni Ostrołęka podlegają centralnej dyspozycji ruchu i OSP posiada pełną kontrolę nad ich eksploatacją. OSP może zawiesić lub ograniczyć wytwarzanie energii elektrycznej lub zwiększyć je powyżej poziomu planowanego przez Grupę kapitałową, co może doprowadzić do mniej efektywnego wykorzystania tego obiektu wytwórczego przez Grupę. Istnieje potencjalne ryzyko, że działalność w zakresie produkcji energii elektrycznej prowadzona na zlecenie OSP będzie tak znaczna, że działalność ta może nie przynieść Grupie kapitałowej wystarczającego zwrotu z kapitału.

Efektywność i ciągłość procesów technologicznych może również być ograniczona wskutek siły wyższej oraz ekstremalnych warunków pogodowych, takich jak powodzie, burze, wichury i sztormy, trzęsienia ziemi i obsunięcie się ziemi, opady śniegu, skrajnie niskie lub wysokie temperatury powietrza oraz pożary.

Grupa kapitałowa stosuje co prawda środki mające na celu utrzymanie efektywności i ciągłości procesów technologicznych w tym obiekcie, niemniej jednak w przypadku wystąpienia wyjątkowo niekorzystnych zdarzeń lub warunków (bądź ich połączenia), stosowane środki i metody mogą okazać się niewystarczające w celu zapewnienia takiej efektywności i ciągłości. Ponadto z uwagi na lokalizację oraz działalność prowadzoną przez Elektrownię w Ostrołęce ewentualne ograniczenia efektywności i ciągłości procesów technologicznych mogą zagrozić bezpieczeństwu Krajowego Systemu Elektroenergetycznego i doprowadzić do poniesienia przez Grupę kapitałową znacznych strat finansowych.

W celu zminimalizowania tego ryzyka, Grupa kapitałowa posiada ubezpieczenie chroniące ją od skutków ekstremalnych warunków pogodowych i awarii technicznych w Elektrowni Ostrołęka. Ponadto z uwagi na specjalny status tego obiektu jest on również objęty ochroną przed m.in. atakami terrorystycznymi w ramach tzw. "Planu Bezpieczeństwa" sporządzanego i zatwierdzanego przez Wojewódzkiego Komendanta Policji. Spółka ma obowiązek posiadać taki plan z uwagi na charakter tego obiektu, który podlega specjalnej ochronie na mocy ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz.U. z 1997 r., Nr 145, poz. 1221).

Niemniej jednak ENERGA nie może dać gwarancji, że zastosowane środki będą wystarczające dla zapewnienia ochrony procesów technologicznych w Elektrowni Ostrołęka. Zakłócenia tych procesów mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność, kondycję finansową lub wyniki operacyjne Grupy kapitałowej.

Ryzyka związane z eksploatacją Elektrowni Wodnej we Włocławku

W Polsce wykorzystywanie energii wodnej do celów wytwarzania energii elektrycznej wymaga zezwolenia wodnoprawnego. Zakres zobowiązań i uprawnień wynikających z takiego zezwolenia jest bardzo szeroki.

Eksploatacja elektrowni wodnej jest związana z wytwarzaniem odpadów przemysłowych i komunalnych oraz odpadów napływających wraz z nurtem rzeki do krat poboru wody do obiektu. Dzięki systemu wewnętrznego monitorowania należytego poboru wody, wdrożonego przez Grupę kapitałową w elektrowni wodnej we Włocławku oraz dzięki eksploatowanej przez Grupę oczyszczalni ścieków komunalnych i przemysłowych, a także regularnemu monitorowaniu funkcjonowania urządzeń do oczyszczania ścieków, ilość ścieków odprowadzanych przez zakład jest utrzymywana na poziomie zgodnym z zezwoleniami udzielonymi Grupie kapitałowej i prawdopodobieństwo zanieczyszczenia środowiska jest ograniczone.

Ryzyko odprowadzenia ścieków technologicznych w postaci oleju do wód bieżących zostało ograniczone przez Grupę dzięki zainstalowaniu automatycznych zapór chroniących rzekę Wisłę, nad którą zakład jest położony, przed ewentualnym rozprzestrzenieniem się wycieku oleju z zakładu do wód rzeki.

Potencjalne ryzyko zanieczyszczenia gleby i wody w przypadku awarii transformatorów lub instalacji w obiekcie jest ograniczone dzięki wyposażeniu transformatorów olejowych w zbiorniki zapobiegające zanieczyszczeniu środowiska w przypadku wycieku oleju oraz, w miarę możliwości, poprzez instalowanie transformatorów suchych. Działania zmierzające do wyeliminowania potencjalnych zagrożeń dla środowiska naturalnego wynikających z eksploatacji obiektu oraz prowadzenie działalności zgodnie z przepisami prawa ochrony środowiska i zezwoleniami z zakresu ochrony środowiska, wymaganymi na podstawie prawa ochrony środowiska, wiążą się ze znacznymi kosztami, co może mieć niekorzystny wpływ na działalność i kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ponadto przepływ wód w Wiśle podlega znacznym wahaniom. Najszybsze odnotowane tempo przepływu wynosiło ok. 9000 m3/s, natomiast podczas niskiego poziomu wód tempo to nie przekraczało 300 m3/s. Wahania te są niekorzystne zarówno w okresie suszy, jak i w okresie powodzi. Istotnym czynnikiem hydrologicznego profilu rzeki jest zamarzanie wód w okresie zimowym. Spływająca kra oraz spiętrzenie kry lodowej stwarzają poważne ryzyko operacyjne oraz ryzyko powodzi.

Ponadto Elektrownia Wodna we Włocławku, wybudowana w latach 1963-1970, została zaprojektowana przy założeniu, że w ciągu 10-15 lat zostanie wybudowana nowa elektrownia wodna w okolicach Ciechocinka. Eksploatacja Elektrowni Wodnej we Włocławku powoduje zagrożenie w postaci spadku poziomu wód na zaporze znajdującej się w dolnym biegu rzeki oraz przekroczenie maksymalnego poziomu obciążenia, przy którym statyczna stabilność urządzeń zaporowych znajduje się na granicy dopuszczalnych wartości. W wyniku erozji i spadku poziomu wód gruntowych, koryto Wisły w dolnym biegu poniżej Elektrowni Wodnej we Włocławku może być podatne na nadmierne wysychanie i degenerację. W celu trwałego zabezpieczenia eksploatacji Elektrowni Wodnej we Włocławku, niezbędne jest spiętrzenie wody i ustabilizowanie poziomu wód w dolnym biegu rzeki zgodnie z warunkami określonymi w pierwotnych założeniach projektu poprzez budowę nowej zapory na Wiśle.

Powyższe okoliczności mogą prowadzić do poniesienia znacznych wydatków przez Grupę kapitałową oraz do zakłóceń w jej działalności, a w konsekwencji mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność gospodarczą, wyniki lub kondycję finansową Grupy.

Ryzyka związane z inwestycjami strategicznymi

Inwestycje strategiczne realizowane przez Grupę kapitałową dotyczą głównie zwiększenia i modernizacji mocy produkcyjnych oraz rozwoju sieci elektroenergetycznych. Aktualnie planowane inwestycje (wskazane szczegółowo w punkcie 12.5 niniejszego Dokumentu Informacyjnego wymagają znacznych nakładów). Grupa kapitałowa zamierza sfinansować swój aktualny program inwestycyjny zakładający do roku 2020 wydatki w wysokości około 25 373 milionów PLN zarówno ze środków własnych oraz z długu.

Z uwagi na wielkość własnych zasobów finansowych Grupy kapitałowej, realizacja inwestycji jest uzależniona od możliwości pozyskania kapitału z zewnątrz. Ponieważ inwestycje strategiczne są rozłożone w czasie, istnieje ryzyko, że koszt pozyskania kapitału wzrośnie.

W świetle określonych czynników rynkowych, w szczególności potencjalnych zmian regulacji prawnych wpływających na funkcjonowanie sektora energetyki, zmian cen surowców do produkcji energii oraz zakłóceń na globalnych rynkach finansowych skutkujących wzrostem stóp procentowych i kursów wymiany walut, występuje również ryzyko, że parametry finansowe planowanych i realizowanych inwestycji ulegną pogorszeniu.

Realizacja inwestycji strategicznych wymaga zezwoleń w formie zgód korporacyjnych i/lub decyzji administracyjnych. Długi okres oczekiwania na wymagane zezwolenia może spowodować opóźnienia w realizacji inwestycji strategicznych lub jeżeli zgoda nie zostanie wydana, może uniemożliwić ich realizację. Ustawa Prawo zamówień publicznych może również prowadzić do przedłużenia okresu realizacji inwestycji strategicznych i zwiększenia ryzyka wystąpienia sporu pomiędzy wykonawcami. Coraz bardziej zaostrzone normy emisyjne, które będą wdrażane w najbliższych latach na podstawie regulacji UE, zwiększą ryzyko zamknięcia obiektów wskutek przekroczenia norm emisyjnych. Bardziej szczegółowy opis określonych inwestycji strategicznych został podany w części "Strategia oraz program inwestycyjny".

Zawieszenie realizacji inwestycji strategicznych może mieć niekorzystny wpływ na realizację strategii Grupy kapitałowej, a w konsekwencji również na jej wyniki finansowe.

Ryzyko związane z inwestycjami strategicznymi

Ryzyko związane z brakiem możliwości pozyskania finansowania w przyszłości, w tym finansowania długiem, w kontekście realizacji programu inwestycyjnego Grupy ENERGA

Grupa kapitałowa ENERGA zamierza finansować swój program inwestycyjny z kapitałów własnych i w formie zadłużenia. W celu pozyskania finansowania, Grupa ENERGA planuje dokonać dywersyfikacji źródeł kapitału dłużnego. Poza Programem emisji obligacji na kwotę 4 mld PLN. Grupa ENERGA stworzyła Program emisji euroobligacji średnioterminowych EMTN na kwotę 1 mld EUR oraz planuje pozyskiwanie finansowania w formie kredytów inwestycyjnych z międzynarodowych instytucji finansowych – EBI, EBOR i NIB. W celu sfinansowania swoich potrzeb w zakresie kapitału obrotowego, Grupa ENERGA planuje nadal korzystać z kredytów na kapitał obrotowy z polskiego sektora bankowego. Grupa ENERGA aktywnie monitoruje i zarządza ryzykami związanymi z finansowaniem obszernego programu nakładów inwestycyjnych, z uwzględnieniem poziomu zobowiązań finansowych nakładanych na Grupę kapitałową na mocy umów finansowych, których jest stroną. Poza zobowiązaniami finansowymi, Grupa ENERGA nie jest ograniczona umowami finansowymi dla celów pozyskiwania finansowania długiem. Ryzyko związane z brakiem możliwości pozyskania finansowania (w tym finansowania długiem) w przyszłości, w kontekście realizacji programu inwestycyjnego Grupy ENERGA jest ograniczone.

Ryzyko wystąpienia problemów i opóźnień związanych z budową lub przyłączeniem obiektów wytwórczych

ENERGA jest narażona na ryzyka związane z budową obiektów wytwórczych, w tym na ryzyka związane z udostępnieniem urządzeń przez solidnych dostawców, dostępnością materiałów

budowlanych i głównych komponentów, dostępnością kluczowego personelu, w tym wykwalifikowanych inżynierów, opóźnieniami w harmonogramie realizacji prac budowlanych, ukończeniem projektów bez przekroczenia budżetu oraz zgodnie z wymaganymi specyfikacjami. ENERGA może również napotykać na różnorodne problemy, takie jak niekorzystne warunki pogodowe, trudności z przyłączeniem do sieci przesyłowych, wady budowlane, brak dostaw ze strony dostawców, nieoczekiwane opóźnienia w uzyskiwaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz innych zezwoleń i zatwierdzeń, a także postępowania sądowe wszczęte przez osoby trzecie. Problemy te mogą prowadzić do opóźnień w ukończeniu projektu oraz do poniesienia innych nieprzewidzianych kosztów budowy i przekroczenia budżetu, co może mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność gospodarczą, kondycję finansową, perspektywy lub wyniki operacyjne ENERGA.

Ryzyka związane z wahaniami cen materiałów, w tym stali

Działalność operacyjna Grupy kapitałowej wymaga dużych nakładów inwestycyjnych, ponieważ produkcja energii elektrycznej, a także jej dystrybucja wymaga wybudowania odpowiedniej infrastruktury. W zależności od technologii i rodzaju infrastruktury, od 5% do nawet 70% kosztów budowy jest związane z zakupem materiałów, sprzętu i części, których ceny zależą od wielu czynników poza kontrolą Grupy kapitałowej. Wzrost cen tych materiałów, sprzętu lub części wiąże się ze wzrostem kosztów produkcji energii elektrycznej i może oznaczać spadek rentowności planowanych projektów inwestycyjnych, a także może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową oraz wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyko związane z głównym akcjonariuszem

Skarb Państwa jest głównym akcjonariuszem ENERGA. Na dzień sporządzenia niniejszego Propektu, Skarb Państwa posiada łącznie 84,18% akcji w kapitale zakładowym ENERGA. Prawa głosu przysługują w tej samej proporcji, tj. jednej akcji odpowiada jedno prawo głosu.

ENERGA podlega również dodatkowemu nadzorowi korporacyjnemu ze strony Skarbu Państwa na mocy ustawy o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych w sektorach energii elektrycznej, ropy i gazu z 2010 r. Ustawa nadaje Skarbowi Państwa szczególne uprawnienia w zakresie: (i) otrzymywania informacji na temat działalności operacyjnej ENERGA, (ii) dostępu do dokumentacji ENERGA oraz (iii) prawa weta w przypadku zbycia aktywów o fundamentalnym znaczeniu dla ENERGA, likwidacji spółki lub innych związanych z tym decyzji.

Ponadto Skarb Państwa jako akcjonariusz większościowy może wywierać wpływ na decyzje podejmowane przez Zarząd ENERGA w sprawie rekomendacji dotyczących wypłat dywidendy. Wypłata dywidendy na zbyt wysokim poziomie może doprowadzić do stosunkowego osłabienia kondycji finansowej Grupy kapitałowej lub jej płynności. Skarb Państwa podał do publicznej wiadomości iż zakłada na 2013 rok 60% poziom dywidendy z wyniku osiągniętego w roku 2012. Polityka Skarbu Państwa w zakresie dywidendy zakłada, że kwota dywidendy jest uzależniona od realizacji programu inwestycyjnego przez Grupę kapitałową.

Ponadto, jeżeli Skarb Państwa sprzedałby wszystkie lub niektóre akcje znajdujące się w jego posiadaniu, w drodze prywatyzacji lub w inny sposób, nowy akcjonariusz przejmujący kontrolę mógłby wdrożyć strategię różniącą się od strategii ENERGA na dzień sporządzenia niniejszego Prospektu. Ewentualne wpływy o podłożu politycznym lub brak stabilności w zakresie ładu korporacyjnego w Grupie kapitałowej mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność gospodarczą, kondycję finansową oraz wyniki operacyjne Grupy kapitałowej.

Ryzyko związane ze zmianami właścicielskimi

Zgodnie z przygotowanym przez Ministerstwo Skarbu Państwa Planem Prywatyzacji na lata 2012-2013 z dnia 23 marca 2012 r. rozważana jest koncepcja prywatyzacji ENERGA, w tym preferowaną formą jest prywatyzacja przez GPW. Co więcej, zgodnie z wypowiedzią przedstawiciela Ministerstwa Skarbu Państwa z dnia 23 października 2012, Ministerstwo Skarbu Państwa planuje w 2013 roku przeprowadzenie oferty publicznej obejmującej mniejszościowy pakiet akcji ENERGA przy

zachowaniu różnych możliwości, w tym ewentualnej sprzedaży większościowego pakietu akcji ENERGA inwestorowi strategicznemu.

ENERGA nie może udzielić żadnej gwarancji, że powyższe plany prywatyzacyjne zostaną skutecznie zrealizowane, że zostaną zakończone w planowanym terminie, czy też że nie będą mieć niekorzystnego wpływu na działalność operacyjną, kondycję finansową oraz rezultaty Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyko związane z zarządzaniem Grupą kapitałową

Ryzyko związane z zarządzaniem Grupą kapitałową jest powiązane ze strukturą organizacyjną Grupy oraz występowaniem współzależności pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi w sposób umożliwiający osiąganie założonych celów strategicznych i gospodarczych w najbardziej efektywny sposób, a także ze specyfiką rynku (wielkość, lokalizacja, zachowania klientów i dostawców) i jego zmianami (rozwój rynku, nowe trendy, nowe wyzwania). Prawo polskie nie zawiera kompleksowych przepisów dotyczących zasad współpracy spółek w ramach grupy kapitałowej. W związku z tym polskie prawo uznaje jedynie interesty gospodarcze spółki, napotykając na trudności w zakresie uznawania interesów całej grupy kapitałowej. W związku z tym transakcje wewnątrz grupy często wymagają uzasadnienia w formie dowodów potwierdzających, że dane działanie zostało podjęte w najlepszym interesie spółki. W świetle powyższego, istnieje ryzyko związane z nieefektywnym i nieskutecznym zarządzaniem grupą spółek powiązanych kapitałowo.

Grupa kapitałowa funkcjonuje na takich samych zasadach, na jakich funkcjonują pozostałe grupy kapitałowe w Polsce. Jest to organizacja złożona z wysoko wyspecjalizowanych, prawnie niezależnych podmiotów gospodarczych realizujących wspólne cele handlowe i trwale powiązanych ze sobą kapitałowo, organizacyjnie lub umownie. Zarządzanie Grupą kapitałową odbywa się zgodnie z wizją strategiczną Grupy realizowaną przez Zarząd ENERGA, który, mając na względzie swoje zobowiązania wobec akcjonariuszy, monitoruje zasadność i efektywność nakładów inwestycyjnych, a także wykonuje funkcje zarządcze.

ENERGA jest podmiotem dominującym oraz spółką zarządzającą holdingiem. Pełni rolę centrum korporacyjnego, zarządza Grupą kapitałową oraz określa cele inwestycyjne i rozwojowe. Zmiany środowiska rynkowego, działania ze strony konkurentów, zmienność rynku oraz ograniczenia prawne oddziaływujące na poszczególne spółki z Grupy kapitałowej mogą w związku z tym mieć niekorzystny wpływ na spółkę zarządzającą.

Ryzyka te mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, wyniki finansowe i kondycję Grupy kapitałowej.

Ryzyko związane z restrukturyzacją

ENERGA posiada bezpośrednio lub pośrednio akcje i udziały w ok. 70 spółkach. Spółki wchodzące w skład Grupy kapitałowej świadczą usługi związane z działalnością podstawową oraz inną działalnością ENERGA, niezwiązaną z wytwarzaniem, dystrybucją, obrotem i sprzedażą energii elektrycznej. Grupa kapitałowa jest obecnie w trakcie procesu restrukturyzacji, która ma na celu zwiększenie efektywności działalności Grupy kapitałowej, kontrolę i ograniczenie kosztów oraz zwiększenie konkurencyjności jej produktów i usług na rynku energii elektrycznej.

Grupa kapitałowa nie może zagwarantować, że powyższe czynności związane z restrukturyzacją zostaną skutecznie wdrożone, że zostaną zakończone w planowanym terminie, czy też że nie będą mieć niekorzystnego wpływu na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Z uwagi na kompleksową strukturę Grupy kapitałowej, istnieje ryzyko, że Zarząd ENERGA może nie być świadom wszystkich ryzyk oraz innych kwestii dotyczących poszczególnych spółek w Grupie o tak dużym składzie. Jednak ryzyko to jest nieznaczne i podlega kompleksowemu oraz dobrze zorganizowanemu Systemowi Zarządzania Ryzykiem, wdrożonemu przez ENERGA.

Ryzyko utraty kluczowych członków kierownictwa i wykwalifikowanych pracowników

ENERGA (jako spółka, w której Skarb Państwa jest akcjonariuszem większościowym) podlega Ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr

26, poz. 306). Zgodnie z tą ustawą, wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz głównego księgowego są limitowane, jeśli chodzi o wynagrodzenie podstawowe i dodatkowe świadczenia pracownicze. W związku z tym ENERGA nie może zapewnić tym osobom konkurencyjnego wynagrodzenia w porównaniu do innych spółek z branży. Ograniczenia te mogą mieć wpływ na decyzje dotyczące odejścia z ENERGA kluczowych członków kierownictwa spółki i mogą oddziaływać na możliwość zatrudnienia na ich miejsce odpowiednio wykwalifikowanych osób. Ponadto obowiązujące w ENERGA przepisy prawa pracy ograniczają możliwość stworzenia bardziej elastycznej polityki zatrudnienia, co może również stanowić przeszkodę w znalezieniu odpowiedniego personelu i skłonić pracowników ENERGA do przejścia do innych spółek lub konkurentów oferujących lepsze warunki zatrudnienia. Taka utrata lub brak możliwości zatrudnienia kluczowych pracowników mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, wyniki lub perspektywy Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyka związane z działaniami osób trzecich

Działalność operacyjną Grupy kapitałowej mogą zakłócać nieprzewidziane wydarzenia, takie jak ataki terrorystyczne, akty wandalizmu czy sabotażu. Straty takie mogą dotyczyć nieruchomości, majątku ruchomego, aktywów finansowych lub kluczowych pracowników. Nieprzewidziane wydarzenia mogą również prowadzić do poniesienia dodatkowych kosztów operacyjnych w postaci np. wyższych składek ubezpieczeniowych. Mogą również powodować niezdolność Grupy kapitałowej do uzyskania ochrony ubezpieczeniowej od określonych rodzajów ryzyka. Każde z tych ryzyk może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyka związane z wierzytelnościami pieniężnymi Grupy kapitałowej

Grupa kapitałowa posiada znaczne wierzytelności pieniężne, głównie z tytułu dostaw energii elektrycznej, na kwotę 1 334 mln PLN oraz 0,5 mln EUR na 31 grudnia 2011 roku. Te wierzytelności z tytułu dostaw energii są często wierzytelnościami zaległymi (o ponad 90 dni). Na 31 grudnia 2011 r. ponad 5% należności brutto z tytułu dostaw energii było przeterminowanych powyżej 12 miesięcy, a blisko 3% od 3 do 12 miesięcy. Wskutek kryzysu gospodarczego nastąpiło pogorszenie sytuacji finansowej odbiorców energii elektrycznej, prowadzące do trudności z terminowym regulowaniem płatności za dostawy energii. ENERGA podejmuje kroki zmierzające do odzyskania tych wierzytelności lub wynegocjowania ugody z dłużnikami w sprawie ich spłaty i złożyła wnioski do sądu, a w skrajnych przypadkach nawet wnioski o ogłoszenie upadłości dłużnika (na 31 grudnia 2011 r. wierzytelności Grupy kapitałowej na kwotę około 96 mln PLN były przedmiotem sądowego postępowania egzekucyjnego), nie sposób jednak przewidzieć wyniku negocjowanych ugód oraz postępowań upadłościowych i egzekucyjnych. W związku z tym niemożliwe jest określenie kwoty, jaką ENERGA może być w stanie odzyskać z tytułu tych roszczeń. ENERGA może napotkać na problemy z ewentualną sprzedażą tych wierzytelności. Nieodzyskanie przez ENERGA znacznej części tych wierzytelności może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyka związane z sytuacją finansową kluczowych klientów

Niewypłacalność kluczowych klientów może doprowadzić do trudności z odzyskaniem przez Grupę kapitałową wierzytelności, a także do utraty ważnych klientów, co może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Z punktu widzenia działalności gospodarczej ENERGA-OBRÓT, kluczowe znaczenie ma ocena ryzyka kredytowego związanego z możliwością braku zapłaty ze strony klienta. W związku z tym ENERGA-OBRÓT analizuje rating kredytowy swoich kluczowych klientów.

Na rynku detalicznym ENERGA-OBRÓT dokonuje oceny wiarygodności kredytowej kluczowych klientów, tj. odbiorców, których roczne zużycie energii elektrycznej przekracza poziom 5 GWh. W chwili obecnej ENERGA-OBRÓT opracowuje proces oceny klientów, których roczny poziom zużycia energii elektrycznej mieści się w przedziale od 1 do 5 GWh.

Jeżeli potencjalny klient zostanie uznany za nieposiadającego wiarygodności kredytowej, ENERGA-OBRÓT może zażądać ustanowienia zabezpieczenia potencjalnych umów. ENERGA-OBRÓT prowadzi współpracę wyłącznie z klientami spełniającymi wyżej wymienione wymogi. Najczęściej stosowaną formą zabezpieczeń są hipoteki, płatności zaliczkowe, umowy o przeniesienie prawa własności, podpisanie aktu notarialnego, weksle własne in blanco z deklaracją wekslową. Dodatkowo, przepisy dotyczące zabezpieczeń są wprowadzane do umów sprzedaży, co daje ENERGA-OBRÓT możliwość efektywnej i skutecznej ochrony płynności finansowej spółki. ENERGA-OBRÓT może zażądać zabezpieczenia płatności w dowolnym czasie w okresie obowiązywania umowy, jeżeli opóźnienie w dokonaniu płatności przekracza 10 dni. W przypadku ustanowienia zabezpieczenia przez istniejących klientów, zabezpieczenie dotyczy zarówno uprzedniego, jak i bieżącego zadłużenia. Pozwala to ENERGA-OBRÓT na zmniejszenie ryzyka wzrostu zadłużenia kluczowych klientów i gwarantuje płatność. W chwili obecnej na rynku detalicznym ENERGA-OBRÓT posiada zabezpieczenia na kwotę wynoszącą ponad 43 mln PLN.

Kontrahenci na rynku hurtowym również podlegają ocenie wiarygodności kredytowej przez ENERGA-OBRÓT w celu dokonania pomiaru ryzyka niedokonania płatności lub dostawy.

Polityka redukcji ryzyka kredytowego na rynku hurtowym obejmuje ocenę wiarygodności wykonawców i ustalanie limitów handlowych dla wszystkich kontrahentów. Biuro Zarządzania Ryzykiem w ENERGA-OBRÓT przeprowadza ocenę wykonawcy, ustala limity dla wszystkich kontrahentów (limit ten określa maksymalną wartość sprzedaży na rzecz klientów w okresach przyszłych bez konieczności ustanawiania zabezpieczeń). Limity są ustalane na podstawie modelu oceny wykonawcy, który obejmuje: kryteria finansowe, aspekty współpracy, zasady rozliczeń z kontrahentem oraz kraj siedziby spółki. Wykorzystanie limitów przez kontrahentów jest monitorowane na bieżąco.

Ponadto Biuro Zarządzania Ryzykiem kontroluje całkowity poziom ryzyka (związanego ze wszystkimi transakcjami), który jest zatwierdzany przez Zarząd ENERGA-OBRÓT. Zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmuje formułowanie i stosowanie wymogów dotyczących zabezpieczeń, co obejmuje ryzyko płatnicze kontrahenta i ryzyko substytucyjne (w przypadku braku dostawy zakupionej energii elektrycznej).

W przypadku kontrahentów z niską wiarygodnością kredytową, niezbędne jest zabezpieczenie płatności i realizacji transakcji w formie gwarancji bankowej lub w innej uzgodnionej formie. Takie transakcje są koordynowane przez Biuro Zarządzania Ryzykiem, odpowiedzialne za uzgadnianie szczegółowych warunków poszczególnych zabezpieczeń. Najczęściej stosowanymi zabezpieczeniami na rynku hurtowym są gwarancje bankowe lub gwarancja spółki macierzystej.

Ryzyka związane ze stratami i wydatkami nieobjętymi ubezpieczeniem

ENERGA jest narażona na liczne ryzyka operacyjne w związku z jej działalnością produkcyjną i dystrybucyjną, co może prowadzić do powstania strat i dodatkowych wydatków, które mogą nie być objęte ubezpieczeniem.

ENERGA wynegocjowała na zasadach indywidualnych niestandardowe umowy ubezpeczeniowe, które zostały przygotowane specjalnie dla ENERGA i są dostosowane do jej wymogów, z uwzględnieniem szerokiego zakresu działalności spółki i które obejmują niestandardowe ubezpieczenie majątkowe, ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczenie dyrektorów i członków kierownictwa od odpowiedzialności, ubezpieczenie komunikacyjne, ubezpieczenie antyterrorystyczne oraz ubezpieczenie budowlane, przy czym postanowienia i warunki polis ubezpieczeniowych mogą przewidywać wypłatę odszkodowania wycenionego na kwotę niższą niż rzeczywista wartość szkody. Nie można zagwarantować, że we wszystkich przypadkach odszkodowanie wypłacone z tytułu polisy ubezpieczeniowej będzie wystarczające na pokrycie wszystkich potencjalnych strat i szkód poniesionych w związku z którymkolwiek z powyższych zdarzeń. W związku z tym, w niektórych przypadkach ENERGA może być zmuszona do pokrycia z własnych środków strat finansowych wynikających z wyżej wymienionych lub innych czynników. Ryzyko to może mieć niekorzystny wpływ na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy kapitałowej i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyko związane z karami i/lub sankcjami podatkowymi

System podatkowy w Polsce charakteryzuje się stosunkowo częstymi i istotnymi zmianami, wskutek czego brak jest ustalonej intrepretacji wielu przepisów podatkowych. Zmieniające się przepisy i interpretacja przepisów podatkowych przez organy podatkowe i kompetentne sądy, w połączeniu ze stosunkowo długim okresem przedawnienia zobowiązań podatkowych oraz poważnymi sankcjami w przypadku zaległości podatkowych, mogą utrudniać planowanie kwestii podatkowych i zwiększać ryzyko naruszenia przepisów podatkowych przez Grupę kapitałową, prowadząc do konieczności zapłaty przez Grupę dodatkowych kwot z tytułu podatku. Konieczność zapłaty takich kwot może mieć niekorzystny wpływ na kondycję finansową Grupy kapitałowej oraz wyniki operacyjne.

Ryzyko związane z wpływem związków zawodowych na process formułowania praw i ochronę interesów pracowników

W ENERGA i spółkach z Grupy kapitałowej działa około 60 zakładowych i międzyzakładowych organizacji związkowych, zrzeszających niemal 7,2 tys. pracowników Grupy (tj. około 65 procent wszystkich pracowników). Zgodnie z prawem, związki zawodowe mają zagwarantowane prawo do wywierania wpływu na proces tworzenia przepisów dotyczących praw i interesów pracowników. Związki zawodowe mają również prawo do prowadzenia sporów zbiorowych z pracodawcami (włącznie ze strajkami) dotyczących praw i interesów pracowników i związków zawodowych.

Porozumienie socjalne z dnia 19 lipca 2007 r. - Międzyzakładowy układ zbiorowy pracy dla pracowników sektora energetyki obowiązuje w odniesieniu do większości pracowników w Grupie kapitałowej. Porozumienie to przewiduje m.in. prawo związków zawodowych do konsultacji oraz prawo do uczestniczenia w negocjacjach z pracodawcami w sprawie planowanych przez pracodawców działań dotyczących praw i interesów pracowników, jak np. proces restrukturyzacji. Konieczność konsultowania się lub negocjowania ze związkami zawodowymi w przypadku określonych działań oznacza, że proces realizacji decyzji zarządczych przedłuża się, lecz nie stanowi to w żadnym wypadku przeszkody w efektywnym wdrażaniu takich zmian bez ostatecznej zgody związków zawodowych. Porozumienie socjalne z dnia 19 lipca 2007 r. przewiduje również specjalną ochronę przed rozwiązaniem stosunku pracy (tzw. "gwarancję zatrudnienia"), obowiązującą na czas określony do dnia 1 sierpnia 2017 r.. Może to znacznie ograniczyć tempo i zakres niezbędnych zmian w przypadku redukcji poziomu zatrudnienia lub ograniczenia kosztów zatrudnienia, a także zwiększyć ich koszty. W konsekwencji, zdolność Grupy kapitałowej do zmniejszenia kosztów i zwiększenia efektywności dzięki restrukturyzacji zatrudnienia jest ograniczona na mocy obowiązujących porozumień socjalnych.

W wyjątkowych przypadkach działalność związków zawodowych może prowadzić do strajków lub demonstracji. W przeszłości miało miejsce kilka takich incydentów, miały one jednak ograniczony wpływ na bieżącą działalność. Ryzyko wystąpienia istotnych zakłóceń wskutek działalności związkowej jest ograniczone dzięki polityce dialogu społecznego, realizowanej w Grupie ENERGA.

Powyższe okoliczności mogą w pewnym zakresie oddziaływać na działalność, wyniki lub kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ryzyko braku integracji systemów informatycznych

Złożony charakter Grupy kapitałowej oraz różnorodność systemów informatycznych eksploatowanych przez Grupę stwarzają ryzyko braku koordynacji i współpracy pomiędzy poszczególnymi systemami. Brak spójności w zarządzaniu systemami może ograniczyć możliwość opracowania efektywnych zasad tworzenia i rozwoju systemów, prowadząc do zbędności danych oraz opóźnień w pozyskiwaniu i przetwarzaniu danych.

W celu minimalizacji ryzyka braku integracji systemów informatycznych, Grupa kapitałowa podejmuje działania zmierzające do zapewnienia spójności, bezpieczeństwa i efektywności użytkowanych przez nią systemów informatycznych.

Liczba wprowadzanych zmian oraz ich szeroki zakres niosą ze sobą ryzyko, że nowe rozwiązania informatyczne nie doprowadzą do osiągnięcia planowanej spójności oraz współzależności technologicznej i kosztowej.

Powyższe okoliczności mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność, wyniki lub kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ryzyko związane z systemami informatycznymi i bezpieczeństwem danych

Coraz większe uzależnienie sektora energetyki od systemów informatycznych oraz ogromna ilość danych zbieranych i przetwarzanych przez te systemy oznaczają konieczność zapewnienia najwyższego stopnia niezawodności tych systemów oraz bezpieczeństwa przechowywanych w nich danych.

Potencjalne zdarzenia stwarzające ryzyko w zakresie ciągłości funkcjonowania systemów informatycznych i poufności danych obejmują ryzyko awarii systemów oraz ataków zagrażających dostępności tych systemów.

Występuje szereg ryzyk związanych z zarządzaniem systemem elektroenergetycznym. System elektroenergetyczny jest w dużym stopniu uzależniony od komputerowych systemów kontrolnych. Awaria systemu elektroenergetycznego miałaby istotny i druzgocący wpływ na gospodarkę całych regionów kraju. Systemy kontrolne są narażone na ryzyko cyberataków, które jest ogranicznae dzięki wdrożeniu kompleksowych systemów bezpieczeństwa kontrolujących połączenia z sieciami otwartymi i internetem. Zarządzanie ryzykiem w tej dziedzinie obejmuje trzy kluczowe kroki: (1) analizę zagrożeń, (2) wykrywanie słabych punktów oraz (3) analizę ryzyka i określenie środków zapobiegawczych. Zarząd ENERGA jest świadomy zwiększonego ryzyka wystąpienia cyberataków w wyniku wdrożenia systemu Sieci Inteligentnych. Istotną częścią projektów realizowanych w ENERGA jest identyfikacja technologii bezpieczeństwa i rozwiązań umożliwiających systemom informatycznym ENERGA reagowanie na nieprzewidziane zagrożenia. ENERGA prowadzi szkolenia informujące pracowników na bieżąco o cyberatakach. Jednym z zamierzeń projektów ENERGA jest wdrożenie rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego w celu zabezpieczenia infrastruktury informatycznej w miarę wdrażania przez ENERGA technologii i urządzeń sieci inteligentnych.

Występują również ryzyka związane z eksploatacją obiektów energetycznych. Systemy kontrolne obiektów energetycznych są narażone na ryzyko związane ze sprzętem i zasobami ludzkimi. Jednym z najistotniejszych ryzyk jest brak części zamiennych na rynku, przy czym ryzyko to jest ograniczane przez tworzenie rezerw. Innym podstawowym ryzykiem jest niewielka liczba specjalistów-informatyków posiadających umiejętności umożliwiające obsługę aplikacji IT. Ryzyko to jest łagodzone przez organizowanie wewnętrznych i zewnętrznych kursów szkoleniowych.

Powyższe okoliczności mogą mieć istotny negatywny wpływ na działalność, wyniki lub kondycję finansową Grupy kapitałowej.

Ryzyko dewizowe

Do chwili obecnej Grupa Kapitałowa ENERGA nie była narażona w istotnym stopniu na ryzyko związane z kursami wymiany walut. Płatności otrzymywane przez Grupę ENERGA z tytułu sprzedaży energii elektrycznej, stanowiące jej główne źródło dochodów, są dokonywane w PLN. Zobowiązania Grupy ENERGA, w szczególności wszystkie kredyty Grupy ENERGA oraz wierzytelności z tytułu dostaw energii elektrycznej są denominowane w PLN.

Planowana emisja euroobligacji średnioterminowych w ramach Programu EMTN może narazić Grupę ENERGA na ryzyko związane z kursami wymiany walut, ponieważ obligacje te będą emitowane w EUR. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem walutowym, Grupa ENERGA planuje zastosowanie strategii hedgingowej. W wyniku zastosowania tej strategii zawarte zostaną walutowe transakcje terminowe, swapy na stopę procentową i walutę, zmniejszające stopień narażenia Spółki na ryzyka tego typu. Niemniej jednak nie można zagwarantować, że spadek kursu PLN nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na działalność operacyjną, kondycję finansową i wyniki Grupy ENERGA i/lub zdolność Emitenta do wykonania zobowiązań wynikających z Obligacji.

Ryzyka związane z notowaniem Obligacji na ASO BondSpot

Ryzyko braku płynności

W związku z dopuszczeniem Obligacji do obrotu w alternatywnym systemie obrotu ASO BondSpot, istnieje ryzyko, że obrót Obligacjami będzie ograniczony z uwagi na brak zleceń kupna/sprzedaży ze strony inwestorów. W związku z powyższym nie jest możliwe na dzień niniejszego Dokumentu Informacyjnego zapewnienie, że Obligacje będą mogły zostać sprzedane przez Obligatariusza w dowolnym czasie i po dowolnej cenie.

Ryzyko zawieszenia obrotu Obligacjami

BondSpot jako organizator alternatywnego systemu obrotu ASO BondSpot ma prawo, zgodnie z § 13 RASO, zawiesić obrót instrumentami dłużnymi na okres nie dłuższy niż 3 miesiące w następujących przypadkach:

- na wniosek emitenta
- w przypadku uznania, że wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu
- jeśli emitent narusza przepisy obowiązujące w alternatywnym systemie obrotu.

W przypadkach określonych przepisami prawa BondSpot może zawiesić obrót instrumentami dłużnymi na okres nie dłuższy niż miesiąc.

Ponadto, zgodnie z § 20b Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu RASO, BondSpot może także zawiesić obrót instrumentami dłużnymi Emitenta, jeśli Emitent nie wykonuje obowiązków określonych w Rozdziale V RASO, dotyczących m.in. obowiązków informacyjnych Emitenta, przestrzegania zasad i przepisów obowiązujących w alternatywnym systemie obrotu oraz obowiązku informowania BondSpot o planach związanych z emitowaniem instrumentów dłużnych.

Zgodnie z Artykułem 78 ust 3 Ustawy o Obrocie, BondSpot jako organizator alternatywnego systemu obrotu, na żądanie KNF, może zawiesić obrót instrumentami finansowymi na okres nie dłuższy niż miesiąc w przypadku gdy obrót tymi instrumentami jest dokonywany w okolicznościach wskazujących na możliwość zagrożenia prawidłowego funkcjonowania alternatywnego systemu obrotu lub bezpieczeństwa obrotu dokonywanego w tym alternatywnym systemie obrotu lub naruszenia interesów inwestorów.

Ryzyko wykluczenia Obligacji z obrotu w alternatywnym systemie obrotu

Zgodnie z zapisami § 14 ustęp 2 RASO, BondSpot wyklucza instrumenty dłużne z obrotu w alternatywnym systemie obrotu:

- w przypadkach określonych przepisami prawa,
- jeżeli zbywalność tych instrumentów stała się ograniczona,
- w przypadku zniesienia dematerializacji tych instrumentów,

po upływie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się postanowienia o ogłoszeniu upadłości emitenta, obejmującej likwidację jego majątku, lub postanowienia o oddaleniu przez sąd wniosku o ogłoszeniu tej upadłości z powodu braku środków w majątku emitenta na zaspokojenie kosztów postępowania.

Dodatkowo, zgodnie z zapisami § 14 ustęp 1 RASO, BondSpot może wykluczyć instrumenty dłużne z obrotu w alternatywnym systemie obrotu w następujących przypadkach:

- na wniosek emitenta, z zastrzeżeniem możliwości uzależnienia decyzji w tym zakresie od spełnienia przez emitenta dodatkowych warunków,
- jeżeli uzna, że wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu,
- wskutek ogłoszenia upadłości emitenta albo w przypadku oddalenia przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku środków w majątku emitenta na zaspokojenie kosztów postępowania,
- wskutek otwarcia likwidacji emitenta.

Przed podjęciem decyzji o wykluczeniu instrumentów dłużnych z obrotu, BondSpot może zawiesić obrót tymi instrumentami dłużnymi.

Ponadto, zgodnie z zapisami § 20b RASO, BondSpot może wykluczyć instrumenty dłużne Emitenta z obrotu lub nałożyć karę pieniężną w wysokości do 20.000 PLN, jeśli Emitent nie wykonuje obowiązków określonych w Rozdziale V RASO, dotyczących m.in. obowiązków informacyjnych Emitenta, przestrzegania zasad i przepisów obowiązujących w alternatywnym systemie obrotu oraz obowiązku informowania BondSpot o planach związanych z emitowaniem instrumentów dłużnych.

Zgodnie z Artykułem 78 ust 4. Ustawy o Obrocie, na żądanie KNF BondSpot jako organizator alternatywnego systemu obrotu, wyklucza z obrotu wskazane przez KNF instrumenty finansowe, w przypadku gdy obrót nimi zagraża w sposób istotny prawidłowemu funkcjonowaniu alternatywnego systemu obrotu lub bezpieczeństwu obrotu dokonywanego w tym alternatywnym systemie obrotu, lub powoduje naruszenie interesów inwestorów.

Ryzyko wcześniejszego wykupu Obligacji z przyczyn innych niż żądanie Obligatariusza

W przypadku, gdy wystąpi likwidacja spółki Emitenta wówczas, zgodnie z art. 24 ust. 3 Ustawy o Obligacjach, Obligacje podlegają natychmiastowemu wykupowi z dniem otwarcia likwidacji, chociażby termin ich wykupu jeszcze nie nastąpił.

Ryzyko związane z nieopłaceniem zobowiązań wobec obligatariuszy (okresowych lub nominalnych)

Istnieje ryzyko, że w sytuacji braku płynności finansowej Emitent nie będzie w stanie na czas spełnić na rzecz Obligatariuszy świadczenia pieniężnego tytułem zobowiązań odsetkowych oraz tytułem wykupu Obligacji.

W przypadku opóźnienia w spełnieniu świadczenia z Obligacji, Obligatariusz będzie uprawniony do złożenia pisemnego żądania natychmiastowego Wcześniejszego Wykupu wszystkich posiadanych przez niego Obligacji. W takim przypadku, tj. po przedstawieniu Obligacji do wcześniejszego wykupu, oraz podjęciu stosownej uchwały przez Zgormadzenie Obligatariuszy zgodnie z Warunkami Emisji, Obligacje pozostałych Obligatariuszy stają się natychmiast wymagalne. Skutkiem tego może być ryzyko postawienia Emitenta w stan upadłości.

Ryzyko wcześniejszego wykupu Obligacji na żądanie Obligatariusza

W przypadku wystąpienia którejkolwiek z okoliczności wymienionych w punkcie 8 ("Wcześniejszy Wykup") Warunków Emisji Obligacji (tj. "Przypadku Naruszenia", w rozumieniu Warunków Emisji), Obligatariusz może żądać Wcześniejszego wykupu Obligacji bez względu na to, czy Emitent ponosi odpowiedzialność za wystąpienie takich okoliczności. Warunki Wcześniejszego Wykupu są określone szczegółowo w Warunkach Emisji.

Ryzyko związane z przepisami podatkowymi

Polski system podatkowy charakteryzuje się brakiem stabilności. Przepisy podatkowe bywają często zmieniane, wielokrotnie na niekorzyść podatników. Zmiany te mogą polegać nie tylko na podwyższeniu stawek podatkowych, ale także na wprowadzeniu nowych szczegółowych instrumentów prawnych, rozszerzeniu zakresu opodatkowania, a nawet wprowadzeniu nowych obciążeń podatkowych. Zmiany prawa podatkowego mogą także wynikać z konieczności wdrażania nowych rozwiązań przewidzianych w prawie Unii Europejskiej, wynikających z wprowadzenia nowych lub zmiany już istniejących regulacji w zakresie podatków. Częste zmiany przepisów prawa regulujących opodatkowanie działalności gospodarczej oraz rozbieżności interpretacyjne w zakresie stosowania przepisów podatkowych przez organy podatkowe mogą okazać się niekorzystne dla Emitenta, co w konsekwencji może mieć negatywny wpływ na działalność i sytuację finansową Emitenta.

Jednocześnie, posiadacze Obligacji mogą zostać narażeni na niekorzystne zmiany, w szczególności w odniesieniu do stawek podatkowych oraz sposobu poboru podatku przez płatnika. Powyższe może negatywnie wpływać na zwrot z kapitału zainwestowanego w Obligacje.

Ryzyko związane z karami administracyjnymi nakładanymi przez KNF

Zgodnie z art. 96 ust. 13 Ustawy o Ofercie w przypadku gdy Emitent nie wykonuje albo wykonuje nienależycie obowiązki, o których mowa w art. 10 ust. 5 polegające na wymogu informowania KNF

przez Emitenta o wprowadzeniu do alternatywnego systemu obrotu papierów wartościowych, KNF może nałożyć na Emitenta karę pieniężną do wysokości 100.000 PLN.

III. OŚWIADCZENIE OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA INFORMACJE ZAWARTE W DOKUMENCIE INFORMACYJNYM

Niniejszym oświadczamy, że według naszej najlepszej wiedzy i przy dołożeniu należytej staranności, by zapewnić taki stan, informacje zawarte w niniejszym Dokumencie Informacyjnym są prawdziwe, rzetelne i zgodne ze stanem faktycznym i że nie pominięto w nim żadnych faktów, które mogłyby wpływać na jego znaczenie i wycenę instrumentów dłużnych wprowadzanych do obrotu, a także opisuje on rzetelnie czynniki ryzyka związane z udziałem w obrocie tymi instrumentami.

Mirosław Bieliński

Prezes Zarządu ENERGA SA

Roman Szyszko

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych ENERGA SA

Wojciech Topolnicki

Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju ENERGA SA

Aleksandra Gajda – Gryber

Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami ENERGA SA
Prokurent

IV. DANE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WPROWADZANYCH DO ALTERNATYWNEGO SYSTEMU OBROTU

1. Cele emisji

Brak określenia celu emisji w rozumieniu Ustawy o Obligacjach.

2. Wielkość emisji

Łączna wartość nominalna emisji Obligacji Serii A wynosi 1.000.000.000 PLN (słownie: miliard złotych).

3. Wartość nominalna i cena emisyjna Obligacji

Jednostkowa wartość nominalna Obligacji Serii A wynosi 10.000 PLN (słownie: dziesięć tysięcy złotych).

Łączna wartość nominalna Obligacji Serii A wynosi 1.000.000.000 PLN (słownie: miliard złotych).

Cena emisyjna jednej Obligacji Serii A wynosi 10.000 PLN (słownie: dziesięć tysięcy złotych).

4. Warunki wykupu

Emitent zapłaci w dniu 18 października 2019 roku (**"Data Wykupu"**) za każdą Obligację kwotę równą Należności Głównej (zgodnie z definicją tego terminu zawartą w Warunkach Emisji). Płatności z tytułu Obligacji będą dokonywane na rzecz podmiotów, którzy są Obligatariuszami na Dzień Ustalenia Praw do Świadczeń z Obligacji (zgodnie z definicją tego terminu zawartą w Warunkach Emisji). Płatności z tytułu Obligacji dokonywane będą za pośrednictwem KDPW i właściwego Depozytariusza (zgodnie z definicją tego terminu zawartą w Warunkach Emisji) na podstawie i zgodnie z odpowiednimi regulaminami KDPW i regulacjami danego Depozytariusza. Wszelkie płatności z tytułu świadczeń z Obligacji dokonywane będą w drodze przelewu na wskazany rachunek Obligatariusza w dniu, w którym przypada dana data płatności.

Warunki Emisji przewidują możliwość wcześniejszego wykupu Obligacji w przypadku gdy Skarb Państwa utraci, bezpośrednio lub pośrednio, kontrolę nad Emitentem (przy czym przez kontrolę rozumie się posiadanie powyżej 50% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Emitenta) (**"Zmiana Kontroli"**) oraz w wyniku Zmiany Kontroli co najmniej jedna z agencji ratingowych dokona obniżenia ratingu,

Warunki Emisji przewidują również możliwość wcześniejszego wykupu Obligacji przez Obligatariuszy w przypadku wystąpienia przypadków naruszenia Warunków Emisji opisanych szczegółowo w Warunkach Emisji. Przypadki te obejmują m.in. niewypłacalność, zaciągnięcie niedozwolonego zadłużenia, naruszenie wskaźnika oraz inne okoliczności wskazane w Warunkach Emisji.

Szczegółowy opis warunków wykupu znajduje się w Warunkach Emisji.

5. Warunki wypłaty oprocentowania

Obligacje są oprocentowane od daty emisji (wliczając ten dzień) do daty wykupu zdefiniowanej w Warunkach Emisji (nie wliczając tego dnia). W każdym dniu płatności odsetek wskazanym w Warunkach Emisji Emitent zobowiązany jest dokonać na rzecz każdego obligatariusza płatności kwoty odsetek obliczonej zgodnie z Warunkami Emisji. Kwoty odsetek będą płatne z dołu. Okresy odsetkowe są trzymiesięczne – poszczególne daty płatności odsetek są następujące:

Numer Okresu Odsetkowego	**Dzień Płatności Odsetek dla Okresu Odsetkowego wskazanego w Kolumnie 1**
Kolumna 1	**Kolumna 2**
1	19 stycznia 2013
2	19 kwietnia 2013
3	19 lipca 2013
4	19 października 2013

5	19 stycznia 2014
6	19 kwietnia 2014
7	19 lipca 2014
8	19 października 2014
9	19 stycznia 2015
10	19 kwietnia 2015
11	19 lipca 2015
12	19 października 2015
13	19 stycznia 2016
14	19 kwietnia 2016
15	19 lipca 2016
16	19 października 2016
17	19 stycznia 2017
18	19 kwietnia 2017
19	19 lipca 2017
20	19 października 2017
21	19 stycznia 2018
22	19 kwietnia 2018
23	19 lipca 2018
24	19 października 2018
25	19 stycznia 2019
26	19 kwietnia 2019
27	19 lipca 2019
28	18 października 2019

Kwota odsetek za dany okres odsetkowy od każdej Obligacji jest liczona według następującej formuły:

$$KO = SP\% x WN x \frac{LD}{365}$$

Gdzie:

KO oznacza kwotę odsetek od każdej obligacji za dany okres odsetkowy;

SP oznacza stopę procentową dla danego okresu odsetkowego równą stopie bazowej (stopa bazowa będzie równa stawce WIBOR podanej przez Monitor Rates Services Reuters przez odniesienie do strony "wibo" lub każdego jej oficjalnego następcy dla depozytów 3-miesięcznych wyrażonych w pln) powiększoną o marżę odsetkową wynoszącą 1,50% w skali roku.;

WN oznacza należność główną każdej obligacji;

LD oznacza liczbę dni w danym okresie odsetkowym,

Dzień Ustalenia Praw do Świadczeń z Obligacji (zgodnie z definicją tego terminu zawartą w Warunkach Emisji) przypada na dzień 11 października 2019 r.

Szczegółowy opis warunków wypłaty oprocentowania znajduje się w Warunkach Emisji.

6. **Wysokość i forma zabezpieczenia**

Obligacje nie są zabezpieczone.

7. Szacunkowe dane dotyczące wartości zaciągniętych zobowiązań na ostatni dzień kwartału poprzedzającego udostępnienie propozycji nabycia oraz perspektywy kształtowania zobowiązań Emitenta do czasu całkowitego wykupu Obligacji

7.1 Wartość zaciągniętych zobowiązań na ostatni dzień kwartału poprzedzającego udostępnienie Propozycji Nabycia Obligacji objętych niniejszym Dokumentem Informacyjnym

Wartość zobowiązań (krótkoterminowych i długoterminowych) zaciągniętych przez Emitenta na ostatni dzień kwartału poprzedzającego złożenie propozycji nabycia Obligacji, wynosiła 3.051.431.683,83 PLN (słownie: trzy miliardy pięćdziesiąt jeden milionów czterysta trzydzieści jeden tysięcy sześćset osiemdziesiąt trzy złote i osiemdziesiąt trzy grosze).

7.2 Perspektywy kształtowania zobowiązań Emitenta do czasu całkowitego wykupu Obligacji

Perspektywy kształtowania zobowiązań Emitenta do czasu całkowitego wykupu Obligacji są w opinii Emitenta zadowalające tzn. dostosowane do sytuacji płynnościowej Emitenta. Emitent przewiduje, iż poziom jego zobowiązań finansowych do dnia całkowitego wykupu Obligacji może wzrosnąć. Jednocześnie Emitent podkreśla, iż faktyczna wysokość zobowiązań Emitenta będzie zależna od bieżących potrzeb finansowych Emitenta.

Emitent wskazuje, że zgodnie z obowiązującą polityką finansową Emitenta, poziom zadłużenia finansowego netto nie powinien przekroczyć trzykrotności poziomu EBITDA.

8. Ogólne informacje o ratingu przyznanym emitentowi lub Obligacjom

W 2011 i 2012 roku Grupa ENERGA otrzymała oceny ratingowe przyznane przez dwie agencje ratingowe. Agencja Moody's Investors Service nadała w grudniu 2011 roku Grupie ENERGA długoterminową ocenę ratingową "Baa1" z perspektywą negatywną.

Agencja Fitch Ratings w październiku 2012 roku nadała Grupie ENERGA długoterminowe oceny ratingowe w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie "BBB" oraz długoterminowy rating krajowy na poziomie "A(pol)". Perspektywa ocen ratingowych jest stabilna.

Agencja Fitch Ratings przyznała również programowi emisji Obligacji objetych niniejszym dokumentem (obligacje spółki Energa na kwotę 4 mld PLN) rating 'BBB' dla obligacji niezabezpieczonych w PLN oraz rating 'A(pol)' dla krajowych obligacji niezabezpieczonych, a także przypuszczalny rating 'BBB(EXP)' dla obligacji niezabezpieczonych w PLN i przypuszczalny rating 'A(pol)(EXP)' dla krajowych obligacji niezabezpieczonych dla przyszłej emisji obligacji, która jest planowana w ramach tego programu.

Dodatkowe informacje odnośnie uzyskanych ocen ratingowych znajdują się w rozdziale VII. Dodatkowe informacje.

9. Dodatkowe prawa z tytułu posiadania Obligacji

Nabywcom Obligacji Emitenta objętych niniejszym Dokumentem Informacyjnym nie przysługują dodatkowe prawa inne niż wskazane w Warunkach Emisji.

10. Ogólne informacje o zasadach opodatkowania dochodów związanych z posiadaniem i obrotem Obligacjami objętymi Dokumentem Informacyjnym

Informacje zawarte w niniejszym Dokumencie Informacyjnym mają charakter ogólny i nie stanowią wyczerpującej analizy skutków podatkowych związanych z nabyciem, posiadaniem, wykupem lub zbyciem Obligacji. W celu uzyskania kompletnej informacji jest wskazane, aby każdy inwestor zainteresowany nabyciem Obligacji zasięgnął porady doradców podatkowych, finansowych i prawnych.

Osoby fizyczne

Dochody uzyskane przez osoby fizyczne podlegają opodatkowaniu zgodnie z przepisami Ustawy o PIT.

Zgodnie z art. 30a ust. 1 pkt. 2 Ustawy o PIT, od uzyskanych z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych dochodów (przychodów) pobiera się 19 % zryczałtowany podatek dochodowy.

Artykuł 30b ust. 1 Ustawy o PIT stanowi, że od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych, i z realizacji praw z nich wynikających.

podatek dochodowy wynosi 19 % uzyskanego dochodu. W przypadku sprzedaży Obligacji na rynku osoba fizyczna powinna wykazać dochód podlegający opodatkowaniu w kwocie równej różnicy pomiędzy: (i) ceną zbycia Obligacji a (ii) historycznym kosztem nabycia Obligacji.

Zgodnie z art. 30b ust. 4 Ustawy o PIT, w przypadku gdy odpłatne zbycie papierów wartościowych i pochodnych instrumentów finansowych oraz realizacja praw z nich wynikających następuje w wykonywaniu działalności gospodarczej, art. 30b ust. 1 Ustawy o PIT nie ma zastosowania.

Zgodnie z art. 30b ust. 3 Ustawy o PIT, przepisy art. 30b ust. 1 Ustawy o PIT stosuje się z uwzględnieniem umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska. Jednakże zastosowanie stawki podatku wynikającej z właściwej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania albo niezapłacenie podatku zgodnie z taką umową jest możliwe pod warunkiem udokumentowania dla celów podatkowych miejsca zamieszkania podatnika uzyskanym od niego certyfikatem rezydencji.

Jeżeli Obligacje wyemitowane przez Emitenta nabędzie osoba fizyczna niebędąca polskim rezydentem podatkowym, może mieć zastosowanie polski podatek pobierany u źródła od kwoty dyskonta Obligacji lub od kwoty odsetek od Obligacji. Powyższy podatek pobierany u źródła wynosi 19%, chyba, że inaczej stanowi stosowna umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska i

rezydencja podatkowa beneficjenta zostanie potwierdzona stosownym certyfikatem rezydencji.

Osoby prawne

Zgodnie z Ustawą o CIT, dochody uzyskiwane przez osoby prawne z odsetek oraz od dyskonta od papierów wartościowych oraz dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych podlegają opodatkowaniu na zasadach ogólnych. W związku z tym, w przypadku gdy osoba prawna będąca polskim rezydentem podatkowym otrzymuje nominalną wartość Obligacji wskutek wykupu, wraz z powiązanym oprocentowaniem (w zależności od przypadku), osoba ta powinna wykazać dochód podlegający opodatkowaniu w wysokości równej kwocie dyskonta Obligacji lub kwocie odsetek od Obligacji. Dochody te będą podlegać w Polsce opodatkowaniu stawką 19% podatku dochodowego od osób prawnych.

W przypadku sprzedaży Obligacji na rynku osoba prawna powinna wykazać dochód podlegający opodatkowaniu w kwocie równej różnicy pomiędzy: (i) ceną zbycia Obligacji a (ii) historycznym kosztem nabycia Obligacji. Dochody te będą podlegać w Polsce opodatkowaniu stawką 19% podatku dochodowego od osób prawnych.

Jeżeli Obligacje wyemitowane przez Spółkę nabędzie osoba prawna niebędąca polskim rezydentem podatkowym, może mieć zastosowanie polski podatek pobierany u źródła albo od dyskonta Obligacji, albo od kwoty odsetek od Obligacji. Podatek pobierany u źródła wynosi 20%, chyba że inaczej stanowi stosowna umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, której stroną jest Polska i rezydencja podatkowa beneficjenta zostanie potwierdzona stosownym certyfikatem rezydencji.

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Zasady opodatkowania czynności cywilnoprawnych są określone w Ustawie o PCC.

Zgodnie z art. 9 pkt. 9 Ustawy o PCC sprzedaż praw majątkowych, będących instrumentami finansowymi:

- firmom inwestycyjnym oraz zagranicznym firmom inwestycyjnym,
- dokonywana za pośrednictwem firm inwestycyjnych lub zagranicznych firm inwestycyjnych,
- dokonywana w ramach obrotu zorganizowanego,
- dokonywana poza obrotem zorganizowanym przez firmy inwestycyjne oraz zagraniczne firmy inwestycyjne, jeżeli prawa te zostały nabyte przez te firmy w ramach obrotu zorganizowanego, jest zwolniona od podatku od czynności cywilnoprawnych.

W przypadku zbycia praw majątkowych, będących instrumentami finansowymi w inny sposób, w szczególności poza rynkiem zorganizowanym, podatek od czynności cywilnoprawnych wynosi 1%. Płatnikiem podatku PCC co do zasady jest kupujący.

Podatek od spadków i darowizn

Zgodnie z Ustawą o Podatku od Spadków i Darowizn, nabycie przez osoby fizyczne w drodze spadku lub darowizny praw majątkowych, m.in. praw związanych z posiadaniem papierów wartościowych, podlega opodatkowaniu podatkiem od spadku i darowizn, jeżeli w chwili otwarcia spadku lub zawarcia umowy darowizny spadkobierca lub obdarowany był obywatelem polskim lub miał miejsce pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; oraz prawa majątkowe dotyczące papierów wartościowych są wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wysokość stawki podatku od spadku i darowizn jest zróżnicowana oraz zależy od rodzaju pokrewieństwa lub powinowactwa, albo innego stosunku osobistego pomiędzy spadkobiercą a spadkodawcą albo pomiędzy darczyńcą i obdarowanym.

11. **Cele Programu, jeżeli zostały określone**

Brak określenia celu emisji w rozumieniu Ustawy o Obligacjach. Środki uzyskane przez Emitenta z emisji Obligacji w ramach Programu zostaną przeznaczone na działalość statutową Emitenta.

12. **Łączna wielkość emisji objętej programem**

Maksymalna wartość Programu wynosi 4.000.000.000 PLN i, w każdym momencie trwania Programu, stanowi maksymalną, łączną wartość nominalną wyemitowanych przez Emitenta i niewykupionych Obligacji ***("Maksymalna Wartość Programu").***

13. **Wartość nominalna obligacji objętych programem**

Wartość nominalna jednej Obligacji wynosi 10.000 PLN.

14. **Ogólna charakterystyka obligacji objętych programem**

W ramach Programu Emisji Obligacji Krajowych Emitent uprawniony jest do dokonywania emisji Obligacji na okaziciela w seriach, do Maksymalnej Kwoty Programu w wysokości 4.000.000.000 PLN

Obligacje oferowane będą zgodnie z art. 9 pkt. 3 Ustawy o Obligacjach. Obligacje nie będą zabezpieczone. Obligacje nie będą posiadały formy dokumentu.

Po wprowadzeniu i wyznaczeniu I (pierwszego) dnia notowania Obligacji w alternatywnym systemie obrotu, Emitent może spowodować dopuszczenie oraz wprowadzenie Obligacji do notowań na rynku regulowanym, prowadzonym przez GPW lub BondSpot przy czym Emitent uprawniony będzie do przenoszenia Obligacji pomiędzy alternatywnym systemem obrotu a rynkiem regulowanym lub odwrotnie bez odrębnej zgody obligatariuszy, po spełnieniu wymogów właściwych dla rynku, na którym Obligacje mogą być notowane.

V. DANE O EMITENCIE

1. Nazwa (firma), forma prawna, kraj siedziby, siedziba i adres Emitenta wraz z danymi teleadresowymi

Nazwa (firma): ENERGA

Forma prawna: Spółka Akcyjna

Kraj siedziby: Polska

Siedziba i adres: Gdańsk, al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk

Telefon: +48 58 778 83 00

Telefaks: +48 58 778 83 99

Adres poczty elektronicznej: energa.sa@energa.pl

Adres strony internetowej: www.energa.pl

2. Identyfikator klasyfikacji statystycznej oraz numer identyfikacji podatkowej

REGON Emitenta: 220353024

NIP Emitenta: 9570957722

3. Czas trwania Emitenta

Czas trwania Emitenta jest nieograniczony.

4. Przepisy prawa, na podstawie których został utworzony Emitent

ENERGA została utworzona w formie spółki akcyjnej w dniu 6 grudnia 2006 r. na podstawie aktu notarialnego sporządzonego przez notariusza w Warszawie, Pawła Błaszczaka, za Repertorium A Nr 20821/2006, zawierającego oświadczenia założycieli w przedmiocie zawiązania spółki akcyjnej, objęcia akcji oraz przyjęcia Statutu ENERGA.

5. Sąd rejestrowy który dokonał rejestracji spółki Emitenta

ENERGA została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców KRS, prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy KRS, w dniu 8 stycznia 2007 r.

6. Opis historii Emitenta

W dniu 1 stycznia 2005 r. w wyniku konsolidacji spółek wchodzących w skład tzw. Grupy G-8 (Energa Gdańska Kompania Energetyczna SA, Zakład Energetyczny Koszalin SA, Zakład Energetyczny Słupsk SA, Energetyka Kaliska SA, Zakład Energetyczny Płock SA, Zakład Energetyczny Toruń SA, Elbląskie Zakłady Energetyczne SA, Zakład Energetyczny SA w Olsztynie) powstał Koncern Energetyczny ENERGA. Konsolidacja została dokonana w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych. Cały majątek przejmowanych spółek na spółkę przejmującą, która wydała akcje akcjonariuszowi spółek przejmowanych. Siedzibą centrali koncernu został Gdańsk. W miejsce 8 spółek – dawnych zakładów energetycznych – powstało 8 oddziałów koncernu zlokalizowanych w: Elblągu, Gdańsku, Kaliszu, Koszalinie, Olsztynie, Płocku, Słupsku oraz w Toruniu. Ponadto koncern posiadał 49 spółek zależnych działających głównie w branży energetycznej, ale również w handlu, transporcie oraz turystyce.

ENERGA została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców KRS, prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy KRS, w dniu 8 stycznia 2007 r.

Na przełomie grudnia 2006 r. i stycznia 2007 r. w wyniku konsolidacji Koncernu Energetycznego ENERGA SA z Zespołem Elektrowni Ostrołęka SA powstała Grupa ENERGA. W jej skład weszły m.in. spółki: ENERGA SA, ENERGA-OPERATOR SA (dawny Koncern Energetyczny ENERGA SA wraz z kilkudziesięcioma spółkami powiązanymi kapitałowo, w tym ENERGA-OBRÓT SA) i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (dawny Zespół Elektrowni Ostrołęka SA). Grupa została zawiązana 6 grudnia 2006 r., a zarejestrowana w styczniu 2007 r. Wtedy to Minister Skarbu Państwa podwyższył kapitał zakładowy nowej spółki, wnosząc do niej 85% swoich akcji Koncernu Energetycznego ENERGA oraz Zespołu Elektrowni Ostrołęka. Tym samym zakończył się główny etap

procesu konsolidacji. Kapitał zakładowy spółki ENERGA został podwyższony do kwoty 4 846 111 133 PLN.

Decyzją Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki 6 czerwca 2007 r. zatwierdzony został model wydzielenia Operatora Sytemu Dystrybucyjnego 25 czerwca 2007 r. zgodnie z Uchwałą Nr 5 NWZ ENERGA zostały umorzone akcje serii A należące do ENERGA-OPERATOR i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA. Kapitał zakładowy spółki został obniżony o 245.000 PLN. Jedynym akcjonariuszem ENERGA został Skarb Państwa. Rolę OSD w grupie kapitałowej pełni od 1 lipca 2007 r. ENERGA-OPERATOR. Funkcję związaną z obrotem energią elektryczną pełni również od 1 lipca 2007 r. spółka ENERGA-OBRÓT, utworzona poprzez wniesienie aportem zorganizowanej części przedsiębiorstwa (z dawnego Koncernu Energetycznego ENERGA SA) związanej z działalnością obrotu.

20 marca 2009 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ wydał postanowienie o wpisaniu podziału ENERGA-OPERATOR, w wyniku którego ENERGA przejęła m.in. nieruchomości i składniki majątku niezwiązane działalnością energetyczną, składniki majątku związane z działalnością teleinformatyczną, akcje i udziały w spółkach niezwiązanych ściśle z działalnością OSD. Kapitał zakładowy ENERGA został podwyższony o 122 939 235 PLN w wyniku emisji 122 939 235 akcji serii C. Akcje serii C otrzymali akcjonariusze spółki ENERGA-OPERATOR na dzień 20 marca 2009 r., tj. Skarb Państwa oraz kilkanaście tysięcy innych udziałowców – byłych i obecnych pracowników, którym akcje zostały wydane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek elektroenergetycznych. W wyniku tego procesu udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym ENERGA zmniejszył się o ok. 2,5%, zaś spółka przestała być jednoosobową spółką skarbu państwa.

13 sierpnia 2010 r. zakończył się proces zamiany akcji spółek konsolidowanych na akcje ENERGA. Do konwersji akcji uprawnieni byli akcjonariusze spółek ENERGA-OPERATOR i ENERGA Elektrownie Ostrołęka. W wyniku przeprowadzonego i zakończonego procesu zamiany akcji uprawnione osoby objęły walory stanowiące 13,44% kapitału zakładowego ENERGA. Uwzględniając wydane wcześniej akcje serii C, udziałowcy inni niż Skarb Państwa posiadają obecnie 15,81% udziałów w ENERGA.

W następstwie kolejnych działań restrykturyzacyjnych, obecnie Grupę ENERGA tworzą: ENERGA, jej trzy główne spółki zależne, tj. ENERGA-OPERATOR, ENERGA-OBRÓT, ENERGA Elektrownie Ostrołęka oraz kilkadziesiąt spółek bezpośrednio lub pośrednio zależnych od ENERGA, w tym ENERGA Kogeneracja oraz ENERGA Hydro. W 2011 roku pięć kluczowych spółek generowało 93% przychodów Grupy (przed wyłaczeniami konsolidacyjnymi).

7. Rodzaje i wartość kapitałów własnych Emitenta oraz zasady ich tworzenia

Wartość kapitałów własnych Emitenta według stanu na dzień 30 czerwca 2012 r., wynosiła 6.288.359 tys. PLN (dane sporządzone wg polskich standardów rachunkowości), na co składały się:

- Kapitał podstawowy – 4.968.805 tys. PLN,
- Kapitał zapasowy – 471.235 tys. PLN,
- Zysk z lat ubiegłych – 45.943 tys. PLN,
- Zysk netto – 802.376 tys. PLN.

Zgodnie z § 30 ust. 1 Statutu, Spółka tworzy następujące kapitały i fundusze: (1) kapitał zakładowy, (2) kapitał zapasowy, (3) kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny, (4) pozostałe kapitały rezerwowe, (5) inne fundusze powstałe w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia. Uchwałą Walnego Zgromadzenia Spółka może tworzyć i znosić inne kapitały na pokrycie szczególnych strat lub wydatków na początku lub w trakcie roku obrotowego. Zgodnie z art. 396 § 5 KSH o użyciu kapitału zapasowego oraz rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Zasady tworzenia kapitału zakładowego przewidziane są przez przepisy KSH, na mocy których można wyróżnić "standardowe" podwyższenie kapitału zakładowego (art. 431 KSH), podwyższenie kapitału zakładowego ze środków spółki (art. 442 KSH), podwyższenia kapitału zakładowego w ramach

kapitału docelowego (art. 444 KSH) oraz warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego (art. 448 KSH). Statut w obecnym brzmieniu nie przewiduje ani upoważnienia do podwyższenia kapitału w ramach kapitału docelowego ani warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego. Stosownie do art. 431 § 3 KSH może być dokonane dopiero po całkowitym wpłaceniu co najmniej 9/10 dotychczasowego kapitału zakładowego.

Zgodnie z art. 396 KSH, Walne Zgromadzenie dokonuje odpisów z zysku na kapitał zapasowy w wysokości co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej części kapitału zakładowego. Stosownie do art. 396 § 2 KSH do kapitału zapasowego przelewa się także nadwyżki, osiągnięte przy emisji Akcji powyżej ich wartości nominalnej, a pozostałe – po pokryciu kosztów emisji Akcji. Stosownie do art. 396 § 3 KSH, do kapitału zapasowego wpływają również dopłaty, które uiszczają Akcjonariusze w zamian za przyznane szczególne uprawnienia ich dotychczasowym Akcjom, o ile te dopłaty nie będą użyte na wyrównanie nadzwyczajnych odpisów lub strat.

8. **Informacje o nieopłaconej części kapitału zakładowego**

Kapitał zakładowy emitenta został pokryty w całości.

9. **Przewidywane zmiany kapitału zakładowego w wyniku realizacji przez Obligatariuszy uprawnień z obligacji zamiennych lub z obligacji dających pierwszeństwo do objęcia w przyszłości nowych emisji akcji**

Emitent nie emitował obligacji zamiennych ani obligacji dających pierwszeństwa do objęcia w przyszłości nowych emisji akcji, dlatego też nie istnieją podstawy do przewidywania zmian kapitału zakładowego w wyniku realizacji przez obligatariuszy swoich uprawnień.

10. **Rynki instrumentów finansowych, na których są lub były notowane instrumenty finansowe Emitenta lub wystawiane w związku z nimi kwity depozytowe**

Instrumenty finansowe Emitenta nie są i nie były notowane na żadnym rynku instrumentów finansowych.

11. **Powiązania kapitałowe Emitenta**

Grupa ENERGA działa na polskim rynku energetycznym jako jeden z czterech pionowo zintegrowanych holdingów operacyjnych.

Grupa ENERGA ma przejrzysty model biznesowy pozwalający budować wartość dodaną na każdym z etapów łańcucha wartości. W ramach łańcucha wartości wyróżnić można:

- wytwarzanie,
- dystrybucję,
- obrót energią i obsługę klienta.

Segment wytwarzania, który w 2011 roku wygenerował 34% EBITDA Grupy, tworzą spółki z subsegmentu elektrowni systemowych, elektrownie wodne i elektrociepłownie. W ramach wytwarzania działają też spółki odpowiedzialne za realizację inwestycji w przyszłe moce wytwórcze bazujące na energii wiatrowej, biogazie i gazie. Głównymi spółkami segmentu wytwarzanią są: ENERGA Hydro Sp. z o.o. (elektrownie wodne), ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (elektrownie systemowe), ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. (elektrociepłownie).

Kluczowym obszarem z punktu widzenia budowania EBITDA Grupy jest obszar dystrybucji, który w 2011 roku wygenerował blisko 59% EBITDA Grupy ENERGA. Podstawową spółką obszaru dystrybucji jest ENERGA-OPERATOR SA wspierana przez spółki świadczące specjalistyczne usługi sieciowe i utrzymania sieci, usługi technicznej obsługi odbiorców, projektowe oraz zajmujące się wykonawstwem inwestycji.

Obszar obrotu i obsługi klienta, który w 2011 roku wygenerował 12% EBITDA Grupy reprezentowany jest przez spółki ENERGA-OBRÓT SA i ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o. (Energa-OIS).

W ramach spółek wspierających łańcuch wartości wyróżnić można spółki zaopatrzeniowe, spółkę świadczącą usługi serwisowo-remontowe oraz centra usług wspólnych obejmujące usługi księgowe, kadrowo-płacowe, administracyjne i informatyczne, świadczące usługi dla głównych spółek Grupy.

Poza głównym łańcuchem wartości w ramach Grupy ENERGA występuje obszar autonomiczny obejmujący usługi oświetleniowe oraz działalności niezwiązane z podstawową działalnością Grupy ENERGA, obejmujące usługi hotelarskie, transportowe.

W skład Grupy wchodzi ENERGA Spółka Akcyjna oraz następujące spółki:

- jednostki zależne:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki	Udział ENERGA SA	Udział Grupy ENERGA SA	Udział Grupy ENERGA SA
					w kapitale zakładowym	w kapitale zakładowym	w całkowitej liczbie głosów
				[PLN]	[%]	[%]	[%]
1	ENERGA-OPERATOR SA	Gdańsk	dystrybucja energii	603 301 400,00	99,74	99,74	99,74
2	ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	wytwarzanie energii	223 000 000,00	89,38	89,38	89,38
3	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	wytwarzanie energii	93 465 000,00	100,00	100,00	100,00
4	ENERGA - OBRÓT SA	Gdańsk	obrót energią elektryczną	139 753 239,00	100,00	100,00	100,00
5	ENERGA Invest SA	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	3 250 000,00	100,00	100,00	100,00
6	ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	Gdańsk	obsługa klienta	811 000,00	-	100,00	100,00
7	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	usługi księgowe i kadrowo-płacowe	4 052 000,00	100,00	100,00	100,00
8	ENERGA Hydro Sp. z o.o.	Straszyn	wytwarzanie energii	249 067 500,00	100,00	100,00	100,00
9	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	usługi oświetlenia	191 621 500,00	100,00	100,00	100,00
10	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	Straszyn	usługi hotelarskie i szkoleniowe	31 966 000,00	100,00	100,00	100,00
11	ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	Kalisz	wytwarzanie energii	16 456 000,00	100,00	100,00	100,00
12	Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.	Kalisz	wykonawstwo i projektowanie	1 712 000,00	-	99,74	100,00 [1]
13	ENERGA – OPERATOR Produkcja Sp. z o.o.	Kalisz	produkcja urządzeń elektroenergetycznych	813 000,00	-	99,74	100,00 [1]
14	Multiserwis Sp. z o.o. w likwidacji	Kalisz	transport, zarządzanie nieruchomościami	914 000,00	-	96,03	96,28 [1]
15	Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o.	Koszalin	wykonawstwo i projektowanie	27 980 000,00	-	99,74	100,00 [1]
16	Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. w likwidacji	Koszalin	wynajem i obsługa środków transportu	2 178 000,00	-	99,74	100,00 [1]
17	ENERGA – OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.	Koszalin	techniczna obsługa odbiorców	220 000,00	-	99,74	100,00 [1]

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów
				[PLN]	[%]	[%]	[%]
18	Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. w likwidacji	Sierpc	eksploatacja sieci i inwestycje	757 500,00	-	99,74	100,00 [1)]
19	ENERGA - OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.	Płock	eksploatacja sieci i inwestycje	909 500,00	-	99,74	100,00 [1)]
20	Zakład Energetyczny Płock - Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w likwidacji	Płock	dystrybucja energii	701 000,00	-	99,74	100,00 [1)]
21	ENERGA Bio Sp. z o.o.	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	14 125 000,00	100,00	100,00	100,00
22	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.	Płock	wykonawstwo i projektowanie	456 500,00	-	99,74	100,00 [1)]
23	ZEP - MOT Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	5 292 000,00	100,00	100,00	100,00
24	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	Płock	zaopatrzenie	738 500,00	100,00	100,00	100,00
25	ENERGA-OPERATOR Projektowanie Sp. z o.o.	Płock	wykonawstwo i projektowanie	381 500,00	-	99,74	100,00 [1)]
26	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Energetyki „ELEKTROINSTAL" Sp. z o.o.	Raciąż	wykonawstwo i projektowanie	244 000,00	-	99,74	100,00 [1)]
27	KONGRES Sp. z o.o.	Łąck	usługi hotelarskie i szkoleniowe	550 000,00	100,00	100,00	100,00
28	ZEP - AUTO Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	50 000,00	-	100,00	100,00
29	ENERGETYK Sp. z o.o.	Żychlin	wykonawstwo i projektowanie	220 000,00	-	99,74	100,00 [1)]
30	Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego ENBUD Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	wykonawstwo i projektowanie	300 000,00	-	99,74	100,00 [1)]
31	ENERGA Wind Sp. z o.o. (poprzednio	Słupsk	wytwarzanie energii	29 400 000,00	100,00	100,00	100,00

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów
				[PLN]	[%]	[%]	[%]
	ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o.)						
32	Zakład Transportu Energetyki ENTRANS Słupsk Sp. z o.o. w likwidacji	Słupsk	sprzedaż pojazdów mechanicznych	2 500 000,00	-	99,74	100,00 [1)]
33	Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	Toruń	zaopatrzenie	8 010 000,00	100,00	100,00	100,00
34	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji	Włocławek	wytwarzanie energii	425 000,00	70,00	96,47	96,47
35	ENERGA SLOVAKIA s.r.o.	Bratysława	obrót energią elektryczną	339 833,00EUR	-	100,00	100,00
36	ENERGA OPEC Sp. z o. o.	Ostrołęka	dystrybucja energii cieplnej	13 919 000,00	29,75	92,43	99,88 [1)]
37	Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	Szepietowo	produkcja biomasy	6 330 000,00	-	89,38	100,00 [1)]
38	Elektrownia Ostrołęka SA	Ostrołęka	wykonawstwo i projektowanie	395 100 000,00	100,00	100,00	100,00
39	ENERGA Innowacje Sp. z o.o.	Gdańsk	organizacja i zarządzanie rozwojem innowacyjnych projektów energetycznych	5 002 000,00	0,03	99,87	100,00[1)]
40	ENERGA Serwis Sp. z o.o.	Ostrołęka	usługi serwisowo-remontowe	14 200 000,00	14,08	91,97	100,00[1)]
41	Biogazownia Starogard Sp. z o.o.	Wrocław	wytwarzanie energii	3 170 000,00	-	90,00	90,00
42	ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Gdańsk	teleinformatyka	35 343 500,00	100,00	100,00	100,00
43	ENERGA Agregator Sp. z o.o.	Gdańsk	obrót energią elektryczną	5 000 000,00	-	100,00	100,00
44	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	eksploatacja sieci i inwestycje	6 900 000,00	-	99,74	100,00[1)]
45	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o.	Kalisz	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[1)]
46	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń	Toruń	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[1)]

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów
				[PLN]	[%]	[%]	[%]
	Sp. z o.o.						
47	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o.	Gdańsk	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[1)]
48	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o.	Gdańsk	eksploatacja sieci i inwestycje	7 100 000,00	-	99,74	100,00[1)]
49	AEGIR 1 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
50	AEGIR 2 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
51	AEGIR 3 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
52	AEGIR 4 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
53	AEGIR 5 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00

1) Udział Grupy w liczbie głosów jest większy niż w kapitale zakładowym z uwagi na występowanie pośrednich zależności między spółkami Grupy.

- jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów
				[PLN]	[%]	[%]	[%]
1	Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	Kalisz	usługi oświetlenia	73 010 000,00	42,20	42,20	42,20
2	SOEN Sp. z o.o.	Grudziądz	usługi hotelarskie i administracyjne	1 000 000,00	48,50	48,50	48,50
3	Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa S.A.	Słupsk	działalność sportowa	513 500,00	0,00	40,90	40,90
4	Bio - Power Sp. z o.o.	Międzyrzec Podlaski	wytwarzanie energii	2 139 900,00	0,00	25,00	25,00

Poniższy schemat przedstawia powiązania kapitałowe pomiędzy spółkami Grupy.

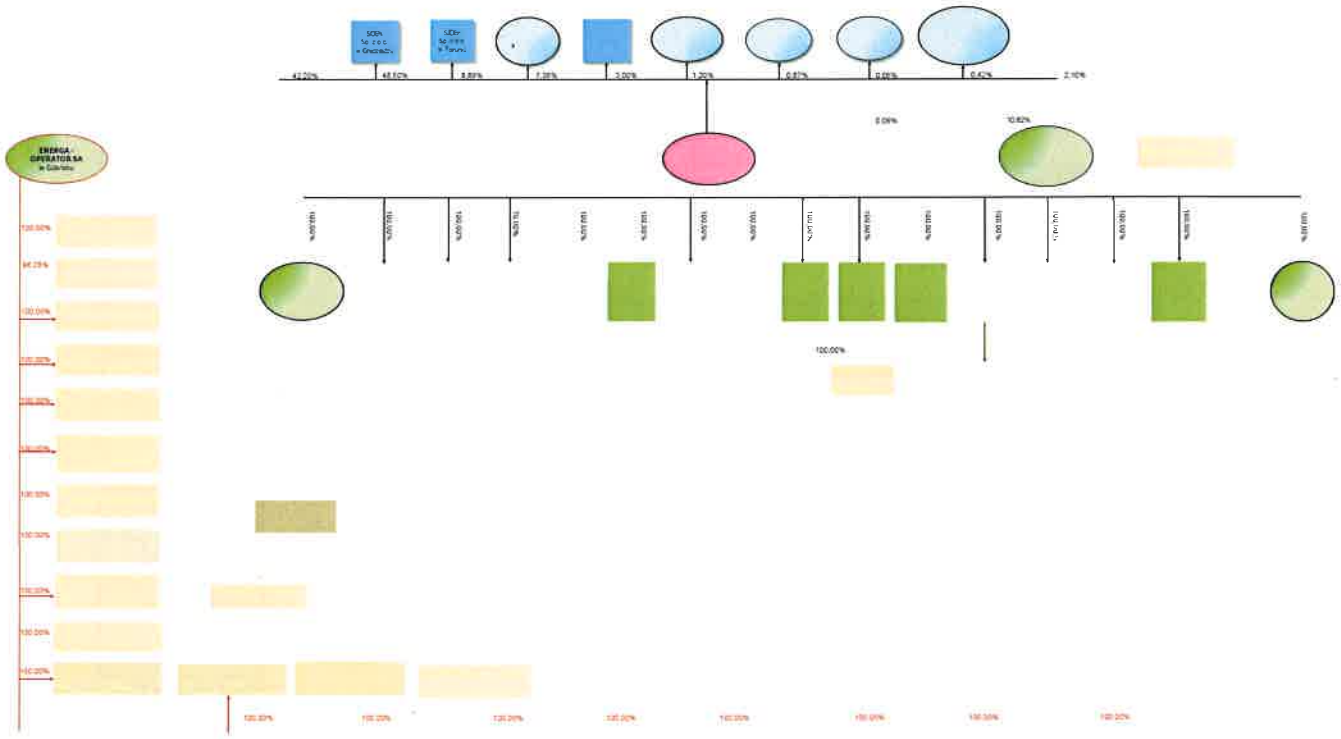

11. **Powiązania organizacyjne i osobowe Emitenta**

Pomiędzy Emitentem a spółkami zależnymi Emitenta nie istnieją powiązania osobowe wynikające z faktu, iż członkowie Zarządu Emitenta pełnią jednocześnie funkcję członka / prezesa zarządu spółek zależnych. Członkowie Zarządu Emitenta zasiadają w Radach Nadzorczych spółek zależnych.

Pomiędzy Emitentem a społkami zależnymi Emitenta istnieją powiązania gospodarcze polegające na realizowaniu między Emitentem i spółkami zależnymi współpracy operacyjnej. W ramach tej współpracy Emitent i spółki zależne zawarły następujące umowy:

Lp.	Strony umowy	Przedmiot umowy	Data zawarcia
1	ENERGA, ENERGA INVEST	Pozyskanie finansowania z wykorzystaniem Umów ramowych, prolongata finansowania obrotowego pozyskanego z wykorzystaniem Umów ramowych, zlacanie wystawiania gwarancji bankowych oraz wystawianie zmian do tych gwarancji z wykorzystaniem limitu na gwarancje.	10/10/2012
2	ENERGA, ENERGA INNOWACJE		24/09/2012
3	ENERGA, EKOLOGICZNE MATERIAŁY GRZEWCZE		18/06/2012
4	ENERGA, ZEP-MOT		11/06/2012
5	ENERGA, ENERGA SERWIS		15/06/2012
6	ENERGA, ENERGA OPEC		11/06/2012
7	ENERGA, ZEP-CWS		21/05/2012
8	ENERGA, BIOGAZOWNIA STAROGARD		27/02/2012
9	ENERGA, ZET ENERGOHANDEL		15/03/2012
10	ENERGA, KOGENERACJA		08/02/2012
11	ENERGA, ENERGA CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH		19/01/2012
12	ENERGA, ENERGA-OBRÓT		19/12/2011
13	ENERGA, ENERGETYK		28/11/2011
14	ENERGA, ENERGA ELEKTOWNIE OSTROŁĘKA		14/11/2011
15	ENERGA, MCSE		04/11/2011
16	ENERGA, ENERGA-OPERATOR PROJEKTOWANIE		10/10/2011
17	ENERGA, ENERGA INFORMATYKA I TECHNOLOGIE		22/09/2011
18	ENERGA, ZEP-CENTRUM HANDLOWE		14/09/2011
19	ENERGA, ZEP-INFO		21/09/2011
20	ENERGA, ENERGA ELEKTOWNIE OSTROŁĘKA	Wykonywanie praw korporacyjnych z akcji lub udziałów posiadanych przez EE Ostrołęka w spółkach zależnych	12/02/2010
21	ENERGA, ENERGA BIO	Wykonywanie praw korporacyjnych z akcji lub udziałów posiadanych przez ENERGA BIO w spółkach zależnych	29/06/2012

22	ENERGA, ENERGA WIND	Wykonywanie praw korporacyjnych z akcji lub udziałów posiadanych przez ENERGA WIND w spółkach zależnych	29/06/2012
23	ENERGA, ENERGA OBRÓT	Wykonywanie praw korporacyjnych z akcji lub udziałów posiadanych przez ENERGA OBRÓT w spółkach zależnych	04/07/2012
24	ENERGA, ENERGA OPEC	Wykonywanie praw korporacyjnych z akcji lub udziałów posiadanych przez ENERGA OPEC w spółkach zależnych	29/06/2012
25	ENERGA, ZEP-MOT	Wykonywanie praw korporacyjnych z akcji lub udziałów posiadanych przez ZEP-MOT w spółkach zależnych	29/06/2012
26	ENERGA, ENERGA CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH	Obsługa finansowo-księgowa i kadrowo-płacowa	24/11/2011
27	ENERGA, ENERGA - OPERATOR	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA - OPERATOR, a także świadczenei usług marketingowych	01/04/2011
28	ENERGA, ENERGA - OBRÓT	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA - OBRÓT, a także świadczenei usług marketingowych	09/02/2012
29	ENERGA, ENERGA Obsługa i Sprzedaż	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA Obsługa i Sprzedaż, a także świadczenei usług marketingowych	29/04/2011
30	ENERGA, ENERGA Invest	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA Invest	22/10/2009
31	ENERGA, ENERGA Hydro	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA Hydro	2009-01-01 2011-05-10
32	ENERGA, ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA Elektrownie Ostrołęka	18/12/2008
33	ENERGA, ENERGA Wind .	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA Wind	08/01/2009
34	ENERGA, ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA Oświetlenie	09/02/2009
35	ENERGA, ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA Kogeneracja	01/10/2009
36	ENERGA, ENERGA BIO Sp. z o.o.	licencja na znak podstawowy ENERGA oraz pochodny ENERGA BIO	10/02/2010
37	ENERGA, ZEP - Centrum Wykonastwa Specjalistycznego	licencja na znak pochodny CWS	05/01/2009
38	ENERGA, Zakład Budownictwa Energetycznego	licencja na znak pochodny ZBE	12/01/2009

39	ENERGA, Energetyka Kaliska - Usługi Techniczne	licencja na znak pochodny EKUT	30/01/2009
40	ENERGA, ENERGA Centrum Usług Wspólnych	licencja na znak pochodny ENERGA CUW	13/03/2009
41	ENERGA, ENERGA OPEC	licencja na znak pochodny OPEC	21/09/2010
42	ENERGA, ENERGA Serwis	licencja na znak pochodny Serwis	25/07/2011
43	ENERGA, ENERGA Informatyka i Techologie	licencja na znak pochodny Informatyka i Technologie	02/11/2011
44	ENERGA, ENERGA Innowacje	licencja na znak pochodny Innowacje	18/02/2012
45	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Wsparcie informatyczne pracowników ENERGA SA w zakresie komputerów i aplikacji oraz urządzeń peryferyjnych.	18/05/2012
46	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Obsługa portalu intranetowego – GK ENERGA	27/06/2012
47	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Usługi wideokonferencji dla pracowników ENERGA SA	16/11/2011
48	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Udostępnienie centralnej poczty (mail), domeny w GK ENERGA oraz repozytorium plików.	17/11/2011
49	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Udostępnienie telefonii stacjonarnej dla pracowników ENERGA SA.	16/11/2011
50	ENERGA, ENERGA-OPERATOR	Udostępnienie pracownikom serwera plików oraz zdalnego dostępu do zasobów IT	16/09/2008
51	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Umowa na Sieć Teleinformatyczną (LAN, WAN, Wi-Fi).	17/11/2011
52	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Umowa na system informowania kierownictwa.	16/11/2011
53	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Umowę na utrzymanie i udostępnienie bazy wiedzy	18/04/2012
54	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Umowa ramowa na świadczenie usług IT dla Spółki z Grupy ENERGA	16/11/2011
55	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Umowa licencyjna wraz z Aneksami. Udzielenie licencji lub umożliwienie korzystania z systemów strategicznych (SAP, SIK, SOD, BW)	28/10/2012
56	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Umowa ramowa na świadczenie usług IT przez EITE na rzecz ENSA na podstawie zamówień.	03/12/2010
57	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie	Umowa o świadczenie usług IT przez ENSA na rzecz EITE na podstawie zamówień. Głównie doradcze.	01/07/2012
58	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Wsparcie informatyczne pracowników ENERGA SA w zakresie komputerów i	18/05/2012

		aplikacji oraz urządzeń peryferyjnych.	
59	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Obsługa portalu intranetowego – GK ENERGA	27/06/2012
60	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Usługi wideokonferencji dla pracowników ENERGA SA	16/11/2011
61	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Udostępnienie centralnej poczty (mail), domeny w GK ENERGA oraz repozytorium plików.	17/11/2011
62	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Udostępnienie telefonii stacjonarnej dla pracowników ENERGA SA.	16/11/2011
63	ENERGA i ENERGA-OPERATOR SA	Udostępnienie pracownikom serwera plików oraz zdalnego dostępu do zasobów IT	16/09/2008
64	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Umowa na Sieć Teleinformatyczną (LAN, WAN, Wi-Fi).	17/11/2011
65	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Umowa na system informowania kierownictwa.	16/11/2011
66	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Umowę na utrzymanie i udostępnienie bazy wiedzy	18/04/2012
67	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Umowa ramowa na świadczenie usług IT dla Spółki z Grupy ENERGA	16/11/2011
68	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Umowa licencyjna wraz z Aneksami. Udzielenie licencji lub umożliwienie korzystania z systemów strategicznych (SAP, SIK, SOD, BW)	28/10/2012
69	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Umowa ramowa na świadczenie usług IT przez EITE na rzecz ENSA na podstawie zamówień.	03/12/2010
70	ENERGA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Umowa o świadczenie usług IT przez ENSA na rzecz EITE na podstawie zamówień. Głównie doradcze.	01/07/2012

12. **Informacje o produktach i usługach oraz podział na segmenty działalności**

Grupa Kapitałowa ENERGA, działająca na terenie północnej i środkowej Polski, jest jedną z czterech pionowo zintegrowanych grup energetycznych w Polsce. Kluczowa działalność Grupy ENERGA obejmuje: wytwarzanie, dystrybucję oraz obrót energią elektryczną. Grupa zajmuje się także wytwarzaniem, dystrybucją oraz obrotem energią cieplną.

Działalność Grupy skupia się w trzech głównych segmentach:

- wytwarzanie,

- dystrybucja,

- sprzedaż.

Kluczowym segmentem z punktu widzenia budowania rentowności operacyjnej Grupy ENERGA jest segment dystrybucji, który wygenerował w 2011 roku 59% EBITDA Grupy (w pierwszym półroczu 2012 roku – około 70%). Podstawową spółką obszaru dystrybucji jest ENERGA-OPERATOR.

W 2011 roku dystrybucja energii nieznacznie wzrosła z 19,3 TWh w 2010 roku do poziomu 19,6 TWh. Obecnie spółka obsługuje ponad 2,9 miliona odbiorców, z czego około 2,6 miliona to klienci indywidualni, a jej udział w polskim rynku dystrybucji energii elektrycznej wyniósł w 2011 roku ok. 16.1% wobec 15.7% w roku 2010.

Obszar wytwarzania, który wygenerował w roku 2011 około 34% EBITDA (19% w pierwszym półroczu 2012 roku), tworzą spółki z segmentu elektrowni systemowych, elektrownie wodne i elektrociepłownie. W ramach wytwarzania działają też spółki odpowiedzialne za realizację inwestycji w przyszłe moce wytwórcze bazujące na energii wiatrowej, biogazie i gazie.

Całkowita zainstalowana moc w elektrowniach Grupy ENERGA wynosi około 1,2 GW, co stanowiło ok. 3% łącznej mocy wytwórczej zainstalowanej w Polsce w 2011 roku. Zainstalowana w elektrowniach Grupy ENERGA moc wytwórcza energii bazuje na zdywersyfikowanych paliwach tj.: na węglu, wodzie i biomasie.

W 2011 roku produkcja energii elektrycznej przez Grupę ENERGA wyniosła: 4,7 TWh, co stanowiło około 3% udziału w produkcji energii elektrycznej w Polsce. 72% energii wyprodukowanej w Grupie ENERGA pochodziło w 2011 roku ze źródeł konwencjonalnych bazujących na węglu, a pozostałe 28% energii pochodziło ze źródeł odnawialnych, głównie zainstalowanych w elektrowniach wodnych. Grupa ENERGA jest liderem wśród czterech głównych grup energetycznych na polskim rynku pod względem udziału energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w wyprodukowanej przez siebie energii ogółem. Grupa ENERGA jest też liderem na polskim rynku energii elektrycznej wyprodukowanej w elektrowniach wodnych.

Obszar sprzedaży, który wygenerował w 2011 roku 12% EBITDA Grupy (w pierwszym półroczu 2012 roku - 13%) reprezentowany jest przez spółki ENERGA-OBRÓT, ENERGA Obsługa i Sprzedaż i ENERGA Oświetlenie.

W roku 2011 ilość energii sprzedanej przez Grupę ENERGA wyniosła 19,3 TWh (z czego 18,6 TWh do klientów finalnych)wobec 18,6 TWh w 2010 roku (z czego 17,8 TWh do klientów finalnych), do 2,9 milionów klientów finalnych, z czego 2,6 milionów klientów stanowili odbiorcy indywidualni (gospodarstwa domowe), a 300 tys. osoby prawne.

W ramach działalności wspierającej podstawowe obszary działalności wyróżnić można spółki zaopatrzeniowe, spółkę świadczącą usługi serwisowo-remontowe oraz centra usług wspólnych obejmujące usługi księgowe, kadrowo-płacowe, administracyjne i informatyczne.

W Grupie ENERGA istnieją także spółki niezwiązane z główną działalnością, obejmujące usługi hotelowe i transportowe. ENERGA planuje zbycie spółek hotelowych do końca 2013 roku.

W tabeli poniżej zaprezentowano podstawowe dane finansowe Grupy ENERGA w podziale na segmenty działalności.

Tabela [1] – Podstawowe dane finansowe Grupy Kapitałowej ENERGA (dane wg MSSF)

	I-VI 2012		**2011**		**2010**	
EBITDA [mln PLN]	**PLN**	**Udział %**	**PLN**	**Udział %**	**PLN**	**Udział %**
Dystrybucja	741	70%	873	59%	653	46%
Sprzedaż	141	13%	173	12%	243	17%
Elektrownie systemowe i CHP	29	3%	123	8%	107	8%
Odnawialne źródła energii	174	16%	372	25%	484	34%
Pozostałe i korekty konsolidacyjne	-19	-2%	-72	-4%	-78	-5%

EBITDA [mln PLN]	I-VI 2012 PLN	I-VI 2012 Udział %	2011 PLN	2011 Udział %	2010 PLN	2010 Udział %
RAZEM	1 066	100%	1 469	100%	1 409	100%

Przychody [mln PLN]	I-VI 2012 PLN	I-VI 2012 Udział %	2011 PLN	2011 Udział %	2010 PLN	2010 Udział %
Dystrybucja	1 812	32%	3 300	32%	3 565	39%
Sprzedaż	4 992	88%	9 428	93%	8 358	92%
Elektrownie systemowe i CHP	655	12%	1 368	13%	1 027	11%
Odnawialne źródła energii	331	6%	458	5%	589	7%
Pozostałe i korekty konsolidacyjne	-2 156	-38%	-4 381	-43%	-4 425	-49%
RAZEM	5 634	100 %	10 173	100%	9 114	100%

Nakłady inwestycyjne [mln PLN]	I-VI 2012 PLN	I-VI 2012 Udział %	2011 PLN	2011 Udział %	2010 PLN	2010 Udział %
Dystrybucja	612	76%	1 219	85%	997	86%
Sprzedaż	10	1%	30	2%	21	2%
Elektrownie systemowe i CHP	119	15%	148	10%	121	11%
Odnawialne źródła energii	21	3%	53	4%	58	5%
Pozostałe i korekty konsolidacyjne	39	5%	-11	-1%	-41	-4%
RAZEM	801	100%	1 439	100%	1156	100%

12.1 Segment dystrybucji

Rynek dystrybucji energii w Polsce jest regulowany prawnie, przez co jest rynkiem relatywnie stabilnym, przejrzystym, o dużej przewidywalności przepływów pieniężnych. Rynek ten funkcjonuje na zasadach naturalnego monopolu, a działające na nim spółki podlegają regulacji przez URE.

Segment dystrybucji ma największy udział w tworzeniu EBITDA Grupy ENERGA i z roku na rok jego znaczenie rośnie. W 2011 roku segment wygenerował ponad 59% EBITDA Grupy (70% w pierwszym półroczu 2012 roku). Tak znaczący udział segmentu dystrybucji w tworzeniu EBITDA sprawia, że Grupa ENERGA jest wiodącym w tym aspekcie koncernem energetycznym. W 2011 roku segment dystrybucji pozostałych spółek działających na rynku (tj. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., Tauron Polska Energia S.A., i Enea S.A.), generował odpowiednio 22%, 42% oraz 44% EBITDA.

Tabela [2] – Dane finansowe segmentu dystrybucji (wg MSSF)

PLN [mln]	I-VI 2012	2011	2010	Zmiana 2011/2010
Przychody	1 812	3 300	3 565	92,6%
EBITDA	741	873	653	133,8%
Zysk netto	302	237	63	377,9%
Aktywa	10 256	9 825	8 884	110,6%

Segment dystrybucji stanowią: ENERGA-OPERATOR oraz spółki od niej zależne świadczące specjalistyczne usługi sieciowe i utrzymania sieci, usługi technicznej obsługi odbiorców, projektowe oraz zajmujące się wykonawstwem inwestycji. ENERGA-OPERATOR jest jednym z największych OSD w Polsce, czyli spółek uprawnionych przez URE do dystrybucji energii elektrycznej, która odpowiedzialne są za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.

Obszar działania ENERGA-OPERATOR obejmuje obszar północnej i środkowej Polski, o łącznej powierzchni około 75 tys. km2, tj. ok ¼ powierzchni kraju. Obecnie spółka obsługuje ponad 2,9 miliona odbiorców, z czego około 2,6 miliona to klienci indywidualni, a jej udział w polskim rynku dystrybucji energii elektrycznej wyniósł w 2011 roku 16.1% wobec 15.7% w roku 2010.

Rysunek [1] – Obszar działalności operatorów systemu dystrybucyjnego

W 2011 roku Spółka ENERGA-OPERATOR przesłała 19,6 TWh energii elektrycznej za pośrednictwem 189 tys. km linii wysokiego, średniego i niskiego napięcia, zarówno napowietrznych, jak i kablowych. Grupa posiada wciąż wolne moce dystrybucyjne. 2/3 linii dystrybucyjnych wykorzystywane jest do 50% ich zdolności przesyłowych, a jedynie 0,2% linii SN i 3,4% linii nN wykorzystywanych jest w ponad 90%. W skład majątku spółki wchodzi, oprócz linii napięcia, 58 tys. transformatorów o łącznej mocy 16 tys. MVA, ponad 58 tys. stacji elektroenergetycznych oraz 1,1 miliona przyłączy.

Poniżej zaprezentowano szczegółowe dane ilościowe w zakresie majątku, na którym operuje spółka.

Tabela [3] – Składniki majątku sieciowego ENERGA-OPERATOR

Majątek	Jednostka	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Łączna długość linii napowietrznych, w tym	Km	144 480	144 440

Majątek	Jednostka	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
WN	Km	6 337	6 326
SN	Km	56 374	56 340
nN*	Km	81 769	81 774
Łączna długość linii kablowych w tym:	Km	44 862	43 536
WN	Km	13	12
SN	Km	11 053	10 766
nN	Km	33 796	32 758
Całkowita długość linii	Km	189 342	187 976
Łączna moc transformatorów	MVA	16 42	15 971
Łączna liczba transformatorów	szt.	58 039	57 651
Łączna liczba stacji elektroenergetycznych w tym:	szt.	57 379	56 861
Łączna liczba stacji transformatorowych	szt.	56 925	56 395
Przyłącza	szt.	1 073 317	1 058 279

* *Zmniejszenie całkowitej długości linii napowietrznych w 2011 wynika z przeniesienia majątku związanego z działalnością oświetleniową, tj. części linii niskiego napięcia do ENERGA Oświetlenie*

Uwaga: Długość linii podana w przeliczeniu na jeden tor linii plus przyłącza

ENERGA-OPERATOR dostarcza energię elektryczną odbiorcom na podstawie umów kompleksowych, bądź na zasadach TPA. Umowy kompleksowe zawierają postanowienia zarówno umowy sprzedaży energii elektrycznej, jak i umowy o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji energii. Zasada TPA oznacza, możliwość zakupu energii u dowolnego, wybranego przez odbiorcę sprzedawcy posiadającego koncesję na obrót energią elektryczną podczas, gdy OSD ma obowiązek przesyłu energii, niezależnie od tego, w jakiej części kraju znajduje się firma, która sprzedaje energię.

Klienci, którym ENERGA-OPERATOR świadczy usługi dystrybucyjne na podstawie umów kompleksowych stanowią 99% wszystkich klientów. Widać nieznaczny wzrost zainteresowania umowami na zasadzie TPA. Szczegółowe dane za lata 2010-2011 pokazuje tabela poniżej.

Szczegółowe dane za lata 2010-2011 pokazuje tabela poniżej.

Tabela [4] –Struktura odbiorców ENERGA-OPERATOR SA w latach 2010 - 2011 zgodnie z rodzajem umowy świadczenia usług dystrybucyjnych

Liczba odbiorców [szt.]	2011	2010
Umowa kompleskowa	2 854 525	2 842 082
TPA	37 907	14 763

Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych odbiorcom finalnym stanowiły w 2011 roku 93% przychodów netto ze sprzedaży ENERGA-OPERATOR. Na pozostałe przychody składały się przede wszystkim: przychody ze sprzedaży usług tranzytowych (sprzedaży usług dystrybucyjnych sąsiednim spółkom dystrybucyjnym), przychody z dzierżawy i najmu majątku spółki, przychody z tytułu opłat przyłączeniowych.

Szczegółowe dane za lata 2010-2011 pokazujące wielkość sprzedaży usługi dystrybucyjnej wraz ze średnią ceną usługi przedstawia tabela poniżej.

Tabela [5] – Wielkość sprzedaży i średnia cena sprzedaży usługi dystrybucyjnej ENERGA-OPERATOR SA w latach 2010 - 2011

Sprzedaż usługi dystrybucyjnej	2011	2010
Wielkość sprzedaży usług dystrybucyjnych [GWh]	19 611	19 310
Średnia cena sprzedaży usług dystrybucyjnych [PLN/MWh].....	153,4	146,1

W 2011 roku głównymi odbiorcami usług dystrybucyjnych ENERGA-OPERATOR byli klienci grupy taryfowej B (około 33%), grupy taryfowej G (około 28%) oraz grupy taryfowej A (około 18%). Do pozostałych grup taryfowych (C, D, R) trafiło w roku 2011 około 21% dystrybuowanej energii elektrycznej.

Ustalanie taryfy dystrybucyjnej

Rynek dystrybucji energii w Polsce jest regulowany prawnie. Taryfa dystrybucyjna ustalana jest co roku przez Prezesa URE, w oparciu o przychód regulowany wykazany przez OSD.

Model taryfikacji OSD opiera się na zasadzie zwrotu kosztów działalności ponoszonych przez operatora, natomiast źródłem zysku spółki jest zwrot z kapitału zaangażowanego w prowadzoną działalność. Wysokość taryfy ustalana jest co roku przez Prezesa URE, w oparciu o przychód regulowany wykazany przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego. Na przychód regulowany składają się poniesione przez daną spółkę dystrybucyjną koszty związane z działalnością dystrybucyjną, uznane przez Prezesa URE za uzasadnione oraz zwrot z kapitału zaangażowanego w działalność sieciową.

Koszty związane z działalnością dystrybucyjną obejmują koszty operacyjne, amortyzację, podatki od majątku sieciowego, koszty zakupu energii elektrycznej na pokrycie różnicy bilansowej oraz koszty przeniesione (koszty usług przesyłowych). Podstawą kalkulacji zwrotu z zaangażowanego kapitału jest WRA i średnioważony koszt kapitału (9,624% w 2012, 9,597% w 2011 i 10,519% w 2010 roku). Kształtowanie wyników OSD oznacza w praktyce koncentrację na zarządzaniu efektywnością kosztów operacyjnych oraz efektywnością inwestycji.

Strukturę przychodu regulowanego zatwierdzonego przez URE jako podstawa do kalkulacji taryfy w latach 2010-2012 przedstawia tabela [6].

Tabela [6] – Struktura przychodu regulowanego zatwierdzonego przez URE w latach 2010 – 2012

Przychód regulowany [mln PLN]	2012		2011		2010	
Koszty poniesione przez OSD	2 651	79%	2 502	81%	2 437	84%
- Koszty operacyjne	816	24%	771	25%	744	26%
- Amortyzacja.....	502	15%	434	14%	416	14%
- Podatki od majątku sieciowego.....	191	6%	182	6%	166	6%
- Koszty zakupu energii na pokrycie różnicy bilansowej	339	10%	323	10%	313	11%
- koszty zakupu usług przesyłowych	802	24%	792	26%	798	27%
- pozostałe	1	0%	1	0%	-	0%
Zwrot z zaangażowanego kapitału.....	713	21%	570	19%	451	16%
Przychód regulowany.....	**3 364**	**100%**	**3 072**	**100%**	**2 888**	**100%**

12.2 Segment wytwarzania

Segment wytwarzania Grupy ENERGA to produkcja energii ze źródeł konwencjonalnych (elektrownie i elektrociepłownie) oraz ze źródeł odnawialnych (opartych o wodę i biomasę). Udział tego segmentu w EBITDA wyniósł w 2011 roku 34% (18% w okresie I-VI 2012).

Poniżej zaprezentowano kluczowe dane finansowe segmentu wytwarzania w latach 2010, 2011 oraz I-VI 2012 (dane za rok 2010 i 2011 zostały odpowiednio przekształcone w stosunku do sprawozdania finansowego za 2011 rok, w związku ze zmianą podziału na segmenty).

Tabela [7] Dane finansowe segmentu wytwarzanie (wg MSSF)

	I-VI 2012		2011		2010		Zmiana 2011/ 2010	
PLN (mln)	Wytwarzanie	W tym elektrownie wodne	Wytwarzanie	W tym elektrownie wodne	Wytwarzanie	W tym elektrownie wodne	Wytwarzanie	W tym elektrownie wodne
Przychody	986	331	1 826	458	1 616	589	113,0%	77,8%
EBITDA	203	174	495	372	591	484	83,7%	77,0%
Zysk netto	117	130	343	288	402	372	85,3%	77,3%
Aktywa	1 993	661	2 205	838	2 065	909	106,8%	92,2%

Niższy poziom EBITDA w roku 2011 w stosunku do roku 2010 wynikał z wyjątkowo korzystnych warunków hydrologicznych w roku 2010 i związanej z tym wysokiej produkcji elektrowni wodnych. Produkcja Elektrowni we Włocławku w 2010 roku wyniosła 1,1 TWh wobec 0,9 TWh w roku 2011. Ujemny wpływ na poziom EBITDA w segmencie wytwarzania w roku 2011 miała również niższa produkcja ciepła, wynikająca z warunków atmosferycznych oraz spowodowana utratą jednego z kluczowych odbiorców ciepła w ENERGA Elektrownie Ostrołęka.

Poniższy rysunek pokazuje lokalizacje kluczowych dla Grupy ENERGA źródeł wytwórczych.

Rysunek [2] Kluczowe źródła wytwórcze w Grupie ENERGA

Całkowita zainstalowana moc w elektrowniach Grupy ENERGA wynosi około 1,2 GW, co stanowi 3% łącznej mocy wytwórczej zainstalowanej w Polsce w 2011 roku. Zainstalowana w elektrowniach

Grupy ENERGA moc wytwórcza energii bazuje na zdywersyfikowanych paliwach tj.: na węglu oraz na wodzie.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę produkcji energii elektrycznej w Grupie ENERGA i w Polsce w 2011 roku.

Rysunek [3] Struktura paliw wykorzystywanych do produkcji energii elektrycznej

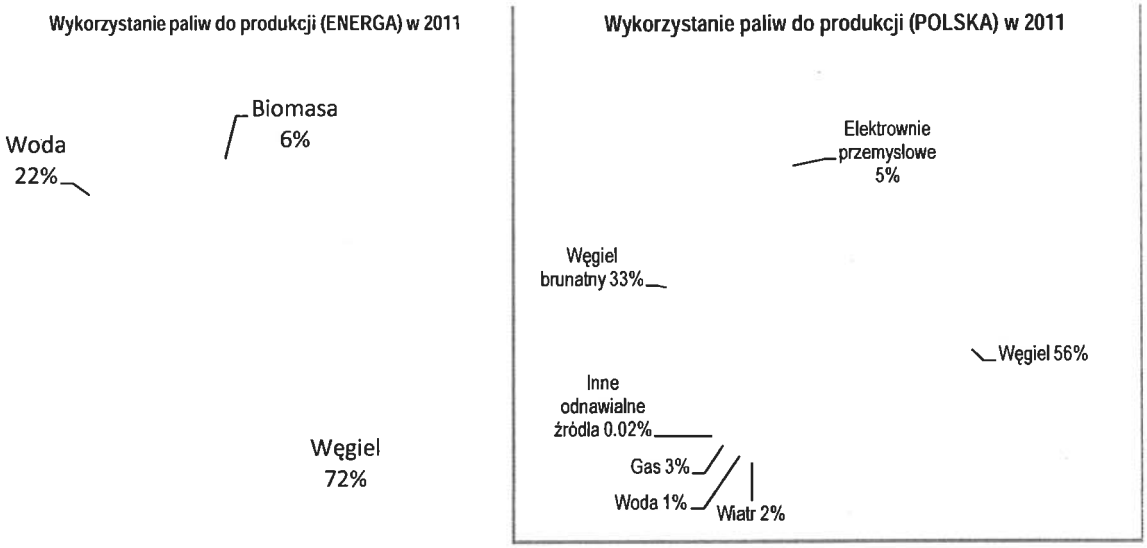

Do głównych aktywów wytwórczych w ramach Grupy ENERGA należą: systemowa elektrownia konwencjonalna opalana węglem i współspalająca biomasę, zlokalizowana w Ostrołęce (ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.), która w 2011 roku wyprodukowała 3,5 TWh energii (w 2010 roku 3,1 TWh), ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. oraz 47 elektrowni wodnych, zlokalizowanych w północnej Polsce (stanowiących aktywa ENERGA Hydro Sp. z o.o.), które w 2011 roku wyprodukowały łącznie 1,0 TWh energii (w 2010 roku wyprodukowały 1,3TWh w związku z korzystnymi warunkami meterologiczno/ hydrologicznymi).

Poniżej zaprezentowano osiągalne moce wytwórcze w zakresie energii elektrycznej oraz energii cieplnej w latach 2010, 2011 oraz I-VI 2012 roku.

Tabela [8] Główne spółki wytwórcze w Grupie ENERGA i zainstalowane w nich w latach 2010, 2011 oraz I-VI 2012 roku moce:

Spółka	**Paliwo**	**Moc elektryczna osiągalna**			**Moc cieplna osiągalna**		
		MWe			**MWt**		
		I-VI 2012	**2011**	**2010**	**I-VI 2012**	**2011**	**2010**
ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	**Węgiel/ biomasa**	**722**	**722**	**722**	**321**	**321**	**321**
ENERGA Hydro Sp. z o.o.	**Woda**	352	352	330	-	-	-
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w Elblągu	**Węgiel**	42	42	42	218	238	238
Razem		**1 116**	**1 116**	**1 094**	**539**	**559**	**549**

W 2011 roku produkcja energii przez Grupę ENERGA wyniosła: 4,7 TWh, co stanowiło około 3% udziału w produkcji energii elektrycznej w Polsce. 72% energii wyprodukowanej w Grupie ENERGA

pochodziło w 2011 roku ze źródeł konwencjonalnych bazujących na węglu, a pozostałe 28% energii pochodziło ze źródeł odnawialnych, głównie zainstalowanych w elektrowniach wodnych Grupy ENERGA. Grupa ENERGA jest liderem wśród czterech głównych grup energetycznych na polskim rynku pod względem udziału energii ze źródeł odnawialnych w wyprodukowanej przez siebie energii ogółem. Grupa ENERGA jest tez liderem na polskim rynku energii wyprodukowanej pochodzącej z elektrowni wodnych (około 17% energii w 2011 roku pochodziło ze źródeł należących do Grupy ENERGA).

W poniższej tabeli pokazano poziom produkcji energii w latach 2010, 2011 oraz I-VI.2012 w podziale na źródła jej wytwarzania.

Tabela [9] Poziom produkcji energii w Grupie ENERGA w latach 2010, 2011 oraz I-VI 2012 w podziale na źródła:

		I-VI 2012		2011		2010	
	Paliwo	**GWh**		**GWh**		**GWh**	
Produkcja energii ogółem ENERGA		**2 278**	**100%**	**4 666**	**100%**	**4 539**	**100%**
Produkcja energii ze źródeł konwencjonalnych		1 560	69%	3 354	72%	3 001	66%
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	*węgiel*	*1 493*	*66%*	*3 231*	*69%*	*2 871*	*63%*
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	*węgiel*	*67*	*3%*	*123*	*3%*	*130*	*3%*
Produkcja energii ze źródeł odnawialnych		718	31%	1 312	28%	1 538	34%
ENERGA Hydro Sp. z o.o.	*woda*	*461*	*20%*	*1 006*	*22%*	*1 268*	*28%*
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	*biomasa*	*257*	*11%*	*306*	*6%*	*270*	*6%*

W 2011 roku przychody ze sprzedaży energii elektrycznej stanowiły 52 % całkowitych przychodów ze sprzedaży segmentu wytwarzanie Grupy ENERGA, wobec 59 % w 2010 roku. W 2011 roku przychody ze sprzedaży energii cieplnej stanowiły 7% przychodów segmentu wytwarzanie Grupy ENERGA wobec 11% w roku 2010. Przychody ze sprzedaży świadectw pochodzenia stanowiły 18% przychodów segmentu w 2011 roku, wobec 25% w roku 2010. Pozostała sprzedaż w 2011 roku stanowiła 24% przychodów w roku 2011, wobec 6% przychodów segmentu w roku 2010. Stosunkowo wysoki udział sprzedaży pozostałej w 2011 roku wynika z wysokich przychodów z odsprzedaży energii elektrycznej zakupionej na rynku.

Poniższa tabela przedstawia poziom produkcji ciepła w Grupie ENERGA w latach 2010, 2011, I-VI 2012.

Tabela [10] Poziom produkcji ciepła w Grupie ENERGA w latach 2010, 2011, I-VI 2012:

	I-VI 2012		2011		2010	
	GJ		**GJ**		**GJ**	
Całkowita produkcja ciepła ENERGA	**2 204 774**	**100%**	**3 899 006**	**100%**	**6 142 456**	**100%**
ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	825 369	38%	1 449 458	37%	3 316 182	54%
Węgiel	*687 481*		*1 332 597*		*3 021 323*	
Biomasa	*137 888*		*116 861*		*294 859*	

ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	1 109 051	50%	1 975 142	51%	2 277 256	37%
ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	270 354	12%	474 406	12%	549 018	9%

12.2.1 ENERGA Elektrownie Ostrołęka

Największym źródłem wytwórczym wchodzącym w skład Grupy ENERGA jest ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.. Moc osiągalna Elektrowni Ostrołęka wynosi 722 MWe mocy elektrycznej oraz 321 MWt mocy cieplnej.

W 2011 roku spółka ENERGA Elektrownie Ostrołęka wyprodukowała 3,5 TWh energii elektrycznej, z czego 91% energii pochodziło z węgla, a 9% z biomasy oraz 1 449,5 TJ ciepła, z czego 92% energii pochodziło z węgla, a 8% z biomasy.

W 2011 roku ok. 1,7 TWh, czyli ok. 50% wyprodukowanej przez ENERGA Elektrownie Ostrołęka energii elektrycznej trafiło na rynek bilansujący do OSP, tj. do do PSE-Operator (na rynek bilansujący w celu zbilansowania systemu elektroenergetycznego, w tym zarządzania ograniczeniami systemowymi). ENERGA Elektrownie Ostrołęka jest jedyną elektrownią systemową w Polsce północno-wschodniej, która zobowiązana jest dostarczać energię elektryczną na potrzeby bilansowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (tzw. "produkcja w wymuszeniu").

Produkcja energii cieplnej ENERGA Elektrownie Ostrołęka w roku 2011 wyniosła 1 449,5 TJ wobec 3 316 TJ w roku 2010. Spadek energii cieplnej wyprodukowanej w 2011 roku wynikał z utraty jednego z kluczowych odbiorców, który zbudował własne źródło produkcji ciepła i wytwarzania energii elektrycznej.

W skład Elektrowni Ostrołęka wchodzą dwa zakłady: Elektrownia Ostrołęka B oraz Elektrociepłownia Ostrołęka A.

Ostrołęka B

Ostrołęka B jest jedyną elektrownią systemową zlokalizowaną w rejonie Polski północno-wschodniej, stąd jej kluczowa rola z punktu widzenia bezpieczeństwa KSE. Będąc jedynym takim zakładem w regionie, cieszy się przewagą konkurencyjną ze względu na bliskość dostarczania energii klientom w tym obszarze Polski.

Położenie Elektrowni obrazuje poniższy rysunek.

Rysunek [4] Lokalizacja Ostrołęki B

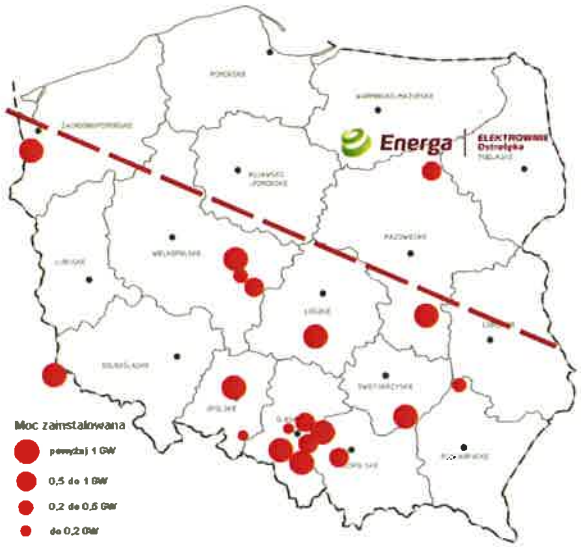

Zakład powstał w 1972 roku i składa się z trzech bloków energetycznych o mocy osiągalnej: 221 MW, 200 MW oraz 226 MW, dla których paliwem podstawowym jest węgiel kamienny oraz współspalana z węglem biomasa uznawana za odnawialne źródło energii. Grupa ENERGA zaopatruje się w węgiel na rynku polskim na podstawie umów długoterminowych, gwarantujących stabilność dostaw, z bardzo małą częścią zakupów realizowaną na rynku spot. Głównym dostawcą węgla do ENERGA Elektrownie Ostrołęka jest Lubelski Węgiel "Bogdanka" SA, która na mocy 5-letniego kontraktu dostarcza około 37% całego zaopatrzenia w węgiel (kontrakt obowiązuje do 2015 roku i nie zawiera żadnych konkretnych klauzul go przedłużających). Poza tą umową Grupa ENERGA podpisała 5 – letni kontrakt na dostawę węgla z Jastrzębską Spółką Węglową SA (kontrakt obowiązuje do 2012 roku i nie zawiera żadnych konkretnych postanowień dotyczących przedłużenia) oraz zawiera roczne kontrakty na dostawę węgla z Kompanią Węglową SA.

Poniższa tabela przedstawia zużycie węgla w latach 2010 – I-VI 2012 wg dostawców

Tabela [11] Struktura zużycia węgla przez ENERGA Elektrownie Ostrołęka w latach 2010 – I-VI 2012 wg dostawców.

	I-VI 2012		2011		2010	
	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%
Lubelski Węgiel "Bogdanka" S.A.	292	46%	600	37%	672	51%
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	250	40%	482	30%	590	45%
Kompania Węglowa S.A	87	14%	351	22%	14	1%
Pozostałe	-	-	174	11%	39	3%
Razem	**629**	**100%**	**1 607**	**100%**	**1 315**	**100%**

Od 2011 roku jedynym dostawcą biomasy została spółka Ekologiczne Materiały Grzewczy Sp. z o.o. ("**EMG**"), która należy do Grupy ENERGA. Dostarcza ona biomasę zarówno do Ostrołęki A jak i Ostrołęki B. Biomasa dostarczana jest w następującej postaci:

- zrębki drewna – do Ostrołęki A,
- brykiety i pelety drzewne oraz biomasa pochodzenia rolniczego, która pochodzi z odpadów rolniczych i przetworzonych produktów rolnych (np. ze słomy, nasion słonecznika, otrębów zbożowych).

Całkowita dostarczona wielkość biomasy do ENERGA Elektrownie Ostrołęka stanowiła ok. 223 000 ton w 2010 i 255 000 ton w 2011 roku

Dzięki zaplanowanemu wyposażeniu trzech bloków energetycznych w instalacje odazotowania spalin w roku 2014, przewiduje się możliwość pracy Ostrołęki B do roku 2030.

Ostrołęka A

Elektrociepłownia Ostrołęka A, powstała w 1956 roku, dysponuje 75 MW osiągalnej mocy elektrycznej oraz 321 MW osiągalnej mocy cieplnej. Odbiorcami energii cieplnej produkowanej przez Ostrołękę A są zarówno odbiorcy przemysłowi jak i komunalni z terenu miasta Ostrołęka.

Z uwagi na niespełniające norm środowiskowych technologie zainstalowane w Elektrociepłowni Ostrołęka A będzie ona wyłączona z eksploatacji do końca 2015 roku, a produkcja ciepła, celem zaspokojenia zapotrzebowania na energię cieplną odbiorców z Ostrołęki, zostanie przeniesiona do Elektrowni Ostrołęka B.

W związku z powyższym planowana jest budowa w Ostrołęce B nowych urządzeń (z wykorzystaniem już istniejących, przystosowanych do nowej funkcji). Celem projektu jest zapewnienie dostaw ciepła do miasta Ostrołęka. Planowane nakłady inwestycyjne wyniosą PLN 122 mln. Nakłady te będą stanowić część zobowiązania, stanowiącego element Umowy prywatyzacyjnej OPEC Sp. z o.o.

Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej stanowiły 65% całkowitych przychodów ze sprzedaży ENERGA Elektrowni Ostrołęka w 2011 roku (80% w 2010 roku i 71% w I-VI 2012). Przychody ze sprzedaży energii cieplnej stanowiły 3% przychodów w 2011 roku wobec 9% w roku 2010 i 4% w okresie I-VI 2012. Sprzedaż towarów i materiałów (głównie praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia) stanowiła 28% przychodów w 2011 roku (9% w roku 2010 i 23% w pierwszym półroczu 2012). Pozostała sprzedaż w 2011 roku stanowiła 4% przychodów w porównaniu do 2% w 2010 i I-VI 2012 roku.

Tabela poniżej przedstawia strukturę przychodów ENERGA Elektrownie Ostrołęka w okresie 2010 - I-VI 2012

Tabela [12] Struktura przychodów ENERGA Elektrownie Ostrołęka (informacje sporządzone zgodnie z MSSF)

PLN (mln)	I-VI 2012	2011	2010
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	331	709	680
Przychody ze sprzedaży energii cieplnej	22	38	79
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	192	423	81
Pozostała sprzedaż	3	37	21
Razem	**548**	**1 207**	**861**

Największym odbiorcą energii elektrycznej z ENERGA Elektrownie Ostrołęka w roku 2011 była ENERGA-OBRÓT, do której sprzedaż stanowiła 51% przychodów ENERGA Elektrownie Ostrołęka. Drugim istotnym odbiorcą był OSP, spółka PSE-Operator. Sprzedaż na potrzeby bilansowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego stanowiła 32% przychodów ENERGA Elektrownie Ostrołęka w 2011 roku.

12.2.2 ENERGA Hydro

W ramach Grupy ENERGA aktywa wszystkich 47 elektrowni wodnych skupia spółka ENERGA Hydro Sp. z o.o., która pełni też rolę operatora we wszystkich elektrowniach wodnych.

ENERGA Hydro wytwarza energię elektryczną w przepływowych elektrowniach wodnych o łącznej mocy zainstalowanej 202 MW oraz w elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie o mocy 150 MW. Elektrownia w Żydowie na mocy wieloletniej umowy zawartej 28 sierpnia 2009 r. świadczy na rzecz PSE-Operator. usługi w zakresie regulacji KSE.

W 2011 roku elektrownie wodne wyprodukowały 1 TWh energii, a w 2010 roku 1,3 TWh. Największą elektrownią wodną w ramach ENERGA Hydro jest elektrownia wodna we Włocławku na rzece Wisła, z mocą zainstalowaną na poziomie 160 MW, której produkcja w 2011 roku wyniosła 857GWh wobec 1 103 GWh w roku 2010. Wysoki poziom produkcji w elektrowniach wodnych w 2010 roku był wynikiem warunków meterelogiczno/ hydrologicznych, skutkujących wysokim stanem wód w rzekach.

W roku 2011 ENERGA Hydro osiągnęła przychody ze sprzedaży na poziomie blisko 5% przychodów Grupy ENERGA i z racji na niskiego kosztu krańcowego paliwa w wytwarzaniu energii w elektrowniach wodnych osiągnęła EBITDA na poziomie 386 mln PLN (27% EBITDA Grupy).

Najważniejsze źródło przychodów ENERGA Hydro stanowią przychody ze sprzedaży praw majątkowych związanych ze świadectwami pochodzenia. W 2011 i w 2010 roku ich udział w przychodach ze sprzedaży ENERGA Hydro wynosił 51%. Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej stanowią drugą najważniejszą część przychodów ENERGA Hydro z udziałem w 2011 i 2010 roku na poziomie 40%. ENERGA Hydro osiąga również przychody z tytułu świadczenia systemowych usług regulacyjnych na rzecz PSE-Operator. w elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie, które stanowiły w 2011 roku około 4% przychodów spółki (w 2010 roku 5%).

Produkcję i sprzedaż ENERGA Hydro w latach 2007- I-VI 2012 obrazuje poniższy rysunek.

Rysunek [5] Produkcja i sprzedaż ENERGA Hydro w latach 2007 – I-VI 2012

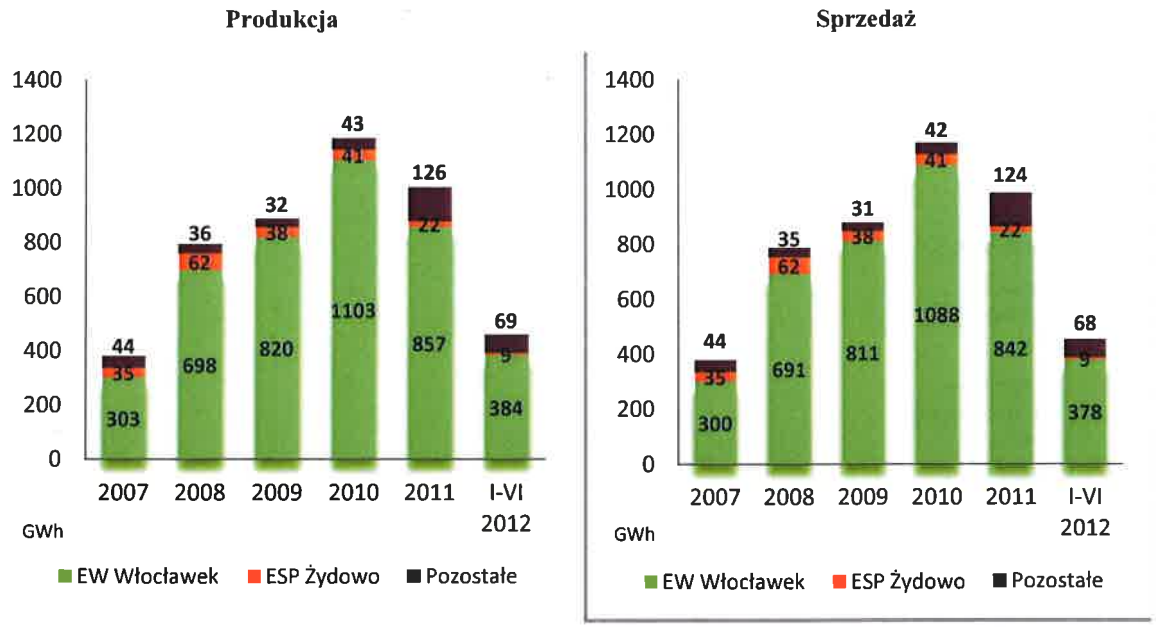

Zgodnie z umową z dnia 28 sierpnia 2009 roku pomiędzy ENERGA Hydro, a PSE–Operator łączne nakłady na modernizację elektrowni Żydowo, wynosić mają 134,2 mln PLN. Do końca 2011 roku w poniesiono nakłady w wysokości 86,9 mln PLN, pozostałe nakłady planowane są na lata 2012 – 2013.

Grupa ENERGA poniosła również znaczące nakłady na modernizację Elektrowni we Włocławku. W latach 2007-2011 poniesiono nakłady w wysokości 51 mln PLN, z czego ponad 80% to nakłady na modernizację hydrozespołów. Na rok 2012 planowane są kolejne nakłady w wysokości blisko 15 mln PLN, z czego 10,5 mln PLN na hydrozespoły.

12.2.3 ENERGA Kogeneracja

ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. z siedzibą w Elblągu wytwarza energię elektryczną w skojarzeniu z ciepłem. ENERGA Kogeneracja funkcjonuje na rynku lokalnym zaopatrując w ciepło miasto Elbląg oraz dostarczając parę technologiczną na potrzeby przemysłowe.

ENERGA Kogeneracja dostarcza ciepło (bazując na gorącej wodzie) do Elbląga poprzez Elbląskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o. jako wyłącznego dystrybutora ciepła w mieście. Dostarczanie ciepła zostało zawarte pomiędzy spółkami na podstawie umowy na czas nieokreślony. Zgodnie z umową ceny ciepła są przedmiotem polityki taryfowej i są zatwierdzane przez URE. Zgodnie z umową ENERGA Kogeneracja jest zobowiązana: zapewnić temperaturę i ciśnienie wody na wymaganym poziomie oraz zapewnić uzupełnianie strat wody w sieci ciepłowniczej. W 2012 roku ciepło zamówione przez Elbląskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. wyniosło 152 MWt energii cieplnej.

ENERGA Kogeneracja dostarcza ciepło (w opraciu o parę wodną) dla celów przemysłowych dla Grupy Żywiec, która posiada browar w Elblągu. Dostarczanie ciepła zostało zawarte pomiędzy spółkami na podstawie umowy na czas nieokreślony. Zgodnie z umową ceny ciepła są przedmiotem polityki taryfowej i są zatwierdzane przez URE. Zgodnie z umową ENERGA Kogeneracja jest zobowiązana: zapewnić temperaturę i ciśnienie pary wodnej na wymaganym poziomie oraz uzupełniać straty pary wodnej. W 2012 ciepło zamówione przez Grupę Żywiec SA dla browaru w Elblągu wyniosło 12 MWt energii cieplnej.

Wyposażenie zakładu kogeneracji w Elblągu składa się z 3 turbozespołów i 3 kotłów parowych. W wyniku przeprowadzonych modernizacji w latach 1998-2011 maszyny i wyposażenie należące do ENERGA Kogeneracja spełnia wszystkie standardy techniczne, technologiczne i środowiskowe.

Głównym dostawcą węgla do ENERGA Kogeneracja jest Kompania Węglowa SA.

Poniższa tabela przedstawia strukturę zużycia węgla kamiennego w ENERGA Kogeneracja w latach 2010 - 2011 roku.

Tabela [13] Struktura zużycia węgla kamiennego w ENERGA Kogeneracja w latach 2010-I-VI 2012 wg dostawców.

	I-VI 2012		2011		2010	
	tys. ton	%	tys. ton	%	tys. ton	%
Kompania Węglowa S.A.	40	73%	93	66%	71	48%
Katowicki Holding Węglowy S.A.	0	0	0	0	54	36%
Jastrzębska Spólka Węglowa S.A.	2	4%	0	0	0	0
SUEK S.A.	0	0	30	21%	0	0
Salutaris S.A.	0	0	0	0	13	9%
Bartex Sp. z o.o.	12	23%	10	7%	9	6%
Barter S.A.	0	0	9	6%	2	1%
Razem	**54**	**100%**	**142**	**100%**	**149**	**100%**

Wielkość produkcji energii elektrycznej w skojarzeniu z ciepłem zależy od warunków pogodowych. W roku 2011 ENERGA Kogeneracja wyprodukowała 123 GWh energii elektrycznej 1.893 TJ ciepła, w porównaniu do 130 GWh energii elektrycznej i 2.186 TJ ciepła w 2010 roku.

Na lepsze wyniki w 2010 roku wpływ miały warunki atmosferyczne, które w okresie zimowym były zdecydowanie korzystniejsze dla produkcji ciepła i energii elektrycznej niż w roku 2011.

W 2011 i 2010 roku przychody ze sprzedaży ciepła stanowiły około 70%, a przychody ze sprzedaży energii elektrycznej około 23% przychodów działalności podstawowej w ENERGA Kogeneracja. Na pozostałe 7% przychodów składały się głównie przychody z praw majątkowych.

12.3 Segment sprzedaży

Segment sprzedaży, obejmujący sprzedaż energii elektrycznej i obsługę klienta, generuje najwyższy poziom przychodów w Grupie ENERGA. W roku 2011 przychody z tytułu sprzedaży energii poza Grupę stanowiły 93% przychodów Grupy ENERGA (w tym ok. 28% to przychody z tytułu sprzedaży usługi dystrybucyjnej w ramach umów kompleksowych; 31% w 2010). Udział segmentu w EBITDA Grupy wynosił w 2011 roku 12% (w porównaniu do 17% w 2010 roku i 13% w pierwszym półroczu 2012 roku) .

Poniżej zaprezentowano najważniejsze dane finansowe segmentu sprzedaży w latach 2010 - I-VI 2012 (dane za rok 2010 i 2011 zostały odpowiednio przekształcone w stosunku do sprawozdania finansowego za 2011 rok, w związku ze zmianą podziału na segmenty).

Tabela [14] Dane finansowe segmentu sprzedaży (wg MSSF)

PLN (mln)	I-VI 2012	2011	2010	Zmiana 2011/2010
Przychody, w tym	4 992	9 428	8 358	112,8%
Z usług dystrybucyjnych	*755*	*2 632*	*2 573*	*102,3%*
EBITDA	141	173	243	71,4%
Zysk netto	107	135	199	67,7%
Aktywa	2 264	2 227	2 103	105,9%

Liderem segmentu sprzedaży w ramach Grupy ENERGA jest spółka ENERGA-OBRÓT SA, która odpowiedzialna jest za sprzedaż energii elektrycznej.

ENERGA-OBRÓT posiada 100% udziałów w ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o., spółce odpowiedzialnej za obsługę klienta w ramach Grupy.

ENERGA-OBRÓT SA pełni rolę lidera segmentu i jest odpowiedzialna za:

- sprzedaż energii elektrycznej, zachowanie pełnej kontroli i spójności nad ofertą, relacje z klientem, sprzedaż operacyjną;
- zarządzanie portfelem zakupowym Grupy;
- określenie celów, standardów w zakresie obsługi klienta dla ENERGA Obsługa i Sprzedaż;
- zarządzanie popytem;
- generację rozproszoną;
- sprzedaż produktów okołoenergetycznych;
- innowacje energetyczne.

ENERGA Obsługa i Sprzedaż jako spółka wykonawcza odpowiedzialna jest za:

- wdrożenie i realizację celów operacyjnych wyznaczonych przez lidera segmentu (ENERGA-OBRÓT);
- obniżenie kosztówobsługi, w szczególności obsługi kontaktów i rozliczeń klienta indywidualnego;
- wzrost satysfakcji klientów z obsługi z jednoczesnym zachowaniem parametrów kosztowych i jakościowych.

12.3.1 ENERGA-OBRÓT

Spółka ENERGA-OBRÓT, wchodząca w skład Grupy Kapitałowej ENERGA, została zawiązana w 2007 roku w związku z wymogami Prawa Energetycznego dotyczącymi tzw. unbundlingu, tzn. rozdzielenia działalności dystrybucyjnej od działalności obrotu energią w ramach koncernów energetycznych.

Działalność ENERGA-OBRÓT polega głównie na zakupie energii, która następnie odsprzedawana jest w postaci produktów konsumentom indywidualnym oraz biznesowym na terenie Polski. Aktywna obecność na rynku energii ma swoje odzwierciedlenie w znaczącym poziomie sprzedawanej energii pomimo niskich mocy wytwórczych Grupy ENERGA. Przedsiębiorstwo działa czynnie także na rynkach zagranicznych, będąc uczestnikiem kluczowych europejskich giełd energetycznych, takich jak niemiecka European Energy Exchange, skandynawska Nord Pool oraz londyńska InterContinental Exchange. ENERGA-OBRÓT współpracuje również z firmami m.in. z Czech, Wielkiej Brytanii i Słowacji.

Zasadniczo spółka prowadzi działalność w ramach dwóch rynków: hurtowego i detalicznego, a także w zakresie sprzedaży usług okołoenergetycznych.

Obrót hurtowy

Obrót hurtowy energią elektryczną stanowił w 2011 roku blisko 22% przychodów ENERGA-OBRÓT.

Obrót hurtowy energią elektryczną na rynku polskim, w horyzoncie zarówno krótko jak i długoterminowym, odbywa się głównie w transakcjach bilateralnych z innymi uczestnikami rynku (ENERGA-OBRÓT współpracuje z wytwórcami oraz spółkami obrotu na rynku energii elektrycznej), a także za pomocą Towarowej Giełdy Energii, internetowych platform obrotu oraz platform brokerskich. Ponadto spółka zajmuje się obrotem produktami energetycznymi, między innymi prawami majątkowymi oraz prawami do emisji CO_2. W ramach Grupy ENERGA, ENERGA-OBRÓT pełni rolę ośrodka decyzyjnego w zakresie obrotu energią elektryczną na rynku hurtowym i rynku detalicznym, prawami majątkowymi i uprawnieniami do emisji CO2 oraz zapewnia dostawy energii na pokrycie różnicy bilansowej OSD.

Obrót detaliczny

Obrót detaliczny energią stanowił w 2011 roku około 76% przychodów ENERGA-OBRÓT.

Od 2007 roku detaliczny rynek sprzedaży energii odbiorcom instytucjonalnym jest w pełni konkurencyjny i nie wymaga zatwierdzenia taryf sprzedaży energii elektrycznej.

Detaliczny rynek sprzedaży w zakresie grupy taryfowej G czyli odbiorców indywidualnych (w tym gospodarstw domowych) jest nadal regulowany i wymaga zatwierdzenia taryfy przez URE. Przedsiębiorstwa energetyczne dążą do uwolnienia taryfy G, obecnie trwają negocjacje z Prezesem URE w tym zakresie.

Zdecydowana większość energii elektrycznej ENERGA-OBRÓT sprzedaje w obszarze sieci dystrybucyjnej obsługiwanej przez ENERGA-OPERATOR. Jednakże od czasu, gdy na rynku polskim wprowadzono zasadę TPA (dostępu stron trzecich do sieci dystrybucyjnych), ENERGA-OBRÓT coraz intensywniej rozszerza obszar sprzedaży poza tą strefę, tj. sprzedając energię dystrybuowaną przez innego niż ENERGA-OPERATOR OSD, czego efektem jest istotny wzrost skali sprzedawanej energii zilustrowany wolumenowo i wartościowo w poniższych tabelach.

Tabela [15] Sprzedaż energii elektrycznej przez ENERGA-OBRÓT w ujęciu ilościowym w latach 2010 – I-VI 2012

Sprzedaż energii elektrycznej ENERGA-OBRÓT	I-VI 2012 GWh	2011 GWh	2010 GWh
Sprzedaż energii odbiorcom końcowym	9 720	18 654	17 854
Sprzedaż energii na odsprzedaż	520	686	698
Pozostała sprzedaż energii, w tym:	3 831	7 372	4 247
na pokrycie strat sieciowych	*763*	*1 524*	*1 744*
do przedsiębiorstw obrotu	*2 810*	*3 034*	*1 771*
rynek bilansujący	*258*	*382*	*227*
Sprzedaż energii razem	**14 071**	**26 711**	**22 799**

Tabela [16] Sprzedaż energii elektrycznej przez ENERGA-OBRÓT w ujęciu wartościowym w latach 2010 – I-VI 2012

Sprzedaż energii elektrycznej ENERGA-OBRÓT	I-VI 2012 mln PLN	2011 mln PLN	2010 mln PLN
Sprzedaż energii odbiorcom finalnym	2 740	5 106	4 773
Sprzedaż energii na odsprzedaż	107	149	146
Pozostała sprzedaż energii, w tym:	732	1 502	859
na pokrycie strat sieciowych	154	324	355
do przedsiębiorstw obrotu	537	1 109	463
rynek bilansujący	41	69	41
Sprzedaż energii razem	**3 579**	**6 757**	**5 778**

Rok 2011 w zakresie sprzedaży energii elektrycznej do klientów instytucjonalnych charakteryzował się wzmożoną konkurencją cenową, skutkującą spadkiem marży szczególnie w segmentach największych klientów. ENERGA-OBRÓT utrzymuje wysoką marżę w tych segmentach, w których aktywność konkurencji jest mniejsza. Natomiast w segmentach klientów, o zaostrzonej konkurencji cenowej, ENERGA-OBRÓT rekompensuje dużo niższe marże zwiększaniem wolumenu sprzedaży.

Wielkość sprzedaży oraz jej struktura wartościowa i wolumenowa w poszczególnych segmentach/grupach taryfowych jest przedstawiona w poniższych tabelach.

Tabela [17] Sprzedaż energii elektrycznej przez ENERGA-OBRÓT odbiorcom finalnym wg grup klientów w okresie 2010 – I-VI 2012.

Grupy taryfowe	I-VI 2012 struktura wolumenowa	I-VI 2012 struktura wartościowa	2011 struktura wolumenowa	2011 struktura wartościowa	2010 struktura wolumenowa	2010 struktura wartościowa

Grupa A (WN)	12%	10%	12%	10%	12%	10%
Grupa B (SN)	38%	37%	36%	35%	34%	33%
Grupa C (nN)	21%	24%	23%	26%	25%	28%
Grupa G (nN)	29%	29%	29%	29%	29%	29%
Razem	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**	**100%**

Tabela [18] Sprzedaż energii elektrycznej przez ENERGA-OBRÓT odbiorcom finalnym wg grup klientów w okresie 2010 – I-VI 2012.

Grupy taryfowe	**I-VI 2012** wolumen GWh	**I-VI 2012** wielkość tys. PLN	**I-VI 2012** liczba odbiorców*	**2011** wolumen GWh	**2011** wielkość tys. PLN	**2011** liczba odbiorców*	**2010** wolumen GWh	**2010** Wielkość tys. PLN	**2010** liczba odbiorców*
Grupa A (WN)	1 133	286 338	71	2 185	541 723	46	1 940	464 918	42
Grupa B (SN)	3 721	1 004 543	6 277	6 834	1 817 859	6 174	5 800	1 536 207	5 823
Grupa C (nN)	2 061	664 081	294 353	4 189	1 298 958	299 781	4 560	1 391 057	312 722
Grupa G (nN)	2 805	784 633	2 580 595	5 445	1 447 802	2 581 346	5 554	1 380 629	2 558 964
Razem	9 720	2 739 595	2 881 296	18 654	5 106 343	2 887 347	17 854	4 772 810	2 877 551

** Liczba punktów odbioru mocy na koniec okresu*

Poniższa tabela przedstawia strukturę sprzedaży do pięciu największych klientów Grupy.

Tabela [19] Wolumen sprzedaży energii elektrycznej przez ENERGA-OBRÓT do pięciu największych klientów w latach 2011 i I-VI 2012.

Podmiot	**Forma prawna**	**Miasto**	**Zużycie w I-VI 2012 MWh**	**Zużycie w 2011 MWh**
GRUPA LOTOS SA	Spółka Akcyjna	Gdańsk	204 319	545 780
Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego	Zrzeszenie	Łódź (Łódź-Bałuty)	250 000	500 000
PKP ENERGETYKA	Spółka Akcyjna	Warszawa (Śródmieście)	127 128	409 938
KOPALNIA WĘGLA BRUNATNEGO KONIN W KLECZEWIE	Spółka Akcyjna	Kleczew	194 054	378 353
Tramwaje Warszawskie	Sp. z o.o.	Warszawa (Wola)	71 620	300 000

Pozostałe usługi świadczone przez ENERGA-OBRÓT

Ze względu na zaostrzającą się konkurencję spółka dostrzega potrzebę dywersyfikacji źródeł przychodu. W związku z powyższym ENERGA-OBRÓT nastawiona jest na ekspansję na kilku pokrewnych, wysokomarżowych i wzrostowych rynkach, takich jak:

- produkty technologiczne związane z mikrogeneracją energii cieplnej lub elektrycznej oraz termomodernizacją (kolektory słoneczne, pompy ciepła, turbiny wiatrowe, układy pomiarowe, kompensacja mocy biernej);
- gaz ziemny – spółka rozważa wejście na rynek gazu jako gracz proponujący klientom ofertę dual-fuel, co umożliwi wygenerowanie marży na obrocie gazem oraz na lojalizację klientów; rozwój w tym obszarze zależy bezpośrednio od przebiegu liberalizacji rynku gazu w Polsce;

- produkty związane z inteligentnym opomiarowaniem (smart grid, smart metering);
- produkty okołoenergetyczne.

Rozwijane są też usługi, których wartość polega na budowaniu lojalności klientów poprzez wygodę obsługi (rozliczenia rzeczywiste, rozliczenia pre-paid).

12.3.2 **ENERGA Obsługa i sprzedaż**

W ramach segmentu sprzedaży ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o. specjalizuje się w profesjonalnej sprzedaży i obsłudze klientów, w imieniu i na rzecz ENERGA-OPERATOR i ENERGA-OBRÓT.

Usługi wykonywane na rzecz spółek z Grupy Kapitałowej ENERGA stanowią niemal wyłączne źródło przychodów spółki. Ich udział w całkowitych przychodach ENERGA Obsługa i Sprzedaż wyniósł w 2011 roku prawie 100%.

ENERGA OIS prowadzi 27 nowoczesnych BOK zlokalizowanych w największych miastach z obszaru działania Grupy. ENERGA OIS oferuje obok tradycyjnych biur nowoczesne formy kontaktu jak BOK Telefoniczne oraz BOK online zarówno dla ENERGA-OPERATOR jak i ENERGA-OBRÓT.

W ramach obsługi spółka oferuje klientom możliwość płatności przedpłatowych przez Internet (Pre-paid) oraz różnorodne formy regulowania należności: polecenie zapłaty, regulowania rachunków przez internet oraz płatności gotówkowe w punktach sieci Moje Rachunki i Transkasa obejmujących stacje benzynowe, supermarkety, sklepy, kioski i saloniki prasowe.

12.3.3 **ENERGA Oświetlenie**

W strukturze Grupy wyróżnić można również obszar obejmujący działalność oświetleniową. ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. zajmuje się świadczeniem kompleksowych usług m.in. oświetlania dróg, ulic, placów, parków, skwerów, iluminacji obiektów.

12.3.4 **Pozostałe obszary działalności**

Poza głównym łańcuchem wartości istotne miejsce w ramach struktury Grupy ENERGA zajmują również centra usług wspólnych (ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. oraz ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.). Centra te świadczą dla spółek Grupy usługi, które w wyniku optymalizacji modelu Grupy, zostały wydzielone z poszczególnych spółek i scentralizowane dla podniesienia efektywności i uzyskania efektów skali w ramach odrębnych organizacji. ENERGA CUW świadczy usługi księgowe, kadrowo-płacowe oraz administracyjne. ENERGA ITE świadczy na rzecz spółek Grupy ENERGA usługi IT obejmujące m.in.: rozwój i utrzymanie aplikacji oraz infrastruktury informatycznej, eWorkplace, IT Service Desk, usługi innowacyjne w zakresie automatyki, telematyki i telemetrii oraz wsparcie IT procesu inwestycyjnego.

ENERGA SERWIS Sp. z o.o. odpowiedzialna jest za obsługę remontowo- serwisową spółek Grupy.

Ponadto Grupa prowadzi działalność nie związaną bezpośrednio z głównym przedmiotem działalności Grupy w zakresie hotelarstwa, szkoleń i transportu. Usługi transportowe świadczone są przez ZEP-MOT Sp. z o.o. oraz ZEP-AUTO Sp. z o.o. MCSE prowadzi działalność szkoleniową, w tym specjalistyczne szkolenia na poligonie energetycznym skierowane do pracowników służb energetycznych. MCSE posiada również sieć hoteli, w których organizacją spotkań biznesowy, szkoleń, świadczeniem usług hotelowych zajmuje się Kongres Sp. z o.o.

12.4 **Otoczenie rynkowe**

Struktura rynku energetycznego w Polsce.

W okresie ostatnich lat rynek energetyczny w Polsce uległ istotnym zmianom zwłaszcza w zakresie regulacji, organizacji i kwestii właścicielskich. Wynikiem wprowadzenia nowych regulacji ustawy Prawo Energetyczne oraz implementacji dyrektyw unijnych było, między innymi, otwarcie rynku dla podmiotów zagranicznych, liberalizacja oraz demonopolizacja rynku, rezygnacja z cen regulowanych na rzecz taryf dla przedsiębiorstw energetycznych, przedterminowe rozwiązanie KDT, utworzenie URE i wydzielenie operatora systemu przesyłowego (PSE-Operator SA). Jednocześnie w chwili obecnej trwają prace nad nowymi ustawami dotyczącymi prawa energetycznego i gazowego oraz ustawy OZE.

Zmianie uległa również organizacja rynku energetycznego w Polsce. W wyniku zmian strukturalnych funkcjonowanie sektora energetycznego zostało oparte na podziale na cztery główne segmenty.

Rysunek [6] Struktura rynku energetycznego w Polsce.

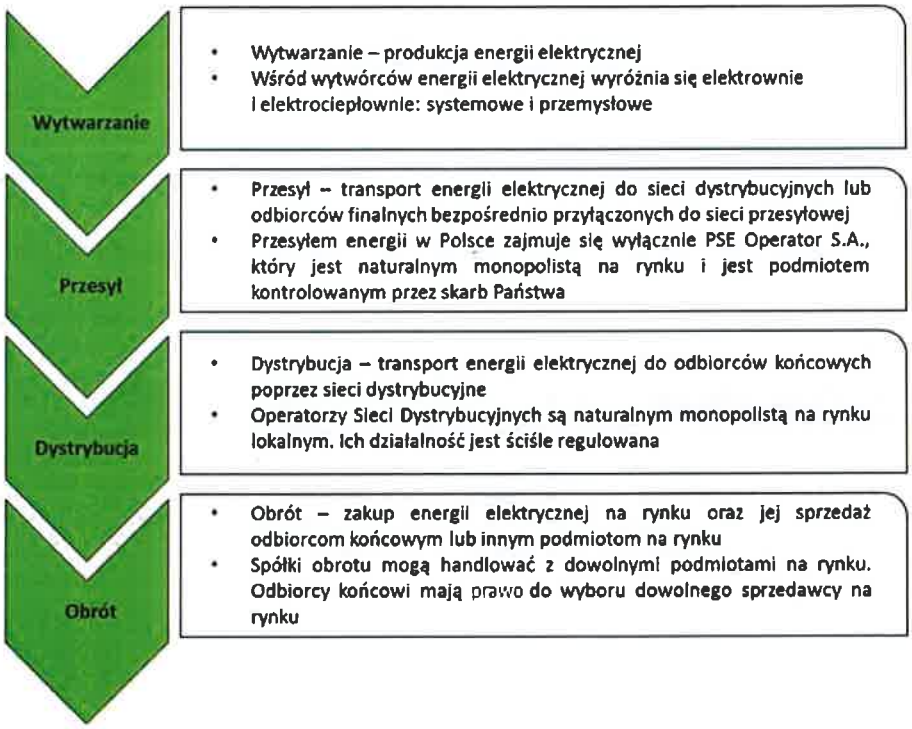

Źródło: Analiza KPMG

Reorganizacja polskiego rynku energetycznego wpłynęła również na strukturę i sposób funkcjonowania poszczególnych przedsiębiorstw energetycznych. Poniższy schemat przedstawia głównych graczy rynku energetycznego w Polsce.

Rysunek [7] Liderzy rynku energetycznego w Polsce.

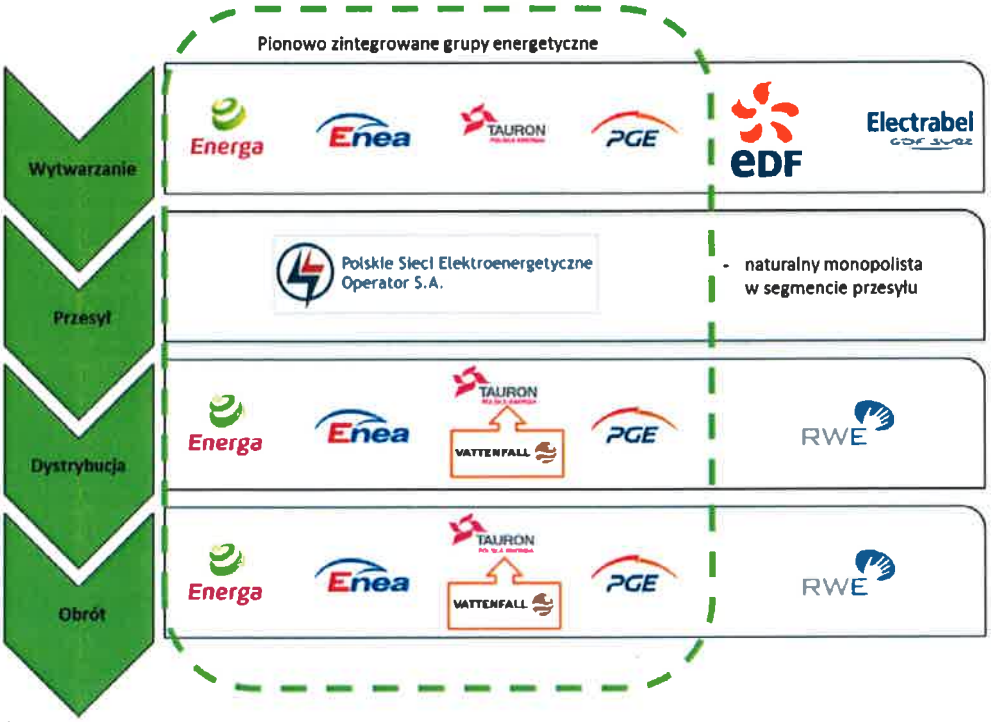

Źródło: ENERGA SA

Oprócz czterech pionowo zintegrowanych grup energetycznych, do liderów poszczególnych segmentów rynku zalicza się podmioty będące częścią zagranicznych grup kapitałowych (EDF, GDF Suez i RWE). Ponadto w poszczególnych segmentach rynku funkcjonuje w sumie około 300 innych podmiotów.

Wytwarzanie

Rozpoczęcie działalności w zakresie wytwarzania energii elektrycznej wymaga uzyskania koncesji wydanej przez Prezesa URE. Podmioty działające w obszarze wytwarzania energii elektrycznej mogą być podzielone na następujące grupy:

- Producentów tzw. "czarnej" energii elektrycznej - konwencjonalne źródła;
- Producentów tzw. "czerwonej", "żółtej", "fioletowej" energii" elektrycznej w skojarzeniu z ciepłem;
- Producentów tzw. "zielonej" energii elektrycznej–odnawialne instalacje (elektrownie wodne, biomasowe, wiatrowe i elektrownie słoneczne).

W wielu przypadkach, jednostki produkują energię elektryczną w więcej niż jednej z wymienionych kategorii w tym samym czasie.

Wytwarzanie | Dystrybucja | Obrót

	Energa	Enea	TAURON	PGE
Przychody w segmencie (mln PLN)	1 788	3 137	6 617	14 086
Zainstalowane moce (GW) [udział w łącznej mocy w KSE]	1,2 [3,2%]	3,1 [8,3%]	5,3 [14,2%]	13,1 [35,0%]
Produkcja energii elektrycznej (TWh)	4,7	12,6	21,0	56,5

Dane za 2011 r.

Źródło: Skonsolidowane sprawozdania finansowe grup energetycznych

Segment wytwarzania polskiego rynku energetycznego należy do jednych z największych w Europie o łącznej mocy zainstalowanej w KSE na poziomie 37,4 GW oraz produkcji energii elektrycznej wysokości 163,2 TWh (dane za 2011 r. PSE-Operator). Większość elektrowni jest zlokalizowanych w południowej oraz centralnej Polsce.

Rysunek [8] Lokalizacja głównych mocy wytwórczych w Polsce.

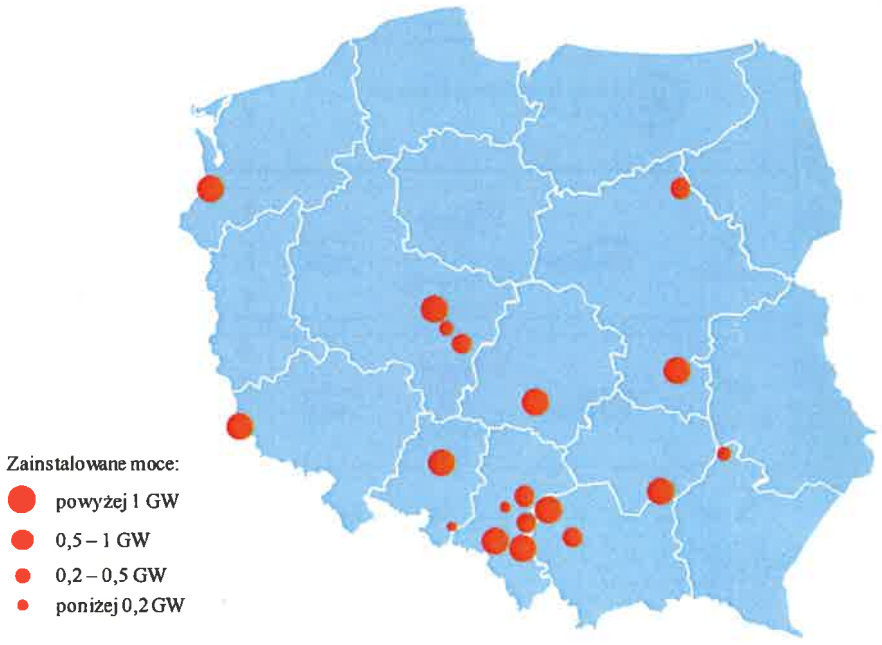

Źródło: ENERGA SA

ENERGA posiada 1,2 GW zainstalowanej mocy. W 2011 roku Spółka wygenerowała 4,7 TWh energii elektrycznej uzyskując ok 3% udział w segmencie wytwarzania energii. ENERGA jako jedyna posiada znaczące moce wytwórcze w północnej części kraju.

Jednocześnie największym podmiotem funkcjonującym na rynku pod kątem posiadanych mocy wytwórczych jest PGE – portfel wytwórczy tej grupy wynosi ponad 13 GW (moce wytwórcze zainstalowane w elektrowniach i elektrociepłowniach).

Rysunek [9] Moce zainstalowane u wytwórców energii z największych grup energetycznych według stanu na 2011 r. [GW]

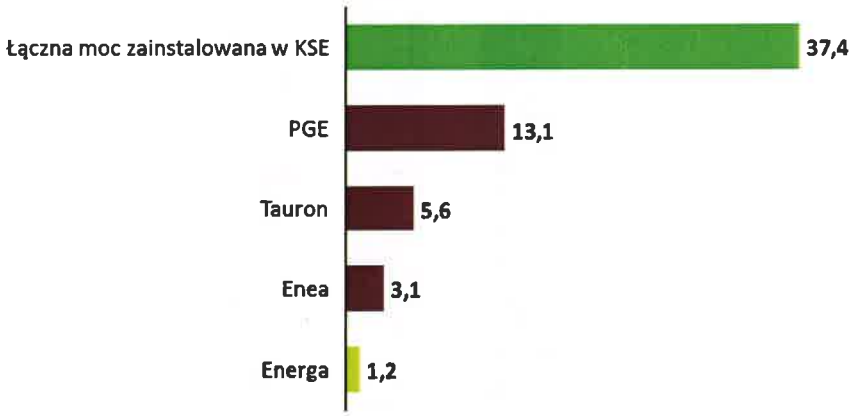

Źródło: PSE-Operator, skonsolidowane sprawozdania finansowe grup energetycznych

Rysunek [10] Udział grup energetycznych w krajowej produkcji energii w 2011 r.

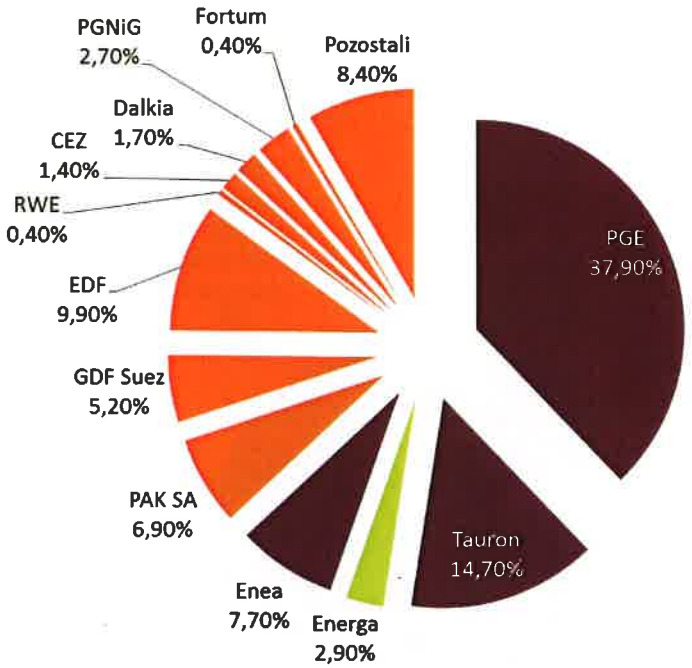

Źródło: Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2011 r.

Struktura źródeł wytwórczych energii elektrycznej.

Struktura bazy surowców wytwórczych polskiej energetyki znacząco różni się od standardów europejskich. Produkcja energii elektrycznej w Polsce jest w zdecydowanej większości oparta na węglu kamiennym i brunatnym, przy czym niecałe 77% stanowi energia czarna, a ponad 15% energia

wyprodukowana w kogeneracji. Udział źródeł odnawialnych jest dalszym ciągu niski w stosunku do średniej europejskiej, jednak warto podkreślić, iż z roku na rok rośnie. Ponadto w Polsce wciąż nie wytwarza się energii elektrycznej ze źródeł jądrowych. Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały przedstawione na wykresach poniżej.

Rysunek [11] Udział poszczególnych rodzajów energii w całkowitej produkcji w Polsce w latach 2008, 2010, 2011.

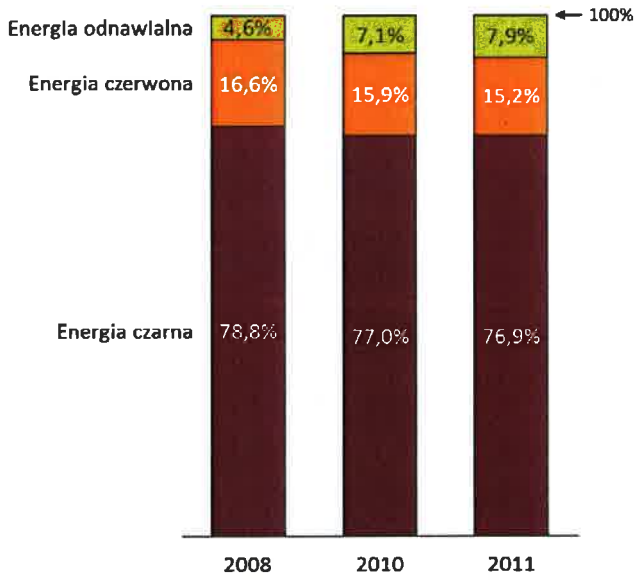

Energia odnawialna – woda, wiatr, biogaz, biomasa
Energia czerwona – wytworzona w kogeneracji z ciepłem
Energia czarna – węgiel kamienny i brunatny

Źródło: Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2011 r.

Rysunek [12] Struktura mocy zainstalowanej w KSE w 2011 r.

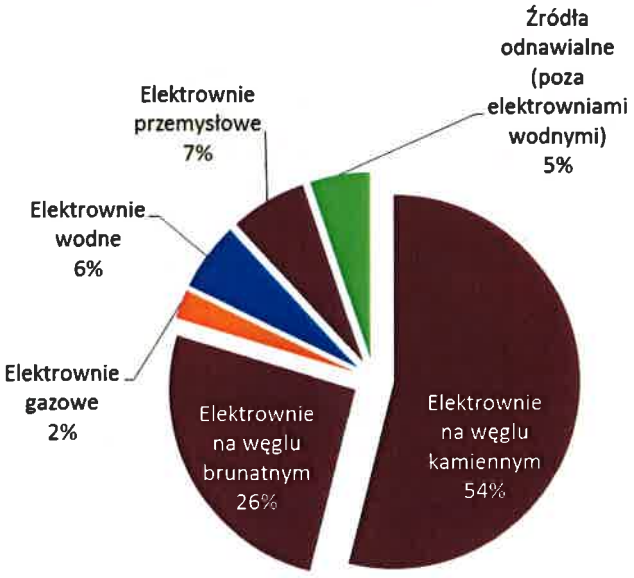

Źródło: PSE-Operator

Rysunek [13] Wielkość (w TWh) i procentowy udział produkcji w podziale na źródła energii. Dane dla KSE za 2011 r.

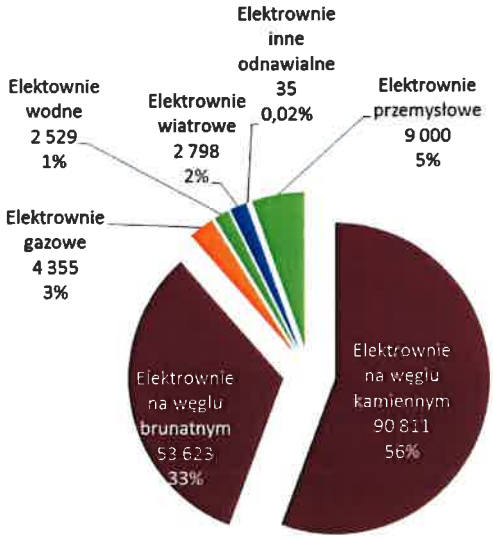

Źródło: PSE-Operator

Odnawialne źródła energii

W Polsce udział odnawialnych źródeł w strukturze mocy zainstalowanej w KSE osiągnął w 2011 roku poziom 11% (źródło: PSE-Operator). W kolejnych latach planuje się znaczące zwiększenie mocy wytwórczych instalacji bazujących na źródłach odnawialnych. Do końca 2020 roku wartość inwestycji w segmencie źródeł odnawialnych ma wynieść 60-80 miliardów PLN. Głównymi katalizatorami inwestycji są regulacje unijne dotyczące 20% udziału źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej do roku 2020 oraz restrykcyjne limity emisji dwutlenku węgla.

ENERGA jest liczącym się w Polsce producentem energii ze źródeł odnawialnych, z produkcją w 2011r. na poziomie około 1,3 TWh.

Rysunek [14] Prognozowany udział źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej w Polsce oraz prognozowane wykorzystanie potencjału ekonomicznego poszczególnych źródeł odnawialnych.

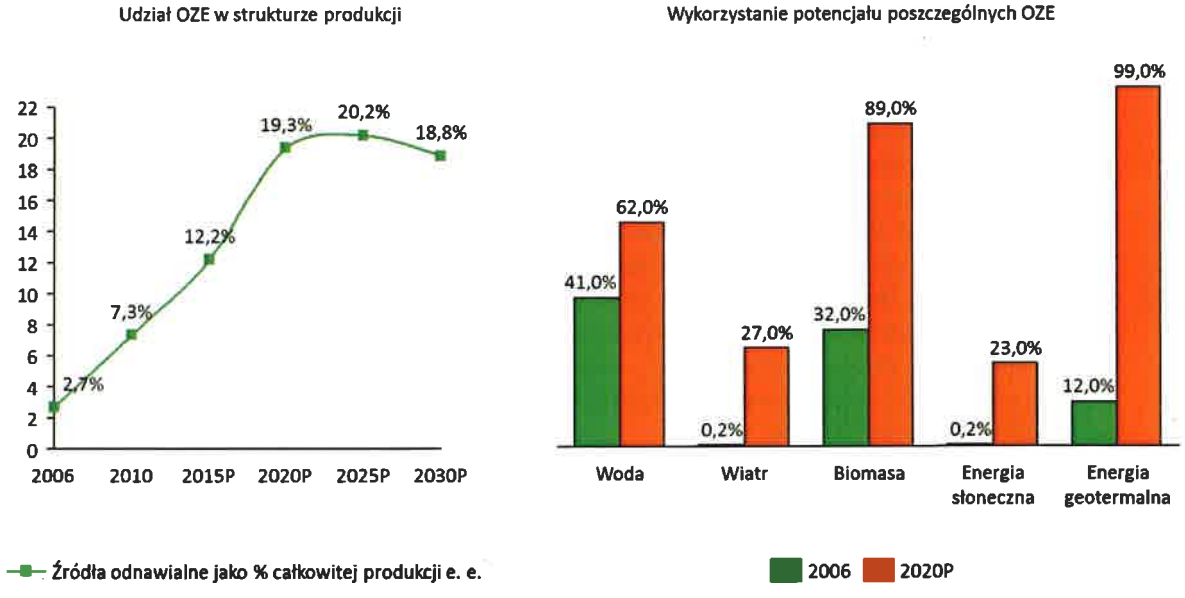

Źródło: Ministerstwo Gospodarki – "Polityka energetyczna Polski do 2030 roku", prognozy Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej przy Ministerstwie Gospodarki

Świadectwa pochodzenia energii

W celu stymulacji rozwoju instalacji energetycznych bazujących na odnawialnych źródłach energii, w Polsce wprowadzono system świadectw pochodzenia energii. Zgodnie z założeniami systemu, przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem energii otrzymują następujące rodzaje certyfikatów:

- certyfikaty zielone – energia ze źródeł odnawialnych,
- certyfikaty żółte – energia z wysokosprawnej kogeneracji (jednostki opalane paliwami gazowymi),
- certyfikaty fioletowe – energia z wysokosprawnej kogeneracji (jednostki opalane gazem z biomasy lub metanem),
- certyfikaty czerwone – energia z wysokosprawnej kogeneracji (pozostałe jednostki).

Świadectwa wydawane są przez Urząd Regulacji Energetyki na wniosek danego podmiotu zajmującego się wytwarzaniem energii elektrycznej. Świadectwa od momentu zapisania w rejestrze administrowanym przez Towarową Giełdę Energii stanowią zbywalne prawa majątkowe, które mogą być przedmiotem obrotu na rynku (pojedyncze prawo majątkowe odpowiada 1 kWh energii elektrycznej).

Zarówno podmioty działające w segmencie wytwarzania, jak i obrotu energią elektryczną są zobowiązane do uzyskania określonej liczby certyfikatów i przedstawienia ich do umorzenia Prezesowi URE. W przypadku braku odpowiedniej liczby świadectw, podmiot zobowiązany jest uiścić opłatę zastępczą (w 2011 roku wysokość opłaty zastępczej wynosiła 274,92 PLN/MWh.

Obowiązek ten jest spełniony w każdym roku kalendarzowym, w którym ilość energii elektrycznej wynika z:(i) Zielonych Certyfikatów przedstawionych do wykupu i/ lub (ii) opłaty w formie rekompensaty wypłaconej przez producenta energii za jego całkowitą roczną sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców końcowych, która nie jest niższa niż:

- 10,4% w latach 2010-2012;
- 10,9% w 2013 roku;
- 11,4% w 2014 roku;
- 11,9% w 2015 roku;
- 12,4% w 2016 roku;
- 12,9% w 2017 roku.

Grupa ENERGA jest jednym z największych dostawców energii ze źródeł odnawialnych w Polsce. Z reguły realizuje ustawowy obowiązek w zakresie uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia dla energii ze źródeł odnawialnych, poprzez umarzanie świadectw pochodzenia (w niektórych latach istniała potrzeba uiszczenia niewielkiej opłaty zastępczej). Obecnie Ministerstwo Gospodarki przygotowuje nowy projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii w celu implementacji dyrektywy Unii Europejskiej z kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, której głównym celem jest wprowadzenie nowego mechanizmu wsparcia dla źródeł produkujących energię z OZE. Nowe propozycje obejmują między innymi uzależnienie wysokości wsparcia w zależności od rodzaju wykorzystanej energii, na co pozwoli zróżnicowanie wartości zielonych certyfikatów w zależności od rodzaju energii. Zaproponowany mechanizm pozwoli rozwijać nie tylko najbardziej popularne technologie oparte o wiatr, czy wodę, ale również inne mniej popularne jak biomasa lub fotowoltaika.

Warto wspomnieć, że w październiku 2012 r. Ministerstwo Gospodarki zakończyło prace nad projektami nowych ustaw, które regulować będą działalność sektora elektroenergetycznego w Polsce, w tym działalność i obowiązki wynikające z produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Kształt tych regulacji będzie mieć wpływ na wskazany powyżej obowiązek i konsekwencje z nim związane.

Obecnie wielkość emisji CO_2 w Polsce regulowana jest zgodnie z założeniami określonymi w etapie II Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień do emisji CO_2 na lata 2008-2012, który zakłada znacznie

bardziej ograniczoną liczbę przyznawanych uprawnień do emisji w stosunku do etapu I. W dniu 19 kwietnia 2010, Komisja Europejska zatwierdziła propozycję przyznania Polsce uprawnień do emisji na poziomie 208,5 milionów ton dwutlenku węgla rocznie w okresie 2008-2012, w porównaniu do 239,1 milionów ton w okresie 2005-2007.

Europejskie założenia dla etapu III przewidują, że od 2013 roku przedsiębiorstwa będą miały obowiązek zakupu wszystkich uprawnień, które w sumie będą odpowiadały całkowitej wartości emisji dwutlenku węgla. W przypadku polskiego sektora elektroenergetycznego przewidziano jednak możliwość derogacji. Zakłada się, że konieczność nabycia praw do emisji obejmie około 30% uprawnień na początku nowego okresu rozliczeniowego i będzie rósł w kolejnych latach osiągając 100% w 2020 roku. Ostateczny rozdział darmowych uprawnień w III etapie nie jest jeszcze znany, gdyż Krajowy Plan Inwestycyjny, który został przekazany do Komisji Europejskiej we wrześniu 2011 r. jest przez nią nadal opiniowany.

W przypadku Grupy ENERGA, wpływ zaostrzonych regulacji dotyczących zmniejszania emisji CO_2 jest znacznie ograniczony ze względu na relatywnie duży udział odnawialnych źródeł energii oraz ograniczoną zależność od węgla.

Grupa ma obecnie dużą elastyczność odnośnie kierunków inwestycji w zależności od ostatecznego kształtu regulacji dotyczących CO_2 i wynikającej stąd ekonomiki źródeł opartych o różne paliwa.

Przesył

Przesył energii elektrycznej odbywa się sieciami najwyższych napięć (220 kV i 400kV). Przesył obejmuje transport oraz dostarczanie energii elektrycznej do sieci dystrybucyjnych lub odbiorców przyłączonych bezpośrednio do sieci przesyłowych.

Podmiot obsługujący sieć przesyłową (operator systemu przesyłowego) funkcjonuje jako spółka akcyjna Skarbu Państwa i nie prowadzi innej działalności na rynku energetycznym.

W Polsce operatorem systemów przesyłowych jest PSE-Operator, który został wydzielony w 2004 roku. PSE-Operator został wyznaczony przez Prezesa URE na OSP na okres od 1 stycznia 2008 do 1 lipca 2014 r. i jest monopolistą w segmencie przesyłu energii elektrycznej.

Dystrybucja

Wytwarzanie | Dystrybucja | Obrót

	Energa	Enea	TAURON	PGE
Przychód w segmencie (mln PLN)	3 300	2 641	4 668	5 253
Dystrybucja energii (TWh)	19,6	17,1	33,0	31,1
Liczba odbiorców OSD (mln)	2,9	2,4	5,2	5,1
Długość linii en. (tys. km)		129	193	275

Dane za 2011 rok

Źródło: skonsolidowane sprawozdania finansowe za 2011 r., strony internetowe grup energetycznych

Istotny wpływ na kształt obszaru dystrybucji energii elektrycznej w Polsce miały procesy konsolidacyjne oraz regulacje unijne, nakazujące wydzielenie prawne i księgowe działalności związanej z dystrybucją od innych obszarów związanych m.in. ze sprzedażą energii elektrycznej. Stąd też na rynku dystrybucji istotną działalność prowadzą cztery grupy energetyczne, przy czym od 2011 roku liderem w tym zakresie jest Grupa Tauron, dzięki nabyciu aktywów Grupy Vattenfall.

ENERGA jest trzecim największym dystrybutorem energii elektrycznej na polskim rynku zarówno pod względem wolumenu dostarczonej energii jak i liczby odbiorców. Na obszarze, na którym działa jest naturalnym monopolistą w zakresie dystrybucji energii.

Rynek dystrybucji w Polsce regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne;
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną ("**Rozporządzenie taryfowe**");

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, dystrybucja energii elektrycznej została zdefiniowana jako transport energii elektrycznej poprzez sieci dystrybucji w celu dostarczenia jej do klientów. Operator systemu dystrybucyjnego OSD jest przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się dystrybucją energii elektrycznej, jest on odpowiedzialny za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym, za bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.

Dystrybucja energii elektrycznej wymaga koncesji URE.

Dystrybucja energii elektrycznej odbywa się sieciami o trzech rodzajach napięć: wysokich (110 kV), średnich (1 – 110 kV) oraz niskich (do 1 kV). Dystrybucja obejmuje transport oraz dostarczenie energii elektrycznej do odbiorcy, natomiast sprzedaż energii została wyłączona z dystrybucji i realizowana jest w segmencie obrotu.

Wydzielenie operatorów systemów dystrybucyjnych.

W celu zapewnienia skutecznego i równego dostępu do sieci, która wynika z dyrektywy 2003/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z 26 czerwca 2003 r. w sprawie wspólnych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej wprowadzono zasadę niezależności operatorów systemów dystrybucyjnych, uchylając tym samym dyrektywę 96/92/WE. Dyrektywa stwierdza, że systemy dystrybucji powinny być niezależnie zarządzane przez osobne podmioty, które są niezależne co do podejmowania decyzji w sprawie przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo. Dyrektywa określa sposób funkcjonowania systemów dystrybucyjnych, wraz z procesem wydzielenia operatorów systemów dystrybucyjnych. Przepisy dyrektywy zostały przeniesione do ustawy Prawo energetyczne. Warunki niezależności powinny zostać spełnione do dnia 1 lipca 2004 r., jednakże państwom Unii Europejskiej zostało przyznane prawo do przedłużenia terminu wprowadzenia niezależności prawnej do 1 lipca 2007 r..

W konsekwencji w dniu 1 lipca 2007 r., nastąpił prawny rozdział operatorów systemu dystrybucyjnego z pionowo zintegrowanych przedsiębiorstw energetycznych w Polsce. Prezes URE wyznaczył czternastu operatorów systemu dystrybucyjnego (OSD).

Prezes URE powołuje OSD na czas określony (na okres nie przekraczający ważności koncesji), a jednocześnie wyznacza obszar funkcjonowania konkretnego operatora systemu dystrybucyjnego. Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego funkcjonują w ramach pionowo zintegrowanych podmiotów, obsługujących ponad 100.000 odbiorców przyłączonych do sieci. Powinny być one niezależne od innych rodzajów działalności jak dystrybucja energii elektrycznej, pod względem formy prawnej, struktury, organizacji zarządzania.

Rysunek [15] Zasięg sieci dystrybucji najważniejszych OSD w Polsce

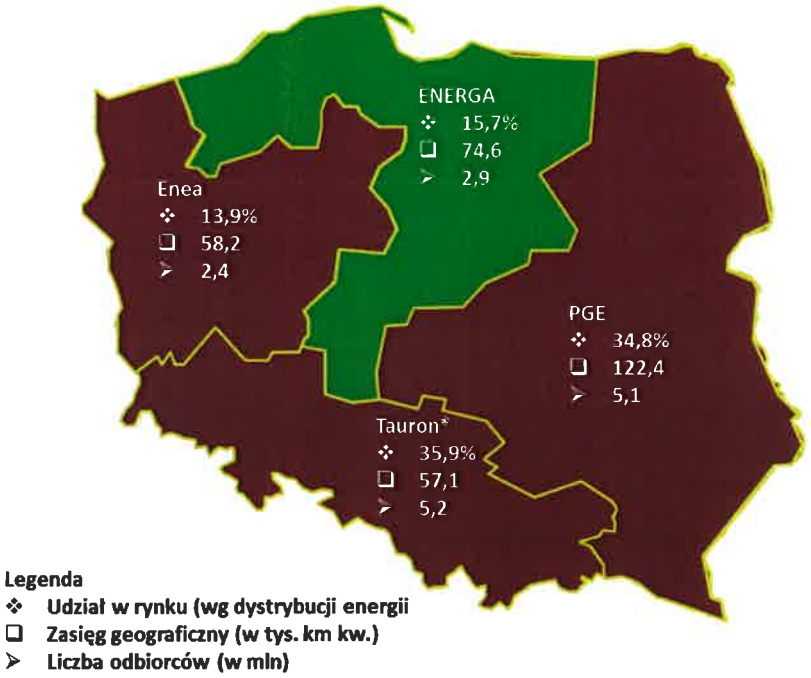

**łącznie z Vattenfall*

Źródło: ENERGA SA

Opłata otrzymywana za dystrybucję energii jest określona w postaci taryf dla poszczególnych grup odbiorców (w zależności od napięcia sieci, którą dostarczana jest energia elektryczna) zatwierdzanych przez URE. Formuła obliczania taryf jest identyczna dla każdego operatora. Głównym założeniem systemu jest określenie taryfy w takiej wysokości, aby pozwoliła OSD osiągnąć przychody, które pozwolą pokryć koszty bezpośrednio związane z dystrybucją energii, jak i zapewnią odpowiedni zwrot z wykorzystanych aktywów. Przy obliczaniu pod uwagę brane są również planowane nakłady inwestycyjne poszczególnych OSD.

Obrót

Wytwarzanie | Dystrybucja | Obrót

	Energa	Enea	TAURON	PGE
Przychód w segmencie (mln PLN)	9 365	4 068	13 842	22 858
Sprzedaż do odbiorców końcowych (TWh)	19,3	14,7	38,2	31,5
Liczba odbiorców końcowych (mln)	2,9	2,4	4,1	5,1

Dane za 2011 rok

Źródło: skonsolidowane sprawozdania finansowe za 2011 r., strony internetowa grup energetycznych

Do prowadzenia obrotu energią elektryczną niezbędne jest uzyskanie koncesji na obrót energią elektryczną wydawanej przez Prezesa URE. Na chwilę obecną około 340 podmiotów posiada koncesję. Wszystkie przedsiębiorstwa obrotu powinny mieć równy dostęp do sieci przesyłowych oraz dystrybucyjnych. Natomiast odbiorcy energii mają pełną dowolność przy wyborze przedsiębiorstwa obrotu, od którego będą nabywać energię.

W ramach segmentu obrotu wyróżnia się:

- rynek hurtowy,
- rynek detaliczny.

Hurtowy rynek obrotu

Przedmiotem obrotu na rynku hurtowym są: energia elektryczna, prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia oraz uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych.

W 2011 roku hurtowy rynek energią stał się jeszcze bardziej płynny i transparenty, m.in. z uwagi na zmianę strategii kontraktacji. W przypadku wytwórców, ze względu na wprowadzone tzw. obligo giełdowe, zmniejszyła się wyraźnie sprzedaż do przedsiębiorstw obrotu na rzecz sprzedaży poprzez giełdę. Dotychczas sprzedaż w ramach kontraktów dwustronnych pomiędzy zainteresowanymi podmiotami miała 90-procentowy udział w wolumenie obrotu, przy jedynie 4,2% udziale sprzedaży za pośrednictwem giełdy. W 2011 roku obrót giełdowy stanowił już 58,7%, natomiast udział kontraktów dwustronnych spadł do 40%. Pozostałe transakcje realizowane były w ramach rynku bilansującego oraz poprzez platformy obrotu.

Rysunek [16] Struktura sprzedaży energii elektrycznej przez wytwórców w latach 2009-2011.

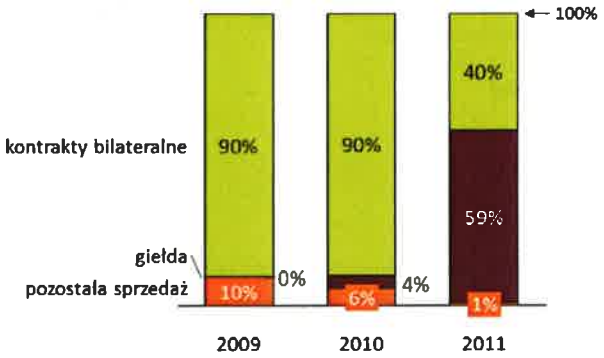

Źródło: Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2010 r., Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2011 r.

W 2011 roku całkowity wolumen sprzedaży realizowany przez przedsiębiorstwa obrotu na hurtowym rynku energii elektrycznej wyniósł 273,9 TWh, co stanowiło spadek o około 5% w stosunku do roku poprzedniego. Najistotniejszy procentowy spadek nastąpił w sprzedaży do innych przedsiębiorstw obrotu (- 21%), a najistotniejszy procentowy wzrost nastąpił w sprzedaży poprzez giełdę (+ 300%).

Ceny na rynku hurtowym charakteryzują się dużym zróżnicowaniem w zależności od segmentu rynku. Średnia cena sprzedaży uzyskana przez wytwórców wyniosła w 2011 roku 199,11 PLN/MWh i była wyższa o około 4,3% w stosunku do roku 2010. Średnia cena, po której przedsiębiorstwa obrotu sprzedawały energię, wykazała podobną tendencję wzrostową i wyniosła 227,42 PLN/MWh. Przedsiębiorstwa obrotu podniosły w 2011 r. swoje ceny sprzedaży najistotniej dla segmentu przedsiębiorstw obrotu oraz dla segmentu giełdowego (kolejno o 4,4% i 3,8%).

Rysunek [17] Wolumen (w TWh) oraz średnie ceny zakupu i sprzedaży energii elektrycznej przez przedsiębiorstwa obrotu w podziale na grupy podmiotów funkcjonujące na rynku hurtowym w 2010 i 2011 roku.

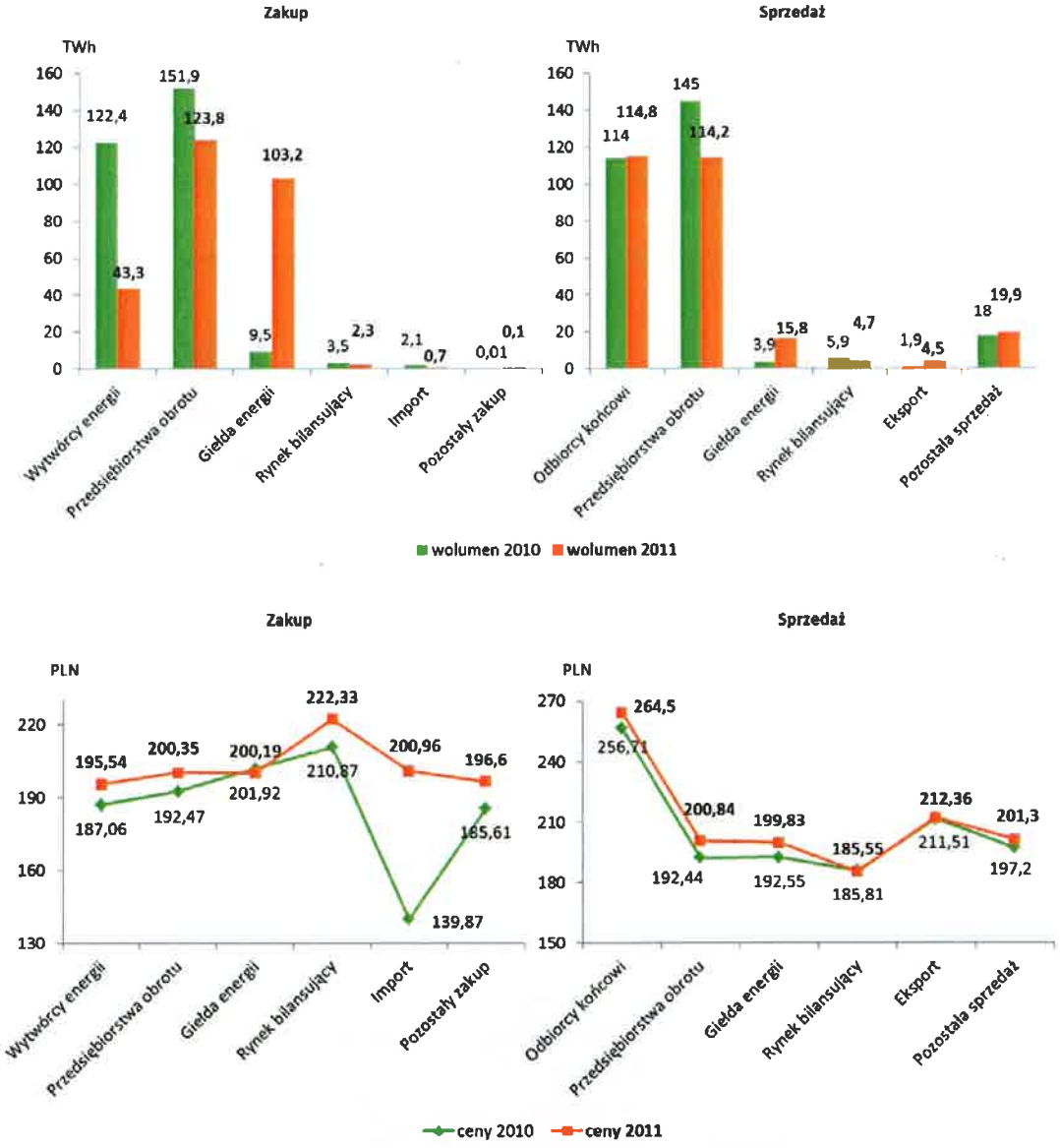

Źródło: Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2011 r.

Detaliczny rynek obrotu

Na rynku detalicznym realizowana jest sprzedaż energii elektrycznej do odbiorcy końcowego, który dokonuje zakupu na własny użytek. Wolumen sprzedaży energii na rynku detalicznym wyniósł w 2011 roku około 124,7 TWh, co stanowi wzrost o około 1,6% w stosunku do poziomu z roku poprzedniego (122,7 TWh).

Liczba odbiorców detalicznych w Polsce wynosi około 16,7 mln, z czego nieco ponad 89% stanowią klienci indywidualni z grupy taryfowej G (gospodarstwa domowe i rolne, małe i średnie przedsiębiorstwa). Wolumen sprzedaży w tej grupie konsumentów stanowi nieco ponad 25% sprzedaży energii elektrycznej ogółem.

ENERGA jest jednym z trzech największych graczy na rynku, realizując w 2011 roku sprzedaż energii elektrycznej do odbiorcy końcowego na poziomie 18,6 TWh.

Średni poziom opłat za energię dla odbiorców końcowych ogółem wzrósł w IV kwartale 2011 r. o 4,68% z poziomu 265,47 PLN/MWh do 277,89 PLN/MWh (nie uwzględniono opłat za dystrybucję) w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. Największy wzrost opłat miał miejsce w grupie G – średnio wzrost o 6,49%, a najmniejszy w grupie odbiorców B – wzrost o 1,49%.

W 2011 roku liczba odbiorców, którzy skorzystali z możliwości zmiany sprzedawcy energii wzrosła czterokrotnie w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 37,9 tys., natomiast nadal stanowi to jedynie 0,23% całkowitej liczby odbiorców (0,05% w 2010 r.). W grupach taryfowych A, B i C wzrost ten był co prawda trzykrotny, jednak stanowiło to wynik gorszy niż rok wcześniej, co może świadczyć o stopniowym osiąganiu pewnego poziomu nasycenia. Największą liczbę odbiorców, którzy skorzystali z prawa zmiany dostawcy, odnotowano natomiast w grupie taryfowej G – ponad dziesięciokrotny wzrost w stosunku do 2010 roku.

Rysunek [18] Liczba odbiorców, którzy skorzystali z prawa zmiany sprzedawcy energii w latach 2005 - 2011

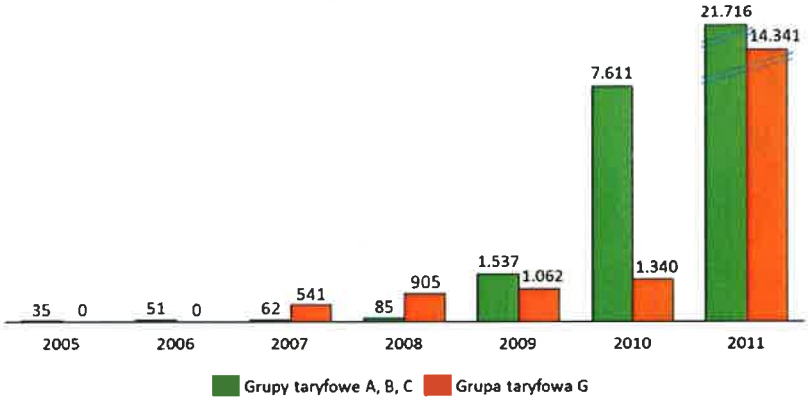

Źródło: Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2009 r., Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2011 r.

Wybór sprzedawcy energii elektrycznej w 2011 roku na terenie poszczególnych operatorów systemów dystrybucyjnych był nierównomierny. Obecnie na rynku utrzymuje się sytuacja, w której konsumenci niechętnie zmieniają sprzedawców. Wynika to z dostępności konkurencyjnych ofert na rynku, stopnia świadomości kupujących a także motywacji do zmiany sprzedawcy.

Rysunek [19] Korzystanie z prawa wyboru sprzedawcy na terenie działania poszczególnych operatorów systemów dystrybucyjnych.

Liczba odbiorców TPA na terenach 6 OSD

I. Odbiorcy w grupie taryfowej G
II. Odbiorcy w grupach taryfowych A, B, C

Źródło: Sprawozdanie z działalności Prezesa URE za 2011 r.

12.5 **Strategia oraz program inwestycyjny**

Strategia Grupy Kapitałowej ENERGA powstała w roku 2008 i obejmuje okres 2008 – 2015 r.

Wizja funkcjonowania Grupy Kapitałowej ENERGA zakłada stworzenie zwartej, efektywnej i innowacyjnej Grupy kapitałowej, która dzięki współdziałaniu i wzajemnemu wspieraniu się wszystkich podmiotów, jest stale podnoszącym swoją efektywność liderem w zakresie jakości usług i obsługi na polskim rynku mediów użytkowych.

Strategia Grupy ENERGA opiera się na pięciu celach strategicznych:

- Osiągnięcie jak najwyższej, a zarazem akceptowanej przez regulatora rentowności w zakresie usług dystrybucji energii elektrycznej w celu wykreowania zdolności Grupy do ekspansji;
- Osiągnięcie pozycji lidera w zakresie budowy rozproszonych, w szczególności odnawialnych, źródeł wytwarzania energii;
- Optymalizacja rozwoju energetyki konwencjonalnej poprzez udział kapitałowy partnerów strategicznych we wspólnie prowadzonych przedsięwzięciach w tym zakresie;
- Stworzenie modelu współpracy z klientem końcowym, w którym odbiorca energii może stać się jednocześnie współwytwórcą i dostawcą usług oferowanych przez Grupę;
- Osiągnięcie trwałej przewagi konkurencyjnej w obszarze obsługi klientów i aktywnej sprzedaży usług oferowanych przez Grupę.

Realizacja strategii Grupy dokonywana jest poprzez przełożenie powyższych pięciu celów na cele cząstkowe przypisane do poszczególnych segmentów biznesowych Grupy. Stopień realizacji celów przez poszczególne segmenty biznesowe jest monitorowany przez ENERGA. Strategia Grupy ENERGA realizowana jest poprzez realizacje programu inwestycyjnego Grupy ENERGA, a także działania restrukturyzacyjne.

Program inwestycyjny Grupy ENERGA na lata 2012- 2020

Program inwestycyjny Grupy ENERGA ma na celu zbudowanie na polskim rynku grupy energetycznej o odmiennym profilu biznesowym niż pozostali gracze. Grupa ENERGA będzie liderem w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, charakteryzować się będzie najniższą emisyjnością dwutlenku węgla, umiarkowanym poziomem zadłużenia oraz niskim ryzykiem związanym z budowaniem nowych mocy wytwórczych. Pozwoli to doprowadzić do stanu, w którym Grupa ENERGA będzie mogła elastycznie reagować na dynamicznie zmieniające się otoczenie w polskiej energetyce w nadchodzących latach.

Kluczowym segmentem z punktu widzenia budowania rentowności operacyjnej Grupy ENERGA jest segment dystrybucji. Z racji na regulowany charakter tego obszaru działalności, Grupa ENERGA od kilku lat inwestuje w ten segment, jednocześnie poddając optymalizacji jego model biznesowy w celu zbudowania rentownego, stabilnego zrównoważonego segmentu, na bazie którego Grupa ENERGA rozwijać będzie pozostałe segmenty biznesu.

Kluczowe elementy planu inwestycyjnego segmentu dystrybucji Grupy ENERGA na lata 2012- 2020 obejmują:

(a) Rozbudowę sieci w związku z przyłączaniem nowych odbiorców;

(b) Wzrost obciążenia sieci spowodowany przyłączeniem nowych odbiorców determinuje konieczność realizacji inwestycji w sieci elektroenergetycznej na wszystkich poziomach napięć;

(c) Rozbudowę i modernizację sieci w związku z przyłączaniem Odnawialnych Źródeł Energii (OZE);

ENERGA Operator w zakresie swoich ustawowych obowiązków realizuje proces przyłączania nowych źródeł energii. W chwili obecnej łączna moc przyłączeniowa już istniejących źródeł OZE kształtuje się

na poziomie 1.2 GW a w perspektywie roku 2020 może osiągnąć wartość około 6 GW (powyższe dane wynikają z wydanych warunków przyłączenia oraz zawartych umów przyłączeniowych).

(d) Modernizacja sieci dystrybucyjnej w celu poprawy niezawodności dostaw;

Realizacja doprowadzi do zwiększenia zdolności przesyłowych sieci, zmniejszenia jej awaryjności oraz zmniejszenia poziomu różnicy bilansowej (strat energii powstałych podczas dystrybucji).

(e) Inteligentne opomiarowanie i inne elementy wdrażania sieci inteligentnych;

Celem wdrożenia systemu AMI jest:

- stworzenie podstaw budowy sieci inteligentnej (Smart Grid),
- wzrost efektywności i rentowności działania w zwiększenia możliwości rozwoju spółki,
- wzrost niezawodności i jakości dostaw energii elektrycznej oraz poprawa jakości obsługi klientów,
- stworzenie podstaw do rozwoju wytwarzania rozproszonego energii elektrycznej na terenie działalności ENERGA–OPERATOR,
- stworzenie możliwości technicznych dla wdrożenia modelu umożliwiającego odbiorcom wytwarzanie
- energii elektrycznej,
- osiągniecie szeregu korzyści dla różnych podmiotów rynku energii.

(f) Pozostałe nakłady.

W celu zapewnienia realizacji ustawowych obowiązków, ENERGA–OPERATOR ponosi równocześnie nakłady inwestycyjne niezwiązane bezpośrednio ze zwiększeniem zdolności przesyłowych i dystrybucyjnych sieci. Nakłady inwestycyjne uwzględnione w tym zakresie wynikają między innymi z potrzeb zapewnienia właściwego utrzymania sieci (systemy informatyczne, środki transportu, działalność inwestycyjna spółek Segmentu Dystrybucji) oraz umożliwienia odpowiedniej komunikacji (łączność, światłowody).

Rozwój i modernizacja sieci dystrybucyjnych traktowane będą priorytetowo w kontekście realizacji strategii Grupy ENERGA do 2020 roku z racji na potrzeby rynku i klientów oraz bezpieczeństwo energetyczne kraju, a także konieczność spełnienia założeń polityki energetycznej Polski. Inwestycje w segment dystrybucji są inwestycjami o wysokim i stabilnym zwrocie, z pozytywnym wpływem na poziom EBITDA

Na inwestycje w segmencie dystrybucji Grupa ENERGA przeznaczy blisko PLN 12,5 mld, czyli połowę środków przewidzianych w okresie 2012- 2020 na inwestycje. Rozbudowa sieci ma służyć przede wszystkim przyłączaniu nowo powstających instalacji OZE oraz kolejnych odbiorców energii.Na te cele Grupa ENERGA przeznaczy do 2020 roku odpowiednio ok. PLN 3 mld oraz ok. PLN 4 mld. Jako lider w obszarze inteligentnych sieci energetycznych w Polsce Grupa zainwestuje ponad PLN 1,4 mld w rozwój systemu Smart Grid.

Celem poprawy rentowności segmentu dystrybucji, przeprowadzono reorganizację tego segmentu. Główne działania restrukturyzacyjne objęły: zmniejszenie poziomu zatrudnienia, ujednolicenie procesów i organizacji, wprowadzenie nowego modelu zarządzania poprzez zarządzanie procesami w miejsce zarządzania strukturą, scentralizowanie wybranych funkcji, wprowadzenie nowych narzędzi IT, oddzielenie zarządzania aktywami od utrzymywania aktywów, przeniesienie wybranych działań inwestycyjnych oraz operacyjnych do spółek zależnych lidera segmentu dystrybucji tj. ENERGA–OPERATOR oraz przesunięć zatrudnionych w ENERGA–OPERATOR do działań inwestycyjnych w segmencie dystrybucji.

Głównym celem stojącym za reorganizacją segmentu dystrybucji w Grupie ENERGA było zmniejszenie różnicy pomiędzy kosztami operacyjnymi zaliczanymi do kalkulacji taryfy dystrybucyjnej przez URE i kosztami operacyjnymi faktycznie ponoszonymi przez ENERGA–OPERATOR, jako

OSD. Celem Grupy ENERGA jest zmniejszenie tej różnicy do 3.2% . W 2012, 2.0% W 2013, 0.7% W 2014 i 0.3% in 2015.

Program Inwestycyjny Grupy ENERGA na lata 2012- 2020, zakłada osiągnięcie min. 1700 MWe zainstalowanej mocy w perspektywie do 2020 roku

W ramach segmentu wytwarzania kluczowe inwestycje zakładają osiągnięcie do 2020 roku dodatkowej, nowej mocy wytwórczej zainstalowanej w Grupie ENERGA na poziomie 1580 MWe, z czego 1000 MWe mocy zainstalowane będzie w źródłach opalanych gazem ziemnym (CCGT- combined cycle gas turbine), ok. 230 MWe zainstalowanych będzie w źródłach kogeneracyjnych (CHP), a ok. 350 MWe w odnawialnych źródłach energii. Wraz z istniejącym poziomem mocy wytwórczych w 2020 roku, łaczna moc zainstalowana w Grupie ENERGA w 2020 roku powinna wynieść ok. 2450 MWe.

Jedną z kluczowych inwestycji w ramach segmentu wytwarzania Grupy ENERGA będzie budowa na Wiśle drugiego stopnia wodnego powyżej Włocławka. Ze względu na możliwość wzrostu wytwarzania energii elektrycznej z OZE, przy jednoczesnym zagwarantowaniu bezpieczeństwa publicznego (zagrożenie powodziowe Doliny Dolnej Wisły), program Wisła ma charakter priorytetowy.

Według założeń planu inwestycyjnegio Grupy ENERGA nakłady inwestycyjne w obszarze OZE (ponad 7 mld PLN) pozwolą obniżyć jednostkowy wskaźnik emisyjności CO2 o ok. 40%, do 0,36 tony na MWh, a łączna wartość mocy elektrycznej zainstalowanej w OZE wyniesie w ramach Grupy ok. 900 MW z końcem 2020 roku. To z kolei zapewni Grupie pozycję lidera rynku w zakresie udziału odnawialnych źródeł energii w portfelu wytwórczym.

Zmniejszeniu uzależnienia od obowiązku zakupu uprawnień do emisji CO2 sprzyjają również rozwiązania oparte na wykorzystaniu gazu, na których chce się skupić ENERGA. Wieloletni Plan Inwestycji Strategicznych zakłada, że ok. 16% przewidywanych nakładów inwestycyjnych przeznaczone zostanie na budowę elektrowni i elektrociepłowni opalanych gazem. Biorąc pod uwagę relatywnie niską kapitałochłonność oraz spodziewany wzrost marży dla elektrowni zasilanych gazem ziemnym, inwestycje te mogą generować akceptowalne stopy zwrotu. Obecnie ENERGA prowadzi dwa projekty tego typu w ramach segmentu elektrowni systemowych: Grudziądz – 500 MWe oraz Gdańsk – 500 MWe, a także kilka mniejszych w ramach segmentu CHP.

Tabela [20] Rozwój zainstalowanej mocy elektrycznej Grupy ENERGA w perspektywie do 2021 roku [MWe]

Rodzaje źródeł wytwórczych	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nowe elektrownie gazowe	0	0	0	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Nowe CHP, w tym	0	25	25	25	80	230	230	230	230	230
Gaz ziemny	*0*	*0*	*0*	*0*	*55*	*205*	*205*	*205*	*205*	*205*
OZE	*0*	*25*	*25*	*25*	*25*	*25*	*25*	*25*	*25*	*25*
Nowe OZE	0	0	50	100	150	200	250	300	350	475
Istniejące moce wytwórcze , w tym*	987	987	912	912	912	870	870	870	870	870
Węgiel kamienny	*661*	*661*	*489*	*489*	*489*	*453*	*453*	*453*	*453*	*453*
OZE	*326*	*326*	*423*	*423*	*423*	*417*	*417*	*417*	*417*	*417*
Suma, w tym	987	1 012	987	1 037	1 142	2 300	2 350	2 400	2 450	2 575
OZE	*326*	*351*	*498*	*548*	*598*	*642*	*692*	*742*	*792*	*917*

*w źródłach wytwórczych nie uwzględnia się mocy zainstalowanej w ESP Żydowo (157 MWe). W 2014 uwzględniono w Ostrołęce odstawienie Elektrociepłowni A oraz rozpoczęcie spalania 100% biomasy w bloku nr 2 Elektrowni B. Na koniec 2016 roku założono odstawienie kotłów węglowych w EC Elbląg

W wyniku realizacji programu inwestycyjnego na lata 2012- 2020, Grupa ENERGA zwiększy ok. 2.5-krotnie całkowitą zainstalowaną moc elektryczną. Wolumen wytwarzanej energii elektrycznej osiągnie poziom ok. 60% wielkości przewidywanego na rok 2021 portfela handlowego ENERGA–OBRÓT. Prawie 60% wytwarzanej energii elektrycznej pochodzić będzie z elektrowni i elektrociepłowni opalanych gazem ziemnym. Jednostkowy wskaźniki emisyjności CO2 zmaleje w analizowanym okresie o ok. 40% z 0.62 Mg/ MWh w 2012 do 0.36 Mg/ MWh in 2021.

Rysunek [20] Całkowita moc zainstalowana- perspektywa 2021 rok [GWe].

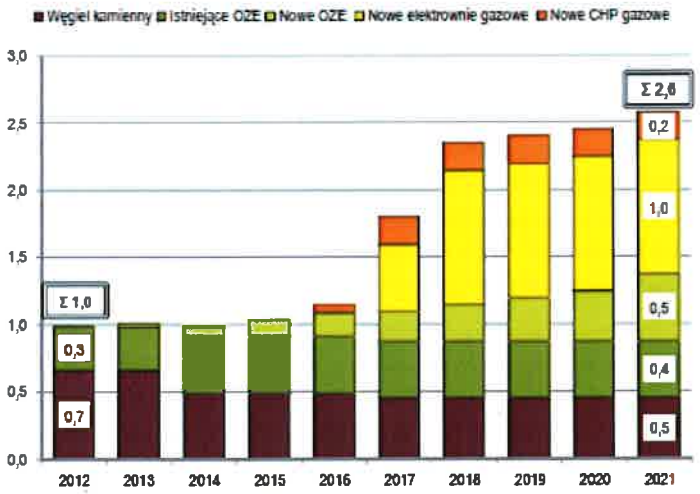

Rysunek [21] Wolumen wytwarzania energii elektrycznej w- perspektywa 2021 rok [TWh]

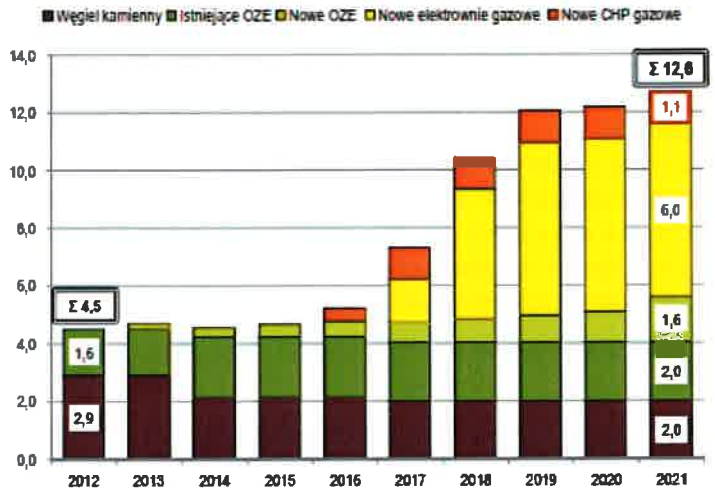

Rysunek [22] Wskaźnik emisyjności CO2 zwe źródeł wytwórczych Grupy [Mg/MWh]- perspektywa do 2021 roku

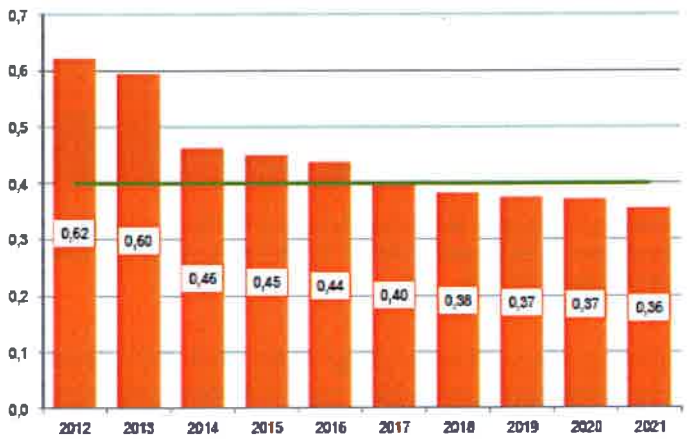

W zakresie segmentu sprzedaży Grupa ENERGA planuje inwestycje przede wszystkim w zakresie sprzedaży i obsługi klienta, a także inwestycje w zakresie IT, które mają usprawnić operacyjne funkcjonowanie segmentu.

W zakresie sprzedaży i obsługi klienta realizowany jest projekt System Obsługi Sprzedaży. Celem projektu jest opracowanie jednego spójnego koncepcyjnie modelu biznesowego obszaru sprzedaży i obsługi klienta w Grupie. Projekt obejmuje m.in. wdrożenie systemu klasy CRM, nowego systemu bilingowego oraz budowę graficznego interfejsu użytkownika. Zbudowana zostanie również niezbędna infrastruktura teleinformatyczna oraz dokonana zostanie konieczna transformacja biznesowa.

Kolejnym projektem jest Platforma Pre Paid AMI. Celem projektu jest zapewnienie realizacji funkcji przedpłaty dla odbiorców wyposażonych w liczniki AMI instalowane przez ENERGA–OPERATOR. Liczniki te mają docelowo zastąpić dotychczas instalowane, standardowe i przedpłatowe liczniki instalowane u klientów taryf G i C. Uruchomienie dedykowanej Platformy pozwoli na udostępnienie wszystkim klientom wyposażonym w liczniki AMI możliwości korzystania z rozliczania w systemie pre-paid bez konieczności ponownej wymiany licznika. Produkt stanowić będzie przedpłatowy system rozliczania pozwalający na dokonywanie zakupów energii w dowolnym czasie.

Ponadto prowadzone będą prace nad zaimplementowaniem elementów systemu odnawialnych źródeł energii takich jak turbiny wiatrowe, panele fotowoltaiczne oraz kolektory słoneczne w budynkach nowobudowanych z przeznaczeniem mieszkalnym lub usługowym. Projekty mają na celu propagowanie pozyskiwanie energii poprzez implementacje nowoczesnych systemów źródeł alternatywnych. Realizowany jest również projekt mający na celu stworzenie systemu zarządzania energią dla dużych klientów.

W zakresie obsługi klienta, ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.,spółka zależna ENERGA–OBRÓT odpowiedzialna za obsługę klienta, dąży do ujednolicania i upraszczania procedur obsługi klienta. Wdraża nowoczesne standardy postępowania, korzysta z teleinformatycznych narzędzi wsparcia. Spółka realizuje projekty inwestycyjne obejmujące m.in. Rozwój Infrastruktury Telefonii Zgłoszeniowej, mający na celu zapewnienie zaawansowanej infrastrukturę teleinformatyczną służącej do sprawnego funkcjonowania Contact Center z maksymalizacją automatycznej obsługi. Wdrażany system E-FAKTURA umożliwi klientom dostęp do elektronicznej faktury z poziomu Elektronicznego Biura Obsługi Klienta obsługującego wszystkich Klientów ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o. Klient będzie miał możliwość dokonania wyboru miedzy fakturą papierową i elektroniczną. Ponadto ENERGA Obsługa i Sprzedaż rozwija nowoczesne metody komunikacji, takie jak eBOK, tBOK, które umożliwiają klientom załatwianie spraw bez wychodzenia z domu.

13. **Opis głównych inwestycji krajowych i zagranicznych Emitenta, w tym inwestycji kapitałowych, za okres objęty sprawozdaniem finansowym lub skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, zamieszczonymi w Dokumencie Informacyjnym**

Inwestycje rzeczowe

W 2011 roku rzeczowe nakłady inwestycyjne wyniosły 1 439 tys. PLN. Nakłady w pierwszej połowie 2012 roku wynosiły blisko PLN 801 tys..

Z punktu widzenia strategii Grupy Kapitałowej ENERGA najistotniejsze są inwestycje realizowane przez następujące segmenty operacyjne:

- dystrybucja energii elektrycznej;
- elektrownie systemowe;
- odnawialne źródła energii;
- CHP.

Dystrybucja energii elektrycznej

Nakłady inwestycyjne ponoszone w ramach niniejszego segmentu dotyczą przede wszystkim spółki ENERGA–OPERATOR i realizowanej przez nią funkcji Operatora Systemu Dystrybucyjnego. Spółka zobowiązana jest do wykonywania uzgodnionego z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki planu

rozwoju, określającego zakres rzeczowy i finansowy nakładów inwestycyjnych. Ponoszone nakłady dotyczyły głównie przyłączania nowych odbiorców i nowych źródeł oraz związanej z tym budową nowych sieci elektroenergetycznych, jak również modernizacji i odtworzenia istniejącego majątku, związanych z poprawą jakości usług i/lub wzrostem zapotrzebowania na moc. W 2011 roku nakłady w segmencie dystrybucji wyniosły 1 219 tys. PLN, a w I-VI 2012 roku – 612 tys. PLN

Elektrownie systemowe

Tabela [21] Rzeczowe nakłady inwestycyjne segmentu elektrownie systemowe w 2011 oraz w I połowie 2012 roku.

Zadanie inwestycyjne	poniesione nakłady (tys PLN) 2011 r	I –VI 2012 r
Budowa Elektrowni Ostrołęka C – budowa bloku energetycznego o mocy ok. 850 - 1000 MWe w Ostrołęce.	37 873	38 987
Pozamłynowa instalacja podawania biomasy – budowa instalacji do kotłów Elektrowni Ostrołęka B.	33 437	2 264

Budowa Ostrołęki C

W 2011 roku poniesione nakłady inwestycyjne dotyczyły prac związanych z procesem przygotowania inwestycji. Zadaniem docelowym jest budowa elektrowni jako wydzielonego obiektu energetycznego. Nową elektrownię będzie stanowił pojedynczy blok energetyczny o mocy ok. 1000 MWe. W jego skład będzie wchodził kocioł pyłowy na parametry nadkrytyczne spalający węgiel kamienny i biopaliwo oraz turbina ciepłowniczo-kondensacyjna umożliwiająca odbiór mocy cieplnej dla ogrzewania odbiorców z terenu miasta Ostrołęki.

Wzrost wymagań rynku finansowego, niekorzystne zmiany w segmencie wykonawstwa, a także ograniczone zdolności do samodzielnej realizacji wszystkich prowadzonych inwestycji spowodowały iż 18 września 2012 r Zarząd ENERGA SA podjął decyzję o czasowym zatrzymaniu prac przygotowawczych do budowy Ostrołeki C. Jako przyczyny zamrożenia projektu wskazanon m.in. trudności z uzyskaniem finansowania w formule *Project Finance* oraz niekorzystną sytuację na rynku firm budowlanych. W związku z powyższym Emitent będzie poszukiwać partnera zainteresowanego wspólną realizacją tego projektu. W przypadku niepowodzenia inwestycja zostanie zamrożona do czasu wystąpienia korzystniejszych warunków na rynku.

Modernizacja Elektrowni Ostrołęka B zaplanowana ma na celu utrzymania sprawności przetwarzania energii oraz jej uciepłownienie celem zapewnienia dostaw energii cieplnej w miejsce wyłączanej elektrociepłowni A oraz przystosowanie do współspalania biomasy w bloku B. Opis inwestycji znajduje się w punkcie "ENERGA Elektrownie Ostrołęka".

Tabela [22] Rzeczowe nakłady inwestycyjne segmentu odnawialne źródła energii w 2011 oraz w I połowie 2012 roku.

Odnawialne źródła energii

Zadanie inwestycyjne	poniesione nakłady (tys PLN) 2011 r	I poł 2012 r
Modernizacja elektrowni szczytowo - pompowej w Żydowie	20 705	9 968
Modernizacja elektrowni wodnej we Włocławku	15 496	6 517

Opis powyższych zadań inwestycyjnych zawarto w punkcie 12.2.2 "ENERGA Hydro".

Zakończenie prac budowlano - montażowych i uzyskanie pozwolenia na użytkowanie zmodernizowanej Elektrowni w Żydowie planowane jest na IV kw 2013r.

Zakończenie prac związanych z modernizacją elektrowni we Włocławku przewidywane jest jeszcze w 2012 roku.

Tabela [23] Rzeczowe nakłady inwestycyjne segmentu CHP w 2011 oraz w I połowie 2012 roku.

CHP

Zadanie inwestycyjne	poniesione nakłady (tys PLN) 2011 r	I - VI 2012 r
Budowa bloku energetycznego o mocy 20 Mwe (BB20p) opalanego biomasą	29 560	20 971
Modernizacja kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy (WIB-30)	7 672	2 977

Projekt BB20p obejmuje budowę bloku energetycznego o mocy elektrycznej 25MW i cieplnej 30MW

Blok opalany będzie w 100% peletami ze słomy, z możliwością spalania pelet z drewna. Z założenia blok będzie pracował jako jednostka produkująca energię elektryczną i dodatkowo - energię cieplną. Zakończenie prac budowlano - montażowych i uzyskanie pozwolenia na użytkowanie planowane jest na IV kw 2012 r.

Projekt WIB-30 obejmuje modernizację kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy. Współspalanie biomasy umożliwi zmniejszenie ilości zużywanego miału węglowego o ok. 54 000 t/rok, produkcję energii "zielonej" w ilości ok. 55.000 MWh/rok, zmniejszenie emisji CO2 o ok. 107.000 ton rocznie, zmniejszenie emisji tlenków siarki o ok. 500 t/rok, zmniejszenie ilości odpadów paleniskowych o ok. 4000 t/rok oraz powiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł przychodów. Planowane zakończenie prac IV kwartał 2012 r..

Inwestycje kapitałowe

W roku 2011 miało miejsce nabycie od Skarbu Państwa pakietów udziałów mniejszościowych spółek ENERGA–OPERATOR oraz ENERGA Elektrownie Ostrołęka przez ENERGA za łączną kwotę 585,6 mln PLN. Nabyte akcje stanowiły odpowiednio 14,6% i 4,4% kapitałów zakładowych tych spółek. Transakcje zostały dokonane w ramach porządkowania struktury właścicielskiej w Grupie Kapitałowej ENERGA.

14. **Wszczęte wobec Emitenta postępowania: upadłościowe, układowe lub likwidacyjne**

Na dzień sporządzenia Dokumentu Informacyjnego, wobec Emitenta nie toczy się żadne postępowanie upadłościowe, układowe oraz likwidacyjne.

15. **Wszczęte wobec Emitenta postępowania: ugodowe, arbitrażowe lub egzekucyjnym**

Na dzień sporządzenia Dokumentu Informacyjnego, wobec Emitenta nie toczy się żadne postępowanie ugodowe, arbitrażowe oraz egzekucyjne.

16. **Inne postępowania**

Spory zbiorowe

Obecnie w Grupie ENERGA, na podstawie żądań Organizacji Związkowych z dnia 6 marca 2012 roku, prowadzone są w ośmiu spółkach mediacje w sporze zbiorowym dotyczącym wzrostu płac w 2012 roku. Jedna spółka znajduje się na etapie rokowań. Patrz tabela [24] poniżej.

Tabela [24] Spory zbiorowe w Grupie ENERGA.

Spółka	Stan sporu zbiorowego
ENERGA - OBRÓT SA	mediacje
ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	mediacje
ENERGA SA	mediacje

Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	mediacje
Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	mediacje
ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	mediacje
ENERGA CUW Sp. z o.o.	mediacje
ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	mediacje
KONGRES Sp. z o.o.	rokowania

Inne postępowania sądowe w Grupie

1. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. w Warszawie (**"PSE S.A."**) przeciwko ENERGA–OPERATOR S.A. oraz ENERGA–OPERATOR S.A. przeciwko PKN ORLEN S.A.

   PSE S.A. z siedzibą w Warszawie wystąpiła przeciwko ENERGA–OPERATOR (wówczas Zakład Energetyczny Płock S.A.) o zapłatę opłaty systemowej w kwocie ogółem 62 511 tys. PLN. ENERGA–OPERATOR, w toku procesu, zażądała wezwania do udziału w postępowaniu spółki pod firmą PKN ORLEN S.A. Spółka pod firmą PKN ORLEN S.A. była w tym czasie uczestnikiem postępowania z wniosku ENERGA–OPERATOR (przypozwanie) w związku z roszczeniem ENERGA–OPERATOR o odszkodowanie za niewykonanie umowy sprzedaży energii elektrycznej poprzez odmowę przekazania informacji o wielkości energii wyprodukowanej we własnych źródłach. PKN ORLEN S.A. nie przystąpiła do udziału w sporze pomiędzy PSE S.A. oraz ENERGA–OPERATOR, nie doszło również do zawarcia ugody.

   W konsekwencji ENERGA–OPERATOR skierowała przeciwko PKN ORLEN S.A. pozew o zapłatę kwoty 46 232 tys. PLN, tytułem opłaty systemowej na podstawie § 36 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 grudnia 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz zasad rozliczeń w obrocie energią elektryczną (Dz. U. z 2001 r., Nr 1, poz. 7). Podstawą ustalenia wartości odszkodowania były pozyskane uprzednio od PKN ORLEN S.A. dane dotyczące planu produkcji energii elektrycznej.

   Wyrokiem z dnia 25 czerwca 2008 r. powództwo ENERGA–OPERATOR zostało oddalone. Następnie po rozpoznaniu apelacji powódki Sąd Apelacyjny uwzględnił w całości żądanie ENERGA–OPERATOR Przeciwnik procesowy spółki – w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu – dokonał zapłaty kwoty 75.625 tys. PLN, stanowiącej sumę należności głównej oraz odsetek, jak również zwrócił koszty procesu.

   Sąd Najwyższy wyrok ten uchylił i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania, co oznacza w zasadzie prowadzenie procesu od początku, aczkolwiek z uwzględnieniem wytycznych Sądu Najwyższego. W konsekwencji ponownego rozstrzygnięcia o przedmiocie powództwa, kwota pierwotnie zasądzona może być zredukowana o wartość skapitalizowanych odsetek.

   W związku z wyrokiem Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego należność od PKN ORLEN SA pozyskana w wyniku pierwszego orzeczenia Sądu Apelacyjnego została obecnie zwrócona do PKN ORLEN SA. Należy przyjąć, że co do zasady ostateczne rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie będzie dla ENERGA–OPERATOR korzystne, być może jedynie jego wielkość ulegnie zmianie. To oznacza, że nastąpi ponowny wpływ środków do ENERGA–OPERATOR związanych z roszczeniem odszkodowawczym od PKN ORLEN. W sprawie z powództwa PSE S.A. przeciwko ENERGA–OPERATOR Sąd Apelacyjny w Warszawie – w wyniku powtórnej analizy sprawy –oddalił roszczenie PSE S.A. w stosunku do ENERGA–OPERATOR o 62 511 tys. PLN. Wyrok został zaskarżony skargami kasacyjnymi przez obie strony. Skarga ENERGA–OPERATOR (wniesiona w dniu 27 marca 2012 r.) dotyczy wyłącznie braku rozstrzygnięcia w wyroku Sądu Apelacyjnego sprawy odsetek za okres od chwili gdy ENERGA-OPERATOR spełniła świadczenie zasądzone poprzednim wyrokiem Sądu Apelacyjnego do chwili obecnego wyroku Sądu Apleacyjnego. Jak dotąd nie ma informacji z Sądu Najwyższego czy skarga ta została przyjęta do rozpoznania.

   W tym samym dniu (27 marca 2012 r.) skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła także PSE. Generalnie zarzuty tej skargi dotyczą naruszenia przepisów postępowania, w

szczególności art. 381 k.p.c. Koncepcja procesu, od początku postępowania, przyjęta przez PSE opierała się na uznaniu, że strony są związane umową przesyłową zawartą w dniu 9 sierpnia 2001 r. również w zakresie tzw. wielkości zastępczych, opartych na prognozie produkcji energii przez PKN ORLEN. ENERGA-OPERATOR kwestionowała tę okoliczność, dowodząc, że do uzgodnienia tych wielkości nie doszło, a tym samym nie było podstaw do wyliczenia opłaty systemowej na podstawie tych wielkości zastępczych. Sąd Najwyższy w wyniku skargi kasacyjnej ENERGA-OPERATOR podzielił ten pogląd i dlatego uchylił pierwsze rozstrzygniecie Sądu Apelacyjnego przekazując mu sprawę do ponownego rozpoznania. Przy ponownym rozpoznaniu przed Sądem Apelacyjnym powód, zorientowawszy się, że jego dotychczasowa koncepcja nie znalazła akceptacji sądu, wnioskował o dopuszczenie dowodów wskazujących na faktyczne ilości energii elektrycznej wyprodukowane przez PKN ORLEN, które znajdują się w aktach sprawy z powództwa EOP c/a PKN ORLEN, twierdząc, że są to nowe fakty w sprawie, nieznane mu dotychczas. Sąd Apelacyjny nie podzielił tych twierdzeń powoda, uznając że wskazane okoliczności i wnioskowane dowody nie maja waloru nowości i zmienił wyrok Sądu Okręgowego oddalając powództwo PSE. Również w tym przypadku nie ma jeszcze informacji czy skarga kasacyjna PSE została przyjęta przez Sąd Najwyższy do rozpoznania.

2. Wynagrodzenie z tytułu bezumownego korzystania z cudzych nieruchomości gruntowych, zajętych pod urządzenia elektroenergetyczne oraz z tytułu ustanowienia służebności przesyłu za wynagrodzeniem.

   W latach 2009 – 2011 właściciele oraz użytkownicy wieczyści nieruchomości, zabudowanych urządzeniami składającymi się na infrastrukturę elektroenergetyczną, wystąpili przeciwko ENERGA-OPERATOR o zapłatę odszkodowań z tytułu korzystania z tych nieruchomości bez tytułu prawnego, jak również o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem. Ten stan rzeczy jest konsekwencją zmian ustrojowych, które dokonały się w latach 90. dwudziestego wieku i które stworzyły warunki do uporządkowania stanu prawnego w tym obszarze.

   Na dzień 31 maja 2012 r. takich spraw było ogółem 1.374.

   Kwota dotychczas zasądzona wynosi – 3.512 tys. PLN.

   Wartość przedmiotu sporu wszystkich prowadzonych spraw na dzień 31 maja 2012 r. wynosi-314 414 tys. PLN.

   Kwota rezerw z tytułu roszczeń, dotyczących posadowienia urządzeń na obcych nieruchomościach, po dokonaniu analizy, zgodnie z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi, została ustalona w wysokości 71.848 tys. PLN

   Najbardziej prawdopodobna wartość realnie przypadająca do wypłaty w wyniku rozstrzygnięcia tych sporów wynosi 60.663 tys. PLN.

   Kwota powyższa może ulec zmianie, albowiem nie jest wykluczone, że przeciwko ENERGA-OPERATOR wytoczone zostaną nowe postępowania, dotyczące innych urządzeń elektroenergetycznych, posadowionych na innych gruntach.

3. Postępowanie z powództwa Kronospan przeciwko ENERGA – OBRÓT S.A. o zwrot nienależnego świadczenia w kwocie 34 181 461,98 PLN.

   Kronospan zakwestionowała ważność czynności pozwanej, dokonanych po 2007 roku, w oparciu o które wprowadzono zamiany cen i stawek opłat za energię elektryczną. Biegły powołany w tym procesie ustalił, że stawki opłat za energię elektryczną stosowane przez ENERGA-OBRÓT po roku 2007 były cenami rynkowymi.

   Status: 19 czerwca 2012 Sąd Okręgowy w Gdańsku wydał wyrok oddalający wszystkie roszczenia Kronospanu.

4. ENERGA–OBRÓT jest stroną lub uczestnikiem postępowań o zapłatę wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntu (urządzenia elektroenergetyczne posadowione na cudzej nieruchomości), względnie o ustanowienie – za wynagrodzeniem – służebności przesyłu. ENERGA–OBRÓT nie jest legitymowana biernie w tych postępowaniach, zaś roszczenia w nich formułowane są przedmiotem analizy powyżej, w części pt. "ENERGA – OPERATOR S.A."

17. Zobowiązania Emitenta istotne z punktu widzenia realizacji zobowiązań wobec posiadaczy Obligacji

W dniu 25 lutego 2009 roku ENERGA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka zostały inwestorem strategicznym w Ostrołęckim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. Umowa zakupu udziałów zakłada realizację programu inwestycyjnego w zakresie rozwoju ciepłownictwa na terenie miasta Ostrołęka. ENERGA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka zobowiązały się, że w ciągu 10 lat zainwestują nie mniej niż 320 mln PLN w rozwój sieci dystrybucyjnej i produkcję energii cieplnej.

W dniu 3 lipca 2012 roku ENERGA Elektrownie Ostrołęka podpisała z wykonawcą umowę na realizację projektu inwestycyjnego o nazwie "Zobowiązania inwestycyjne na rzecz ENERGA OPEC Sp. z o.o. – Budowa źródła ciepła dla miasta Ostrołęki". Budowa nowego źródła ciepła o mocy 190 MW ma się zakończyć w I kwartale 2014 roku, a wartość zawartego kontraktu sięgnie 160,0 mln PLN.

Do 30 czerwca 2012 roku łączne nakłady dotyczące inwestycji związanych z rozwojem ciepłownictwa w Ostrołęce wyniosły 9,6 mln PLN.

W poniższej tabeli przedstawiono istotne umowy o finansowanie Grupy ENERGA

Tabela [25] Istotne umowy o finansowanie Grupy ENERGA

Finansujący	Rodzaj finansowania	Data zawarcia umowy	Kwota finansowania [mln PLN]	Zadłużenie na 30/06/2012 [mln PLN]	Zapadalność	Cel finansowania
Europejski Bank Inwestycyjny	kredyt	16/12/2009	1 050	1 050	15/12/2025	program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR
Europejski Bank Rozbudowy i Rozwoju	kredyt	29/04/2010	800	800	18/12/2021	program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR
Nordic Investment Bank	kredyt	30/04/2010	200	200	15/06/2022	program inwestycyjny ENERGA-OPERATOR
NORDEA Bank Polska S.A.	kredyt	08/09/2010	100	100	07/09/2015	program inwestycyjny ENERGA Hydro
NORDEA Bank Polska S.A.	kredyt	17/12/2010	160	25	16/12/2015	program inwestycyjny ENERGA Kogeneracja
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska	pożyczka	16/09/2005	28	28	20/12/2015	program inwestycyjny ENERGA Elektrownie Ostroleka
NORDEA Bank Polska S.A.	kredyt	24/06/2010	75	26	29/06/2015	finansowanie parasolowe spółek Grupy

						ENERGA
PKO Bank Polski S.A.	kredyt	30/08/2011	139	30	30/08/2016	finansowanie parasolowe spółek Grupy ENERGA
NORDEA Bank Polska S.A.	kredyt	12/10/2011	300	17	11/10/2016	finansowanie operacyjne/inwestycyjne ENERGA
Bank Pekao S.A.	kredyt	13/10/2011	200	0	12/10/2016	finansowanie operacyjne/inwestycyjne ENERGA
PKO Bank Polski S.A.	emisja obligacji	30/05/2012	100	0	31/12/2022	program inwestycyjny ENERGA Elektrownie Ostroleka
Bank Pekao S.A.	kredyt	30/05/2012	85	0	29/05/2022	program inwestycyjny ENERGA Elektrownie Ostroleka
Razem				**2 277**		

*bez limitu na gwarancje w wysokości 10,2 mln PLN

18. **Zobowiązania pozabilansowe Emitenta**

Zobowiązania pozabilansowe ENERGA obejmują głównie przystąpienie do długu (zobowiązań spółek zależnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych oraz wystawionej gwarancji bankowej), zobowiązania związane z umową nabycia udziałów w spółce OPEC sp. z o.o., zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych przez ENERGA umów sponsoringu oraz zobowiązania warunkowe wynikające z umów z wynagrodzeniem określonym na zasadzie success fee. ENERGA nie ma istotnych zobowiązań związanych z leasingiem operacyjnym.

ENERGA w związku z zawarciem umów wykonawczych w ramach umów aranżacyjnych oraz umów przystąpienia do długu stała się dłużnikiem solidarnym zobowiązań spółek zależnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych, wystawionych gwarancji bankowych, zaciągniętych pożyczek oraz zawartej umowy leasingu. Tytuły zobowiązań pozabilansowych przedstawia tabela poniżej.

Tabela [26] Zobowiazania pozabilansowe ENERGA SA na dzień 30 czerwca 2012.

Rodzaj zobowiązania	do 2012	do 2013	od 2014 do 2020	Razem
Kredyty i pożyczki	144 150	34 300	12 224	190 674
Gwarancje	525	115	12 884	13 524
Leasing	0	0	2 650	2 650
Razem	144 675	34 415	27 758	206 848

Szczegółwe informacje na temat działalności poręczeniowej i gwarancyjnej zawiera poniższa tabela.

Tabela [27] Informacja na temat działalności poręczeniowej i gwarancyjnej Spółki ENERGA.

Nazwa spółki	Kwota zobowiązania warunkowego stan na dzień 31.12.2011 r.	Kwota zobowiązania warunkowego stan na dzień 30.06.2012 r.
ENERGA OPEC Sp. z o.o.	7 0000	9 000
ENERGETYK SP. Z O.O.	1 670	1 670
Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	12 300	14 600
Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	18 000	20 000
ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	4 600	3 092
Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	13 050	13 050
ZEP-MOT SP. Z O.O.	6 090	6 090
ZEP-CWS SP. Z O.O.	2 000	2 500
Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o.	750	0
ENERGA SERWIS SP. Z O.O.	3 025	4 025
ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	30 000	50 200
ENERGA OBRÓT SA	77 286	77 286
ENERGA CUW SP. Z O.O.	4 800	4 929
ZET ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	0	405
Razem	**180 572**	**206 848**

Na dzień 31.12.2011 ENERGA, stała się dłużnikiem solidarnym zobowiązań spółek zależnych na łączną kwotę 180.572 tys. PLN. Na dzień 30.06.2012 kwota ta wyniosła 206.848 tys. PLN.

W dniu 25 lutego 2009 r. ENERGA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka zostały inwestorem strategicznym w Ostrołęckim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. Zakupione udziały stanowią łącznie 99,88% kapitału zakładowego OPEC Sp. z o. o. Umowa zakłada realizację programu inwestycyjnego w zakresie rozwoju ciepłownictwa na terenie miasta Ostrołęka. ENERGA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka zobowiązały się, że w ciągu 10 lat zainwestują nie mniej niż 320.000.000 PLN w rozwój sieci dystrybucyjnej i produkcję energii cieplnej.

Pozostałe zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych przez ENERGA umów sponsoringu wynoszą 1.150.000 PLN, natomiast zobowiązania warunkowe wynikające z umów z wynagrodzeniem określonym na zasadzie success fee wynoszą 15.833.200 PLN.

19. **Nietypowe okoliczności lub zdarzenia mające wpływ na wyniki z działalności gospodarczej za okres objęty sprawozdaniem finansowym zamieszczonym w Dokumencie Informacyjnym**

Lp.	Opis zdarzenia	Wpływ na wynik brutto (tys. PLN) za rok 2011	Wpływ na wynik brutto (tys. PLN) za I poł roku 2012
1	Sprzedaż akcji spółki Anwil S.A.	35 386	-

2	Koszty odpraw pracowniczych wypłacanych w ramach programów dobrowolnych odejść wdrożonych w spółkach Grupy ENERGA	(129 380)	(4 750)
3	Sprawa sporna pomiędzy ENERGA - OPERATOR SA i PSE-Operator SA	122 957	-
4	Sprawa sporna pomiędzy ENERGA - OPERATOR SA i PKN Orlen SA	(45 616)	-

20. **Istotne zmiany w sytuacji gospodarczej, majątkowej i finansowej Emitenta i Grupy oraz informacje istotne dla ich oceny, które powstały po sporządzeniu sprawozdania finansowego zamieszczonego w Dokumencie Informacyjnym**

Po dacie sporządzenia sprawozdania finansowego zamieszczonego w niniejszym Dokumencie Informacyjnym nie wystąpiły istotne zmiany w sytuacji gospodarczej, majątkowej i finansowej Emitenta oraz jego Grupy kapitałowej.

21. **Osoby zarządzające i osoby nadzorujące Emitenta**

W skład Zarządu Spółki wchodzą:

- Mirosław Bieliński – Prezes Zarządu – powołany w drodze: (i) uchwały Rady Nadzorczej nr 11/I/2008 z dnia 9 lutego 2008 roku (powołanie w ramach I kadencji), (ii) uchwały Rady Nadzorczej nr 8/II/2009 z dnia 27 marca 2009 roku (II kadencja) oraz (iii) uchwały Rady Nadzorczej nr 63/III/2012 z dnia 28 maja 2012 roku (III kadencja) na trzyletnią kadencję,
- Roman Szyszko – Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych – powołany w drodze: (i) uchwały Rady Nadzorczej nr 17/I/2008 z dnia 29 lutego 2008 roku (powołanie w ramach I kadencji), (ii) uchwały Rady Nadzorczej nr 9/II/2009 z dnia 27 marca 2009 roku (II kadencja) oraz (iii) uchwały Rady Nadzorczej nr 63/III/2012 z dnia 28 maja 2012 roku (III kadencja) na trzyletnią kadencję, oraz
- Wojciech Topolnicki – Wiceprezes Zarządy ds. Strategii Rozwoju – powołany w drodze: uchwały Rady Nadzorczej nr 63/III/2012 z dnia 28 maja 2012 roku (I kadencja) na trzyletnią kadencję.

Mirosław Bieliński

Pan Mirosław Bieliński to absolwent Uniwersytetu Gdańskiego, Wydziału Ekonomiki Produkcji. Doświadczenie zawodowe zdobywał pracując w departamentach finansów i rachunkowości firm z rejonu Trójmiasta. W 1989 roku rozpoczął pracę w jednej z pierwszych firm doradczych mających siedzibę w Polsce . Przeszedł w niej od pozycji młodszego konsultanta do partnera, członka zarządu i współwłaściciela. Był odpowiedzialny za duże projekty doradcze, wymagające tworzenia dużych zespołów i bardzo skrupulatnej realizacji wyznaczonych celów. Od 2002 roku poszukiwał projektów typu interim management, łączących w sobie konsulting z zarządzeniem. W maju 2012 roku Mirosław Bieliński został powołany przez Radę Nadzorczą na stanowisko Prezesa Zarządu ENERGA na trzecią kadencję z rzędu.

Roman Szyszko

Pan Roman Szyszko jest absolwentem Wydziału Ekonomii i Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego oraz Wydziału Finansów Uniwersytetu Strathclyde (Wielka Brytania). W latach wcześniejszych był członkiem Zarządu Dexia Kommunalkredit Bank Polska SA, Wiceprezesem Zarządu Banku Komunalnego SA (Nordea Bank Polska SA) i Przewodniczącym Rady Dyrektorów eBroker Sp. z o.o. Ma także doświadczenie w pracy naukowej w Instytucie Badań nad Gospodarka Rynkową w Gdańsku, wcześniej pełnił także funkcję doradcy finansowego. W maju 2012 roku Roman Szyszko został powołany przez Radę Nadzorczą ENERGA na stanowisko Wiceprezesa ds. Finansowych w ENERGA na trzecią kadencję z rzędu.

Wojciech Topolnicki

Pan Wojciech Topolnicki jest absolwentem Wydziału Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej oraz Ecole Superieure de Commerce w Rouen. Rozpoczął karierę zawodową w 1998 roku jako asystent w Credit Commercial de France. W latach 1999-2002 pracował w audycie i doradztwie biznesowym w Arthur Andersen Sp. z o.o. Następnie w latach 2002-2006 pełnił funkcję zastępcy dyrektora

finansowego i kontrolera finansowego w EADS PZL "Warszawa-Okęcie" SA. Wojciech Topolnicki prowadził własną działalność gospodarczą w zakresie finansów korporacyjnych w latach 2006-2008. W latach 2008 -2011 pełnił funkcję Wiceprezesa Zarządu i Dyrektora Finansowego PGE SA. W maju 2012 roku Wojciech Topolnicki został powołany przez Radę Nadzorczą ENERGA na stanowisko Wiceprezesa ds. Strategii Rozwoju w ENERGA.

W skład Rady Nadzorczej ENERGA wchodzą:

- Zbigniew Wtulich (koniec kadencji w dniu 27 kwietnia 2014 r.)
- Marian Gawrylczyk (koniec kadencji w dniu 27 kwietnia 2014 r.)
- Agnieszka Poloczel (koniec kadencji w dniu 27 kwietnia 2014 r.)
- Iwona Zatorska-Pańtak (koniec kadencji w dniu 27 kwietnia 2014 r.)
- Mirosław Szreder (koniec kadencji w dniu 27 kwietnia 2014 r.)
- Roman Jacek Kuczkowski (koniec kadencji w dniu 27 kwietnia 2014 r.)
- Grażyna Rożnowska (koniec kadencji w dniu 27 kwietnia 2014 r.)

22. **Struktura akcjonariatu Emitenta, ze wskazaniem udziałowców posiadających co najmniej 5 % głosów na walnym zgromadzeniu na dzień 31 grudnia 2011 r.**

LP	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji	Struktura
1	Skarb Państwa	4 182 744 801	84,18%
2	Pozostali	786 060 567	15,82%
3	**Razem**	**4 986 805 368**	100,00%

Jedynym udziałowcem posiadającym co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu jest Skarb Państwa.

Strukturę akcjonariatu ENERGA przedstawia poniższy wykres.

Rysunek [23]: Akcjonariat ENERGA

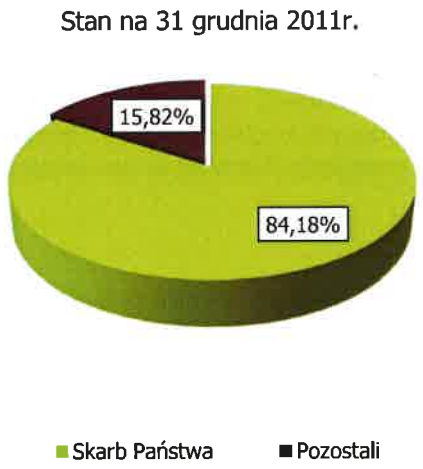

23. **Inne istotne informacje o Emitencie**

23.1 **Wybrane dane finansowe**

Wybrane jednostkowe dane finansowe Emitenta prezentuje poniższa tabela (dane ze sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości):

Dane w tys. PLN	**30.06.2011**	**31.12.2011**	**30.06.2012**

Przychody	41 593	68 857	23 115
EBITDA	(8 230)	(65 526)	(32 806)
Wynik operacyjny	(14 964)	(72 438)	(36 061)
Wynik netto	771 459	754 680	802 376
Aktywa	7 816 441	8 220 407	9 336 263
Zadłużenie finansowe	1 616 455	1 960 041	2 181 610
Środki pieniężne	208 154	127 078	260 532
Kapitał własny	6 106 489	6 131 928	6 288 359

Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy ENERGA prezentuje poniższa tabela (dane ze sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej):

Dane w tys. PLN	**30.06.2011**	**31.12.2011**	**30.06.2012**
Przychody	5 086 254	10 173 089	5 633 588
EBITDA	880 219	1 468 918	1 065 595
Wynik operacyjny	555 779	812 133	713 215
Wynik netto	459 922	661 456	508 926
Aktywa	12 822 306	13 677 963	14 124 883
Zadłużenie finansowe	1 615 550	1 949 201	2 198 665
Środki pieniężne	1 377 366	1 777 274	1 649 819
Kapitał własny	7 692 169	7 916 716	7 771 449

23.2 **Plany i przewidywania w zakresie czynników wpływających na przyszłe wyniki Emitenta**

Wpływ na przyszłe wyniki Emitenta będą miały planowane zmiany legislacyjne opisane w punkcie II oraz realizacja planu inwestycyjnego opisanego w punkcie 12.5 "*Strategia oraz program inwestycyjny*"

VI. SPRAWOZDANIA FINANSOWE

1. **Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta za pierwsze półrocze 2012 roku, sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wraz z opinią biegłego rewidenta.**

Z uwagi na sporządzenie sprawozdania w języku angielskim Emitent załącza poniżej sprawozdanie w języku angielskim wraz z tłumaczeniem na język polski.

Grupa Kapitałowa ENERGA SA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodne z MSSF UE za okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2012 roku

SPIS TREŚCI

SKRÓCONY ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT 3
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW 4
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ 5
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH 7
SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 9
1. Informacje ogólne 10
2. Skład Grupy 11
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego 14
4. Szacunki 15
5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie 16
6. Objaśnienia dotyczące sezonowości i cykliczności działalności w prezentowanym okresie 17
7. Istotne zasady rachunkowości 17
8. Segmenty działalności 18
9. Rzeczowe aktywa trwałe 22
10. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty 23
11. Zysk przypadający na jedną akcję 24
12. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty 24
13. Połączenia jednostek gospodarczych 24
14. Rezerwy 26
15. Zobowiązania inwestycyjne 27
16. Transakcje z podmiotami powiązanymi 29
17. Instrumenty finansowe 31
18. Aktywa i zobowiązania warunkowe 33
19. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym 33
20. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy 33

SKRÓCONY ŚRÓDROCZNY SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 *niebadane*	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2011 *niebadane*
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia akcyzy	*3 935 275 642,47*	3 585 000 561,95
Podatek akcyzowy	*(165 651 037,28)*	*(170 614 992,58)*
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów	3 769 624 605,19	3 414 385 569,37
Przychody ze sprzedaży usług	1 838 107 432,54	1 644 948 457,98
Przychody z najmu	25 856 027,04	26 920 150,73
Przychody ze sprzedaży	**5 633 588 064,77**	**5 086 254 178,08**
Koszt własny sprzedaży	4 614 582 363,41	4 183 954 154,34
Zysk brutto ze sprzedaży	**1 019 005 701,36**	**902 300 023,74**
Pozostałe przychody operacyjne	50 335 118,05	41 704 857,26
Koszty sprzedaży	100 018 660,78	72 401 894,14
Koszty ogólnego zarządu	198 232 068,90	181 572 483,57
Pozostałe koszty operacyjne	57 875 089,42	134 251 029,06
Przychody finansowe	60 848 278,40	52 742 128,62
Koszty finansowe	139 919 156,14	49 926 386,85
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej	(26 514,14)	899 824,98
Zysk brutto	**634 117 608,43**	**559 495 040,98**
Podatek dochodowy	125 191 465,89	99 572 944,75
Zysk netto za rok obrotowy	**508 926 142,54**	**459 922 096,23**
Przypadający na:		
Właścicieli jednostki dominującej	508 108 175,57	426 338 044,40
Udziały niekontrolujące	817 966,97	33 584 051,83

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 *niebadane*	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2011 *niebadane*
Wynik netto	**508 926 142,54**	**459 922 096,23**
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(99 731,72)	6 920,60
Inne całkowite dochody netto	**(99 731,72)**	**6 920,60**
Całkowite dochody razem	**508 826 410,82**	**459 929 016,83**
Przypadające na:		
Właścicieli jednostki dominującej	508 008 443,85	426 344 965,00
Udziały niekontrolujące	817 966,97	33 584 051,83

Dyrektor Departamentu Sprawozdawczości Skonsolidowanej	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*Mirosław Bieliński*	*Roman Szyszko*	*Wojciech Topolnicki*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Stan na 30 czerwca 2012 *niebadane*	Stan na 31 grudnia 2011
AKTYWA		
Aktywa trwałe		
Rzeczowe aktywa trwałe	9 530 979 559,26	9 150 663 450,42
Nieruchomości inwestycyjne	24 040 812,33	24 552 344,90
Wartości niematerialne	339 879 290,45	312 491 996,36
Wartość firmy	17 609 509,58	17 609 509,58
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	2 733 572,94	2 760 087,08
Udziały i akcje pozostałe	1 328 732,21	1 584 532,21
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	159 930 433,08	164 067 880,91
Pozostałe aktywa długoterminowe	16 475 225,33	32 398 997,55
	10 092 977 135,18	**9 706 128 799,01**
Aktywa obrotowe		
Zapasy	551 173 402,42	395 872 391,88
Należności z tytułu podatku dochodowego	20 444 969,18	15 466 911,73
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	1 422 110 094,51	1 521 375 709,26
Udziały i akcje	44 816 077,72	44 816 077,72
Lokaty i depozyty	64 770,01	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	1 839 590,74
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 649 818 907,16	1 777 274 176,69
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	341 735 790,17	210 679 058,28
	4 030 164 011,17	**3 967 323 916,30**
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	1 741 493,20	4 510 472,13
SUMA AKTYWÓW	**14 124 882 639,55**	**13 677 963 187,44**

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (C.D.)

	Stan na 30 czerwca 2012 *niebadane*	Stan na 31 grudnia 2011
PASYWA		
Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej		
Kapitał podstawowy	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	183 735,48	283 467,20
Kapitał zapasowy	471 235 040,86	362 500 154,89
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	2 278 422 781,43	2 525 322 190,93
Udziały niekontrolujące	**52 801 808,77**	**59 804 742,75**
Kapitał własny ogółem	**7 771 448 734,54**	**7 916 715 923,77**
Zobowiązania długoterminowe		
Kredyty i pożyczki	2 010 975 493,00	1 904 236 242,55
Rezerwy długoterminowe	656 228 559,12	628 736 666,04
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	513 671 532,34	525 581 334,21
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe długoterminowe	429 763 190,54	465 938 618,59
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe finansowe zobowiązania długoterminowe	1 194 811,60	1 642 823,87
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	6 739 325,76	3 570 618,79
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	584 378,43	3 469 329,31
	3 619 157 290,79	**3 533 175 633,36**
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 272 344 120,13	893 550 813,96
Bieżąca część kredytów i pożyczek	187 689 402,25	44 964 972,70
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	91 117 574,23	116 706 955,58
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacji rządowych	57 117 036,35	28 118 750,96
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	76 259 707,05	122 751 349,09
Rezerwy	576 719 252,69	511 319 448,27
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	473 029 521,52	510 659 339,75
	2 734 276 614,22	**2 228 071 630,31**
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	-	-
Zobowiązania razem	**6 353 433 905,01**	**5 761 247 263,67**
SUMA PASYWÓW	**14 124 882 639,55**	**13 677 963 187,44**

Dyrektor Departamentu Sprawozdawczości Skonsolidowanej	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*Mirosław Bieliński*	*Roman Szyszko*	*Wojciech Topolnicki*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej					Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem		
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	**4 968 805 368,00**	**283 467,20**	**362 500 154,89**	**2 525 322 190,93**	**7 856 911 181,02**	**59 804 742,75**	**7 916 715 923,77**
zmiana polityki rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2012 roku, po korektach	**4 968 805 368,00**	**283 467,20**	**362 500 154,89**	**2 525 322 190,93**	**7 856 911 181,02**	**59 804 742,75**	**7 916 715 923,77**
Koszty rozpoznane bezpośrednio w kapitałach	-	(99 731,72)	-	-	(99 731,72)	-	(99 731,72)
Zysk za rok obrotowy	-	-	-	508 108 175,57	508 108 175,57	817 966,97	508 926 142,54
Suma dochodów całkowitych za okres obrotowy	**-**	**(99 731,72)**	**-**	**508 108 175,57**	**508 008 443,85**	**817 966,97**	**508 826 410,82**
Podział zysków/ pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	108 734 885,97	(108 734 885,97)	-	-	-
Wypłata dywidendy	-	-	-	(645 944 697,84)	(645 944 697,84)	(8 183 902,21)	(654 128 600,05)
Nabycie akcji jednostek zależnych	-	-	-	(328 001,26)	(328 001,26)	363 001,26	35 000,00
Na dzień 30 czerwca 2012 roku	**4 968 805 368,00**	**183 735,48**	**471 235 040,86**	**2 278 422 781,43**	**7 718 646 925,77**	**52 801 808,77**	**7 771 448 734,54**

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH (C.D.)

	Kapitał własny przypadający właścicielom jednostki dominującej						
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**
zmiana polityki rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2011 roku, po korektach	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**
Koszty rozpoznane bezpośrednio w kapitałach	-	6 920,60	-	-	6 920,60	-	6 920,60
Zysk za rok obrotowy	-	-	-	426 338 044,40	426 338 044,40	33 584 051,83	459 922 096,23
Suma dochodów całkowitych za okres obrotowy	**-**	**6 920,60**	**-**	**426 338 044,40**	**426 344 965,00**	**33 584 051,83**	**459 929 016,83**
Podział zysków/pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	198 874 473,25	(198 874 473,25)	-	-	-
Zwrot VAT z Planu Podziału	-	-	-	78 475 754,05	78 475 754,05	13 781 367,95	92 257 122,00
Wypłata dywidendy	-	-	-	(149 064 161,04)	(149 064 161,04)	(40 393 602,56)	(189 457 763,60)
Nabycie udziałów jednostek zależnych	-	-	-	245 590 120,59	245 590 120,59	(831 267 411,46)	(585 677 290,87)
Likwidacja jednostki zaleznej	-	-	-	-	-	49 102,70	49 102,70
Na dzień 30 czerwca 2011 roku	**4 968 805 368,00**	**19 363,92**	**362 500 154,89**	**2 325 075 400,78**	**7 656 400 287,59**	**67 656 093,72**	**7 724 056 381,31**

Dyrektor Departamentu Sprawozdawczości Skonsolidowanej	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*Mirosław Bieliński*	*Roman Szyszko*	*Wojciech Topolnicki*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012

SKRÓCONE ŚRÓDROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2012 *niebadane*	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2011 *niebadane*
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk brutto	**634 117 608,43**	**559 495 040,98**
Korekty o pozycje:	**(85 372 131,65)**	**88 315 111,32**
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	26 514,14	(899 824,98)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(99 731,71)	6 920,60
Amortyzacja	352 380 113,03	324 066 532,64
Odsetki i dywidendy, netto	57 807 913,48	46 880 437,17
(Zysk)/ strata na działalności inwestycyjnej	23 975 297,23	15 497 040,51
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności	93 760 544,17	16 693 760,37
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów	(157 957 790,28)	(123 762 680,64)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(224 223 043,77)	(133 392 631,09)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(160 402 386,71)	(161 519 732,02)
Zmiana stanu rezerw	92 891 697,50	125 292 769,65
Podatek dochodowy zapłacony	(163 531 258,73)	(114 937 465,94)
Pozostałe	-	94 389 985,05
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	**548 745 476,78**	**647 810 152,30**
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	4 734 523,56	8 131 442,17
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(868 732 615,64)	(660 359 093,94)
Sprzedaż udziałów w jednostce stowarzyszonej	8 067 360,00	-
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	11 409 524,91	565 120,00
Nabycie pozostałych aktywów finansowych	(64 770,01)	(63 429 728,27)
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych	-	(591 165 471,25)
Dywidendy otrzymane	7 320,00	802 600,00
Odsetki otrzymane	277 132,19	227 808,61
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	**(844 301 524,99)**	**(1 305 227 322,68)**
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(692 278,47)	(7 755 128,89)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	215 697 609,11	584 311 894,65
Spłata pożyczek/kredytów	(12 069 923,39)	(10 832 247,13)
Dywidendy wypłacone	(31 037,54)	(173 798 511,02)
Odsetki zapłacone	(67 590 968,06)	(29 963 345,55)
Pozostałe	(192 983,25)	(1 347 527,02)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	**135 120 418,40**	**360 615 135,04**
Zwiększenie/ (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	**(160 435 629,81)**	**(296 802 035,34)**
Środki pieniężne na początek okresu	**1 755 541 116,52**	**1 660 828 151,08**
Środki pieniężne na koniec okresu	**1 595 105 486,71**	**1 364 026 115,74**

Dyrektor Departamentu Sprawozdawczości Skonsolidowanej	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	Wiceprezes Zarządu ds. Strategii Rozwoju
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*Mirosław Bieliński*	*Roman Szyszko*	*Wojciech Topolnicki*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa ENERGA SA („Grupa") składa się z ENERGA Spółka Akcyjna („jednostka dominująca", „Spółka") i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2012 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku w przypadku skróconego śródrocznego sprawozdania z sytuacji finansowej oraz za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2011 roku w przypadku skróconego śródrocznego rachunku zysków i strat, skróconego śródrocznego sprawozdania z całkowitych dochodów, skróconego śródrocznego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz skróconego śródrocznego sprawozdania ze zmian w kapitałach własnych.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271591.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 220353024.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i cieplnej,
2. wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej,
3. obrót energią elektryczną,
4. oświetlenie ulic i dróg.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku podmiotem kontrolującym Spółkę jest Skarb Państwa.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi ENERGA Spółka Akcyjna oraz następujące spółki:

a) jednostki zależne:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
1	ENERGA-OPERATOR SA	Gdańsk	dystrybucja energii	603 301 400,00	99,74	99,74	99,74
2	ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	wytwarzanie energii	223 000 000,00	89,38	89,38	89,38
3	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	wytwarzanie energii	93 465 000,00	100,00	100,00	100,00
4	ENERGA - OBRÓT SA	Gdańsk	obrót energią elektryczną	139 753 239,00	100,00	100,00	100,00
5	ENERGA Invest SA	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	3 250 000,00	100,00	100,00	100,00
6	ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	Gdańsk	obsługa klienta	811 000,00	-	100,00	100,00
7	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	usługi księgowe i kadrowo-płacowe	4 052 000,00	100,00	100,00	100,00
8	ENERGA Hydro Sp. z o.o.	Straszyn	wytwarzanie energii	249 067 500,00	100,00	100,00	100,00
9	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	usługi oświetlenia	191 621 500,00	100,00	100,00	100,00
10	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	Straszyn	usługi hotelarskie i szkoleniowe	31 966 000,00	100,00	100,00	100,00
11	ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	Kalisz	wytwarzanie energii	16 456 000,00	100,00	100,00	100,00
12	Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.	Kalisz	wykonawstwo i projektowanie	1 712 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
13	ENERGA – OPERATOR Produkcja Sp. z o.o.	Kalisz	produkcja urządzeń elektroenergetycznych	813 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
14	Multiserwis Sp. z o. o. w likwidacji	Kalisz	transport, zarządzanie nieruchomościami	914 000,00	-	96,03	96,28 [13)]
15	Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o.	Koszalin	wykonawstwo i projektowanie	27 980 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
16	Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o. [1)]	Koszalin	zaopatrzenie	1 670 000,00	100,00	100,00	100,00
17	Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. w likwidacji	Koszalin	wynajem i obsługa środków transportu	2 178 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
18	ENERGA – OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.	Koszalin	techniczna obsługa odbiorców	220 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
19	Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. w likwidacji	Sierpc	eksploatacja sieci i inwestycje	757 500,00	-	99,74	100,00 [13)]
20	ENERGA - OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.	Płock	eksploatacja sieci i inwestycje	909 500,00	-	99,74	100,00 [13)]
21	Zakład Energetyczny Płock - Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w likwidacji	Płock	dystrybucja energii	701 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
22	ENERGA Bio Sp. z o.o.	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	14 125 000,00	100,00	100,00	100,00
23	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.	Płock	wykonawstwo i projektowanie	456 500,00	-	99,74	100,00 [13)]
24	ZEP - MOT Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	5 292 000,00	100,00	100,00	100,00
25	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o. [1)]	Płock	zaopatrzenie	738 500,00	100,00	100,00	100,00

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
26	ENERGA-OPERATOR Projektowanie Sp. z o.o.	Płock	wykonawstwo i projektowanie	381 500,00	-	99,74	100,00 [13)]
27	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Energetyki „ELEKTROINSTAL" Sp. z o.o.	Raciąż	wykonawstwo i projektowanie	244 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
28	KONGRES Sp. z o.o.	Łąck	usługi hotelarskie i szkoleniowe	550 000,00	100,00	100,00	100,00
29	ZEP - AUTO Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	50 000,00	-	100,00	100,00
30	ENERGETYK Sp. z o.o.	Żychlin	wykonawstwo i projektowanie	220 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
31	Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego ENBUD Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	wykonawstwo i projektowanie	300 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
32	Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. [1)]	Słupsk	zaopatrzenie	600 000,00	100,00	100,00	100,00
33	ENERGA Wind Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o.) [2)]	Słupsk	wytwarzanie energii	29 400 000,00	100,00	100,00	100,00
34	Zakład Transportu Energetyki ENTRANS Słupsk Sp. z o.o. w likwidacji	Słupsk	sprzedaż pojazdów mechanicznych	2 500 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
35	Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	Toruń	zaopatrzenie	8 010 000,00	100,00	100,00	100,00
36	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji	Włocławek	wytwarzanie energii	425 000,00	70,00	96,47	96,47
37	ENERGA SLOVAKIA s.r.o.	Bratysława	obrót energią elektryczną	339 833,00EUR	-	100,00	100,00
38	ENERGA OPEC Sp. z o. o.	Ostrołęka	dystrybucja energii cieplnej	13 919 000,00	29,75	92,43	99,88 [13)]
39	Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	Szepietowo	produkcja biomasy	6 330 000,00	-	89,38	100,00 [13)]
40	Elektrownia Ostrołęka SA [10)]	Ostrołęka	wykonawstwo i projektowanie	395 100 000,00	100,00	100,00	100,00
41	ENERGA Innowacje Sp. z o.o. [9)]	Gdańsk	organizacja i zarządzanie rozwojem innowacyjnych projektów energetycznych	5 002 000,00	0,03	99,87	100,00 [13)]
42	ENERGA Serwis Sp. z o.o. [8)]	Ostrołęka	usługi serwisowo-remontowe	14 200 000,00	14,08	91,97	100,00 [13)]
43	Biogazownia Starogard Sp. z o.o. [12)]	Wrocław	wytwarzanie energii	3 170 000,00	-	90,00	90,00
44	ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. [11)]	Gdańsk	teleinformatyka	35 343 500,00	100,00	100,00	100,00
45	ENERGA Agregator Sp. z o.o.	Gdańsk	obrót energią elektryczną	5 000 000,00	-	100,00	100,00
46	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o. [7)]	Słupsk	eksploatacja sieci i inwestycje	6 900 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
47	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o. [3)]	Kalisz	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
48	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o. [4)]	Toruń	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
49	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o. [5)]	Gdańsk	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
50	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o. [6)]	Gdańsk	eksploatacja sieci i inwestycje	7 100 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
51	AEGIR 1 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
52	AEGIR 2 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
53	AEGIR 3 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
54	AEGIR 4 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
55	AEGIR 5 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00

1) Patrz opis w punkcie c) poniżej.
2) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 28 czerwca 2012 roku.
3) W dniu 15 marca 2012 roku w KRS zarejestrowana została zmiana siedziby spółki na Kalisz. Ponadto w dniu 12 kwietnia 2012 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwaliło podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 5,6 mln zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez spółkę ENERGA – OPERATOR SA. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego podwyższenie nie zostało zarejestrowane w KRS.
4) W dniu 21 marca 2012 roku w KRS zarejestrowana została zmiana siedziby spółki na Toruń. Ponadto w dniu 12 kwietnia 2012 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwaliło podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 6,1 mln zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez spółkę ENERGA – OPERATOR SA. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego podwyższenie nie zostało zarejestrowane w KRS.
5) W dniu 20 marca 2012 roku w KRS zarejestrowana została zmiana siedziby spółki na Elbląg. Ponadto w dniu 12 kwietnia 2012 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwaliło podwyższenie kapitału zakładowego spółki do kwoty 7,9 mln zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez spółkę ENERGA – OPERATOR SA. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego podwyższenie nie zostało zarejestrowane w KRS.
6) W dniu 18 maja 2012 roku w KRS zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 7,1 mln zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez spółkę ENERGA – OPERATOR SA.
7) W dniu 14 marca 2012 roku w KRS zarejestrowana została zmiana siedziby spółki na Słupsk. Ponadto w dniu 28 czerwca 2012 roku w KRS zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 6,9 mln zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez spółkę ENERGA – OPERATOR SA.
8) W dniu 13 czerwca 2012 roku w KRS zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 14,2 mln zł. Nowo utworzone udziały, o wartości 7,1 mln zł, zostały objęte przez spółkę ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA.
9) W dniu 27 kwietnia 2012 roku w KRS zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 5,002 mln zł. Nowo utworzone udziały, o wartości 2 tys. Zł, zostały objęte przez spółkę ENERGA SA.
10) W dniu 25 maja 2012 roku w KRS zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego do kwoty 395,1 mln zł. Nowo utworzone udziały, o wartości 185,0 mln zł, zostały objęte przez spółkę ENERGA SA.
11) W dniu 9 lutego 2012 roku ENERGA SA wniosła do spółki ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. aport. W wyniku przeprowadzonej transakcji kapitał zakładowy spółki ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. został podwyższony do kwoty 35,3 mln zł. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w KRS w dniu 27 lutego 2012 roku.
12) W dniach 21 lutego oraz 26 marca 2012 roku w KRS zarejestrowane zostały podwyższenia kapitału zakładowego do kwoty 3,17 mln zł. Nowo utworzone udziały, o wartości 2,77 mln zł, zostały w 90% objęte przez spółkę ENERGA BIO Sp. z o.o.
13) Udział Grupy w liczbie głosów jest większy niż w kapitale zakładowym z uwagi na występowanie pośrednich zależności między spółkami Grupy.

b) jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
1	Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	Kalisz	usługi oświetlenia	73 010 000,00	42,20	42,20	42,20
2	P.P.S.Ż.W. WIRBET S.A. [1)]	Ostrów Wlkp.	produkcja podzespołów energetycznych	5 490 000,00	30,60	30,60	30,60
3	SOEN Sp. z o.o.	Grudziądz	usługi hotelarskie i administracyjne	1 000 000,00	48,50	48,50	48,50
4	Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa S.A.	Słupsk	działalność sportowa	513 500,00	0,00	40,90	40,90
5	Bio - Power Sp. z o.o.	Międzyrzec Podlaski	wytwarzanie energii	2 139 900,00	0,00	25,00	25,00

1) Patrz opis w punkcie c) poniżej.

c) zmiany w składzie Grupy Kapitałowej

Połączenia spółek

Połączenia spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zostały opisane w nocie 13.

Sprzedaż spółek

W dniu 16 lutego 2012 roku zawarta została umowa sprzedaży całości akcji jednostki stowarzyszonej WIRBET SA na rzecz THC Fund Management Ltd.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN"), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są również w PLN.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, za wyjątkiem spółek Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. w likwidacji, Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji, Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o. w likwidacji, Multiserwis Sp. z o.o. w likwidacji, Zakład Energetyczny Płock – Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w likwidacji oraz Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. w likwidacji.

W dniu 29 marca 2012 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Multiserwis Sp. z o. o. podjęło uchwałę o jej likwidacji.

W dniu 5 czerwca 2012 roku Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników spółek Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o., Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o. oraz Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. podjęły uchwały o ich likwidacji.

Spółki zostały objęte konsolidacją. Kierując się rodzajem aktywów i zobowiązań wykazanych w sprawozdaniu finansowym przez te spółki przyjęto, że ich wartości ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ENERGA SA nie różnią się istotnie od wartości odzyskiwalnych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia innych okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę ENERGA SA, poza spółkami opisanymi powyżej.

3.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENERGA SA zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa", zaakceptowanym przez Unię Europejską.

Grupa prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości").

Grupa ENERGA SA sporządza statutowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości.

Niniejsze sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE, ma charakter wyłącznie informacyjny, gdyż zgodnie z obecnie obowiązującym prawem bilansowym Grupa nie ma prawa sporządzania sprawozdań skonsolidowanych dla celów statutowych zgodnie z MSSF UE. Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie ujęte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF UE.

3.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą prezentacji niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. W przypadku ENERGA SLOVAKIA s.r.o. walutą prezentacji sprawozdania jednostkowego jest euro. Dla celów niniejszego sprawozdania dane sprawozdawcze ENERGA SLOVAKIA s.r.o. zostały przeliczone na złote polskie w sposób następujący: dane bilansowe, z wyjątkiem kapitałów, odpowiednio według kursu średniego na dzień kończący okres sprawozdawczy, kapitały – według kursu na dzień powstania spółki, dane z rachunku zysków i strat według średniego ważonego kursu za dany okres obrotowy.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu		
Waluta	**30 czerwca 2012**	**31 grudnia 2011**
EURO	4,2613	4,4168

Średnie ważone kursy wymiany za poszczególne lata obrotowe kształtowały się następująco:

Kurs średni w okresie		
Waluta	**1 stycznia - 30 czerwca 2012**	**1 stycznia - 30 czerwca 2011**
EURO	4,2246	3,9673

4. Szacunki

W okresach objętych skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca zmiany metodologii dokonywania istotnych szacunków. Zmiany szacunków wynikały ze zdarzeń, jakie miały miejsce w okresach sprawozdawczych.

Sporządzenie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na przyjęte zasady rachunkowości oraz na wielkości wykazane w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych. Wartości szacunkowe podawane w poprzednich latach obrotowych nie wywierają istotnego wpływu na bieżący okres śródroczny.

5. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły w życie do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania (nie zostały zatwierdzone przez UE):

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 13 „Wycena wartości godziwej"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy"** – Ciężka hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy"** - Podatek odroczony: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"** - kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 "Instrumenty finansowe: prezentacja"** - kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych"** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy"** - Dotacje rządowe dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze"** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych"** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie).

Zarząd nie przewiduje aby wprowadzenie wymienionych wyżej standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości, za wyjątkiem:

- pierwszej fazy MSSF 9, która będzie miała wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu;
- zmian w MSR 19 dotyczących prezentacji zysków i strat aktuarialnych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zgodnie z obecną polityką rachunkowości Grupy wszystkie zyski i straty aktuarialne rozpoznawane są w wyniku netto danego roku obrotowego. Zmiany wprowadzone do MSR 19 nakładają obowiązek ujmowania zysków i strat aktuarialnych w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku wystąpienia w przyszłości znaczących zmian założeń aktuarialnych, wpływ powyższej zmiany na wynik netto Grupy może być istotny.

6. Objaśnienia dotyczące sezonowości i cykliczności działalności w prezentowanym okresie

Sprzedaż energii elektrycznej i cieplnej w ciągu roku podlega wahaniom sezonowym. Sprzedaż energii wzrasta w miesiącach zimowych i spada w miesiącach letnich. Uzależnione jest to od temperatury otoczenia oraz długości dnia. Zakres tych wahań wyznaczają niskie temperatury oraz krótsze dni zimą oraz wyższe temperatury i dłuższe dni latem. Sezonowość sprzedaży energii w znacznie większym stopniu dotyczy drobnych odbiorców niż odbiorców z sektora przemysłowego. Obserwacje z lat ubiegłych wskazują, iż głównie z uwagi na uwarunkowania pogodowe, a także sytuację rynkową związaną z procesem kontraktacji, Grupa ENERGA w pierwszym półroczu osiąga zwykle lepsze wyniki niż w drugim.

7. Istotne zasady rachunkowości

Przy sporządzaniu skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przyjęto takie same ogólne zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku, za wyjątkiem zmian w standardach i interpretacjach zatwierdzonych przez UE, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się po 1 stycznia 2012 roku.

Dla okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2012 roku obowiązują następujące nowe standardy, zatwierdzone przez UE, które Grupa uwzględniła przy sporządzaniu niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji" –** przeniesienia aktywów finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie).

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową, wyniki działalności Grupy, ani też na zakres informacji prezentowanych w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

8. Segmenty działalności

Podstawowy wzór podziału sprawozdawczości zewnętrznej i wewnętrznej Grupy oparty jest na segmentach branżowych. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Grupa wyodrębnia następujące segmenty działalności: dystrybucja energii elektrycznej, odnawialne źródła energii, elektrownie systemowe, CHP, sprzedaż, usługi i pozostałe.

Dane prezentowane dla poszczególnych segmentów uwzględniają wyłączenia transakcji wzajemnych między spółkami Grupy działającymi w obrębie jednego segmentu. Eliminacje transakcji wzajemnych między spółkami Grupy działającymi w obrębie różnych segmentów prezentowane są jako wyłączenia i korekty konsolidacyjne.

Na segment dystrybucja energii elektrycznej składa się działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego - ENERGA - OPERATOR SA, a także działalność bezpośrednio związana z działalnością dystrybucyjną prowadzona przez inne spółki.

Na segment odnawialne źródła energii składa się działalność w zakresie inwestycji w odnawialne źródła wytwórcze oraz wytwarzania energii elektrycznej w źródłach odnawialnych obejmująca elektrownie wodne, farmy wiatrowe i bioelektrownie.

Na segment elektrownie systemowe składa się działalność wytwórcza i inwestycyjna w obszarze elektrowni konwencjonalnych oraz działalność serwisowo - remontowa bezpośrednio związana z wytwarzaniem energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych.

Na segment CHP składa się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrociepłowni oraz działalność polegająca na dystrybucji ciepła.

Na segment sprzedaż składa się działalność związana z handlem energią elektryczną oraz obsługą klienta prowadzona przez spółki ENERGA - OBRÓT SA i ENERGA Obsługa

i Sprzedaż Sp. z o.o. oraz usługi oświetlenia świadczone przez spółkę ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.

Na segment usługi składa się obsługa księgowa i kadrowo – płacowa, działalność teleinformatyczna, zarządzanie projektami inwestycyjnymi, zaopatrzenie oraz wytwarzanie i handel biopaliwami.

Pozostała działalność obejmuje ośrodki hotelarsko – szkoleniowe oraz usługi transportowe. Do segmentu pozostałe zakwalifikowano także jednostkę dominującą.

Powyższy podział na segmenty działalności wprowadzono w roku 2012.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2011 rok zaprezentowano dane dla następujących segmentów: dystrybucja energii elektrycznej, obrót energią i obsługa klienta, wytwarzanie energii (w tym w elektrowniach wodnych) i pozostałe.

Na segment dystrybucja energii elektrycznej składała się działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego - ENERGA - OPERATOR SA, a także działalność bezpośrednio związana z działalnością dystrybucyjną prowadzona przez inne spółki.

Na segment obrót energią i obsługa klienta składała się działalność związana z handlem energią elektryczną oraz obsługą klienta prowadzona przez spółki ENERGA - OBRÓT SA oraz ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.

Na segment wytwarzanie energii składała się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni konwencjonalnej, elektrowni wodnych oraz elektrociepłowni.

Pozostała działalność obejmowała przede wszystkim oświetlenie uliczne, dystrybucję ciepła, wykonawstwo sieciowe, zaopatrzenie, ośrodki szkoleniowe oraz działalność transportową i teleinformatyczną. Do segmentu pozostałe zakwalifikowano także jednostkę dominującą.

Grupa nie prezentuje informacji w podziale na segmenty geograficzne, gdyż działa w jednym segmencie geograficznym jakim jest Polska zarówno z punktu widzenia lokalizacji aktywów, jak i klientów.

W poniższych tabelach przedstawione zostało przyporządkowanie do poszczególnych segmentów branżowych przychodów i kosztów za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2012 roku oraz aktywów i zobowiązań wg stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku wraz z danymi porównywalnymi przekształconymi zgodnie z nowym podziałem segmentów.

Okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2012 roku lub na dzień 30 czerwca 2012 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż	CHP	Elektrownie systemowe	Odnawialne źródła energii	Usługi	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	367 701 450,33	4 700 176 042,44	68 411 484,36	316 166 510,14	124 966 373,54	39 049 076,89	17 117 127,07	5 633 588 064,77	-	5 633 588 064,77
Sprzedaż między segmentami	1 444 250 735,21	291 708 556,24	17 011 653,90	253 604 340,32	206 031 983,98	258 357 372,59	33 293 283,63	2 504 257 925,87	(2 504 257 925,87)	-
Przychody segmentu ogółem	**1 811 952 185,54**	**4 991 884 598,68**	**85 423 138,26**	**569 770 850,46**	**330 998 357,52**	**297 406 449,48**	**50 410 410,70**	**8 137 845 990,64**	**(2 504 257 925,87)**	**5 633 588 064,77**
EBITDA	741 045 897,32	140 508 789,44	8 856 299,23	19 742 828,34	174 243 966,49	6 682 763,85	(29 877 322,15)	1 061 203 222,52	4 391 890,82	1 065 595 113,34
Zysk/ strata z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami/ kosztami finansowymi	445 293 143,45	128 508 734,16	4 662 819,65	(8 815 377,36)	156 629 848,21	838 393,03	(34 133 462,40)	692 984 098,74	20 230 901,57	713 215 000,31
Przychody/ koszty finansowe netto	(77 726 245,72)	4 475 749,65	(2 461 950,66)	(4 513 460,39)	4 544 302,91	324 627,60	827 948 892,90	752 591 916,29	(831 662 794,03)	(79 070 877,74)
Udział w wyniku jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	-	-	(26 514,14)	(26 514,14)
Zysk/ strata przed opodatkowaniem	**367 566 897,73**	**132 984 483,81**	**2 200 868,99**	**(13 328 837,75)**	**161 174 151,12**	**1 163 020,63**	**793 815 430,50**	**1 445 576 015,03**	**(811 458 406,60)**	**634 117 608,43**
Podatek dochodowy	65 852 767,19	26 355 527,21	8 789,68	1 588 816,79	31 073 625,58	1 254 376,90	(5 129 994,19)	121 003 909,16	4 187 556,73	125 191 465,89
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/ strata netto za rok obrotowy	**301 714 130,54**	**106 628 956,60**	**2 192 079,31**	**(14 917 654,54)**	**130 100 525,54**	**(91 356,27)**	**798 945 424,69**	**1 324 572 105,87**	**(815 645 963,33)**	**508 926 142,54**
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	10 255 944 795,43	2 263 623 318,87	268 694 526,41	1 063 277 252,42	658 361 526,73	292 611 349,63	8 344 265 220,77	23 146 777 990,26	(9 024 628 923,65)	14 122 149 066,61
Udział w jednostce stowarzyszonej	-	-	-	-	2 733 572,94	-	37 285 400,00	40 018 972,94	-	40 018 972,94
Aktywa ogółem	**10 255 944 795,43**	**2 263 623 318,87**	**268 694 526,41**	**1 063 277 252,42**	**661 095 099,67**	**292 611 349,63**	**8 381 550 620,77**	**23 186 796 963,20**	**(9 024 628 923,65)**	**14 162 168 039,55**
Zobowiązania ogółem	**4 526 095 203,03**	**1 547 128 573,50**	**73 955 576,38**	**374 605 974,52**	**152 062 283,43**	**162 333 172,00**	**3 068 629 345,91**	**9 904 810 128,77**	**(3 551 376 223,76)**	**6 353 433 905,01**

Okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2012 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż	CHP	Elektrownie systemowe	Odnawialne źródła energii	Usługi	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Pozostałe informacje dotyczące segmentu:										
Nakłady inwestycyjne:										
- na rzeczowe aktywa trwałe	572 594 411,89	8 986 954,88	27 814 310,63	61 054 047,55	20 715 935,52	23 622 119,49	3 960 142,48	718 747 922,44	(6 678 003,84)	712 069 918,60
- na wartości niematerialne i prawne	39 346 610,41	1 134 359,98	94 617,68	30 047 018,44	166 073,91	2 345 265,68	11 047 629,92	84 181 576,02	4 692 457,38	88 874 033,40
- na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	277 029 012,05	9 870 415,68	4 054 047,59	28 292 601,77	17 429 679,06	4 539 110,27	1 580 118,59	342 794 985,01	(16 602 477,64)	326 192 507,37
Amortyzacja wartości niematerialnych	18 710 570,14	2 129 639,60	139 431,99	265 603,93	184 439,22	1 202 800,10	2 504 428,12	25 136 913,10	775 132,99	25 912 046,09
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	13 171,68	-	-	-	-	102 460,45	171 593,54	287 225,67	(11 666,10)	275 559,57
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	-	-	37 712,59	(184 979,34)	-	(3 331,30)		(150 598,05)	-	(150 598,05)
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów	(529 156,97)	16 268 063,24	(2 750,32)	(874 654,59)	-	610 154,19	(11 546,96)	15 460 108,59	(1 044 777,58)	14 415 331,01
Pozostałe koszty niepieniężne , w tym:										
- rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	16 855 073,92	1 870 385,36	755 403,76	6 461 282,77	787 697,81	2 446 531,44	365 600,68	29 541 975,74	-	29 541 975,74
- nagrody jubileuszowe	6 519 864,90	1 579 843,25	402 800,00	3 977 526,52	497 654,00	1 320 844,82	54 460,00	14 352 993,49	-	14 352 993,49
- pozostałe rezerwy	10 745 811,90	540 595 719,28	565 975,00	(72 829,73)	(592 930,02)	1 652 314,74	-	552 894 061,17	(126 481 408,23)	426 412 652,94

Okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2011 roku lub na dzień 31 grudnia 2011 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż	CHP	Elektrownie systemowe	Odnawialne źródła energii	Usługi	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	279 981 561,36	4 403 153 767,93	63 705 898,46	250 165 649,05	32 063 145,04	45 605 436,52	11 578 719,72	5 086 254 178,08	-	5 086 254 178,08
Sprzedaż między segmentami	1 363 894 543,91	337 250 948,01	16 610 384,53	341 012 965,33	253 448 729,30	180 058 968,39	47 690 373,37	2 539 966 912,84	(2 539 966 912,84)	-
Przychody segmentu ogółem	**1 643 876 105,27**	**4 740 404 715,94**	**80 316 282,99**	**591 178 614,38**	**285 511 874,34**	**225 664 404,91**	**59 269 093,09**	**7 626 221 090,92**	**(2 539 966 912,84)**	**5 086 254 178,08**
EBITDA	476 945 204,09	71 098 426,89	10 531 752,99	91 762 661,79	244 567 970,54	4 482 941,39	(674 322,70)	898 714 634,99	(18 495 236,51)	880 219 398,48
Zysk/ strata z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami/ kosztami finansowymi	212 732 571,90	56 421 817,83	7 296 101,80	63 779 288,95	228 178 424,28	1 610 267,21	(11 351 140,69)	558 667 331,28	(2 887 857,05)	555 779 474,23
Przychody / koszty finansowe netto	(14 706 307,08)	14 581 548,46	1 769 042,90	1 595 303,94	5 012 527,43	710 435,90	778 794 729,10	787 757 280,65	(784 941 538,88)	2 815 741,77
Udział w wyniku jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	-	-	899 824,98	899 824,98
Zysk/ strata przed opodatkowaniem	**198 026 264,82**	**71 003 366,29**	**9 065 144,70**	**65 374 592,89**	**233 190 951,71**	**2 320 703,11**	**767 443 588,41**	**1 346 424 611,93**	**(786 929 570,95)**	**559 495 040,98**
Podatek dochodowy	26 779 905,34	15 011 397,75	1 495 373,96	12 793 733,13	46 312 146,77	1 901 237,82	(2 485 214,20)	101 808 580,57	(2 235 635,82)	99 572 944,75
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/ strata netto za rok obrotowy	**171 246 359,48**	**55 991 968,54**	**7 569 770,74**	**52 580 859,76**	**186 878 804,94**	**419 465,29**	**769 928 802,61**	**1 244 616 031,36**	**(784 693 935,13)**	**459 922 096,23**
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	9 825 110 945,78	2 226 548 979,79	219 725 545,67	1 146 868 600,92	835 414 538,01	295 075 419,71	7 256 361 392,50	21 805 105 422,38	(8 170 675 354,18)	13 634 430 068,20
Udział w jednostce stowarzyszonej	-	-	-	-	2 750 363,35	-	47 854 451,76	50 604 815,11	(7 071 695,87)	43 533 119,24
Aktywa ogółem	**9 825 110 945,78**	**2 226 548 979,79**	**219 725 545,67**	**1 146 868 600,92**	**838 164 901,36**	**295 075 419,71**	**7 304 215 844,26**	**21 855 710 237,49**	**(8 177 747 050,05)**	**13 677 963 187,44**
Zobowiązania ogółem	**4 146 801 000,69**	**1 477 188 384,50**	**73 364 165,69**	**427 959 778,49**	**163 311 617,15**	**196 725 336,98**	**2 132 950 182,83**	**8 618 300 466,33**	**(2 857 053 202,66)**	**5 761 247 263,67**

Okres 6 miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2011 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż	CHP	Elektrownie systemowe	Odnawialne źródła energii	Usługi	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
Pozostałe informacje dotyczące segmentu:										
Nakłady inwestycyjne:										
- na rzeczowe aktywa trwałe	478 106 063,94	8 113 296,51	5 127 163,19	30 171 115,59	15 514 763,78	3 478 196,68	594 450,14	541 105 049,83	(57 879 546,51)	483 225 503,32
- na wartości niematerialne i prawne	47 621 273,44	3 230 515,88	222 795,89	18 154,00	158 912,23	203 839,25	23 279 819,26	74 735 309,95	(33 460 801,89)	41 274 508,06
- na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-	285 000,00	-	285 000,00	-	285 000,00
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	250 450 762,51	9 711 396,66	3 070 736,58	27 851 133,75	16 248 939,58	2 590 466,89	2 217 964,91	312 141 400,88	(15 490 688,05)	296 650 712,83
Amortyzacja wartości niematerialnych	13 761 869,67	4 965 212,40	164 914,61	132 239,09	140 606,68	282 207,29	8 283 534,00	27 730 583,74	(116 691,41)	27 613 892,33
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	175 319,08	175 319,08	-	175 319,08
Opisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	-	(200 503,97)	(44 343,51)	-	-	-	-	(244 847,48)	-	(244 847,48)
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów	11 781,96	14 632 251,97	(384 950,62)	(13 000,00)	-	37 274,01	102 122,74	14 385 480,06	(120 000,00)	14 265 480,06
Pozostałe koszty niepieniężne , w tym:										
- rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	1 161 025,20	8 378,72	69 176,34	-	29 646,49	-	58 993,02	1 327 219,76	-	1 327 219,76
- nagrody jubileuszowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- pozostałe rezerwy	(10 538 498,61)	415 822 666,07	-	(341 739,03)	(95 160,26)	(2 710 131,66)	-	402 137 136,51	(91 753 139,59)	310 383 996,92

9. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty własne	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Bilans otwarcia	**89 877 929,54**	**8 327 108 630,49**	**2 674 620 157,18**	**208 081 377,74**	**351 129 810,54**	**674 573 366,39**	**12 325 391 271,88**
Zakup bezpośredni *	21 348 825,18	2 206 167,56	3 054 768,78	3 826 426,71	2 128 359,74	667 498 582,67	700 063 130,64
Rozliczenie środków trwałych w budowie	676 202,43	278 488 043,01	121 595 284,25	18 683 169,58	35 944 969,79	(455 387 669,06)	-
Sprzedaż, zbycie	(54 406,39)	(846 845,85)	(1 728 888,32)	(2 241 173,13)	(3 078 413,33)	(6 898 489,21)	(14 848 216,23)
Likwidacja	-	(2 835 609,26)	(4 787 684,51)	(296 773,49)	(15 029 041,38)	(600 880,21)	(23 549 988,85)
Przemieszczenia między grupami	-	(33 957,08)	3 234 214,14	-	(3 240 491,68)	40 234,62	-
Nieodpłatne otrzymanie	-	701 446,08	-	-	-	-	701 446,08
Przeniesienie z aktywów inwestycyjnych	-	221 854,77	-	-	-	-	221 854,77
Skapitalizowane koszty finansowania	-	-	-	-	-	4 003 719,61	4 003 719,61
Rozliczenie zaliczek	-	-	-	-	-	8 003 068,35	8 003 068,35
Pozostałe zmiany wartości	5 234,00	(5 679 144,99)	(2 316 874,45)	(31 687,06)	(216 667,98)	12 987 314,76	4 748 174,28
Bilans zamknięcia	**111 853 784,76**	**8 599 330 584,73**	**2 793 670 977,07**	**228 021 340,35**	**367 638 525,70**	**904 219 247,92**	**13 004 734 460,53**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Bilans otwarcia	**-**	**(2 170 224 144,49)**	**(782 628 193,81)**	**(82 333 477,42)**	**(138 827 740,83)**	**(714 264,91)**	**(3 174 727 821,46)**
Amortyzacja za okres	-	(198 590 006,57)	(88 688 365,20)	(16 857 018,49)	(22 057 117,11)	-	(326 192 507,37)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	(20 006,95)	-	-	(4 850,00)	(24 856,95)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	184 979,34	4 362,73	-	-	66 356,00	255 698,07
Sprzedaż, zbycie	-	182 883,89	1 514 791,36	2 096 950,78	3 010 477,52	-	6 805 103,55
Likwidacja	-	2 068 059,02	2 799 197,00	211 104,21	11 303 566,46	-	16 381 926,69
Przemieszczenia między grupami	-	-	(522 035,78)	-	522 035,78	-	-
Przeniesienie z aktywów inwestycyjnych	-	16 978,54	-	-	-	-	16 978,54
Pozostałe zmiany wartości	-	2 084 252,36	1 443 824,19	43 513,85	158 987,26	-	3 730 577,66
Bilans zamknięcia	**-**	**(2 364 276 997,91)**	**(866 096 426,46)**	**(96 838 927,07)**	**(145 889 790,92)**	**(652 758,91)**	**(3 473 754 901,27)**
Wartość netto na początek okresu	**89 877 929,54**	**6 156 884 486,00**	**1 891 991 963,37**	**125 747 900,32**	**212 302 069,71**	**673 859 101,48**	**9 150 663 450,42**
Wartość netto na koniec okresu	**111 853 784,76**	**6 235 053 586,82**	**1 927 574 550,61**	**131 182 413,28**	**221 748 734,78**	**903 566 489,01**	**9 530 979 559,26**

** w tym środki trwałe w budowie wytworzone we własnym zakresie w kwocie 86 271 872,49 zł*

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 30 czerwca 2012 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wyniosła 6,9 mln zł, a na dzień 31 grudnia 2011 roku wyniosła 3,2 mln zł.

Wartość bilansowa środków trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań została ujawniona w nocie 17.3.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w okresie zakończonym 30 czerwca 2012 roku wyniosła 5,3 mln zł (w okresie zakończonym 30 czerwca 2011 roku skapitalizowane koszty finansowania wyniosły 7,8 mln zł).

10. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych wynegocjowanych z bankami, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się także jednostki uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading SFIO.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Tytuł	Stan na 30 czerwca 2012	Stan na 31 grudnia 2011
Środki pieniężne w banku i w kasie	216 656 126,45	152 164 830,19
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	412 596 334,21	429 921 501,67
Jednostki uczestnictwa w funduszach płynnościowych	1 020 452 896,64	1 193 958 370,87
Inne	113 549,86	1 229 473,96
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	**1 649 818 907,16**	**1 777 274 176,69**
Z tytułu różnic kursowych i odsetek	(4 019 354,41)	(14 099 878,41)
Kredyt w rachunku bieżącym	(50 694 066,04)	(7 633 181,76)
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych	**1 595 105 486,71**	**1 755 541 116,52**

11. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej, przez liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących na koniec okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

Tytuł	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2012	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2011
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej	**508 108 175,57**	**426 338 044,40**
Liczba akcji zwykłych na koniec okresu obrotowego	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Zysk na jedną akcję (zwykły i rozwodniony)	**0,10**	**0,09**

W prezentowanych okresach efekt rozwodnienia nie wystąpił.

12. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

Tytuł	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2012	Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2011
Dywidendy zadeklarowane w okresie		
dywidenda zadeklarowana przez jednostki zależne	8 183 902,21	40 393 602,56
dywidenda zadeklarowana przez jednostkę dominującą	645 944 697,84	149 064 161,04
Razem	**654 128 600,05**	**189 457 763,60**

Łączna kwota dywidend wypłaconych w okresie sprawozdawczym przez spółki Grupy Kapitałowej wyniosła 31 tys. zł (kwota dywidend wypłaconych w okresie porównywalnym wyniosła 173,8 miliona zł).

13. Połączenia jednostek gospodarczych

W I półroczu 2012 roku kontynuowany był proces restrukturyzacji Grupy Kapitałowej.

W dniu 23 stycznia 2012 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek zaopatrzeniowych: Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o., gdzie Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o. był spółką przejmującą a pozostałe jednostki spółkami przejmowanymi.

Problematykę przejęć i połączeń jednostek gospodarczych zasadniczo reguluje standard MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych". Jednakże standard ten wyłącza ze swojego zakresu transakcje pomiędzy jednostkami pozostającymi pod wspólną kontrolą. W przeprowadzonych w I kwartale 2012 roku połączeniach nie nastąpiła zmiana kontroli nad żadną spółką Grupy, w związku z czym transakcje spełniają w ocenie jednostki dominującej definicję transakcji pod wspólną kontrolą i jest wyłączona z zakresu MSSF 3.

Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami

poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10-12. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie zgodnie z MSSF obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna reprezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Do rozliczenia połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą Spółka przyjęła metodę łączenia udziałów.

U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tą samą jednostkę i w związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Zatem sprawozdanie przygotowywane jest tak jakby łączące się podmioty były zawsze ze sobą połączone.

14. Rezerwy

14.1. Zmiany stanu rezerw

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe	Roszczenia od kontrahentów	Na spory sądowe	Sprawy pracownicze	Na rekultywację składowisk popiołów	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw	Rezerwa na restrukturyzację	Inne rezerwy	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2012 roku	**439 353 876,43**	**214 992 885,46**	**6 161,09**	**76 764 633,28**	**3 115 187,49**	**4 754 360,00**	**31 014 512,89**	**268 647 396,17**	**64 142 658,71**	**37 264 442,79**	**1 140 056 114,31**
Koszty bieżącego zatrudnienia	15 364 245,80	8 750 205,99	-	-	-	-	-	-	-	-	24 114 451,79
Zyski i straty aktuarialne	360 954,67	256 302,90	-	-	-	-	-	-	-	-	617 257,57
Wypłacone świadczenia	(6 794 358,13)	(5 060 571,66)	-	-	-	-	-	-	-	-	(11 854 929,79)
Koszty przeszłego zatrudnienia	1 327 219,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 327 219,77
Koszty odsetek	12 489 555,50	5 346 484,60	-	-	-	-	-	-	-	-	17 836 040,10
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	-	103 130,48	20 053 546,14	-	-	-	354 055 656,37	10 362 931,00	56 835 228,45	441 410 492,44
Rozwiązane	-	-	-	(4 057 475,44)	(27 013,71)	-	(44 858,41)	(2 907 578,74)	(7 308 413,20)	(652 500,00)	(14 997 839,50)
Wykorzystane	-	-	(6 161,09)	(847 894,76)	(628 079,32)	-	(30 665 654,48)	(257 951 427,61)	(45 973 103,27)	(29 488 674,35)	(365 560 994,88)
Na dzień 30 czerwca 2012 roku	**462 101 494,04**	**224 285 307,29**	**103 130,48**	**91 912 809,22**	**2 460 094,46**	**4 754 360,00**	**304 000,00**	**361 844 046,19**	**21 224 073,24**	**63 958 496,89**	**1 232 947 811,81**
Krótkoterminowe na dzień 30 czerwca 2012 roku	**16 740 247,19**	**19 389 616,02**	**103 130,48**	**91 912 809,22**	**2 460 094,46**	**-**	**304 000,00**	**361 844 046,19**	**20 006 812,24**	**63 958 496,89**	**576 719 252,69**
Długoterminowe na dzień 30 czerwca 2012 roku	**445 361 246,85**	**204 895 691,27**	**-**	**-**	**-**	**4 754 360,00**	**-**	**-**	**1 217 261,00**	**-**	**656 228 559,12**

14.2. Opis istotnych tytułów rezerw

a) Rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia i nagrody jubileuszowe

Grupa ustala rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe w wysokości obliczonej metodami aktuarialnymi. Wartość rezerw wykazana w niniejszym sprawozdaniu finansowym pochodzi z projekcji rezerw na dzień 30 czerwca 2012 roku wykonanej przez niezależnego aktuariusza. Projekcji dokonano na podstawie uprzednio wyliczonych kwot rezerw na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz w oparciu o główne założenia zastosowane na ten dzień.

b) Rezerwy na spory sądowe

Główną pozycję rezerw na spory sądowe stanowią rezerwy na roszczenia dotyczące infrastruktury energetycznej posadowionej na prywatnym gruncie (patrz opis w nocie 20.5). Pozostała część rezerw utworzona została na roszczenie z tytułu zmiany cen i stawek za energię elektryczną oraz roszczeń o wypłatę odszkodowań.

c) Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

W przypadku nadwyżki emisji CO2 ponad posiadane certyfikaty na dzień bilansowy, tworzona jest rezerwa w oparciu o rzeczywiste wykorzystanie praw, bazująca na cenie rynkowej prawa na dzień wyceny rezerwy (zakładając że posiadane certyfikaty są wykorzystywane w pierwszej kolejności a rezerwa jest tworzona po wykorzystaniu wszystkich posiadanych certyfikatów).

d) Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw

W przypadku wystąpienia niedoboru świadectw pochodzenia energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych lub z kogeneracji, który nie został pokryty poprzez zakup świadectw na rynku lub opłatę zastępczą, tworzy się rezerwę na pokrycie tego niedoboru.

e) Rezerwa na restrukturyzację

W I półroczu 2012 roku kontynuowane były programy dobrowolnych odejść pracowników („PDO") uruchomione w spółkach Grupy w latach 2010-2011. Grupa ujmuje rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie PDO w oparciu o przewidywaną liczbę pracowników, którzy skorzystają z programu oraz oszacowanej wartości odprawy.

f) Pozostałe rezerwy

Jako pozostałe Grupa prezentuje głównie rezerwy dotyczące podatku akcyzowego stanowiącego obowiązek podatkowy od ilości sprzedanej energii elektrycznej do odbiorcy końcowego oraz korekty podatku CIT za lata ubiegłe.

15. Zobowiązania inwestycyjne

Zakup udziałów w OPEC Sp. z o.o.

W dniu 25 lutego 2009 roku ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA zostały inwestorem strategicznym w Ostrołęckim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej Sp. z o. o.

Umowa zakupu udziałów zakłada realizację programu inwestycyjnego w zakresie rozwoju ciepłownictwa na terenie miasta Ostrołęka. ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA zobowiązały się, że w ciągu 10 lat zainwestują nie mniej niż 320 mln zł w rozwój sieci dystrybucyjnej i produkcję energii cieplnej.

W dniu 3 lipca 2012 roku ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA podpisała z wykonawcą umowę na realizację projektu inwestycyjnego o nazwie „Zobowiązania inwestycyjne na rzecz ENERGA OPEC Sp. z o.o. – Budowa źródła ciepła dla miasta Ostrołęki". Budowa nowego źródła ciepła o mocy 190 MW ma się zakończyć w I kwartale 2014 roku, a wartość zawartego kontraktu sięgnie 160,0 mln zł.

Do 30 czerwca 2012 roku łączne nakłady dotyczące inwestycji związanych z rozwojem ciepłownictwa w Ostrołęce wyniosły 9,6 mln zł.

Przebudowa sieci ciepłowniczej ENERGA OPEC Sp. z o.o.

W dniu 12 września 2011 roku spółka zależna ENERGA OPEC Sp. z o.o. zawarła z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie umowę o dofinansowanie na realizację projektu „Przebudowa sieci ciepłowniczej w ENERGA OPEC Sp. z o.o. w Ostrołęce", którego celem jest ograniczenie strat przesyłu. Realizacja projektu planowana jest na lata 2011 – 2013, przy założonym całkowitym koszcie 33,8 mln zł. Dofinansowanie dla spółki wynosić będzie 85% wydatków kwalifikowalnych, których maksymalna kwota wynosi 18,7 mln zł. Do 30 czerwca 2012 roku spółka poniosła w ramach projektu nakłady w wysokości 1,6 mln zł.

Zobowiązania Operatora Systemu Dystrybucyjnego

ENERGA – OPERATOR SA (Operator Systemu Dystrybucyjnego) prowadzi swoją działalność w oparciu o Ustawę Prawo Energetyczne oraz posiadaną koncesję. Z obu dokumentów wynikają obowiązki określające m.in. konieczność dostarczania energii elektrycznej w sposób ciągły i bezpieczny oraz przyłączanie nowych podmiotów do sieci. Ustawa Prawo Energetyczne nakłada także na przedsiębiorstwo konieczność sporządzania planów rozwoju określających zakres rzeczowy i finansowy nakładów inwestycyjnych, które to plany podlegają następnie uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki. Uzgodniony plan rozwoju stanowi zobowiązanie inwestycyjne ENERGA – OPERATOR SA. Planowane nakłady na lata 2012 – 2015 wynoszą odpowiednio: 2012 – 1 418 mln zł, 2013 – 1 430 mln zł, 2014 –1 346 mln zł, 2015 – 1 353 mln zł. W I półroczu 2012 roku zrealizowano nakłady inwestycyjne w kwocie 638 mln zł.

Charakter zobowiązania inwestycyjnego ma także program modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej finansowany przez Międzynarodowe Inwestycje Finansowe. Patrz nota 20.1.

Umowa o świadczenie usługi „praca interwencyjna"

Spółka zależna ENERGA Hydro Sp. z o.o. świadczy na rzecz PSE – Operator S.A. usługę „praca interwencyjna". Usługa polega na dysponowaniu oraz wykorzystywaniu jednostek wytwórczych ENERGA Hydro Sp. z o.o. przez PSE – Operator S.A. do interwencyjnego równoważenia bilansu mocy czynnej i biernej oraz sterowania rozpływami mocy w sieci elektroenergetycznej Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE), w celu zapewnienia bieżącego bezpieczeństwa pracy KSE.

Umowa o świadczenie usługi przewiduje przystosowanie jednostek wytwórczych w celu zapewnienia właściwych parametrów świadczonej usługi, w ramach modernizacji realizowanej zgodnie z przewidzianym harmonogramem. Ustalono, że łączne nakłady na modernizację elektrowni Żydowo wynosić będą 134,3 mln zł, z czego do 30 czerwca 2012 roku poniesiono nakłady w wysokości 96,0 mln zł, zaś pozostałe planowane nakłady wyniosą 38,3 mln zł.

Program emisji obligacji na finansowanie modernizacji związany z uzyskanym finansowaniem zewnętrznym, o którym mowa w nocie 20.1, ma również charakter zobowiązania inwestycyjnego.

Program inwestycyjny ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

Charakter zobowiązania inwestycyjnego ma także program emisji obligacji na finansowanie inwestycji realizowanych przez spółkę zależną ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. obejmujących budowę nowego bloku energetycznego oraz modernizację kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy. Łączne planowane nakłady inwestycyjne wynoszą 224,5 mln zł, z czego do 30 czerwca 2012 roku poniesiono nakłady w wysokości 63,3 mln zł. Program emisji obligacji jest związany z uzyskanym finansowaniem zewnętrznym, o którym mowa w nocie 20.1.

Projekt Ostrołęka C

Zawiązana w 2010 roku spółka zależna Elektrownia Ostrołęka SA została utworzona w celu budowy i eksploatacji nowego bloku energetycznego o mocy ok. 850 - 1000 MWe w Ostrołęce. W dniu 1 lutego 2012 roku spółka zawarła umowę z firmą inżyniersko - konsultingową o świadczenie usługi inżyniera kontraktu przy realizacji inwestycji. Usługi będą realizowane w szacowanym przez strony okresie 90 miesięcy od daty zawarcia umowy. Wynagrodzenie za wykonane usługi wynosi 15 mln zł, z czego do 30 czerwca 2012 roku spółka poniosła nakłady w wysokości 353 tys. zł.

16. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z jednostkami powiązanymi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

16.1. Transakcje z udziałem członków Zarządu i Rad Nadzorczych

W trakcie okresu sprawozdawczego nie wystąpiły pożyczki udzielone ani inne transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej ENERGA SA.

Wartość wynagrodzeń wypłaconych członkom Zarządów i Rad Nadzorczych spółek Grupy Kapitałowej ENERGA SA w I półroczu 2012 roku wyniosła 11,6 mln zł (z czego 0,4 mln zł zostało wypłacone przez jednostkę dominującą).

16.2. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Jednostką nadrzędną Grupy jest Skarb Państwa, w związku z tym, inne spółki Skarbu Państwa są traktowane przez Grupę jako jednostki powiązane. Spółki Grupy ENERGA SA identyfikują transakcje z około 30 spółkami Skarbu Państwa, z którymi obroty spółek Grupy są największe. Łączna wartość transakcji z tymi jednostkami została przedstawiona w tabeli poniżej. Transakcje zostały przeprowadzone na warunkach rynkowych. Dotyczą one przede wszystkim zakupów i sprzedaży usług dystrybucyjnych, sprzedaży energii elektrycznej oraz zakupu węgla.

Stan na	Należności	Zobowiązania
30 czerwca 2012	141 779 875,46	24 121 984,33
31 grudnia 2011	117 021 111,49	63 850 236,47

Okres	Przychody	Koszty
Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2012	504 785 132,81	546 442 997,33
Okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2011	480 311 315,87	599 320 760,53

16.3. Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi

	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Soen Sp. z o.o.	808 414,91	1 630 334,75	346 571,23	342 256,40
Przedsiębiorstwo Produkcji Strunebetonowych Żerdzi Wirowanych "Wirbet" SA	220 626,49	351 137,18	-	-
Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa Spółka Akcyjna	-	1 210 035,91	121,73	-
Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	13 700 681,25	-	2 315 281,38	59 692,61
Razem	**14 729 722,65**	**3 191 507,84**	**2 661 974,34**	**401 949,01**

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły przeterminowane należności ani zaległe zobowiązania w transakcjach z jednostkami stowarzyszonymi.

17. Instrumenty finansowe

17.1. Wartość bilansowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Tytuł	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011
Klasy instrumentów finansowych		
Lokaty i depozyty	64 770,01	143 390,14
Udziały i akcje (niekonsolidowane)	1 911 387,59	10 138 049,90
Udziały i akcje w spółkach stowarzyszonych	46 966 995,28	43 533 119,24
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności	1 421 505 651,40	1 519 992 847,68
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, w tym:	1 649 818 907,16	1 777 274 176,69
Jednostki uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading SFIO	1 020 452 896,64	1 193 958 370,87
Należności z tytułu leasingu	120 608,04	123 621,09
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych	1 066 013,91	1 758 911,08
Instrumenty pochodne (aktywa)	-	1 696 200,60
Razem aktywa	**3 121 454 333,39**	**3 354 660 316,42**
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 008 641 151,22	1 003 929 250,73
Kredyty i pożyczki	1 139 329 677,99	937 638 782,76
Kredyty w rachunku bieżącym	50 694 066,04	7 633 181,76
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	538 685 306,21	720 610 158,00
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	11 296 625,49	4 955 175,73
Pozostałe zobowiązania finansowe*	658 762 530,83	6 676 374,45
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych	70 847 512,59	166 281 846,24
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	686 282,37	240 702,20
Razem zobowiązania	**3 478 943 152,74**	**2 847 965 471,87**
Razem	**6 600 397 486,13**	**6 202 625 788,29**
Kategorie instrumentów finansowych		
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	1 651 795 064,76	1 789 251 817,33
Pożyczki i należności	1 422 571 665,31	1 521 751 758,76
Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	47 087 603,32	43 656 740,33
Razem aktywa	**3 121 454 333,39**	**3 354 660 316,42**
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	686 282,37	240 702,20
Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	3 466 960 244,88	2 842 769 593,94
Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39	11 296 625,49	4 955 175,73
Razem zobowiązania	**3 478 943 152,74**	**2 847 965 471,87**

* Pozostałe zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania z tytułu dywidendy w łącznej kwocie 654 261 tys. zł.

17.2. Opis istotnych pozycji instrumentów finansowych – kredyty i pożyczki

	Kredyty i Pożyczki
Waluta	PLN
Stopa Referencyjna	WIBOR, Stopa redyskontowa
Wartość kredytu/ pożyczki na 30 czerwca 2012	
w walucie	2 198 664 895,25
w złotych	2 198 664 895,25
Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:	
do 1 roku (krótkoterminowe)	187 689 402,25
od 1 roku do 2 lat	239 024 624,58
od 2 lat do 3 lat	247 046 570,79
od 3 lat do 5 lat	502 263 101,75
powyżej 5 lat	1 022 641 195,88

Szczegółowe informacje dotyczące pozyskanego finansowania zewnętrznego zostały opisane w nocie 20.1.

17.3. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na dzień bilansowy aktywa o następującej wartości stanowiły zabezpieczenia spłaty zobowiązań lub zobowiązań warunkowych:

Grupa aktywów na których dokonano zabezpieczenia	Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty zobowiązań	Rodzaj zabezpieczonego zobowiązania	Wartość bilansowa zabezpieczonego zobowiązania	Limit zabezpieczonego zobowiązania
Nieruchomości	83 443 226,14	kredyty i pożyczki	28 000 000,00	63 773 000,00
Należności	2 576 420,48	kredyty i pożyczki	2 576 420,48	22 920 720,00
Środki pieniężne	152 633 959,32	zabezpieczenie kontraktów	141 119,37	408 565 091,32
Razem	**238 653 605,94**		**30 717 539,85**	**495 258 811,32**

Przedstawione zabezpieczenia dotyczą przede wszystkim pożyczki udzielonej spółkom Grupy Kapitałowej ENERGA SA przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska oraz kredytów i gwarancji udzielonych przez banki Pekao SA, Deutsche Bank Polska SA, ING Bank Śląski SA, Nordea Bank Polska S.A. i PKO Bank Polski SA.

Poza przedstawionymi zabezpieczeniami, spółki Grupy wystawiły także weksle in blanco, jako zabezpieczenie umów kredytowych, leasingowych oraz na zabezpieczenie wierzytelności.

18. Aktywa i zobowiązania warunkowe

18.1. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe na dzień bilansowy przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania z tytułu	Stan na 30 czerwca 2012	Stan na 31 grudnia 2011
gwarancji	438 001 211,52	498 799 625,58
weksli	99 119 285,35	94 630 540,04
spraw przeciwko jednostkom powiązanym	63 002 421,65	62 038 518,31
inne	29 294 769,73	19 708 756,14
Razem	**629 417 688,25**	**675 177 440,07**

18.2. Aktywa warunkowe

W 2011 roku Grupa rozpoznała aktywo warunkowe w wysokości 32,2 mln zł, które dotyczy odsetek ustawowych naliczonych przez spółkę zależną ENERGA – OPERATOR SA od zasądzonej przez Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny kwoty 123,0 mln zł w sprawie z powództwa PSE Operator SA przeciwko ENERGA – OPERATOR SA.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku Grupa nie rozpoznała innych istotnych aktywów warunkowych.

19. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym

Poza uruchomionym w lipcu 2012 roku finansowaniu opisanym w nocie 20.1, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia po dniu bilansowym, które wymagałyby wprowadzenia zmian do ksiąg i/lub dodatkowych ujawnień.

20. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy

20.1. Pozyskanie finansowania zewnętrznego

Kredyty na finansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA

W latach 2009 – 2010 ENERGA SA wraz ze spółką zależną ENERGA-OPERATOR SA zawarły następujące umowy kredytowe z przeznaczeniem na sfinansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA w latach 2009 -2012[1], związanego z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej:

1. umowa z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 1 050,0 mln zł, zawarta w dniu 16 grudnia 2009 roku;
2. umowa z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z limitem 800,0 mln zł, zawarta w dniu 29 kwietnia 2010 roku;

[1] Pierwotnie zakładany okres inwestycji obejmował lata 2009-2011. W związku z niemożnością wykonania zakładanego poziomu wydatków inwestycyjnych w strukturze i okresach wstępnie założonych, część nakładów inwestycyjnych została przesunięta na rok 2012.

3. umowa z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 200,0 mln zł, zawarta dnia 30 kwietnia 2010 roku.

Łączna kwota pozyskanego i w pełni wykorzystanego na dzień 30 czerwca 2012 roku finansowania to 2 050 mln zł.

Podpisane umowy kredytowe mają charakter długoterminowych zobowiązań inwestycyjnych - zadłużenie może być spłacane do roku 2025. Umowy kredytowe są niezabezpieczone na aktywach kredytobiorców i opierają się przede wszystkim na kowenantach finansowych.

Kredyty w NORDEA Bank Polska S.A.

W latach 2010-2011 ENERGA SA zawarła następujące umowy kredytowe z NORDEA Bank Polska S.A.:

1. umowę kredytu inwestycyjnego z dnia 8 września 2010, w kwocie 100,0 mln zł, z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 7 września 2015 roku. W 2011 roku uruchomiona została I transza finansowania w wysokości 70,0 mln zł, zaś 29 czerwca 2012 roku II transza w wysokości 30,0 mln zł.
2. umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 160,0 mln zł, z dnia 17 grudnia 2010 roku, z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy oraz budowie nowego bloku energetycznego. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 16 grudnia 2015 roku. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2011 roku kredyt nie został uruchomiony. Pierwsza transza finansowania w kwocie 25,2 mln zł została uruchomiona 6 marca 2012 roku. Kolejne transze finansowania przewidziane są do realizacji w II półroczu 2012 roku.
3. umowę o aranżację kredytów dla spółek z Grupy ENERGA, z dnia 24 czerwca 2010 roku, z łącznym limitem 75,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym, odnawialnych i nieodnawialnych z terminem spłaty do 12 miesięcy oraz kredytów inwestycyjnych, których termin spłaty nie przekracza terminu obowiązywania limitu kredytowego, tj. 29 czerwca 2015 roku. Na dzień 30 czerwca 2012 roku uruchomiono finansowania na łączną kwotę 56,0 mln zł, z czego wykorzystanych zostało 26,3 mln zł.
4. umowę ramową o udzielanie gwarancji bankowych dla spółek z Grupy ENERGA, z dnia 8 września 2010 roku, z łącznym limitem 5,0 mln zł. Na dzień 30 czerwca 2012 roku wykorzystano limit w wysokości 3,3 mln zł.
5. umowę o aranżację kredytów dla ENERGA SA, z dnia 12 października 2011 roku, z limitem 300,0 mln zł. Środki w ramach umowy mogą być wykorzystane na finansowanie działalności bieżącej lub inwestycje kapitałowe. Okres obowiązywania limitu kredytowego kończy się dnia 11 października 2016 roku. W dniu 29 czerwca

2012 roku uruchomiono finansowanie w rachunku bieżącym w kwocie 150,0 mln zł. W dniu 16 lipca 2012 r. uruchomiono finansowanie w formie kredytu obrotowego odnawialnego na kolejne 150,0 mln zł.

Zabezpieczeniem wszystkich wyżej wymienionych umów są kowenanty finansowe oraz w przypadku umów ramowych solidarna odpowiedzialność ENERGA SA za zobowiązania spółek z Grupy ENERGA ustanowiona na zasadzie przystąpienia do długu.

Kredyt w PKO Bank Polski SA

W dniu 30 sierpnia 2011 roku ENERGA SA zawarła z bankiem PKO Bank Polski SA umowę ramową na udzielenie limitu kredytowego ENERGA SA i spółkom zależnym z łącznym limitem 150,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym, odnawialnych i nieodnawialnych z terminem spłaty do 36 miesięcy, kredytów inwestycyjnych do 15 lat oraz gwarancji bankowych do 60 miesięcy. Umowa kredytowa jest niezabezpieczona. Spłata zobowiązań spółek zależnych opiera się na solidarnej odpowiedzialność ENERGA SA ustanowionej na zasadzie przystąpienia do długu. Na dzień 30 czerwca 2012 roku uruchomiono finansowania na łączną kwotę 129,9 mln zł, z czego wykorzystanych zostało 31,1 mln zł.

Emisja obligacji w PKO Bank Polski SA

W dniu 30 maja 2012 roku ENERGA SA zawarła z baniem PKO Bank Polski SA umowę emisji obligacji. Środki w ramach umowy mają być wykorzystane na objęcie obligacji emitowanych przez ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA w związku z realizacją programu inwestycyjnego spółki. Ostateczny termin wykupu obligacji to 31 grudnia 2022 roku. Obligacje mają być emitowane jako papiery krótkoterminowe ze zobowiązaniem banku do ich objęcia zgodnie z warunkami umowy emisji w całym okresie jej trwania. Zabezpieczeniem umowy są kowenanty finansowe. Pierwsza emisja obligacji w ramach omawianego finansowania w wysokości 66,0 mln zł dokonana została w dniu 9 lipca 2012 roku.

Kredyty w Pekao SA

W latach 2011-2012 ENERGA SA zawarła następujące umowy kredytowe z Pekao SA:

1. umowę kredytu z dnia 13 października 2011 roku, z limitem 200,0 mln zł, z przeznaczeniem na finansowanie działalności bieżącej lub inwestycje kapitałowe. Okres obowiązywania limitu kredytowego kończy się dnia 12 października 2016 roku. Zabezpieczeniem umowy są kowenanty finansowe. Na dzień bilansowy 30 czerwca 2012 roku kredyt nie był wykorzystany.
2. umowę kredytu z dnia 30 maja 2012 roku, w kwocie 85,0 mln zł, z przeznaczeniem na objęcie obligacji emitowanych przez ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA w związku z realizacją programu inwestycyjnego spółki (patrz punkt wyżej). Ostateczny termin spłaty umowy kredytowej to 29 maja 2022 roku. Zabezpieczeniem umowy są kowenanty finansowe. ENERGA SA uruchomiła pierwszą transzę kredytu w ramach udostępnionego finansowania w wysokości 33,0 mln zł w dniu 9 lipca 2012 roku.

Proces emisji euroobligacji

W celu zapewnienie finansowania wydatków inwestycyjnych planowane jest uruchomienie programu euroobligacji. ENERGA SA rozpoczęła proces przygotowania programu emisji na kwotę 1 000 mln EUR. Przy zaistnieniu korzystnych warunków na międzynarodowym rynku kapitałowym, do końca 2012 roku planowane jest pozyskanie 500 mln EUR w ramach pierwszej emisji. Emitentem euroobligacji będzie należąca do Grupy ENERGA spółka celowa, z siedzibą w Szwecji, natomiast ENERGA SA wystąpi w roli gwaranta emisji.

Finansowanie projektu Ostrołęka C

Z końcem 2011 roku ENERGA SA uruchomiła postępowanie na wybór doradcy finansowego przy pozyskaniu finansowania na realizację projektu Ostrołęka C, którego celem jest budowa nowego bloku energetycznego o mocy ok. 850 - 1000 MWe (patrz opis w nocie 15). Wynikiem przeprowadzonego postępowania jest wybór oferty konsorcjum banków Pekao SA oraz BZ WBK SA. Umowa z oferentem została zawarta w dniu 18 kwietnia 2012 roku. Zgodnie z warunkami umowy doradca zobowiązał się do zamknięcia finansowania w okresie 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy. Ostateczna kwota finansowania oraz harmonogram uruchamiania środków zależne będą od wyników trwającego postępowania na wybór generalnego wykonawcy inwestycji. Finansowanie będzie pozyskiwane w strukturze 30% środki własne, 70% dług, w formule Project Finance.

20.2. Restrukturyzacja Grupy Kapitałowej

W I półroczu 2012 roku kontynuowany był proces restrukturyzacji Grupy Kapitałowej:

a) W dniu 24 stycznia 2012 roku zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego spółki zależnej ENERGA Innowacje Sp. z o.o. na kwotę 2,5 mln zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez spółkę ENERGA – OPERATOR SA, która uzyskała tym samym 50% udziału w kapitale zakładowym ENERGA Innowacje Sp. z o.o.

b) W związku z konsolidacją procesów IT w nowo utworzonej spółce ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. miały miejsce następujące zdarzenia:

- w dniu 8 grudnia 2011 roku zawarta została umowa aportowa pomiędzy ENERGA SA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o., zgodnie z którą kapitał podstawowy ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. został podniesiony o kwotę 19,1 mln zł. Wkład niepieniężny w postaci majątku ENERGA SA obejmujący sprzęt komputerowy, egzemplarze oprogramowania komputerowego oraz komputerową dokumentację informatyczną i nośniki informatyczne został przekazany do spółki w dniu 9 lutego 2012 roku i zarejestrowany w KRS w dniu 27 lutego 2012 roku.
- z dniem 1 stycznia 2012 roku nastąpiło przeniesienie ze spółki zależnej ENERGA – OPERATOR SA wybranych procesów IT wraz z pracownikami obsługującymi te procesy do spółki ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. W ENERGA - OPERATOR SA pozostały procesy wsparcia systemów technologicznych, zaś spółka ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. przejęła procesy wsparcia

użytkownika lokalnego oraz całość procesów wsparcia dla systemów centralnych wykorzystywanych przez spółki Grupy Kapitałowej.

c) W dniu 1 maja 2012 roku z jednostki zależnej ENERGA - OPERATOR SA przeniesione zostały procesy, aktywa i pracownicy z obszaru działalności eksploatacyjno-inwestycyjnej do nowo uruchomionych spółek ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o. oraz ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.

d) W związku z konsolidacją obsługi serwisowo – remontowej spółek wytwórczych, rozpoczęty został proces podwyższenia kapitału podstawowego w jednostce zależnej ENERGA SERWIS Sp. z o.o. Decyzja o podwyższeniu kapitału o kwotę 7,1 mln zł podjęta została uchwałą Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ENERGA SERWIS Sp. z o.o. w dniu 28 grudnia 2011 rok. Nowe udziały zostały objęte w całości przez spółkę zależną ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA, w zamian za wniesienie wkładu pieniężnego i niepieniężnego. Podwyższenie kapitału w spółce ENERGA SERWIS Sp. z o.o. zostało zarejestrowane w KRS w dniu 13 czerwca 2012 r.

Pozostałe zmiany w Grupie ENERGA zostały opisane w notach nr 2 „Skład Grupy" oraz 13 „Połączenia jednostek gospodarczych" niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

20.3. Proces prywatyzacji

W dniu 17 lipca 2009 roku zapadła decyzja Ministerstwa Skarbu Państwa o prywatyzacji Grupy ENERGA. Publiczne zaproszenie do negocjacji zostało ogłoszone w kwietniu 2010 roku. W okresie od czerwca do września trwał due diligence, podczas którego potencjalni inwestorzy mieli możliwość badania wybranych dokumentów, wizytowania wybranych obiektów Grupy, odbycia spotkań z Zarządem oraz spotkań operacyjnych z sesjami pytań i odpowiedzi.

W dniu 29 września 2010 roku Ministerstwo Skarbu Państwa („MSP") i Polska Grupa Energetyczna S.A. („PGE") podpisały umowę sprzedaży 84,19% akcji spółki ENERGA SA.

W dniu 13 stycznia 2011 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK") wydał decyzję zakazującą przejęcia przez PGE kontroli nad ENERGA SA. W związku z tą decyzją Skarb Państwa oraz PGE podpisały aneks do umowy sprzedaży akcji spółki ENERGA SA. Na jego mocy MSP i PGE określiły czas trwania umowy na 12 miesięcy oraz postanowiły o zawieszeniu biegu terminu rozwiązania umowy do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego w przedmiocie odwołania od decyzji UOKiK.

W dniu 28 stycznia 2011 r. PGE odwołało się od decyzji UOKiK do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK").

W dniu 14 maja 2012 roku odbyła się rozprawa w SOKiK, zakończona wyrokiem oddalającym odwołanie PGE od decyzji prezesa UOKiK zakazującej dokonania koncentracji polegającej na przejęciu przez PGE kontroli nad ENERGA SA. Zgodnie z informacją opublikowaną w raporcie bieżącym z dnia 5 czerwca 2012 roku zarząd PGE podjął decyzję o nieskładaniu apelacji od wyroku SOKiK, który tym samym uprawomocnił się w dniu 12 czerwca 2012 roku.

W związku z powyższym rozwiązaniu uległa również umowa sprzedaży akcji ENERGA SA zawarta w dniu 29 września 2010 roku pomiędzy PGE a Skarbem Państwa.

20.4. Podatkowa Grupa Kapitałowa ENERGA – OPERATOR

W dniu 28 grudnia 2011 roku spółka zależna ENERGA – OPERATOR SA wraz z podmiotami powiązanymi:

- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.

zawarła umowę Podatkowej Grupy Kapitałowej pod nazwą PGK ENERGA–OPERATOR („PGK"). Umowa została zawarta na okres 3 lat podatkowych. Spółką dominującą i reprezentującą w ramach PGK została spółka ENERGA–OPERATOR SA. Rozpoczęcie działalności PGK nastąpiło w dniu 1 kwietnia 2012 roku.

20.5. Infrastruktura energetyczna posadowiona na prywatnym gruncie

W wyniku zmian ustrojowych w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia w obecnej rzeczywistości prawnej i gospodarczej powstały poważne problemy z urządzeniami przesyłowymi wybudowanymi w poprzednim systemie prawnym na nieruchomościach prywatnych bez pozyskania do nich tytułów prawnych. Począwszy od 2009 roku odnotowano znaczący wzrost wartościowy i ilościowy spraw skierowanych przeciwko spółce ENERGA-OPERATOR SA.

Kwota rozpoznanej rezerwy z tego tytułu wynosi na dzień 30 czerwca 2012 roku 74,6 mln zł, natomiast zobowiązań warunkowych 63,0 mln zł.

Dyrektor Departamentu
Sprawozdawczości
Skonsolidowanej
Marek Pertkiewicz

(data i podpis)
14 SIE. 2012

Dyrektor Centrum
Zarządzania Finansami
Aleksandra Gajda – Gryber

(data i podpis)
14 SIE. 2012

Prezes Zarządu
Mirosław Bieliński

(data i podpis)
14 SIE. 2012

Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych
Roman Szyszko

(data i podpis)
14 SIE. 2012

Wiceprezes Zarządu
ds. Strategii Rozwoju
Wojciech Topolnicki

(data i podpis)
14 SIE. 2012

KPMG Audyt
Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością sp.k.
Biuro w Gdańsku
ul. Piwna 28/31
80-831 Gdańsk
Poland

Telefon +48 58 321 96 00
Fax +48 58 321 96 01
E-mail gdansk@kpmg.pl
Internet www.kpmg.pl

Raport w wersji polskojęzycznej jest tłumaczeniem oryginału sporządzonego w wersji angielskiej. Terminologia obowiązująca w Polsce została zastosowana w celu ułatwienia zrozumienia dokumentu. Angielski oryginał powinien być traktowany jako wiążący w zakresie interpretacyjnym.

RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z PRZEGLĄDU ŚRÓDROCZNYCH INFORMACJI FINANSOWYCH GRUPY KAPITAŁOWEJ ENERGA SA OBEJMUJĄCYCH OKRES OD 1 STYCZNIA 2012 ROKU DO 30 CZERWCA 2012 ROKU

Dla Zarządu ENERGA SA

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy przegląd załączonego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej ENERGA SA, której jednostka dominująca ma siedzibę w Gdańsku ul. Mikołaja Reja 29 sporządzonego na dzień 30 czerwca 2012 roku, skróconego skonsolidowanego rachunku zysków i strat oraz, skróconych skonsolidowanych sprawozdań z całkowitych dochodów, ze zmian w kapitale własnym oraz z przepływów pieniężnych za okres 6 miesięcy kończący się tego dnia oraz danych objaśniających do śródrocznych informacji finansowych („skrócone śródroczne skonsolidowane informacje finansowe"). Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację tych skróconych śródrocznych skonsolidowanych informacji finansowych zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską („MSR 34"). Naszym zadaniem było przedstawienie wniosku na temat tych skróconych śródrocznych skonsolidowanych informacji finansowych w oparciu o przeprowadzony przegląd.

Zakres przeglądu

Przegląd przeprowadziliśmy stosownie do postanowień krajowego standardu rewizji finansowej nr 3 *Ogólne zasady przeprowadzania przeglądu sprawozdań finansowych/skróconych sprawozdań finansowych oraz wykonywania innych usług poświadczających* oraz Międzynarodowego Standardu Usług Przeglądu 2410 *Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzany przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki*. Przegląd śródrocznych informacji finansowych obejmuje wykorzystanie informacji uzyskanych w szczególności od osób odpowiedzialnych za finanse i księgowość jednostki oraz zastosowanie procedur analitycznych i innych procedur przeglądu. Zakres i metoda przeglądu istotnie różni się od zakresu badania zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i nie pozwala na uzyskanie pewności, że wszystkie istotne zagadnienia mogłyby zostać zidentyfikowane, jak ma to miejsce w przypadku pełnego zakresu badania. Dlatego nie możemy wyrazić opinii z badania o załączonych informacjach finansowych.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., a Polish limited liability partnership and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego.

Siedziba spółki:
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
tel. +48 22 528 11 00

Spółka zarejestrowana
w Sądzie Rejonowym
dla m.st. Warszawy
w Warszawie, XII Wydział
Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego.

KRS 0000339379
NIP 527-261-53-62
REGON 142078130

Wniosek

Przeprowadzony przez nas przegląd nie wykazał niczego, co pozwalałoby sądzić, iż załączone skrócone śródroczne skonsolidowane informacje finansowe na dzień 30 czerwca 2012 roku nie zostały sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z wymogami MSR 34.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. nr ewidencyjny 3546
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

Podpisano na oryginale w języku angielskim

.....
Biegły rewident nr 10853
Natalia Markowska

Podpisano na oryginale w języku angielskim

.....
Biegły rewident nr 90047
Komandytariusz, Pełnomocnik
Zbigniew Libera

14 sierpnia 2012 r.
Gdańsk

KPMG Audyt
Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością sp.k.
Biuro w Gdańsku
ul. Piwna 28/31
80-831 Gdańsk
Poland

Telefon +48 58 321 96 00
Fax +48 58 321 96 01
E-mail gdansk@kpmg.pl
Internet www.kpmg.pl

INDEPENDENT AUDITORS' REPORT ON REVIEW OF THE INTERIM FINANCIAL INFORMATION OF ENERGA SA GROUP FOR THE PERIOD FROM 1 JANUARY 2012 TO 30 JUNE 2012

To the Management Board of ENERGA SA

Introduction

We have reviewed the accompanying condensed consolidated statement of financial position of ENERGA SA GROUP'S, with its parent company's registered office in Gdańsk 29 Mikolaja Reja St. as at 30 June 2012, the condensed consolidated income statement and the condensed consolidated statements of comprehensive income, changes in equity and cash flows for 6 month period then ended, and notes to the interim financial information ("the condensed consolidated interim financial information"). Management of the Parent Entity is responsible for the preparation and presentation of this condensed consolidated interim financial information in accordance with the International Accounting Standard 34 *Interim Financial Reporting*, as adopted by European Union ("IAS 34"). Our responsibility is to express a conclusion on this condensed consolidated interim financial information, based on our review.

Scope of Review

We conducted our review in accordance with the national standard on auditing no. 3 *General principles of review of the financial statements/condensed financial statements and conducting of other assurance services* and the International Standard on Review Engagements 2410 *Review of Interim Financial Information Performed by the Independent Auditor of the Entity*. A review of interim financial information consists of making inquiries, primarily of persons responsible for financial and accounting matters, and applying analytical and other review procedures. A review is substantially less in scope than an audit conducted in accordance with International Standards on Auditing and consequently does not enable us to obtain assurance that we would become aware of all significant matters that might be identified in an audit. Accordingly, we do not express an audit opinion.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., a Polish limited liability partnership and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego.

Siedziba spółki:
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
tel. +48 22 528 11 00

Spółka zarejestrowana
w Sądzie Rejonowym
dla m.st. Warszawy
w Warszawie, XII Wydział
Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego.

KRS 0000339379
NIP 527-261-53-62
REGON 142078130

Conclusion

Based on our review, nothing has come to our attention that causes us to believe that the accompanying condensed consolidated interim financial information as at 30 June 2012 is not prepared, in all material respects, in accordance with IAS 34.

On behalf of KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. registration number 3546
ul. Chłodna 51, 00-867 Warsaw

.....
Certified Auditor No. 10853
Natalia Markowska

.....
Certified Auditor No. 90047
Limited Liability Partner with power of attorney
Zbigniew Libera

14 August 2012
Gdańsk

FINANCIAL STATEMENTS

ENERGA SA Capital Group

Condensed interim consolidated financial statements prepared in accordance with IFRS EU for the six-month period ended 30 June 2012

TABLE OF CONTENTS

CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED INCOME STATEMENT 3
CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME 4
CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED STATEMENT OF FINANCIAL POSITION 5
CONDENSED INTERIM STATEMENT OF CHANGES IN CONSOLIDATED EQUITY 7
CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED STATEMENT OF CASH FLOWS 9
1. General information 10
2. Entities included in the Group 11
3. Basis of preparation 14
4. Estimates 16
5. New standards and interpretations already published, but not yet effective 16
6. Seasonality of operations 17
7. Significant accounting policies 17
8. Operating segments 18
9. Property, plant and equipment 22
10. Cash and cash equivalents 23
11. Earnings per share (EPS) 23
12. Dividends paid and proposed 24
13. Business combination 24
14. Provisions 26
15. Investment commitments 28
16. Related party transactions 29
17. Financial instruments 31
18. Contingent assets and liabilities 33
19. Subsequent events 33
20. Other information of a significant influence on the Group's financial position and its result of operations 33

CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED INCOME STATEMENT

	Six-month period ended 30 June 2012 *unaudited*	Six-month period ended 30 June 2011 *unaudited*
Sales of products and goods for resale including excise tax	*3 935 275 642,47*	3 585 000 561,95
Excise tax	*(165 651 037,28)*	*(170 614 992,58)*
Sales of products and goods for resale	3 769 624 605,19	3 414 385 569,37
Sales of services	1 838 107 432,54	1 644 948 457,98
Rental income	25 856 027,04	26 920 150,73
Revenue	**5 633 588 064,77**	**5 086 254 178,08**
Cost of sales	4 614 582 363,41	4 183 954 154,34
Gross profit	**1 019 005 701,36**	**902 300 023,74**
Other operating income	50 335 118,05	41 704 857,26
Selling and distribution expenses	100 018 660,78	72 401 894,14
General and administrative expenses	198 232 068,90	181 572 483,57
Other operating expenses	57 875 089,42	134 251 029,06
Financial Income	60 848 278,40	52 742 128,62
Financial costs	139 919 156,14	49 926 386,85
Share of profit (loss) of associates	(26 514,14)	899 824,98
Profit before tax	**634 117 608,43**	**559 495 040,98**
Income tax	125 191 465,89	99 572 944,75
Net profit for the period	**508 926 142,54**	**459 922 096,23**
Attributable to equity holders of the parent company	508 108 175,57	426 338 044,40
Attributable to non-controlling interests	817 966,97	33 584 051,83

CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME

	Six-month period ended 30 June 2012 *unaudited*	Six-month period ended 30 June 2011 *unaudited*
Profit for the period	**508 926 142,54**	**459 922 096,23**
Foreign exchange gains / (losses) arising on translation	(99 731,72)	6 920,60
Other comprehensive income for the period	**(99 731,72)**	**6 920,60**
Total comprehensive income for the period	**508 826 410,82**	**459 929 016,83**
Attributable to equity holders of the parent company	508 008 443,85	426 344 965,00
Attributable to non-controlling interests	817 966,97	33 584 051,83

Head of the Consolidated Accounting Department	Chief Financial Officer	Chairman	Vice-Chairman	Vice-Chairman
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*of the Management Board*	of the Management Board	of the Management Board
		Mirosław Bieliński	for Financial Issues	for Development Strategy
			Roman Szyszko	*Wojciech Topolnicki*
14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012
(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)

CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

ASSETS	30 June 2012 *unaudited*	31 December 2011
Non - current assets		
Property, plant and equipment	9 530 979 559,26	9 150 663 450,42
Investment property	24 040 812,33	24 552 344,90
Intangible assets	339 879 290,45	312 491 996,36
Goodwill	17 609 509,58	17 609 509,58
Investments in associates and joint ventures accounted for under the equity method	2 733 572,94	2 760 087,08
Other investments	1 328 732,21	1 584 532,21
Deferred tax assets	159 930 433,08	164 067 880,91
Other non - current assets	16 475 225,33	32 398 997,55
	10 092 977 135,18	**9 706 128 799,01**
Current assets		
Inventories	551 173 402,42	395 872 391,88
Current tax assets	20 444 969,18	15 466 911,73
Trade and other financial receivables	1 422 110 094,51	1 521 375 709,26
Other shares	44 816 077,72	44 816 077,72
Deposits	64 770,01	-
Other financial assets	-	1 839 590,74
Cash and cash equivalents	1 649 818 907,16	1 777 274 176,69
Other current assets	341 735 790,17	210 679 058,28
	4 030 164 011,17	**3 967 323 916,30**
Assets held for sale	1 741 493,20	4 510 472,13
TOTAL ASSETS	**14 124 882 639,55**	**13 677 963 187,44**

CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED STATEMENT OF FINANCIAL POSITION (CONT.)

EQUITY AND LIABILITIES	30 June 2012 *unaudited*	31 December 2011
Equity attributable to equity holders of the parent		
Share capital	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Foreign exchange gains / losses arising on translation	183 735,48	283 467,20
Reserve capital	471 235 040,86	362 500 154,89
Retained earnings (loss)	2 278 422 781,43	2 525 322 190,93
Non-controlling interests	**52 801 808,77**	**59 804 742,75**
Total equity	**7 771 448 734,54**	**7 916 715 923,77**
Non - current liabilities		
Loans and borrowings	2 010 975 493,00	1 904 236 242,55
Non - current provisions	656 228 559,12	628 736 666,04
Deferred tax liabilities	513 671 532,34	525 581 334,21
Deferred income and non - current government grants	429 763 190,54	465 938 618,59
Trade and other non - current financial liabilities	1 194 811,60	1 642 823,87
Lease liabilities	6 739 325,76	3 570 618,79
Other non - current liabilities	584 378,43	3 469 329,31
	3 619 157 290,79	**3 533 175 633,36**
Current liabilities		
Trade and other financial liabilities	1 272 344 120,13	893 550 813,96
Current loans and borrowings	187 689 402,25	44 964 972,70
Income tax liability	91 117 574,23	116 706 955,58
Deferred income and government grants	57 117 036,35	28 118 750,96
Accruals	76 259 707,05	122 751 349,09
Provisions	576 719 252,69	511 319 448,27
Other current liabilities	473 029 521,52	510 659 339,75
	2 734 276 614,22	**2 228 071 630,31**
Total liabilities	**6 353 433 905,01**	**5 761 247 263,67**
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES	**14 124 882 639,55**	**13 677 963 187,44**

Head of the Consolidated Accounting Department	Chief Financial Officer	Chairman	Vice-Chairman	Vice-Chairman
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*of the Management Board* *Mirosław Bieliński*	of the Management Board for Financial Issues *Roman Szyszko*	of the Management Board for Development Strategy *Wojciech Topolnicki*
(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)
14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012

CONDENSED INTERIM STATEMENT OF CHANGES IN CONSOLIDATED EQUITY

	Equity attributable to equity holders of the parent company					Non-controlling interests	Total equity
	Share capital	Foreign exchange gains / (losses) arising on translation	Reserve capital	Retained earnings/ (losses)	Total		
Balance at 1 January 2012	**4 968 805 368,00**	**283 467,20**	**362 500 154,89**	**2 525 322 190,93**	**7 856 911 181,02**	**59 804 742,75**	**7 916 715 923,77**
adjustments due to change in accounting policies	-	-	-	-	-	-	-
Restated balance at 1 January 2012	**4 968 805 368,00**	**283 467,20**	**362 500 154,89**	**2 525 322 190,93**	**7 856 911 181,02**	**59 804 742,75**	**7 916 715 923,77**
Total other comprehensive income	-	(99 731,72)	-	-	(99 731,72)	-	(99 731,72)
Profit/ (loss) for the period	-	-	-	508 108 175,57	508 108 175,57	817 966,97	508 926 142,54
Total comprehensive income/ (expenses) for the period	**-**	**(99 731,72)**	**-**	**508 108 175,57**	**508 008 443,85**	**817 966,97**	**508 826 410,82**
Retained earnings distribution	-	-	108 734 885,97	(108 734 885,97)	-	-	-
Dividends	-	-	-	(645 944 697,84)	(645 944 697,84)	(8 183 902,21)	(654 128 600,05)
Purchase of shares in subsidiaries	-	-	-	(328 001,26)	(328 001,26)	363 001,26	35 000,00
Balance at 30 June 2012	**4 968 805 368,00**	**183 735,48**	**471 235 040,86**	**2 278 422 781,43**	**7 718 646 925,77**	**52 801 808,77**	**7 771 448 734,54**

CONDENSED INTERIM STATEMENT OF CHANGES IN CONSOLIDATED EQUITY (CONT.)

	Equity attributable to equity holders of the parent company					Non-controlling interests	Total equity
	Share capital	Foreign exchange gains / (losses) arising on translation	Reserve capital	Retained earnings/ (losses)	Total		
Balance at 1 January 2011	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**
adjustments due to change in accounting policies	-	-	-	-	-	-	-
Restated balance at 1 January 2011	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**
Total other comprehensive income	-	6 920,60	-	-	6 920,60	-	6 920,60
Profit/ (loss) for the period	-	-	-	426 338 044,40	426 338 044,40	33 584 051,83	459 922 096,23
Total comprehensive income/ (expenses) for the period	**-**	**6 920,60**	**-**	**426 338 044,40**	**426 344 965,00**	**33 584 051,83**	**459 929 016,83**
Retained earnings distribution	-	-	198 874 473,25	(198 874 473,25)	-	-	-
VAT tax return	-	-	-	78 475 754,05	78 475 754,05	13 781 367,95	92 257 122,00
Dividends	-	-	-	(149 064 161,04)	(149 064 161,04)	(40 393 602,56)	(189 457 763,60)
Purchase of shares in subsidiaries	-	-	-	245 590 120,59	245 590 120,59	(831 267 411,46)	(585 677 290,87)
Liquidation of a subsidiary	-	-	-	-	-	49 102,70	49 102,70
Balance at 30 June 2011	**4 968 805 368,00**	**19 363,92**	**362 500 154,89**	**2 325 075 400,78**	**7 656 400 287,59**	**67 656 093,72**	**7 724 056 381,31**

Head of the Consolidated Accounting Department	Chief Financial Officer	Chairman	Vice-Chairman	Vice-Chairman
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*of the Management Board* *Mirosław Bieliński*	of the Management Board for Financial Issues *Roman Szyszko*	of the Management Board for Development Strategy *Wojciech Topolnicki*
(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)	(date and signature)
14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012	14 SIE. 2012

CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED STATEMENT OF CASH FLOWS

Cash flows from operating activities	Six-month period ended 30 June 2012 *unaudited*	Six-month period ended 30 June 2011 *unaudited*
Profit before tax	**634 117 608,43**	**559 495 040,98**
Adjustments for:	**(85 372 131,65)**	**88 315 111,32**
Profits from investments in associates and joint ventures	26 514,14	(899 824,98)
Foreign currency gains/ (losses)	(99 731,71)	6 920,60
Amortisation and depreciation	352 380 113,03	324 066 532,64
Net interest and dividends	57 807 913,48	46 880 437,17
(Profit)/ loss on investing activities	23 975 297,23	15 497 040,51
Change in receivables	93 760 544,17	16 693 760,37
Change in inventories	(157 957 790,28)	(123 762 680,64)
Change in payables excluding loans and borrowings	(224 223 043,77)	(133 392 631,09)
Change in prepayments and accruals	(160 402 386,71)	(161 519 732,02)
Change in provisions	92 891 697,50	125 292 769,65
Income tax paid	(163 531 258,73)	(114 937 465,94)
Other	-	94 389 985,05
Net cash from operating activities	**548 745 476,78**	**647 810 152,30**
Cash flows from investing activities		
Disposal of property plant and equipment and intangible assets	4 734 523,56	8 131 442,17
Purchase of property plant and equipment and intangible assets	(868 732 615,64)	(660 359 093,94)
Disposal of shares in associates	8 067 360,00	-
Disposal of other financial assets	11 409 524,91	565 120,00
Acquisition of other investments	(64 770,01)	(63 429 728,27)
Acquisition of subsidiary, net cash acquired	-	(591 165 471,25)
Dividends received	7 320,00	802 600,00
Interests received	277 132,19	227 808,61
Net cash used in investing activities	**(844 301 524,99)**	**(1 305 227 322,68)**
Cash flows from financing activities		
Payment of finance lease liabilities	(692 278,47)	(7 755 128,89)
Proceeds from loans and borrowings	215 697 609,11	584 311 894,65
Repayment of loans and borrowings	(12 069 923,39)	(10 832 247,13)
Dividends paid	(31 037,54)	(173 798 511,02)
Interest paid	(67 590 968,06)	(29 963 345,55)
Other	(192 983,25)	(1 347 527,02)
Net cash from financing activities	**135 120 418,40**	**360 615 135,04**
Net increase/ (decrease) in cash and cash equivalents	**(160 435 629,81)**	**(296 802 035,34)**
Cash and cash equivalent as at the start of period	**1 755 541 116,52**	**1 660 828 151,08**
Cash and cash equivalent as at the end of period	**1 595 105 486,71**	**1 364 026 115,74**

Head of the Consolidated Accounting Department	Chief Financial Officer	Chairman	Vice-Chairman	Vice-Chairman
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda – Gryber*	*of the Management Board* *Mirosław Bieliński*	of the Management Board for Financial Issues *Roman Szyszko*	of the Management Board for Development Strategy *Wojciech Topolnicki*
(date and signature) 14 SIE. 2012	(date and signature) 14 SIE. 2012	(date and signature) 14 SIE. 2012	(date and signature) 14 SIE. 2012	(date and signature) 14 SIE. 2012

NOTES TO THE CONDENSED INTERIM CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

1. General information

ENERGA SA Capital Group (the „Group" or the "Capital Group") consists of **ENERGA Spółka Akcyjna** (the „Parent Company", the "Company") and its subsidiaries (see note 2). Condensed interim consolidated financial statements of the Group is for the period from 1 January to 30 June 2012 and includes comparative information for the period from 1 January to 30 June 2011 and as at 31 December 2011.

The Parent Company was entered into the Enterprise Register of the National Court Register maintained by the District Court Gdańsk-Północ, VII Commercial Division for the National Court Register under number KRS 0000271591.

The Parent Company's statistical number is REGON 220353024.

Core operations of the Group companies are as follows:

1. distribution and sales of heat and electricity,
2. production of electricity and heat,
3. wholesale and retail sale of electricity,
4. street and road lighting.

As of 30 June 2012 the Polish State Treasury is the controlling shareholder of the Company.

2. Entities included in the Group

During the reporting period the Group consisted of the following companies, consolidated directly and indirectly:

a) Consolidated subsidiaries:

No.	Company name	Registered office	Scope of operations	The company's share capital [PLN]	Share of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in total number of votes [%]
1	ENERGA-OPERATOR SA	Gdańsk	energy distribution	603 301 400,00	99,74	99,74	99,74
2	ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	energy production	223 000 000,00	89,38	89,38	89,38
3	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	energy production	93 465 000,00	100,00	100,00	100,00
4	ENERGA - OBRÓT SA	Gdańsk	electric energy trade	139 753 239,00	100,00	100,00	100,00
5	ENERGA Invest SA	Gdańsk	electric energy trade / investment projects management	3 250 000,00	100,00	100,00	100,00
6	ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	Gdańsk	customer service	811 000,00	-	100,00	100,00
7	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	Accounting, HR and payroll services	4 052 000,00	100,00	100,00	100,00
8	ENERGA Hydro Sp. z o.o.	Straszyn	energy production	249 067 500,00	100,00	100,00	100,00
9	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	maintenance of lighting	191 621 500,00	100,00	100,00	100,00
10	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	Straszyn	hotel and training services	31 966 000,00	100,00	100,00	100,00
11	ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	Kalisz	energy production	16 456 000,00	100,00	100,00	100,00
12	Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.	Kalisz	contracting and designing	1 712 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
13	ENERGA – OPERATOR Produkcja Sp. z o.o.	Kalisz	manufacture of power equipment	813 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
14	Multiserwis Sp. z o. o. w likwidacji	Kalisz	transport and real estate management	914 000,00	-	96,03	96,28 [13)]
15	Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o.	Koszalin	contracting and designing	27 980 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
16	Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o. [1)]	Koszalin	procurement	1 670 000,00	100,00	100,00	100,00
17	Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. w likwidacji	Koszalin	rental and servicing of vehicles	2 178 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
18	ENERGA – OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.	Koszalin	technical customer service	220 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
19	Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. w likwidacji	Sierpc	network operation and investment projects	757 500,00	-	99,74	100,00 [13)]
20	ENERGA - OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.	Płock	network operation and investment projects	909 500,00	-	99,74	100,00 [13)]
21	Zakład Energetyczny Płock - Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w likwidacji	Płock	energy distribution	701 000,00	-	99,74	100,00 [13)]
22	ENERGA Bio Sp. z o.o.	Gdańsk	investment project management	14 125 000,00	100,00	100,00	100,00
23	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.	Płock	contracting and designing	456 500,00	-	99,74	100,00 [13)]
24	ZEP - MOT Sp. z o.o.	Płock	sale and repair of motor vehicles	5 292 000,00	100,00	100,00	100,00

No.	Company name	Registered office	Scope of operations	The company's share capital [PLN]	Share of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in total number of votes [%]
25	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o. [1]	Płock	procurement	738 500,00	100,00	100,00	100,00
26	ENERGA-OPERATOR Projektowanie Sp. z o.o.	Płock	contracting and designing	381 500,00	-	99,74	100,00 [13]
27	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Energetyki „ELEKTROINSTAL" Sp. z o.o.	Raciąż	contracting and designing	244 000,00	-	99,74	100,00 [13]
28	KONGRES Sp. z o.o.	Łąck	hotel and training services	550 000,00	100,00	100,00	100,00
29	ZEP - AUTO Sp. z o.o.	Płock	sale and repair of motor vehicles	50 000,00	-	100,00	100,00
30	ENERGETYK Sp. z o.o.	Żychlin	contracting and designing	220 000,00	-	99,74	100,00 [13]
31	Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego ENBUD Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	contracting and designing	300 000,00	-	99,74	100,00 [13]
32	Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. [1]	Słupsk	procurement	600 000,00	100,00	100,00	100,00
33	ENERGA Wind Sp. z o.o. (formerly ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o.) [2]	Słupsk	energy production	29 400 000,00	100,00	100,00	100,00
34	Zakład Transportu Energetyki ENTRANS Słupsk Sp. z o.o. w likwidacji	Słupsk	sale of motor vehicles	2 500 000,00	-	99,74	100,00 [13]
35	Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	Toruń	procurement	8 010 000,00	100,00	100,00	100,00
36	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji	Włocławek	energy production	425 000,00	70,00	96,47	96,47
37	ENERGA SLOVAKIA s.r.o.	Bratysława	electricity sales	339 833,00EUR	-	100,00	100,00
38	ENERGA OPEC Sp. z o. o.	Ostrołęka	heat and energy distribution	13 919 000,00	29,75	92,43	99,88 [13]
39	Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	Szepietowo	biomass production	6 330 000,00	-	89,38	100,00 [13]
40	Elektrownia Ostrołęka SA [10]	Ostrołęka	contracting and designing	395 100 000,00	100,00	100,00	100,00
41	ENERGA Innowacje Sp. z o.o. [9]	Gdańsk	organization and management of innovative power project developments	5 002 000,00	0,03	99,87	100,00 [13]
42	ENERGA Serwis Sp. z o.o. [8]	Ostrołęka	repairs and maintenance services	14 200 000,00	14,08	91,97	100,00 [13]
43	Biogazownia Starogard Sp. z o.o. [12]	Wrocław	energy production	3 170 000,00	-	90,00	90,00
44	ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. [11]	Gdańsk	ICT	35 343 500,00	100,00	100,00	100,00
45	ENERGA Agregator Sp. z o.o.	Gdańsk	electricity sales	5 000 000,00	-	100,00	100,00
46	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o. [7]	Słupsk	network operation and investment projects	6 900 000,00	-	99,74	100,00 [13]
47	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o. [3]	Kalisz	network operation and investment projects	50 000,00	-	99,74	100,00 [13]
48	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o. [4]	Toruń	network operation and investment projects	50 000,00	-	99,74	100,00 [13]
49	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o. [5]	Gdańsk	network operation and investment projects	50 000,00	-	99,74	100,00 [13]

No.	Company name	Registered office	Scope of operations	The company's share capital [PLN]	Share of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in total number of votes [%]
50	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o. [6]	Gdańsk	network operation and investment projects	7 100 000,00	-	99,74	100,00 [13]
51	AEGIR 1 Sp. z o.o.	Gdańsk	energy production	50 000,00	-	100,00	100,00
52	AEGIR 2 Sp. z o.o.	Gdańsk	energy production	50 000,00	-	100,00	100,00
53	AEGIR 3 Sp. z o.o.	Gdańsk	energy production	50 000,00	-	100,00	100,00
54	AEGIR 4 Sp. z o.o.	Gdańsk	energy production	50 000,00	-	100,00	100,00
55	AEGIR 5 Sp. z o.o.	Gdańsk	energy production	50 000,00	-	100,00	100,00

1) Refer to the description in point c) below.
2) The change of the company's name was registered on 28 June 2012.
3) On 15 March 2012 the Company's registered office was changed to Kalisz. The Extraordinary Shareholders' Meeting that was held on 12 April 2012 approved the increase of share capital to the amount of PLN 5.6 million. All new shares were acquired by ENERGA – OPERATOR SA. Till the date of these financial statements, the increase has not been registered by the Court.
4) On 21 March 2012 the Company's registered office was changed to Toruń. The Extraordinary Shareholders' Meeting that was held on 12 April 2012 approved the increase of share capital to the amount of PLN 6.1 million. All new shares were acquired by ENERGA – OPERATOR SA. Till the date of these financial statements, the increase has not been registered by the Court.
5) On 20 March 2012 the Company's registered office was changed to Elbląg. The Extraordinary Shareholders' Meeting that was held on 12 April 2012 approved the increase of share capital to the amount of PLN 7.9 million. All new shares were acquired by ENERGA – OPERATOR SA. Till the date of these financial statements, the increase has not been registered by the Court.
6) On 18 May 2012 the increase of share capital to the amount of PLN 7.1 million was registered by the Court. All new shares were acquired by ENERGA – OPERATOR SA.
7) On 14 March 2012 the Company's registered office was changed to Słupsk. On 28 June 2012 the increase of share capital to the amount of PLN 6.9 million was registered by the Court. All new shares were acquired by ENERGA – OPERATOR SA.
8) On 13 June 2012 the increase of share capital to the amount of PLN 14.2 million was registered by the Court. The new shares amounted to PLN 7.1 million were acquired by ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA.
9) On 27 April 2012 the increase of share capital to the amount of PLN 5.002 million was registered by the Court. The new shares amounted to PLN 2 thousand were acquired by ENERGA SA.
10) On 25 May 2012 the increase of share capital to the amount of PLN 395.1 million. The new shares amounted to PLN 185.0 million were acquired by ENERGA SA.
11) On 9 February 2012 ENERGA SA made an in-kind-contribution to ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. As a result of this transaction the share capital of ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. was increased to the amount of PLN 35.3 million. The increase was registered by the Court on 27 February 2012.
12) On 21 February and 26 March 2012 increases of share capital to the amount of PLN 3.17 million were registered by the Court. New shares amounting to PLN 2.77 million were acquired in 90% by ENERGA BIO Sp. z o.o.
13) The Group's interest in total number of votes is higher than its share in equity due to indirect shareholdings.

b) associated entities accounted for under the equity method

No.	Company name	Registered office	Scope of operations	The company's share capital [PLN]	Share of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in the share capital [%]	Share of the Capital Group of ENERGA SA in total number of votes [%]
1	Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	Kalisz	lighting services	73 010 000,00	42,20	42,20	42,20
2	P.P.S.Ż.W. WIRBET S.A. [1]	Ostrów Wlkp.	production of energy subassemblies	5 490 000,00	30,60	30,60	30,60
3	SOEN Sp. z o.o.	Grudziądz	hotel and administration services	1 000 000,00	48,50	48,50	48,50
4	Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa S.A.	Słupsk	sports activities	513 500,00	0,00	40,90	40,90
5	Bio - Power Sp. z o.o.	Międzyrzec Podlaski	energy production	2 139 900,00	0,00	25,00	25,00

1) Refer to the description in point c) below.

c) changes in the Capital Group entities:

Mergers of companies

Mergers of Group companies are described in note 13.

Disposal of shares and stocks

On 16 February 2012, the share purchase agreement concerning sale of all shares in WIRBET SA was signed with THC Fund Management Ltd.

3. Basis of preparation

The condensed interim consolidated financial statements have been prepared on the historical cost basis except for financial instruments measured at fair value through profit or loss.

The condensed interim consolidated financial statements are presented in zloty ("PLN"), and all amounts are stated in PLN, unless otherwise indicated.

The condensed interim consolidated financial statements have been prepared on the going concern basis with respect to Group entities in the foreseeable future, except for the following companies: Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. w likwidacji, Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji, Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o. w likwidacji, Multiserwis Sp. z o.o. w likwidacji, Zakład Energetyczny Płock – Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w likwidacji oraz Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. w likwidacji.

On 29 March 2012 the Extraordinary General Meeting of Shareholders of Multiserwis Sp. z o. o. resolved to liquidate the company.

On 5 June 2012 the Extraordinary General Meetings of Shareholders of Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o., Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o. and Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. resolved to liquidate the companies.

These companies were consolidated. Taking into consideration the condition of assets and liabilities recognised in the companies' financial statements, it has been concluded that the assets and liabilities values included in the condensed interim consolidated financial statements of ENERGA SA Capital Group do not significantly differ from their recoverable amounts.

As at the date of the condensed interim consolidated financial statements, there is no evidence indicating that remaining Group companies will not be able to continue their business activities as a going concern.

3.1. Statement on compliance

The condensed interim consolidated financial statements of ENERGA SA Capital Group were prepared in accordance with the International Accounting Standard 34 – Interim Financial Reporting adopted by the European Union.

The Group maintains its accounting books in accordance with the accounting principles (policy) set forth by the Accounting Act of 29 September 1994 as amended and the regulations issued on the basis thereof ("Polish accounting regulations"). The Group prepares statutory consolidated financial report in accordance with the provisions of the Accounting Act.

These condensed interim consolidated financial statements prepared in accordance with the International Financial Accounting Standard 34 as adopted by EU is for informative purpose only, because – according to the Polish Accounting Act being in force at present - the Group is not entitled to prepare consolidated financial statements for statutory purposes in accordance with IFRS EU. These condensed interim consolidated financial statements contain adjustments that are not included in the accounting books of the Group, recognised in order to make the financial statements of the Group compliant with IFRS as adopted by European Union.

3.2. Functional and presentation currency

The presentation currency of the financial statements is Polish zloty (PLN) as is the functional currency of all Group entities, with the exception of ENERGA SLOVAKIA s.r.o. for which the functional currency is euro. The assets and liabilities of ENERGA SLOVAKIA s.r.o., including goodwill and fair value adjustments arising on acquisition were translated to Polish zloty at exchange rates at the reporting date. The income and expenses were translated to PLN at average exchange rates for the given financial period and capital.

The following exchange rates were used to translate the statement of financial position:

Exchange rate at the end of reporting period		
Currency	**30 June 2012**	**31 December 2011**
EURO	4,2613	4,4168

Weighted average exchange rates for current and previous periods are presented below:

Average exchange rate in reporting period		
Currency	**1 January - 30 June 2012**	**1 January - 30 June 2011**
EURO	4,2246	3,9673

4. Estimates

During the periods covered by condensed interim consolidated financial statements, no changes in the methods used in determining substantial estimates occurred. Changes of estimates resulted from events that occurred during the reporting periods.

Preparing the condensed interim consolidated financial statements requires Management to make judgments, estimates and assumptions that affect the application of accounting policies and the reported amount of assets and liabilities, income and expenses. The assumptions of such judgments are based on the best knowledge of Management regarding current and future events and actions. Actual results may differ from these estimated. Estimated figures reported in previous periods do not have a material impact on the six-month period covered by these financial statements.

5. New standards and interpretations already published, but not yet effective

The following standards and interpretations have been issued by the International Accounting Standards Board or the International Financial Reporting Interpretations Committee and have not became effective before preparing these financial statements (have not been adopted by the EU):

- **IFRS 9 "Financial Instruments"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2015),
- **IFRS 10 "Consolidated Financial Statements"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **IFRS 11 "Joint Arrangements"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **IFRS 12 "Disclosures of Involvement with Other Entities"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **IFRS 13 "Fair Value Measurement"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **IAS 27 (revised in 2011) "Separate Financial Statements"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **IAS 28 (revised in 2011) "Investments in Associates and Joint Ventures"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **Amendments to IFRS 1 "First-time Adoption of IFRS"** - Severe Hyperinflation and Removal of Fixed Dates for First-time Adopters (effective for annual periods beginning on or after 1 July 2011),
- **Amendments to IAS 12 "Income Taxes"** - Deferred Tax: Recovery of Underlying Assets (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2012),
- **Amendments to IFRS 7 "Financial Instruments: Disclosures"** - Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),

- **Amendments to IAS 32 "Financial Instruments: Presentation"** - Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2014),
- **IFRIC 20 "Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine"** (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **Amendments to IFRS 1 „First-time Adoption of IFRS"** - Government Loans for First-time Adopters (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013).

The following standards have been adopted by the EU, but have not become effective before preparing these financial statements:

- **Amendments to IAS 19 "Employee Benefits"** - Improvements to the Accounting for Post-employment Benefits (effective for annual periods beginning on or after 1 January 2013),
- **Amendments to IAS 1 "Presentation of financial statements"** - Presentation of Items of Other Comprehensive Income (effective for annual periods beginning on or after 1 July 2012).

The Management Board believes that the introduction of the above-mentioned standards and interpretations will not have any substantial impact on the accounting policies applied by the Group, except for the following:

- application of the first phase of IFRS 9, will affect the classification and assessment of the Group's financial assets. The Group will assess this impact in combination with other phases, when published, to present a coherent vision.
- amendments to IAS 19 regarding recognition of actuarial gains and losses in other comprehensive income. According to accounting principles applied by the Group actuarial gains and losses are currently recognized in the income statement. Amendments introduced in IAS 19 require recognition of actuarial gains and losses in other comprehensive income. For any substantial changes in assumptions made by the actuary in the future, the amendment may have a material influence on the net results of the Group.

6. Seasonality of operations

Sale of electricity and heat is subject to seasonal changes during the year. Energy sales increases in winter and decreases in summer, what is strictly connected with air temperature and day light. Seasonality affects domestic recipients to a greater extent than industrial recipients. Historical observations indicate that the ENERGA Capital Group usually recognizes better results in the first half of the year, mainly due to the weather conditions and market situation related to the contracting process.

7. Significant accounting policies

The accounting policies applied by the Group in these condensed interim consolidated financial statements are the same as those applied by the Group in its consolidated financial statements as at and for the year ended 31 December 2011 prepared in accordance with IFRS as adopted by European Union except as otherwise described below.

For annual periods beginning after 1 January 2012 the following amendment to the accounting standards is applicable, which has been incorporated by the Group in these condensed interim consolidated financial statements:

- **Amendments to IFRS 7 "Financial Instruments: Disclosures"** - Offsetting Financial Assets and Financial Liabilities (effective for annual periods beginning on or after 1 July 2011).

Adoption of the changes had no impact on the financial situation or results of the Group, nor the scope of information disclosed in Group's condensed interim consolidated financial statements.

The Group has decided not to apply any other standards, interpretations or amendments that have been published, but are not yet effective.

8. Operating segments

The Group's internal and external reporting is based on industry segments. The enterprise is organized and managed by segments that take into account type of goods and services offered.

The Group usually settles its transactions between segments in such manner, as if they were not between related companies – using current market prices.

The Group operates in the following operating segments: distribution of electricity, energy trading and customer services, electricity and heat production (including hydro power plants) and other.

Information presented for individual segments embrace the exclusions of intercompany transactions between Group Companies operating within this same segment. The exclusions of intercompany transactions between the Group Companies operating in different segments are presented as consolidation adjustments.

The distribution segment includes operations related to distribution of electricity by ENERGA OPERATOR SA, a Distribution System Operator (DSO) as well as activities directly related to distribution performed by other companies.

The renewable energy sources segment consists of investment activities in renewable energy generation and the generation of electricity from renewable sources including hydroelectric, wind farms and bio-energy plants.

The system power plants segment includes production and investment activities in the area of conventional power plants and the repair and maintenance services directly related to the generation of electricity from conventional sources.

The CHP (Combined Heat Production) segment comprises production in thermal power stations and the distribution of heat.

The trading segment includes operations associated with electricity trading and customer services carried out by ENERGA – OBRÓT SA and ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o. and lighting services carried out by ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.

The services segment comprises accounting, HR and payroll services, ICT, investment project management, procurement and biofuel production and trading.

The other operations segment refers to hotel and training services and transportation services. The segment also comprises the Parent Company.

The above segment split was introduced in 2012.

In the consolidated financial statements for 2011 the following operating segments were presented: distribution of electricity, trading and customer services, production (including hydroelectric power plants) and other.

The electricity distribution segment comprised operations related to distribution of electricity by ENERGA - OPERATOR SA (DSO), as well as the business of other companies related directly to the distribution activity.

The trade and customer services segment comprised operations associated with electricity trading and customer service carried out by ENERGA - OBRÓT SA and ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.

The production segment comprised production carried out in conventional power plants, hydro plants, and combined heat and power plants.

Other operations included predominantly street lighting, heat distribution, network contracting, procurement, training centers, transport activity and ICT services. The Parent Company was also allocated to other operations.

The Group does not disclose information for geographic segments as it operates in one geographic segment (Poland) from both the asset location and customers perspective.

The tables below show the breakdown of revenues and costs attributed to individual segments for the six-month period from 1 January to 30 June 2012 and assets and liabilities as at 30 June 2012, together with comparative data, adjusted to the new segmentation structure:

Six-month period ended 30 June 2012 or as at 30 June 2012	Distribution of electricity	Trading	CHP	System power plants	Renewable energy sources	Services	Other	Total	Eliminations and consolidation adjustments	Total activity
Revenues										
Sale to external customers	367 701 450,33	4 700 176 042,44	68 411 484,36	316 166 510,14	124 966 373,54	39 049 076,89	17 117 127,07	5 633 588 064,77	-	5 633 588 064,77
Sale to other segments	1 444 250 735,21	291 708 556,24	17 011 653,90	253 604 340,32	206 031 983,98	258 357 372,59	33 293 283,63	2 504 257 925,87	(2 504 257 925,87)	-
Total revenues	**1 811 952 185,54**	**4 991 884 598,68**	**85 423 138,26**	**569 770 850,46**	**330 998 357,52**	**297 406 449,48**	**50 410 410,70**	**8 137 845 990,64**	**(2 504 257 925,87)**	**5 633 588 064,77**
EBITDA	741 045 897,32	140 508 789,44	8 856 299,23	19 742 828,34	174 243 966,49	6 682 763,85	(29 877 322,15)	1 061 203 222,52	4 391 890,82	1 065 595 113,34
Net profit/ (loss) before income tax and financial income/ expense	445 293 143,45	128 508 734,16	4 662 819,65	(8 815 377,36)	156 629 848,21	838 393,03	(34 133 462,40)	692 984 098,74	20 230 901,57	713 215 000,31
Net financial income/ (expense)	(77 726 245,72)	4 475 749,65	(2 461 950,66)	(4 513 460,39)	4 544 302,91	324 627,60	827 948 892,90	752 591 916,29	(831 662 794,03)	(79 070 877,74)
Share of profit (loss) of associates	-	-	-	-	-	-	-	-	(26 514,14)	(26 514,14)
Profit/ (loss) before tax	**367 566 897,73**	**132 984 483,81**	**2 200 868,99**	**(13 328 837,75)**	**161 174 151,12**	**1 163 020,63**	**793 815 430,50**	**1 445 576 015,03**	**(811 458 406,60)**	**634 117 608,43**
Income tax	65 852 767,19	26 355 527,21	8 789,68	1 588 816,79	31 073 625,58	1 254 376,90	(5 129 994,19)	121 003 909,16	4 187 556,73	125 191 465,89
Profit/ (loss) for the period from discontinued operations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net profit/ (loss) for the period	**301 714 130,54**	**106 628 956,60**	**2 192 079,31**	**(14 917 654,54)**	**130 100 525,54**	**(91 356,27)**	**798 945 424,69**	**1 324 572 105,87**	**(815 645 963,33)**	**508 926 142,54**
Assets and liabilities										
Segment assets	10 255 944 795,43	2 263 623 318,87	268 694 526,41	1 063 277 252,42	658 361 526,73	292 611 349,63	8 344 265 220,77	23 146 777 990,26	(9 024 628 923,65)	14 122 149 066,61
Investments in associates	-	-	-	-	2 733 572,94	-	37 285 400,00	40 018 972,94	-	40 018 972,94
Total assets	**10 255 944 795,43**	**2 263 623 318,87**	**268 694 526,41**	**1 063 277 252,42**	**661 095 099,67**	**292 611 349,63**	**8 381 550 620,77**	**23 186 796 963,20**	**(9 024 628 923,65)**	**14 162 168 039,55**
Total liabilities	**4 526 095 203,03**	**1 547 128 573,50**	**73 955 576,38**	**374 605 974,52**	**152 062 283,43**	**162 333 172,00**	**3 068 629 345,91**	**9 904 810 128,77**	**(3 551 376 223,76)**	**6 353 433 905,01**

Six-month period ended 30 June 2012	Distribution of electricity	Trading	CHP	System power plants	Renewable energy sources	Services	Other	Total	Eliminations and consolidation adjustments	Total activity
Other information concerning segment:										
Investment expenditure:										
- for property, plant & equipment	572 594 411,89	8 986 954,88	27 814 310,63	61 054 047,55	20 715 935,52	23 622 119,49	3 960 142,48	718 747 922,44	(6 678 003,84)	712 069 918,60
- for intangible assets	39 346 610,41	1 134 359,98	94 617,68	30 047 018,44	166 073,91	2 345 265,68	11 047 629,92	84 181 576,02	4 692 457,38	88 874 033,40
- for investment property	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Depreciation of property, plant & equipment	277 029 012,05	9 870 415,68	4 054 047,59	28 292 601,77	17 429 679,06	4 539 110,27	1 580 118,59	342 794 985,01	(16 602 477,64)	326 192 507,37
Amortisation of intangibles	18 710 570,14	2 129 639,60	139 431,99	265 603,93	184 439,22	1 202 800,10	2 504 428,12	25 136 913,10	775 132,99	25 912 046,09
Depreciation of investment property	13 171,68	-	-	-	-	102 460,45	171 593,54	287 225,67	(11 666,10)	275 559,57
Impairment loss for property, plant & equipment	-	-	37 712,59	(184 979,34)	-	(3 331,30)	-	(150 598,05)	-	(150 598,05)
Other impairment allowances	(529 156,97)	16 268 063,24	(2 750,32)	(874 654,59)	-	610 154,19	(11 546,96)	15 460 108,59	(1 044 777,58)	14 415 331,01
Other non - monetary expenses:										
- provision for post - employment benefits	16 855 073,92	1 870 385,36	755 403,76	6 461 282,77	787 697,81	2 446 531,44	365 600,68	29 541 975,74	-	29 541 975,74
- jubilee bonuses	6 519 864,90	1 579 843,25	402 800,00	3 977 526,52	497 654,00	1 320 844,82	54 460,00	14 352 993,49	-	14 352 993,49
- other provisions	10 745 811,90	540 595 719,28	565 975,00	(72 829,73)	(592 930,02)	1 652 314,74	-	552 894 061,17	(126 481 408,23)	426 412 652,94

Six-month period ended 30 June 2011 or as at 31 December 2011	Distribution of electricity	Trading	CHP	System power plants	Renewable energy sources	Services	Other	Total	Eliminations and consolidation adjustments	Total activity
Revenues										
Sale to external customers	279 981 561,36	4 403 153 767,93	63 705 898,46	250 165 649,05	32 063 145,04	45 605 436,52	11 578 719,72	5 086 254 178,08	-	5 086 254 178,08
Sale to other segments	1 363 894 543,91	337 250 948,01	16 610 384,53	341 012 965,33	253 448 729,30	180 058 968,39	47 690 373,37	2 539 966 912,84	(2 539 966 912,84)	-
Total revenues	**1 643 876 105,27**	**4 740 404 715,94**	**80 316 282,99**	**591 178 614,38**	**285 511 874,34**	**225 664 404,91**	**59 269 093,09**	**7 626 221 090,92**	**(2 539 966 912,84)**	**5 086 254 178,08**
EBITDA	476 945 204,09	71 098 426,89	10 531 752,99	91 762 661,79	244 567 970,54	4 482 941,39	(674 322,70)	898 714 634,99	(18 495 236,51)	880 219 398,48
Net profit/ (loss) before income tax and financial income/ expense	212 732 571,90	56 421 817,83	7 296 101,80	63 779 288,95	228 178 424,28	1 610 267,21	(11 351 140,69)	558 667 331,28	(2 887 857,05)	555 779 474,23
Net financial income/ (expense)	(14 706 307,08)	14 581 548,46	1 769 042,90	1 595 303,94	5 012 527,43	710 435,90	778 794 729,10	787 757 280,65	(784 941 538,88)	2 815 741,77
Share of profit of associates	-	-	-	-	-	-	-	-	899 824,98	899 824,98
Profit/ (loss) before tax	**198 026 264,82**	**71 003 366,29**	**9 065 144,70**	**65 374 592,89**	**233 190 951,71**	**2 320 703,11**	**767 443 588,41**	**1 346 424 611,93**	**(786 929 570,95)**	**559 495 040,98**
Income tax	26 779 905,34	15 011 397,75	1 495 373,96	12 793 733,13	46 312 146,77	1 901 237,82	(2 485 214,20)	101 808 580,57	(2 235 635,82)	99 572 944,75
Profit/ (loss) for the period from discontinued operations	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net profit/ (loss) for the period	**171 246 359,48**	**55 991 968,54**	**7 569 770,74**	**52 580 859,76**	**186 878 804,94**	**419 465,29**	**769 928 802,61**	**1 244 616 031,36**	**(784 693 935,13)**	**459 922 096,23**
Assets and liabilities										
Segment assets	9 825 110 945,78	2 226 548 979,79	219 725 545,67	1 146 868 600,92	835 414 538,01	295 075 419,71	7 256 361 392,50	21 805 105 422,38	(8 170 675 354,18)	13 634 430 068,20
Investments in associates	-	-	-	-	2 750 363,35	-	47 854 451,76	50 604 815,11	(7 071 695,87)	43 533 119,24
Total assets	**9 825 110 945,78**	**2 226 548 979,79**	**219 725 545,67**	**1 146 868 600,92**	**838 164 901,36**	**295 075 419,71**	**7 304 215 844,26**	**21 855 710 237,49**	**(8 177 747 050,05)**	**13 677 963 187,44**
Total liabilities	**4 146 801 000,69**	**1 477 188 384,50**	**73 364 165,69**	**427 959 778,49**	**163 311 617,15**	**196 725 336,98**	**2 132 950 182,83**	**8 618 300 466,33**	**(2 857 053 202,66)**	**5 761 247 263,67**

Six-month period ended 30 June 2011	Distribution of electricity	Trading	CHP	System power plants	Renewable energy sources	Services	Other	Total	Eliminations and consolidation adjustments	Total activity
Other information concerning segment:										
Investment expenditure:										
- for property, plant & equipment	478 106 063,94	8 113 296,51	5 127 163,19	30 171 115,59	15 514 763,78	3 478 196,68	594 450,14	541 105 049,83	(57 879 546,51)	483 225 503,32
- for intangible assets	47 621 273,44	3 230 515,88	222 795,89	18 154,00	158 912,23	203 839,25	23 279 819,26	74 735 309,95	(33 460 801,89)	41 274 508,06
- for investment property	-	-	-	-	-	285 000,00	-	285 000,00	-	285 000,00
Depreciation of property, plant & equipment	250 450 762,51	9 711 396,66	3 070 736,58	27 851 133,75	16 248 939,58	2 590 466,89	2 217 964,91	312 141 400,88	(15 490 688,05)	296 650 712,83
Amortisation of intangibles	13 761 869,67	4 965 212,40	164 914,61	132 239,09	140 606,68	282 207,29	8 283 534,00	27 730 583,74	(116 691,41)	27 613 892,33
Depreciation of investment property	-	-	-	-	-	-	175 319,08	175 319,08	-	175 319,08
Impairment loss for property, plant & equipment	-	(200 503,97)	(44 343,51)	-	-	-	-	(244 847,48)	-	(244 847,48)
Other impairment allowances	11 781,96	14 632 251,97	(384 950,62)	(13 000,00)	-	37 274,01	102 122,74	14 385 480,06	(120 000,00)	14 265 480,06
Other non - monetary expenses:										
- provision for post - employment benefits	1 161 025,20	8 378,72	69 176,34	-	29 646,49	-	58 993,02	1 327 219,76	-	1 327 219,76
- jubilee bonuses	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- other provisions	(10 538 498,61)	415 822 666,07	-	(341 739,03)	(95 160,26)	(2 710 131,66)	-	402 137 136,51	(91 753 139,59)	310 383 996,92

9. Property, plant and equipment

	Land	Buildings, premises and land and water engineering structures	Technical devices and machinery	Vehicles	Other property, plant & equipment	Assets under construction	Total
Gross value							
Balance as at 1 January 2012	**89 877 929,54**	**8 327 108 630,49**	**2 674 620 157,18**	**208 081 377,74**	**351 129 810,54**	**674 573 366,39**	**12 325 391 271,88**
Direct purchase *	21 348 825,18	2 206 167,56	3 054 768,78	3 826 426,71	2 128 359,74	667 498 582,67	700 063 130,64
Transfer from fixed assets under construction	676 202,43	278 488 043,01	121 595 284,25	18 683 169,58	35 944 969,79	(455 387 669,06)	-
Sale	(54 406,39)	(846 845,85)	(1 728 888,32)	(2 241 173,13)	(3 078 413,33)	(6 898 489,21)	(14 848 216,23)
Liquidation	-	(2 835 609,26)	(4 787 684,51)	(296 773,49)	(15 029 041,38)	(600 880,21)	(23 549 988,85)
Transfer between categories	-	(33 957,08)	3 234 214,14	-	(3 240 491,68)	40 234,62	-
Received free of charge	-	701 446,08	-	-	-	-	701 446,08
Transfer from investment property	-	221 854,77	-	-	-	-	221 854,77
Capitalised borrowing costs	-	-	-	-	-	4 003 719,61	4 003 719,61
Settlement of payments in advance	-	-	-	-	-	8 003 068,35	8 003 068,35
Other	5 234,00	(5 679 144,99)	(2 316 874,45)	(31 687,06)	(216 667,98)	12 987 314,76	4 748 174,28
Balance as at 30 June 2012	**111 853 784,76**	**8 599 330 584,73**	**2 793 670 977,07**	**228 021 340,35**	**367 638 525,70**	**904 219 247,92**	**13 004 734 460,53**
Accumulated depreciation and impairment allowances							
Balance as at 1 January 2012	**-**	**(2 170 224 144,49)**	**(782 628 193,81)**	**(82 333 477,42)**	**(138 827 740,83)**	**(714 264,91)**	**(3 174 727 821,46)**
Depreciation for period	-	(198 590 006,57)	(88 688 365,20)	(16 857 018,49)	(22 057 117,11)	-	(326 192 507,37)
Increase in impairment allowances	-	-	(20 006,95)	-	-	(4 850,00)	(24 856,95)
Decrease in impairment allowances	-	184 979,34	4 362,73	-	-	66 356,00	255 698,07
Sale	-	182 883,89	1 514 791,36	2 096 950,78	3 010 477,52	-	6 805 103,55
Liquidation	-	2 068 059,02	2 799 197,00	211 104,21	11 303 566,46	-	16 381 926,69
Transfer between categories	-	-	(522 035,78)	-	522 035,78	-	-
Transfer from investment property	-	16 978,54	-	-	-	-	16 978,54
Other	-	2 084 252,36	1 443 824,19	43 513,85	158 987,26	-	3 730 577,66
Balance as at 30 June 2012	**-**	**(2 364 276 997,91)**	**(866 096 426,46)**	**(96 838 927,07)**	**(145 889 790,92)**	**(652 758,91)**	**(3 473 754 901,27)**
Net value as at 1 January 2012	**89 877 929,54**	**6 156 884 486,00**	**1 891 991 963,37**	**125 747 900,32**	**212 302 069,71**	**673 859 101,48**	**9 150 663 450,42**
Net value as at 30 June 2012	**111 853 784,76**	**6 235 053 586,82**	**1 927 574 550,61**	**131 182 413,28**	**221 748 734,78**	**903 566 489,01**	**9 530 979 559,26**

** including self-constructed assets in the amount of PLN 86 271 872.49*

The carrying amount of property, plant and equipment as of 30 June 2012 under the finance lease and hire purchase agreements is PLN 6.9 million and as of 31 December 2011 PLN 3.2 million.

The carrying amount of property, plant and equipment covered by mortgage established to secure loans and liabilities is disclosed in note 17.3.

The amount of capitalized costs of external financing in the period ended 30 June 2012 was PLN 5.3 million (PLN 7.8 million in the period ended 30 June 2011).

10. Cash and cash equivalents

Cash in bank and on hand earns interest at floating interest rates, negotiated with banks, depending on one-day bank deposit interest rate. Short-term deposits are made for various periods – from one day to three months, depending on the Group's current cash needs and bear interest at the rates fixed through individual negotiations with banks. Cash and cash equivalents also include participation units in ENERGA Trading SFIO fund.

Cash and equivalents presented in the cash flow statement includes the following items:

Item	30 June 2012	31 December 2011
Cash in hand and cash at bank	216 656 126,45	152 164 830,19
Short-term deposits (up to 3 months)	412 596 334,21	429 921 501,67
Participation units in money market funds	1 020 452 896,64	1 193 958 370,87
Other	113 549,86	1 229 473,96
Cash and cash equivalents in the statement of financial position including:	**1 649 818 907,16**	**1 777 274 176,69**
Foreign exchange rate differences	(4 019 354,41)	(14 099 878,41)
Bank overdrafts	(50 694 066,04)	(7 633 181,76)
Cash and cash equivalents in cash flow statement	**1 595 105 486,71**	**1 755 541 116,52**

11. Earnings per share (EPS)

Basic earnings per share (EPS) for each period are calculated by dividing net earnings for a period attributable to ordinary equity holders of the Parent Company by the number of issued common shares at the end of the period.

Figures for earnings and shares that were used to calculate basic EPS are presented below:

Item	Six-months period ended 30 June 2012	Six-months period ended 30 June 2011
Net profit attributable to ordinary shareholders of the Parent Company	**508 108 175,57**	**426 338 044,40**
Number of ordinary shares at period-end	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Number of ordinary shares used for basic earnings per share calculations	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Earnings per share (basic and diluted)	**0,10**	**0,09**

There were no dilutive instruments in issue during the presented periods.

12. Dividends paid and proposed

Item	Six-months period ended 30 June 2012	Six-months period ended 30 June 2011
Declared during the year		
Dividend declared by subsidiaries	8 183 902,21	40 393 602,56
Dividend declared by Parent Company	645 944 697,84	149 064 161,04
Total	**654 128 600,05**	**189 457 763,60**

The total amount of dividends paid during the reporting period by Group companies is PLN 31 thousand (PLN 173.8 million during the period ended 30 June 2011).

13. Business combination

In the first half of 2012 the restructuring process of the Capital Group was continued.

Due to reorganization of the Capital Group in 2011, mergers took place in connection with consolidation of operations in the area of ICT businesses and the business of energy production from renewable sources.

On 23 January 2012, the merger of the following procurement companies was registered: Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. and Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o., with Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o., which is the surviving company, while the former companies were the acquired entities.

The subject of business acquisitions and combinations is regulated by IFRS 3 "Business combinations". However, this standard does not regulate and excludes transactions between the entities under common control. Mergers performed in the first half of 2012 have not resulted in change of control over any subsidiary. Thus the operations fulfill the definition of transactions under common control and are excluded from the scope of IFRS 3.

If a transaction or economic event required to be recognized in the statements prepared in accordance with IFRS is not regulated by provisions of any specific standard, then such situation is regulated by IAS 8 item 10-12. IAS 8 requires the company that prepares a statement in accordance with IFRS to create own set of accounting principles and specify the features of such principles: fair presentation of financial position, financial performance and cash flows of an entity, reflecting the relevance, reliability and comparability of financial information.

The Company adopted pooling of interest method for recording of business combinations under common control.

Polling of interest method is based on the assumption that entities to be combined are both, prior and after the transaction, controlled by the same entity and therefore a consolidated financial reports reflect the continuity of such common control and does not reflect changes in net assets in respect of fair values (or recognition of new assets) or valuation of the goodwill as none of the businesses combined is actually purchased. Thus, the statements are prepared in the way as if these businesses have been always combined.

14. Provisions

14.1. Change in provisions

	Post - employment benefits	Jubilee bonuses	Claims	Provisions for legal disputes	Employee metters	Provision for restoration costs	Provision for emission rights	Provision for certificates of origin	Restructuring provision	Other provisions	TOTAL
1 January 2012	**439 353 876,43**	**214 992 885,46**	**6 161,09**	**76 764 633,28**	**3 115 187,49**	**4 754 360,00**	**31 014 512,89**	**268 647 396,17**	**64 142 658,71**	**37 264 442,79**	**1 140 056 114,31**
Current service cost	15 364 245,80	8 750 205,99	-	-	-	-	-	-	-	-	24 114 451,79
Actuarial gains and losses	360 954,67	256 302,90	-	-	-	-	-	-	-	-	617 257,57
Payments	(6 794 358,13)	(5 060 571,66)	-	-	-	-	-	-	-	-	(11 854 929,79)
Past service cost	1 327 219,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 327 219,77
Interest	12 489 555,50	5 346 484,60	-	-	-	-	-	-	-	-	17 836 040,10
Raised in the period	-	-	103 130,48	20 053 546,14	-	-	-	354 055 656,37	10 362 931,00	56 835 228,45	441 410 492,44
Reversal	-	-	-	(4 057 475,44)	(27 013,71)	-	(44 858,41)	(2 907 578,74)	(7 308 413,20)	(652 500,00)	(14 997 839,50)
Utilisation	-	-	(6 161,09)	(847 894,76)	(628 079,32)	-	(30 665 654,48)	(257 951 427,61)	(45 973 103,27)	(29 488 674,35)	(365 560 994,88)
30 June 2012	**462 101 494,04**	**224 285 307,29**	**103 130,48**	**91 912 809,22**	**2 460 094,46**	**4 754 360,00**	**304 000,00**	**361 844 046,19**	**21 224 073,24**	**63 958 496,89**	**1 232 947 811,81**
Short - term as at 30 June 2012	**16 740 247,19**	**19 389 616,02**	**103 130,48**	**91 912 809,22**	**2 460 094,46**	**-**	**304 000,00**	**361 844 046,19**	**20 006 812,24**	**63 958 496,89**	**576 719 252,69**
Long - term as at 30 June 2012	**445 361 246,85**	**204 895 691,27**	**-**	**-**	**-**	**4 754 360,00**	**-**	**-**	**1 217 261,00**	**-**	**656 228 559,12**

14.2. Description of the most significant provisions

a) Provisions for retirement and jubilee benefits

The Group determines provisions for retirement and jubilee benefits using actuarial techniques to estimate the value of such provisions. The value of provisions presented in these consolidated financial statements as at 30 June 2012 was estimated by an independent actuary. The estimate was based on the previously calculated values of the provisions as at 31 December 2011 and the major assumptions made on that date.

b) Provisions for legal disputes

Provisions for litigations include, in particular, provision for claims due to power infrastructure located on private land (see the description in note 20). The remaining provisions were raised for claims due to energy tariff changes and compensation claims.

c) Provision for CO2 emission

A provision is raised for CO2 emission in excess of rights held as at the interim reporting date on the basis of the actual emissions, based on the market price of the rights as at the valuation date (assuming that rights are used first and provision is recognized when all rights were used).

d) Provision for certificates of origin

A provision is raised for certificates of origin of energy produced from the renewable sources or with co-generation, which was not covered by the purchase of the certificates on the market or a substitute charge.

e) Restructuring provision

Voluntary redundancy programmes ("VRP") introduced in Group companies in the period 2010-2011 were continued in the first half of 2012. The Group estimates the restructuring provision due to VRP based on the anticipated number of employees who will terminate employment under the VRP and estimated value of severance payments.

f) Other provisions

Other provisions include, in particular, provisions for excise tax, which is based on the amount of electric power sold to end users and the corporate income tax adjustments for the previous years.

15. Investment commitments

Purchase of shares in OPEC Sp. z o.o

On 25 February 2009, ENERGA SA and ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA became a strategic investor in Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. The share purchase agreement provides for the execution of an investment programme within the heating network development in the Ostrołęka town. ENERGA SA and ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA committed to invest a minimum of PLN 320 million in the development of the distribution network and heat production within 10 years.

On 3 July 2012 ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA entered into the agreement with the contractor to implement the investment project "Investment liabilities to ENERGA OPEC Sp. z o.o. – Construction of a heat source for the city of Ostrołęka". Construction of a new heat source with a capacity of 190 MW will be completed in the first quarter of 2014 with a contract value of PLN 160.0 million.

As at 30 June 2012, total investments related to the development of the distribution network and heat production in Ostrołęka amounted to PLN 9.6 million.

Reconstruction of the heating network of ENERGA OPEC Sp. z o.o.

On 12 September 2011, the subsidiary ENERGA OPEC Sp. z o.o. signed a co-financing agreement with the National Fund for Environmental Protection and Water Management in Warsaw for the project 'Reconstruction of the heating network of ENERGA OPEC Sp. z o.o. in Ostrołęka'. The aim of the project is to reduce transmission losses. The execution of the project is planned in 2011-2013 with a total cost of PLN 33.8 million. The co-financing obtained by the Company will amount to 85% of eligible costs and their maximum level is PLN 18.7 million. As at 30 June 2012, the company had invested an amount of PLN 1.6 million in this project.

Distribution System Operator commitments

ENERGA – OPERATOR SA (Distribution System Operator) operates in compliance with the Act on Energy Law and holds a license. Both documents include obligations within e.g. the requirement to supply electricity in an interrupted and safe manner and to connect new entities to the grid. Moreover, the Act on Energy Law requires enterprises to prepare development plans that determine the material and financial scope of financial outlays. Such plans have to be approved by the President of the Energy Regulatory Office (URE). An approved development plan constitutes an investment liability of ENERGA – OPERATOR SA. The agreed investments for 2012-2015 amount to respectively: 2012 – PLN 1,418 million, 2013 – PLN 1,430 million, 2014 – PLN 1,346 million, 2015 – PLN 1,353 million. In the first half-year of 2012 investments in the amount of PLN 638 million were made.

The distribution grid modernization and development programme is also an investment liability. It is financed by International Financial Institutions. See note no. 20.1.

Intervention work service contract

The subsidiary company ENERGA Hydro Sp. z o.o. renders 'intervention work' service to PSE – Operator S.A. The service involves dispatching and using production units of ENERGA Hydro Sp. z o.o. by PSE – Operator SA to intervene by balancing the active and reactive power and controlling the propagation of power in the power grid of Krajowy System Elektroenergetyczny (KSE) (National Power Grid) to ensure the ongoing safety of KSE operation.

The service contract enables the adaptation of production units to ensure correct parameters of services within the modernization carried out according to the timetable. The total agreed expenditure on the modernization of the Żydowo power plant amounts to PLN 134.3 million, of which the expenditure of PLN 96.0 million was incurred by 30 June 2012. The outstanding amount is PLN 38.3 million.

The bond issuance programme to obtain external funds for financing the modernization mentioned in note 20.1 is also classified as an investment commitment.

Investment programme of ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

The programme of issuing bonds for financing investment projects conducted by the subsidiary company ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. is also classified as an investment commitment. The programme involves the modernization of a boiler through implementation of capacity for biomass co-combustion, construction of straw pellet production plant and the construction of a new electricity unit. The total planned investment amounts to PLN 224.5 million, of which PLN 63.3 million was invested before 30 June 2012. The programme of bond issue is aimed at obtaining external funds mentioned in note no.20.1.

Project Ostrołęka C

The subsidiary company Elektrownia Ostrołęka SA was formed in 2010 to construct and operate a new power plant in Ostrołęka with installed power ca. 850-1000 MWe. On 1 February 2012 the company signed an agreement with engineering and consulting company which will act as the investment's contract engineer. The services cover the estimated period of 90 months from the contract date. Remuneration for the services amounts to PLN 15 million, of which PLN 353 thousand was incurred before 30 June 2012.

16. Related party transactions

Transactions with related parties are conducted on arm's lengths term regarding purchased/delivered goods, products or costs of manufacture of services.

16.1. Transactions with participation of Management Board Members

During the reporting period neither loans nor other transactions concluded with ENERGA SA Management Board Members occurred.

Remuneration paid to Group Management Board Members and Supervisory Board Members in the first half of 2012 amounts to PLN 11.6 million (including PLN 0.4 million remuneration paid by Parent Company).

16.2. Transactions with participation of State Treasury companies

The ultimate controlling party of the Group is the State Treasury, thus, other State Treasury companies are treated by the Group as related entities. Companies of the ENERGA SA Group concluded transactions with approximately 30 State Treasury companies, with which the Group companies generate most turnover. The aggregate value of transactions with those entities is presented in the table below. Transactions were concluded on arm's length terms. They concern primarily, purchases and sale of distribution services, electric energy sale and coal purchase.

As at	Receivables	Payables
30 June 2012	141 779 875,46	24 121 984,33
31 December 2011	117 021 111,49	63 850 236,47

Period	Sales	Purchases
Six-months period ended 30 June 2012	504 785 132,81	546 442 997,33
Six-months period ended 30 June 2011	480 311 315,87	599 320 760,53

16.3. Transactions with associate companies

	Sales to associates	Purchase from associates	Receivables from associates:	Liabilities to associates:
Soen Sp. z o.o.	808 414,91	1 630 334,75	346 571,23	342 256,40
Przedsiębiorstwo Produkcji Strunebetonowych Żerdzi Wirowanych "Wirbet" SA	220 626,49	351 137,18	-	-
Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa Spółka Akcyjna	-	1 210 035,91	121,73	-
Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	13 700 681,25	-	2 315 281,38	59 692,61
Total	**14 729 722,65**	**3 191 507,84**	**2 661 974,34**	**401 949,01**

At the end of the reporting period, there were no overdue receivables or liabilities in relation to transactions with associate companies.

17. Financial instruments

17.1. Carrying value of categories and classes of financial instruments

Item	30 June 2012	31 December 2011
Classes of financial instruments		
Deposits	64 770,01	143 390,14
Shares (non- consolidated companies)	1 911 387,59	10 138 049,90
Shares in associates	46 966 995,28	43 533 119,24
Trade receivables and other receivables	1 421 505 651,40	1 519 992 847,68
Cash and cash equivalents, including:	1 649 818 907,16	1 777 274 176,69
ENERGA Trading SFIO investment fund units	1 020 452 896,64	1 193 958 370,87
Finance lease receivables	120 608,04	123 621,09
Receivables from sale of tangible and intangible assets	1 066 013,91	1 758 911,08
Derivatives (assets)	-	1 696 200,60
Total assets	**3 121 454 333,39**	**3 354 660 316,42**
Preferential loans and borrowings	1 008 641 151,22	1 003 929 250,73
Loans and borrowings	1 139 329 677,99	937 638 782,76
Bank overdrafts	50 694 066,04	7 633 181,76
Trade payables	538 685 306,21	720 610 158,00
Finance lease payables	11 296 625,49	4 955 175,73
Other financial liabilities*	658 762 530,83	6 676 374,45
Liabilities from acquisition of tangible and intangible assets	70 847 512,59	166 281 846,24
Derivatives (liabilities)	686 282,37	240 702,20
Total liabilities	**3 478 943 152,74**	**2 847 965 471,87**
TOTAL	**6 600 397 486,13**	**6 202 625 788,29**
Categories of financial instruments		
Financial assets at fair value through profit or loss	1 651 795 064,76	1 789 251 817,33
Loans and receivables	1 422 571 665,31	1 521 751 758,76
Financial assets not classified as financial instruments	47 087 603,32	43 656 740,33
Total assets	**3 121 454 333,39**	**3 354 660 316,42**
Financial liabilities at fair value through profit or loss	686 282,37	240 702,20
Financial liabilities measured at amortised cost	3 466 960 244,88	2 842 769 593,94
Out of scope of IAS 39 liabilities	11 296 625,49	4 955 175,73
Total liabilities	**3 478 943 152,74**	**2 847 965 471,87**

* Other financial liabilities include the dividend payable on the total amount of PLN 654,261 thousand.

17.2. Description of significant items within particular categories of financial instruments – loans and borrowings

	Loans and borrowings
Currency	*PLN*
Reference rate	*WIBOR, Rediscount rate*
Value as of 30 June 2012	
actual currency (PLN)	2 198 664 895,25
With repayment date:	
Within 12 months	187 689 402,25
After a year but not more than 2 years	239 024 624,58
After 2 years but not more than 3 years	247 046 570,79
After 3 years but not more than 5 years	502 263 101,75
More than 5 years	1 022 641 195,88

Detailed description regarding external financing obtained is provided in note 20.1.

17.3. Liabilities repayment collateral

As of the end of the reporting period assets with the following carrying amounts constituted collateral for repayment of liabilities or contingent liabilities:

Group of assets	Carrying amount of assets	Type of secured liability	Carrying amount of secured liability	Limit of secured liability
Buildings, premises and land	83 443 226,14	loans and borrowings	28 000 000,00	63 773 000,00
Receivables	2 576 420,48	loans and borrowings	2 576 420,48	22 920 720,00
Cash	152 633 959,32	securing contracts	141 119,37	408 565 091,32
Total	**238 653 605,94**		**30 717 539,85**	**495 258 811,32**

The provided collateral predominately relate to a loan granted to ENERGA SA Group companies by the National Fund for Environmental Protection (NFOŚ) as well as credits and guarantees obtained from Pekao SA, Deutsche Bank Polska SA, ING Bank Śląski SA, Nordea Bank Polska S.A. and PKO Bank Polski SA.

Apart from the presented collateral, Group companies also issued blank bills of exchange as security for loan and lease agreements.

18. Contingent assets and liabilities

18.1. Contingent liabilities

Contingent liabilities as of the end of reporting period are presented in the table below:

Liabilities arising from	30 June 2012	31 December 2011
guarantees	438 001 211,52	498 799 625,58
bills of exchange	99 119 285,35	94 630 540,04
legal claims	63 002 421,65	62 038 518,31
other	29 294 769,73	19 708 756,14
Total	**629 417 688,25**	**675 177 440,07**

18.2. Contingent assets

The Group recognized a contingent asset of PLN 32.2 million in 2011, related to the statutory interest charged by subsidiary ENERGA – OPERATOR SA on the amount of PLN 123.00 million adjudged by the Appellant Court in Warsaw, 1st Civil Department, in the case following the action by PSE Operator SA against ENERGA OPERATOR SA.

As at 30 June 2012 no significant contingent assets were identified.

19. Subsequent events

Except for external financing obtained in July 2012, described in note no. 20.1, no other significant subsequent events occurred which would require adjustment to the accounts and/or any additional disclosures.

20. Other information of a significant influence on the Group's financial position and its result of operations

20.1. Obtaining external financing

Loans for financing the investment programme of ENERGA-OPERATOR SA

In 2009-2010, ENERGA SA and its subsidiary, ENERGA-OPERATOR SA concluded the following loan facility agreements for financing the investment programme of ENERGA-OPERATOR SA in 2009 -2012[1], related to the development and modernization of the distribution network:

1. a loan facility agreement with the European Investment Bank with a limit of PLN 1,050.0 million concluded on 16 December 2009;
2. a loan facility agreement with the European Bank for Reconstruction and Development with a limit of PLN 800.0 million concluded on 29 April 2010; and
3. a loan facility agreement with the Nordic Investment Bank with a limit of PLN 200.0 million, concluded on 30 April 2010.

[1] The original investment period encompassed 2009-2011. As it was not feasible to achieve the planned level of investment outlays in the initially anticipated structure and periods, some of the investment outlays were postponed to 2012.

In total, the funding of PLN 2 050 million was drawn before 30 June 2012.

The signed loan facility agreements are long-term investment liabilities — the debt can be repaid up to year 2025. The loan agreements are not secured against the assets of borrowers and require compliance with financial covenants.

Loans from NORDEA Bank Polska SA

In 2010-2011, ENERGA SA entered into the following loan facility agreements with NORDEA Bank Polska SA:

1. An investment loan agreement dated 8 September 2010 for PLN 100.0 million to be used for the purchase of bonds issued by ENERGA Hydro Sp. z o.o. due to the investment project executed by this entity involving the modernization of the pump-storage power plant in Żydowo. The deadline for the repayment of this liability is 7 September 2015. In 2011, the first tranche of this funding was drawn amounting to PLN 70.0 million and on 29 June 2011 the second tranche amounting to PLN 30.0 million.
2. An investment loan agreement dated 17 December 2010 for PLN 160.0 million to be used for the purchase of bonds issued by ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. due to the investment project executed by this entity involving the modernization of the boiler by introducing biomass co-combustion capacity and construction of a new power unit. The deadline for the repayment of this liability is 16 December 2015. The first tranche of this funding amounting to PLN 25.2 million was drawn on 6 March 2012. The remaining tranches are planned to be drawn during the second half of 2012.
3. A loan arrangement agreement for companies of the ENERGA Group dated 24 June 2010 with a total limit of PLN 75.0 million. Under this agreement, ENERGA SA and companies of the ENERGA Group may draw on working capital facilities on the current account and revolving loan facilities with maturity up to 12 months as well as investment loans with maturity up to the deadline of the facility, i.e. 29 June 2015. As of 30 June 2012, the funding of PLN 56.0 million was drawn, including PLN 26.3 million utilised.
4. The framework agreement for granting bank guarantees to companies of the ENERGA Group dated 8 September 2010, with a total limit of PLN 5.0 million. As of 30 June 2012, the limit of PLN 3.3 million was used.
5. The loan arrangement agreement for ENERGA SA dated 12 October 2011 with a limit of PLN 300.0 million. The funding under this agreement can be used to finance working capital and capital investments. The loan limit term is until 11 October 2016. On 29 June 2012 the amount of PLN 150.0 million was drawn in the current account. The following PLN 150.0 million was drawn in a form of revolving working capital loan on 16 July 2012.

The above-mentioned agreements require compliance with financial covenants and, with regard to the general agreements, provide for the joint and severe liability of ENERGA SA for

liabilities of the companies of the ENERGA Group, established as the assumption of liabilities.

Loan from PKO Bank Polski SA

On 30 August 2011, ENERGA SA entered into a general agreement with PKO Bank Polski SA for granting a loan facility to ENERGA SA and its subsidiaries with a total limit of PLN 150.0 million. Under this agreement, ENERGA SA and companies of the ENERGA Group may draw working capital facilities on the current account, either renewable or non-renewable, with the maturity period of 36 months, investment loans for up to 15 years and bank guarantees for up to 60 months. The loan is unsecured. The repayment of liabilities of the subsidiaries is secured based on the joint and severe liability of ENERGA SA, established as the assumption of liabilities. As at 30 June 2012 executive agreements were signed within the framework agreement for the total amount of PLN 129.9 million, out of which PLN 31.1 million was used.

Bond issue process in PKO Bank Polski SA

On 30 May 2012 ENERGA SA entered into an agreement with PKO Bank Polski SA for bond issue, with redemption date on 31 December 2022. Funds obtained under this agreement are to be used for acquisition of bonds issued by ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA due to the execution of the investment programme. Bonds will be issued as short-term securities with the commitment of the bank to cover them during the whole contractual period of the bond issue agreement. The agreement is subject to financial covenants. The 1st issue in the amount of PLN 66.0 million was made on 9 July 2012.

Loan from Pekao SA

In 2011-2012 ENERGA SA entered into the following loan facility agreements with Pekao SA:

1. On 13 October 2011, ENERGA SA entered into a loan facility agreement with a limit of PLN 200.0 million. The funds within this agreement can be used to finance the ongoing business or capital investments. The maturity date of the credit limit is 12 October 2016. The agreement is subject to financial covenants. As of 30 June 2012, the loan was not used.
2. The loan facility agreement of 30 May 2012 for PLN 85.0 million to be used to cover bonds issued by ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA due to the execution of the company's investment programme (see the description above). The deadline for the repayment of this liability is 29 May 2022. The agreement is subject to financial covenants. On 9 July 2012 ENERGA SA used the available funding under this loan agreement in the amount of PLN 33.0 million.

Eurobond issue process

To secure financing for the investments, the launch of the Eurobond programme has been planned. ENERGA SA has commenced the process of preparing the bond programme for an amount of EUR 1,000 million. If favorable conditions prevail on the international capital market, the programme should provide PLN 500 million within the first issue by the end of

2012. The issuer of the Eurobonds will be a special purpose vehicle of the ENERGA Group, with its registered office in Sweden, while ENERGA SA will act as the guarantor of the issue.

Ostrołęka C project financing

As at the end of 2011 ENERGA SA initiated tender procedures, the purpose of which was to select a financial advisor in obtaining financing for the Ostrołęka C project involving construction of a new power plant with capacity of approximately 850-1000 MWe (see description in note 15). As a result of these proceedings an agreement with the consortium of Pekao SA and BZ WBK SA was signed on 18 April 2012. Under the terms of the agreement the advisor will terminate the financing within 12 months from the contract date. The final amount of financing as well as the payment schedule will depend on the outcome of ongoing tender procedures aimed at selecting a general contractor for the investment. The financing will be obtained using the Project Finance formula, with assumed structure of financing: 30% equity, 70% debt.

20.2. Restructuring of the Group

The process of restructuring the Capital Group continued in the first half year of 2012.

a) On 24 January 2012 the increase in share capital of subsidiary company ENERGA Innowacje Sp. z o.o. in the amount of PLN 2.5 million was registered. The new shares were acquired by ENERGA – OPERATOR SA, which as a result acquired 50% of total shares.

b) Due to the consolidation of IT processes in the newly established company ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o., the following events occurred:

- On 8 December 2011, the contribution agreement was signed between ENERGA SA and ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.; according to its provisions, the share capital of ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. was raised by PLN 19.1 million. The in-kind contribution, i.e. assets of ENERGA SA including hardware, copies of software and IT documentation and carriers, were transferred to the company on 9 February 2012 and registered in the National Court Register (KRS) on 27 February 2012.
- As of 1 January 2012, the selected IT processes together with related personnel were transferred from the subsidiary ENERGA – OPERATOR SA to ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. Processes of production system support remained in ENERGA - OPERATOR SA, while ENERGA Informatyka I Technologie Sp. z o.o. took over the process of local user support and all support processes for the central systems used by the companies of the Group.

c) On 1 May 2012 selected processes and assets, together with related personnel from the operational and investment activities were transferred from ENERGA - OPERATOR SA to newly formed companies ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o., ENERGA-

OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o. and ENERGA-OPERATOR Eksploatacja I Inwestycje Płock Sp. z o.o.

d) Due to the consolidation process of repair and maintenance services for energy production companies, an increase in share capital by PLN 7.1 million of subsidiary ENERGA SERWIS Sp. z o.o. has been initiated, according to the Extraordinary Shareholders Meeting's resolution dated 28 December 2011. ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA acquired all new shares covering them with a cash as well as in-kind contribution. The increase in share capital of ENERGA SERWIS Sp. z o.o. was registered by the Court on 13 June 2012.

Other changes in the ENERGA Group have been described in note 2 'Entities included in the Group' and note 13 'Business combination' of these condensed interim consolidated financial statements.

20.3. Privatization process

On 17 July 2009, a decision was taken by the Ministry of the Treasury to privatise the ENERGA Group. A public call for tenders was announced in April 2010. From June to September, due diligence was performed, when all the potential investors had an opportunity to examine selected documents and visit some facilities of the Group. In addition, they were able to meet the Management Board and have operational meetings with question and answer sessions.

On 29 September 2010, the Ministry of Treasury and Polska Grupa Energetyczna S.A. ("PGE") signed a sale agreement for 84.19% of the shares in ENERGA SA.

On 13 January 2011, the President of the Office of Consumer and Competition Protection issued a decision that prohibited the acquisition of control by PGE over ENERGA SA. As a consequence, the State Treasury and PGE signed an annexe to the sales agreement for the shares in ENERGA SA. Pursuant to the agreement, the Ministry and PGE determined the term of the agreement to be 12 months and decided to suspend the termination of the agreement till the final resolution of court proceedings involving the appeal against the decision of the Office of Consumer and Competition Protection.

On 28 January 2011 PGE appealed against the decision of the Office of Consumer and Competition Protection ("OCCP") to the Court of Competition and Consumer Protection ("CCCP") – Regional Court in Warsaw.

The CCCP verdict dated 14 May 2012 dismissed PGE's appeal against the decision of the President of the OCCP prohibiting concentration understood as PGE's purchase of ENERGA SA shares. According to the information disclosed on 5 June 2012 in PGE's current report, the Management Board of PGE decided not to appeal against the CCCP verdict, which resulted in validation of the CCCP's verdict as of 12 June 2012.

Therefore, the sale agreement signed on 29 September 2010 between PGE and the Ministry of Treasury was terminated.

20.4. Tax Group ENERGA – OPERATOR SA

On 28 December 2011, subsidiary ENERGA – OPERATOR SA and its associated entities:

- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o., and
- ENERGA–OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.

concluded the agreement of the Tax Capital Group under the name PGK ENERGA–OPERATOR (PGK). The agreement has been concluded for 3-year term. The parent company that represents the Group is ENERGA–OPERATOR SA. PGK started to operate on 1 April 2012.

20.5. Power infrastructure located on private land

Following the political system changes in the 1990s, serious legal and economic problems raised with regard to transmission equipment erected in the previous legal regime on private real properties without obtaining legal titles thereto. Starting from 2009, a growing number of cases in terms of their value and number were recorded against the subsidiary company ENERGA-OPERATOR SA.

Reserve recognized for the above-mentioned claims as at 30 June 2012 amounts to PLN 74.6 million, while the value of contingent liabilities amounts to PLN 63.0 million.

Head of the Consolidated Accounting Department
Marek Pertkiewicz

(date and signature)
14 SIE. 2012

Chief Financial Officer
Aleksandra Gajda – Gryber

(date and signature)
14 SIE. 2012

Chairman of the Management Board
Mirosław Bieliński

(date and signature)
14 SIE. 2012

Vice-Chairman of the Management Board for Financial Issues
Roman Szyszko

(date and signature)
14 SIE. 2012

Vice-Chairman of the Management Board for Development Strategy
Wojciech Topolnicki

(date and signature)
14 SIE. 2012

2. **Sprawozdanie finansowe Emitenta za 2011 rok, sporządzone zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości wraz z opinią biegłego rewidenta i raportem z badania.**

ENERGA SA

Opinia i Raport Niezależnego Biegłego Rewidenta Rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011 r.

Opinia zawiera 2 strony
Raport uzupełniający opinię zawiera 10 stron
Opinia niezależnego biegłego rewidenta
oraz raport uzupełniający opinię
z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2011 r.

Nazwa i logo KPMG są zastrzeżonymi znakami towarowymi KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotu prawa szwajcarskiego.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

KPMG Audyt
Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością sp.k.
Biuro w Gdańsku
ul. Piwna 28/31
80-831 Gdańsk
Poland

Telefon +48 58 321 96 00
Fax +48 58 321 96 01
E-mail gdansk@kpmg.pl
Internet www.kpmg.pl

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia ENERGA SA

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku, ul. Mikołaja Reja 29 („Spółka"), na które składa się wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2011 r., rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za prawidłowość ksiąg rachunkowych, sporządzenie i rzetelną prezentację tego sprawozdania finansowego oraz sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późniejszymi zmianami) („ustawa o rachunkowości") oraz wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi i innymi obowiązującymi przepisami. Zarząd Spółki jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzane sprawozdania finansowe były wolne od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości, Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w tej ustawie.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że sprawozdanie finansowe i księgi rachunkowe stanowiące podstawę jego sporządzenia są wolne od istotnych nieprawidłowości.

Siedziba spółki:
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
tel. +48 22 528 11 00

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., a Polish limited liability partnership and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego.

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

KRS 0000339379
NIP 527-261-53-62
REGON 142078130

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej nieprawidłowości sprawozdania finansowego na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją sprawozdania finansowego w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd Spółki oraz ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe ENERGA SA przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Spółki na dzień 31 grudnia 2011 r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej określonymi w ustawie o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisach wykonawczych, jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki oraz zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych, we wszystkich istotnych aspektach, ksiąg rachunkowych.

Inne kwestie

Ponadto, zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, stwierdzamy, że sprawozdanie z działalności Spółki uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości i są one zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Dane porównawcze zostały przedstawione na podstawie sprawozdania finansowego ENERGA SA za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2010 r., zbadanego przez inny podmiot uprawniony do badania, który w dniu 25 lutego 2011 r. wydał opinię bez zastrzeżeń o tym sprawozdaniu finansowym.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
nr ewidencyjny 3546
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

.....
Biegły rewident nr 10853
Natalia Markowska

.....
Biegły rewident nr 90047
Komandytariusz, Pełnomocnik
Zbigniew Libera

24 lutego 2012 r.
Gdańsk

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ENERGA SPÓŁKA AKCYJNA

za okres

od 01.01.2011 do 31.12.2011 roku

- **Wprowadzenie do sprawozdania finansowego**
- **Bilans**
- **Rachunek zysków i strat**
- **Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym**
- **Rachunek przepływów pieniężnych**
- **Dodatkowe informacje i objaśnienia**

Energa

Gdańsk, 16 lutego 2012 roku

ZAKRES PRZEDMIOTOWY SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Sprawozdanie finansowe stanowi roczne sprawozdanie finansowe ENERGA SPÓŁKA AKCYJNA.

Sprawozdanie finansowe, sporządzone na dzień 31 grudnia 2011 r. obejmuje okres od 01 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. i składa się z:

1. wprowadzenia do sprawozdania finansowego
2. bilansu, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 8 220 406 806,00 zł
3. rachunku zysków i strat sporządzonego w wariancie kalkulacyjnym wykazującego zysk netto w wysokości 754 679 583,81 zł
4. rachunku przepływów pieniężnych sporządzonego metodą pośrednią wykazującego zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 320 201 330,56 zł
5. zestawienia zmian w kapitale własnym wykazującego zwiększenie kapitału własnego o kwotę 651 557 935,07 zł
6. dodatkowych informacji i objaśnień wchodzących w skład informacji dodatkowej

przedstawiających dane finansowe za okres bieżący oraz dane finansowe za ubiegły rok obrotowy.

Sprawozdanie finansowe sporządzone na koniec okresu sprawozdawczego zawiera dane porównawcze za poprzedni rok obrotowy obejmujący okres od 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r.

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje o spółce

Dane identyfikacyjne spółki:	
a) Nazwa jednostki:	ENERGA Spółka Akcyjna
b) Forma prawna jednostki:	Spółka Akcyjna
c) Adres siedziby jednostki:	80-870 Gdańsk, ul. Mikołaja Reja 29
d) Organ prowadzący rejestr:	Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Gdańsku, pod numerem KRS 0000271591
e) Podstawowy przedmiot działalności:	działalność holdingowa
f) Czas trwania Spółki:	nieoznaczony
g) Wewnętrzne jednostki organizacyjne:	brak

1.1. Powstanie i działalność Spółki

W dniu 6 grudnia 2006 r. powołano, w trybie przewidzianym w art. 301 do 327 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, nową spółkę akcyjną pod firmą ENERGA SA, która docelowo stała się spółką dominującą w Grupie Kapitałowej ENERGA. Założycielami spółki były: Skarb Państwa, ENERGA-OPERATOR SA (poprzednio Koncern Energetyczny ENERGA SA) i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (poprzednio Zespół Elektrowni Ostrołęka SA), a ich udziały pokryte w całości środkami pieniężnymi wynosiły odpowiednio: Skarb Państwa – 51% akcji (255 000 akcji o wartości nominalnej 255 000 zł), ENERGA-OPERATOR SA – 32% akcji (160 000 akcji o wartości nominalnej 160 000 zł), ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA – 17% akcji (85 000 akcji o wartości nominalnej 85 000 zł).

ENERGA Spółka Akcyjna została zarejestrowana postanowieniem sądu z dnia 8 stycznia 2007 r. w Rejestrze Przedsiębiorstw prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Gdańsku, pod numerem KRS 0000271591.

Uchwałą Nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 17 maja 2007 r. podniesiono kapitał zakładowy Spółki. Skarb Państwa wniósł aport w postaci 85% akcji ENERGA-OPERATOR SA i 85% akcji ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA. Kapitał zakładowy został podniesiony o kwotę 4 845 611 133 zł to jest do kwoty 4 846 111 133 zł.

W dniu 25 czerwca 2007 r. Uchwałą Nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia obniżono kapitał zakładowy Spółki wynoszący 4 846 111 133 zł o kwotę 245 000 zł, poprzez umorzenie akcji założycielskich o wartości 160 000 zł należących do ENERGA-OPERATOR SA i akcji założycielskich o wartości 85 000 zł należących do ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA, oraz zmieniono statut Spółki, w wyniku czego jednoosobowym akcjonariuszem stał się Skarb Państwa. W dniu 24 października 2007 r. postanowieniem Sądu Rejonowego wpisano do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców obniżenie kapitału zakładowego Spółki i w tej dacie ENERGA Spółka Akcyjna stała się jednoosobową spółką Skarbu Państwa.

W dniu 20 marca 2009 r. Sąd Rejonowy w Gdańsku zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego ENERGA SA w kwocie 122 939 235,00 zł. Podwyższenie kapitału związane było z rejestracją podziału ENERGA-OPERATOR SA (spółka dzielona) i przejęcia części jej majątku przez ENERGA SA. Wyemitowano 122 939 235 nowych akcji imiennych serii „C" o wartości nominalnej 1 zł każda. Na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych (art. 531 par. 5) akcje serii C ENERGA SA przypadły akcjonariuszom mniejszościowym ENERGA–OPERATOR SA.

1.2. Przedmiot działalności Spółki

Głównym przedmiotem działalności ENERGA SA jest:

- działalność holdingowa,
- działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana,
- działalność reklamowa.

1.3. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem finansowym

ENERGA Spółka Akcyjna prezentuje sprawozdanie finansowe za rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2011 r. i kończący się 31 grudnia 2011 r.

1.4. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez ENERGA SA w dającej się przewidzieć przyszłości oraz nie istnienia okoliczności wskazujących zagrożenie kontynuowania działalności.

2. Nadrzędne zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2011 r. są zgodne z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz z Polityką Rachunkowości ENERGA Spółka Akcyjna (Polityka Rachunkowości).

3. Stosowane metody i zasady rachunkowości

3.1. Bilans

ENERGA SA uznaje jako aktywa wszystkie składniki majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, które są przez jednostkę kontrolowane i w stosunku do których oczekuje się, że w przyszłości przyniosą określone korzyści ekonomiczne.

3.1.1. Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne ENERGA SA wycenia według cen nabycia, pomniejszonych o odpisy umorzeniowe oraz o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Roczne stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych i prawnych ENERGA SA ustala indywidualnie dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych uwzględniając okres ich ekonomicznej użyteczności. Z reguły wartości niematerialne i prawne są amortyzowane przez 2 lata, a w uzasadnionych przypadkach przez 4 lata.

Wartości niematerialne i prawne amortyzowane są metodą liniową.

Wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa jest wyższa od 3.500 zł, amortyzowane są począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania ich do używania. Wartości niematerialne i prawne o wartości poniżej 3.500 zł są odnoszone jednorazowo w koszty operacyjne w miesiącu oddania do użytkowania.

3.1.2. Rzeczowe aktywa trwałe

3.1.2.1. Środki trwałe

Środki trwałe ENERGA SA wycenia według cen nabycia pomniejszonych o odpisy umorzeniowe oraz o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych ENERGA SA dokonuje w drodze systematycznego, planowanego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji co do zasady według następujących metod:

- środki trwałe o wartości początkowej przewyższającej 3.500 zł amortyzowane są liniowo, w równych ratach co miesiąc,
- środki trwałe o wartości początkowej do 3.500 zł odnoszone są w koszty zużycia materiałowego w miesiącu oddania do używania. Dla składników majątku o wartości od 300 zł do 3.500 zł prowadzi się ewidencję pozabilansową umożliwiającą sprawowanie nad nimi kontroli.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacji ENERGA SA uwzględnia okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego.

ENERGA SA nie nalicza amortyzacji od gruntów, środków trwałych obcych – dzierżawionych, najmowanych i przyjętych w leasing operacyjny.

Dla środków trwałych przyjętych do użytkowania wprowadzono określone stawki amortyzacyjne uzależnione od faktycznego przewidywanego okresu ich używania według grup środków trwałych:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów	2%
- budynki i budowle	2,5%
- komputery	30% i 25%
- urządzenia telewizyjne i radiotechniczne, urządzenia i aparaty telefonii	10%
- inne maszyny i urządzenia biurowe	14%-20%
- samochody fabrycznie nowe	20%
- pozostałe (w tym wyposażenie)	14%-20%.

3.1.2.2. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowych, skorygowanych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Są to przede wszystkim środki trwałe, które zostaną przyjęte do użytkowania w następnym okresie.

3.1.3. Leasing finansowy

ENERGA SA jako leasingobiorca
Umowy leasingu finansowego są aktywowane na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej opłat leasingowych, ustalonej na podstawie stopy procentowej leasingu.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat jako koszty odsetkowe. Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w skorygowanej cenie nabycia.

Aktywowane środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, jeśli nie ma wystarczającej pewności, że ENERGA SA nabędzie prawo własności do tych środków trwałych po upływie okresu leasingu. W przypadku, gdy istnieje wystarczająca pewność, że ENERGA SA nabędzie prawo własności do tych środków trwałych po upływie okresu leasingu przedmiot leasingu amortyzuje się przez okres jego ekonomicznej użyteczności.

ENERGA SA jako leasingodawca
W przypadku leasingu finansowego spółka wykazuje aktywa będące przedmiotem umowy leasingu w bilansie i swoich księgach rachunkowych jako zaliczane do długo - względnie krótkoterminowych aktywów finansowych z tytułu należności. Wycenia się je w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Spółka dzieli opłatę podstawową na część kapitałową i część odsetkową. Część odsetkowa opłaty podstawowej stanowi przychód z tytułu leasingu finansowego odnoszony na dobro przychodów finansowych. Część kapitałowa opłaty leasingowej przypadająca na dany okres sprawozdawczy stanowi spłatę należności od korzystającego. Podział opłaty następuje przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

3.1.4. Należności długoterminowe

Należności długoterminowe w ENERGA SA stanowią należności od jednostek powiązanych z tytułu leasingu finansowego oraz należność od jednostki niepowiązanej z tytułu sprzedaży nieruchomości. Na dzień bilansowy należności zostały wycenione według skorygowanej ceny nabycia z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

3.1.5. Inwestycje długoterminowe

Do inwestycji długoterminowych zalicza się aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowych oraz aktywa stanowiące nieruchomości i wartości niematerialne i prawne – nie użytkowane przez ENERGA SA, lecz nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych.

Inwestycje długoterminowe obejmują:

1. inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji; wyceniane są według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
2. udziały lub akcje w jednostkach powiązanych i w pozostałych ENERGA SA wycenia według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości,
3. inne papiery wartościowe – obligacje wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej,
4. udzielone pożyczki jednostkom powiązanym Spółka wycenia w skorygowanej cenie nabycia,
5. inne długoterminowe aktywa finansowe – dopłaty do kapitału w jednostkach powiązanych wyceniane są według wartości nominalnej,
6. inne inwestycje długoterminowe, w tym w szczególności pozostałe składniki majątku inwestycyjnego, wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Wysokość odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek ENERGA SA ustala w wysokości indywidualnie oszacowanej na podstawie testów na trwałą utratę wartości, które przeprowadza się w sytuacji, gdy występują przesłanki zaistnienia trwałej utraty wartości.

3.1.6. Zapasy

Zapasy ENERGA SA stanowią materiały i zapłacone zaliczki na poczet wykonania usług. Materiały to składniki zapasów nabyte przez Spółkę dla celów prowadzenia działalności promocyjnej Grupy ENERGA.

3.1.7. Należności niestanowiące instrumentów finansowych

Należności ENERGA SA wycenia w dwóch etapach:
- etap pierwszy – wycena należności w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności, co oznacza wycenę w wartości nominalnej wraz z należnymi na dzień bilansowy odsetkami i innymi tytułami zasądzonymi prawomocnym wyrokiem sądowym,
- etap drugi – dokonanie, w uzasadnionych przypadkach, odpisu aktualizującego wartość wycenionych w pierwszym etapie należności.

Wartość należności Spółka aktualizuje uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonywanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:
- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,

- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności kwestionowanych przez dłużników oraz, z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności.

3.1.8. Inwestycje krótkoterminowe

Do inwestycji krótkoterminowych ENERGA SA zalicza:

- udziały i akcje,
- inne papiery wartościowe,
- udzielone pożyczki,
- środki pieniężne i inne środki pieniężne, w tym o ograniczonej możliwości dysponowania.

Pożyczki udzielone wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Do aktywów pieniężnych ENERGA SA zalicza środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, które obejmują:
- środki pieniężne na bieżących rachunkach bankowych,
- inne środki pieniężne – w tym lokaty bankowe oraz jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym ENERGA Trading SFIO.

Na koniec okresu sprawozdawczego (miesiąc) ENERGA SA wycenia wartość portfela jako iloczyn ilości posiadanych jednostek uczestnictwa i wartości z wyceny pojedynczej jednostki uczestnictwa. Wycena dokonywana jest przez firmę zarządzającą funduszem zgodnie z ustawą z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych. Ze względu na płynnościowy charakter funduszu (fundusz polskich instrumentów pieniężnych) jednostki uczestnictwa są prezentowane jako inne środki pieniężne. Fundusz został powołany w celu zarządzania nadwyżkami finansowymi spółek z Grupy ENERGA i stanowi alternatywę dla lokat bankowych nawet tych jednodniowych. Fundusz charakteryzuje się wysokim stopniem płynności i niskim ryzykiem. Mechanizmy wbudowane w system rozliczania umożliwiają zamianę jednostek uczestnictwa funduszu w gotówkę w ciągu tego samego dnia roboczego (dla zleceń złożonych w godzinach porannych) lub w dniu następnym (dla zleceń złożonych w godzinach popołudniowych). Ponadto spółki w Grupie ENERGA mogą rozliczać wzajemne należności i zobowiązania za pomocą jednostek uczestnictwa w funduszu. ENERGA Trading SFIO inwestuje 100% swoich aktywów w instrumenty finansowe pieniężne, obligacje skarbowe oraz korporacyjne listy zastawne, certyfikaty depozytowe i inne krajowe instrumenty dłużne o wysokiej płynności i wysokim poziomie bezpieczeństwa, określanym poprzez rating na poziomie inwestycyjnym nadany zewnętrznie lub wewnętrznie przez firmę zarządzającą. Dobór dłużnych papierów wartościowych dokonywany jest na podstawie bieżącej sytuacji rynkowej, prognoz makroekonomicznych oraz oceny kredytowej emitenta dokonanej przez firmę zarządzającą.

Skutki finansowe wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Krajowe środki pieniężne Spółka wykazuje w wartości nominalnej.

Przy sporządzaniu bilansu spółka przyjmuje zasady klasyfikowania krótkoterminowych aktywów finansowych do środków pieniężnych i innych środków pieniężnych takie same, jak są stosowane do określenia środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rachunku przepływów pieniężnych.

3.1.9. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Przez instrument finansowy ENERGA SA rozumie kontrakt, który powoduje powstanie aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego albo instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze, bez względu na to, czy wykonanie praw lub zobowiązań wynikających z kontraktu ma charakter bezwarunkowy albo warunkowy.

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu,
- pożyczki udzielone i należności własne,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzieli się na:
- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

3.1.10. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych albo krótkiego czasu trwania nabytego instrumentu, a także inne aktywa finansowe, bez względu na zamiary, jakimi się kierowano przy zawieraniu kontraktu, jeżeli stanowią one składnik portfela podobnych aktywów finansowych, co do którego jest duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane się wg wartości godziwej. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.11. Pożyczki udzielone i należności własne

Do pożyczek udzielonych i należności własnych zalicza się, niezależnie od terminu ich wymagalności (zapłaty), aktywa finansowe powstałe na skutek wydania bezpośrednio drugiej stronie kontraktu środków pieniężnych, środki pieniężne, lokaty bankowe i udzielone dopłaty do kapitału. Pożyczki udzielone i należności prezentowane są w aktywach obrotowych, o ile ich termin wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Lokaty bankowe prezentowane są w pozycji bilansowej inne środki pieniężne. Dopłaty do kapitału prezentowane są w pozycji Inne długoterminowe aktywa finansowe. Pożyczki udzielone i należności własne wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.12. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Do tej kategorii instrumentów finansowych zalicza się niezakwalifikowane do pożyczek udzielonych i należności własnych aktywa finansowe, dla których zawarte kontrakty ustalają termin wymagalności spłaty wartości nominalnej oraz określają prawo do otrzymania w ustalonych terminach korzyści ekonomicznych, na przykład oprocentowania, w stałej lub możliwej do ustalenia kwocie, pod warunkiem że jednostka zamierza i może utrzymać te aktywa do czasu, gdy staną się one wymagalne. Aktywa te wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.13. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Pozostałe aktywa finansowe, niespełniające warunków zaliczenia do wyżej wymienionych kategorii instrumentów finansowych, zalicza się do aktywów dostępnych do sprzedaży. ENERGA SA do tej kategorii instrumentów finansowych zalicza posiadane akcje i udziały w jednostkach niepowiązanych. Akcje i udziały w jednostkach niepowiązanych zalicza się do inwestycji długoterminowych, za wyjątkiem prezentowanych jako inwestycje krótkoterminowe akcji i udziałów, których sprzedaż planowana jest w następnym roku obrotowym. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są według wartości godziwej, za wyjątkiem udziałów i akcji nienotowanych na aktywnych rynkach, które wycenia się w cenie nabycia. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.14. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Do zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu ENERGA SA zalicza pochodne instrumenty finansowe, z wyjątkiem przypadku, gdy jednostka uznaje zawarte kontrakty za instrumenty zabezpieczające. Do zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się również zobowiązanie do dostarczenia pożyczonych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych, w przypadku zawarcia przez jednostkę umowy sprzedaży krótkiej. Zobowiązania finansowe

przeznaczone do obrotu ENERGA SA wycenia w wartości godziwej, czyli w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych. Przy ustalaniu wartości godziwej na ten dzień uwzględnia się poniesione przez jednostkę koszty transakcji. Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części zobowiązania finansowego wynik z operacji ustala się jako różnicę między kwotą zapłaty a wartością wyłączonego z ksiąg rachunkowych zobowiązania, w tym nierozliczonego dyskonta lub premii. Wynik ten zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.

3.1.15. Pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe, inne niż przeznaczone do obrotu, prezentowane są w kategorii pozostałych zobowiązań finansowych. Spółka wycenia je nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego, w wysokości skorygowanej ceny nabycia. Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części zobowiązania finansowego wynik z operacji ustala się jako różnicę między kwotą zapłaty a wartością wyłączonego z ksiąg rachunkowych zobowiązania, w tym nierozliczonego dyskonta lub premii. Wynik ten zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.

3.1.16. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

ENERGA SA dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. W szczególności dotyczy to następujących nakładów: ubezpieczenia osobowe i majątkowe Spółki, usługi informatyczne, prenumeraty czasopism, prowizje bankowe od aranżacji limitu kredytowego dotyczące nieuruchomionych transz bądź kredytów, koszty finansowania dotyczące umów ramowych rozliczane z przychodami związanymi z udzielonymi innym Spółkom finansowaniami oraz koszty bezpośrednie do rozliczenia w następnych okresach (koszty dotyczące uzyskania finansowania zewnętrznego, koszty związane z Projektem „Wisła" oraz Projektem „Ostrołęka C")."

3.1.17. Kapitały własne

Kapitał podstawowy jest wykazywany w wartości nominalnej zgodnie ze statutem i wpisem do rejestru sądowego.
Kapitał zapasowy jest wykazywany w wartości nominalnej.

3.1.18. Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy ENERGA SA tworzy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Spółka dokonuje ich wyceny w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości, na dzień zaistnienia zdarzenia nie później niż na dzień bilansowy. ENERGA SA do wyceny tworzonych rezerw stosuje następujące zasady:

a) rezerwy na świadczenia emerytalne, rentowe, i podobne tworzone są na podstawie wyceny aktuarialnej na koniec każdego roku obrachunkowego – odnoszone są w ciężar kosztów operacyjnych,
b) pozostałe rezerwy, jeśli nie wynika to z umów, szacowane są na bazie dostępnych informacji – odnoszone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Do wyliczenia rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne oraz rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia z tytułu zniżek na dostarczoną energię elektryczną, przyjęto wartość stopy dyskontowej 5,55%. Prognozowany wzrost cen energii przyjęto na podstawie opracowań ekspertów branżowych.

3.1.19. Zobowiązania

Zobowiązania nie stanowiące instrumentów finansowych ENERGA SA wykazuje w ciągu roku obrotowego w wartości nominalnej. Zobowiązania, nie rzadziej niż na dzień bilansowy, ENERGA SA wykazuje w kwotach wymagających zapłaty. Wycena zobowiązań w kwocie wymagającej zapłaty polega na powiększeniu o odsetki, należne kontrahentowi na dzień wyceny. Zobowiązania w stosunku do

wierzycieli, które uległy przedawnieniu lub zostały umorzone podlegają odpisaniu tj. zmniejszeniu na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

3.1.20. Zobowiązania warunkowe

Postawą wykazania zobowiązania warunkowego jest stwierdzenie, że obowiązek wykonania świadczenia wynika ze zdarzeń przeszłych, zajdzie w razie zaistnienia określonych zdarzeń w przyszłości oraz spowoduje wykorzystanie w przyszłości już posiadanych lub przyszłych aktywów spółki.

W przypadku gdy spełnienie obowiązku świadczenia nie jest prawdopodobne tzn. jeśli bardziej możliwe jest, że do zaistnienia zdarzenia nie dojdzie niż to, że do niego dojdzie, jednak możliwość nastąpienia wypływu środków nie jest znikoma, jednostka ujawnia informację o istnieniu zobowiązania warunkowego. W razie, gdy prawdopodobieństwo jest znikome obowiązek ujawnienia zobowiązania warunkowego nie powstaje.

Zobowiązania te nie są ujmowane w bilansie ani w rachunku zysków i strat.

W ENERGA SA zobowiązania te obejmują głównie przystąpienie do długu (zobowiązań spółek zależnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych oraz wystawionej gwarancji bankowej).

3.1.21. Rozliczenia międzyokresowe

a) Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne

ENERGA SA dokonuje biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w wysokości wiarygodnie oszacowanych, prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy wynikający w szczególności:

- ze świadczeń wykonanych na rzecz jednostki przez kontrahentów jednostki, a kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny,
- z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością przyszłych świadczeń wobec nieznanych osób, których kwotę można oszacować mimo, że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana,
- dotyczących niewykorzystanych urlopów i premii rocznej dla pracowników. Tworzy się je indywidualnie dla każdego pracownika. Pozycje te odnoszone są w ciężar kosztów operacyjnych.

Bierne rozliczenia międzyokresowe ENERGA SA prezentuje jako inne rezerwy.

b) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów w ENERGA SA klasyfikowane są w ramach następujących kategorii:

- rozliczenia międzyokresowe przychodów o charakterze zobowiązań - równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
- rozliczenia międzyokresowe przychodów o charakterze kapitałowym:
  a) środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie, prac rozwojowych,
  b) przyjęte nieodpłatnie środki trwałe, środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne,
- ujemna wartość firmy.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów, za wyjątkiem ujemnej wartości firmy, ENERGA SA tworzy w momencie otrzymania środków, w wartości nominalnej pozyskanych środków pieniężnych. Wartości te rozlicza się w momencie realizacji przychodu lub rozwiązuje w momencie zwrotu środków.

3.2. Rachunek zysków i strat

ENERGA SA sporządza rachunek zysków i strat w wariancie kalkulacyjnym.
Rachunek zysków i strat zawiera przychody i koszty ENERGA SA za bieżący oraz ubiegły rok obrotowy.

3.2.1. Przychody

Przychody ze sprzedaży obejmują niewątpliwie należne lub uzyskane kwoty netto ze sprzedaży, tj. pomniejszone o należny podatek od towarów i usług, ujmowane w okresach, których dotyczą.

Na przychody ze sprzedaży produktów składają się przychody ze sprzedaży usług, w tym w szczególności przychody ze sprzedaży praw do użytkowania marki ENERGA oraz jej promocji, przychody ze sprzedaży usług informatycznych, usług doradztwa oraz przychody z najmu pomieszczeń i gruntów.

3.2.2. Koszty

Koszt sprzedanych usług obejmuje koszty poniesione w danym okresie, w celu osiągnięcia przychodów.

Na koszty ogólnego zarządu składają się koszty związane z utrzymaniem Zarządu, Rady Nadzorczej oraz komórek organizacyjnych zajmujących się organizacją i zarządzaniem Spółką jako całością.

Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu są kosztami okresu sprawozdawczego – roku obrotowego, w którym zostały poniesione.

Na wynik finansowy ENERGA SA wpływają ponadto:
- pozostałe przychody i koszty operacyjne - pośrednio związane z działalnością ENERGA SA w zakresie m.in. zysków i strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tworzenia i rozwiązywania rezerw na przyszłe ryzyko, kar, grzywien, odszkodowań, otrzymywania lub przekazywania darowizn, odpisów aktualizujących wartość należności oraz kosztów i przychodów związanych z ryzykiem prowadzenia działalności,
- przychody i koszty finansowe – gdzie do przychodów finansowych ENERGA SA zalicza korzyści z operacji finansowych oraz dywidendy, natomiast do kosztów finansowych zalicza opłaty ponoszone w związku z zaciągniętymi zobowiązaniami finansowymi; w pozycji tej ujmowane są również przychody i koszty dotyczące wyceny instrumentów finansowych,
- zyski i straty nadzwyczajne - jako wynik zdarzeń nadzwyczajnych stanowiący różnicę między zyskami a stratami nadzwyczajnymi, które powstają na skutek zdarzeń powstających poza normalną działalnością ENERGA SA trudnych do przewidzenia oraz nie związanych z ogólnym ryzykiem prowadzenia działalności.

3.2.3. Obciążenia podatkowe

Wynik finansowy korygują:
- bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych,
- aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

3.2.3.1. Bieżący podatek dochodowy

Bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych są naliczone zgodnie z ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

3.2.3.2. Odroczony podatek dochodowy

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową ENERGA SA tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, przy czym wysokość rezerwy i aktywów z tytułu tego podatku ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Różnica pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy.

W bilansie zaprezentowana jest rezerwa na odroczony podatek dochodowy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ENERGA SA ustala w wysokości kwoty przewidzianej do odliczenia od podatku dochodowego płaconego przez Spółkę w przyszłości. Odliczenie to będzie skutkiem występującej na dzień bilansowy różnicy przejściowej ujemnej.
Na ujemne różnice przejściowe, stanowiące aktywa na odroczony podatek dochodowy w Spółce składają się w szczególności:

- rezerwy na przewidywane straty i świadczenia pracownicze, w tym rezerwy emerytalne, rentowe, jubileuszowe, ZFŚS, z tytułu zniżek na dostarczoną energię elektryczną,
- rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące niewykorzystanych urlopów i premii rocznej dla pracowników,
- różnica pomiędzy wartością bilansową a podatkową udziałów i akcji,
- naliczone odsetki od kredytów.

Dodatkowo Spółka tworzy aktywo od strat podatkowych.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego ENERGA SA tworzy jako konsekwencję dodatnich różnic przejściowych w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej zapłaty w przyszłości.

Spółka nie tworzy podatku odroczonego od różnicy pomiędzy wartością bilansową a podatkową udziałów i akcji, prezentowanych w bilansie jako inwestycje długoterminowe.

3.3. Rachunek przepływów pieniężnych

ENERGA SA sporządza rachunek przepływów pieniężnych przy zastosowaniu metody pośredniej.

ENERGA SA w rachunku przepływów pieniężnych uwzględnia wszystkie wpływy i wydatki z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej, z wyjątkiem wpływów i wydatków będących rezultatem zakupu lub sprzedaży środków pieniężnych.

Do działalności operacyjnej ENERGA SA zalicza transakcje i zdarzenia związane z podstawowym rodzajem działalności oraz inne rodzaje działalności, nie zaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Do działalności inwestycyjnej ENERGA SA zalicza wpływy i wydatki związane z nabyciem lub zbyciem składników rzeczowych aktywów trwałych i aktywów finansowych oraz wszystkie z nimi związane wpływy i wypływy.

Do działalności finansowej ENERGA SA zalicza pozyskiwanie lub utratę źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału własnego i obcego) oraz wszystkie z nimi związane wpływy i wypływy. Zaciągnięcie oraz spłata kredytów w rachunku bieżącym prezentowane jest jednym saldem.

3.4. Zestawienie zmian w kapitale własnym

Zestawienie zmian w kapitałach własnych prezentuje dane na temat zmian wszystkich pozycji składających się na kapitał własny, czyli kapitał podstawowy, kapitał zapasowy, wynik finansowy z lat ubiegłych oraz bieżący wynik finansowy.

Dyrektor Departamentu Obsługi Pozostałych Spółek ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami ENERGA SA	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych ENERGA SA	Prezes Zarządu ENERGA SA
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Roman Szyszko	Mirosław Bieliński
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012

II. BILANS

	AKTYWA	Nota	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
A	**AKTYWA TRWAŁE**		**6 209 034 264,22**	**7 981 048 864,42**
I	**Wartości niematerialne i prawne**	**1**	**46 562 388,19**	**32 850 540,64**
	1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		-	-
	2. Wartość firmy		-	-
	3. Inne wartości niematerialne i prawne	**10**	46 562 388,19	32 850 540,64
	4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		-	-
II	**Rzeczowe aktywa trwałe**	**1**	**12 751 375,27**	**14 456 388,54**
	1. Środki trwałe		7 927 124,87	13 782 972,59
	a) grunty		51 170,00	-
	b) prawo użytkowania wieczystego gruntu		468 977,55	-
	c) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej		638 006,12	602 531,83
	d) urządzenia techniczne i maszyny		3 474 981,96	9 816 962,44
	e) środki transportu		-	163 688,01
	f) inne środki trwałe		3 293 989,24	3 199 790,31
	2. Środki trwałe w budowie		4 824 250,40	673 415,95
	3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		-	-
III	**Należności długoterminowe**		**473 385,74**	**14 059 879,52**
	1. Od jednostek powiązanych		-	13 818 858,43
	2. Od pozostałych jednostek		473 385,74	241 021,09
IV	**Inwestycje długoterminowe**	**1**	**6 143 391 075,65**	**7 909 981 582,02**
	1. Nieruchomości		10 584 195,65	12 682 141,98
	2. Wartości niematerialne i prawne		283 555,60	147 520,08
	3. Długoterminowe aktywa finansowe		6 131 605 056,34	7 896 286 499,18
	a) w jednostkach powiązanych		6 099 622 446,75	7 895 439 855,18
	– udziały lub akcje	**10**	5 043 502 667,82	5 880 231 622,31
	– inne papiery wartościowe		1 034 069 308,89	1 978 090 232,87
	– udzielone pożyczki	**27, 45**	6 398 372,04	-
	– inne długoterminowe aktywa finansowe		15 652 098,00	37 118 000,00
	b) w pozostałych jednostkach		31 982 609,59	846 644,00
	– udziały lub akcje	**27, 45**	31 982 609,59	846 644,00
	– inne papiery wartościowe		-	-
	– udzielone pożyczki		-	-
	– inne długoterminowe aktywa finansowe		-	-
	4. Inne inwestycje długoterminowe		918 268,06	865 420,78
V	**Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe**	**12**	**5 856 039,37**	**9 700 473,70**
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**8, 9**	5 804 094,01	9 614 413,00
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe		51 945,36	86 060,70

	A K T Y W A (CD.)	Nota	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
B	**AKTYWA OBROTOWE**		**545 092 218,58**	**239 357 941,58**
I	**Zapasy**		**1 150 586,75**	**2 069 077,00**
	1. Materiały		8 385,70	391 490,76
	2. Półprodukty i produkty w toku		-	-
	3. Produkty gotowe		-	-
	4. Towary		-	-
	5. Zaliczki na dostawy		1 142 201,05	1 677 586,24
II	**Należności krótkoterminowe**		**58 302 235,63**	**31 436 506,58**
	1. Należności od jednostek powiązanych	**36**	26 897 293,24	16 025 053,85
	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	**27**	18 549 683,03	6 076 030,06
	– do 12 miesięcy		18 549 683,03	6 076 030,06
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	b) inne		8 347 610,21	9 949 023,79
	2. Należności od pozostałych jednostek		31 404 942,39	15 411 452,73
	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	**27**	184 320,22	326 703,88
	– do 12 miesięcy		184 320,22	326 703,88
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń		5 272 948,00	13 292 349,28
	c) inne		25 947 674,17	1 792 399,57
	d) dochodzone na drodze sądowej		-	-
III	**Inwestycje krótkoterminowe**		**464 139 972,88**	**175 666 382,27**
	1. Krótkoterminowe aktywa finansowe		464 139 972,88	175 666 382,27
	a) w jednostkach powiązanych		16 501 083,27	40 297 241,80
	– udziały lub akcje	**10**	-	40 296 645,69
	– inne papiery wartościowe		13 517 644,50	-
	– udzielone pożyczki		2 983 438,77	596,11
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe		-	-
	b) w pozostałych jednostkach		359 736,27	8 291 317,69
	– udziały lub akcje	**27,45**	359 736,27	8 291 317,69
	– inne papiery wartościowe		-	-
	– udzielone pożyczki		-	-
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe		-	-
	c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	**26,27,45**	447 279 153,34	127 077 822,78
	– środki pieniężne w kasie i na rachunkach		467 362,83	1 776 611,53
	– inne środki pieniężne		446 811 790,51	125 301 211,25
	– inne aktywa pieniężne		-	-
	2. Inne inwestycje krótkoterminowe		-	-
IV	**Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe**	**12**	**21 499 423,32**	**30 185 975,73**
SUMA AKTYWÓW			**6 754 126 482,80**	**8 220 406 806,00**

	PASYWA	Nota	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
A	**KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY**		**5 480 369 683,93**	**6 131 927 619,00**
I	**Kapitał (fundusz) podstawowy**	4	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
II	**Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)**		-	-
III	**Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)**		-	-
IV	**Kapitał (fundusz) zapasowy**		163 625 681,64	362 500 154,89
V	**Kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny środków trwałych**		-	-
VI	**Kapitał (fundusz) rezerwowy**		-	-
VII	**Zyska (strata) z lat ubiegłych**		-	45 942 512,30
VIII	**Zysk (strata) netto**	6	347 938 634,29	754 679 583,81
IX	**Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)**		-	-
B	**ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA**		**1 273 756 798,87**	**2 088 479 187,00**
I	**Rezerwy na zobowiązania**		**20 525 670,82**	**19 159 467,04**
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8,9	11 939 392,37	9 234 222,00
	2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	7	4 387 854,00	4 730 854,00
	– długoterminowa		4 239 999,00	4 594 771,00
	– krótkoterminowa		147 855,00	136 083,00
	3. Pozostałe rezerwy	7	4 198 424,45	5 194 391,04
	– długoterminowe		-	-
	– krótkoterminowe		4 198 424,45	5 194 391,04
II	**Zobowiązania długoterminowe**	11	**1 025 928 566,22**	**1 949 713 832,36**
	1. Wobec jednostek powiązanych		-	-
	2. Wobec pozostałych jednostek		1 025 928 566,22	1 949 713 832,36
	a) kredyty i pożyczki	27,45	1 025 928 566,22	1 949 713 832,36
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	-
	c) inne zobowiązania finansowe		-	-
	d) inne		-	-
III	**Zobowiązania krótkoterminowe**		**181 253 529,12**	**118 480 823,24**
	1. Wobec jednostek powiązanych	36	156 304 360,64	85 689 163,50
	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		6 112 819,74	8 337 330,02
	– do 12 miesięcy		6 112 819,74	8 337 330,02
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	b) inne		150 191 540,90	77 351 833,48
	2. Wobec pozostałych jednostek		24 427 391,92	32 024 731,57
	a) kredyty i pożyczki	27,45	-	10 327 518,87
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	-
	c) inne zobowiązania finansowe		7 296 686,33	-
	d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		6 290 349,74	17 448 897,10
	– do 12 miesięcy		6 290 349,74	17 448 897,10
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	e) zaliczki otrzymane na dostawy		-	-
	f) zobowiązania wekslowe		-	-
	g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń		2 913 192,71	1 598 724,03
	h) z tytułu wynagrodzeń		-	1 409,39
	i) inne		7 927 163,14	2 648 182,18
	3. Fundusze specjalne		521 776,56	766 928,17
IV	**Rozliczenia międzyokresowe**		**46 049 032,71**	**1 125 064,36**
	1. Ujemna wartość firmy	40	45 942 512,30	-
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	12	106 520,41	1 125 064,36
	– długoterminowe		8 180,04	-
	– krótkoterminowe		98 340,37	1 125 064,36
SUMA PASYWÓW			**6 754 126 482,80**	**8 220 406 806,00**

Sporządzono dnia 16 lutego 2012 roku

Dyrektor Departamentu Obsługi Pozostałych Spółek ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami ENERGA SA	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych ENERGA SA	Prezes Zarządu ENERGA SA
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Roman Szyszko	Mirosław Bieliński
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012

III. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
A Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	15	**88 703 229,02**	**68 857 449,16**
- od jednostek powiązanych	36	85 752 990,08	67 310 026,59
I Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług		88 703 229,02	68 857 449,16
II Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		-	-
B Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w tym:	20	**59 088 213,64**	**59 757 460,80**
- jednostkom powiązanym	36	54 390 791,58	57 103 172,76
I Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług		59 088 213,64	59 757 460,80
II Wartość sprzedanych towarów i materiałów		-	-
C Zysk brutto ze sprzedaży (A-B)		**29 615 015,38**	**9 099 988,36**
D Koszty sprzedaży	20	-	-
E Koszty ogólnego zarządu	20	**57 900 267,67**	**69 863 426,40**
F Strata ze sprzedaży (C-D-E)		**- 28 285 252,29**	**- 60 763 438,04**
G Pozostałe przychody operacyjne		**4 619 025,98**	**2 352 714,87**
I Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		2 374 946,65	-
II Dotacje		-	-
III Inne przychody operacyjne		2 244 079,33	2 352 714,87
H Pozostałe koszty operacyjne		**4 784 779,61**	**14 027 702,90**
I Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		26 515,95	4 455 620,37
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		120 000,00	-
III Inne koszty operacyjne		4 638 263,66	9 572 082,53
I Strata z działalności operacyjnej (F+G-H)		**- 28 451 005,92**	**- 72 438 426,07**
J Przychody finansowe		**414 616 092,25**	**925 097 523,50**
I Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		356 512 775,62	771 572 258,25
- od jednostek powiązanych	36	356 186 173,62	770 803 758,25
II Odsetki, w tym:	45	49 791 774,79	111 002 455,60
- od jednostek powiązanych		34 919 735,61	95 935 965,58
III Zysk ze zbycia inwestycji		1 272 575,47	35 591 296,92
IV Aktualizacja wartości inwestycji		6 489 243,57	4 223 864,39
V Inne		549 722,80	2 707 648,34
K Koszty finansowe		**38 386 946,28**	**99 557 076,98**
I Odsetki, w tym:	45	33 245 484,77	90 195 871,10
- dla jednostek powiązanych		-	251 066,99
II Strata ze zbycia inwestycji		-	-
III Aktualizacja wartości inwestycji		4 870 121,72	4 307 163,75
IV Inne		271 339,79	5 054 042,13
L Zysk (strata) z działalności gospodarczej (I+J-K)		**347 778 140,05**	**753 102 020,45**
M Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (M.I. - M.II.)		-	-
I Zyski nadzwyczajne		-	-
II Straty nadzwyczajne		-	-
N Zysk (strata) brutto (L +/- M)		**347 778 140,05**	**753 102 020,45**
O Podatek dochodowy bieżący	19	62 055,00	4 937 926,00
P Podatek dochodowy odroczony	19	- 222 549,24	- 6 515 489,36
R Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		-	-
S Zysk (strata) netto (N-O-P-R)		**347 938 634,29**	**754 679 583,81**

Sporządzono dnia 16 lutego 2012 roku

Dyrektor Departamentu Obsługi Pozostałych Spółek ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami ENERGA SA	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych ENERGA SA	Prezes Zarządu ENERGA SA
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Roman Szyszko	Mirosław Bieliński
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012

IV. RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (METODA POŚREDNIA)

	Nota	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) netto		**347 938 634,29**	**754 679 583,81**
II. Korekty razem		**- 371 174 832,00**	**- 790 655 773,27**
1. Amortyzacja		10 616 829,40	6 912 001,39
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		- 147 557,47	- 536,34
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		- 372 577 749,03	- 787 535 911,51
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		- 3 310 903,41	- 28 436 415,65
5. Zmiana stanu rezerw	26	4 076 341,08	- 1 366 203,78
6. Zmiana stanu zapasów	26	270 217,49	- 918 490,25
7. Zmiana stanu należności	26	33 854 876,78	32 804 941,75
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	26	- 25 417 956,92	419 590,19
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	26	- 18 538 929,93	- 12 534 749,07
10. Inne korekty		-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/–II)		**- 23 236 197,71**	**- 35 976 189,46**
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		**543 599 469,13**	**967 893 053,84**
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		133 372,00	395 667,03
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		1 200 000,00	969 650,00
3. Z aktywów finansowych, w tym:		436 402 483,49	951 203 423,85
a) w jednostkach powiązanych		387 498 146,29	881 815 358,58
– zbycie aktywów finansowych		205 301,32	13 500 000,00
– dywidendy i udziały w zyskach		355 468 813,62	770 098 158,25
– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		1 666 000,00	9 342 372,04
– odsetki		30 158 031,35	88 874 828,29
– inne wpływy z aktywów finansowych		-	-
b) w pozostałych jednostkach		48 904 337,20	69 388 065,27
– zbycie aktywów finansowych		34 694 632,43	57 960 112,33
– dywidendy i udziały w zyskach		1 043 962,00	1 474 100,00
– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		-	-
– odsetki		13 165 742,77	9 953 852,94
– inne wpływy z aktywów finansowych		-	-
4. Inne wpływy inwestycyjne		105 863 613,64	15 324 312,96
II. Wydatki		**- 1 139 838 460,78**	**- 1 952 376 386,18**
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		- 22 117 574,38	- 37 884 465,18
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		-	- 2 064 480,00
3. Na aktywa finansowe, w tym:		- 1 116 347 057,90	- 1 911 346 720,17
a) w jednostkach powiązanych		- 1 116 347 057,90	- 1 911 346 720,17
– nabycie aktywów finansowych		- 1 115 857 331,34	- 1 911 346 720,17
– udzielone pożyczki długoterminowe		- 489 726,56	-
b) w pozostałych jednostkach		-	-
– nabycie aktywów finansowych		-	-
– udzielone pożyczki długoterminowe		-	-
4. Inne wydatki inwestycyjne		- 1 373 828,50	- 1 080 720,83
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+II)		**- 596 238 991,65**	**- 984 483 332,34**
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		**1 027 491 637,60**	**941 048 683,88**
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		-	-
2. Kredyty i pożyczki		1 027 424 970,60	940 000 000,00
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych		-	-
4. Inne wpływy finansowe		66 667,00	1 048 683,88
II. Wydatki		**- 143 514 962,07**	**- 240 790 492,64**
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych		-	-
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		- 99 374 442,76	- 149 034 838,24
3. Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku		-	-
4. Spłaty kredytów i pożyczek		-	-
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	-
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		-	-
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		- 7 244 625,11	- 7 167 013,21
8. Odsetki		- 28 185 189,38	- 84 588 641,19
9. Inne wydatki finansowe		- 8 710 704,82	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I+II)		**883 976 675,53**	**700 258 191,24**
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/–B.III+/-C.III)		**264 501 486,16**	**- 320 201 330,56**
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		**264 501 486,16**	**- 320 201 330,56**
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu		**182 777 667,18**	**447 279 153,34**
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/–D), w tym:		**447 279 153,34**	**127 077 822,78**
– o ograniczonej możliwości dysponowania		78 913,37	232 292,28

Sporządzono dnia 16 lutego 2012 roku

Dyrektor Departamentu Obsługi Pozostałych Spółek ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami ENERGA SA	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych ENERGA SA	Prezes Zarządu ENERGA SA
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Roman Szyszko	Mirosław Bieliński
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012

V. ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	**5 231 807 157,00**	**5 480 369 683,93**
- zmiany polityki rachunkowości	-	-
- korekty błędów	-	45 942 512,30
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po korektach	**5 231 807 157,00**	**5 526 312 196,23**
1. Kapitał podstawowy na początek okresu	**4 968 805 368,00**	**4 968 805 368,00**
1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	-	-
a) zwiększenia (z tytułu) - rozliczenie planu podziału	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	**4 968 805 368,00**	**4 968 805 368,00**
2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na początek okresu	-	-
2.1. Zmiany należnych wpłat na kapitał podstawowy	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
2.2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na koniec okresu	-	-
3. Akcje (udziały) własne na początek okresu	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
3.1. Akcje (udziały) własne na koniec okresu	-	-
4. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	**141 957 561,67**	**163 625 681,64**
4.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	21 668 119,97	198 874 473,25
a) zwiększenia (z tytułu)	21 668 119,97	198 874 473,25
- z podziału zysku (netto), bieżącego okresu		-
- podział czystego zysku (netto), z lat ubiegłych	21 668 119,97	198 874 473,25
b) zmniejszenia (z tytułu)		-
4.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	**163 625 681,64**	**362 500 154,89**
5. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny środków trwałych na początek okresu	-	-
5.1. Zmiany kapitału (funduszu) rezerwowy z aktualizacji wyceny środków trwałych	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
5.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny środków trwałych na koniec okresu	-	-
6. Kapitał (fundusz) rezerwowy na początek okresu	-	-
6.1 Zmiany kapitału (funduszu) rezerwowego	-	-
a) zwiększenia (z tytułu) -	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
6.2 Kapitał (fundusz) rezerwowy na koniec okresu	-	-
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	**- 87 278 462,21**	**347 938 634,29**
7.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu -	**208 322 689,54**	**347 938 634,29**
- zmiany przyjętych zasad(polityki) rachunkowości	-	-
- korekty błędów	-	45 942 512,30
7.2 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	**208 322 689,54**	**393 881 146,59**
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	- 208 322 689,54	- 347 938 634,29
- odpis na kapitał zapasowy	- 21 668 119,97	- 198 874 473,25
- odpis na ZFŚS	-	-
- dywidenda dla akcjonariuszy	- 99 376 107,36	- 149 064 161,04
- pokrycie straty z lat ubiegłych zyskiem z lat ubiegłych	- 87 278 462,21	-
7.3 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	**45 942 512,30**
7.4 Strata z lat ubiegłych na początek okresu	**- 87 278 462,21**	-
- zmiany przyjętych zasad(polityki) rachunkowości	-	-
- korekty błędów	-	-
7.5 Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	**- 87 278 462,21**	-
a) zwiększenie (z tytułu) - rozliczenie planu podziału		-
b) zmnieszenie (z tytułu)	87 278 462,21	-
- pokrycia straty kapitałami		-
- pokrycie straty z lat ubiegłych zyskiem z lat ubiegłych	87 278 462,21	-
7.6 Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
7.7 Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-	**45 942 512,30**
8. Wynik netto	**347 938 634,29**	**754 679 583,81**
a) zysk netto	347 938 634,29	754 679 583,81
b) strata netto	-	-
c) odpisy z zysku	-	-
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	**5 480 369 683,93**	**6 131 927 619,00**
proponowany podział zysku		
a) dywidenda dla akcjonariuszy	- 99 376 107,36	- 149 064 161,04
b) przekazanie na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych		
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	**5 380 993 576,57**	**5 982 863 457,96**

Sporządzono dnia 16 lutego 2012 roku

Dyrektor Departamentu Obsługi Pozostałych Spółek ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami ENERGA SA	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych ENERGA SA	Prezes Zarządu ENERGA SA
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Roman Szyszko	Mirosław Bieliński
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012

VI. DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych

Środki trwałe	Grunty	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
wartość brutto środków trwałych na początek okresu	**51 170,00**	**498 112,39**	**854 348,48**	**7 343 248,18**	**5 597,41**	**3 515 530,60**	**12 268 007,06**	**4 824 250,40**	**-**	**17 092 257,46**
korekta BO	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wartość brutto środków trwałych na początek okresu po korektach	**51 170,00**	**498 112,39**	**854 348,48**	**7 343 248,18**	**5 597,41**	**3 515 530,60**	**12 268 007,06**	**4 824 250,40**	**-**	**17 092 257,46**
różnice kursowe BO - BZ	-	-					-			-
zwiększenia (z tytułu)	-	-	44 755,97	8 731 586,00	179 094,60	444 879,84	9 400 316,41	640 497,55	-	10 040 813,96
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zakup środków trwałych /środków trwałych w budowie	-	-	44 755,97	8 731 586,00	179 094,60	444 879,84	9 400 316,41	640 497,55	-	10 040 813,96
zmniejszenia (z tytułu)	- 51 170,00	- 486 350,10	-	- 143 799,76	-	- 25 592,75	- 706 912,61	- 4 791 332,00	-	- 5 498 244,61
- sprzedaży	-	- 362,98	-	- 20 832,23	-	- 3 075,75	- 24 270,96	-	-	- 24 270,96
- likwidacji	-	-	-	- 122 967,53	-	- 22 517,00	- 145 484,53	-	-	- 145 484,53
- zejście ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	- 4 791 332,00	-	- 4 791 332,00
- reklasyfikacja	- 51 170,00	- 485 987,12	-	-	-	-	- 537 157,12	-	-	- 537 157,12
- pozostałe zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
różnice kursowe kurs średni - BZ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	**-**	**11 762,29**	**899 104,45**	**15 931 034,42**	**184 692,01**	**3 934 817,69**	**20 961 410,86**	**673 415,95**	**-**	**21 634 826,81**
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	**-**	**- 29 134,84**	**- 216 342,36**	**- 3 868 266,22**	**- 5 597,41**	**- 221 541,36**	**- 4 340 882,19**	**-**	**-**	**- 4 340 882,19**
korekta BO	-									-
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek	**-**	**- 29 134,84**	**- 216 342,36**	**- 3 868 266,22**	**- 5 597,41**	**- 221 541,36**	**- 4 340 882,19**	**-**	**-**	**- 4 340 882,19**
różnice kursowe BO - BZ	-	-					-	-	-	-
- amortyzacja za okres	-	-	- 80 230,26	- 2 374 637,55	- 15 406,59	- 527 332,43	- 2 997 606,83	-	-	- 2 997 606,83
- zmniejszenie umorzenia z tytułu likwidacji	-	-	-	118 780,66	-	10 770,66	129 551,32	-	-	129 551,32
- zmniejszenie umorzenia z tytułu sprzedaży (+)	-	684,80	-	10 051,13	-	3 075,75	13 811,68	-	-	13 811,68
- reklasyfikacja	-	16 687,75	-	-	-	-	16 687,75	-	-	16 687,75
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	**-**	**- 11 762,29**	**- 296 572,62**	**- 6 114 071,98**	**- 21 004,00**	**- 735 027,38**	**- 7 178 438,27**			**- 7 178 438,27**
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- dokonanie odpisu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
wartość netto środków trwałych na początek okresu	**51 170,00**	**468 977,55**	**638 006,12**	**3 474 981,96**	**-**	**3 293 989,24**	**7 927 124,87**	**4 824 250,40**	**-**	**12 751 375,27**
wartość netto środków trwałych na koniec okresu	**-**	**0,00**	**602 531,83**	**9 816 962,44**	**163 688,01**	**3 199 790,31**	**13 782 972,59**	**673 415,95**	**-**	**14 456 388,54**

Wartości niematerialne i prawne	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne wartości niematerialne i prawne	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne i prawne razem
wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	-	**61 366 725,36**	-	**61 366 725,36**
zwiększenia (z tytułu)	-	-	7 404 048,87	21 499 031,94	-	28 903 080,81
- zakupu	-	-	7 404 048,87	21 362 996,42	-	28 767 045,29
- reklasyfikacja	-	-	-	136 035,52	-	136 035,52
zmniejszenia (z tytułu)	-	-	- 357 118,68	- 49 339 751,69	-	- 49 696 870,37
- likwidacji /-/	-	-	-	- 4 552 024,00	-	- 4 552 024,00
- sprzedaży /-/	-	-	-	- 396 397,18	-	- 396 397,18
- przekazania do używania na podstawie umowy leasingu	-	-	- 357 118,68	- 44 271 330,51	-	- 44 628 449,19
- pozostałe zmniejszenia /-/	-	-	-	- 120 000,00	-	- 120 000,00
wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	**7 046 930,19**	**33 526 005,61**	-	**40 572 935,80**
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	-	-	**- 14 684 337,17**	-	**- 14 684 337,17**
- amortyzacja za okres	-	-	- 1 423 819,03	- 2 490 575,53	-	- 3 914 394,56
- zmniejszenie umorzenia z tytułu sprzedaży (+)	-	-	-	83 766,49	-	83 766,49
- zmniejszenie umorzenia z tyt. przekazania do używania na podstawie umowy leasingu (+)	-	-	74 399,72	10 718 170,36	-	10 792 570,08
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	-	**- 1 349 419,31**	**-6 372 975,85**	-	**- 7 722 395,16**
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	- 120 000,00	-	- 120 000,00
- dokonanie odpisu	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisu	-	-	-	120 000,00	-	120 000,00
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-
wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	-	**46 562 388,19**	-	**46 562 388,19**
wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	**5 697 510,88**	**27 153 029,76**	-	**32 850 540,64**

Inwestycje długoterminowe	Nieruchomości	Wartości niematerialne i prawne	Długoterminowe aktywa finansowe	Inne inwestycje długoterminowe	Razem
wartość na początek okresu	**10 584 195,65**	**283 555,60**	**6 131 605 056,34**	**918 268,06**	**6 143 391 075,65**
różnice kursowe BO - BZ	-	-	-	-	-
zwiększenia (z tytułu)	2 584 949,37	-	1 847 064 741,98	-	1 849 649 691,35
- nabycie	2 064 480,00	-	1 778 839 232,78	-	1 780 903 712,78
- dopłata do kapitału	-	-	59 980 720,83	-	59 980 720,83
- udzielone pożyczki	-	-	-	-	-
- naliczone odsetki	-	-	4 020 923,98	-	4 020 923,98
- odwrócenie odpisu aktualizującego	-	-	4 223 864,39	-	4 223 864,39
- reklasyfikacja	520 469,37	-	-	-	520 469,37
zmniejszenia (z tytułu)	- 487 003,04	- 136 035,52	- 82 383 299,14	- 52 847,28	- 83 059 184,98
- sprzedaż	- 247 379,53	-	- 22 009 079,14	-	- 22 256 458,67
- likwidacja		-	-	- 30 000,00	- 30 000,00
- spłacone pożyczki	-	-	- 6 398 372,04	-	- 6 398 372,04
- odpisy aktualizujące udziały	-	-	- 3 233 696,88	-	- 3 233 696,88
- amortyzacja	- 238 970,37	-	-	- 22 847,28	- 261 817,65
- reklasyfikacja udziałów do pozycji krótkoterminowych aktywów finansowych	-	-	- 49 661 430,25	-	- 49 661 430,25
- reklasyfikacja do wartości niematerialnych i prawnych	-	- 136 035,52	-	-	- 136 035,52
- inne zmniejszenia	- 653,14	-	- 1 080 720,83	-	- 1 081 373,97
różnice kursowe kurs średni - BZ	-	-	-	-	-
stan na koniec okresu	12 682 141,98	147 520,08	7 896 286 499,18	865 420,78	7 909 981 582,02
wartość na koniec okresu	**12 682 141,98**	**147 520,08**	**7 896 286 499,18**	**865 420,78**	**7 909 981 582,02**

Lista Spółek, w których ENERGA SA posiada udziały i akcje znajduje się w nocie nr 35.

2. Wartość gruntów użytkowanych wieczyście oraz wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

Nazwa środka	Wartość na dzień 31.12.2011
Samochody w leasingu operacyjnym	1 727 848,44
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	432 298,12
Razem	**2 160 146,56**

Jednostka wynajmuje również nieruchomości. Nie przedstawiono ich szacunkowej wartości z uwagi na brak wiarygodnej wyceny.

3. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

Jednostka nie posiada na dzień 31.12.2011 r. żadnych zobowiązań wobec Budżetu Państwa lub Gminy z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

4. Dane o strukturze własności kapitału podstawowego oraz liczbie i wartości nominalnej subskrybowanych akcji, w tym uprzywilejowanych

Akcjonariusze Spółki	Procent posiadanego kapitału	Udział w ogólnej liczbie głosów	Wartość akcji
Skarb Państwa	84,18%	84,18%	4 182 744 801,00
Akcjonariusze mniejszościowi	15,82%	15,82%	786 060 567,00

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (struktura)

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	imienne	brak	255 000	255 000	gotówka	2007-01-08	2007-01-08
B	imienne	brak	4 845 611 133	4 845 611 133	aport	2007-06-20	2007-01-08
C	imienne	brak	122 939 235	122 939 235	aport	2009-03-20	2008-01-01
Liczba akcji razem			**4 968 805 368**				
Kapitał zakładowy razem				**4 968 805 368**			

5. Stan na początek roku obrotowego, zwiększenia i wykorzystanie oraz stan końcowy kapitałów (funduszy) zapasowych i rezerwowych, o ile jednostka nie sporządza zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym

Zestawienie zmian w kapitale własnym ENERGA SA za okres od 01 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. zostało sporządzone.

6. Propozycje co do sposobu podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy

Tytuł	Stan na 31.12.2011
Zysk netto	**754 679 583,81**
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy	605 615 422,77
Dywidenda dla akcjonariuszy	149 064 161,04

7. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym

	Stan na 31.12.2010 roku	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na 31.12.2011roku
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	**4 387 854,00**	**2 795 169,54**	**- 76 889,17**	**- 2 375 280,37**	**4 730 854,00**
a) długoterminowa	4 239 999,00	2 599 394,56	-	- 2 244 622,56	4 594 771,00
- świadczenia emerytalno - rentowe i nagrody jubileuszowe	2 762 879,00	2 468 874,00	-	- 2 200 016,00	3 031 737,00
- odpis na ZFŚS	194 298,00	130 520,56	-	- 36 322,56	288 496,00
- taryfa energetyczna	1 282 822,00	-	-	- 8 284,00	1 274 538,00
b) krótkoterminowa	147 855,00	195 774,98	- 76 889,17	- 130 657,81	136 083,00
- świadczenia emerytalno - rentowe i nagrody jubileuszowe	145 494,00	193 823,17	- 76 889,17	- 130 418,00	132 010,00
- taryfa energetyczna	2 274,00	1 951,81	-	- 152,81	4 073,00
- odpis na ZFŚS	87,00	-	-	- 87,00	-
Pozostałe rezerwy	**4 198 424,45**	**5 166 343,65**	**- 3 414 518,96**	**- 755 858,10**	**5 194 391,04**
a) długoterminowe	-	-	-	-	-
b) krótkoterminowe	4 198 424,45	5 166 343,65	- 3 414 518,96	- 755 858,10	5 194 391,04
- rezerwa z tytułu nagrody rocznej, niewykorzystanych urlopów	3 098 424,45	3 951 039,39	- 2 314 518,96	- 755 858,10	3 979 086,78
- inne	1 100 000,00	1 215 304,26	- 1 100 000,00	-	1 215 304,26
Rezerwy na zobowiązania razem	**8 586 278,45**	**7 961 513,19**	**- 3 491 408,13**	**- 3 131 138,47**	**9 925 245,04**

8. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
od rezerw na świadczenia emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe	552 590,87	601 112,00
od rezerw na ZFŚŚ	36 933,15	54 814,00
od rezerw na premie dla pracowników i niewykorzystane urlopy	567 181,32	756 026,00
od rezerw na taryfę pracowniczą	244 168,24	242 936,00
od różnicy między wartością podatkową a bilansową akcji i udziałów	1 760 503,75	1 479 684,00
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	709 789,67	1 734 711,00
naliczone koszty badania bilansu, wynagrodzenia aktuariusza	19 000,00	9 120,00
pozostałe naliczone koszty	190 000,00	906 321,00
straty podatkowe	1 677 197,92	220 214,00
nieodpłatnie otrzymane aktywa	7 323,36	1 278,00
wartośc podatkowa WNiP oddanych w leasing finansowy	-	3 606 473,00
niewypłacone świadczenia/należności pracownicze	16 605,73	1 724,00
od odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych	22 800,00	-
Razem, aktywa na odroczony podatek dochodowy	**5 804 094,01**	**9 614 413,00**
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym	1 779 817,98	489 526,00
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością obligacji	776 521,14	1 538 817,00
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	91 544,49	20 286,00
naliczone przychody	8 407,50	766,00
od różnicy pomiędzy wartością podatkową a bilansową środków trwałych i inwestycji długoterminowych	9 283 101,26	2 682 733,00
wycena należności z tyt. leasingu finansowego	-	4 502 094,00
Razem rezerwa na odroczony podatek dochodowy	**11 939 392,37**	**9 234 222,00**

9. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego – zmiany w ciągu roku obrotowego

	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Aktywo na odroczony podatek dochodowy	
Bilans otwarcia:	**5 804 094,01**
Zwiększenia	5 602 961,99
W korespondencji z wynikiem finansowym	5 602 961,99
Zmniejszenia	- 1 792 643,00
W korespondencji z wynikiem finansowym	- 1 792 643,00
Bilans zamknięcia	**9 614 413,00**
Aktywo na odroczony podatek dochodowy po uwzględnieniu odpisu aktualizującego na koniec okresu	**9 614 413,00**
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	
Bilans otwarcia:	**11 939 392,37**
Zwiększenia	5 264 389,86
W korespondencji z wynikiem finansowym	5 264 389,86
Zmniejszenia	- 7 969 560,23
W korespondencji z wynikiem finansowym	- 7 969 560,23
Bilans zamknięcia	**9 234 222,00**
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy na koniec okresu	**9 234 222,00**

10. Dane o odpisach aktualizujących wartość aktywów, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne	Stan na 31.12.2010 roku	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Reklasyfikacja	Stan na 31.12.2011 roku
koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-	-	-	-	-
wartośc firmy	-	-	-	-	-	-
inne wartości niematerialne i prawne	120 000,00	-	-120 000,00	-	-	-
Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne razem	**120 000,00**	**-**	**-120 000,00**	**-**	**-**	**-**

Odpisy aktualizujące inwestycje długoterminowe	Stan na 31.12.2010 roku	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Reklasyfikacja	Stan na 31.12.2011 roku
Chłodnia Olsztyn Sp. z o.o.	-	213 589,02	-	-	-	213 589,02
Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	-	3 020 107,86	-	-	-	3 020 107,86
Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	7 081 419,60	-	-	-584 864,39	-6 496 555,21	-
ENERGA - Nieruchomości S.A. w likwidacji	102 122,74	-	-102 122,74	-	-	-
Kongres Sp. z o.o.	493 121,72	-	-	-	-	493 121,72
ZEP-Info Sp. z o.o.	3 639 000,00	-	-	-	-3 639 000,00	-
Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	-	-	-	-3 639 000,00	3 639 000,00	-
Odpisy aktualizujące inwestycje długoterminowe razem	**11 315 664,06**	**3 233 696,88**	**-102 122,74**	**-4 223 864,39**	**-6 496 555,21**	**3 726 818,60**

Odpisy aktualizujące inwestycje krótkoterminowe	Stan na 31.12.2010 roku	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Reklasyfikacja	Stan na 31.12.2011 roku
SOEN Sp. z o.o.	-	451 487,13	-	-	-	451 487,13
Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	-	-	-	-	6 496 555,21	6 496 555,21
Biuro Handlowo - Usługowe SA	-	621 979,74	-	-	-	621 979,74
Odpisy aktualizujące inwestycje krótkoterminowe razem	**-**	**1 073 466,87**	**-**	**-**	**6 496 555,21**	**7 570 022,08**

Jednostka na dzień bilansowy nie dokonywała odpisów aktualizujących inne aktywa, niż wykazane powyżej.

11. Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty

	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
Wobec jednostek powiązanych	-	-
- zobowiązania finansowe leasing (okres spłaty od 1 roku do 3 lat)	-	-
Wobec pozostałych jednostek	1 025 928 566,22	1 949 713 832,36
- kredyty i pożyczki	1 025 928 566,22	1 949 713 832,36
w tym o terminie spłaty od 1 roku do 3 lat	115 406 125,20	396 911 919,25
w tym o terminie spłaty od 3 do 5 lat	210 410 149,70	443 597 151,99
w tym o terminie spłaty powyżej 5 lat	700 112 291,32	1 109 204 761,12
- zobowiązania finansowe leasing (okres spłaty od 1 roku do 3 lat)	-	-
Zobowiązania długoterminowe, razem	**1 025 928 566,22**	**1 949 713 832,36**

12. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**5 804 094,01**	**9 614 413,00**
Pozostałe długoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	**51 945,36**	**86 060,70**
Rozliczenia międzyokresowe kosztów rodzajowych:	51 945,36	86 060,70
- Usług obcych	2 076,36	43 182,82
Usługi informatyczne	1 007,06	43 182,82
Usługi reklamowe	1 069,30	-
- Podatków i opłat	49 869,00	41 457,06
Opłaty za 10 letni okres ochronny	49 869,00	41 457,06
- Pozostałych kosztów rodzajowych	-	1 420,82
Koszty reklamy	-	1 420,82
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne razem	**5 856 039,37**	**9 700 473,70**
Otrzymane darowizny	8 180,04	-
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe bierne razem	**8 180,04**	**-**

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
Rozliczenia międzyokresowe kosztów rodzajowych:	**1 748 114,21**	**1 088 177,33**
- Zużycia materiałów i energii	68 411,91	108 884,23
- Usług obcych	1 630 196,14	606 932,04
- Podatków i opłat	-	29 563,77
- Pozostałych kosztów rodzajowych	49 506,16	342 797,29
Rozliczenia międzyokresowe kosztów finansowych	**11 113 442,02**	**6 050 749,02**
Inne rozliczenie międzyokresowe czynne	**8 637 867,09**	**23 047 049,38**
- Projekt Wisła	7 577 077,97	14 397 214,97
- Projekt Ostrołęka C	1 060 789,12	2 097 194,25
- Projekt ENERGA IMP	-	6 499 076,22
- Projekty pozostałe	-	53 563,94
Krótkoterminowe czynne rozliczenia międzyokresowe razem	**21 499 423,32**	**30 185 975,73**
- Rozliczenie międzyokresowe przychodów	98 340,37	1 125 064,36
Krótkoterminowe bierne rozliczenia międzyokresowe razem	**98 340,37**	**1 125 064,36**

13. Wykaz grup zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki (ze wskazaniem rodzaju zabezpieczenia)

ENERGA SA na dzień 31.12.2011 r. nie posiada zobowiązań zabezpieczonych na majątku spółki.

14. Zobowiązania warunkowe, w tym również udzielone przez jednostkę gwarancje i poręczenia, także wekslowe

ENERGA SA w związku z zawarciem umów wykonawczych w ramach umów aranżacyjnych oraz umów przystąpienia do długu stała się dłużnikiem solidarnym zobowiązań spółek zależnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych, wystawionych gwarancji bankowych, zaciągniętych pożyczek oraz zawartej umowy leasingu na łączną kwotę 180 571 591,85 zł.

Nazwa spółki	Kwota zobowiązania warunkowego	Kwota zobowiązania wg stanu na dzień 31.12.2011 r. zabezpieczona poręczeniem lub gwarancją
ENERGA OPEC Sp. z o.o.	7 000 000,00	2 047 778,14
ENERGETYK Sp. z o.o.	1 670 000,00	669 788,59
Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	12 300 000,00	7 130 000,00
Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	18 000 000,00	0,00
ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	4 600 000,00	2 100 000,00
Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	13 050 000,00	11 050 000,00
ZEP-MOT Sp. z o.o.	6 090 256,85	3 101 803,95
ZEP-Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.	2 000 000,00	0,00
Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o.	750 000,00	0,00
ENERGA SERWIS Sp. z o.o.	3 025 335,00	1 725 033,87
ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	30 000 000,00	0,00
ENERGA OBRÓT SA	77 286 000,00	2 132 990,00
ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	4 800 000,00	4 050 000,00
Razem	**180 571 591,85**	**34 007 394,55**

W dniu 25 lutego 2009 r. ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA zostały inwestorem strategicznym w Ostrołęckim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. Zakupione udziały stanowią łącznie 99,88% kapitału zakładowego OPEC Sp. z o. o. Umowa zakłada realizację programu inwestycyjnego w zakresie rozwoju ciepłownictwa na terenie miasta Ostrołęka. ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA zobowiązały się, że w ciągu 10 lat zainwestują nie mniej niż 320 000 000 zł w rozwój sieci dystrybucyjnej i produkcję energii cieplnej.

Pozostałe zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych przez ENERGA SA umów sponsoringu wynoszą 1 150 000 zł, natomiast zobowiązania warunkowe wynikające z umów z wynagrodzeniem określonym na zasadzie success fee wynoszą 15 833 200 zł.

15. Struktura rzeczowa (rodzaje działalności) i terytorialna (kraj, eksport) przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Przychody ze sprzedaży produktów	**88 703 229,02**	**68 857 449,16**
z działalności teleinformatycznej	39 071 280,69	33 001 861,76
z usług najmu	1 220 968,33	1 220 166,41
z usług hotelarskich	1 699 182,81	-
z usługi wykonania nadzoru właścicielskiego	250 322,60	240 000,00
z opłaty licencyjnej	41 404 972,53	29 708 286,02
z refaktur	3 086 507,97	3 577 375,35
pozostałe	1 969 994,09	1 109 759,62
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	-	-
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, razem	**88 703 229,02**	**68 857 449,16**

Przychody z tytułu sprzedaży zagranicznej nie wystąpiły.

16. Wysokość i wyjaśnienie przyczyn odpisów aktualizujących środki trwałe

ENERGA SA nie dokonywała odpisów aktualizujących wartość środków trwałych w roku obrotowym, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

17. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

ENERGA SA nie dokonywała odpisów aktualizujących wartość zapasów w roku obrotowym, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

18. Przychody, koszty i wyniki działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w roku następnym

W roku obrotowym nie zaniechano żadnej działalności. Nie przewiduje się również zaniechania żadnej działalności w roku następnym.

19. Rozliczenie głównych pozycji różniących podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od wyniku finansowego (zysku, straty) brutto

Tytuł	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
Zysk brutto	**347 778 140,05**	**753 102 020,45**
Trwałe różnice pomiędzy zyskiem/stratą brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	**- 249 262 073,89**	**- 755 052 589,18**
Przychody ujęte księgowo, które zgodnie z przepisami podatkowymi są wyłączone z opodatkowania (zmniejszenie podstawy opodatkowania)	- 366 285 365,28	- 781 691 332,82
Przychody podatkowe zwiększające podstawę opodatkowania nie ujęte w księgach	88 227 556,65	16 403 981,59
Koszty i straty nie uznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu (zwiększenie podstawy opodatkowania)	28 795 734,74	19 566 064,36
Koszty podatkowe stanowiące koszt uzyskania przychodów, nie ujęte w wyniku roku obrotowego	-	- 9 331 302,31
Przejściowe różnice między zyskiem/stratą brutto a podstawą opodatkowania	**- 99 198 891,85**	**34 249 519,31**
Koszty ujęte księgowo, przejściowo nie stanowiące kosztu uzyskania przychodu	36 505 489,90	49 380 591,27
Koszty podatkowe stanowiące koszt uzyskania przychodów, nie ujęte w wyniku roku obrotowego	- 93 757 415,77	- 17 388 561,31
Przychody ujęte księgowo, przejściowo nie stanowiące przychodów podatkowych (zmniejszenie podstawy opodatkowania)	- 41 946 965,98	- 14 855 050,18
Przychody podatkowe zwiększające podstawę opodatkowania nie ujęte w wyniku roku obrotowego	-	17 112 539,53
Odliczenia od dochodu		**- 7 078 364,94**
Podstawa opodatkowania	**- 682 826,00**	**25 220 586,00**
Podatek dochodowy należny za rok obrotowy	-	4 791 911,00
Zryczałtowane podatek dochodowy od otrzymanych dywidend	62 055,00	146 015,00
Podatek dochodowy bieżący	**62 055,00**	**4 937 926,00**
Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	- 1 496 620,29	- 3 810 318,99
Zmiana stanu rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 274 071,05	- 2 705 170,37
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	**- 160 494,24**	**- 1 577 563,36**

20. Dane o kosztach wytworzenia produktów na własne potrzeby oraz o kosztach rodzajowych

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
Koszty działalności operacyjnej		
I. Amortyzacja	10 616 829,40	6 912 001,39
- od aktywów nabytych od jednostek powiązanych	6 995 839,35	1 293 050,53
- od pozostałych jednostek	3 620 990,05	5 618 950,86
II. Zużycie materiałów i energii	2 168 973,28	1 427 851,18
III. Usługi obce	61 226 744,71	61 979 131,60
IV. Podatki i opłaty, w tym	1 017 441,90	3 538 473,88
- podatek akcyzowy	-	-
V. Wynagrodzenia	24 455 501,02	27 888 100,98
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 346 385,40	7 512 520,94
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	24 649 160,46	29 055 076,11
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Koszty działalności operacyjnej razem	**130 481 036,17**	**138 313 156,08**
Zmiana stanu produktów	**13 492 554,86**	**8 692 268,88**

W ENERGA SA w roku obrotowym nie wystąpiły koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby.

21. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie; w tym odsetki oraz skapitalizowane różnice kursowe od zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania

W ENERGA SA nie wystąpiły środki trwałe wytworzone we własnym zakresie.

22. Poniesione w ostatnim roku i planowane na następny rok nakłady na niefinansowe aktywa trwałe; odrębnie należy wykazać poniesione i planowane nakłady na ochronę środowiska

	Nakłady poniesione w okresie bieżącym	Nakłady planowane na następny rok
Nakłady poniesione na:		
WNiP	28 767 045,29	42 658 754,00
Środki trwałe	5 249 481,96	13 369 555,00
Inwestycje w nieruchomości i prawa	2 064 480,00	-
Nakłady inwestycyjne razem	**36 081 007,25**	**56 028 309,00**
w tym nakłady poniesione na ochronę środowiska	-	-

23. Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych, z podziałem na losowe i pozostałe

W roku obrotowym 2011 w ENERGA SA nie wystąpiła pozycja zysków i strat nadzwyczajnych.

24. Podatek dochodowy od wyniku na operacjach nadzwyczajnych

W związku z tym, że nie odnotowano żadnych operacji nadzwyczajnych w ENERGA SA, pozycja podatek dochodowy od wyniku na operacjach nadzwyczajnych nie wystąpiła.

25. Dla pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat, wyrażonych w walutach obcych - kursy przyjęte do ich wyceny

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyrażone w walutach obcych wyceniono po obowiązującym na 31.12.2011 r. średnim kursie EURO 4,4168 zł oraz średnim kursie USD 3,4174 zł ogłoszonych dla tych walut przez Narodowy Bank Polski.

26. Objaśnienie struktury środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów pieniężnych, wraz z wyjaśnieniem różnic pomiędzy zmianami stanu niektórych pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych

	Rok zakończony 31.12.2011
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	
Zmiana stanu rezerw	**-1 366 203,78**
BO rezerw wg bilansu	*20 525 670,82*
BZ wg bilansu	*19 159 467,04*
Suma dotycząca zmiany bilansowej rezerw	***-1 366 203,78***
Zmiana stanu zapasów	**-918 490,25**
BO wg bilansu	*1 150 586,75*
BZ wg bilansu	*2 069 077,00*
Suma dotycząca zmiany bilansowej zapasów	***-918 490,25***
Zmiana stanu należności	**32 804 941,75**
BO wg bilansu	*58 775 621,37*
BZ wg bilansu	*45 496 386,10*
Suma dotycząca zmiany bilansowej należności	***13 279 235,27***
różnice kursowe dot. leasingu	*-27 426,82*
odsetki od leasingu	*1 741 567,15*
zmiana stanu należności z tytułu leasingu	*18 511 566,15*
należność z tytułu sprzedaży nieruchomości	*-700 000,00*
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	**419 590,19**
BO wg bilansu	*1 207 182 095,34*
BZ wg bilansu	*2 068 194 655,60*
Suma dotycząca zmiany bilansowej zobowiązań	***861 012 560,26***
zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	*3 867 937,93*
zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia inwestycji długoterminowych	*73 608 083,50*
zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	*-945 174 757,28*
zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu	*7 296 686,33*
odsetki od leasingu	*-190 920,55*
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	**-12 534 749,07**
BO długoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*5 856 039,37*
BZ długoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*9 700 473,70*
BO krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*21 499 423,32*
BZ krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*30 185 975,73*
BO rozliczeń międzyokresowych - pasywa wg bilansu	*46 049 032,71*
BZ rozliczeń międzyokresowych - pasywa wg bilansu	*1 125 064,36*
Suma dotycząca zmiany bilansowej rozliczeń międzyokresowych	***-57 454 955,09***
korekta ujemnej wartości firmy	*45 942 512,30*
likwidacja nieodpłatnie otrzymanego składnika majątku	*27 693,72*
otrzymane dofinansowanie	*-1 050 000,00*

27. Klasyfikacja instrumentów finansowych

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	394 143 354,22	117 102 444,17
Aktywa dostępne do sprzedaży	32 342 345,86	9 137 961,69
Pożyczki udzielone i należności własne	78 169 707,93	47 093 974,72
Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności	1 047 586 953,39	1 978 090 232,87
Aktywa finansowe razem	**1 552 242 361,40**	**2 151 424 613,45**
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-
Inne zobowiązania finansowe	1 025 928 566,22	1 960 041 351,23
Zobowiązania finansowe razem	**1 025 928 566,22**	**1 960 041 351,23**

Ryzyko związane z poszczególnymi instrumentami finansowymi zostało opisane w punkcie 45.

28. Przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym, z podziałem na grupy zawodowe

	Dane za rok 2010	Dane za rok 2011
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	11	-
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	186	191
Zatrudnienie razem	**197**	**191**

29. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących spółek handlowych (dla każdej grupy osobno)

Tytuł	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
Łączna wartość wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze) wypłaconych przez Spółkę osobom wchodzącym w skład jej organów zarządzających	611 830,14	616 642,50
Łączna wartość wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze) wypłaconych przez Spółkę osobom wchodzącym w skład jej organów nadzorczych	290 184,72	290 184,72
Razem	**902 014,86**	**906 827,22**

30. Pożyczki i świadczenia o podobnym charakterze udzielone osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących spółek handlowych (dla każdej grupy osobno), ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty

Na koniec roku nie wystąpiły pożyczki i świadczenia o podobnym charakterze udzielone osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących spółek handlowych.

31. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym za okres od 01.01. - 31.12.2011 r.

W bieżącym roku skorygowano ujemną wartość firmy, wprowadzoną do ksiąg rachunkowych ENERGA SA w 2009 r. Korekta została opisana w nocie 40.

32. Wydarzenia po dniu bilansowym

Połączenie spółek zaopatrzeniowych
W dniu 23 stycznia 2012 r. zarejestrowane zostało połączenie spółek zaopatrzeniowych: Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o., gdzie Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o. był spółką przejmującą a pozostałe spółki były spółkami przejmowanymi. W wyniku połączenia kapitał zakładowy spółki przejmującej został podwyższony do kwoty 1 075 500 zł i dzieli się na 2 151 udziałów. Wszystkie udziały w podwyższonym kapitale zakładowym zostały objęte przez dotychczasowego udziałowca, tj. ENERGA SA.

33. Przedstawienie dokonanych w roku obrotowym zmian zasad (polityki) rachunkowości

W 2011 r. nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości.

34. Wspólne przedsięwzięcia, które nie podlegają konsolidacji.

W 2011 r. nie wystąpiły wspólne przedsięwzięcia, które nie podlegają konsolidacji.

35. Wykaz spółek (nazwa, siedziba), w których jednostka posiada co najmniej 20% udziałów w kapitale lub ogólnej liczbie głosów w organie stanowiącym spółki; wraz z podaniem procentu udziałów i stopniu udziału w zarządzaniu oraz o zysku lub stracie netto tych spółek za ostatni rok obrotowy

Lp.	Nazwa i forma prawna	Adres siedziby podmiotu	Wartość akcji/udziałów w księgach ENERGA SA	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym (%)	Udział ENERGA SA w ogólnej liczbie głosów (%)	Udział ENERGA SA w zarządzaniu (%)	Wynik finansowy za rok 2011 (dane szacunkowe w tys. zł)
1.	ENERGA-OPERATOR SA	80-557 Gdańsk ul. Marynarki Polskiej 130	4 455 587 096,95	99,74	99,74	99,74	308 006,96
2.	ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	07-401 Ostrołęka ul. Elektryczna 5	484 067 869,11	89,38	89,38	89,38	68 779,41
3.	Elektrownia Ostrołęka S.A.	07-401 Ostrołęka ul. Elektryczna 5	210 100 180,00	100,00	100,00	100,00	- 1 222,66
4.	ENERGA OPEC Sp. z o.o.	07-410 Ostrołęka ul. Celna13	13 900 660,00	29,75	29,75	85,00	842,98
5.	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	82-300 Elbląg ul. Elektryczna 20A	91 721 950,83	100,00	100,00	100,00	3 590,10
6.	ENERGA - OBRÓT SA	80-870 Gdańsk ul. Reja 29	105 697 711,52	100,00	100,00	100,00	129 504,40
7.	ENERGA Invest SA (w 2009 r. ENERGA Trading S.A.)	80-266 Gdańsk ul. Grunwaldzka 186	26 139 184,40	100,00	100,00	100,00	- 807,07
8.	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	80-870 Gdańsk ul. Reja 23	4 342 467,46	100,00	100,00	100,00	- 3 629,08
9.	ENERGA Hydro Sp. z o.o.	83-010 Straszyn ul. Hoffmanna 5	114 970 691,80	100,00	100,00	100,00	287 114,56
10.	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	81-809 Sopot ul. Grottgera 7	217 633 990,28	100,00	100,00	100,00	3 373,27
11.	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	83-010 Straszyn ul. Spacerowa 28	22 196 780,00	100,00	100,00	100,00	- 2 725,56
12.	ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	62-800 Kalisz ul. Torowa 115	503,20	100,00	100,00	100,00	- 3 578,85
13.	Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o.	75-221 Koszalin ul. Morska 10	3 376 808,65	100,00	100,00	100,00	- 68,19
14.	ENERGA BIO Sp. z o.o.	80-266 Gdańsk ul. Grunwaldzka 186	14 920 906,19	100,00	100,00	100,00	- 1 648,81
15.	ZEP - MOT Sp. z o.o.	09-400 Płock ul. Graniczna 57	7 681 361,44	100,00	100,00	100,00	- 2 729,96
16.	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	09-407 Płock ul. Otolińska 25	12 214 709,32	100,00	100,00	100,00	147,70
17.	KONGRES Sp. z o.o.	09-520 Łąck ul. Nowe Rumunki 40/1	0,00	100,00	100,00	100,00	- 935,32
18.	Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o.	76-200 Słupsk ul. Grunwaldzka 14	4 848 808,16	100,00	100,00	100,00	- 2 120,71
19.	ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o.	76-200 Słupsk ul. Rybacka 4a	39 135 909,65	100,00	100,00	100,00	- 683,26
20.	Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	87-100 Toruń ul. Wschodnia 36	23 271 331,96	100,00	100,00	100,00	- 4 381,26
21.	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji	87-800 Włocławek ul. Płocka 171	6 889 883,35	70,00	70,00	96,47	1 558,82
22.	ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. (połączone z ZEP-INFO Sp. z o.o.)	09-407 Płock Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 41	19 517 533,04	100,00	100,00	100,00	1 124,40
23.	ENERGA Serwis Sp. z o.o.	07-410 Ostrołęka ul. Celna13	2 015 285,00	28,22	28,22	28,22	754,37
24.	Przedsiębiorstwo Produkcji Strunobetonowych Żerdzin Wirowanych WIRBET SA z siedzibą w Ostrowie WLKP.	63-400 Ostrów Wlkp. Ul. Chłapowskiego 51	3 011 245,69	30,60	30,60	30,60	2 636,34
25.	SOEN Sp. z o.o.	86-300 Grudziądz ul. M.C. Skłodowskiej 6/7	3 585 400,00	48,50	48,50	48,50	30,14
26.	Oświetlnie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	62-800 Kalisz ul. Wrocławska 71A	33 700 000,00	42,20	42,20	42,20	1 413,10 *
27.	Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	18-210 Szepietowo ul. Kolejowa 2A	0,00	89,38	89,38	89,38	6 673,35

* z uwagi na brak danych na koniec 2011 roku, przedstawiono wynik finansowy Spółki Oświetlenia Uliczne i Drogowe Spółka z o.o. na koniec listopada 2011 roku

Udział ENERGA SA w zarządzaniu różni się od udziału ENERGA SA w ogólnej liczbie głosów, ponieważ ENERGA SA zarządza spółkami poprzez udziały i akcje, które posiadają spółki zależne z Grupy Kapitałowej ENERGA SA.

36. Transakcje z jednostkami powiązanymi

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	85 752 990,08	67 310 026,59
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	54 390 791,58	57 103 172,76

	Stan na dzień 31.12.2010	Stan na dzień 31.12.2011
Należności z tytułu dostaw i usług w okresie spłaty do 12 miesięcy i inne	26 897 293,24	16 025 053,85
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 miesięcy	6 112 819,74	8 337 330,02
Inne zobowiązania	150 191 540,90	77 351 833,48

	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
Otrzymane dywidendy	**356 186 173,62**	**770 803 758,25**
w tym:		
ENERGA Hydro Sp. z o.o.	268 189 116,12	333 346 872,78
ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o.	1 670 136,04	15 119 956,46
ENERGA - Obrót SA	29 500 000,00	186 360 065,29
ENERGA - Operator SA	0,00	164 219 068,48
ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	50 988 950,00	65 394 750,00
ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	0,00	4 146 884,36
Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o.	522 090,19	271 883,85
Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o.	277 607,18	65 659,81
Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	239 691,76	759 209,47
SOEN Sp. z o.o.	197 967,30	97 000,00
Przedsiębiorstwo Produkcji Strunobetonowych Żerdzin Wirowanych WIRBET SA z siedzibą w Ostrowie Wlkp.	717 360,00	705 600,00
Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o.	462 160,30	316 807,75
ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	3 421 094,73	0,00

37. Informacja jednostki dominującej niesporządzającej skonsolidowanego sprawozdania finansowego, korzystając ze zwolnienia lub wyłączeń

ENERGA SA nie korzysta ze zwolnień lub wyłączeń.

38. Informacje o:

a) nazwie i siedzibie jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najwyższym szczeblu grupy kapitałowej, w której skład wchodzi spółka jako jednostka zależna

ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku jest jednostką dominującą grupy kapitałowej i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

b) nazwie i siedzibie jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najniższym szczeblu grupy kapitałowej, w skład której wchodzi spółka jako jednostka zależna, należącej jednocześnie do grupy kapitałowej, o której mowa w lit. a):

ENERGA SA nie wchodziła w roku obrotowym 2011 w skład żadnej grupy kapitałowej jako jednostka zależna.

39. Opis niepewności co do możliwości kontynuowania działalności oraz stwierdzenie, że taka niepewność występuje, oraz wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zawiera korekty z tym związane

Nie występują żadne przesłanki zagrożenia kontynuacji działalności przez ENERGA SA.

40. Korekta bilansu otwarcia dotycząca powstania i rozliczenia ujemnej wartości firmy

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Wartość brutto na początek okresu	**53 854 079,45**	**49 731 094,19**
korekty BO		- 49 731 094,19
Wartość brutto na początek okresu po korektach	**53 854 079,45**	**-**
Zwiększenia ogółem	-	-
Zmniejszenia ogółem	4 122 985,26	-
aport środków trwałych do MCSE	4 122 985,26	
Wartość brutto na koniec okresu	**49 731 094,19**	**-**
Odpis na początek okresu	**- 1 914 080,40**	**- 3 788 581,89**
Korekty bilansu otwarcia	-	3 788 581,89
Odpis na początek okresu po korektach	**- 1 914 080,40**	**-**
Odpis za okres (z tytułu)	**- 1 874 501,49**	**-**
bieżący	- 1 874 501,49	
Odpis na koniec okresu	**- 3 788 581,89**	**-**
Wartość netto na początek okresu	**51 939 999,05**	**45 942 512,30**
Wartość netto na koniec okresu	**45 942 512,30**	**-**

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym GK ENERGA SA za okres 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. skorygowano rozliczenie objęcia kontroli nad spółką zależną ENERGA–OPERATOR SA z dnia 17 maja 2007 r. i dokonano korekty bilansu otwarcia ujemnej wartości firmy.
W księgach rachunkowych ENERGA SA od 2009 r. występowała ujemna wartość firmy, wynikająca z przyjęcia i rozliczenia, zarejestrowanego w dniu 20 marca 2009 r. planu podziału ENERGA-OPERATOR SA.
Powyższa ujemna wartość firmy została w bieżącym roku skorygowana, zgodnie z przyjętą w ENERGA SA zasadą, iż w przypadku transakcji dokonywanych pod wspólną kontrolą (np. połączeń spółek oraz przejmowania przedsiębiorstwa spółki/zorganizowanej części przedsiębiorstwa), w sprawozdaniu finansowym spółki przejmującej należy rozpoznać majątek po wartości ze sprawozdania skonsolidowanego Grupy ENERGA SA zaktualizowanej na datę rejestracji połączenia/przejęcia przez sąd, a nie z ksiąg spółki przejmowanej lub wydzielającej przedsiębiorstwo spółki lub zorganizowaną część przedsiębiorstwa.
Dane porównywalne zaprezentowano w nocie 46.

41. Informacje inne niż wymienione w niniejszej informacji dodatkowej, mogące wpłynąć w istotny sposób na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy jednostki

Umowa Społeczna zawarta w procesie konsolidacji
W dniu 19 lipca 2007 r. została zawarta Umowa Społeczna – nr 1/1 – GK ENERGA/2007 dotycząca zabezpieczenia praw i interesów pracowniczych w procesie konsolidacji i restrukturyzacji Grupy Kapitałowej ENERGA.

Umowa została zawarta na podstawie art. 9 kodeksu pracy, art.26' ust. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych oraz porozumienia zawartego dnia 26 października 2006 r. i stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień:

- Porozumienia w sprawie uprawnień partnerów społecznych w procesie konsolidacji pionowej i zasad współpracy w procesie restrukturyzacji zawartego w dniu 7 marca 2007 r. w Straszynie,

- Porozumienia w G-8 nr 3/1 – Konsolidacja i restrukturyzacja – G8/2004.

Umowa społeczna zawarta jest na czas obowiązywania Gwarancji Zatrudnienia i weszła w życie z dniem 01 sierpnia 2007 r. Umowa społeczna zawiera postanowienia w zakresie ochrony praw i interesów pracowniczych związanych z konsolidacją i restrukturyzacją Grupy Kapitałowej ENERGA. Postanowienia zawarte w umowie dotyczą zobowiązań wobec pracowników z tytułu:

1) premii okolicznościowej w kwocie 3 000 zł płatnej w dwóch ratach,
2) gwarancji zatrudnienia na okres 120 miesięcy,
3) gwarancji socjalnych (Pracowniczy Program Emerytalny, dodatkowe Grupowe Ubezpieczenia zdrowotne, trzy razy w roku bony o równowartości 600 zł dla każdego pracownika),
4) gwarancje płacowe, opracowanie w ciągu 3 najbliższych lat systemu płac i taryfikacji stanowisk w celu ujednolicenia wynagrodzeń pracowników,
5) zabezpieczenia praw do akcji pracowniczych.

Skutki finansowe wynikające z gwarancji zatrudnienia mogą wystąpić w przypadku zwolnień grupowych, których Zarząd nie przewiduje. W ENERGA SA na dzień bilansowy gwarancją zatrudnienia objętych jest 57 osób.

Konwersja akcji

Proces zamiany akcji przeprowadzony został na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego. Podlegały mu ENERGA SA, jako spółka konsolidująca oraz ENERGA-OPERATOR SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA jako spółki konsolidowane. Proces ten formalnie zakończył się w dniu 13 sierpnia 2010 r.
Do zamiany akcji uprawnionych było łącznie 15 098 osób, którym przysługiwało 726 841 669 akcji ENERGA SA o wartości nominalnej 1 zł każda. Umowy zamiany akcji realizowane były od dnia 21 września 2009 r.
Na zamianę akcji spółek konsolidowanych na akcje spółki konsolidującej do końca 2011 r. zdecydowało się ostatecznie 13 643 osób, które łącznie objęły 668 408 326 akcji ENERGA SA.
Uwzględniając proces zamiany akcji oraz wydane wcześniej akcje serii C (w wyniku podziału Spółki ENERGA-OPERATOR SA), akcjonariusze inni niż Skarb Państwa posiadają obecnie 15,82% udziału w kapitale zakładowym ENERGA SA. Pozostałe 84,18% jest własnością Skarbu Państwa.
Niemniej jednak mimo formalnego zakończenia procesu konwersji nadal będą pojawiały się przypadki dokonywania zamiany akcji ze spadkobiercami osób uprawnionych, którzy złożyli przed dniem 13 sierpnia 2010 r. wnioski do sądu o stwierdzenie nabycia spadku.

Uruchomienie transz kredytów na finansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA w 2011 r.

ENERGA SA w 2011 r. dokonała kolejnych uruchomień transz kredytów inwestycyjnych, które służą finansowaniu programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA w latach 2009-2011, związanego z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej. W ramach następujących umów kredytowych:

1) zawartej dnia 16 grudnia 2009 r. umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 1 050 000 000 zł,
2) zawartej dnia 29 kwietnia 2010 r. umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z limitem 800 000 000 zł,
3) zawartej dnia 30 kwietnia 2010 r. umowy z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 200 000 000 zł,

uruchomiono transze w następujących wysokościach:

1) 420 000 000 zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (pełne wykorzystanie finansowania),
2) 350 000 000 zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (pozostało do wykorzystania 150 000 000 zł w 2012 r.),
3) 100 000 000 zł – w ramach umowy z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym (pełne wykorzystanie finansowania).

Umowy kredytowe z NORDEA Bank Polska SA

1) W 2011 r. ENERGA SA w ramach zawartej w dniu 8 września 2010 r. z bankiem NORDEA Bank Polska SA umowy kredytu inwestycyjnego w kwocie 100 000 000 zł przeznaczonego na zakup

obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie, uruchomiła I transzę finansowania w wysokości 70 000 000 zł.

2) Finansowanie w ramach zawartej w dniu 17 grudnia 2010 r. umowy kredytu inwestycyjnego w kwocie 160 000 000 zł przeznaczone na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy, budowie zakładu produkcji palet ze słomy oraz budowie nowego bloku energetycznego nie zostało w 2011 r. uruchomione.
3) W ramach zawartej w dniu 24 czerwca 2010 r. umowy o aranżację kredytów dla spółek z Grupy ENERGA z łącznym limitem 75 000 000 zł na dzień 31 grudnia 2011 r. uruchomiono finansowania na łączną kwotę 51 400 000 zł, z czego wykorzystanych zostało 27 300 000 zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym i odnawialnych z terminem spłaty do 12 miesięcy oraz kredytów inwestycyjnych, których termin spłaty nie przekracza terminu obowiązywania limitu kredytowego, tj. 29 czerwca 2015r.
4) W ramach zawartej w dniu 8 września 2010 r. umowy ramowej o udzielanie gwarancji bankowych dla spółek z Grupy ENERGA z łącznym limitem 5 000 000 zł na dzień 31 grudnia 2011 r. wykorzystano limit w wysokości 2 700 000 zł.
5) W dniu 12 października 2011 r. ENERGA SA zawarła z NORDEA Bank Polska SA umowę o aranżację kredytów dla ENERGA SA z limitem 300 000 000 zł. Środki w ramach umowy mogą być wykorzystane na finansowanie działalności bieżącej lub inwestycje kapitałowe. Okres obowiązywania limitu kredytowego wynosi do dnia 11 października 2016 r. Zabezpieczeniem umowy są kowenanty finansowe. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2011 r. kredyt nie był wykorzystany.

Pozostałe umowy kredytowe

1) W dniu 30 sierpnia 2011 r. ENERGA SA zawarła z bankiem PKO Bank Polski SA umowę ramową na udzielenie limitu kredytowego ENERGA SA i spółkom zależnym z łącznym limitem 150 000 000 zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym, odnawialnych i nieodnawialnych z terminem spłaty do 36 miesięcy, kredytów inwestycyjnych do 15 lat oraz gwarancji bankowych do 60 miesięcy. Umowa kredytowa jest niezabezpieczona. Spłata zobowiązań spółek zależnych opiera się na solidarnej odpowiedzialność ENERGA SA ustanowionej na zasadzie przystąpienia do długu. Na dzień 31 grudnia 2011 r. w ramach umowy zawarto umowy wykonawcze na łączną kwotę 119 000 000 zł, które nie były wykorzystane.
2) W dniu 13 października 2011 r. ENERGA SA zawarła z bankiem Pekao SA umowę kredytu z limitem 200 000 000 zł. Środki w ramach umowy mogą być wykorzystane na finansowanie działalności bieżącej lub inwestycje kapitałowe. Okres obowiązywania limitu kredytowego wynosi do dnia 12 października 2016 r. Zabezpieczeniem umowy są kowenanty finansowe. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2011 r. kredyt nie był wykorzystany.

Program ENERGA Wisła

Realizowany przez Grupę ENERGA Program Wisła, ma na celu wybudowanie na Wiśle poniżej Włocławka stopnia piętrzącego wraz z elektrownią wodną. Wstępne założenia przewidują, iż planowana moc elektrowni może osiągnąć poziom od 60 do 100 MW, a jej średnia produkcja kształtowałaby się na poziomie ponad 500 000 MW rocznie. Termin realizacji tej inwestycji obliczany jest na około 7 lat (uruchomienie planowane jest prawdopodobnie w 2017 r.), a jej wartość szacowana jest na około 2 500 000 000 zł.

W dniu 9 marca 2010 r. zawarto pomiędzy ENERGA SA a Ove Arup&Partners International Limited Sp. z o.o. umowę na opracowanie „Dokumentacji niezbędnej dla budowy zapory i elektrowni na Wiśle poniżej Włocławka".

Głównym celem umowy jest dostarczenie kompletu dokumentacji niezbędnej dla rozpoczęcia budowy zapory i elektrowni na Wiśle, wymaganej do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji wydawanej przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska i pozytywnej opinii Komisji Europejskiej (jeśli będzie taka wymagana).

Obecnie prowadzone są prace nad Studium Lokalizacyjnym, Studium Wykonalności i Oceną Oddziaływania na Środowisko. Pozwoli to na określenie szczegółowych danych technicznych i lokalizacyjnych dla inwestycji oraz wystąpienie o uzyskanie decyzji środowiskowej umożliwiającej realizację inwestycji w obszarach Natura 2000.

Wkład niepieniężny do spółki ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.
Umowa aportowa została zawarta w dniu 08 grudnia 2011 r. pomiędzy Energa SA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. Celem niniejszej umowy jest przeprowadzenie działań mających podnieść kapitał zakładowy ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. o kwotę 19 135 500 złotych, w drodze ustanowienia 38 271 nowych udziałów o wartości 500 zł każdy. Udziały w całości obejmuje ENEGA SA, która jest jedynym udziałowcem spółki, pokrywając je wkładem niepieniężnym o wartości 19 135 500 zł. W terminie do 3 miesięcy od zarejestrowania podwyższenia kapitału w KRS ENERGA SA zobowiązała się przenieść na rzecz ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. prawa przysługujące jej na podstawie umów dokumentów gwarancyjnych, a także w zakresie wynikającym z posiadanych przez ENERGA SA uprawnień gwarancyjnych. Aktualnie zgodnie z umową trwa proces przekazania majątku, który będzie podstawą wystąpienia do KRS w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego.

Umowa konsorcjalna
W 2010 r. ENERGA SA i Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szewalskiego Polskiej Akademii Nauk, powołały do życia Konsorcjum Naukowo Przemysłowe. Konsorcjum Naukowo Przemysłowe z powodzeniem ubiegało się o środki na badania w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju. W chwili obecnej w ramach projektu konsorcjum realizuje następujące zadania badawczo wdrożeniowe:
- opracowanie technologii wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z biomasy i odpadów, w szczególności wykorzystujących metody zgazowania i pirolizy, konwersji biologicznej oraz ogniwa paliwowe.
- opracowanie efektywnego sposobu produkcji paliw płynnych z biomasy lub odpadów do wytwarzania energii i ciepła.
- analiza możliwości integracji opracowanych technologii przez ich powiązanie strumieniami masy, ciepła i energii.
- ocena opłacalności wdrożeń opracowanych technologii.
Wytworzone w projekcie technologie i koncepcje oparte będą na źródłach odnawialnych (biomasa, odpady) i stanowić będą element rozproszonego systemu energetycznego. Dostarczone rozwiązania technologicznie, będą stanowić nie tylko rozwiązania zwiększenia udziału w produkcji energii elektrycznej z OZE przez Grupę ENERGA ale również, pozwolą na prowadzenie przez ENERGA SA sprzedaży praw do technologii wytwarzania źródeł OZE rozproszonego, co stanowić może w przyszłości pokaźne zyski dla Grupy ENERGA.

Projekt „System Zarządzania Środowiskowego i Mechanizmy Zrównoważonego Rozwoju"
Projekt „System Zarządzania Środowiskowego i Mechanizmy Zrównoważonego Rozwoju" został powołany we wrześniu 2011 r., dla wdrożenia warunków wymaganych przez rozporządzanie EMAS w najważniejszych spółkach Grupy ENERGA. Realizacja projektu zaplanowana została na lata 2012 -2013. W ramach prac projektowych zaplanowano przeglądy środowiskowe spółek, szkolenia dla zarządów, kadry menedżerskiej i audytorów wewnętrznych oraz przygotowanie wspólnych procedur systemowych (zgodnie z wymaganiami ISO14001). Podjęto również działania dla określenia wskaźników zrównoważonego rozwoju i opublikowania raportu odpowiedzialnego biznesu. Wdrożenie projektu powoduje wzrost możliwości korzystania ze źródeł finansowania inwestycji oferowanych przez instytucje międzynarodowe, a jednocześnie stanowi realizację postanowień wynikających z umów z EBI, EBOR oraz NIB.

Zbycie akcji WIRBET SA
Porozumienie dotyczące współpracy w procesie zbycia Akcji Przedsiębiorstwa Produkcji Strunobetonowych Żerdzi Wirowanych WIRBET SA zawarto w dniu 19 września 2011 pomiędzy ENERGA SA, TAURON Dystrybucja SA, PGE Obrót SA, ENEA SA. Celem porozumienia jest określenie wspólnego zbycia przez strony Pakietu w ramach Pakietu Łącznego wszystkich posiadanych akcji WIRBET SA. Zgodnie z zawartym porozumieniem pełnomocnictwo do reprezentacji stron otrzymała ENEA SA. W porozumieniu ustalono iż cena za jedną akcje nie może być niższa niż 46 zł. ENERGA SA posiada 168 000 sztuk akcji i zgodnie z zapisami porozumienia minimalna kwota, którą ENERGA SA otrzyma z sprzedaży akcji WIRBET szacuje się na 7 728 000 zł.
Na chwilę obecną skończyła się procedura przetargowa i w 2012 r. będzie podpisana umowa sprzedaży akcji WIRBET SA.

Zbycie akcji Towarowej Giełdy Energii SA
Umowa Sprzedaży Akcji Spółki Towarowa Giełda Energii SA została zawarta 8 listopada 2011 roku między Skarbem Państwa, PGE Polska Grupa Energetyczna SA, PGE Elektrownia Opole SA, PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna SA, Elektrim S.A., Elektrim-Volt SA, Zespół Elektrowni Pątnów –

Adamów – Konin SA, ENERGA SA, E.ON Energy Trading SA a Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie. Przedmiotem umowy jest zbycie akcji Towarowej Giełdy Energii SA w której ENERGA SA posiada 72 500 akcji zwykłych o wartości 10 zł stanowiących 5 % kapitału. Warunkiem zawarcia umowy było otrzymanie zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie kontroli nad Towarową Giełdą Energii SA. Zgodę Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta na koncentrację Towarowa Giełda Energii otrzymała w dniu 12 stycznia 2012 r. Umowa zakładała również zmianę statutu Towarowej Giełdy Energii przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy, które odbyło się w dniu 18 stycznia 2012 roku. Zmiany w statucie Towarowej Giełdy Energii zostały uchwalone i zostaną zarejestrowane w KRS. Zgodnie z zapisami umowy 16 stycznia 2012 roku Giełda Papierów Wartościowych zdeponowała 50% środków na zakup akcji Towarowej Giełdy Energii, pozostała cześć środków zostanie wypłacona po pozytywnej Opinii Komisji Nadzoru Finansowego na temat zmian w statucie spółki. Podpisana umowa ma charakter warunkowy uzależniony od pozytywnej decyzji Komisji Nadzoru Finansowego.

Proces emisji euroobligacji

W celu zapewnienie finansowania wydatków inwestycyjnych na rok 2012 planowane jest uruchomienie programu euroobligacji. ENERGA SA rozpoczęła proces przygotowania programu emisji na kwotę 1 000 000 000 EUR. Przy zaistnieniu korzystnych warunków na międzynarodowym rynku kapitałowym, do końca czerwca 2012 roku planowane jest pozyskanie 500 000 000 EUR w ramach pierwszej emisji. Przy mniej korzystnej sytuacji rynkowej, uplasowanie pierwszej emisji na rynku powinno nastąpić przed końcem 2012 roku. Emitentem euroobligacji będzie należąca do Grupy ENERGA spółka celowa, z siedzibą w Szwecji, natomiast ENERGA SA wystąpi w roli gwaranta emisji.

42. Wynagrodzenie Biegłego Rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłacone lub należne za rok obrotowy odrębnie

Tytuł	Rok zakończony 31.12.2010	Rok zakończony 31.12.2011
a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	50 000,00	60 000,00
b) inne usługi poświadczające	-	-
c) usługi doradztwa i konsultacji	-	-
Razem	**50 000,00**	**60 000,00**

43. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez jednostkę na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi

Wszystkie transakcje w spółce ENERGA SA zawarte są na warunkach rynkowych.

44. Zobowiązania wynikające z umów nieujawnionych w sprawozdaniu finansowym dotyczą:

Zobowiązania wynikające z umów nieujawnionych w sprawozdaniu finansowym dotyczą:

1) umowy społecznej,
2) umowy na zakup udziałów OPEC Sp. z o.o.,
3) umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym,
4) umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju,
5) umowy kredytowej z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym,
6) pozostałych umów finansowych,
7) umów przewidujących wypłatę wynagrodzenia za zasadzie success fee.

Zobowiązania wynikające z tych umów opisano w punkcie 14 i 41.

45. Charakterystyka instrumentów finansowych, cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Portfel	Charakterystyka	Wartość bilansowa	Warunki i terminy wpływające na przyszłe przepływy pieniężne
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Jednostki uczestnictwa w Funduszu ENERGA Trading SFIO zarządzanym przez Union Investment TFI SA	**117 102 444,17**	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		**9 137 961,69**	
	BIURO HANDLOWO USŁUGOWE SA	1 800 000,00	
	CHŁODNIA OLSZTYN SP. Z O.O.	295 654,00	
	EXATEL SA	4 369 423,28	
	TOWAROWA GIEŁDA ENERGII SA	1 022 839,97	
	WSK "PZL - KALISZ" SA	550 990,00	
	SIDEN SP. Z O.O.	1 099 054,44	
	URSUS SA w upadłości w Warszawie	-	
	Stocznia Gdynia	-	
	ZPL LENWIT SP. Z O.O. w likwidacji	-	
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		**1 978 090 232,87**	
	Obligacje ENERGA-OPERATOR SA	1 907 922 421,40	Obligacje długoterminowe - oprocentowanie oparte na WIBOR
	Obligacje ENERGA-Hydro Sp. z o.o.	70 167 811,47	Obligacje długoterminowe - oprocentowanie oparte na WIBOR
Pożyczki udzielone i należności własne, w tym:		**47 093 974,72**	
Udzielone pożyczki		***596,11***	
	Pożyczka udzielona spółce ZEP-INFO Sp. z o.o. (obecnie: Energa ITE Sp. z o.o.)	596,11	odsetki od pożyczki, termin spłaty pożyczki (wg umowy) 15.12.2011; oprocentowanie oparte na WIBOR
Dopłaty do kapitału		***37 118 000,00***	
	ENERGA BIO Sp. z o.o.	2 000 000,00	
	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	23 690 000,00	
	Kongres sp. z o.o.	8 000,00	
	ZEP-MOT Sp. z o.o.	3 420 000,00	
	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	4 000 000,00	
	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	4 000 000,00	
Środki pieniężne		***9 975 378,61***	
	Lokaty bankowe o różnych terminach zapadalności, salda środków na rachunkach bankowych	9 975 378,61	Lokaty na łączną kwotę 8.196.349,96 zł zapadalne w styczniu 2012 r. o oprocentowanie według stawek wynegocjowanych z bankami
Zobowiązania finansowe	Kredyty bankowe	**1 960 041 351,23**	Oprocentowanie oparte na WIBOR

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych (nota 11,27) obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

Ryzyko zmiany stóp procentowych

Aktywami i zobowiązaniami narażonymi na zmiany stóp procentowych są:

1) obligacje,
2) kredyty bankowe,
3) lokaty bankowe,
4) jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym,
5) należności i zobowiązania z tytułu leasingu.

Na 31 grudnia 2011 r. lokaty bankowe i jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym narażone są na zmianę stóp procentowych w związku z ich wyceną do wartości godziwej. Kwota wyceny bilansowej lokat wynosi 1.930,87 zł, zaś wycena bilansowa jednostek uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading wynosi 2.576.452,66 zł.

Ryzyko zmiany stóp procentowych dotyczące należności i zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wynika z ich wyceny w skorygowanej cenie nabycia. Ponieważ ENERGA SA jest zarówno leasingodawcą jak i leasingobiorcą licencji, ryzyko to jest równoważone.

Niezapłacone odsetki od pożyczek udzielonych przez ENERGA SA przedstawiono w tabeli poniżej:

Nazwa pożyczkobiorcy	Odsetki niezapłacone ogółem	w tym do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
ZEP-INFO Sp. z o.o. (obecnie: Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.)	596,11	596,11	-	-
razem	596,11	596,11	-	-

Odsetki od obligacji i kredytów przedstawiono w tabeli poniżej:

Tytuł	Odsetki zrealizowane w 2011 roku	Odsetki wg efektywnej stopy procentowej	Odsetki naliczone na dzień bilansowy	Odsetki naliczone wg stopy procentowej wynikającej z zawartych kontraktów
Obligacje	88 193 619,97	92 214 543,95	8 099 033,58	-
Kredyty	84 486 931,23	89 632 365,73	8 881 169,43	-

Ryzyko kredytowe

Ze specyfiki działalności ENERGA SA wynikają jej przychody i należności, które są w większości generowane w transakcjach ze spółkami zależnymi. Sytuacja finansowa spółek z Grupy Kapitałowej jest bieżąco monitorowana przez odpowiednie służby ENERGA SA, w związku z czym narażenie na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Z ryzykiem kredytowym mamy również do czynienia w przypadku środków zaangażowanych w jednostki uczestnictwa funduszu ENERGA Trading SFIO. Zgodnie z przyjętą polityką inwestycyjną fundusz inwestuje środki w aktywa jakimi są bony i obligacje skarbowe oraz komercyjne instrumenty dłużne. Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w bony i obligacje skarbowe jest odniesione do ryzyka wypłacalności Skarbu Państwa. Większe obawy może rodzić ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w komercyjne instrumenty dłużne, które jest mitygowane poprzez odpowiednio określoną politykę inwestycyjną funduszu. Fundusz może bowiem lokować środki wyłącznie w takie aktywa, które charakteryzuje rating inwestycyjny nadany przez agencje ratingowe lub wewnętrznie nadany przez towarzystwo zarządzające funduszem.

W ENERGA SA nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Ryzyko płynności

Spółka monitoruje ryzyko utraty płynności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno zobowiązań inwestycyjnych jak i posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty obrotowe i inwestycyjne, obligacje, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Na dzień bilansowy głównym zewnętrznym źródłem finansowania Spółki były kredyty długoterminowe zaciągnięte wspólnie ze spółką zależną ENERGA – OPERATOR SA w Europejskim Banku Inwestycyjnym, Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Nordyckim Banku Inwestycyjnym (patrz nota 41). Kredyty te nie są zabezpieczone na aktywach i opierają się przede wszystkim na kowenantach operacyjnych i finansowych. Kowenanty finansowe wyliczane są na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA sporządzanego wg MSSF.

Spółka prowadzi bieżący monitoring realizacji kowenantów. Kowenanty finansowe wynikające z umów z międzynarodowymi instytucjami finansowymi (Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Nordycki Bank Inwestycyjny) monitorowane są w cyklach półrocznych. Spółka raportuje wykonanie kowenantów w następujących terminach:
- za I półrocze każdego roku obrachunkowego – najpóźniej do 90-120 dni od zakończenia okresu,
- za każdy rok obrotowy – najpóźniej do 14-21 dni po ich zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie.

46. Informacje zapewniające porównywalność danych sprawozdania finansowego za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za rok obrotowy

W związku z korektą bilansu otwarcia zaprezentowano poniższe dane porównywalne. Korekta została opisana w nocie 40.

	AKTYWA	Stan na dzień 31.12.2010 wg zatwierdzonego sprawozdania finansowego	Korekta ujemnej wartości firmy	Stan na dzień 31.12.2010 po uwzględnieniu korekty ujemnej wartości firmy
A	**AKTYWA TRWAŁE**	**6 209 034 264,22**	**-**	**6 209 034 264,22**
I	Wartości niematerialne i prawne	46 562 388,19	-	46 562 388,19
II	Rzeczowe aktywa trwałe	12 751 375,27	-	12 751 375,27
III	Należności długoterminowe	473 385,74	-	473 385,74
IV	Inwestycje długoterminowe	6 143 391 075,65	-	6 143 391 075,65
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	5 856 039,37	-	5 856 039,37
B	**AKTYWA OBROTOWE**	**545 092 218,58**	**-**	**545 092 218,58**
I	Zapasy	1 150 586,75	-	1 150 586,75
II	Należności krótkoterminowe	58 302 235,63	-	58 302 235,63
III	Inwestycje krótkoterminowe	464 139 972,88	-	464 139 972,88
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	21 499 423,32	-	21 499 423,32
SUMA AKTYWÓW		**6 754 126 482,80**	**-**	**6 754 126 482,80**
	PASYWA			
A	**KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY**	**5 480 369 683,93**	**45 942 512,30**	**5 526 312 196,23**
I	Kapitał (fundusz) podstawowy	4 968 805 368,00	-	4 968 805 368,00
II	Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	-	-	-
III	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	-	-	-
IV	Kapitał (fundusz) zapasowy	163 625 681,64	-	163 625 681,64
V	Kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny środków trwałych	-	-	-
VI	Kapitał (fundusz) rezerwowy	-	-	-
VII	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	47 817 013,79	47 817 013,79
VIII	Zysk (strata) netto	347 938 634,29	- 1 874 501,49	346 064 132,80
IX	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-	-
B	**ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA**	**1 273 756 798,87**	**- 45 942 512,30**	**1 227 814 286,57**
I	Rezerwy na zobowiązania	20 525 670,82	-	20 525 670,82
II	Zobowiązania długoterminowe	1 025 928 566,22	-	1 025 928 566,22
III	Zobowiązania krótkoterminowe	181 253 529,12	-	181 253 529,12
IV	Rozliczenia międzyokresowe	46 049 032,71	- 45 942 512,30	106 520,41
	1. Ujemna wartość firmy	45 942 512,30	- 45 942 512,30	-
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	106 520,41		106 520,41
SUMA PASYWÓW		**6 754 126 482,80**	**-**	**6 754 126 482,80**

	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		Stan na dzień 31.12.2010 wg zatwierdzonego sprawozdania finansowego		Korekta ujemnej wartości firmy		Stan na dzień 31.12.2010 po uwzględnieniu korekty ujemnej wartości firmy
A	**Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:**		**88 703 229,02**		-		**88 703 229,02**
	- od jednostek powiązanych		85 752 990,08				85 752 990,08
	I	Przychody netto ze sprzedaży produktów	88 703 229,02				88 703 229,02
	II	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	-				-
B	**Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w tym:**		**59 088 213,64**		-		**59 088 213,64**
	- jednostkom powiązanym		54 390 791,58				54 390 791,58
	I	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	59 088 213,64				59 088 213,64
	II	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-				-
C	**Zysk (strata) brutto ze sprzedaży (A-B)**		**29 615 015,38**		-		**29 615 015,38**
D	**Koszty sprzedaży**		-				-
E	**Koszty ogólnego zarządu**		57 900 267,67				57 900 267,67
F	**Zysk (strata) ze sprzedaży (C-D-E)**	-	**28 285 252,29**		-	-	**28 285 252,29**
G	**Pozostałe przychody operacyjne**		4 619 025,98	-	1 874 501,49		2 744 524,49
H	**Pozostałe koszty operacyjne**		4 784 779,61		-		4 784 779,61
I	**Zysk (strata) z działalności operacyjnej (F+G-H)**	-	**28 451 005,92**	-	**1 874 501,49**	-	**30 325 507,41**
J	**Przychody finansowe**		414 616 092,25				414 616 092,25
K	**Koszty finansowe**		38 386 946,28				38 386 946,28
L	**Zysk (strata) z działalności gospodarczej (I+J-K)**		**347 778 140,05**	-	**1 874 501,49**		**345 903 638,56**
M	**Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (M.I. - M.II.)**		-				-
	I	Zyski nadzwyczajne	-				-
	II	Straty nadzwyczajne	-				-
N	**Zysk (strata) brutto (L +/- M)**		**347 778 140,05**	-	**1 874 501,49**		**345 903 638,56**
	O	Podatek dochodowy bieżący	62 055,00				62 055,00
	P	Podatek dochodowy odroczony	- 222 549,24			-	222 549,24
	R	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-				-
S	**Zysk (strata) netto (N-O-P-R)**		**347 938 634,29**	-	**1 874 501,49**		**346 064 132,80**

Dyrektor Departamentu Obsługi Pozostałych Spółek ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami ENERGA SA	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych ENERGA SA	Prezes Zarządu ENERGA SA
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Roman Szyszko	Mirosław Bieliński
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012	16 LUT. 2012

RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

ENERGA SA

Raport uzupełniający opinię z badania sprawozdania finansowego

Rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2011 r.

Raport uzupełniający opinię zawiera 10 stron
Raport uzupełniający opinię
z badania sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2011 r.

Spis treści

1.	Część ogólna raportu	3
1.1.	Dane identyfikujące Spółkę	3
1.1.1.	Nazwa Spółki	3
1.1.2.	Siedziba Spółki	3
1.1.3.	Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym	3
1.1.4.	Kierownik jednostki	3
1.2.	Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych	3
1.2.1	Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta:	3
1.2.2	Dane identyfikujące podmiot uprawniony	3
1.3.	Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy	4
1.4.	Zakres prac i odpowiedzialności	4
2.	Analiza finansowa Spółki	6
2.1.	Ogólna analiza sprawozdania finansowego	6
2.1.1.	Bilans	6
2.1.2.	Rachunek zysków i strat	7
2.2.	Wybrane wskaźniki finansowe	8
3.	Część szczegółowa raportu	9
3.1.	Prawidłowość stosowanego systemu rachunkowości	9
3.2.	Wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego	9
3.3.	Sprawozdanie z działalności Spółki	9
3.4.	Informacja o opinii niezależnego biegłego rewidenta	10

1. Część ogólna raportu

1.1. Dane identyfikujące Spółkę

1.1.1. Nazwa Spółki

ENERGA SA

1.1.2. Siedziba Spółki

ul. Mikołaja Reja 29
80-870 Gdańsk

1.1.3. Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym

Sąd rejestrowy:	Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Data:	8 stycznia 2007 r.
Numer rejestru:	KRS 0000271591
Kapitał zakładowy na dzień bilansowy:	4.968.805.368,00 złotych

1.1.4. Kierownik jednostki

Funkcje kierownika jednostki sprawuje Zarząd.

W skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2011 r. wchodzili:

- Mirosław Bieliński – Prezes Zarządu,
- Roman Szyszko – Wiceprezes Zarządu.

1.2. Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta i podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

1.2.1 Dane identyfikujące kluczowego biegłego rewidenta:

Imię i nazwisko:	Zbigniew Libera
Numer w rejestrze:	90047
Imię i nazwisko:	Natalia Markowska
Numer w rejestrze:	10853

1.2.2 Dane identyfikujące podmiot uprawniony

Firma:	KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Siedziba:	Warszawa
Adres:	ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
Numer rejestru:	KRS 0000339379
Sąd rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Numer NIP:	527-26-15-362

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 3546.

1.3. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 r. i za okres kończący się tego dnia zostało zbadane przez Deloitte Audyt Sp. z o.o. i uzyskało opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone w dniu 27 kwietnia 2011 r. przez Walne Zgromadzenie Wspólników, które postanowiło, że zysk za ubiegły rok obrotowy w kwocie 347.938.634,29 złotych będzie podzielony następująco:

- 149.064.161,04 złotych na wypłatę dywidendy,
- 198.874.473,25 złotych na kapitał zapasowy.

Sprawozdanie finansowe zostało złożone w Sądzie Rejestrowym w dniu 6 maja 2011 r. oraz ogłoszone w Monitorze Polskim B nr 1411 z 26 sierpnia 2011 r.

1.4. Zakres prac i odpowiedzialności

Niniejszy raport został przygotowany dla Walnego Zgromadzenia ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku, ul. Mikołaja Reja 29 i dotyczy sprawozdania finansowego, na które składa się wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2011 r., rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzono zgodnie z umową z dnia 15 września 2011 r., zawartą na podstawie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 4 lipca 2011r. odnośnie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej.

Badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone w ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku przy ul. Mikołaja Reja 23 (miejsce prowadzenia ksiąg rachunkowych) w okresie od 14 do 16 listopada 2011 oraz w okresie od 6 do 9 lutego 2012 r.

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za prawidłowość ksiąg rachunkowych, sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego oraz sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w ustawie o rachunkowości oraz wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz z innymi obowiązującymi przepisami.

Naszym zadaniem było, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii i sporządzenie raportu uzupełniającego, odnośnie tego sprawozdania finansowego oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Zarząd Spółki złożył w dniu wydania niniejszego raportu oświadczenie o rzetelności i jasności sprawozdania finansowego przedstawionego do badania oraz niezaistnieniu zdarzeń nieujawnionych w sprawozdaniu finansowym, wpływających w sposób znaczący na dane wykazane w sprawozdaniu finansowym za rok badany.

W trakcie badania sprawozdania finansowego Zarząd Spółki złożył wszystkie żądane przez nas oświadczenia, wyjaśnienia i informacje oraz udostępnił nam wszelkie dokumenty i informacje niezbędne do wydania opinii i przygotowania raportu.

Kluczowi biegli rewidenci oraz KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. spełniają wymóg niezależności od badanej Spółki w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. nr 77 poz. 649).

Zakres planowanej i wykonanej pracy nie został w żaden sposób ograniczony. Zakres i sposób przeprowadzonego badania wynika ze sporządzonej przez nas dokumentacji roboczej, znajdującej się w siedzibie KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.

2. Analiza finansowa Spółki

2.1. Ogólna analiza sprawozdania finansowego

2.1.1. Bilans

AKTYWA	31.12.2011 zł '000	% sumy bilansowej	31.12.2010 zł '000	% sumy bilansowej
Aktywa trwałe				
Wartości niematerialne i prawne	32.850,5	0,4	46.562,4	0,7
Rzeczowe aktywa trwałe	14.456,4	0,2	12.751,4	0,2
Należności długoterminowe	14.059,9	0,2	473,4	-
Inwestycje długoterminowe	7.909.981,6	96,2	6.143.391,1	90,9
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	9.700,5	0,1	5.856,0	0,1
	7.981.048,9	97,1	6.209.034,3	91,9
Aktywa obrotowe				
Zapasy	2.069,1	-	1.150,6	-
Należności krótkoterminowe	31.436,5	0,4	58.302,2	0,9
Inwestycje krótkoterminowe	175.666,4	2,1	464.140,0	6,9
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	30.185,9	0,4	21.499,4	0,3
	239.357,9	2,9	545.092,2	8,1
SUMA AKTYWÓW	8.220.406,8	100,0	6.754.126,5	100,0

PASYWA	31.12.2011 zł '000	% sumy bilansowej	31.12.2010 zł '000	% sumy bilansowej
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	4.968.805,4	60,4	4.968.805,4	73,6
Kapitał zapasowy	362.500,1	4,4	163.625,7	2,4
Zysk z lat ubiegłych	45.942,5	0,6	-	-
Zysk netto	754.679,6	9,2	347.938,6	5,1
	6.131.927,6	74,6	5.480.369,7	81,1
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania				
Rezerwy na zobowiązania	19.159,5	0,2	20.525,7	0,3
Zobowiązania długoterminowe	1.949.713,8	23,7	1.025.928,6	15,2
Zobowiązania krótkoterminowe	118.480,8	1,5	181.253,5	2,7
Rozliczenia międzyokresowe	1.125,1	-	46.049,0	0,7
	2.088.479,2	25,4	1.273.756,8	18,9
SUMA PASYWÓW	8.220.406,8	100,0	6.754.126,5	100,0

2.1.2. Rachunek zysków i strat

	1.01.2011 - 31.12.2011 zł '000	% przychodów ze sprzedaży	1.01.2010 - 31.12.2010 zł '000	% przychodów ze sprzedaży
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów				
Przychody netto ze sprzedaży produktów	68.857,5	100,0	88.703,2	100,0
	68.857,5	100,0	88.703,2	100,0
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów				
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	(59.757,5)	86,8	(59.088,2)	66,6
	(59.757,5)	86,8	(59.088,2)	66,6
Zysk brutto ze sprzedaży	*9.100,0*	*13,2*	*29.615,0*	*33,4*
Koszty ogólnego zarządu	(69.863,4)	101,5	(57.900,3)	65,3
Strata ze sprzedaży	*(60.763,4)*	*88,2*	*(28.285,3)*	*31,9*
Pozostałe przychody operacyjne				
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	2.374,9	2,7
Inne przychody operacyjne	2.352,7	3,4	2.244,1	2,5
	2.352,7	3,4	4.619,0	5,2
Pozostałe koszty operacyjne				
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(4.455,6)	6,5	(26,5)	0,0
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-	(120,0)	0,2
Inne koszty operacyjne	(9.572,1)	13,9	(4.638,3)	5,2
	(14.027,7)	20,4	(4.784,8)	5,4
Strata z działalności operacyjnej	*(72.438,4)*	*105,2*	*(28.451,1)*	*32,1*
Przychody finansowe				
Dywidendy i udziały w zyskach	771.572,3	1120,6	356.512,8	401,9
Odsetki	111.002,4	161,2	49.791,8	56,1
Zysk ze zbycia inwestycji	35.591,3	51,7	1.272,6	1,5
Aktualizacja wartości inwestycji	4.223,9	6,1	6.489,2	7,3
Inne	2.707,6	3,9	549,7	0,6
	925.097,5	1343,5	414.616,1	467,4
Koszty finansowe				
Odsetki	(90.195,9)	131,0	(33.245,5)	37,4
Aktualizacja wartości inwestycji	(4.307,2)	6,3	(4.870,1)	5,5
Inne	(5.054,0)	7,3	(271,3)	0,3
	(99.557,1)	144,6	(38.386,9)	43,2
Zysk z działalności gospodarczej	*753.102,0*	*1093,7*	*347.778,1*	*392,1*
Zysk brutto	*753.102,0*	*1093,7*	*347.778,1*	*392,1*
Podatek dochodowy	(1.577,6)	2,2	(160,5)	0,1
Zysk netto	*754.679,6*	*1096,0*	*347.938,6*	*392,3*

2.2. Wybrane wskaźniki finansowe

	2011	2010	2009
1. Rentowność sprzedaży netto			
zysk netto x 100% / przychody netto	1096,0%	392,3%	292,4%
2. Rentowność kapitału własnego			
zysk netto x 100% / kapitał własny - zysk netto	14,0%	6,8%	4,1%
3. Szybkość obrotu należności			
średni stan należności z tytułu dostaw i usług brutto x 365 dni / przychody netto	67 dni	67 dni	61 dni
4. Stopa zadłużenia			
zobowiązania i rezerwy na zobowiązania x 100% / suma pasywów	25,4%	18,9%	2,5%
5. Wskaźnik płynności			
aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	1,8	2,2	5,5

- Aktywa obrotowe nie zawierają należności o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy.
- Zobowiązania krótkoterminowe obejmują krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania, zobowiązania krótkoterminowe (z wyłączeniem zobowiązań o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy) oraz inne krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.
- Przychody netto obejmują przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.
- Średni stan należności z tytułu dostaw i usług brutto stanowi średnią arytmetyczną należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych oraz pozostałych jednostek z bilansu otwarcia oraz bilansu zamknięcia, bez uwzględnienia odpisów aktualizujących ich wartość.

3. Część szczegółowa raportu

3.1. Prawidłowość stosowanego systemu rachunkowości

Spółka posiada aktualną dokumentację opisującą zasady rachunkowości, przyjęte przez Zarząd Spółki, w zakresie wymaganym przepisami art. 10 ustawy o rachunkowości.

W trakcie przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego dokonaliśmy wyrywkowego sprawdzenia prawidłowości działania systemu rachunkowości.

W trakcie przeprowadzonych prac nie stwierdziliśmy znaczących nieprawidłowości dotyczących systemu rachunkowości, które nie zostałyby usunięte, a mogły mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie finansowe. Celem naszego badania nie było wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania tego systemu rachunkowości.

Spółka przeprowadziła inwentaryzację składników majątkowych w terminach określonych w art. 26 ustawy o rachunkowości.

3.2. Wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego

Dane zawarte we wprowadzeniu oraz dodatkowych informacjach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego zostały przedstawione, we wszystkich istotnych aspektach, kompletnie i prawidłowo. Wprowadzenie oraz dodatkowe informacje i objaśnienia stanowią integralną część sprawozdania finansowego.

3.3. Sprawozdanie z działalności Spółki

Sprawozdanie z działalności Spółki uwzględnia, we wszystkich istotnych aspektach, informacje, o których mowa w art. 49 ustawy o rachunkowości i są one zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

3.4. Informacja o opinii niezależnego biegłego rewidenta

W oparciu o przeprowadzone badanie sprawozdania finansowego Spółki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2011 r. i za okres kończący się tego dnia wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
nr ewidencyjny 3546
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

.....
Biegły rewident nr 10853
Natalia Markowska

.....
Biegły rewident nr 90047
Komandytariusz, Pełnomocnik
Zbigniew Libera

24 lutego 2012 r.
Gdańsk

3. **Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta za 201 rok sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wraz z opinią biegłego rewidenta.**

Grupa Kapitałowa

ENERGA SA

Opinia
Niezależnego Biegłego Rewidenta
Rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2011 r.

Opinia zawiera 2 strony
Opinia niezależnego biegłego rewidenta
z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok obrotowy kończący się
31 grudnia 2011 r.

Nazwa i logo KPMG są zastrzeżonymi znakami towarowymi KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotu prawa szwajcarskiego.

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

KPMG Audyt
Spółka z ograniczoną
odpowiedzialnością sp.k.
Biuro w Gdańsku
ul. Piwna 28/31
80-831 Gdańsk
Poland

Telefon +48 58 321 96 00
Fax +48 58 321 96 01
E-mail gdansk@kpmg.pl
Internet www.kpmg.pl

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia ENERGA SA

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, której jednostką dominującą jest ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku, ul. Mikołaja Reja 29 („Grupa Kapitałowa"), na które składa się skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2011 r., skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych oraz skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się tego dnia oraz informacje dodatkowe do skonsolidowanego sprawozdania finansowego o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

Odpowiedzialność Zarządu

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i rzetelną prezentację tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i innymi obowiązującymi przepisami. Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny również za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną, aby sporządzane skonsolidowane sprawozdania finansowe były wolne od nieprawidłowości powstałych wskutek celowych działań lub błędów.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta

Naszym zadaniem jest, w oparciu o przeprowadzone badanie, wyrażenie opinii o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości, krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce oraz Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej. Regulacje te nakładają na nas obowiązek postępowania zgodnego z zasadami etyki oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest wolne od istotnych nieprawidłowości.

Siedziba spółki:
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa
tel. +48 22 528 11 00

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., a Polish limited liability partnership and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest polską spółką komandytową i członkiem sieci KPMG składającej się z niezależnych spółek członkowskich stowarzyszonych z KPMG International Cooperative ("KPMG International"), podmiotem prawa szwajcarskiego.

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

KRS 0000339379
NIP 527-261-53-62
REGON 142078130

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur mających na celu uzyskanie dowodów badania dotyczących kwot i informacji ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Wybór procedur badania zależy od naszego osądu, w tym oceny ryzyka wystąpienia istotnej nieprawidłowości skonsolidowanego sprawozdania finansowego na skutek celowych działań lub błędów. Przeprowadzając ocenę tego ryzyka bierzemy pod uwagę kontrolę wewnętrzną związaną ze sporządzeniem oraz rzetelną prezentacją skonsolidowanego sprawozdania finansowego w celu zaplanowania stosownych do okoliczności procedur badania, nie zaś w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności działania kontroli wewnętrznej w jednostce. Badanie obejmuje również ocenę odpowiedniości stosowanej polityki rachunkowości, zasadności szacunków dokonanych przez Zarząd jednostki dominującej oraz ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENERGA SA przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2011 r., wynik finansowy oraz przepływy pieniężne za rok obrotowy kończący się tego dnia, zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

Dane porównawcze zostały przedstawione na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2010 r., zbadanego przez inny podmiot uprawniony do badania, który w dniu 31 marca 2011 r. wydał opinię bez zastrzeżeń o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. nr ewidencyjny 3546
ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa

.....
Biegły rewident nr 10853
Natalia Markowska

.....
Biegły rewident nr 90047
Komandytariusz, Pełnomocnik
Zbigniew Libera

2 kwietnia 2012 r.
Gdańsk

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZGODNE Z MSSF

Grupa Kapitałowa ENERGA SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodne z MSSF
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku
wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT 3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW 4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ 5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH 7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 9
1. Informacje ogólne 10
2. Skład Grupy 11
3. Skład Zarządu Spółki dominującej 15
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego 15
5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego 15
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach 17
7. Zmiana szacunków 18
8. Nowe standardy i interpretacje 18
9. Istotne zasady rachunkowości 21
10. Informacje dotyczące segmentów działalności 43
11. Przychody i koszty 48
12. Podatek dochodowy 51
13. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS 55
14. Rzeczowe aktywa trwałe 56
15. Leasing 57
16. Nieruchomości inwestycyjne 59
17. Zmiana stanu wartości firmy jednostek podporządkowanych 60
18. Wartości niematerialne 61
19. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności 62
20. Prawa do emisji 63
21. Zapasy 63
22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty 64
23. Pozostałe aktywa 64
24. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana 65
25. Pozostałe zobowiązania 66
26. Rozliczenia międzyokresowe 66
27. Świadczenia na rzecz pracowników 67
28. Zysk przypadający na jedną akcję 69
29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty 69
30. Połączenia jednostek gospodarczych 70
31. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały 71
32. Rezerwy 73
33. Zobowiązania inwestycyjne 74
34. Rozliczenia podatkowe 75
35. Informacja o podmiotach powiązanych 77
36. Instrumenty finansowe 80
37. Aktywa i zobowiązania warunkowe 84
38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym 84
39. Zarządzanie kapitałem 89
40. Struktura zatrudnienia 89
41. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym skonsolidowanego sprawozdania finansowego 90
42. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy 91

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Okres zakończony 31 grudnia 2010	Okres zakończony 31 grudnia 2011
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia akcyzy		*6 344 824 948,50*	*7 079 987 709,22*
Podatek akcyzowy		*(314 475 631,94)*	*(317 737 936,50)*
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów		6 030 349 316,56	6 762 249 772,72
Przychody ze sprzedaży usług		3 021 018 628,75	3 358 829 507,95
Przychody z najmu		62 554 558,09	52 009 932,78
Przychody ze sprzedaży		**9 113 922 503,40**	**10 173 089 213,45**
Koszt własny sprzedaży	11.5	7 697 295 507,45	8 612 266 935,82
Zysk/ (strata) brutto ze sprzedaży		**1 416 626 995,95**	**1 560 822 277,63**
Pozostałe przychody operacyjne	11.1	78 619 230,29	157 628 773,29
Koszty sprzedaży		109 249 130,02	187 903 647,62
Koszty ogólnego zarządu		332 408 343,56	416 931 957,44
Pozostałe koszty operacyjne	11.2	235 948 541,39	301 482 368,53
Przychody finansowe	11.3	82 486 576,52	207 947 424,45
Koszty finansowe	11.4	103 714 823,89	172 737 177,51
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej		668 319,37	1 077 365,06
Zysk/ (strata) brutto		**797 080 283,27**	**848 420 689,33**
Podatek dochodowy	12	171 272 254,46	186 964 697,71
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej		**625 808 028,81**	**661 455 991,62**
Działalność zaniechana			
Zysk/ (strata) za rok obrotowy na działalności zaniechanej		(378 008,92)	-
Zysk/ (strata) netto za rok obrotowy		**625 430 019,89**	**661 455 991,62**
Przypadający na:			
Udziałowców jednostki dominującej		605 804 674,80	623 044 197,93
Udziały niedające kontroli		19 625 345,09	38 411 793,69

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Okres zakończony 31 grudnia 2010	Okres zakończony 31 grudnia 2011
Wynik netto	**625 430 019,89**	**661 455 991,62**
Zwrot CIT z Planu Podziału	-	92 257 122,00
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(98,96)	271 023,88
Inne całkowite dochody netto	**(98,96)**	**92 528 145,88**
Całkowite dochody razem	**625 429 920,93**	**753 984 137,50**
Przypadające na:		
Udziałowców jednostki dominującej	605 804 575,84	715 221 766,75
Udziały niedające kontroli	19 625 345,09	38 762 370,75

p.o. Dyrektora Departamentu Sprawozdawczości Skonsolidowanej
Marek Pertkiewicz
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami
Aleksandra Gajda - Gryber
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Prezes Zarządu
Mirosław Bieliński
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Roman Szyszko
(data i podpis)
30 MAR. 2012

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2011
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	14	8 451 134 128,39	9 150 663 450,42
Nieruchomości inwestycyjne	16	19 026 164,08	24 552 344,90
Wartości niematerialne	18	269 388 658,63	312 491 996,36
Wartość firmy	17	17 246 353,14	17 609 509,58
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	19	41 580 170,75	2 760 087,08
Udziały i akcje pozostałe		32 475 886,41	1 584 532,21
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12.3	108 182 548,38	164 067 880,91
Pozostałe aktywa długoterminowe	23.1	18 271 910,04	32 398 997,55
		8 957 305 819,82	**9 706 128 799,01**
Aktywa obrotowe			
Zapasy	21	312 992 178,03	395 872 391,88
Należności z tytułu podatku dochodowego		62 929 705,20	15 466 911,73
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	36.4.1	1 454 897 912,04	1 521 375 709,26
Udziały i akcje		629 436,27	44 816 077,72
Lokaty i depozyty		130 612,56	-
Pozostałe aktywa finansowe		2 076 116,20	1 839 590,74
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	1 683 554 915,77	1 777 274 176,69
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	23.2	157 610 985,10	210 679 058,28
		3 674 821 861,17	**3 967 323 916,30**
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		191 586,09	4 510 472,13
SUMA AKTYWÓW		**12 632 319 267,08**	**13 677 963 187,44**

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (C.D.)

	Nota	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2011
PASYWA			
Kapitał własny przypadający udziałowcom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	31.1	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		12 443,32	283 467,20
Kapitał zapasowy	31.2	163 625 681,64	362 500 154,89
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	31.3	1 922 610 116,03	2 525 322 190,93
Udziały niedające kontroli		**891 902 585,26**	**59 804 742,75**
Kapitał własny ogółem		**7 946 956 194,25**	**7 916 715 923,77**
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	36.4.3, 38.6	1 033 635 983,01	1 904 236 242,55
Rezerwy długoterminowe	32	558 393 706,12	628 736 666,04
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.3	553 507 069,04	525 581 334,21
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe długoterminowe	26.1	442 910 451,58	465 938 618,59
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe finansowe zobowiązania długoterminowe	38.6	337 675,38	1 642 823,87
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	38.6	1 631 812,30	3 570 618,79
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	25.1	126 724,93	3 469 329,31
		2 590 543 422,36	**3 533 175 633,36**
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	38.6	970 432 595,37	893 550 813,96
Bieżąca część kredytów i pożyczek	36.4.3, 38.6	42 769 700,85	44 964 972,70
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		74 272 835,00	116 706 955,58
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacji rządowych	26.1	21 010 189,32	28 118 750,96
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	26.2	85 804 674,74	122 751 349,09
Rezerwy	32	353 998 343,50	511 319 448,27
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	25.2	546 529 806,25	510 659 339,75
		2 094 818 145,03	**2 228 071 630,31**
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		1 505,44	-
Zobowiązania razem		**4 685 363 072,83**	**5 761 247 263,67**
SUMA PASYWÓW		**12 632 319 267,08**	**13 677 963 187,44**

p.o. Dyrektora Departamentu Sprawozdawczości Skonsolidowanej
Marek Pertkiewicz
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami
Aleksandra Gajda - Gryber
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Prezes Zarządu
Mirosław Bieliński
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Roman Szyszko
(data i podpis)
30 MAR. 2012

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niedające kontroli	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**
zmiana polityki rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2011 roku, po korektach	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**
Przychody/ (koszty) rozpoznane bezpośrednio w kapitałach	-	271 023,88	-	-	271 023,88	-	271 023,88
Zysk/ (strata) za rok obrotowy	-	-	-	623 044 197,93	623 044 197,93	38 411 793,69	661 455 991,62
Suma dochodów całkowitych za rok obrotowy	**-**	**271 023,88**	**-**	**623 044 197,93**	**623 315 221,81**	**38 411 793,69**	**661 727 015,50**
Podział zysków/pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	198 874 473,25	(198 874 473,25)	-	-	-
Zwrot CIT z Planu Podziału	-	-	-	91 906 544,94	91 906 544,94	350 577,06	92 257 122,00
Wypłata dywidendy	-	-	-	(149 064 161,04)	(149 064 161,04)	(40 393 603,02)	(189 457 764,06)
Nabycie akcji jednostek zależnych	-	-	-	235 699 966,32	235 699 966,32	(830 515 712,94)	(594 815 746,62)
Likwidacja jednostki zaleznej	-	-	-	-	-	49 102,70	49 102,70
							-
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	**4 968 805 368,00**	**283 467,20**	**362 500 154,89**	**2 525 322 190,93**	**7 856 911 181,02**	**59 804 742,75**	**7 916 715 923,77**

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niedające kontroli	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2010 roku	**4 968 805 368,00**	**12 542,28**	**141 957 561,67**	**1 366 589 091,57**	**6 477 364 563,52**	**905 786 648,22**	**7 383 151 211,74**
zmiana polityki rachunkowości	-	-	-	35 871 783,46	35 871 783,46	6 330 314,73	**42 202 098,19**
Na dzień 1 stycznia 2010 roku, po korektach	**4 968 805 368,00**	**12 542,28**	**141 957 561,67**	**1 402 460 875,03**	**6 513 236 346,98**	**912 116 962,95**	**7 425 353 309,93**
Przychody/ (koszty) rozpoznane bezpośrednio w kapitałach	-	(98,96)	-	-	(98,96)	-	**(98,96)**
Zysk/ (strata) za rok obrotowy				605 804 674,80	605 804 674,80	19 625 345,09	**625 430 019,89**
Suma dochodów całkowitych za rok obrotowy	**-**	**(98,96)**	**-**	**605 804 674,80**	**605 804 575,84**	**19 625 345,09**	**625 429 920,93**
Podział zysków/ pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	21 668 119,97	(21 668 119,97)	-	-	-
Zwrot VAT	-	-	-	10 358 322,00	10 358 322,00	-	**10 358 322,00**
Wypłata dywidendy	-	-	-	(99 376 107,36)	(99 376 107,36)	(9 196 118,70)	**(108 572 226,06)**
Restrukturyzacja Grupy Kapitałowej	-	-	-	25 030 471,53	25 030 471,53	(30 643 604,08)	**(5 613 132,55)**
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**

p.o. Dyrektora Departamentu
Sprawozdawczości Skonsolidowanej
Marek Pertkiewicz
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Dyrektor Centrum
Zarządzania Finansami
Aleksandra Gajda - Gryber
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Prezes Zarządu
Mirosław Bieliński
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych
Roman Szyszko
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres zakończony 31 grudnia 2010	Okres zakończony 31 grudnia 2011
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/ (strata) brutto	**797 080 283,27**	**848 420 689,33**
Korekty o pozycje:	**382 153 641,84**	**633 499 795,57**
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	(668 319,37)	(1 077 365,06)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(98,96)	271 023,88
Amortyzacja	591 418 003,46	656 785 362,99
Odsetki i dywidendy, netto	39 202 325,02	73 651 480,03
(Zysk)/ strata na działalności inwestycyjnej	64 753 601,17	(2 060 127,92)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu należności	(360 003 333,23)	(72 655 506,86)
(Zwiększenie)/ zmniejszenie stanu zapasów	(26 314 451,99)	(83 792 228,28)
Zwiększenie/ (zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	351 354 580,40	(57 438 399,26)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(25 520 958,67)	4 131 675,39
Zmiana stanu rezerw	32 467 926,24	227 664 064,68
Podatek dochodowy zapłacony	(284 551 390,30)	(204 237 306,02)
Pozostałe	15 758,07	92 257 122,00
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	**1 179 233 925,11**	**1 481 920 484,90**
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	31 764 845,54	13 004 313,12
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(1 072 152 756,49)	(1 469 364 198,17)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	36 365 832,45	58 319 295,69
Nabycie pozostałych aktywów finansowych	(499 368,50)	(256 300,00)
Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	-	(4 053 385,32)
Nabycie udziałów w jednostkach wycenianych metodą praw własności	-	(2 750 363,35)
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych	(5 503 784,03)	(601 122 184,60)
Dywidendy otrzymane	1 277 764,41	1 631 187,44
Odsetki otrzymane	4 233 617,55	909 835,37
Pozostałe	1 200 000,00	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	**(1 003 313 849,07)**	**(2 003 681 799,82)**
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(9 033 293,16)	(8 658 608,31)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	1 048 843 659,35	948 363 723,60
Spłata pożyczek/kredytów	(259 875 056,27)	(30 432 838,25)
Dywidendy wypłacone	(114 620 053,58)	(189 440 845,08)
Odsetki zapłacone	(39 454 662,58)	(99 481 251,17)
Pozostałe	(5 307 563,91)	(3 875 900,44)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	**620 553 029,85**	**616 474 280,35**
Zwiększenie/ (Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	**796 473 105,89**	**94 712 965,43**
Środki pieniężne na początek okresu	**864 355 045,20**	**1 660 828 151,09**
Środki pieniężne na koniec okresu	**1 660 828 151,09**	**1 755 541 116,52**

p.o. Dyrektora Departamentu Sprawozdawczości Skonsolidowanej	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Marek Pertkiewicz	*Aleksandra Gajda - Gryber*	*Mirosław Bieliński*	*Roman Szyszko*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
30 MAR. 2012	30 MAR. 2012	30 MAR. 2012	30 MAR. 2012

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa ENERGA SA („Grupa") składa się z **ENERGA Spółka Akcyjna** („jednostka dominująca", „Spółka") i jej spółek zależnych (patrz nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok 2010, zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271591.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 220353024.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i cieplnej,
2. wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej,
3. obrót energią elektryczną,
4. oświetlenie ulic i dróg.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku podmiotem kontrolującym Spółkę jest Skarb Państwa.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi ENERGA Spółka Akcyjna oraz następujące spółki:

a) jednostki zależne objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
1	ENERGA-OPERATOR SA	Gdańsk	dystrybucja energii	603 301 400,00	99,74	99,74	99,74
2	ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	wytwarzanie energii	223 000 000,00	89,38	89,38	89,38
3	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	wytwarzanie energii	93 465 000,00	100,00	100,00	100,00
4	ENERGA - OBRÓT SA	Gdańsk	obrót energią elektryczną	139 753 239,00	100,00	100,00	100,00
5	ENERGA Invest SA	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	3 250 000,00	100,00	100,00	100,00
6	ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	Gdańsk	obsługa klienta	811 000,00	-	100,00	100,00
7	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	usługi księgowe i kadrowo-płacowe	4 052 000,00	100,00	100,00	100,00
8	ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.) [1)]	Straszyn	wytwarzanie energii	249 067 500,00	100,00	100,00	100,00
9	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	usługi oświetlenia	191 621 500,00	100,00	100,00	100,00
10	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	Straszyn	usługi hotelarskie i szkoleniowe	31 966 000,00	100,00	100,00	100,00
11	ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	Kalisz	wytwarzanie energii	16 456 000,00	100,00	100,00	100,00
12	Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.	Kalisz	wykonawstwo i projektowanie	1 712 000,00	-	99,74	100,00 [10)]
13	ENERGA – OPERATOR Produkcja Sp. z o.o. (poprzednio Energetyka Kaliska – Liczniki i Instalacje Sp. z o.o.) [2)]	Kalisz	produkcja urządzeń elektroenergetycznych	813 000,00	-	99,74	100,00 [10)]
14	Multiserwis Sp. z o.o.	Kalisz	transport, zarządzanie nieruchomościami	914 000,00	-	96,03	96,28 [10)]
15	Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o.	Koszalin	wykonawstwo i projektowanie	27 980 000,00	-	99,74	100,00 [10)]
16	Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o. [12)]	Koszalin	zaopatrzenie	1 670 000,00	100,00	100,00	100,00
17	Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o.	Koszalin	wynajem i obsługa środków transportu	2 178 000,00	-	99,74	100,00 [10)]
18	ENERGA – OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o. (poprzednio „Energo-Konsulting" Sp. z o.o.) [9)]	Koszalin	techniczna obsługa odbiorców	220 000,00	-	99,74	100,00 [10)]
19	Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. [3)]	Sierpc	eksploatacja sieci i inwestycje	757 500,00	-	99,74	100,00 [10)]
20	ENERGA - OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o. (poprzednio Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Wschód Sp. z o.o.) [4)]	Płock	eksploatacja sieci i inwestycje	909 500,00		99,74	100,00 [10)]
21	Zakład Energetyczny Płock - Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w likwidacji	Płock	dystrybucja energii	701 000,00	-	99,74	100,00 [10)]
22	ENERGA Bio Sp. z o.o.	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	14 125 000,00	100,00	100,00	100,00
23	ZEP-INFO sp. z o.o. [11)]	Płock	teleinformatyka	-	-	-	-
24	ENERGA - Nieruchomości S.A. w likwidacji [9)]	Płock	zarządzanie nieruchomościami i wyceny nieruchomości	-	-	-	-

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
25	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.	Płock	wykonawstwo i projektowanie	456 500,00	-	99,74	100,00 [10]
26	ZEP - MOT Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	5 292 000,00	100,00	100,00	100,00
27	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o. [12]	Płock	zaopatrzenie	738 500,00	100,00	100,00	100,00
28	ENERGA-OPERATOR Projektowanie Sp. z o.o. (poprzednio ZEP-INPRO Sp. z o.o.)[5]	Płock	wykonawstwo i projektowanie	381 500,00	-	99,74	100,00 [10]
29	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Energetyki „ELEKTROINSTAL" Sp. z o.o.	Raciąż	wykonawstwo i projektowanie	244 000,00	-	99,74	100,00 [10]
30	KONGRES Sp. z o.o.	Łąck	usługi hotelarskie i szkoleniowe	550 000,00	100,00	100,00	100,00
31	ZEP - AUTO Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	50 000,00	-	100,00	100,00
32	ENERGETYK Sp. z o.o.	Żychlin	wykonawstwo i projektowanie	220 000,00	-	99,74	100,00 [10]
33	Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego ENBUD Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	wykonawstwo i projektowanie	300 000,00	-	99,74	100,00 [10]
34	Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. [12]	Słupsk	zaopatrzenie	600 000,00	100,00	100,00	100,00
35	ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Słupsk Sp. z o.o.) [8]	Słupsk	wytwarzanie energii	29 400 000,00	100,00	100,00	100,00
36	Zakład Transportu Energetyki ENTRANS Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	sprzedaż pojazdów mechanicznych	2 500 000,00	-	99,74	100,00 [10]
37	Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	Toruń	zaopatrzenie	8 010 000,00	100,00	100,00	100,00
38	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji [6]	Włocławek	wytwarzanie energii	425 000,00	70,00	96,47	96,47
39	ENERGA SLOVAKIA s.r.o. (poprzednio ELNORD SLOVAKIA s.r.o.)[7]	Bratysława	obrót energią elektryczną	339 833,00EUR	-	100,00	100,00
40	ENERGA OPEC Sp. z o. o.	Ostrołęka	dystrybucja energii cieplnej	13 919 000,00	29,75	92,43	99,88 [10]
41	Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	Szepietowo	produkcja biomasy	6 330 000,00	-	89,38	100,00 [10]
42	Elektrownia Ostrołęka SA	Ostrołęka	wykonawstwo i projektowanie	210 100 000,00	100,00	100,00	100,00
43	ENERGA Innowacje Sp. z o.o.	Gdańsk	organizacja i zarządzanie rozwojem innowacyjnych projektów energetycznych	2 500 000,00	0,00	100,00	100,00
44	ENERGA Serwis Sp. z o.o	Ostrołęka	usługi serwisowo-remontowe	7 086 000,00	28,22	94,57	100,00[10]
45	Biogazownia Starogard Sp. z o.o.	Wrocław	wytwarzanie energii	400 000,00	-	90,00	90,00
46	ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o	Gdańsk	teleinformatyka	16 208 000,00	100,00	100,00	100,00
47	Elektrownia Grudziądz Sp. z o.o. w organizacji	Grudziądz	wytwarzanie energii	12 000 000,00	-	50,00	50,00
48	ENERGA Agregator Sp. z o.o.	Gdańsk	obrót energią elektryczną	5 000 000,00	-	100,00	100,00
49	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o.	Gdańsk[13]	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[10]
50	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o.	Gdańsk[13]	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[10]

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
51	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o.	Gdańsk[13)]	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[10)]
52	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o.	Gdańsk[13)]	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[10)]
53	ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o.	Gdańsk	eksploatacja sieci i inwestycje	50 000,00	-	99,74	100,00[10)]
54	AEGIR 1 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
55	AEGIR 2 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
56	AEGIR 3 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
57	AEGIR 4 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00
58	AEGIR 5 Sp. z o.o.	Gdańsk	wytwarzanie energii	50 000,00	-	100,00	100,00

1) Dnia 1 lutego 2011 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.), ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA, gdzie ENERGA Hydro Sp. z o.o. była spółką przejmującą, a ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA były spółkami przejmowanymi. Tego samego dnia zarejestrowana została zmiana nazwy spółki.
2) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 19 stycznia 2011 roku.
3) Dnia 1 sierpnia 2011 roku przedsiębiorstwo spółki Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. zostało sprzedane do spółki ENERGA - OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o. (poprzednio Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Wschód Sp. z o.o.).
4) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 16 listopada 2011 roku.
5) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 22 marca 2011 roku.
6) Przedsiębiorstwo spółki Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. zostało w dniu 1 stycznia 2011 roku sprzedane do spółki ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.). W dniu 1 lutego 2011 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki.
7) Dnia 24 stycznia 2011 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie wspólników zdecydowało o zmianie nazwy spółki na ENERGA Slovakia s.r.o i podniesieniu kapitału zakładowego do kwoty 339 833,00 EUR.
8) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 31 stycznia 2011 roku.
9) Dnia 6 czerwca 2011 roku po zakończeniu procesu likwidacji spółka ENERGA Nieruchomości SA została wykreślona z KRS.
10) Udział Grupy w liczbie głosów jest większy niż w kapitale zakładowym z uwagi na występowanie pośrednich zależności między spółkami Grupy.
11) Dnia 20 października 2011 roku spółka została przejęta przez ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.
12) Dnia 23 stycznia 2012 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek zaopatrzeniowych: Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o., gdzie Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o. był spółką przejmującą a pozostałe spółki były spółkami przejmowanymi.
13) W dniu 12 marca 2012 roku do KRS zostały złożone wnioski o dokonanie wpisu zmieniającego siedziby nowoutworzonych spółek eksploatacyjno – inwestycyjnych na odpowiednio: Słupsk, Kalisz, Toruń, Elbląg.

b) jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
1	Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	Kalisz	usługi oświetlenia	73 010 000,00	42,20	42,20	42,20
2	P.P.S.Ż.W. WIRBET S.A. [1)]	Ostrów Wlkp.	produkcja podzespołów energetycznych	5 490 000,00	30,60	30,60	30,60
3	SOEN Sp. z o.o.	Grudziądz	usługi hotelarskie i administracyjne	1 000 000,00	48,50	48,50	48,50
4	Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa S.A.	Słupsk	działalność sportowa	513 500,00	0,00	40,90	40,90
5	Bio - Power Sp. z o.o.	Międzyrzec Podlaski	wytwarzanie energii	2 139 900,00	0,00	25,00	25,00

1) W dniu 16 lutego 2012 roku akcje spółki zostały sprzedane (patrz opis w nocie 41).

c) zmiany w składzie Grupy Kapitałowej

Połączenia spółek

Połączenia spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zostały opisane w nocie 30.

Zawiązanie spółek

W dniu 14 lutego 2011 roku ENERGA SA zawiązała spółkę ENERGA Serwis Sp. z o.o. Celem nowoutworzonej spółki jest świadczenie usług serwisowo-remontowych na rzecz segmentu elektrowni systemowych oraz CHP w Grupie ENERGA.

W dniu 29 czerwca 2011 roku ENERGA SA zawiązała spółkę ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. i została jej jedynym udziałowcem. W dniu 20 października 2011 roku ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. (spółka przejmująca) połączyła się ze spółką ZEP-INFO Sp. z o.o. Celem powołania nowej spółki oraz działań konsolidacyjnych jest stworzenie podmiotu odpowiedzialnego za realizację Strategii IT Grupy ENERGA na lata 2010-2015. Dodatkowe informacje dotyczące spółki ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. zostały przedstawione w nocie 41.

W dniu 16 listopada 2011 roku ENERGA - OBRÓT SA zawiązała spółkę ENERGA Agregator Sp. z o.o. Spółka będzie zajmować się rozwojem nowego obszaru rynku energetycznego, tj. zarządzaniem popytem i podażą energii poprzez optymalizowanie zużycia energii przez użytkowników końcowych.

W dniach 14-15 grudnia 2011 roku spółka ENERGA-OPERATOR SA utworzyła pięć spółek eksploatacyjno-inwestycyjnych: ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o., ENERGA-OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o.

W dniach 27-28 grudnia 2011 roku spółka ENERGA Invest SA zawiązała pięć spółek (AEGIR 1 Sp. z o.o., AEGIR 2 Sp. z o.o., AEGIR 3 Sp. z o.o., AEGIR 4 Sp. z o.o. i AEGIR 5 Sp. z o.o.)., których celem będzie budowa wiatrowych farm typu off-shore na Bałtyku.

Nabycie spółki

W dniu 28 stycznia 2011 roku spółka zależna ENERGA BIO Sp. z o.o. nabyła 90% udziałów w kapitale zakładowym spółki Esperotia Energy Investments Bobowo Sp. z o.o., która z dniem 1 kwietnia 2011 roku zmieniła nazwę na BIOGAZOWNIA STAROGARD Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu.

W dniu 12 sierpnia 2011 roku spółka zależna ENERGA BIO Sp. z o.o. nabyła 24,996% udziałów w kapitale zakładowym spółki Bio-Power Sp. z o.o. z siedzibą w Międzyrzecu Podlaskim. Bio-Power Sp. z o.o. jest spółką celową utworzoną do realizacji inwestycji w postaci budowy bioelektrowni o mocy 1,2 MW.

Likwidacja spółki

Dnia 6 czerwca 2011 roku, po zakończeniu procesu likwidacji, spółka ENERGA Nieruchomości SA została wykreślona z KRS.

Zbycie udziałów i akcji

W bieżącym roku nie miało miejsce zbycie udziałów/akcji jednostek wchodzących w skład Grupy.

3. Skład Zarządu Spółki dominującej

W skład Zarządu Spółki dominującej na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzili:

- Mirosław Kazimierz Bieliński – Prezes Zarządu,
- Roman Szyszko — Wiceprezes Zarządu.

W ciągu okresu sprawozdawczego, ani po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w Zarządzie jednostki dominującej.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 30 marca 2012 roku.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN"), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są również w PLN.
Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, za wyjątkiem spółek Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji, Zakład Energetyczny Płock - Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w likwidacji, Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o. i Multiserwis Sp. z o.o.

W związku z procesem konsolidacji wytwarzania energii, dnia 1 stycznia 2011 roku zrealizowana została umowa sprzedaży przedsiębiorstwa spółki Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. do spółki ENERGA Hydro Sp. z o.o. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. dnia 1 lutego 2011 roku zdecydowało o rozwiązaniu spółki i otwarciu postępowania likwidacyjnego.

W związku z działaniami restrukturyzacyjnymi na poziomie spółek wspierających działalność Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD) działalność spółki Zakład Energetyczny Płock – Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w zakresie obsługi klienta (call center) została przekazana do spółki ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o., a działalność w zakresie czynności wspierających OSD została przekazana do spółki ENERGA – OPERATOR SA. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Zakład Energetyczny Płock – Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. z dnia 2 sierpnia 2011 roku zdecydowało o rozwiązaniu spółki i otwarciu postępowania likwidacyjnego.

Ponadto w styczniu 2011 roku podjęte zostały działania mające na celu zakończenie działalności operacyjnej przez spółki Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o. i Multiserwis Sp. z o.o. Spółki zostały objęte konsolidacją. Kierując się rodzajem aktywów i zobowiązań wykazanych w sprawozdaniach finansowych spółek przyjęto, że ich wartości ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ENERGA SA nie różnią się istotnie od wartości odzyskiwalnych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia innych okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w roku następnym zaprezentowano w nocie 24.2.

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF"), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („UE") i zostało zaakceptowane przez Zarząd ENERGA SA.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE").

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR") oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF").

Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2011 roku. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

Grupa prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości").

Grupa ENERGA SA sporządza statutowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, ma charakter wyłącznie informacyjny, gdyż zgodnie z obecnie obowiązującym prawem bilansowym Grupa nie ma prawa sporządzania sprawozdań skonsolidowanych dla celów statutowych zgodnie z MSSF UE. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie ujęte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF UE.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta.

5.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. W przypadku ENERGA SLOVAKIA s.r.o. walutą prezentacji sprawozdania jednostkowego jest euro. Dla celów niniejszego sprawozdania dane sprawozdawcze ENERGA SLOVAKIA s.r.o. zostały przeliczone na złote polskie w sposób następujący: dane bilansowe, z wyjątkiem kapitałów, odpowiednio według kursu średniego na dzień kończący okres sprawozdawczy, kapitały –

według kursu na dzień powstania spółki, dane z rachunku zysków i strat według średniego ważonego kursu za dany okres obrotowy.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w tym, w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te składniki majątku. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Opis przeprowadzonego testu na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w nocie 14.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Wycena rezerw

Rezerwy na świadczenia pracownicze (rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe, pracowniczą taryfę energetyczną, dodatkowe odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników spółek Grupy) zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 27.2.

Pozostałe rezerwy zostały wycenione zgodnie z najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych

wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencję i możliwość utrzymania takich inwestycji do terminu wymagalności.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 36.3.

Doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej

Odczyty liczników dotyczące wielkości sprzedanej energii elektrycznej w handlu detalicznym oraz jej fakturowanie są dokonywane w większości w okresach odmiennych od okresów sprawozdawczych. W związku z powyższym jednostki organizacyjne wchodzące w skład Grupy dokonują odpowiednich szacunków sprzedaży na każdy dzień bilansowy, za okres nie objęty odczytem.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień bilansowy jednostka ocenia czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

7. Zmiana szacunków

W okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca zmiany metodologii dokonywania istotnych szacunków. Zmiany szacunków wynikały ze zdarzeń jakie miały miejsce w okresach sprawozdawczych.

8. Nowe standardy i interpretacje

8.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2011

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE wchodzą w życie w roku 2011:

- **Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych"** – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja"** - Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w

odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy"** - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)"** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po ich dacie – 1 lipca 2010 roku lub 1 stycznia 2011 roku - w zależności od standardu/interpretacji),
- **Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności"** - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych"** zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

Wymienione powyżej interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Grupy.

8.2. Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"** – przeniesienia aktywów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie).

Jednostka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków jednostki, wyżej wymieniona zmiana do standardów nie miałaby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałaby zastosowana przez jednostkę na dzień bilansowy.

8.3. Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),

- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 13 „Wycena wartości godziwej"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia"** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy"** – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe" oraz MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"** – obowiązkowa data wejścia w życie i przepisy przejściowe,
- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych"** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy"** - Podatek odroczony: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze"** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji"** - kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 "Instrumenty finansowe: prezentacja"** - kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 20 „Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych"** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Zarząd nie przewiduje aby wprowadzenie wymienionych wyżej standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości, za wyjątkiem:

- pierwszej fazy MSSF 9, która będzie miała wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokona oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu;
- zmian w MSR 19 dotyczących prezentacji zysków i strat aktuarialnych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zgodnie z obecną polityką rachunkowości Grupy wszystkie zyski i straty aktuarialne rozpoznawane są w wyniku netto danego roku obrotowego. Zmiany wprowadzone do MSR 19 nakładają obowiązek ujmowania zysków i strat aktuarialnych w pozostałych całkowitych dochodach. W przypadku

wystąpienia w przyszłości znaczących zmian założeń aktuarialnych, wpływ powyższej zmiany na wynik netto Grupy może być istotny.

9. Istotne zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę zostały przedstawione poniżej.

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe ENERGA SA oraz dane finansowe jej jednostek zależnych sporządzone w przypadku każdej ze spółek za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

Nabycie lub sprzedaż udziałów mniejszości, gdy nie ma miejsca nabycie lub utrata kontroli, traktuje się jako transakcję między udziałowcami i rozlicza się kapitałowo.

9.2. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, współzależnymi ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów metodą praw własności. Przy wycenie metodą praw własności, inwestycja jest początkowo wyceniana według ceny nabycia, a następnie wartość bilansowa jest powiększana lub pomniejszana o udział w wynikach ustalanych zgodnie ze spójnymi zasadami rachunkowości spółki stowarzyszonej, osiągniętych po dacie nabycia. Udział inwestora w wynikach jednostki stowarzyszonej jest odnoszony do rachunku zysków i strat. Wypłaty z zysku jednostki stowarzyszonej pomniejszają wartość bilansową inwestycji. W przypadku zmian wysokości kapitałów jednostki stowarzyszonej, innych niż wynikające z osiągnięcia przez tę jednostkę wyniku (np. zmiana kapitałów wynikająca z przeszacowania środków trwałych), udział inwestora w tych zmianach całkowitych dochodów odnoszony jest również w inne całkowite dochody. Obliczając udział inwestora w zyskach jednostki stowarzyszonej nie uwzględnia się potencjalnych, a tylko istniejące prawa głosu.

Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, gdy inwestycja została zaliczona do aktywów przeznaczonych do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.*

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie o rachunkowości. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku z którego korzysta jednostka), oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się jako element zmian wartości godziwej.

Różnice kursowe wynikające z przeliczenia aktywów i pasywów spółek zagranicznych są ujmowane w innych całkowitych dochodach.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu		
Waluta	**31 grudnia 2010**	**31 grudnia 2011**
EURO	3,9603	4,4168

Walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej ENERGA SLOVAKIA s.r.o. jest euro. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tej zagranicznej jednostki zależnej są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a jej rachunki zysków i strat są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w innych całkowitych dochodach. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w innych całkowitych dochodach, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Średnie ważone kursy wymiany za poszczególne lata obrotowe kształtowały się następująco:

	Kurs średni w okresie	
Waluta	**2010**	**2011**
EURO	4,0044	4,1401

9.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, lub w celach administracyjnych oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- których cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez jednostkę można wycenić w wiarygodny sposób.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wyceniane są według ceny nabycia lub w koszcie wytworzenia.

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według wartości netto tzn. wartości początkowej (lub po koszcie zakładanym dla środków trwałych używanych przed dniem przejścia na MSSF) pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę zakupu powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. Kapitalizowanie kosztów nabycia bądź wytworzenia kończy się w momencie dostosowania składnia aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Komponentem składników rzeczowych aktywów trwałych są również koszty remontów kapitalnych, przeglądów okresowych, jeśli ich wartość jest istotna, oraz koszty wymiany głównych części składowych.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia/koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszona o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący dla poszczególnych grup środków trwałych:

Grupa rodzajowa	Okres amortyzacji w latach
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2 - 50 lat
Środki transportu	3 - 14 lat
Urządzenia biurowe	4 - 20 lat
Inne środki trwałe	4 - 20 lat

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna środków trwałych podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku finansowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest w roku, w którym dokonano weryfikacji oraz w okresach następnych.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

9.5. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa prezentuje nieruchomości jako inwestycyjne w przypadku, gdy traktuje je jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje je w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie uzyskuje obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest:

- wykorzystywana przy produkcji, dostawach towarów, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, ani też
- przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności jednostki.

W przypadku nieruchomości wykorzystywanych jednocześnie na potrzeby własne oraz w celu uzyskania korzyści ekonomicznych, Grupa klasyfikuje odrębnie część wykorzystywaną na własne potrzeby i część inwestycyjną, jeśli części te mogą oddzielnie zostać sprzedane lub stanowić przedmiot leasingu. Jeśli nie występuje taka możliwość, cała nieruchomość jest traktowana jako nieruchomość inwestycyjna wyłącznie wtedy, gdy część wykorzystywana na własne potrzeby stanowi nieistotną część tej nieruchomości.

Nieruchomości inwestycyjne w momencie początkowego ujęcia wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia uwzględniających koszty przeprowadzonej transakcji. Jeżeli nieruchomość inwestycyjna została zakupiona, to na cenę nabycia składa się cena zakupu powiększona o wszelkie koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu, takie jak opłaty za obsługę prawną oraz podatek od zakupu nieruchomości. Nieruchomości inwestycyjne wytworzone we własnym zakresie do dnia zakończenia budowy ujmowane są jako środki trwałe w budowie zgodnie z MSR 16 *Rzeczowe aktywa trwałe*.

Po początkowym ujęciu Grupa stosuje wycenę według modelu ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, czyli przyjmuje takie zasady, jak dla środków trwałych.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej.

9.6. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej.

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia składnika wartości niematerialnych obejmuje:

- cenę zakupu uwzględniającą cła importowe, podatki zawarte w cenie nie podlegające odliczeniu, pomniejszone o wszelkie udzielone upusty i rabaty oraz
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem, w szczególności koszty z tytułu świadczeń pracowniczych, opłaty za usługi eksperckie oraz koszty testów sprawdzających prawidłowe działanie składnika.

Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ocenia, czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony oraz, jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu. Okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest oceniany jako nieokreślony, jeśli opierając się na analizie odpowiednich czynników, nie istnieje przewidywalna długość okresu, w którym aktywo to będzie generowało przepływy pieniężne dla jednostki.

Wartość podlegająca amortyzacji składnika wartości niematerialnych z określonym okresem użyteczności jest pomniejszona o wartość rezydualną tego składnika. Grupa przyjęła zasadę, że wartość rezydualna wartości niematerialnych jest równa zero z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- jednostka posiada ważną umowę ze stroną niepowiązaną na zbycie tych praw po ustalonym okresie użytkowania – wówczas wartość rezydualna jest równa wartości określonej w umowie zbycia tych praw;
- istnieje aktywny rynek na tego typu prawa i wartość może być racjonalnie ustalona i jest wysoce prawdopodobne, że rynek ten będzie istniał po okresie użytkowania tego aktywa.

Składniki wartości niematerialnych podlegają amortyzacji w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności. Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest gotowy do użycia.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku bilansowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania lub tych, które nie są użytkowane.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Koszty prac rozwojowych	Oprogramo-wanie kompu-terowe	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Pozostałe
Okresy użytkowania	Okres wynikający z umowy z uwzględnieniem dodatkowego okresu, na który użytkowanie może być przedłużone	5 lat	2 lata	99 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy (8 lat) - metodą liniową	5 lat metodą liniową	2 lata metodą liniową	99 lat metodą liniową	5 lat metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna (w przypadku składników nie oddanych do użytkowania) oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.6.1 Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną

one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie wartości niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione.

9.6.2 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę ceny zapłaconej za akcje lub udziały przejmowanej jednostki, powiększonej o wartość udziałów niekontrolujących i w przypadku nabywania kontroli etapami o wartość godziwą dotychczasowego udziału w nabywanej jednostce nad wartością godziwą netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej Grupy określonego na podstawie MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości,

Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Kapitalizację kosztów finansowania rozpoczyna się, gdy podjęte zostały działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania, na dany składnik aktywów ponoszone są nakłady i ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego. W sytuacji, gdy inwestycja w składnik aktywów zostaje na dłuższy czas przerwana, następuje zawieszenie kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego. Kapitalizacja zostaje zatrzymana, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przystosowania składnika aktywów do użytkowania są zakończone.

Kapitalizowaniu podlegają bieżące koszty kredytów i pożyczek celowych pomniejszone o przychody z tymczasowego lokowania nadwyżek środków oraz koszty bieżące pożyczek

i kredytów ogólnych, w sytuacji gdy wydatki na środki trwałe przekraczają wartość kredytów i pożyczek celowych. Koszty finansowania ogólnego kapitalizowane są w wysokości iloczynu stopy kapitalizacji i nadwyżki wydatków na środki trwałe nad wartością finansowania celowego. Stopa kapitalizacji ustalana jest jako średnia ważona kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pożyczek i kredytów stanowiących zobowiązania Grupy innych niż kredyty i pożyczki celowe. Kwota skapitalizowanych w okresie kosztów finansowania zewnętrznego nie przekracza kwoty kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w okresie.

9.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa dostępne do sprzedaży.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z warunków:

a) jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie lub
- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń.

b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie nabycia. Aktywo finansowe, do którego odnosi się MSR 39, może zostać w momencie nabycia zaklasyfikowane do portfela wycenianego według wartości godziwej ze zmianami odnoszonymi do rachunku zysków i strat (za wyjątkiem instrumentów kapitałowych, które nie mają cen kwotowanych na aktywnym rynku, a ich wartość godziwa nie może być wiarygodnie wyznaczona), jeśli spełnione zostały następujące kryteria:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub

aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.
Grupa nie może reklasyfikować instrumentów finansowych do i z portfela wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej na dzień bilansowy. Zysk lub strata na aktywach finansowych zaklasyfikowanych do portfela wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

Pożyczki i należności

Pożyczki udzielone i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami dostępnymi do sprzedaży. Aktywa dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, odnosi się na inne całkowite dochody, za wyjątkiem:

- strat z tytułu utraty wartości,
- zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych,
- odsetek wyliczonych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych w portfelu dostępnych do sprzedaży są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy prawo jednostki do otrzymania płatności jest ustalone.

9.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej.

Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

9.11. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem hybrydowego (łącznego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą, niebędącą instrumentem pochodnym. Składnik ten powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Grupa dokonuje analizy zawieranych i obowiązujących umów w celu identyfikacji wbudowanych instrumentów pochodnych.

Istotne wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli są spełnione warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;

- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.
„Wyodrębniony" wbudowany instrument pochodny jest ujmowany w bilansie w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

9.12. Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji w celu sprzedaży, lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania wartości netto.

Stosowane do wyceny na dzień bilansowy ceny nabycia nie mogą być wyższe od wartości netto tych składników możliwej do uzyskania. Przez wartość netto możliwą do uzyskania rozumie się różnicę między szacowaną ceną sprzedaży stosowaną w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wartości rozchodu materiałów jednakowych albo uznanych za jednakowe, ze względu na podobieństwo ich rodzaju i przeznaczenie Grupa wycenia w następujący sposób:

- węgiel – według metody FIFO,
- materiały nabyte pod zlecenia – według metody szczegółowej identyfikacji ceny,
- pozostałe zapasy – według metody średniej ważonej.

Świadectwa pochodzenia

Świadectwa pochodzenia energii, wytworzonej w okresie obrachunkowym, na moment początkowego ujęcia wycenia się według wartości godziwej z dnia rozpoznania tego aktywa, tj. wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych lub w kogeneracji. Przez wartość godziwą świadectwa rozumie się notowanie świadectwa na Towarowej Giełdzie Energii z dnia wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych lub w kogeneracji.

Zakupione świadectwa pochodzenia wycenia się w cenie nabycia.

W momencie faktycznej sprzedaży świadectw pochodzenia różnicę pomiędzy ceną sprzedaży netto, a bilansową wartością uprzednio rozpoznanych świadectw odnosi się na wynik okresu odpowiednio jako korektę przychodu operacyjnego.

9.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych oraz inwestycje krótkoterminowe

Do inwestycji krótkoterminowych zaliczane są:

a) papiery wartościowe i inne aktywa finansowe,

b) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne.

Papiery wartościowe oraz inne aktywa finansowe obejmują:

- aktywa o terminie wykupu dłuższym niż trzy miesiące, ale krótszym niż rok od dnia bilansowego, przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży, bądź utrzymywane do daty wykupu;
- udziały i akcje, których sprzedaż planowana jest w kolejnym roku obrotowym, za wyjątkiem aktywów spełniających definicję aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży.

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne obejmują:

- środki pieniężne w kasie i na bieżących rachunkach bankowych,
- inne środki pieniężne, w tym lokaty bankowe o terminie zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące oraz jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym ENERGA Trading SFIO.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Lokaty bankowe o pierwotnym okresie zapadalności przekraczającym trzy miesiące Grupa prezentuje jako lokaty i depozyty.

Na koniec okresu sprawozdawczego (miesiąc) Grupa wycenia wartość portfela jako iloczyn ilości posiadanych jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym ENERGA Trading SFIO i wartości z wyceny pojedynczej jednostki uczestnictwa. Wycena dokonywana jest przez firmę zarządzającą funduszem zgodnie z ustawą z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych. Ze względu na płynnościowy charakter funduszu (fundusz polskich instrumentów pieniężnych) jednostki uczestnictwa są prezentowane jako inne środki pieniężne. Fundusz został powołany w celu zarządzania nadwyżkami finansowymi spółek z Grupy ENERGA i stanowi alternatywę dla lokat bankowych nawet tych jednodniowych. Fundusz charakteryzuje się wysokim stopniem płynności i niskim ryzykiem. Mechanizmy wbudowane w system rozliczania umożliwiają zamianę jednostek uczestnictwa funduszu w gotówkę w ciągu tego samego dnia roboczego (dla zleceń złożonych w godzinach porannych) lub w dniu następnym (dla zleceń złożonych w godzinach popołudniowych). Ponadto spółki w Grupie ENERGA mogą rozliczać wzajemne należności i zobowiązania za pomocą jednostek uczestnictwa w funduszu. ENERGA Trading SFIO inwestuje 100% swoich aktywów w instrumenty finansowe pieniężne, obligacje skarbowe oraz korporacyjne listy zastawne, certyfikaty depozytowe i inne krajowe instrumenty dłużne o wysokiej płynności i wysokim poziomie bezpieczeństwa, określanym poprzez rating na poziomie inwestycyjnym nadany zewnętrznie lub wewnętrznie przez firmę zarządzającą. Dobór dłużnych papierów wartościowych dokonywany jest na podstawie bieżącej sytuacji rynkowej,

prognoz makroekonomicznych oraz oceny kredytowej emitenta dokonanej przez firmę zarządzającą.

Skutki finansowe wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych wycenionych według cen (wartości) rynkowych, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej. Inne aktywa pieniężne wycenia się zgodnie z zasadami stosowanymi do instrumentów finansowych.

9.14. Pozostałe aktywa i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Grupa ujmuje aktywa jako rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

Do pozostałych aktywów zaliczane są również należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które są prezentowane w oddzielnej pozycji w bilansie), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

9.15. Kapitał własny

Kapitał własny wykazywany jest według wartości nominalnej z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki dominującej.

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną.

Kapitał zapasowy Grupy Kapitałowej jest kapitałem zapasowym jednostki dominującej.

9.16. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.
Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności przewiduje się następujące tytuły tworzenia rezerw:

Rezerwa na ekwiwalent pieniężny wynikający z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego

Na mocy zmienionego w 2005 roku Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy (PUZP) obowiązek wypłaty świadczeń dla byłych pracowników przemysłu energetycznego, wynikających z tzw. „taryfy energetycznej", przeszedł na poszczególne spółki, z których wywodzą się dani emeryci i renciści. W związku z powyższym od grudnia 2005 roku obowiązane Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej tworzą odpowiednią rezerwę.

Koszt utworzenia rezerwy dotyczącej uprawnionych emerytów w dniu wejścia w życie protokołu dodatkowego do PUZP obciążył w całości wynik roku 2005. Koszt przeszłego zatrudnienia, dotyczący pracowników spółek a przyszłych emerytów jest ujmowany metodą liniową przez średni okres pozostający do przejścia tych pracowników na emeryturę. Wysokość rezerwy szacowana jest przez aktuariusza. Koszt tworzenia rezerwy obciąża koszty operacyjne.

Rezerwa na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz na inne świadczenia na rzecz emerytów i rencistów

Wartość zobowiązania na rzecz byłych pracowników jest szacowana na podstawie warunków zawartych w Zakładowych Układach Zbiorowych obowiązujących w jednostkach lub innych przepisów prawnych. Zobowiązania te wynikają z praw nabytych przez pracowników Spółki w okresie zatrudnienia. Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych w kwotach odpowiadających nabywaniu przyszłych praw przez obecnych pracowników.

Odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania oraz prawem pracy pracownicy spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę. Wysokość odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalno-rentowe są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w całości w rachunku zysków i strat.

Roszczenie innych podmiotów oraz sprawy sądowe

Rezerwę na roszczenia innych podmiotów oraz skutki toczących się spraw sądowych tworzy się w wysokości urealnionej wysokości roszczenia z uwzględnieniem ewentualnych kosztów prowadzenia sporu.

Rezerwa na koszty likwidacji środków trwałych

Rezerwę na przyszłe koszty likwidacji środków trwałych tworzy się w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc w których się znajdowały.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

W przypadku nadwyżki emisji CO2 ponad posiadane certyfikaty na dzień bilansowy, tworzona jest rezerwa w oparciu o rzeczywiste wykorzystanie praw, bazująca na cenie rynkowej prawa na dzień wyceny rezerwy.

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw

W przypadku wystąpienia niedoboru świadectw pochodzenia energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych lub z kogeneracji, który nie został pokryty poprzez zakup świadectw na rynku lub opłatę zastępczą, tworzy się rezerwę na pokrycie tego niedoboru.

9.17. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu zalicza się przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne. W momencie początkowego ujęcia są one ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśniecie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.18. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Grupa tworzy bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów:

- których powstanie jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa,
- które wynikają z przeszłych zdarzeń oraz spowodują wykorzystanie już posiadanych albo przyszłych aktywów jednostki,
- dla których jest możliwy wiarygodny szacunek kwoty.

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Mimo, iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń

międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności oraz współmierności przychodów i kosztów. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów zalicza się:

- równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
- otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne. Dotyczy to w szczególności umorzonych częściowo pożyczek i kredytów oraz dotacji na zakup środka trwałego,
- przyjęte nieodpłatnie rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne. Odpisy tych przychodów dokonywane są w pozostałe przychody operacyjne, równolegle do odpisów amortyzacyjnych od tych środków trwałych.

9.19. Prawa do emisji CO2

Nabyte prawa do emisji CO2 wycenia się w cenie nabycia i prezentuje się jako wartości niematerialne. Wartości te nie są amortyzowane. Nabyte prawa emisji umarza się w przypadku ich wykorzystania w celu pokrycia niedoboru zaistniałego na dzień rozliczenia rocznego limitu emisji CO2. Umorzenie praw do emisji odnosi się w koszty okresu.

Przyznane prawa do emisji ewidencjonuje się pozabilansowo. Ewidencji pozabilansowej podlega również ich wykorzystanie na bazie rzeczywistej emisji.

Opłaty za przyznanie praw, traktuje się jako koszty okresu.

W przypadku nadwyżki emisji CO2 ponad posiadane certyfikaty na dzień bilansowy, tworzona jest rezerwa w oparciu o rzeczywiste wykorzystanie praw, bazująca na cenie rynkowej prawa na dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

9.20. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, jeśli nie ma wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

W przypadku leasingu finansowego Grupa wykazuje aktywa będące przedmiotem umowy leasingu w bilansie i swoich księgach rachunkowych jako zaliczane do długo - względnie krótkoterminowych aktywów finansowych z tytułu należności. Wycenia się je w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Grupa dzieli opłatę podstawową na część kapitałową i część odsetkową. Część odsetkowa opłaty podstawowej stanowi przychód z tytułu leasingu finansowego odnoszony na dobro przychodów finansowych.

Część kapitałowa opłaty leasingowej przypadająca na dany okres sprawozdawczy stanowi spłatę należności od korzystającego. Podział opłaty następuje przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.21. Podatki

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy oraz zmianę stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczony nie rozliczanej z kapitałem własnym.

Podatek bieżący

Rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez jednostki Grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Podatek odroczony

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, jednostka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy albo składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową); oraz

- dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których możliwe jest kontrolowanie terminu odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, za wyjątkiem:

- przypadków, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową); oraz
- ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Spółka obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od budżetu państwa; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz budżetu państwa w następnym okresie jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

9.22. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy oraz inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

Do przychodów zalicza się:

- kwoty należne za sprzedane: energię elektryczną do odbiorców hurtowych i detalicznych, ciepło, świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych, świadectwa wytworzenia energii elektrycznej w kogeneracji, uprawnienia do emisji, usługi dystrybucyjne i przesyłowe oraz pozostałe usługi działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy,
- kwoty należne za sprzedane materiały i towary w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu oraz leasingu operacyjnego

Przychody z tytułu wynajmu oraz z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.23. Koszty

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanej energii elektrycznej i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, należności oraz zapasów,
- całość poniesionych w okresie sprawozdawczym kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (wykazywane odrębnie w rachunku zysków i strat).

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

9.24. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

9.25. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),

- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych z tytułu wyceny instrumentów kapitałowych w walucie obcej zakwalifikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.26. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego dla akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Natomiast zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

9.27. Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metoda pośrednią.

10. Informacje dotyczące segmentów działalności

Podstawowy wzór podziału sprawozdawczości zewnętrznej i wewnętrznej Grupy oparty jest na segmentach branżowych. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Grupa wyodrębnia następujące segmenty działalności: dystrybucja energii elektrycznej, obrót energią i obsługa klienta, wytwarzanie energii (w tym w elektrowniach wodnych) i pozostałe.

Dane prezentowane dla poszczególnych segmentów uwzględniają wyłączenia transakcji wzajemnych między spółkami Grupy działającymi w obrębie jednego segmentu. Eliminacje transakcji wzajemnych między spółkami Grupy działającymi w obrębie różnych segmentów prezentowane są jako wyłączenia i korekty konsolidacyjne.

Na segment dystrybucja energii elektrycznej składa się działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego - ENERGA - OPERATOR SA, a także działalność bezpośrednio związana z działalnością dystrybucyjną prowadzona przez inne spółki.

Na segment obrót energią i obsługa klienta składa się działalność związana z handlem energią elektryczną oraz obsługą klienta prowadzona przez spółki ENERGA - OBRÓT SA oraz ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.

Na segment wytwarzanie energii składa się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni konwencjonalnej, elektrowni wodnych oraz elektrociepłowni.

Pozostała działalność to przede wszystkim oświetlenie uliczne, dystrybucja ciepła, wykonawstwo sieciowe, zaopatrzenie, ośrodki szkoleniowe oraz działalność transportowa i teleinformatyczna. Do segmentu pozostałe zakwalifikowano także jednostkę dominującą.

Powyższy podział na segmenty działalności wprowadzono w roku 2011 i niniejsze sprawozdanie finansowe jest pierwszym sprawozdaniem, w którym prezentowane są dane dla tak zdefiniowanych segmentów.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2010 rok zaprezentowano dane dla następujących segmentów: dystrybucja energii elektrycznej i cieplnej i usługi wspierające OSD, elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie, elektrownie wodne, obrót energią, obsługa klienta, oświetlenie oraz pozostałe.

Aktywa, zobowiązania oraz przychody i koszty prezentowane dla poszczególnych segmentów nie uwzględniały wyłączeń transakcji wzajemnych między spółkami Grupy działającymi w obrębie jednego segmentu. Wszystkie eliminacje transakcji wzajemnych między spółkami Grupy prezentowane były jako wyłączenia i korekty konsolidacyjne.

Pozostałe informacje dotyczące segmentów uwzględniały wszystkie eliminacje transakcji wzajemnych między spółkami Grupy.

Na segment dystrybucja składała się działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD) - ENERGA - OPERATOR SA i spółki wspierające OSD oraz dystrybucji energii cieplnej przez ENERGA Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

Na segment obrót składała się działalność związana z handlem energią elektryczną, prowadzona głównie przez ENERGA – OBRÓT SA.

Na segment obsługa klienta składała się działalność związana z obsługą klientów, prowadzona przez ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.

Na segment wytwarzanie składała się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni konwencjonalnej, elektrowni wodnych oraz elektrociepłowni. Segment wytwarzanie składał się z dwóch podsegmentów: elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie i elektrownie wodne.

Na podsegment elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie składała się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni konwencjonalnej oraz elektrociepłowni. Na podsegment elektrownie wodne składała się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni wodnych.

Na segment oświetlenie składała się działalność w zakresie oświetlenia ulic, dróg oraz innych terenów publicznych, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej dla celów oświetleniowych, a także budowy, konserwacji i eksploatacji urządzeń oświetleniowych.

Pozostała działalność obejmowała przede wszystkim ośrodki szkoleniowe oraz działalność teleinformatyczną. Do segmentu pozostałe zakwalifikowano także jednostkę dominującą.

Grupa nie prezentuje informacji w podziale na segmenty geograficzne, gdyż działa w jednym segmencie geograficznym jakim jest Polska zarówno z punktu widzenia lokalizacji aktywów, jak i klientów.

W poniższych tabelach przedstawione zostało przyporządkowanie do poszczególnych segmentów branżowych przychodów i kosztów za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 roku oraz aktywów i zobowiązań wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku wraz z danymi porównywalnymi przekształconymi zgodnie z nowym podziałem segmentów:

31 grudnia 2011 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót energią i obsługa klienta	Wytwarzanie		Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
			Razem	w tym: elektrownie wodne				
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	615 661 679,50	8 626 741 077,78	645 895 752,43	22 518 924,39	284 790 703,74	10 173 089 213,45	-	10 173 089 213,45
Sprzedaż między segmentami	2 684 138 519,30	738 494 620,42	1 142 560 085,24	434 092 050,39	531 891 597,01	5 097 084 821,97	(5 097 084 821,97)	-
Przychody segmentu ogółem	**3 299 800 198,80**	**9 365 235 698,20**	**1 788 455 837,67**	**456 610 974,78**	**816 682 300,75**	**15 270 174 035,42**	**(5 097 084 821,97)**	**10 173 089 213,45**
Zysk/ strata z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami/ kosztami finansowymi	336 891 889,36	141 181 706,62	395 222 528,74	342 502 968,65	(55 537 655,48)	817 758 469,24	(5 625 391,91)	812 133 077,33
Przychody/ koszty finansowe netto	(33 805 477,46)	26 196 377,26	19 104 652,70	9 467 937,19	798 023 785,58	809 519 338,08	(774 309 091,14)	35 210 246,94
Udział w wyniku jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	1 077 365,06	1 077 365,06
Zysk/ strata przed opodatkowaniem	**303 086 411,90**	**167 378 083,88**	**414 327 181,44**	**351 970 905,84**	**742 486 130,10**	**1 627 277 807,32**	**(778 857 117,99)**	**848 420 689,33**
Podatek dochodowy	65 940 252,34	35 837 182,75	74 917 747,45	61 447 695,12	8 139 191,13	184 834 373,67	2 130 324,04	186 964 697,71
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/ strata netto za rok obrotowy	**237 146 159,56**	**131 540 901,13**	**339 409 433,99**	**290 523 210,72**	**734 346 938,97**	**1 442 443 433,65**	**(780 987 442,03)**	**661 455 991,62**
Aktywa i zobowiązania								
Aktywa segmentu	9 825 110 945,78	1 996 420 123,85	2 190 005 367,55	784 487 934,35	7 764 207 618,93	21 775 744 056,11	(8 141 313 987,91)	13 634 430 068,20
Udział w jednostce stowarzyszonej	-	-	-	-	43 533 119,24	43 533 119,24	-	43 533 119,24
Aktywa ogółem	**9 825 110 945,78**	**1 996 420 123,85**	**2 190 005 367,55**	**784 487 934,35**	**7 807 740 738,17**	**21 819 277 175,35**	**(8 141 313 987,91)**	**13 677 963 187,44**
Zobowiązania ogółem	**4 146 801 000,69**	**1 436 810 241,58**	**649 846 474,89**	**161 238 448,93**	**2 365 946 290,32**	**8 599 404 007,48**	**(2 838 156 743,81)**	**5 761 247 263,67**

31 grudnia 2010 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót energią i obsługa klienta	Wytwarzanie		Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
			Razem	w tym: elektrownie wodne				
Przychody								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	488 320 655,73	7 621 499 222,42	749 595 406,95	51 352 666,95	254 507 218,30	9 113 922 503,40	-	9 113 922 503,40
Sprzedaż między segmentami	3 076 440 983,74	668 464 517,02	822 403 893,46	536 862 671,45	470 078 088,47	5 037 387 482,69	(5 037 387 482,69)	-
Przychody segmentu ogółem	**3 564 761 639,47**	**8 289 963 739,44**	**1 571 999 300,41**	**588 215 338,40**	**724 585 306,77**	**14 151 309 986,09**	**(5 037 387 482,69)**	**9 113 922 503,40**
Zysk/ strata z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami/ kosztami finansowymi	160 142 203,51	210 572 256,28	490 757 312,57	449 107 535,37	(12 702 180,45)	848 769 591,91	(31 129 380,64)	817 640 211,27
Przychody / koszty finansowe netto	(77 045 593,80)	30 542 159,30	13 510 225,78	13 422 143,60	387 683 798,29	354 690 589,57	(375 918 836,94)	(21 228 247,37)
Udział w wyniku jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	668 319,37	668 319,37
Zysk/ strata przed opodatkowaniem	**83 096 609,71**	**241 114 415,58**	**504 267 538,35**	**462 529 678,97**	**374 981 617,84**	**1 203 460 181,48**	**(406 379 898,21)**	**797 080 283,27**
Podatek dochodowy	20 341 659,20	51 791 723,56	101 317 216,53	88 269 043,30	(2 960 878,08)	170 489 721,21	782 533,25	171 272 254,46
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	-	-	-	-	(378 008,92)	(378 008,92)	-	(378 008,92)
Zysk/ strata netto za rok obrotowy	**62 754 950,51**	**189 322 692,02**	**402 950 321,82**	**374 260 635,67**	**377 564 487,00**	**1 032 592 451,35**	**(407 162 431,46)**	**625 430 019,89**
Aktywa i zobowiązania								
Aktywa segmentu	8 884 077 342,07	1 872 338 230,01	2 061 545 369,37	903 363 048,75	7 321 232 653,13	20 139 193 594,58	(7 548 454 498,25)	12 590 739 096,33
Udział w jednostce stowarzyszonej	-	-	-	-	47 968 657,95	47 968 657,95	(6 388 487,20)	41 580 170,75
Aktywa ogółem	**8 884 077 342,07**	**1 872 338 230,01**	**2 061 545 369,37**	**903 363 048,75**	**7 369 201 311,08**	**20 187 162 252,53**	**(7 554 842 985,45)**	**12 632 319 267,08**
Zobowiązania ogółem	**3 481 472 299,81**	**1 442 677 898,97**	**595 296 573,09**	**187 782 675,31**	**1 464 354 603,90**	**6 983 801 375,77**	**(2 298 438 302,94)**	**4 685 363 072,83**

31 grudnia 2011 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót energią i obsługa klienta	Wytwarzanie		Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
			Razem	w tym: elektrownie wodne				
Pozostałe informacje dotyczące segmentu:								
Nakłady inwestycyjne:								
- na rzeczowe aktywa trwałe	1 114 031 886,77	8 572 889,08	195 518 926,63	49 522 658,42	52 625 561,52	1 370 749 264,00	(32 045 484,02)	1 338 703 779,98
- na wartości niematerialne i prawne	104 660 411,44	8 510 483,52	956 673,61	303 491,34	29 716 369,01	143 843 937,58	(47 918 512,87)	95 925 424,71
- na nieruchomości inwestycyjne	-	-	3 941 072,57	-	5 160 227,48	9 101 300,05	(5 047 914,73)	4 053 385,32
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	501 536 058,97	5 974 959,50	90 471 650,41	33 767 095,22	26 084 814,58	624 067 483,46	(13 128 182,11)	610 939 301,35
Amortyzacja wartości niematerialnych	35 025 168,36	8 288 399,14	1 102 691,38	297 878,96	4 176 661,27	48 592 920,15	(3 222 141,09)	45 370 779,06
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	26 198,32	-	13 181,88	-	865 873,30	905 253,50	(429 970,92)	475 282,58
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	235 451,25	(157 665,41)	738 177,58	66 356,00	80 569,04	896 532,46	-	896 532,46
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów	5 281 147,56	40 347 484,50	898 819,03	-	14 591 570,72	61 119 021,81	-	61 119 021,81
Pozostałe koszty niepieniężne , w tym:								
- rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	81 344 115,45	(2 653 380,94)	3 604 422,97	126 726,26	2 617 522,21	84 912 679,69	-	84 912 679,69
- nagrody jubileuszowe	26 915 769,28	(2 739 187,64)	2 880 616,00	(98 317,00)	4 086 057,74	31 143 255,38	-	31 143 255,38
- pozostałe rezerwy	56 382 599,41	838 486 871,07	44 281 400,18	(599 356,16)	7 768 136,84	946 919 007,50	(129 151 846,84)	817 767 160,66

31 grudnia 2010 roku	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót energią i obsługa klienta	Wytwarzanie		Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
			Razem	w tym: elektrownie wodne				
Pozostałe informacje dotyczące segmentu:								
Nakłady inwestycyjne:								
- na rzeczowe aktywa trwałe	834 483 466,44	6 214 410,31	270 551 273,83	56 790 812,50	34 777 243,55	1 146 026 394,13	(78 553 402,83)	1 067 472 991,30
- na wartości niematerialne i prawne	64 654 418,15	5 975 961,93	6 821 105,29	1 144 584,05	14 912 204,27	92 363 689,64	(4 317 518,15)	88 046 171,49
- na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	475 917 545,38	7 145 357,88	95 870 260,31	36 470 789,77	20 042 187,82	598 975 351,39	(34 005 410,53)	564 969 940,86
Amortyzacja wartości niematerialnych	16 344 161,54	10 465 011,47	768 672,55	297 751,40	14 525 042,63	42 102 888,19	(16 212 930,90)	25 889 957,29
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	191 329,34	-	-	-	366 775,97	558 105,31	-	558 105,31
Opisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	730 276,20	(419 114,69)	55 330 204,75	7 683 098,81	(24 429,62)	55 616 936,64	48 692,82	55 665 629,46
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów	2 564 283,72	39 483 535,80	1 121 712,35	-	(1 479 295,92)	41 690 235,95	(24 793,07)	41 665 442,88
Pozostałe koszty niepieniężne , w tym:								
- rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	2 975 620,54	2 796 822,42	13 089 739,00	3 104 222,00	10 484 805,12	29 346 987,08	-	29 346 987,08
- nagrody jubileuszowe	4 174 148,56	1 069 873,81	1 321 155,00	1 442 602,00	1 959 036,81	8 524 214,18	-	8 524 214,18
- pozostałe rezerwy	64 066 739,60	277 857 269,06	42 595 317,63	2 340 381,67	7 238 818,35	391 758 144,64	(117 890 784,03)	273 867 360,61

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zysk ze zbycia środków trwałych/ wartości niematerialnych	9 458 310,26	3 162 559,27
Dotacje	3 726 163,48	5 534 647,38
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	3 991 491,33	1 622 549,81
Rozwiązanie rezerw bilansowych (np. sprawy sądowe)	18 060 779,05	48 100 828,79
Otrzymane kary, grzywny, odszkodowania	18 914 039,22	15 763 845,43
Zwrot podatków	510 848,33	516 016,85
Zwrot kosztów postępowania sądowego	3 123 517,00	4 222 921,40
Umorzone zobowiązania	309 714,93	352 802,93
Przychody dotyczące nielegalnego poboru energii	7 892 544,19	3 879 784,63
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO2	5 973 051,00	-
Sprawa sporna z PSE Operator SA	-	62 741 170,64
Pozostałe	6 658 771,50	11 731 646,16
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	**78 619 230,29**	**157 628 773,29**

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Strata ze zbycia/ likwidacja środków trwałych/ wartości niematerialnych	18 465 461,40	26 903 621,48
Darowizny	7 057 860,98	4 534 015,38
Utworzenie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	233 872,46	4 412 815,34
Utworzenie rezerw bilansowych (w tym na restrukturyzację)	107 884 819,13	155 970 370,50
Odszkodowania	12 579 611,90	25 359 217,42
Koszty postępowania spornego	3 991 450,64	4 483 774,07
Koszty działalności socjalnej	858 989,07	770 422,92
Koszty usuwania szkód losowych	13 870 978,62	23 250 743,89
Koszty dotyczące nielegalnego poboru energii	2 673 892,67	1 092 624,53
Koszty wypłaconych odpraw restrukturyzacyjnych	63 315 212,75	35 279 290,21
Pozostałe	5 016 391,77	19 425 472,79
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	**235 948 541,39**	**301 482 368,53**

W kosztach utworzenia rezerw bilansowych w roku zakończonym 31 grudnia 2011 Grupa prezentuje przede wszystkim koszt utworzenia rezerw na restrukturyzację w kwocie 94,2 mln zł oraz na roszczenia z tytułu usadowienia infrastruktury energetycznej na prywatnym gruncie w kwocie 56,8 mln zł.

11.3. Przychody finansowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	**81 771 935,16**	**199 840 148,27**
Przychody odsetkowe	73 230 486,93	160 388 362,61
Przychody z tytułu dywidendy	362 464,72	828 587,44
Aktualizacja wartości aktywów finansowych (w tym rozwiązanie odpisów aktualizujących aktywa finansowe)	7 933 332,59	1 740 460,66
Różnice kursowe	245 650,92	1 200 518,90
Zysk ze zbycia inwestycji	-	35 682 218,66
Pozostałe przychody finansowe, w tym:	**714 641,36**	**8 107 276,18**
Odsetki od należności budżetowych	36 852,40	697 795,00
Pozostałe	677 788,96	7 409 481,18
Razem	**82 486 576,52**	**207 947 424,45**

11.4. Koszty finansowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	**41 714 297,99**	**111 160 276,34**
Koszty odsetkowe	41 153 415,49	102 473 137,25
Aktualizacja wartości aktywów finansowych (w tym utworzenie odpisów aktualizujących)	14 764,56	4 314 898,49
Różnice kursowe	546 117,94	88 830,78
Strata ze zbycia inwestycji	-	4 283 409,82
Pozostałe koszty finansowe, w tym:	**62 000 525,90**	**61 576 901,17**
Koszty odsetkowe	53 683 796,61	53 313 329,36
Odsetki od zobowiązań budżetowych	1 433 321,35	454 528,91
Pozostałe	6 883 407,94	7 809 042,90
Razem	**103 714 823,89**	**172 737 177,51**

11.5. Koszty działalności według rodzaju

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Koszty według rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych	591 418 003,46	656 785 362,99
Odpisy aktualizujące środków trwałe i wartości niematerialne	56 709 801,12	896 532,46
Zużycie materiałów i energii	588 225 142,42	582 432 093,41
Usługi obce	1 143 654 178,11	968 885 716,90
Podatki i opłaty	244 269 777,28	285 474 452,42
Koszty świadczeń pracowniczych	1 049 809 689,55	1 147 892 626,05
Odpis aktualizujący zapasy	541 926,55	6 998 379,57
Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	27 844 175,38	36 088 007,33
Pozostałe koszty rodzajowe	81 005 529,71	74 089 237,60
Koszty według rodzaju, razem	**3 783 478 223,58**	**3 759 542 408,73**
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(54 306 632,39)	(20 541 545,71)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(117 334 351,49)	(244 255 723,25)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(109 249 130,02)	(187 903 647,62)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(332 408 343,56)	(416 931 957,44)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	4 527 115 741,33	5 722 357 401,11
Koszt własny sprzedaży	**7 697 295 507,45**	**8 612 266 935,82**

11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	**624 879 190,92**	**641 742 223,45**
Amortyzacja środków trwałych	553 808 884,47	601 696 499,14
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	56 504 453,42	638 799,08
Amortyzacja wartości niematerialnych	14 007 747,72	38 755 982,14
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	-	188 842,39
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	558 105,31	462 100,70
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	**2 250 508,51**	**2 768 188,89**
Amortyzacja środków trwałych	1 365 328,83	1 862 607,73
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	-	68 890,99
Amortyzacja wartości niematerialnych	885 179,68	836 690,17
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	**20 138 720,64**	**13 171 483,11**
Amortyzacja środków trwałych	9 106 473,42	7 380 194,48
Odpis aktualizujący rzeczowe środki trwałe	85 347,70	-
Amortyzacja wartości niematerialnych	10 826 899,52	5 778 106,75
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	120 000,00	-
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	-	13 181,88
Pozycje ujęte w zmianie stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	-	-
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne	**1 762 853,74**	-

11.7 Koszty świadczeń pracowniczych

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Wynagrodzenia	764 075 083,18	794 356 603,08
Koszty ubezpieczeń społecznych	134 392 102,97	127 852 768,16
Świadczenia po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe	3 997 200,26	81 099 124,01
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych, w tym:	147 345 303,14	144 584 130,80
Taryfa energetyczna - koszty bieżące	*21 059 562,60*	*22 260 536,33*
ZFŚS - odpisy za bieżący rok obrotowy	*45 116 089,00*	*45 324 652,56*
Pracowniczy Program Emerytalny	*35 136 187,25*	*42 332 073,27*
Ubezpieczenia dodatkowe	*1 432 342,06*	*2 242 260,82*
Szkolenia pracownicze	*9 326 175,89*	*11 205 134,92*
Wydatki związane z BHP	*8 831 813,06*	*10 233 336,18*
Pozostałe	*26 443 133,28*	*10 986 136,72*
Koszty świadczeń pracowniczych	**1 049 809 689,55**	**1 147 892 626,05**

12. Podatek dochodowy

12.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku przedstawiają się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Rachunek zysków i strat		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	216 242 538,04	257 965 303,25
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	1 990 299,68	9 694 423,87
Zryczałtowany podatek dochodowy od otrzymanych dywidend	-	146 015,00
Odroczony podatek dochodowy	(46 960 583,26)	(80 841 044,41)
Obciążenie podatkowe wykazywane w rachunku zysków i strat	**171 272 254,46**	**186 964 697,71**

12.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy przedstawia się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zysk/ (strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	**797 080 283,27**	**848 420 689,33**
Zysk/ (strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(378 008,92)	-
Zysk/ (strata) brutto przed opodatkowaniem	**796 702 274,35**	**848 420 689,33**
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	**151 373 432,13**	**161 199 930,97**
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	1 990 299,68	9 694 423,87
Efekt podatkowy przychodów i kosztów trwale niepodatkowych	17 908 522,65	16 070 342,87
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	**171 272 254,46**	**186 964 697,71**
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	171 272 254,46	186 964 697,71
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. W latach 2010 – 2011 obowiązywała stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

W zakresie podatku dochodowego Grupa podlega przepisom ogólnym. Grupa nie stanowi podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie.

Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Tytuł	Rok zakończony	
	31 grudnia 2010	31 grudnia 2011
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	**356 866 212,55**	**435 613 664,28**
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	58 873 431,31	76 497 246,11
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	2 152 477,93	3 278 062,51
nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna i otrzymane opłaty przyłączeniowe	77 339 951,87	98 744 513,12
od rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia	71 576 790,85	83 477 236,52
od rezerw na nagrody jubileuszowe	38 201 517,73	40 848 648,24
od rezerw na rekultywację składowisk popiołów	2 498 287,58	903 328,40
od rezerw na zobowiązania z tytułu emisji gazów	1 385 309,88	5 892 757,45
od rezerw z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	25 328 142,46	51 043 005,27
od rezerw na restrukturyzację	8 358 621,69	12 187 105,15
niewypłacone wynagrodzenia i świadczenia dla pracowników	4 389 356,75	5 664 054,60
od pozostałych rezerw bilansowych	38 932 602,89	22 258 580,68
naliczone koszty	11 167 170,42	23 322 756,33
straty podatkowe	4 758 972,05	4 472 734,64
pozostałe	11 903 579,14	7 023 635,26
Odpis aktualizujący	**(2 970 022,95)**	**(352 817,00)**
Kompensata	**(245 713 641,22)**	**(271 192 966,37)**
Aktywa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu odpisu aktualizującego i kompensaty	**108 182 548,38**	**164 067 880,91**

Tytuł	Rok zakończony	
	31 grudnia 2010	31 grudnia 2011
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	**799 220 710,26**	**796 774 300,58**
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialanych	738 648 340,82	727 161 246,91
naliczone przychody	30 106 543,54	34 201 087,62
różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	13 901 411,23	17 992 895,30
pozostałe	16 564 414,67	17 419 070,75
Kompensata	**(245 713 641,22)**	**(271 192 966,37)**
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu kompensaty	**553 507 069,04**	**525 581 334,21**

Zmiany aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego przedstawia poniższa tabela:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Aktywa na odroczony podatek dochodowy przed odpisem	
Bilans otwarcia:	**356 866 212,55**
Zwiększenia (tytuły)	129 443 543,39
W korespondencji z wynikiem finansowym	129 443 543,39
W korespondencji z kapitałami	-
Zmniejszenia (tytuły)	(50 696 091,66)
W korespondencji z wynikiem finansowym	(50 696 091,66)
W korespondencji z kapitałami	-
Bilans zamknięcia	**435 613 664,28**
Odpisy aktualizujące	-
Bilans otwarcia:	**(2 970 022,95)**
zwiększenia	(352 817,00)
zmniejszenia	2 970 022,95
Bilans zamknięcia	**(352 817,00)**
Kompensata	**(271 192 966,37)**
Aktywa na odroczony podatek dochodowy po uwzględnieniu odpisu aktualizującego na koniec okresu	**164 067 880,91**
Rezerwy na odroczony podatek dochodowy	
Bilans otwarcia:	**799 220 710,26**
Korekty bilansu otwarcia	-
Bilans otwarcia po korektach	**799 220 710,26**
Zwiększenia (tytuły)	250 510 314,30
W korespondencji z wynikiem finansowym	250 510 314,30
W korespondencji z kapitałami	-
Zmniejszenia (tytuły)	(252 956 723,98)
W korespondencji z wynikiem finansowym	(252 956 723,98)
W korespondencji z kapitałami	-
Bilans zamknięcia	796 774 300,58
Kompensata	**(271 192 966,37)**
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy na koniec okresu	**525 581 334,21**

13. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy (spółki) zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład Grupy tworzą takie fundusze i dokonują okresowych odpisów. Fundusze Spółek Grupy Kapitałowej ENERGA SA nie posiadają rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszy jest subsydiowanie działalności socjalnej poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy, udzielanie pożyczek pracownikom oraz subsydiowanie pozostałych kosztów socjalnych jak np.: dopłaty do wypoczynku pracowników.

Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały na poziomie jednostki aktywa swoich Funduszy ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosi 440 tys. zł, wykazane jako pozostałe zobowiązania krótkoterminowe, na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiło 28 tys. zł, wykazane jako pozostałe aktywa krótkoterminowe.

Tabela poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2011
Pożyczki udzielone pracownikom	26 664 434,08	22 562 055,58
Środki pieniężne	5 753 361,13	6 797 962,31
Zobowiązania z tytułu Funduszu	32 389 808,57	29 800 091,86
Saldo po skompensowaniu	**27 986,64**	**(440 073,97)**
Odpisy na Fundusz w okresie	45 116 089,00	45 324 652,56

14. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty własne	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Bilans otwarcia	**70 038 338,04**	**7 737 203 457,72**	**2 400 547 041,49**	**172 491 478,23**	**314 048 999,90**	**374 722 907,92**	**11 069 052 223,30**
Zakup bezpośredni *	17 860 988,26	5 989 270,71	11 316 569,66	17 413 941,73	1 889 519,95	1 268 563 634,93	1 323 033 925,24
Rozliczenie środków trwałych w budowie	2 296 992,84	607 854 705,22	295 088 482,38	29 067 570,33	50 026 772,58	(984 334 523,35)	-
Sprzedaż, zbycie	(250 215,78)	(13 287 091,28)	(8 093 969,18)	(8 697 249,91)	(3 896 531,15)	(596 156,04)	(34 821 213,34)
Likwidacja	-	(4 619 552,59)	(22 896 135,83)	(2 012 639,65)	(11 653 509,89)	(529 981,26)	(41 711 819,22)
Darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	(43 200,00)	-	-	(43 200,00)
Przemieszczenia między grupami	-	285 250,52	266 931,68	-	(2 683 068,27)	2 130 886,07	-
Nieodpłatne otrzymanie	-	5 013 486,42	245 632,21	-	-	-	5 259 118,63
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	(132 061,94)	(1 792 613,06)	-	-	-	(47 480,00)	(1 972 155,00)
Skapitalizowane koszty finansowania	-	-	-	-	-	15 669 854,74	15 669 854,74
Pozostałe zmiany wartości	63 888,11	(9 538 283,17)	(1 854 395,23)	(138 522,99)	3 397 627,42	(1 005 776,61)	(9 075 462,47)
Bilans zamknięcia	**89 877 929,53**	**8 327 108 630,49**	**2 674 620 157,18**	**208 081 377,74**	**351 129 810,54**	**674 573 366,40**	**12 325 391 271,88**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Bilans otwarcia	**-**	**(1 791 698 986,37)**	**(651 281 091,35)**	**(63 643 063,36)**	**(110 768 285,25)**	**(526 668,58)**	**(2 617 918 094,91)**
Amortyzacja za okres	-	(385 412 807,47)	(157 364 334,49)	(28 381 898,56)	(39 780 260,83)	-	(610 939 301,35)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	(658 772,14)	(315 812,24)	(555,23)	(347 220,62)	(187 596,33)	(1 509 956,56)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	327 539,19	267 793,96	4 191,71	202 741,63	-	802 266,49
Sprzedaż, zbycie	-	1 924 142,30	5 373 825,78	7 474 525,62	2 850 780,96	-	17 623 274,66
Likwidacja	-	2 151 589,12	19 453 175,68	1 922 132,84	9 147 498,66	-	32 674 396,30
Darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	43 200,00	-	-	43 200,00
Przemieszczenia między grupami	-	371 728,34	237 673,83	-	(609 402,17)	-	-
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	-	250 682,24	-	-	-	-	250 682,24
Pozostałe zmiany wartości	-	2 520 740,30	1 000 575,02	247 989,56	476 406,79	-	4 245 711,67
Bilans zamknięcia	**-**	**(2 170 224 144,49)**	**(782 628 193,81)**	**(82 333 477,42)**	**(138 827 740,83)**	**(714 264,91)**	**(3 174 727 821,46)**
Wartość netto na początek okresu	**70 038 338,04**	**5 945 504 471,35**	**1 749 265 950,14**	**108 848 414,87**	**203 280 714,65**	**374 196 239,34**	**8 451 134 128,39**
Wartość netto na koniec okresu	**89 877 929,53**	**6 156 884 486,00**	**1 891 991 963,37**	**125 747 900,32**	**212 302 069,71**	**673 859 101,49**	**9 150 663 450,42**

** w tym środki trwałe w budowie wytworzone we własnym zakresie w kwocie 238 470 366,26 zł.*

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2011 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 3,2 mln zł, a na dzień 31 grudnia 2010 roku 665 tys. zł.

Wartość bilansowa środków trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań została ujawniona w nocie 36.5.

Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU"), obejmujących działalność dystrybucyjną oraz działalność wytwórczą poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwanej na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Wartość odzyskiwalna aktywów została ustalona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie projekcji finansowych przygotowanych na lata 2012 – 2017 dla działalności dystrybucyjnej w zakresie energii elektrycznej, dla działalności wytwórczej oraz działalności dystrybucyjnej w zakresie energii cieplnej. Dla działalności dystrybucyjnej zastosowano głównie stopy dyskontowe w przedziale 8,5% - 9,6%, a dla działalności wytwórczej w przedziale 10,9% - 12,4%.

Przeprowadzone testy nie wykazały konieczności dokonania odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych.

15. Leasing

15.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty leasingowe do poniesienia na dzień 31 grudnia 2010	Opłaty leasingowe do poniesienia na dzień 31 grudnia 2011
W okresie do 1 roku	3 324 859,91	1 843 455,36
W okresie od 1 do 5 lat	2 069 303,22	2 286 811,28
Powyżej 5 lat	-	-
Opłaty leasingowe ogółem	**5 394 163,13**	**4 130 266,64**

Dodatkowo jednostki wchodzące w skład Grupy posiadają otrzymane nieodpłatnie w drodze decyzji administracyjnej prawa wieczystego użytkowania gruntów (PWUG), które zgodnie z MSR 17 stanowią leasing operacyjny.

Nabyte odpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów Grupa traktuje jako leasing operacyjny, a poniesione wydatki na nabycie PWUG są traktowane jako zapłacone z góry zaliczki na poczet przyszłych opłat, są one rozliczane w czasie przez okres trwania leasingu i prezentowane w bilansie jako wartości niematerialne.

Z tytułu praw wieczystego użytkowania gruntów Grupa ponosi koszty opłat rocznych. Wysokość tych kosztów w ciągu roku zakończonego dnia 31 grudnia 2011 roku wyniosła 5,3 mln zł. Roczny odpis amortyzacyjny praw ujmowanych w bilansie wyniósł w 2011 roku 2,2 mln zł.

15.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych wynikających z umów nieodwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty leasingowe do otrzymania na dzień 31 grudnia 2010	Opłaty leasingowe do otrzymania na dzień 31 grudnia 2011
W okresie do 1 roku	22 673 268,90	21 738 182,00
W okresie od 1 do 5 lat	103 232 800,00	118 588 133,62
Powyżej 5 lat	15 392 500,00	-
Opłaty leasingowe ogółem	**141 298 568,90**	**140 326 315,62**

Leasing operacyjny dotyczy urządzeń elektrowni szczytowo – pompowej Żydowo, za pomocą której świadczona jest na rzecz PSE – Operator S.A. (Operator Systemu Przesyłowego – OSP) usługa pracy interwencyjnej, polegająca na dysponowaniu oraz wykorzystaniu elektrowni przez OSP do interwencyjnego równoważenia bilansu mocy czynnej i biernej oraz sterowania rozpływami mocy w sieci elektroenergetycznej Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Usługa obejmuje rezerwę interwencyjną mocy czynnej oraz regulację napięcia i mocy biernej. Majątek wykorzystywany do świadczenia usługi pozostaje w wyłącznej dyspozycji OSP, który ma prawo do dysponowania jednostkami wytwórczymi wchodzącymi w skład elektrowni. Umowa, na podstawie, której świadczona jest usługa wyczerpuje warunki dla rozpoznania w niej leasingu, zdefiniowane w KIMSF4, jednak nie przenosi na OSP całego ryzyka i korzyści związanych z leasingowanym majątkiem.

Kwota łącznych opłat z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako przychód w roku 2011 wynosi 24,2 mln zł.

15.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2010		31 grudnia 2011	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	9 020 239,45	8 658 608,31	1 399 401,63	1 384 556,94
W okresie od 1 do 5 lat	1 555 893,19	1 534 691,86	3 683 136,83	3 570 618,79
Powyżej 5 lat	101 120,44	97 120,44	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	**10 677 253,08**		**5 082 538,46**	
Minus koszty finansowe	386 832,47		127 362,73	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	**10 290 420,61**	**10 290 420,61**	**4 955 175,73**	**4 955 175,73**
Krótkoterminowe	8 658 608,31		1 384 556,94	
Długoterminowe	1 631 812,30		3 570 618,79	

16. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne w spółkach Grupy ENERGA obejmują grunty, prawa wieczystego użytkowania gruntów, budynki i grunty znajdujące się na terenie danej spółki, wynajmowane podmiotom trzecim w całości lub w części.

Grupa wycenia nieruchomości inwestycyjne według zasad stosowanych do wyceny środków trwałych. Wartość nieruchomości inwestycyjnych wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie różni się istotnie od ich wartości godziwej.

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Bilans otwarcia (netto)	**26 043 537,30**	**19 026 164,08**
Zwiększenia stanu	-	6 249 496,07
Amortyzacja	(558 105,31)	(475 282,58)
Zmniejszenia stanu	(6 459 267,91)	(248 032,67)
Bilans zamknięcia (netto)	**19 026 164,08**	**24 552 344,90**

Przychody z czynszów oraz bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych kształtowały się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Przychody z czynszów z nieruchomości inwestycyjnych	2 017 713,29	1 934 996,67
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie przyniosła przychody z czynszów	2 516 931,27	1 148 250,07
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie nie przyniosła przychodów z czynszów	1 229,00	352 692,90

17. Zmiana stanu wartości firmy jednostek podporządkowanych

	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Wartość brutto na początek okresu	**17 246 353,14**
Zwiększenia ogółem, z tego:	**363 156,44**
nabycie akcji i udziałów jednostki	363 156,44
Zmniejszenia ogółem	**-**
Wartość brutto na koniec okresu	**17 609 509,58**
Odpis na początek okresu	**-**
zwiększenie	-
zmniejszenie	-
Odpis na koniec okresu	**-**
Wartość netto na początek okresu	**17 246 353,14**
Wartość netto na koniec okresu	**17 609 509,58**

18. Wartości niematerialne

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje i patenty		Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Prawa do emisji zanieczyszczeń	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nie oddane do użytkowania	Razem
			Razem	W tym oprogramowanie					
Wartość brutto									
Bilans otwarcia	**707 121,20**	**-**	**161 638 780,22**	**72 479 249,81**	**85 464 911,71**	**6 528 934,23**	**90 151 770,35**	**28 945 208,70**	**373 436 726,41**
Zakup bezpośredni	-	-	1 103 350,33	590 619,38	641 866,59	-	2 877 953,62	87 654 503,16	92 277 673,70
Rozliczenie wartości niematerialnych nie oddanych do użytkowania	-	-	52 323 165,12	33 866 174,98	-	-	24 890 617,46	(77 213 782,58)	-
Sprzedaż, zbycie	-	-	(526 034,44)	(140 059,34)	(479 493,39)	-	(727 735,27)	(36 346,16)	(1 769 609,26)
Likwidacja	-	-	(2 610 173,86)	(2 584 479,08)	(16 507,54)	-	(801 578,57)	(4 552 024,00)	(7 980 283,97)
Przemieszczenia między grupami	-	-	(21 805 666,90)	306 568,45	198 393,70	-	(67 615 137,24)	89 222 410,44	0,00
Skapitalizowane koszty finansowania	-	-	-	-	-	-	-	3 647 751,01	3 647 751,01
Nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	1 390,00	-	-	-	1 390,00
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	-	-	-	-	(510 645,02)	-	-	-	(510 645,02)
Pozostałe zmiany wartości	-	-	349 486,20	355 617,39	(380 568,36)	(6 039 602,31)	(6 830,91)	525 490,57	(5 552 024,81)
Bilans zamknięcia	**707 121,20**	**-**	**190 472 906,67**	**104 873 691,59**	**84 919 347,69**	**489 331,92**	**48 769 059,44**	**128 193 211,14**	**453 550 978,06**
									-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)									-
Bilans otwarcia	**(707 121,20)**	**-**	**(84 719 601,47)**	**(31 561 543,42)**	**(9 794 031,82)**	**-**	**(8 827 313,29)**	**-**	**(104 048 067,78)**
Amortyzacja za okres	-	-	(32 720 833,46)	(18 791 785,41)	(2 161 970,86)	-	(10 487 974,74)	-	(45 370 779,06)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	(308 842,39)	(308 842,39)	-	-	-	(120 000,00)	(428 842,39)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	120 000,00	120 000,00	240 000,00
Sprzedaż, zbycie	-	-	163 175,54	134 319,12	79 654,02	-	112 439,31	-	355 268,87
Likwidacja	-	-	2 335 404,35	2 246 421,89	2 569,55	-	521 254,38	-	2 859 228,28
Przemieszczenie między grupami	-	-	4 871 365,91	926 478,13	-	-	(4 871 365,91)	-	-
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	-	-	-	-	36 007,03	-	-	-	36 007,03
Pozostałe zmiany wartości	-	-	73 584,34	14 054,23	(803 102,76)	-	6 027 721,77	-	5 298 203,35
Bilans zamknięcia	**(707 121,20)**	**-**	**(110 305 747,18)**	**(47 340 897,85)**	**(12 640 874,84)**	**-**	**(17 405 238,48)**	**-**	**(141 058 981,70)**
									-
Wartość netto na początek okresu	**-**	**-**	**76 919 178,75**	**40 917 706,39**	**75 670 879,89**	**6 528 934,23**	**81 324 457,06**	**28 945 208,70**	**269 388 658,63**
Wartość netto na koniec okresu	**-**	**-**	**80 167 159,49**	**57 532 793,74**	**72 278 472,85**	**489 331,92**	**31 363 820,96**	**128 193 211,14**	**312 491 996,36**

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie użytkuje oprogramowania na mocy umów leasingu finansowego. Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość bilansowa oprogramowania użytkowanego na podstawie umów leasingu finansowego wyniosła 15,9 mln zł.

19. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Tabele poniżej przedstawiają skrócone informacje dotyczące inwestycji w spółki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności:

Nazwa jednostki stowarzyszonej	SOEN SP. Z O.O.	SŁUPSKIE TOWARZYSTWO KOSZYKÓWKI SPORTOWA S.A*	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCJI STRUNEBETONOWYCH ŻERDZI WIROWANYCH "WIRBET" SA	OŚWIETLENIE ULICZNE I DROGOWE SP. Z O.O.	BIO-POWER SP. Z O.O.	RAZEM
Udział w głosach jednostki stowarzyszonej	48,5%	40,9%	30,6%	42,2%	25,0%	
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku						
Udział w bilansie jednostki stowarzyszonej:						
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	1 592 351,98	214 682,45	2 575 437,75	9 755 881,03	998 236,33	15 136 589,54
Aktywa trwałe (długoterminowe)	4 578 253,20	15 278,85	2 930 030,23	33 692 093,96	4 746 984,47	45 962 640,71
Zobowiązania krótkoterminowe	1 623 256,82	512 266,08	1 793 003,70	8 099 725,77	1 161 217,98	13 189 470,35
Zobowiązania długoterminowe	272 828,34	-	224 832,12	1 265 189,32	3 125 000,00	4 887 849,78
Udział w aktywach netto	**4 274 520,02**	**(282 304,78)**	**3 487 632,16**	**34 083 059,90**	**1 459 002,82**	**43 021 910,12**
Wartość firmy	-	-	-	-	1 301 084,26	1 301 084,26
Odpis aktualizujący inwestycji w jednostkach stowarzyszonych	(689 120,02)	-	-	(383 059,90)	-	(1 072 179,92)
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych wykazywane w bilansie, w tym:	**3 585 400,00**	-	**3 487 632,16**	**33 700 000,00**	**2 760 087,08**	**43 533 119,24**
- aktywa trwałe	-	-	-	-	**2 760 087,08**	**2 760 087,08**
- aktywa obrotowe*	**3 585 400,00**	-	-	**33 700 000,00**	-	**37 285 400,00**
- aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży**			**3 487 632,16**			**3 487 632,16**
Udział w zobowiązaniach warunkowych	-	-	-	-		-
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej:	**(2 537,25)**	-	**592 624,48**	**477 554,10**	**9 723,73**	**1 077 365,06**

*Wartość akcji Słupskiego Towarzystwa Koszykówki Sportowa S.A. została w latach poprzednich objęta odpisem aktualizującym z tytułu trwałej utraty wartości. Ich wartość bilansowa wynosi zero, a udział w zysku/stracie nie jest rozpoznawany w wyniku finansowym Grupy

** W aktywach obrotowych wykazane są udziały w jednostkach stowarzyszonych, które Grupa planuje sprzedać w roku 2012. Udziały te są objęte odpisem aktualizującym do wartości odpowiadającej zakładanej cenie sprzedaży netto.

*** Na dzień bilansowy udziały w spółce Wirbet SA spełniają definicję aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

20. Prawa do emisji

W dniu 1 lipca 2008 roku Rada Ministrów zatwierdziła projekt rozporządzenia w sprawie przyjęcia Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla na lata 2008-2012 we wspólnotowym systemie handlu uprawnianiem do emisji rozdzielając limity poziomu emisji dwutlenku węgla (CO_2) pomiędzy poszczególne instalacje uczestniczące w systemie handlu uprawnieniami do emisji. Przyjęte rozporządzenie oparte jest na projekcie rozporządzenia z dnia 12 lutego 2008 roku po uwzględnieniu zmian z dnia 16 maja 2008 roku. Zgodnie z postanowieniami Komisji Europejskiej, polskie przedsiębiorstwa w ciągu pięciu najbliższych lat będą mogły wyemitować około 1 043 mln ton CO_2. Rocznie będzie to około 209 mln ton. Poniższa tabela zawiera podsumowanie zmian w ilości (w tys. ton) praw do emisji będących w posiadaniu Grupy:

Tytuł	2010 Liczba	2011 Liczba
Przyznane w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień	3 080 331	3 080 376
Nabyte na rynku wtórnym	126 718	1 000 000
Razem	**3 207 049**	**4 080 376**
Wykorzystane na potrzeby własne	(3 269 866)	(3 536 991)
Sprzedane	(99 950)	(500 000)
Prawa niewykorzystane/ (Prawa brakujące)	**(162 767)**	**43 385**

Na 31 grudnia 2011 roku utworzono rezerwę na brakujące prawa do emisji w wysokości 31,0 mln zł.

21. Zapasy

Tytuł	31 grudnia 2011 Koszt historyczny	Odpis aktualizujący	Wartość netto możliwa do uzyskania
Materiały	118 869 580,00	(1 741 177,68)	117 128 402,32
Produkty gotowe	1 017 850,63	(937,55)	1 016 913,08
Półprodukty i produkcja w toku	28 458 034,93	-	28 458 034,93
Towary	29 086 721,09	(543 643,49)	28 543 077,60
Prawa pochodzenia energii	227 450 035,70	(6 724 071,75)	220 725 963,95
Razem	**404 882 222,35**	**(9 009 830,47)**	**395 872 391,88**

Odpis aktualizujący zapasy na dzień 31 grudnia 2010 roku	**(2 160 723,71)**
Utworzenie odpisów aktualizujących	(7 802 181,99)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	803 802,42
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	149 272,81
Odpis aktualizujący zapasy na dzień 31 grudnia 2011 roku	**(9 009 830,47)**

Spółki Grupy tworzą odpisy aktualizujące wartość zapasów kierując utratą ich przydatności ekonomicznej ustalanej na podstawie zalegania i rotacji oraz możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Odpisy są rozwiązywane w momencie zużycia lub sprzedaży objętych odpisem zapasów.

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych wynegocjowanych z bankami, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się także jednostki uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading SFIO, wycenione w wartości godziwej.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2011
Środki pieniężne w banku i w kasie	200 873 228,35	152 164 830,19
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	572 433 402,57	429 921 501,67
Jednostki uczestnictwa w funduszach płynnościowych	910 248 284,85	1 193 958 370,87
Inne	-	1 229 473,96
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	**1 683 554 915,77**	**1 777 274 176,69**
Z tytułu różnic kursowych i odsetek	(12 244 219,22)	(14 099 878,41)
Kredyt w rachunku bieżącym	(10 482 545,46)	(7 633 181,76)
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych	**1 660 828 151,09**	**1 755 541 116,52**

23. Pozostałe aktywa

23.1. Pozostałe aktywa długoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności długoterminowe	3 637 933,08	499 670,59
Zaliczki na środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne	12 810 248,42	28 700 254,61
Pozostałe	1 823 728,54	3 199 072,35
RAZEM	**18 271 910,04**	**32 398 997,55**

23.2. Pozostałe aktywa krótkoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Prenumerata	335 604,41	363 803,10
Ubezpieczenia majątkowe, osobowe, transportowe	8 616 710,32	14 336 859,45
Składki członkowski, szkolenia	38 529,56	456,00
Usługi informatyczne	1 739 518,79	885 159,14
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	21 731 110,00	43 227 226,72
Zaliczki na dostawy	12 232 754,21	7 225 738,02
Należności z tytułu naliczonego VAT	102 246 796,85	109 276 923,50
Pozostałe należności z tytułu podatków	6 878 552,35	15 565 241,70
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	660 661,18	616 718,27
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	3 130 747,43	19 180 932,38
RAZEM	**157 610 985,10**	**210 679 058,28**

Na dzień 31 grudnia 2011 roku jako pozostałe koszty rozliczane w czasie wykazywane są przede wszystkim aktywowane nakłady dotyczące następujących projektów realizowanych przez Grupę (patrz nota 42):

- Projekt Wisła – 14,4 mln zł;
- Projekt PROGAZ – 11,4 mln zł;
- Projekt Ostrołęka C – 6,5 mln zł;
- Projekt ENERGA IMP – 2,1 mln zł.

24. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

24.1. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa zakwalifikowała akcje spółki stowarzyszonej Przedsiębiorstwo Produkcji Strunobetonowych Żerdzi Wirowanych WIRBET SA (patrz nota 41) oraz Towarowej Giełdy Energii S.A.

Akcje spółki Towarowej Giełdy Energii S.A. zostały sprzedane w dniu 24 lutego 2012 roku. W zamian za posiadane 72 500 akcji spółki ENERGA SA otrzyma 11,2 mln zł.

24.2. Działalność zaniechana

W bieżącym roku Grupa Kapitałowa ENERGA SA nie zaniechała żadnej działalności.
W roku następnym również nie przewiduje się zaniechania jakiejkolwiek działalności Grupy.

25. Pozostałe zobowiązania

25.1. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych, wynagrodzeń i innych	-	-
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	**126 724,93**	**3 469 329,31**
Zabezpieczenie należytego wykonania umowy, gwarancje	126 724,93	184 666,36
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw restrukturyzacyjnych	-	3 068 373,57
Pozostałe	-	216 289,38
Razem	**126 724,93**	**3 469 329,31**

25.2. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych, wynagrodzeń i innych	**229 535 396,13**	**257 150 370,85**
Podatek akcyzowy	26 866 996,78	25 476 255,50
Podatek VAT	119 334 911,18	153 213 234,72
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	49 589 338,12	47 438 968,62
Podatek dochodowy od osób fizycznych	26 665 544,68	22 339 982,18
Opłaty za korzystanie ze środowiska	5 371 534,00	6 971 314,41
Podatek od nieruchomości	751 829,44	812 321,71
Pozostałe	955 241,93	898 293,71
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	**316 994 410,12**	**253 508 968,90**
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	75 955 088,41	49 458 249,20
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu odpraw restrukturyzacyjnych	-	21 716 295,72
Wpłaty kontrahentów dot. przyszłych okresów i zaliczki otrzymane	124 330 314,01	142 206 105,72
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami ZFŚS	632 674,54	1 056 792,24
Zobowiązania z tytułu opłaty zastępczej	106 261 987,05	29 106 838,68
Pozostałe	9 814 346,11	9 964 687,34
Razem	**546 529 806,25**	**510 659 339,75**

26. Rozliczenia międzyokresowe

26.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	60 540 348,10	64 100 144,77
Dotacje otrzymane	47 173 461,51	87 792 959,98
Przychody z dzierżawy	5 426 185,66	1 673,36
Opłaty przyłączeniowe	346 512 030,17	333 210 585,58
Pozostałe rozliczenia przychodów	4 268 615,46	8 952 005,86
RAZEM, w tym:	**463 920 640,90**	**494 057 369,55**
Długoterminowe	442 910 451,58	465 938 618,59
Krótkoterminowe	21 010 189,32	28 118 750,96

26.2. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	12 003 823,70	14 445 286,40
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii rocznej i nagród dla pracowników	69 074 535,51	97 666 543,63
Nagrody dla Zarządu	1 575 220,52	1 902 470,74
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	3 151 095,01	8 737 048,32
RAZEM	**85 804 674,74**	**122 751 349,09**

27. Świadczenia na rzecz pracowników

27.1. Programy akcji pracowniczych

W wyniku procesu komercjalizacji ENERGA – OPERATOR SA, który rozpoczął się 12 lipca 1993 roku, a zakończył się 16 czerwca 2008 roku Skarb Państwa przyznał 15% akcji ENERGA – OPERATOR SA pracownikom.

W wyniku procesu komercjalizacji ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA, który rozpoczął się 31 sierpnia 1998 roku, a zakończył się 13 maja 2008 roku Skarb Państwa przyznał 15% akcji pracownikom ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA.

Wartość godziwa instrumentów kapitałowych wydanych pracownikom została rozpoznana w wyniku lat ubiegłych.

W roku 2009 w ENERGA SA rozpoczęto proces zamiany akcji ENERGA - OPERATOR SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (spółki konsolidowane) na akcje ENERGA SA (spółka konsolidująca) zgodnie z Ustawą z dnia 7 września 2007 roku o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego i Rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 lutego 2008 roku w sprawie sposobu określenia liczby akcji spółki konsolidującej polegających zamianie i trybu dokonania zamiany akcji lub prawa do akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej.

Proces ten zakończył się w dniu 13 sierpnia 2010 roku.

Do zamiany akcji uprawnionych było łącznie 15 098 osób, którym przysługiwało 726 841 669 akcji ENERGA SA o wartości nominalnej 1 zł każda. Umowy zamiany akcji realizowane były od dnia 21 września 2009 roku.

Na zamianę akcji spółek konsolidowanych na akcje spółki konsolidującej do końca 2011 roku zdecydowało się ostatecznie 13 643 osób, które łącznie objęły 668 408 326 akcji ENERGA SA.

Pomimo formalnego zakończenia procesu konwersji nadal będą pojawiały się przypadki dokonywania zamiany akcji ze spadkobiercami osób uprawnionych, którzy złożyli przed dniem 13 sierpnia 2010 roku wnioski do sądu o stwierdzenie nabycia spadku.

27.2. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Odprawy emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury lub renty kwoty odpraw emerytalnych lub rentowych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ

Zbiorowy. Pracownikom kończącym określoną liczbę lat pracy zawodowej wypłacane są nagrody jubileuszowe. W związku z tym jednostki wchodzące w skład Grupy, na podstawie wyceny dokonanej przez aktuariusza, tworzą rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych oraz nagród jubileuszowych.

Pracownicza Taryfa Energetyczna

Na mocy zmienionego w 2005 roku Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy obowiązek wypłaty świadczeń z tzw. „pracowniczej taryfy energetycznej" dla byłych pracowników przemysłu energetycznego i innych uprawnionych osób, przeszedł na poszczególne spółki, z których wywodzą się osoby uprawnione. W związku z powyższym jednostki Grupy tworzą odpowiednią rezerwę. Wysokość rezerwy szacowana jest przez aktuariusza. Koszt tworzenia rezerwy obciąża koszty operacyjne.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Jednostki Grupy dokonują odpisu na swoje Zakładowe Fundusze Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów. Na koszty tych świadczeń tworzone są rezerwy, do oszacowania których stosuje się techniki aktuarialne.

Kwoty tych rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu przedstawiono w poniższych tabelach:

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa energetyczna	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	**103 687 436,04**	**222 773 699,84**	**50 258 816,95**	**376 719 951,83**
Koszty bieżące zatrudnienia	6 442 033,71	2 510 023,44	1 459 758,90	**10 411 816,05**
Zyski i straty aktuarialne	(654 998,95)	29 630 806,72	19 151 922,00	**48 127 729,77**
Wypłacone świadczenia	(14 780 415,55)	(5 133 443,28)	(2 364 896,26)	**(22 278 755,09)**
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	2 654 439,53	-	**2 654 439,53**
Koszty odsetek	5 135 002,50	15 311 403,94	3 272 287,90	**23 718 694,34**
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	**99 829 057,75**	**267 746 930,19**	**71 777 888,49**	**439 363 876,43**
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2011 roku	**3 349 140,26**	**9 922 972,07**	**2 733 480,78**	**16 005 593,10**
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2011 roku	**96 479 917,50**	**257 823 958,12**	**69 044 407,71**	**423 348 283,33**

Główne założenia przyjęte przez aktuariusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Stopa dyskontowa	5,50%	5,55%
Wskaźnik rotacji pracowników	0,00-5,70%	0,00-8,90%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń	4,50%	4,50%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS	3,70%	5,80%
Przewidywana stopa wzrostu ekwiwalentu energetycznego	*wg ścieżek cenowych**	*wg ścieżek cenowych**

*ścieżki cenowe energii przyjęto na podstawie opracowań ekspertów branżowych

Na podstawie danych otrzymanych od aktuariusza Grupa szacuje, że wpływ zmiany założeń na wysokość rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz taryfę energetyczną byłby następujący:

- Przyjęcie stopy dyskonta wyższej o 1 punkt procentowy spowodowałoby zmniejszenie wysokości rezerw o około 12%, a przyjęcie stopy dyskonta o 1 punkt procentowy niższej spowodowałoby zwiększenie rezerw o około 13%,

- Przyjęcie planowanych wzrostów podstaw wyższych o 1 punkt procentowy spowodowałoby zwiększenie rezerw o około 13%, a przyjęcie planowanych wzrostów podstaw o 1 punkt procentowy niżej spowodowałoby zmniejszenie rezerw o około 12%.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku nierozpoznane koszty przeszłego zatrudnienia wynoszą 38,5 mln zł.

28. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Natomiast zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zysk netto z działalności kontynuowanej	625 808 028,81	661 455 991,62
Zysk na działalności zaniechanej	(378 008,92)	-
Zysk netto	**625 430 019,89**	**661 455 991,62**
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	-	-
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy	**625 430 019,89**	**661 455 991,62**
Liczba akcji zwykłych na koniec okresu obrotowego	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Zysk na jedną akcję	**0,13**	**0,13**

W prezentowanych okresach efekt rozwodnienia nie wystąpił.

29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zadeklarowane w okresie		
dywidenda zadeklarowana przez jednostki zależne	9 196 118,70	40 393 603,02
dywidenda zadeklarowana przez jednostkę dominującą	99 376 107,36	149 064 161,04
Razem	**108 572 226,06**	**189 457 764,06**

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Dywidenda wypłacona w okresie	114 620 053,58	189 440 845,08
Dywidenda na akcję wypłacona przez jednostki Grupy Kapitałowej (w złotych)	0,02	0,04

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły ograniczenia w wypłacie dywidendy.

Przy wyliczeniu dywidendy na akcję wypłaconej przez jednostki Grupy Kapitałowej przyjęto średnią ważoną liczbę akcji jednostki dominującej, analogicznie jak przy wyliczeniu zysku na jedną akcję, opisanego w nocie 28 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

30. Połączenia jednostek gospodarczych

W związku z restrukturyzacją Grupy Kapitałowej w 2011 roku miały miejsce połączenia spółek związane z konsolidacją działalności teleinformatycznej oraz wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

1 lutego 2011 roku, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.), ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA, przez przeniesienie całości majątku spółek ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA na spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o.

20 października 2011 roku Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o. o. (przejmująca) i ZEP-INFO Sp. z o. o. (przejmowana).

Ze względu na fakt, że powyższe połączenia dotyczyły podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, nie miały wpływu na ujmowane w poszczególnych latach aktywa, zobowiązania, przychody i koszty oraz przepływy pieniężne Grupy.

Problematykę przejęć i połączeń jednostek gospodarczych zasadniczo reguluje standard MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych". Jednakże standard ten wyłącza ze swojego zakresu transakcje pomiędzy jednostkami pozostającymi pod wspólną kontrolą. W wyniku połączeń, które miały miejsce w 2011 roku nie nastąpiła zmiana kontroli nad żadną spółką Grupy, w związku z czym transakcja spełnia w ocenie Spółki definicję transakcji pod wspólną kontrolą w związku z czym jest ona wyłączona z zakresu MSSF 3.

Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10-12. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie zgodnie z MSSF obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna reprezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Z przeprowadzonych przez Spółkę analiz wynika, iż w przypadku podmiotów o złożonej informacji finansowej, dla rozliczenia połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą jednym z możliwych rozwiązań jest zastosowanie metody łączenia udziałów.

U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tą samą jednostkę i w związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Zatem sprawozdanie przygotowywane jest tak jakby łączące się podmioty były zawsze ze sobą połączone.

31. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

31.1. Kapitał podstawowy

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	255 000,00	255 000,00
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	4 845 611 133,00	4 845 611 133,00
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	122 939 235,00	122 939 235,00
Łączna ilość akcji	**4 968 805 368,00**	**4 968 805 368,00**

31.1.1 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają łącznie wartość nominalną wynoszącą 4 968,8 mln zł i zostały w pełni opłacone.

31.1.2 Prawa akcjonariuszy

Program akcji pracowniczych

Na mocy ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z dnia 30 czerwca 1996 roku pracownicy i byli pracownicy spółek zależnych w Grupie Kapitałowej ENERGA SA są uprawnieni do otrzymania akcji przedsiębiorstw, których pracownikami byli w dniu wykreślenia z rejestru komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego. Szczegółowy opis znajduje się w nocie 27.1.

31.1.3 Akcjonariusze o znaczącym udziale

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Skarb Państwa		
udział w kapitale	84,19%	84,18%
udział w prawach głosu	84,19%	84,18%
Akcjonariusze mniejszościowi		
udział w kapitale	15,81%	15,82%
udział w prawach głosu	15,81%	15,82%

31.2. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został utworzony z odpisów z zysku wygenerowanego przez jednostkę dominującą i na dzień bilansowy wynosił 362,5 mln zł.

31.3. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy przez jednostkę dominującą:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Kwoty zawarte w pozycji zyski zatrzymane niepodlegające podziałowi przez jednostkę dominującą:		
- zyski zatrzymane spółek zależnych, przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	1 522 652 349,68	1 724 700 095,32
- różnice w wartości zysków zatrzymanych pomiędzy sprawozdaniem statutowym a sprawozdaniem MSSF jednostki dominującej	52 019 132,06	-
- wartość 8% statutowego zysku netto jednostki dominującej podziału na kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych	27 835 090,74	60 374 366,66
Zyski zatrzymane jednostki dominującej podlegające podziałowi	320 103 543,55	740 247 728,95
Łącznie zyski zatrzymane wykazywane w sprawozdaniu skonsolidowanym przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	**1 922 610 116,03**	**2 525 322 190,93**

Statutowe sprawozdania finansowe wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej ENERGA SA są przygotowywane zgodnie z polskimi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca oraz jednostki zależne mające status spółek akcyjnych są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowymi nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku wartość kapitału podstawowego jednostki dominującej wykazywana w statutowym sprawozdaniu finansowym wg ustawy o rachunkowości wynosiła 4 968,8 mln zł a wartość kapitału zapasowego wynosiła 362,5 mln zł.

31.4. Udziały niedające kontroli

Zmiany w udziałach niedających kontroli przedstawiono w skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym. Zmiany wynikają przede wszystkim z restrukturyzacji Grupy Kapitałowej opisanej w nocie 42.2.

32. Rezerwy

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe	Roszczenia od kontrahentów	Na spory sądowe	Sprawy pracownicze	Na rekultywację składowisk popiołów	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw	Rezerwa na restrukturyzację	Inne rezerwy	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	**376 719 961,83**	**201 060 619,63**	**13 344 538,02**	**70 311 313,28**	**6 279 834,96**	**13 148 882,00**	**7 291 104,65**	**133 306 012,96**	**43 992 745,74**	**46 937 046,55**	**912 392 049,62**
Koszty bieżącego zatrudnienia	10 411 816,05	21 224 187,66	-	-	-	-	-	-	-	-	31 636 003,71
Zyski i straty aktuarialne	48 127 729,77	(1 319 049,00)	-	-	-	-	-	-	-	-	46 808 680,77
Wypłacone świadczenia	(22 278 755,09)	(17 210 989,55)	-	-	-	-	-	-	-	-	(39 489 744,64)
Koszty przeszłego zatrudnienia	2 654 439,53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 654 439,53
Koszty odsetek	23 718 694,34	11 238 116,72	-	-	-	-	-	-	-	-	34 956 811,06
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	-	6 161,09	65 706 389,48	3 115 187,48	-	30 272 051,77	646 463 550,47	94 246 554,44	40 165 926,98	879 975 821,71
Rozwiązane	-	-	(2 036 382,09)	(33 674 505,43)	(6 204 634,60)	-	(1 049 548,54)	(717 460,50)	-	(10 131 607,89)	(53 814 139,05)
Wykorzystane	-	-	(11 308 155,93)	(25 578 564,05)	(75 200,35)	-	(5 499 094,99)	(510 404 706,76)	(74 096 641,47)	(39 706 922,85)	(666 669 286,40)
Dyskonto	-	-	-	-	-	(8 394 522,00)	-	-	-	-	(8 394 522,00)
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	**439 353 876,43**	**214 992 885,46**	**6 161,09**	**76 764 633,28**	**3 115 187,49**	**4 754 360,00**	**31 014 512,89**	**268 647 396,17**	**64 142 658,71**	**37 264 442,79**	**1 140 056 114,31**
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2011 roku	**16 005 593,10**	**17 935 548,75**	**6 161,09**	**76 764 633,28**	**3 115 187,49**	**-**	**31 014 512,89**	**268 647 396,17**	**60 581 839,71**	**37 248 575,79**	**511 319 448,27**
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2011 roku	**423 348 283,33**	**197 057 336,71**	**-**	**-**	**-**	**4 754 360,00**	**-**	**-**	**3 560 819,00**	**15 867,00**	**628 736 666,04**

33. Zobowiązania inwestycyjne

Zakup udziałów w OPEC Sp. z o.o.

W dniu 25 lutego 2009 roku ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. zostały inwestorem strategicznym w Ostrołęckim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. Umowa zakupu udziałów zakłada realizację programu inwestycyjnego w zakresie rozwoju ciepłownictwa na terenie miasta Ostrołęka. ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. zobowiązały się, że w ciągu 10 lat zainwestują nie mniej niż 320 mln zł w rozwój sieci dystrybucyjnej i produkcję energii cieplnej. Do końca 2011 roku zrealizowano inwestycje o wartości 10,4 mln zł.

Przebudowa sieci ciepłowniczej ENERGA OPEC Sp. z o.o.

W dniu 12 września 2011 roku spółka zależna ENERGA OPEC Sp. z o.o. zawarła z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie umowę o dofinansowanie na realizację projektu „Przebudowa sieci ciepłowniczej w ENERGA OPEC Sp. z o.o. w Ostrołęce, którego celem jest ograniczenie strat przesyłu. Realizacja projektu planowana jest na lata 2011 – 2013, przy założonym całkowitym koszcie 33,8 mln zł. Dofinansowanie dla spółki wynosić będzie 85% wydatków kwalifikowalnych, których maksymalna kwota wynosi 18,7 mln zł. Do końca roku 2011 spółka poniosła w ramach projektu nakłady w wysokości 1,1 mln zł.

Zobowiązania Operatora Systemu Dystrybucyjnego

ENERGA – OPERATOR SA (Operator Systemu Dystrybucyjnego) prowadzi swoją działalność w oparciu o Ustawę Prawo energetyczne oraz posiadaną koncesję. Z obu dokumentów wynikają obowiązki określające m.in. konieczność dostarczania energii elektrycznej w sposób ciągły i bezpieczny oraz przyłączanie nowych podmiotów do sieci. Ustawa Prawo energetyczne nakłada także na przedsiębiorstwo konieczność sporządzania planów rozwoju określających zakres rzeczowy i finansowy nakładów inwestycyjnych, które to plany podlegają następnie uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki. Uzgodniony plan rozwoju stanowi zobowiązanie inwestycyjne ENERGA – OPERATOR SA. Planowane nakłady na lata 2012 – 2015 (w cenach bieżących z uwzględnieniem planowanej inflacji) wynoszą odpowiednio: 2012 – 1 428 mln zł, 2013 – 1 439 mln. zł, 2014 – 1 356 mln zł, 2015 – 1 365 mln zł. W roku 2011 roku zrealizowano nakłady inwestycyjne w kwocie 1 253 mln zł.

Charakter zobowiązania inwestycyjnego ma także program modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej finansowany przez Międzynarodowe Instytucje Finansowe (patrz nota 42.1).

Umowa o świadczenie usługi „praca interwencyjna"

Spółka zależna ENERGA Hydro Sp. z o.o. (dawniej ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.) świadczy na rzecz PSE – Operator S.A. usługę „praca interwencyjna". Usługa polega na dysponowaniu oraz wykorzystywaniu jednostek wytwórczych ENERGA Hydro Sp. z o.o. przez PSE – Operator SA do interwencyjnego równoważenia bilansu mocy czynnej i biernej oraz sterowania rozpływami mocy w sieci elektroenergetycznej Krajowego

Systemu Elektroenergetycznego (KSE), w celu zapewnienia bieżącego bezpieczeństwa pracy KSE.

Umowa o świadczenie usługi przewiduje przystosowanie jednostek wytwórczych w celu zapewnienia właściwych parametrów świadczonej usługi, w ramach modernizacji realizowanej zgodnie z przewidzianym harmonogramem.

W dniu 31 marca 2009 roku podpisano aneks nr 4, zmieniający zapisy dotyczące prac związanych z modernizacją jednostek wytwórczych. Przyczyną powyższych zmian było opóźnienie realizacji inwestycji w zakresie modernizacji, z przyczyn niezależnych od ENERGA Hydro Sp. z o.o., w tym braku uzyskania wymaganych środków, ponad przychody z Umowy, na sfinansowanie planowanych inwestycji.

W dniu 28 sierpnia 2009 podpisano nową umowę z PSE Operator SA, na mocy której zakończono i rozliczono umowę obowiązującą poprzednio. Przygotowując się do zawarcia nowej umowy, wykonano aktualizację planowanej modernizacji, której zakres techniczny dostosowano do ograniczonych nakładów finansowych. Ostatecznie ustalono w umowie, że łączne nakłady na modernizację elektrowni Żydowo wynosić będą 134,3 mln zł, z czego do 31 grudnia 2011 roku poniesiono nakłady w wysokości 86,9 mln zł, zaś pozostałe planowane nakłady wyniosą 47,4 mln zł.

Program emisji obligacji na finansowanie modernizacji związany z uzyskanym finansowaniem zewnętrznym, o którym mowa w nocie 42.1, ma również charakter zobowiązania inwestycyjnego.

Program inwestycyjny ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

Charakter zobowiązania inwestycyjnego ma także program emisji obligacji na finansowanie inwestycji realizowanych przez spółkę zależną ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. obejmujących budowę nowego bloku energetycznego oraz modernizację kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy. Łączne planowane nakłady inwestycyjne wynoszą 224,5 mln zł, z czego do 31 grudnia 2011 roku poniesiono nakłady w wysokości 39,4 mln zł. Program emisji obligacji jest związany z uzyskanym finansowaniem zewnętrznym, o którym mowa w nocie 42.1.

34. Rozliczenia podatkowe

34.1. Ogólna charakterystyka

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie

obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi – podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenia społeczne oraz w przypadku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa – wpłaty z zysku.

Podstawowe stawki podatkowe w 2011 roku kształtowały się następująco: stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, podstawowa stawka podatku VAT - 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi objęte były zwolnieniem podatkowym.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku sytuacja taka jest mało prawdopodobna.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego oraz ogólnie pro-fiskalne podejście władz skarbowych. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, zwłaszcza w zakresie podatku od nieruchomości.

34.2. Zwrot podatku akcyzowego

W związku z niezgodnością krajowych przepisów o podatku akcyzowym z postanowieniami Dyrektywy Energetycznej spółki zależne ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA, ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. i ENERGA Elektrociepłownia Kalisz złożyły w 2009 roku do właściwych urzędów celnych wniosek o stwierdzenie i zwrot nadpłaty w podatku akcyzowym za lata 2006 – 2008 w kwocie 175,4 mln zł. Spółki zależne, zgodnie z Ustawą o podatku akcyzowym, w latach 2006 – 2008 zadeklarowały i zapłaciły podatek akcyzowy od sprzedaży energii do nieostatecznych odbiorców, tymczasem zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej, energia elektryczna podlega opodatkowaniu nie wcześniej niż w momencie dostawy do odbiorcy końcowego.

Na dzień bilansowy w zakresie wniosków złożonych przez spółki zależne toczą się postępowania przed właściwymi organami administracji skarbowej i przed sądami administracyjnymi.

34.3. Zwrot podatku dochodowego od osób fizycznych

Dnia 31 stycznia 2011 roku spółka dominująca złożyła do Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku wniosek o stwierdzenie nadpłaty w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2009 rok w wysokości 25,1 mln zł. Jednocześnie Spółka złożyła korektę zeznania PIT-8AR. Na nadpłatę składa się kwota 23,3 mln zł z tytułu wpłaconego przez Spółkę zryczałtowanego podatku oraz kwota 1,7 mln zł z tytułu odsetek za zwłokę od zaległości podatkowej. W dniu 31 marca 2011 roku kwota główna stwierdzonej nadpłaty wraz z naliczonymi odsetkami została zwrócona ENERGA SA.

34.4. Zwrot podatku dochodowego od osób prawnych

W dniu 31 stycznia 2011 roku spółka zależna ENERGA – OPERATOR SA złożyła korektę deklaracji CIT-8 za rok 2009 wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty. Główną podstawą do skorygowania zeznania podatkowego było otrzymanie korzystnych dla spółki interpretacji indywidualnych Ministra Finansów w sprawie opodatkowania transakcji podziału przez wydzielenie. W deklaracji korygującej wskazano kwotę podatku dochodowego w wysokości 24,8 mln zł, zaś w pozostałej części spółka wniosła o stwierdzenie nadpłaty w wysokości 92 mln zł. W wyniku złożonego przez spółkę wniosku zostało wszczęte postępowanie w sprawie stwierdzenia nadpłaty. W protokole kontroli podatkowej, wręczonym Pełnomocnikom spółki w dniu 20 maja 2011 roku, kontrolujący ujawnili nieistotne nieprawidłowości w zakresie korygowanych pozycji, zwiększając kwotę nadpłaty podatku CIT za 2009 rok o 6,5 tys. zł. Natomiast odnośnie zasadności dokonania przez spółkę korekty w zakresie wyłączenia z podstawy opodatkowania dochodu z tytułu wydzielenia majątku w związku z zarejestrowaniem planu podziału, organ kontrolujący stwierdził na podstawie zebranych w toku kontroli dokumentów, iż brak jest rozbieżności między stanem faktycznym a stanem opisanym we wnioskach o udzielenie pisemnej interpretacji przepisów prawa podatkowego. Tym samym kwota nadpłaty podatku CIT od wydzielenia w wysokości 92 mln zł nie została zakwestionowana. Spółka nie skorzystała z przysługującego prawa do skorygowania deklaracji podatkowej, w związku z powyższym Naczelnik Pomorskiego Urzędu Skarbowego (PUS) w Gdańsku wszczął z urzędu postępowanie podatkowe.

W dniu 21 czerwca 2011 roku została wydana decyzja określająca wysokość zobowiązania w podatku dochodowym od osób prawnych za rok podatkowy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2009 w kwocie 24,8 mln zł, co jest zgodne z ustaleniami dokonanymi w trakcie kontroli podatkowej. Wynikająca z niniejszej decyzji nadpłata podatku CIT w wysokości 92 mln zł została zwrócona w dniu 22 czerwca 2011 roku.

35. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązanymi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

35.1. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Jednostką nadrzędną Grupy jest Skarb Państwa, w związku z tym, zgodnie z MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych, inne spółki Skarbu Państwa są traktowane przez Grupę jako jednostki powiązane. Spółki Grupy ENERGA SA identyfikują transakcje z około 30 spółkami powiązanymi ze Skarbem Państwa, z którymi obroty spółek Grupy są największe. Łączna wartość transakcji z tymi jednostkami została przedstawiona w tabeli poniżej. Transakcje zostały przeprowadzone na warunkach rynkowych. Dotyczą one przede wszystkim zakupów i sprzedaży usług dystrybucyjnych, sprzedaży energii elektrycznej oraz zakupu węgla.

Stan na	Należności	Zobowiązania
31 grudnia 2011	117 021 111,49	63 850 236,47
31 grudnia 2010	153 015 429,15	144 332 054,80

Okres	Przychody	Koszty
rok zakończony 31 grudnia 2011	911 503 531,42	1 459 970 970,39
rok zakończony 31 grudnia 2010	1 209 357 523,36	1 738 052 726,57

35.2. Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi

	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Soen Sp. z o.o.	1 240 856,27	5 484 050,03	36 047,32	803 517,65
Przedsiębiorstwo Produkcji Strunebetonowych Żerdzi Wirowanych "Wirbet" SA	2 080 330,60	1 871 974,85	141 829,73	424 045,55
Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa Spółka Akcyjna	-	2 333 000,00	-	20 659,85
Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	20 892 820,34	14,21	4 158 647,42	25 144,89
Bio-power Sp. z o.o.	-	-	-	-
Razem	**24 214 007,21**	**9 689 039,09**	**4 336 524,47**	**1 273 367,94**

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły przeterminowane należności ani zaległe zobowiązania w transakcjach z jednostkami stowarzyszonymi.

35.3. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły pożyczki udzielone członkom Zarządu ENERGA SA.

35.4. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły transakcje z udziałem członków Zarządu ENERGA SA.

35.5. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zarząd jednostki dominującej	493 314,00	616 642,50
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	290 184,72	290 184,72
Zarządy jednostek zależnych	15 550 528,23	15 699 938,75
Rada Nadzorcza jednostek zależnych	2 321 037,46	2 351 231,50
Razem	**18 655 064,41**	**18 957 997,47**

35.6. Wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	31 540 358,05	40 588 523,74
Nagrody jubileuszowe	581 241,64	827 863,73
Świadczenia po okresie zatrudnienia	92 166,80	43 515,25
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	502 554,49	887 181,41
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	**32 716 320,98**	**42 347 084,13**

36. Instrumenty finansowe

36.1. Wartość bilansowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Tytuł	31 grudnia 2010	31 grudnia 2011
Klasy instrumentów finansowych		
Lokaty i depozyty	130 612,56	143 390,14
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	-
Udziały i akcje (niekonsolidowane)	33 105 322,68	10 138 049,90
Udziały i akcje w spółkach stowarzyszonych	41 580 170,75	43 533 119,24
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności	1 454 894 542,60	1 519 992 847,68
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, w tym:	1 683 554 915,77	1 777 274 176,69
Jednostki uczestnictwa w funduszu ENERGA Trading SFIO	910 248 284,85	1 193 958 370,87
Należności z tytułu leasingu	162 305,82	123 621,09
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych	759 097,13	1 758 911,08
Instrumenty pochodne (aktywa)	2 076 116,20	1 696 200,60
Razem aktywa	**3 216 263 083,51**	**3 354 660 316,42**
Kredyty i pożyczki preferencyjne	728 018 257,06	1 003 929 250,73
Kredyty i pożyczki	336 234 209,24	937 638 782,76
Kredyty w rachunku bieżącym	10 482 545,48	7 633 181,76
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	1 670 672,08	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	750 914 424,06	720 610 158,00
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	10 290 420,61	4 955 175,73
Pozostałe zobowiązania finansowe	6 752 799,11	6 676 374,45
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych	204 444 439,27	166 281 846,24
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	-	240 702,20
Inne instrumenty finansowe	-	-
Razem zobowiązania	**2 048 807 766,91**	**2 847 965 471,87**
Razem	**5 265 070 850,42**	**6 202 625 788,29**
Kategorie instrumentów finansowych		
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	1 718 866 967,21	1 789 251 817,33
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności	1 455 653 639,73	1 521 751 758,76
Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	41 742 476,57	43 656 740,33
Razem aktywa	**3 216 263 083,51**	**3 354 660 316,42**
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	-	240 702,20
Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	2 038 517 346,30	2 842 769 593,94
Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	10 290 420,61	4 955 175,73
Razem zobowiązania	**2 048 807 766,91**	**2 847 965 471,87**

36.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Tytuł	Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Dywidendy i udziały w zyskach	828 587,44	-	-	-	828 587,44
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek	64 335 930,48	96 036,38	95 956 395,75	(102 473 137,25)	57 915 225,36
Różnice kursowe	-	-	1 563 929,37	(452 241,25)	1 111 688,12
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w górę"	1 740 460,66	-	(31 305 024,18)	-	(29 564 563,52)
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w dół"	(4 309 386,69)	-	67 387 519,71	-	63 078 133,02
Zysk/ (strata) ze zbycia inwestycji	31 255 210,84	143 598,00	-	-	31 398 808,84
Ogółem (zysk/ (strata) netto)	**93 850 802,73**	**239 634,38**	**133 602 820,65**	**(102 925 378,50)**	**124 767 879,26**

36.3. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość księgowa następujących aktywów oraz zobowiązań finansowych stanowi racjonalne przybliżenie ich wartości godziwych:

- pożyczki udzielone i należności własne oraz inne zobowiązania finansowe,
- aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.

Wartości godziwe instrumentów finansowych Grupy nie notowanych na aktywnych rynkach są ustalane przy zastosowaniu modeli wyceny wykorzystujących jako dane wejściowe wyłącznie obserwowalne zmienne rynkowe z aktywnych rynków, które są uzyskiwane z renomowanych serwisów dostarczających informacje finansowe. Dla udziałów nie notowanych na giełdzie nie istnieje aktywny rynek, ani też nie ma możliwości zastosowania w ich przypadku technik wyceny dających wiarygodne wartości, w związku z tym Spółka nie jest w stanie ustalić zakresu, w którym mogłaby mieścić się ich wartość godziwa. Aktywa te wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartość godziwa transakcji pochodnych wykorzystywanych przez Grupę, zawieranych na polskim rynku terminowym energii elektrycznej bez transakcji zawieranych za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii, ustalana jest metodą MTM (Mark-to-Market), bieżącego wyniku na optymalizacji energii elektrycznej w danym momencie.

W przypadku wyceny produktu, którego dostawa trwa w momencie wyceny, MTM obliczany jest na podstawie ostatniej ceny rozliczeniowej opublikowanej przez giełdę dla danego produktu. W przypadku wyceny produktu, którego dostawa jeszcze się nie rozpoczęła, wycena MTM obliczana jest na podstawie ceny rozliczeniowej publikowanej przez giełdę na dzień wyceny.

36.4. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

36.4.1 Pożyczki i należności

Kluczową pozycję kategorii instrumentów finansowych ujmowanych jako pożyczki i należności stanowią należności handlowe.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe - jednostki nie konsolidowane	Nie przeterminowane	Przeterminowane					Ogółem
		< 30 dni	30 – 90 dni	90 - 180 dni	180 - 360 dni	>360 dni	
Przed uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości	1 288 950 546,25	166 358 730,88	73 644 355,98	20 946 250,58	17 096 357,13	98 561 273,59	1 663 557 514,41
Odpisy ustalone w sposób indywidualny	(16 023 742,57)	(1 080 339,10)	(4 273 225,59)	(4 531 929,31)	(5 607 205,17)	(1 513 420,23)	(33 029 861,97)
Odpis ogólny	-	-	(194 073,25)	(244 519,28)	(11 289 447,79)	(97 047 853,36)	(108 775 893,68)
Razem odpisy aktualizujące	(16 023 742,57)	(1 080 339,10)	(4 467 298,84)	(4 776 448,59)	(16 896 652,96)	(98 561 273,59)	(141 805 755,65)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	1 270 926 803,68	165 278 391,78	69 177 057,14	16 169 801,99	199 704,17	-	1 521 751 758,76

Na dzień bilansowy nie wystąpiły pożyczki udzielone przez spółki Grupy ENERGA.

36.4.2 Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

	Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	Odpisy aktualizujące pożyczki udzielone	Odpisy aktualizujące udziały i akcje
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2010	**116 542 045,73**	-	**216 537,85**
Utworzenie odpisów aktualizujących	67 393 031,51	-	2 563 676,46
Wykorzystanie	(10 824 297,41)	-	-
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	(31 305 024,18)	-	-
Zmiana składu konsolidowanych jednostek	-	-	-
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2011	141 805 755,65	-	2 780 214,31

36.4.3 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

36.4.3.1 Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku:

	Kredyty i Pożyczki
Waluta	PLN
Stopa Referencyjna	Zmienna
Wartość kredytu/ pożyczki na 31 grudnia 2011	
w walucie	1 949 201 215,25
w złotych	1 949 201 215,25
Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:	
do 1 roku (krótkoterminowe)	44 964 972,70
od 1 roku do 2 lat	185 478 381,11
od 2 lat do 3 lat	215 123 603,18
od 3 lat do 5 lat	436 280 739,02
powyżej 5 lat	1 067 353 519,24

36.4.3.2 Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie posiadała wyemitowanych obligacji.

36.4.3.3 Limity kredytowe

Na dzień 31 grudnia 2011 roku limity kredytowe posiadane przez Grupę wynosiły 3 064 mln zł.

36.5. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na dzień bilansowych aktywa o następującej wartości stanowiły zabezpieczenia spłaty zobowiązań lub zobowiązań warunkowych:

Grupa aktywów na których dokonano zabezpieczenia	Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty zobowiązań	Rodzaj zabezpieczonego zobowiązania	Wartość bilansowa zabezpieczonego zobowiązania	Limit zabezpieczonego zobowiązania
Nieruchomości	92 753 136,13	kredyty i pożyczki	33 463 861,00	65 236 861,00
Należności	3 841 771,23	kredyty i pożyczki	4 642 586,80	23 561 176,03
Środki pieniężne	195 328 061,67	zabezpieczenie kontraktów	141 119,37	478 737 847,87
Zapasy	32 037 633,92	zabezpieczenie kontraktów	-	7 088 000,00
Razem	**323 960 602,95**		**38 247 567,17**	**574 623 884,90**

Przedstawione zabezpieczenia dotyczą przede wszystkim pożyczki udzielonej spółkom Grupy Kapitałowej ENERGA SA przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska oraz kredytów i gwarancji udzielonych przez banki Pekao SA, Deutsche Bank Polska SA, ING Bank Śląski SA, Nordea Bank Polska S.A. i Bank PKO BP S.A.

Poza przedstawionymi zabezpieczeniami spółki Grupy wystawiły także weksle in blanco, jako zabezpieczenie umów kredytowych, leasingowych oraz na zabezpieczenie wierzytelności.

36.6. Sytuacje / zagadnienia dotyczące instrumentów finansowych niewystępujące w Grupie

W Grupie w trakcie okresu sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2011 roku, nie wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze i sytuacje wymagające ujawnienia:

- do dnia bilansowego, Grupa nie skorzystała z możliwości wyznaczenia instrumentu finansowego na moment początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (MSSF 7, par. 9, 10, 11),
- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałoby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, par. 12),
- na rzecz Grupy nie ustanowiono zabezpieczeń na żadnej z kategorii aktywów, które powodowałyby poprawę warunków kredytowania (MSSF 7, par. 15), ani też Grupa nie przejmowała żadnych aktywów w ramach windykacji ustanowionych na jej rzecz przedmiotów zabezpieczenia (MSSF 7, par.38),
- Grupa nie wyemitowała żadnych instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy (MSSF 7, par. 17),
- Grupa Kapitałowa nie złamała żadnych postanowień umów kredytowych (MSSF 7, par. 18),
- Grupa nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń,
- nie nabyto żadnych aktywów finansowych po cenie istotnie odbiegającej od ich wartości godziwej (MSSF 7, par. 28).

37. Aktywa i zobowiązania warunkowe

37.1. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe na dzień bilansowy przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania z tytułu	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2011
gwarancji	702 964 817,46	498 799 625,58
weksli	30 732 524,81	94 630 540,04
spraw przeciwko jednostkom powiązanym	18 093 958,54	62 038 518,31
inne	16 511 950,74	19 708 756,14
Razem	**768 303 251,55**	**675 177 440,07**

37.2. Aktywa warunkowe

Grupa rozpoznała aktywo warunkowe w wysokości 32,2 mln zł, które dotyczy odsetek ustawowych naliczonych przez spółkę zależną ENERGA – OPERATOR SA od zasądzonej przez Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny kwoty 123,0 mln zł w sprawie z powództwa PSE Operator SA przeciwko ENERGA – OPERATOR SA (patrz nota 42.18).

Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie rozpoznała innych istotnych aktywów warunkowych.

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe oraz jednostki uczestnictwa

w funduszach płynnościowych. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem powstającym w toku działalności Grupy.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko rynkowe, ryzyko związane z płynnością oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaj ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko zmian cen energii elektrycznej na rynku hurtowym.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa ENERGA SA wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy są objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych ATMF opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych z daty bilansowej.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka został odniesiony do wartości przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do wartości godziwej na datę bilansową instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej lub w przypadku braku dostępnych kwotowań rynkowych na podstawie zmienności historycznych za okres jednego roku przed datą bilansową.

Potencjalne możliwe zmiany kursów transakcji kupna/sprzedaży energii elektrycznej na polskim rynku terminowym zostały obliczone na podstawie zmienności kursów zamknięcia z 30 ostatnich notowań dla poszczególnych rodzajów kontraktów terminowych.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Spółka jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy brutto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

38.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR oraz EURIBOR. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko stopy procentowej:

Aktywa i Zobowiązania Finansowe	31 grudnia 2011		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2011 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR wynik finansowy brutto		EURIBOR wynik finansowy brutto	
	PLN	PLN	*WIBOR + 84 pb*	*WIBOR -84 pb*	*EURIBOR + 72 pb*	*EURIBOR -72 pb*
Lokaty i depozyty	143 390,14	143 390,14	1 204,48	(1 204,48)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 777 274 176,69	1 388 383 490,45	11 607 579,26	(11 607 579,26)	47 007,48	(47 007,48)
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 003 929 250,73	1 003 929 250,73	(8 433 005,71)	8 433 005,71	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	937 638 782,76	937 638 782,76	(7 876 165,78)	7 876 165,78	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	7 633 181,76	7 633 181,76	(64 118,73)	64 118,73	-	-
Zmiana zysku brutto			**(4 765 710,96)**	**4 765 710,96**	**47 007,48**	**(47 007,48)**

Zmiany stóp procentowych nie mają bezpośredniego wpływu na wartość kapitału własnego Grupy.

38.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych:

Aktywa i Zobowiązania Finansowe	31 grudnia 2011		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2011 roku EUR/PLN wynik finansowy brutto	
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko		
	PLN	*PLN*	*kurs EUR/PLN + 14,05%*	*kurs EUR/PLN - 14,05%*
Należności z tytułu dostaw i usług	1 519 992 847,68	2 039 049,91	286 486,51	(286 486,51)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 777 274 176,69	6 528 817,03	917 298,79	(917 298,79)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	720 610 158,00	1 059 445,14	(148 852,04)	148 852,04
Zmiana zysku brutto			**1 054 933,26**	**(1 054 933,26)**

38.3. Ryzyko zmian cen energii elektrycznej na rynku hurtowym

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian cen na polskim rynku terminowym energii elektrycznej. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany cen energii elektrycznej na polskim rynku terminowym, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmian cen energii elektrycznej:

Aktywa i Zobowiązania Finansowe	31 grudnia 2011		Analiza wrażliwości na ryzyko cen energii elektrycznej na rynku hurtowym na 31 grudnia 2011 roku wynik finansowy brutto	
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na		
	PLN	*PLN*	*cena + 24,16%*	*cena - 24,16%*
Instrumenty pochodne (aktywa)	1 696 200,60	1 006 569,60	243 225,25	(243 225,25)
Instrumenty pochodne (pasywa)	240 702,20	233 833,20	(56 502,94)	56 502,94
Zmiana zysku brutto			**186 722,31**	**(186 722,31)**

38.4. Ryzyko cen towarów

Głównymi obszarami aktywności Grupy Kapitałowej ENERGA SA, której dotyczy ryzyko cenowe są: zaopatrzenie elektrowni i elektrociepłowni w węgiel, oraz ryzyko cen giełdowych w obrocie energią, prawami majątkowymi do energii skojarzonej i prawami do emisji dwutlenku węgla.

Najistotniejsze ryzyko dotyczy zmiany cen zakupu energii elektrycznej na rynku hurtowym dotyczących zawieranych kontraktów w horyzoncie długo, średnio i krótkoterminowym na rynku polskim oraz instrumentów finansowych na rynkach zagranicznych takich jak kontrakty typu futures / forward na energię elektryczną, emisje CO2 i wybrane surowce.

W celu ograniczenia ryzyka związanego ze zmiennością cen zakupu na rynku hurtowym Grupa podejmuje działania zabezpieczające przed gwałtownymi zmianami cen poprzez optymalizację procesu kontraktacji polegającą na zawieraniu kontraktów w określonych proporcjach oraz w postaci różnych produktów. Dodatkowo, proces zakupu rozłożony jest w czasie tak, by średnia cena portfela Grupy lepiej pokrywała się ze średnią ceną zakupu rocznego wolumenu wyznaczoną jako cel na podstawie cen rynkowych.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z handlem instrumentami finansowymi wyznaczane są limity handlowe oraz codziennie monitorowana jest wartość zagrożona. Ponadto w Grupie istnieją zasady wyznaczania poziomów Stop Loss oraz Take Profit, które są na bieżąco monitorowane.

38.5. Ryzyko kredytowe

W Grupie zdefiniowano występowanie ryzyka kredytowego jako prawdopodobieństwo nie wypełnienia przez kontrahenta jego zobowiązań finansowych. Minimalizowanie ryzyka kredytowego jest osiągane poprzez działania zmierzające do wartościowej oceny ryzyka, monitoring kondycji finansowej kontrahentów oraz zabezpieczanie kredytu kupieckiego za pomocą dostępnych narzędzi takich jak gwarancje bankowe, poręczenia itp.

Ograniczanie ryzyka kredytowego następuje w odniesieniu do kontrahentów o największych obrotach, czyli portfela kontrahentów hurtowych oraz portfela klientów strategicznych.

Szczególne znaczenie mają w tym zakresie: badanie zdolności kredytowej, limity kredytowe oraz określone zapisy w umowach z kontrahentami.

W Grupie zostały stworzone odpowiednie procedury minimalizujące ryzyko niewypłacalności kontrahentów. Na hurtowym rynku energii procedury określają limity możliwej sprzedaży energii elektrycznej bez wymagania zabezpieczeń. Na transakcje przekraczające ww. limit wymagane są zabezpieczenia np. gwarancja bankowa.

W ramach sprzedaży do klientów strategicznych procedury nakładają obowiązek monitoringu klientów oraz przydzielania im rekomendacyjnych limitów sprzedażowych. Monitoring ryzyka kredytowego odbywa się regularnie, a limity są na bieżąco aktualizowane, w zależności od kondycji finansowej kontrahenta oraz jego otoczenia makroekonomicznego.

Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Z ryzykiem kredytowym mamy również do czynienia w przypadku środków zaangażowanych w jednostki uczestnictwa funduszu ENERGA Trading SFIO. Zgodnie z przyjętą polityką inwestycyjną fundusz inwestuje środki w aktywa jakimi są bony i obligacje skarbowe oraz komercyjne instrumenty dłużne. Ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w bony i obligacje skarbowe jest odniesione do ryzyka wypłacalności Skarbu Państwa. Większe obawy może rodzić ryzyko kredytowe związane z inwestycjami w komercyjne instrumenty dłużne, które jest mitygowane poprzez odpowiednio określoną politykę inwestycyjną funduszu. Fundusz może bowiem lokować środki wyłącznie w takie aktywa, które charakteryzuje rating inwestycyjny nadany przez agencje ratingowe lub wewnętrznie nadany przez towarzystwo zarządzające funduszem.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

38.6. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Na dzień bilansowy głównym zewnętrznym źródłem finansowania Grupy były kredyty długoterminowe zaciągnięte w Europejskim Banku Inwestycyjnym, Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Nordyckim Banku Inwestycyjnym (patrz nota 42.1). Kredyty nie są zabezpieczone na aktywach i opierają się przede wszystkim na kowenantach operacyjnych i finansowych. Kowenanty finansowe wyliczane są na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA sporządzanego wg MSSF. Grupa prowadzi bieżący monitoring kowenantów.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyskontowanych płatności.

31 grudnia 2011 roku	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	2 158 993,87	42 805 978,83	836 882 723,31	1 067 353 519,24	**1 949 201 215,25**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	889 985 206,75	3 490 236,13	5 288 813,74	-	**898 764 256,62**
Zobowiązania finansowe razem	**892 144 200,62**	**46 296 214,96**	**842 171 537,05**	**1 067 353 519,24**	**2 847 965 471,87**

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku 2011 nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2011
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 076 405 683,86	1 949 201 215,25
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	972 402 083,05	898 764 256,61
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(1 683 554 915,77)	(1 777 274 176,69)
Zadłużenie netto	**365 252 851,14**	**1 070 691 295,17**
Kapitał własny	**7 946 956 194,25**	**7 916 715 923,77**
Kapitał i zadłużenie netto	8 312 209 045,39	8 987 407 218,94
Wskaźnik dźwigni	0,04	0,12

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011
Zarząd Jednostki Dominującej	2	2
Zarządy Jednostek z Grupy	46	66
Administracja	1 855	1 085
Pion produkcji	7 320	6 671
Pozostali	3 127	3 816
Razem	**12 350**	**11 640**

41. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Restrukturyzacja Grupy Kapitałowej

Po dniu bilansowym kontynuowany był proces restrukturyzacji Grupy Kapitałowej.

W dniu 23 stycznia 2012 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek zaopatrzeniowych: Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o., gdzie Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o. był spółką przejmującą a pozostałe jednostki spółkami przejmowanymi.

W dniu 24 stycznia 2012 roku zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego spółki zależnej ENERGA Innowacje Sp. z o.o. na kwotę 2,5 mln zł. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez spółkę ENERGA – OPERATOR SA, która uzyskała tym samym 50% udziału w kapitale zakładowym ENERGA Innowacje Sp. z o.o.

W związku z konsolidacją procesów IT w nowo utworzonej spółce ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. miały miejsce następujące zdarzenia:

- w dniu 8 grudnia 2011 roku zawarta została umowa aportowa pomiędzy ENERGA SA i ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o., zgodnie z którą kapitał podstawowy ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. został podniesiony o kwotę 19,1 mln zł. Wkład niepieniężny w postaci majątku ENERGA SA obejmujący sprzęt komputerowy, egzemplarze oprogramowania komputerowego oraz komputerową dokumentację informatyczną i nośniki informatyczne został przekazany do spółki w dniu 9 lutego 2012 roku i zarejestrowany w KRS w dniu 27 lutego 2012 roku.
- z dniem 1 stycznia 2012 roku nastąpiło przeniesienie ze spółki zależnej ENERGA – OPERATOR SA wybranych procesów IT wraz z pracownikami obsługującymi te procesy do spółki ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. W ENERGA - OPERATOR SA pozostały procesy wsparcia systemów technologicznych, zaś spółka ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o. przejęła procesy wsparcia użytkownika lokalnego oraz całość procesów wsparcia dla systemów centralnych wykorzystywanych przez spółki Grupy Kapitałowej.

Zbycie akcji w jednostce stowarzyszonej WIRBET SA

W dniu 19 września 2011 pomiędzy ENERGA SA, TAURON Dystrybucja SA, PGE Obrót SA, ENEA SA zawarto porozumienie dotyczące współpracy w procesie zbycia akcji Przedsiębiorstwa Produkcji Strunobetonowych Żerdzi Wirowanych WIRBET SA. Celem porozumienia było określenie wspólnego zbycia wszystkich posiadanych akcji WIRBET SA. Zgodnie z zawartym porozumieniem pełnomocnictwo do reprezentacji stron otrzymała ENEA SA.

W dniu 16 lutego 2012 roku zawarta została umowa sprzedaży akcji WIRBET SA na rzecz THC Fund Management Ltd. Cena sprzedaży ustalona została na poziomie 48,02 zł za jedną akcję. W zamian za posiadane 168 000 akcji spółki ENERGA SA otrzyma 8,1 mln zł.

42. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy

42.1. Pozyskanie finansowania zewnętrznego

Kredyty na finansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA

W latach 2009 – 2010 ENERGA SA wraz ze spółką zależną ENERGA-OPERATOR SA zawarły następujące umowy kredytowe z przeznaczeniem na sfinansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA w latach 2009 -2012[1], związanego z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej:

1. umowa z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 1 050,0 mln zł, zawarta w dniu 16 grudnia 2009 roku;
2. umowa z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z limitem 800,0 mln zł, zawarta w dniu 29 kwietnia 2010 roku;
3. umowa z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 200,0 mln zł, zawarta dnia 30 kwietnia 2010 roku.

Łączna kwota pozyskanego finansowania to 2 050 mln zł.

Podpisane umowy kredytowe mają charakter długoterminowych zobowiązań inwestycyjnych - zadłużenie może być spłacane do roku 2025. Umowy kredytowe są niezabezpieczone na aktywach kredytobiorców i opierają się przede wszystkim na kowenantach finansowych.

W ramach powyższych umów uruchomiono transze w następujących wysokościach:

a) w roku 2010:
   - 630,0 mln zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym,
   - 300,0 mln zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju,
   - 100,0 mln zł – w ramach umowy z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym.

b) W roku 2011:
   - 420,0 mln zł - w ramach umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (pełne wykorzystanie finansowania),
   - 350,0 mln zł - w ramach umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (ostatnia transza w wysokości 150,0 mln zł została wykorzystana 21 lutego 2012 roku),
   - 100,0 mln zł - w ramach umowy z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym (pełne wykorzystanie finansowania).

c) W roku 2012:
   - 150,0 mln zł - w ramach umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (pełne wykorzystanie finansowania).

Kredyty w NORDEA Bank Polska SA

W latach 2010-2011 ENERGA SA zawarła następujące umowy kredytowe z NORDEA Bank Polska SA:

[1] Pierwotnie zakładany okres inwestycji obejmował lata 2009-2011. W związku z niemożnością wykonania zakładanego poziomu wydatków inwestycyjnych w strukturze i okresach wstępnie założonych, część nakładów inwestycyjnych została przesunięta na rok 2012.

1. umowę kredytu inwestycyjnego z dnia 8 września 2010, w kwocie 100,0 mln zł, z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 7 września 2015 roku. W 2011 roku uruchomiona została I transza finansowania w wysokości 70,0 mln zł.
2. umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 160,0 mln zł, z dnia 17 grudnia 2010 roku, z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy oraz budowie nowego bloku energetycznego. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 16 grudnia 2015 roku. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2011 roku kredyt nie został uruchomiony. Pierwsza transza finansowania w kwocie 25,2 mln zł została uruchomiona 6 marca 2012 roku.
3. umowę o aranżację kredytów dla spółek z Grupy ENERGA, z dnia 24 czerwca 2010 roku, z łącznym limitem 75,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym i odnawialnych z terminem spłaty do 12 miesięcy oraz kredytów inwestycyjnych, których termin spłaty nie przekracza terminu obowiązywania limitu kredytowego, tj. 29 czerwca 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2011 roku uruchomiono finansowania na łączną kwotę 51,4 mln zł, z czego wykorzystanych zostało 27,3 mln zł.
4. umowę ramową o udzielanie gwarancji bankowych dla spółek z Grupy ENERGA, z dnia 8 września 2010 roku, z łącznym limitem 5,0 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2011 roku wykorzystano limit w wysokości 2,7 mln zł.
5. umowę o aranżację kredytów dla ENERGA SA, z dnia 12 października 2011 roku, z limitem 300,0 mln zł. Środki w ramach umowy mogą być wykorzystane na finansowanie działalności bieżącej lub inwestycje kapitałowe. Okres obowiązywania limitu kredytowego wynosi do dnia 11 października 2016 roku. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2011 roku kredyt nie był wykorzystany.

Zabezpieczeniem wszystkich wyżej wymienionych umów są kowenanty finansowe oraz w przypadku umów ramowych solidarna odpowiedzialność ENERGA SA za zobowiązania spółek z Grupy ENERGA ustanowiona na zasadzie przystąpienia do długu.

Kredyt w PKO Bank Polski SA

W dniu 30 sierpnia 2011 roku ENERGA SA zawarła z bankiem PKO Bank Polski SA umowę ramową na udzielenie limitu kredytowego ENERGA SA i spółkom zależnym z łącznym limitem 150,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym, odnawialnych i nieodnawialnych z terminem spłaty do 36 miesięcy, kredytów inwestycyjnych do 15 lat oraz gwarancji bankowych do 60 miesięcy. Umowa kredytowa jest niezabezpieczona. Spłata zobowiązań spółek zależnych opiera się na solidarnej odpowiedzialność ENERGA SA ustanowionej na zasadzie przystąpienia do długu. W 2011 roku w ramach umowy zawarto umowy wykonawcze na łączną kwotę 119,0 mln zł, które na dzień 31 grudnia 2011 roku nie były wykorzystane.

Kredyt w Pekao SA

W dniu 13 października 2011 roku ENERGA SA zawarła z bankiem Pekao SA umowę kredytu z limitem 200,0 mln zł. Środki w ramach umowy mogą być wykorzystane na finansowanie działalności bieżącej lub inwestycje kapitałowe. Okres obowiązywania limitu

kredytowego wynosi do dnia 12 października 2016 roku. Zabezpieczeniem umowy są kowenanty finansowe. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2011 roku kredyt nie był wykorzystany.

Proces emisji euroobligacji

W celu zapewnienie finansowania wydatków inwestycyjnych na rok 2012 planowane jest uruchomienie programu euroobligacji. ENERGA SA rozpoczęła proces przygotowania programu emisji na kwotę 1.000 mln EUR. Przy zaistnieniu korzystnych warunków na międzynarodowym rynku kapitałowym, do końca czerwca 2012 roku planowane jest pozyskanie 500 mln EUR w ramach pierwszej emisji. Przy mniej korzystnej sytuacji rynkowej, uplasowanie pierwszej emisji na rynku powinno nastąpić przed końcem 2012 roku. Emitentem euroobligacji będzie należąca do Grupy ENERGA spółka celowa, z siedzibą w Szwecji, natomiast ENERGA SA wystąpi w roli gwaranta emisji.

42.2. Restrukturyzacja Grupy Kapitałowej

Restrukturyzacja i reorganizacja segmentu dystrybucja

W 2011 roku prowadzono działania związane z restrukturyzacją i reorganizacją segmentu dystrybucji w ramach Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD) - spółki zależnej ENERGA – OPERATOR SA i spółek wspierających działalność OSD.

W dniu 1 stycznia 2011 roku w spółce zależnej ENERGA-OPERATOR SA wdrożono nowy Regulamin Organizacyjny, zawierający ujednoliconą strukturę organizacyjną Oddziałów i Rejonów w oparciu o wspólne procesy biznesowe i rozwiązania organizacyjne. Celem nadrzędnym jest, żeby realizacja zadań OSD, zapisanych w prawie energetycznym i w jednej koncesji, która obowiązuje całą Spółkę, była realizowana w sposób jednolity i porównywalny, w oparciu o najlepsze praktyki w Spółce i w branży.

Do najważniejszych zmian organizacyjnych związanych z nową strukturą organizacyjną należy zaliczyć:

- organizacyjne oddzielenie zarządzania majątkiem sieciowym od prac na majątku (eksploatacji, prac służb elektromonterskich);
- pionizacja służb wykonawczych (elektromonterskich) na poziomie Oddziałów Spółki – oznacza to, że zadania eksploatacyjne będą realizowane przez „strukturę oddziałową" jednak co do zasady, pracownicy tych służb nie zmienią miejsca fizycznego wykonywania swojej pracy;
- pionizacja służb zarządzania ruchem SN i nN na poziomie Oddziałów – przygotowanie organizacyjne do uruchomienia Regionalnych Dyspozycji Mocy, które docelowo przejmą prowadzenie ruchu SN i nN w całym Oddziale;
- przeniesienie części funkcji z Oddziałów do Centrali, z założeniem, że osoby realizujące te zadania nie zmienią miejsca wykonywania pracy:
  - zadania związane z bezpieczeństwem i obronnością,
  - zadania związane z audytem i kontrolą,
  - zadania związane z komunikacją wewnętrzną,
- przeniesienie funkcji zarządzania techniczną obsługą odbiorców na poziom Oddziału, pracownicy realizujący dotychczas te zadania w Rejonach Dystrybucji nie zmienią miejsca fizycznego wykonywania swojej pracy,
- przeniesienie wszystkich funkcji wsparcia z Rejonów Dystrybucji do Oddziałów, przy założeniu zachowania dotychczasowego miejsca wykonywania pracy przez pracowników.

W związku z działaniami restrukturyzacyjnymi na poziomie spółek wspierających działalność OSD prowadzone były następujące działania:

- do spółki ENERGA – OPERATOR SA przeniesiona została działalność spółek Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Wschód Sp. z o.o. (obecnie ENERGA - OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.) i Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. w zakresie zarządzania procesem przyłączeń do sieci, eksploatacją sieci, inwestycjami i ewidencji majątku sieciowego,
- prawa i obowiązki wynikające z umów zawartych przez spółki Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Wschód Sp. z o.o. (obecnie ENERGA OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.) i Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. dotyczące działalności oświetleniowej zostały przekazane do spółki ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.,
- działalność wykonawcza prowadzona przez spółkę ZET Energohandel Sp. z o.o. została przeniesiona do spółki Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.
- działalność projektowa prowadzona przez spółki Multiserwis Sp. z o.o., Energo – Konsulting Sp. z o.o. (obecnie ENERGA - OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.) i ZET Energohandel Sp. z o.o. została przeniesiona do spółki ZEP-INPRO Sp. z o.o. (obecnie ENERGA - OPERATOR Projektowanie Sp. z o.o.),
- działalność produkcyjna prowadzona przez spółkę zależną Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o. została przeniesiona do spółki zależnej Energetyka Kaliska Liczniki i Instalacje Sp. z o.o. (obecnie ENERGA - OPERATOR Produkcja Sp. z o.o.).
- spółka Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Wschód Sp. z o.o. (obecnie ENERGA OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.) nabyła przedsiębiorstwo spółki Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Zachód Sp. z o.o., przejmując tym samym jej działalność.
- spółka ENERGA – OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o. przejęła od ENERGA – OPERATOR SA, Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Wschód Sp. z o.o. (obecnie ENERGA OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.) i Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. procesy dotyczące technicznej obsługi odbiorców (w tym w zakresie instalacji i eksploatacji układów pomiarowych, odczytu liczników) wraz z częścią pracowników.

Model sprzedaży i obsługi w Grupie Kapitałowej ENERGA

W dniu 25 lutego 2011 roku zainicjowany został projekt „Wdrożenie efektywnego modelu sprzedaży i obsługi w GK ENERGA", mający na celu wykorzystanie pełnego potencjału przychodowego Grupy w obszarze sprzedaży i obsługi klienta, zarządzanie całościowym poziomem satysfakcji klienta Grupy oraz poprawę efektywności kosztowej obsługi działalności sprzedażowej.

W wyniku realizacji zadań zdefiniowanych w projekcie ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.:

- przekazała do ENERGA - OPERATOR SA czynności i zasoby związane z obsługą procesów dotyczących przyłączeń, nielegalnego poboru oraz usług pozaprądowych,
- przeniosła do ENERGA - OBRÓT SA czynności i zasoby związane z obsługą procesów sprzedażowych na rzecz klienta biznesowego oraz procesów zarządczych i wsparcia sprzedaży.

W grudniu 2011 roku kapitał podstawowy spółki zależnej ENERGA - OBRÓT SA został podwyższony o 33,1 mln zł. Podwyższony kapitał został objęty przez ENERGA SA i pokryty w całości udziałami w spółce ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o. Po tej transakcji spółka ENERGA - OBRÓT SA została jedynym udziałowcem ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.

W wyniku powyższych transformacji ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o. realizuje cele strategiczne ENERGA - OBRÓT SA w zakresie obsługi klienta masowego oraz rozliczeń i obecnie koncentruje się na:

- skutecznej i efektywnej realizacji głównego celu optymalizacyjnego, tj. obniżki kosztów obsługi, w szczególności obsługi kontaktów i rozliczeń klienta indywidualnego,
- zapewnieniu sprawnego wdrożenia i utrzymania standardów obsługi klienta, gwarantujących wzrost satysfakcji klientów z obsługi.

Porządkowanie struktury właścicielskiej w Grupie

W ramach porządkowania struktury właścicielskiej w Grupie dokonano następujących transakcji w roku 2011:

- ENERGA SA nabyła od Skarbu Państwa pakiety udziałów mniejszościowych spółek ENERGA – OPERATOR SA oraz ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA za łączną kwotę 585,6 mln zł. Dodatkowo prowadzono program przymusowego odkupu akcji od akcjonariuszy spółki ENERGA – OPERATOR SA. W wyniku tych transakcji udział ENERGA SA w kapitale zakładowym ENERGA - OPERATOR SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosił odpowiednio 99,74% i 89,38%, w porównaniu do 85,06% i 85.00% w na dzień 31 grudnia 2010 roku;
- ENERGA SA nabyła od spółek Energetyka Kaliska - Liczniki i Instalacje Sp. z o.o., ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. i ZEP - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. akcje spółki ENERGA Invest SA W wyniku tej transakcji ENERGA SA została jedynym akcjonariuszem spółki ENERGA Invest SA;
- ENERGA SA nabyła od spółek ZEP - Dystrybucja Wschód Sp. z o.o. (obecnie ENERGA OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.), ZEP - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. i ZEP - Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. udziały w spółce ZEP - INFO Sp. z o.o. W wyniku przeprowadzonej transakcji ENERGA SA została jedynym udziałowcem tej spółki;
- ENERGA SA nabyła od ENERGA – OPERATOR SA i Zakładu Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o. udziały w ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. zostając jedynym udziałowcem tej spółki.

Pozostałe zmiany w Grupie ENERGA zostały opisane w notach nr 2 „Skład Grupy" oraz 30 „Połączenia jednostek gospodarczych" niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

42.3. Proces prywatyzacji

W dniu 17 lipca 2009 roku zapadła decyzja Ministerstwa Skarbu Państwa o prywatyzacji Grupy ENERGA. Publiczne zaproszenie do negocjacji zostało ogłoszone w kwietniu 2010 roku. W okresie od czerwca do września trwał due diligence, podczas którego potencjalni inwestorzy mieli możliwość badania wybranych dokumentów, wizytowania wybranych obiektów Grupy, odbycia spotkań z Zarządem oraz spotkań operacyjnych z sesjami pytań i odpowiedzi.

W dniu 29 września 2010 roku Ministerstwo Skarbu Państwa i PGE S.A. podpisały umowę sprzedaży 84,19% akcji spółki ENERGA SA.

W dniu 13 stycznia 2011 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję zakazującą przejęcia przez Polską Grupę Energetyczną S.A. kontroli nad ENERGA SA. W związku z tą decyzją Skarb Państwa oraz PGE S.A. podpisały aneks do umowy sprzedaży akcji spółki ENERGA S.A Na jego mocy MSP i PGE S.A. określiły czas trwania umowy na 12 miesięcy oraz postanowiły o zawieszeniu biegu terminu rozwiązania umowy do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego w przedmiocie odwołania od decyzji UOKiK.

Do dnia podpisania niniejszego sprawozdania nie zapadły wiążące decyzje w powyższym zakresie. Data pierwszej rozprawy w Sądzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów została ustalona na 14 maja 2012 roku.

42.4. Podatkowa Grupa Kapitałowa ENERGA – OPERATOR

W dniu 28 grudnia 2011 roku spółka zależna ENERGA – OPERATOR SA wraz z podmiotami powiązanymi:

- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Elbląg Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Gdańsk Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Kalisz Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Płock Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Słupsk Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Eksploatacja i Inwestycje Toruń Sp. z o.o.,
- ENERGA–OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.

zawarła umowę Podatkowej Grupy Kapitałowej pod nazwą PGK ENERGA–OPERATOR (zwana dalej PGK). Umowa została zawarta na okres 3 lat podatkowych. Spółką dominującą i reprezentującą w ramach PGK został ENERGA–OPERATOR SA. Rozpoczęcie działalności PGK nastąpi z dniem 1 kwietnia 2012 roku.

42.5. Budowa elektrowni gazowo - parowej w Grudziądzu

Spółka zależna Elektrownia Grudziądz sp. z o.o. w organizacji z siedzibą w Grudziądzu została zawiązana 19 kwietnia 2011 roku przez ENERGA Invest SA oraz Electricity Supply Board International Investments B.V. (ESBI) z kapitałem zakładowym w wysokości 12 mln zł. Każdy ze wspólników miał objąć po 50 % udziałów w kapitale, pokrywając je wkładem pieniężnym.

Z uwagi na rozbieżności w formule realizacji projektu wspólnicy nie dokonali całości wpłat na pokrycie kapitału zakładowego, w związku z czym Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił wniosek o rejestrację podmiotu. Wskutek braku możliwości ponownego złożenia wniosku oraz upływu przewidzianego ustawowo terminu na rejestrację spółki (6 miesięcy od dnia zawarcia umowy spółki), wspólnicy podjęli rozmowy, zmierzające do formalnej likwidacji podmiotu.

Grupa ENERGA będzie kontynuowała inwestycję bez udziału partnera. Obecnie inwestycja jest na etapie przygotowań do wyboru wykonawcy projektu budowlanego oraz w końcowej fazie istotnych negocjacji dotyczących umów przyłączeniowych z PSE Operator oraz z GAZ-SYSTEM. Podpisanie ich planowane jest na pierwsze półrocze 2012 roku.

42.6. Konsorcjum ENERGA SA i Instytutu Maszyn Przepływowych im. Roberta Szewalskiego Polskiej Akademii Nauk

W 2010 roku ENERGA SA i Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szewalskiego Polskiej Akademii Nauk, powołały do życia Konsorcjum Naukowo Przemysłowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego w ramach projektu konsorcjum realizowane są następujące zadania badawczo wdrożeniowe:

- opracowanie technologii wytwarzania energii elektrycznej i ciepła z biomasy i odpadów, w szczególności wykorzystujących metody zgazowania i pirolizy, konwersji biologicznej oraz ogniwa paliwowe;
- opracowanie efektywnego sposobu produkcji paliw płynnych z biomasy lub odpadów do wytwarzania energii i ciepła;
- analiza możliwości integracji opracowanych technologii przez ich powiązanie strumieniami masy, ciepła i energii;
- ocena opłacalności wdrożeń opracowanych technologii.

Wytworzone w projekcie technologie i koncepcje oparte będą na źródłach odnawialnych (biomasa, odpady) i stanowić będą element rozproszonego systemu energetycznego. Dostarczone rozwiązania technologicznie, będą stanowić nie tylko rozwiązania zwiększenia udziału w produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii (OZE) przez Grupę ENERGA ale również pozwolą na prowadzenie przez ENERGA SA sprzedaży praw do technologii wytwarzania źródeł OZE rozproszonego.

42.7. Konsorcjum Grupy ENERGA SA i Kopalni Adamów

W dniu 7 stycznia 2010 roku podpisana została umowa konsorcjum między Kopalnią Węgla Brunatnego "Adamów" i Grupą ENERGA SA na budowę i eksploatację elektrowni wiatrowych. Powyższy projekt będzie realizowany według formuły project finance przez utworzoną w tym celu spółkę celową, w której oba podmioty obejmą po połowie udziałów. Umowa powołuje jednocześnie Komitet Sterujący, składający się z przedstawicieli obu stron, którego zadaniem będzie opracowanie dokumentacji koniecznej do rozpoczęcia inwestycji. Farma wiatrowa będzie zlokalizowana na terenach poeksploatacyjnych kopalni, na terenie gminy Przykona (FW Przykona).

W 2011 roku prace Konsorcjum związane z rozwojem energetyki wiatrowej na terenach poeksploatacyjnych Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów" SA skupiały się głównie na I etapie przedsięwzięcia, tj. realizacji fazy przygotowawczej FW Przykona o mocy zainstalowanej do 36 MWe. Głównie nacisk położono na organizację projektu poprzez przygotowanie i uzgodnienie z partnerem niezbędnych dokumentów potrzebnych do zawiązania spółki celowej dedykowanej do realizacji projektu. Równolegle prowadzone były prace dotyczące sfery technicznej oraz środowiskowej, tj. wstępne badania geotechniczne, monitoring osiadania gruntów na zwałowisku odkrywki kopalni oraz wstępny monitoring środowiskowy. Do dnia dzisiejszego analizowane są pomiary wiatru z masztu pomiarowego zainstalowanego na terenie kopalni.

42.8. Alians strategiczny z Philips Lighting Poland

Dnia 30 czerwca 2011 roku podpisany został list intencyjny w sprawie zawiązania aliansu strategicznego Grupy ENERGA z Philips Lighting Poland. Zakładane efekty współpracy to m.in. wdrożenie nowoczesnych, energooszczędnych technologii oświetleniowych na potrzeby gmin i przemysłu, poprawa jakości oświetlenia i rozwój nowych usług. W dokumencie określony został katalog wspólnych zadań mających doprowadzić do

realizacji aliansu. Strony zobowiązały się do określenia działań ukierunkowanych na współpracę w zakresie wdrożenia nowych technologii oświetleniowych, wspólnej realizacji przedsięwzięć o charakterze oświetleniowym, rozwoju przedsiębiorstw na krajowym rynku oświetleniowym oraz działań o charakterze marketingowym. Pierwszym krokiem we współpracy było wykonanie przez spółkę zależną Energa Oświetlenie Sp. z o.o. (spółka odpowiedzialna za operacyjną realizację aliansu) wraz Philips Lighting Poland próbnej iluminacji w technologii LED.

42.9. Program ENERGA Wisła

Realizowany przez Grupę ENERGA Program Wisła, ma na celu wybudowanie na Wiśle poniżej Włocławka stopnia piętrzącego wraz z elektrownią wodną. Wstępne założenia przewidują, iż planowana moc elektrowni może osiągnąć poziom od 60 do 100 MW, a jej średnia produkcja kształtowałaby się na poziomie ponad 500 tys. MW rocznie. Termin realizacji tej inwestycji obliczany jest na około 7 lat (uruchomienie planowane jest prawdopodobnie w 2017 roku), a jej wartość szacowana jest na około 2 500 mln zł.

W dniu 9 marca 2010 zawarto pomiędzy ENERGA SA a Ove Arup&Partners International Limited Sp. z o.o. umowę na opracowanie „Dokumentacji niezbędnej dla budowy zapory i elektrowni na Wiśle poniżej Włocławka".

Głównym celem umowy jest dostarczenie kompletu dokumentacji niezbędnej dla rozpoczęcia budowy zapory i elektrowni na Wiśle, wymaganej do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji wydawanej przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska i pozytywnej opinii Komisji Europejskiej (jeśli będzie taka wymagana).

Obecnie prowadzone są prace nad Studium Lokalizacyjnym, Studium Wykonalności i Oceną Oddziaływania na Środowisko. Pozwoli to na określenie szczegółowych danych technicznych i lokalizacyjnych dla inwestycji oraz wystąpienie o uzyskanie decyzji środowiskowej umożliwiającej realizację inwestycji w obszarach Natura 2000.

42.10. Umowa z Grupą Lotos S.A. o budowę elektrociepłowni zasilanej gazem syntezowym

Dnia 28 kwietnia 2010 roku spółka zależna ENERGA Invest SA oraz Grupa LOTOS S.A. podpisały umowę konsorcjum, w której partnerzy zadeklarowali przygotowanie wspólnej realizacji projektu budowy elektrociepłowni zasilanej gazem syntezowym.

W ramach fazy przygotowawczej projektu, partnerzy podjęli współpracę, mającą na celu przygotowanie modelu oceny efektywności ekonomicznej przedsięwzięcia, dokonanie uzgodnień środowiskowych oraz dobór optymalnej technologii. W efekcie przeprowadzonych prac opracowany został „Raport końcowy z realizacji fazy przygotowawczej projektu ECOWAT – wrzesień 2011", zawierający wnioski i rekomendacje dotyczące projektu. Szczegółowe analizy wykonane przez przedstawicieli obu partnerów wskazały na brak zasadności kontynuowania współpracy w zakresie objętym projektem.

42.11. Projekt „System Zarządzania Środowiskowego i Mechanizmy Zrównoważonego Rozwoju"

Projekt „System Zarządzania Środowiskowego i Mechanizmy Zrównoważonego Rozwoju" został powołany we wrześniu 2011 roku, dla wdrożenia w najważniejszych spółkach Grupy ENERGA warunków wymaganych przez System Ekozarządzania i Audytu EMAS. Realizacja projektu zaplanowana została na lata 2012 - 2013. W ramach prac projektowych zaplanowano przeglądy środowiskowe spółek, szkolenia dla zarządów, kadry menedżerskiej i audytorów wewnętrznych oraz przygotowanie wspólnych procedur systemowych (zgodnie

z wymaganiami ISO14001). Podjęto również działania dla określenia wskaźników zrównoważonego rozwoju i opublikowania raportu odpowiedzialnego biznesu (CSR).

42.12. Fundusz inwestycyjny ENERGA Trading SFIO

W dniu 31 grudnia 2011 roku minęły 2 lata od rozpoczęcia funkcjonowania powołanego przez ENERGA SA i zarządzanego przez Union Investment TFI SA subfunduszu ENERGA Trading 1. W trakcie minionego roku do funduszu przystąpiło 8 spółek Grupy, całkowita liczba spółek będących uczestnikami funduszu to 25 z których 22 może realizować zlecenia sprzężone. Na koniec 2011 roku aktywa zgromadzone w subfunduszu ENERGA Trading 1 wyniosły 1 194 mln zł.

Subfundusz ENERGA Trading 1 został stworzony tylko dla członków Grupy ENERGA przy założeniu, że najważniejszymi przesłankami są bezpieczeństwo zarządzanych środków, dywersyfikacja ryzyka finansowego, satysfakcjonujący zwrot z inwestycji i wysoka płynność jednostek, co jest zgodne z przyjętą przez Zarząd ENERGA SA Polityką Finansową Grupy Kapitałowej ENERGA.

42.13. Umowy Społeczne zawarte w procesie konsolidacji i restrukturyzacji

W dniu 19 lipca 2007 roku została zawarta Umowa Społeczna – nr 1/1 – GK ENERGA/2007 dotycząca zabezpieczenia praw i interesów pracowniczych w procesie konsolidacji i restrukturyzacji Grupy Kapitałowej ENERGA. Umowa została zawarta na podstawie art. 9 kodeksu pracy, art.26' ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych i stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień porozumienia w sprawie uprawnień partnerów społecznych w procesie konsolidacji pionowej i zasad współpracy w procesie restrukturyzacji zawartego w dniu 7 marca 2007 roku oraz porozumienia w G8 3/1-Konsolidacja i restrukturyzacja – G8/2004.

Umowa Społeczna weszła w życie z dniem 1 sierpnia 2007 roku.

Postanowienia zawarte w umowie dotyczą zobowiązań wobec pracowników z tytułu:

- gwarancji na okoliczności warunków restrukturyzacji,
- premii okolicznościowej związanej z konsolidacją dla spółek dystrybucyjnych i spółek zależnych,
- gwarancji zatrudnienia,
- gwarancji płacowych,
- gwarancji socjalnych i ochrony zdrowia,
- zabezpieczenia praw do akcji pracowniczych.

Określono okres gwarancji zatrudnienia dla pracowników Grupy Kapitałowej ENERGA SA na okres 120 miesięcy od wejścia umowy społecznej w życie.

Zobowiązania z tytułu gwarancji socjalnych są kontynuacją zobowiązań dotychczasowych na rzecz pracowników, ich rodzin oraz byłych pracowników-emerytów i rencistów, z uwzględnieniem rocznego odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych przy zastosowaniu wskaźnika 2-krotności odpisu wynikającego z postanowień ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych w roku 2007. Od roku 2009 odpis wynosi trzykrotność odpisu podstawowego.

Ponadto, w dniu 1 sierpnia 2007 roku, została zawarta Umowa Społeczna pomiędzy Zespołem Elektrowni Ostrołęka S.A. (obecnie ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA)

a organizacjami związkowymi dotycząca zabezpieczenia praw pracowniczych pracowników Zespołu Elektrowni Ostrołęka S.A. w procesie konsolidacji i prywatyzacji sektora elektroenergetycznego. Zgodnie z podpisaną Umową pracodawca zobowiązuje się przez okres 10 lat od dnia podpisania Umowy zapewnić gwarancje zatrudnienia i gwarantuje zachowanie na poszczególnych stanowiskach pracy i płacy na poziomie nie mniej korzystnym, od obowiązującego w dniu zawarcia Umowy.

42.14. Konwersja akcji pracowniczych

Proces zamiany akcji przeprowadzony został na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 roku o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego. Podlegały mu ENERGA SA, jako spółka konsolidująca oraz ENERGA - OPERATOR SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA jako spółki konsolidowane. Proces ten formalnie zakończył się w dniu 13 sierpnia 2010 roku.

Do zamiany akcji uprawnionych było łącznie 15 098 osób, którym przysługiwało 726 841 669 akcji ENERGA SA o wartości nominalnej 1 zł każda. Umowy zamiany akcji realizowane były od dnia 21 września 2009 roku.

Na zamianę akcji spółek konsolidowanych na akcje spółki konsolidującej do końca 2011 roku zdecydowało się ostatecznie 13 643 osób, które łącznie objęły 668 408 326 akcji ENERGA SA.

Pomimo formalnego zakończenia procesu konwersji nadal będą pojawiały się przypadki dokonywania zamiany akcji ze spadkobiercami osób uprawnionych, którzy złożyli przed dniem 13 sierpnia 2010 roku wnioski do sądu o stwierdzenie nabycia spadku.

42.15. Infrastruktura energetyczna usadowiona na prywatnym gruncie

W wyniku zmian ustrojowych w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia w obecnej rzeczywistości prawnej i gospodarczej powstały poważne problemy z urządzeniami przesyłowymi pobudowanymi w poprzednim systemie prawnym na nieruchomościach prywatnych bez pozyskania do nich tytułów prawnych. W latach 2009 – 2011 odnotowano znaczący wzrost wartościowy i ilościowy spraw skierowanych przeciwko spółce ENERGA-OPERATOR SA.

Kwota rozpoznanej rezerwy z tego tytułu wynosi na dzień 31 grudnia 2011 roku 60,7 mln zł, zaś zobowiązań warunkowych 62,0 mln zł.

42.16. Roszczenia Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

W dniu 5 grudnia 2011 roku podpisane zostało Porozumienie w sprawie zasad ustanowienia służebności przesyłu pomiędzy spółką zależną ENERGA – OPERATOR SA, a Skarbem Państwa - Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe, skutkujące regulacją praw do urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomościach Lasów Państwowych, w formie notarialnych umów służebności przesyłu. W wyniku zawarcia Porozumienia zostaną ustanowione służebności przesyłu na nieruchomościach obejmujących ponad 20 tysięcy działek gruntu objętych 4 tysiącami ksiąg wieczystych.

Rozwiązania przyjęte w umowach służebności przesyłu będą służyć innym podmiotom dystrybucyjnym i przesyłowym, jako wzór konkretnych regulacji prawnych sankcjonujących stan urządzeń sieciowych.

Szczególne znaczenie ma kwestia wynagrodzenia. Ustalono je w wysokości podatków i opłat ponoszonych przez Lasy Państwowe od części nieruchomości, z których korzystanie jest ograniczone służebnością przesyłu. Natomiast w zakresie nieruchomości rolnych przyjęto

powierzchnię objętą wynagrodzeniem za ustanowienie służebności wynoszącą 40 m2 na kilometr długości linii.

W następstwie podpisania przedmiotowego Porozumienia, zostaną zawarte umowy służebności przesyłu, na podstawie, których ENERGA–OPERATOR SA ureguluje stan prawny około:

- 320 km linii 110 kV, co stanowi ponad 5% łącznej długości linii WN Spółki,
- 2300 km linii 20 i 15 kV, co stanowi ponad 3,5% łącznej długości linii SN Spółki,
- 800 km linii 0,4 kV, co stanowi niespełna 1% łącznej długości linii nn Spółki,
- 200 km linii kablowych (podziemnych), co stanowi ok. 0,5% łącznej długości linii kablowych Spółki,
- 3,1 tys. ha powierzchni nieruchomości zabudowanych elektroenergetycznymi liniami napowietrznymi i kablowymi.

Powyższe zdarzenia są II etapem - kontynuacją podpisanej dnia 25 października 2010 roku Umowy Ramowej pomiędzy ENERGA - OPERATOR SA, a Skarbem Państwa – Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe w sprawie ustalenia i zasad i warunków współdziałania w zakresie prowadzenia eksploatacji linii elektroenergetycznych.

42.17. Podatek od nieruchomości

W latach ubiegłych dokonano zmiany kwalifikacji części posiadanych stacji transformatorowych z budowli do budynków. W następstwie wprowadzonych zmian spółka zależna ENERGA – OPERATOR SA złożyła do gmin wnioski o stwierdzenie nadpłaty w podatku od nieruchomości. Za stanowiskiem w przedmiotowej sprawie przemawiają m.in. pismo Dyrektora Departamentu Podatków i Opłat Lokalnych z dnia 31 stycznia 2007 roku w sprawie opodatkowania podatkiem od nieruchomości budowli sieci telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 lipca 2008 roku o sygn. II FSK 418/08 czy też opinie biegłych, którymi dysponuje Grupa Kapitałowa. Część organów podatkowych nie przychyliła się do złożonych wniosków, czego wynikiem są spory z trzynastoma Gminami.

Pod koniec 2011 roku, wydane zostały pozytywne opinie dotyczące Gminy Gruta oraz Kowalewo Pomorskie. Organ podatkowy chciał do wyliczenia struktury doliczać wartości rozdzielni, stacji, transformatorów, rozłączników sterowanych drogą radiową, transformatorów, baterii, kondensatorów, ogrodzeń GPZ itp. Odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego uchyliło decyzje Wójta Gminy Gruta i Burmistrza Kowalewa Pomorskiego uznając argumenty ENERGA – OPERATOR SA. Wynikiem czego jest nadpłacony podatek za lata 2003-2008 w kwocie 468 tys. zł.

W związku z ryzykiem niekorzystnego rozstrzygnięcia sporów z organami podatkowymi na dzień 31 grudzień 2011 roku kwota rezerwy z tytułu podatku od nieruchomości wynosi 883 tys. zł, kwota rezerwy z tytułu odsetek wynosi 266 tys. zł.

Dodatkowo, w spółce zależnej ENERGA – OPERATOR SA trwa postępowanie kontrolne dotyczące sposobu ustalenia tzw. „struktury" w przypadku budowli sieciowych, a także opodatkowania transformatorów w stacjach transformatorowych słupowych oraz rozłączników sterowanych drogą radiową.

42.18. Sprawa sporna dotycząca PSE SA i PKN ORLEN SA

W lipcu 2003 roku PSE SA (obecnie PSE – Operator SA, dalej: PSE) wystąpiło do Sądu Okręgowego w Warszawie z powództwem przeciwko Zakładowi Energetycznemu Płock SA

(zwanego dalej ZEP SA, obecnie ENERGA-OPERATOR SA) o zapłatę kwoty 62,5 mln zł, stanowiącej różnicę w zapłaconej na jej rzecz opłacie przesyłowej. Odpowiadając na pozew ZEP SA przypozwała do procesu PKN ORLEN SA. Niezależnie od tego, wcześniej, wnioskiem z dnia 26 września 2003 roku ZEP SA wezwała PKN ORLEN SA do próby ugodowej przed Sądem Rejonowym w Płocku w zakresie jej roszczeń odszkodowawczych związanych z niewykonaniem przez PKN ORLEN SA umowy sprzedaży energii poprzez odmowę przekazania informacji o wielkości energii wyprodukowanej we własnych źródłach.

Wobec odmowy przez PKN ORLEN SA udziału w postępowaniu ugodowym, ZEP SA w dniu 30 czerwca 2004 roku skierowała do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew przeciwko tej spółce o zapłatę 46,2 mln zł tytułem opłaty systemowej przypisanej autoproducentowi na podstawie § 36 rozporządzenia z dnia 14 grudnia 2000 roku, jednakże stosując do jej obliczenia, otrzymane wcześniej od PKN ORLEN SA, dane dotyczące planu produkcji energii elektrycznej. Na rozprawie w dniu 2 czerwca 2005 roku sąd dokonał z urzędu zawieszenia tego postępowania do czasu zakończenia procesu z powództwa PSE SA, uznając, że rozstrzygnięcie tej sprawy uzależnione jest od wyniku procesu z PSE SA. W obu sprawach występuje bowiem zagadnienie zgodności przepisów wspomnianego rozporządzenia z Konstytucją RP, co ma wyraz we wnioskach ZEP SA i PKN ORLEN SA o wystąpienie przez sąd ze stosownym pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego.

Wyrokiem z dnia 25 października 2006 roku, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 46 ustawy Prawo energetyczne, wskazany w postanowieniu sądu, jest zgodny z Konstytucją, zaś odnośnie § 36 rozporządzenia wskazanego wyżej, umorzył postępowanie ze względu na niedopuszczalność orzekania. W uzasadnieniu orzeczenia Trybunał wskazał, że norma § 36 jest przepisem dyspozytywnym, a nie bezwzględnie obowiązującym, co oznacza, że jego zastosowanie w stosunkach między operatorem systemu rozdzielczego a autoproducentem, zależy od woli stron.

Powyższe orzeczenie spowodowało, że Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 19 grudnia 2007 roku, po rozpoznaniu zażalenia PKN ORLEN SA postanowił podjąć zawieszone postępowanie w sprawie z powództwa ZEP SA przeciwko PKN ORLEN S.A., uznając że wykładnia Trybunału pozwala kontynuować ten proces bez potrzeby oczekiwania na wynik procesu z powództwa PSE S.A. przeciwko ENERGA-OPERATOR S.A. W dniu 25 czerwca 2008 roku zapadł wyrok w tej sprawie oddalający powództwo ENERGA-OPERATOR SA. Sąd uznał, że na podstawie zebranego materiału dowodowego nie można ustalić ilości energii elektrycznej zużytej w spornym okresie przez PKN ORLEN SA, a to nie pozwala na obliczenie wynagrodzenia dla ENERGA-OPERATOR SA.

Od tego orzeczenia ENERGA-OPERATOR SA w dniu 02 września 2008 roku wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 10 września 2009 roku, sygn. akt I ACa 1062/08 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od PKN ORLEN SA na rzecz ENERGA-OPERATOR SA, kwotę 46,2 mln zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2004 roku oraz zasądził zwrot kosztów procesu w kwocie 254 tys. zł. W dniu 30 września 2009 roku PKN ORLEN SA zapłacił całość zasądzonej kwoty wraz z odsetkami, tj. kwotę 75,6 mln zł, a także zwrócił koszty procesu. Od tego wyroku PKN ORLEN SA wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

W dniu 28 stycznia 2011 roku przed Sądem Najwyższym odbyła się rozprawa ze skargi kasacyjnej PKN Orlen SA w sprawie z powództwa ENERGA-OPERATOR SA c/a PKN Orlen SA o odszkodowanie z tytułu opłaty systemowej. Sąd uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 10 września 2009 roku i przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania. Powodem uchylenia wyroku, jak wynika z ustnych jego motywów, jest konieczność, zdaniem SN, uporządkowania jurydycznego tego wyroku. Chodzi o wyjaśnienie następujących kwestii:

- charakteru prawnego stosunku stron po dniu 1 stycznia 2002 roku do dnia 30 czerwca 2002 roku.; w tym okresie nie obowiązywała między stronami umowa stwierdzona pismem,
- skapitalizowanych odsetek jako elementu szkody; na wartość szkody składają się należność główna, którą PKN Orlen SA winien zapłacić jako autoproducent i odsetki liczone za kolejne miesiące spornego okresu (od dnia 5 lipca 2001 roku do dnia 30 czerwca 2002 roku),
- charakteru prawnego roszczenia, tzn. czy to jest roszczenie odszkodowawcze czy o wynagrodzenie.

Sąd Najwyższy przesądził natomiast podnoszoną przez PKN Orlen SA kwestię prekluzji, wskazując w uzasadnieniu, że w tej sprawie prekluzja nie występuje, zatem wszystkie dowody wnioskowane dotychczas w sprawie będą miały swoją doniosłość, w tym i sprawozdania G.10.3.

Reasumując należy stwierdzić, że może nie zostać utrzymana dotychczasowa wysokość zasądzonego roszczenia, gdy Sąd Apelacyjny dojdzie do wniosku, że skapitalizowane odsetki nie powinny być elementem szkody. W księgach ENERGA-OPERATOR SA została utworzona na dzień 31.12.2010 roku rezerwa w kwocie 34,9 mln zł.

W marcu 2011 roku ENERGA–OPERATOR SA zapłacił PKN Orlen SA kwotę 30,1 mln zł i wykorzystał utworzoną rezerwę.

W dniu 4 sierpnia 2011 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie podjął decyzję o powtórzeniu postępowania w tej sprawie w niższej instancji. W dniu 25 sierpnia wpłynęło do ENERGA–OPERATOR SA wezwanie do zapłaty z PKN Orlen SA kwoty 45,4 mln zł (należność główna) i 254 tys. zł (koszty procesu w pierwszej i drugiej instancji) wraz odsetkami od dnia 18 lutego 2011 roku do dnia zapłaty. Zobowiązanie zostało przez spółkę uregulowane 28 listopada 2011 roku, natomiast kwota odsetek została ujęta jako rezerwa w wartości 145 tys. zł.

Jednocześnie wyrokiem z dnia 21 września 2011 roku Sąd Apelacyjny po ponownym rozpatrzeniu sprawy z powództwa PSE i uwzględnieniu wytycznych Sądu Najwyższego zmienił wyrok Sądu Okręgowego dnia 25 marca 2008 roku i oddalił w całości powództwo PSE.

W dniu 30 września 2011 roku do ENERGA – OPERATOR SA wpłynęła zasądzona kwota w wysokości 123 mln zł.

p.o. Dyrektora Departamentu
Sprawozdawczości Skonsolidowanej
Marek Pertkiewicz
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Prezes Zarządu
Mirosław Bieliński
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Dyrektor Centrum
Zarządzania Finansami
Aleksandra Gajda - Gryber
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych
Roman Szyszko
.....
(data i podpis)
30 MAR. 2012

4. **Sprawozdanie finansowe Emitenta za 2010 rok, sporządzone zgodnie z Polskimi Standardami Rachunkowości wraz z opinią biegłego rewidenta i raportem z badania.**

ENERGA SA

GDAŃSK, UL. MIKOŁAJA REJA 29

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK OBROTOWY 2010

WRAZ

Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA

I

RAPORTEM Z BADANIA

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA 3

RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI ENERGA SA ZA ROK OBROTOWY 2010 5

I. INFORMACJE OGÓLNE 5

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę 5
2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy 6
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie 6
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki 7

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI 8

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE 9

1. Ocena systemu rachunkowości 9
2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego 10
3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego 10
4. Kompletność i poprawność sporządzenia wprowadzenia do sprawozdania finansowego, dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki 11

IV. UWAGI KOŃCOWE 12

SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPÓŁKI ENERGA SA ZA ROK OBROTOWY 2010

1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego
2. Bilans
3. Rachunek zysków i strat
4. Zestawienie zmian w kapitale własnym
5. Rachunek przepływów pieniężnych
6. Dodatkowe informacje i objaśnienia

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI ENERGA SA ZA ROK OBROTOWY 2010

Deloitte.

Deloitte Audyt Sp. z o.o.
z siedzibą w Warszawie
Al. Jana Pawła II 19
00-854 Warszawa
Polska

Tel.: +48 22 511 08 11, 511 08 12
Fax: +48 22 511 08 13
www.deloitte.com/pl

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ENERGA SA

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Spółki ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Mikołaja Reja 29, na które składa się wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2010 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym, rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest Zarząd.

Zarząd Spółki oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości".

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Spółkę zasadami (polityką) rachunkowości oraz wyrażenie opinii, czy przedstawia ono rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Spółki, oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Deloitte.

Naszym zdaniem, zbadane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości, wynikającymi z ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Nie zgłaszając zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności zbadanego sprawozdania finansowego, zwracamy uwagę, że prezentowane sprawozdanie jest sprawozdaniem jednostkowym i winno służyć przede wszystkim celom statutowym. Nie może być ono jedyną podstawą oceny sytuacji finansowej i majątkowej Spółki, która jest podmiotem dominującym w Grupie Kapitałowej. Oprócz sprawozdania jednostkowego Spółka sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej, dla której Spółka jest Jednostką Dominującą.

Sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy 2010 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

.....
Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 9752

Piotr Sokołowski
Wiceprezes Zarządu
osoba reprezentująca podmiot
nr ewid. 9752

Marta Towpik
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 90113

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa
tel. (022) 511-08-11, fax (022) 511-08-13
NIP 527-020-07-86, REGON 010027820
.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr. ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 25 lutego 2011 roku

RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI ENERGA SA ZA ROK OBROTOWY 2010

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę

Spółka działa pod firmą ENERGA SA. Siedzibą Spółki jest Gdańsk, ul. Mikołaja Reja 29.

Spółka prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczakiem w Kancelarii notarialnej przy ul. Długiej 31 w Warszawie (Repertorium Nr A 20821/2006). Spółka została w dniu 8 stycznia 2007 roku zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Gdańsku pod numerem KRS 0000271591.

Spółka posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 9570957722 nadany przez Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku w dniu 12 stycznia 2007 roku.

Urząd Statystyczny nadał Spółce w dniu 11 stycznia 2007 roku REGON o numerze: 220353024.

Spółka działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Głównym przedmiotem działalności ENERGA SA jest:
- działalność holdingów,
- działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana,
- działalność reklamowa.

Kapitał zakładowy Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosił 4.968.805.368,00 zł i dzielił się na 4.968.805.368 akcji zwykłych o wartości nominalnej 1,00 zł każda.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku struktura własnościowa w Spółce kształtowała się następująco:
- Skarb Państwa – 4.183.008.002 akcje o wartości nominalnej 4.183.008.002,00 zł, co stanowi 84,19% udziałów,
- akcjonariusze mniejszościowi – 785.797.366 akcji w wartości nominalnej 785.797.366,00 zł, co stanowi 15,81% udziałów.

W roku obrotowym nastąpiła zmiana struktury własnościowej w kapitale zakładowym Spółki – Skarb Państwa posiadał na dzień 31 grudnia 2009 roku 89,60% kapitału, a akcjonariusze mniejszościowi posiadali 10,40% akcji, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2010 roku Skarb Państwa posiadał 84,19% akcji, natomiast akcjonariusze mniejszościowi posiadali 15,81% akcji.

Po dniu bilansowym nie nastąpiły żadne zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Kapitał własny Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 5.480.369.683,93 zł.

Rokiem obrotowym Spółki jest rok kalendarzowy.

Spółka należy do Grupy Kapitałowej ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku.

W skład Zarządu Spółki na dzień wydania opinii wchodzili:
- Mirosław Kazimierz Bieliński - Prezes Zarządu,
- Roman Szyszko - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Spółki w 2009 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 208.322.689,54 zł. Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2009 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony KPMG Audyt Sp. z o.o. Biegły rewident w dniu 5 marca 2010 roku wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2009 odbyło się w dniu 9 czerwca 2010 roku. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy postanowiło o następującym podziale zysku netto za rok 2009:
- dywidendy dla akcjonariuszy – 99.376.107,36 zł,
- pokrycie straty z lat ubiegłych – 87.278.462,21 zł,
- przeniesienie na kapitał zakładowy – 21.668.119,97 zł.

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2009 zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 22 czerwca 2010 roku i złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B w dniu 22 czerwca 2010 roku. Sprawozdanie to zostało opublikowane w Monitorze Polskim B nr 2209 w dniu 16 listopada 2010 roku.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 10 września 2010 roku, zawartej pomiędzy ENERGA SA a firmą Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Piotra Sokołowskiego (nr ewidencyjny 9752) w ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. – Spółce prowadzącej księgi ENERGA SA oraz siedzibie Spółki w dniach od 22 do 26 listopada 2010 roku, od dnia 14 do 22 lutego 2011 roku oraz poza siedzibą Spółki do dnia wydania niniejszej opinii.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 16 lipca 2010 roku na podstawie upoważnienia zawartego w par. 17 ust. 1 pkt 5 Statutu Spółki.

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident Piotr Sokołowski potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz iż spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r. Nr 77, poz. 649) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu finansowym Spółki ENERGA SA.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki z dnia 25 lutego 2011 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości z rachunku zysków i strat oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Spółki, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za lata ubiegłe.

Podstawowe wielkości z rachunku zysków i strat (w tys. zł)	2010	2009	2008
Przychody ze sprzedaży	88.703	71.237	16.974
Koszty działalności operacyjnej	116.988	91.395	32.574
Pozostałe przychody operacyjne	4.619	2.291	788
Pozostałe koszty operacyjne	4.784	3.257	1.143
Przychody finansowe	414.616	247.153	9.205
Koszty finansowe	38.387	19.787	32
Zysk (strata) na zdarzeniach nadzwyczajnych	0	0	0
Podatek dochodowy	(160)	(2.081)	(1.032)
Zysk (strata) netto	347.939	208.323	(5.750)

Wskaźniki rentowności	2010	2009	2008
– rentowność sprzedaży	392%	290%	-40%
– rentowność sprzedaży netto	392%	292%	-34%
– rentowność netto kapitału własnego	7%	4%	-0,12%
Wskaźniki efektywności			
– wskaźnik rotacji majątku	0,01	0,01	0,0034
– wskaźnik rotacji należności w dniach	67	61	107
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	41	37	29
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	4	5	5
Płynność/Kapitał obrotowy netto			
– stopa zadłużenia	19%	3%	0,19%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	81%	97%	99,81%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	359.394	344.710	111.277.337
– wskaźnik płynności	2,94	6,71	18,71
– wskaźnik podwyższonej płynności	2,93	6,68	18,56

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2010 następujących tendencji:

- wzrost wskaźników rentowności w porównaniu do lat ubiegłych,
- wydłużenie się rotacji należności oraz zobowiązań w dniach w porównaniu do 2009, przy jednoczesnym spadku rotacji zapasów,
- wzrost stopy zadłużenia,
- wzrost kapitału obrotowego netto w porównaniu z rokiem 2009,
- spadek wskaźników płynności w porównaniu do lat ubiegłych.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Ocena systemu rachunkowości

Spółka posiada aktualną dokumentację opisującą przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, w szczególności dotyczącą: określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, systemu ochrony danych i ich zbiorów. Dokumentacja polityki rachunkowości została opracowana zgodnie z ustawą o rachunkowości i zatwierdzona do stosowania od dnia 16 października 2007 roku uchwałą Zarządu nr 120/I/2007 z dnia 16 października 2007 roku. Zmiany polityki rachunkowości wynikające ze zmian przepisów rachunkowych i podatkowych zostały wprowadzone odrębnymi uchwałami Zarządu Spółki.

Przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości są zgodne z ustawą o rachunkowości. Podstawowe zasady wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego zostały przedstawione we wstępie do sprawozdania finansowego.

Zasady rachunkowości, w stosunku do których Spółka ma możliwość wyboru na podstawie rozdziału 4 Ustawy o rachunkowości, zostały wybrane w sposób pozwalający na poprawne odzwierciedlenie specyfiki działalności Spółki, jej sytuacji finansowej oraz uzyskiwanych wyników finansowych. Zasady te były stosowane w sposób ciągły i nie uległy one zmianie w stosunku do zasad stosowanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego w roku poprzednim.

W Spółce stosowany jest komputerowy system ewidencji księgowej SYMFONIA, w którym dokonywane są księgowania wszystkich zdarzeń gospodarczych. System SYMFONIA posiada zabezpieczenia hasłowe przed dostępem osób nieuprawnionych oraz funkcyjne ograniczenia dostępu. Opis systemu informatycznego spełnia wymogi art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy o rachunkowości.

Bilans otwarcia wynika z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i został on prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych badanego okresu.

W zakresie sald bilansu otwarcia wykonaliśmy niezbędne procedury mające na celu potwierdzenie, czy salda te nie zawierają istotnych błędów.

W części przez nas zbadanej udokumentowanie operacji gospodarczych, księgi rachunkowe oraz powiązanie zapisów księgowych z dokumentami i sprawozdaniem finansowym spełniają wymogi rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumentacja przyjętego sposobu prowadzenia rachunkowości oraz zatwierdzone sprawozdania finansowe Spółki są przechowywane zgodnie z rozdziałem 8 ustawy o rachunkowości.

Spółka przeprowadziła inwentaryzację aktywów i pasywów w zakresie oraz w terminach i z częstotliwością wymaganą przez ustawę o rachunkowości. Różnice inwentaryzacyjne ujęto i rozliczono w księgach badanego okresu.

2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego

Badane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku i obejmuje:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2010 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 6.754.126.482,80 zł,
- rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku wykazujący zysk netto w kwocie 347.938.634,29 zł,
- zestawienie zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 248.562.526,93 zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 264.501.486,16 zł,
- dodatkowe informacje i objaśnienia.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w sprawozdaniu finansowym.

3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego

Rzeczowe aktywa trwałe

Na pozycję rzeczowych aktywów trwałych w Spółce składają się:
- środki trwałe w kwocie 7.927.124,87 zł,
- środki trwałe w budowie w kwocie 4.824.250,40 zł.

Noty dodatkowych objaśnień i informacji do sprawozdania finansowego prawidłowo opisują zmiany stanu środków trwałych oraz środków trwałych w budowie.

Wartości niematerialne i prawne

Noty dodatkowych objaśnień i informacji do sprawozdania finansowego prawidłowo opisują zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych, łącznie z ujawnieniem ewentualnych odpisów aktualizujących powyższe składniki majątkowe.

Inwestycje długoterminowe

Do pozycji inwestycji długoterminowych w Spółce zaliczono m.in.:
- udziały i akcje w podmiotach podporządkowanych w kwocie 5.043.502.667,82 zł,
- inne papiery wartościowe w podmiotach podporządkowanych – obligacje w kwocie 1.034.069.308,89 zł.

Noty dodatkowych objaśnień i informacji do sprawozdania finansowego prawidłowo opisują zmiany inwestycji w trakcie roku obrotowego.

Należności

Do pozycji należności krótkoterminowych w Spółce zaliczono m.in.:
- należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych w kwocie 18.549.683,03 zł,
- pozostałe należności od jednostek powiązanych w kwocie 8.347.610,21 zł,
- należności z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych w kwocie 5.272.948,00 zł,
- inne należności od jednostek pozostałych w kwocie 25.947.674,17 zł.

W zbadanej przez nas próbie należności przedawnione lub umorzone nie wystąpiły. Nie stwierdziliśmy także pozycji przeterminowanych lub obarczonych utratą wartości, których nie objęto odpisami aktualizującymi zgodnie z przyjętą przez Spółkę polityką rachunkowości.

Zobowiązania

Największe wartości wśród zobowiązań Spółki stanowią:
- kredyty i pożyczki długoterminowe w kwocie 1.025.928.566,22 zł,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych w kwocie 6.112.819,74 zł,
- inne zobowiązania wobec jednostek powiązanych w kwocie 150.191.540,90 zł,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek w kwocie 6.290.349,74 zł,
- zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych w kwocie 2.913.192,71 zł,
- inne zobowiązania wobec pozostałych jednostek w kwocie 7.927.163,14 zł,
- inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe w kwocie 7.296.686,33 zł.

Specyfikację zaciągniętych kredytów wraz z opisem ich zabezpieczeń oraz zapadalności ujawniono w notach dodatkowych objaśnień i informacji do sprawozdania finansowego.

W zbadanej przez nas próbie zobowiązania przedawnione lub umorzone nie wystąpiły. Nie stwierdziliśmy także pozycji znacząco przeterminowanych, dla których nie zostałyby ujęte finansowe skutki ich przeterminowania zgodnie z obowiązującymi Spółkę umowami oraz zwyczajami handlowymi.

Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy na zobowiązania

Noty objaśniające czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe oraz rezerwy na zobowiązania w sposób prawidłowy opisują ich strukturę.
Koszty i przychody rozliczane w czasie zakwalifikowano prawidłowo w stosunku do badanego okresu obrotowego.
Rezerwy na zobowiązania ustalono w wiarygodnie oszacowanych kwotach.
Pozycje ujęto kompletnie i prawidłowo w istotnych aspektach w odniesieniu do całości sprawozdania finansowego.

4. Kompletność i poprawność sporządzenia wprowadzenia do sprawozdania finansowego, dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego zawiera wszystkie informacje wymagane załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości. Spółka potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w tym wprowadzeniu.

Spółka sporządziła dodatkowe informacje i objaśnienia w postaci not tabelarycznych do poszczególnych pozycji bilansu i rachunku zysków i strat oraz opisów słownych.
Noty objaśniające do pozycji: rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne i prawne, inwestycje i rezerwy prawidłowo przedstawiają zwiększenia i zmniejszenia oraz tytuły tych zmian w ciągu roku obrotowego.
Dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego w sposób prawidłowy i kompletny opisują pozycje sprawozdawcze oraz jasno prezentują pozostałe informacje wymagane według załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości.

Zarząd sporządził i załączył do sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Spółki w roku obrotowym 2010. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane sprawozdanie finansowe.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Oświadczenia Zarządu

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Spółka przestrzegała przepisów prawa.

Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 9752/2781

Piotr Sokołowski
Wiceprezes Zarządu
osoby reprezentujące podmiot

Marta Towpik
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 90113

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa
tel. (022) 511-08-11, fax (022) 511-08-13
NIP 527-020-07-86, REGON 010076870
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr. ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 25 lutego 2011 roku

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ENERGA SPÓŁKA AKCYJNA

za okres

od 01.01.2010 do 31.12.2010 roku

- **Wprowadzenie do sprawozdania finansowego**
- **Bilans**
- **Rachunek zysków i strat**
- **Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym**
- **Rachunek przepływów pieniężnych**
- **Dodatkowe informacje i objaśnienia**

Energa

Gdańsk, 25 lutego 2011 roku

ZAKRES PRZEDMIOTOWY SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Sprawozdanie finansowe stanowi roczne sprawozdanie finansowe ENERGA SPÓŁKA AKCYJNA.

Sprawozdanie finansowe, sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku obejmuje okres od 01 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2010 r. i składa się z:

1. wprowadzenia do sprawozdania finansowego,
2. bilansu, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 6 754 126 482,80 zł,
3. rachunku zysków i strat sporządzonego w wariancie kalkulacyjnym wykazującego zysk netto w wysokości 347 938 634,29 zł,
4. rachunku przepływów pieniężnych sporządzonego metodą pośrednią wykazującego zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 264.501.486,16 zł,
5. zestawienia zmian w kapitale własnym wykazującego zwiększenie kapitału własnego o kwotę 248 562 526,93 zł,
6. dodatkowych informacji i objaśnień wchodzących w skład informacji dodatkowej,

przedstawiających dane finansowe za okres bieżący oraz dane finansowe za ubiegły rok obrotowy.

Sprawozdanie finansowe sporządzone na koniec okresu sprawozdawczego zawiera dane porównawcze za poprzedni rok obrotowy obejmujący okres od 01 stycznia 2009 do 31 grudnia 2009.

I. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje o spółce

Dane identyfikacyjne spółki:

a) Nazwa jednostki:	ENERGA Spółka Akcyjna
b) Forma prawna jednostki:	Spółka Akcyjna
c) Adres siedziby jednostki:	80-870 Gdańsk, ul. Mikołaja Reja 29
d) Organ prowadzący rejestr:	Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Gdańsku, pod numerem KRS 0000271591
e) Podstawowy przedmiot działalności:	działalność holdingów
f) Czas trwania Spółki:	nieoznaczony
g) Wewnętrzne jednostki organizacyjne:	brak

1.1. Powstanie i działalność Spółki

W dniu 6 grudnia 2006 r. powołano, w trybie przewidzianym w art. 301 do 327 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych, nową spółkę akcyjną pod firmą ENERGA SA, która docelowo stała się spółką dominującą w Grupie Kapitałowej ENERGA. Założycielami spółki były: Skarb Państwa, ENERGA - Operator S.A. (poprzednio Koncern Energetyczny ENERGA S.A.) i ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. (poprzednio Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A.), a ich udziały pokryte w całości środkami pieniężnymi wynosiły odpowiednio: Skarb Państwa – 51% akcji (255 000 akcji o wartości nominalnej 255 000 zł), ENERGA - Operator S.A. – 32% akcji (160 000 akcji o wartości nominalnej 160 000 zł), ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. – 17% akcji (85 000 akcji o wartości nominalnej 85 000 zł).

ENERGA Spółka Akcyjna została zarejestrowana postanowieniem sądu z dnia 8 stycznia 2007 roku w Rejestrze Przedsiębiorstw prowadzonym przez Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Gdańsku, pod numerem KRS 0000271591.

Uchwałą Nr 2 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 17 maja 2007 roku podniesiono kapitał zakładowy Spółki. Skarb Państwa wniósł aport w postaci 85% akcji ENERGA - Operator S.A. i 85% akcji ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. Kapitał zakładowy został podniesiony o kwotę 4 845 611 133 zł. to jest do kwoty 4 846 111 133 zł.

W dniu 25 czerwca 2007 roku Uchwałą Nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia obniżono kapitał zakładowy Spółki wynoszący 4 846 111 133 zł. o kwotę 245 000 zł, poprzez umorzenie akcji założycielskich o wartości 160 000 zł. należących do ENERGA - Operator S.A. i akcji założycielskich o wartości 85 000 zł. należących do ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A., oraz zmieniono statut Spółki, w wyniku czego jednoosobowym akcjonariuszem stał się Skarb Państwa. W dniu 24 października 2007 roku postanowieniem Sądu Rejonowego wpisano do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców obniżenie kapitału zakładowego Spółki i w tej dacie ENERGA Spółka Akcyjna stała się jednoosobową spółką Skarbu Państwa.

W dniu 20 marca 2009 roku Sąd Rejonowy w Gdańsku zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego ENERGA SA w kwocie 122 939 235,00 zł. Podwyższenie kapitału związane było z rejestracją podziału ENERGA - OPERATOR S.A. (spółka dzielona) i przejęcia części jej majątku przez ENERGA SA. Wyemitowano 122 939 235 nowych akcji imiennych serii „C" o wartości nominalnej 1 zł każda. Na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych (art. 531 par. 5) akcje serii C ENERGA SA przypadły akcjonariuszom mniejszościowym ENERGA – Operator S.A.

1.2. Przedmiot działalności Spółki

Głównym przedmiotem działalności ENERGA SA jest:

- działalność holdingów,
- działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana,
- działalność reklamowa.

1.3. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem finansowym

ENERGA Spółka Akcyjna prezentuje sprawozdanie finansowe za rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2010 roku i kończący się 31 grudnia 2010 roku.

1.4. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez ENERGA SA w dającej się przewidzieć przyszłości oraz nie istnienia okoliczności wskazujących zagrożenie kontynuowania działalności.

2. Nadrzędne zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2010 roku są zgodne z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz z Polityką Rachunkowości ENERGA Spółka Akcyjna (Polityka Rachunkowości).

3. Stosowane metody i zasady rachunkowości

3.1. Bilans

ENERGA SA uznaje jako aktywa wszystkie składniki majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, które są przez jednostkę kontrolowane i w stosunku do których oczekuje się, że w przyszłości przyniosą określone korzyści ekonomiczne.

3.1.1. Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne ENERGA SA wycenia według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy umorzeniowe oraz o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Roczne stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych i prawnych ENERGA SA ustala indywidualnie dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych uwzględniając okres ich ekonomicznej użyteczności. Z reguły wartości niematerialne i prawne są amortyzowane przez 2 lata, a w uzasadnionych przypadkach przez 4 lata.

Wartości niematerialne i prawne amortyzowane są metodą liniową.

Wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa jest wyższa od 3.500 zł, amortyzowane są począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania ich do używania. Wartości niematerialne i prawne o wartości poniżej 3.500 zł są odnoszone jednorazowo w koszty operacyjne w miesiącu oddania do użytkowania.

3.1.2. Rzeczowe aktywa trwałe

3.1.2.1. Środki trwałe

Środki trwałe ENERGA SA wycenia według cen nabycia pomniejszonych o odpisy umorzeniowe oraz o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Środki trwałe przejęte w ramach przekształceń restrukturyzacyjnych w Grupie (transakcje połączeń i podziałów spółek, przejmowania przedsiębiorstwa spółki lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa) rozliczanych metodą łączenia udziałów ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości księgowej ujawnionej w skonsolidowanych sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ENERGA.

Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych ENERGA SA dokonuje w drodze systematycznego, planowanego rozłożenia jego wartości początkowej na ustalony okres amortyzacji co do zasady według następujących metod:

- środki trwałe o wartości początkowej przewyższającej 3.500 zł amortyzowane są liniowo, w równych ratach co miesiąc,
- środki trwałe o wartości początkowej do 3.500 zł odnoszone są w koszty zużycia materiałowego w miesiącu oddania do używania. Dla składników majątku o wartości od 300 zł do 3.500 zł prowadzi się ewidencję pozabilansową umożliwiającą sprawowanie nad nimi kontroli.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacji ENERGA SA uwzględnia okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego.

ENERGA SA nie nalicza amortyzacji od gruntów, środków trwałych obcych – dzierżawionych, najmowanych i przyjętych w leasing operacyjny.

Dla środków trwałych przyjętych do użytkowania wprowadzono określone stawki amortyzacyjne uzależnione od faktycznego przewidywanego okresu ich używania według grup środków trwałych:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów	2%
- budynki i budowle	2,5%
- komputery	30% i 25%
- urządzenia telewizyjne i radiotechniczne, urządzenia i aparaty telefonii	10%
- inne maszyny i urządzenia biurowe	14%-20%
- samochody fabrycznie nowe	20%
- pozostałe (w tym wyposażenie)	14-20%.

3.1.2.2. Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie ENERGA SA wycenia w wysokości ogółu kosztów związanych z ich nabyciem. Są to przede wszystkim środki trwałe, które zostaną przyjęte do użytkowania w następnym okresie.

3.1.3. Leasing finansowy

ENERGA SA jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego są aktywowane na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej opłat leasingowych, ustalonej na podstawie stopy procentowej leasingu.

Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania.

Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat jako koszty odsetkowe.

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w skorygowanej cenie nabycia.

Aktywowane środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, jeśli nie ma wystarczającej pewności, że ENERGA SA nabędzie prawo własności do tych środków trwałych po upływie okresu leasingu. W przypadku, gdy istnieje wystarczająca pewność, że ENERGA SA nabędzie prawo własności do tych środków trwałych po upływie okresu leasingu przedmiot leasingu amortyzuje się przez okres jego ekonomicznej użyteczności.

ENERGA SA jako leasingodawca

W przypadku leasingu finansowego spółka wykazuje aktywa będące przedmiotem umowy leasingu w bilansie i swoich księgach rachunkowych jako zaliczane do długo - względnie krótkoterminowych aktywów finansowych z tytułu należności. Wycenia się je w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Spółka dzieli opłatę podstawową na część kapitałową i część odsetkową. Część odsetkowa opłaty podstawowej stanowi przychód z tytułu leasingu finansowego odnoszony na dobro przychodów finansowych.
Część kapitałowa opłaty leasingowej przypadająca na dany okres sprawozdawczy stanowi spłatę należności od korzystającego. Podział opłaty następuje przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

3.1.4. Należności długoterminowe

Należność długoterminową w ENERGA SA stanowi należność od jednostki niepowiązanej z tytułu sprzedaży nieruchomości. Na dzień bilansowy należność została wyceniona według skorygowanej ceny nabycia z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

3.1.5. Inwestycje długoterminowe

Do inwestycji długoterminowych zalicza się aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowych oraz aktywa stanowiące nieruchomości i wartości niematerialne i prawne – nie użytkowane przez ENERGA SA, lecz nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych.

Inwestycje długoterminowe obejmują:

1. inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji; wyceniane są według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości,
2. udziały lub akcje w jednostkach powiązanych i w pozostałych ENERGA SA wycenia według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości,
3. inne papiery wartościowe – obligacje wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej,
4. udzielone pożyczki jednostkom powiązanym Spółka wycenia w skorygowanej cenie nabycia,
5. inne długoterminowe aktywa finansowe – dopłaty do kapitału w jednostkach powiązanych wyceniane są według wartości nominalnej,
6. inne inwestycje długoterminowe, w tym w szczególności pozostałe składniki majątku inwestycyjnego, wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Wysokość odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek ENERGA SA ustala w wysokości indywidualnie oszacowanej na podstawie testów na trwałą utratę wartości, które przeprowadza się w sytuacji, gdy występują przesłanki zaistnienia trwałej utraty wartości.

3.1.6. Zapasy

Zapasy ENERGA SA stanowią materiały i zapłacone zaliczki na poczet wykonania usług. Materiały to składniki zapasów nabyte przez Spółkę dla celów prowadzenia działalności promocyjnej Grupy ENERGA..

3.1.7. Należności niestanowiące instrumentów finansowych

Należności ENERGA SA wycenia w dwóch etapach:
- etap pierwszy – wycena należności w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności, co oznacza wycenę w wartości nominalnej wraz z należnymi na dzień bilansowy odsetkami i innymi tytułami zasądzonymi prawomocnym wyrokiem sądowym,
- etap drugi – dokonanie, w uzasadnionych przypadkach, odpisu aktualizującego wartość wycenionych w pierwszym etapie należności.

Wartość należności Spółka aktualizuje uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonywanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:
- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości – do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,

- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności kwestionowanych przez dłużników oraz, z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości nie pokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności.

3.1.8. Inwestycje krótkoterminowe

Do inwestycji krótkoterminowych ENERGA SA zalicza:

- udziały i akcje,
- inne papiery wartościowe,
- udzielone pożyczki,
- środki pieniężne i inne środki pieniężne, w tym o ograniczonej możliwości dysponowania.

Pożyczki udzielone wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Do aktywów pieniężnych ENERGA SA zalicza środki pieniężne i inne aktywa pieniężne, które obejmują:
- środki pieniężne na bieżących rachunkach bankowych,
- inne środki pieniężne – w tym lokaty bankowe oraz jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym ENERGA Trading SFIO.

Na koniec okresu sprawozdawczego (miesiąc) ENERGA SA wycenia wartość portfela jako iloczyn ilości posiadanych jednostek uczestnictwa i wartości z wyceny pojedyńczej jednostki uczestnictwa. Wycena dokonywana jest przez zarządzającego funduszem zgodnie z ustawą z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych.
Skutki finansowe wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Krajowe środki pieniężne Spółka wykazuje w wartości nominalnej.

3.1.9. Klasyfikacja instrumentów finansowych

Przez instrument finansowy ENERGA SA rozumie kontrakt, który powoduje powstanie aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego albo instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze, bez względu na to, czy wykonanie praw lub zobowiązań wynikających z kontraktu ma charakter bezwarunkowy albo warunkowy.

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii:
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu,
- pożyczki udzielone i należności własne,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe dzieli się na:
- zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
- pozostałe zobowiązania finansowe.

3.1.10. Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się aktywa nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych albo krótkiego czasu trwania nabytego instrumentu, a także inne aktywa finansowe, bez względu na zamiary, jakimi się kierowano przy zawieraniu kontraktu, jeżeli stanowią one składnik portfela podobnych aktywów finansowych, co do którego jest duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane się wg wartości godziwej. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.11. Pożyczki udzielone i należności własne

Do pożyczek udzielonych i należności własnych zalicza się, niezależnie od terminu ich wymagalności (zapłaty), aktywa finansowe powstałe na skutek wydania bezpośrednio drugiej stronie kontraktu środków pieniężnych, środki pieniężne, lokaty bankowe i udzielone dopłaty do kapitału. Pożyczki udzielone i należności prezentowane są w aktywach obrotowych, o ile ich termin wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Lokaty bankowe prezentowane są w pozycji bilansowej inne środki pieniężne. Dopłaty do kapitału prezentowane są w pozycji Inne długoterminowe aktywa finansowe. Pożyczki udzielone i należności własne wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia. Dopłaty do kapitału wyceniane są w wartości godziwej. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.12. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Do tej kategorii instrumentów finansowych zalicza niezakwalifikowane do pożyczek udzielonych i należności własnych aktywa finansowe, dla których zawarte kontrakty ustalają termin wymagalności spłaty wartości nominalnej oraz określają prawo do otrzymania w ustalonych terminach korzyści ekonomicznych, na przykład oprocentowania, w stałej lub możliwej do ustalenia kwocie, pod warunkiem że jednostka zamierza i może utrzymać te aktywa do czasu, gdy staną się one wymagalne. Aktywa te wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.13. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Pozostałe aktywa finansowe, niespełniające warunków zaliczenia do wyżej wymienionych kategorii instrumentów finansowych, zalicza się do aktywów dostępnych do sprzedaży. ENERGA SA do tej kategorii instrumentów finansowych zalicza posiadane akcje i udziały w jednostkach niepowiązanych. Akcje i udziały w jednostkach niepowiązanych zalicza się do inwestycji długoterminowych. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są według wartości godziwej, za wyjątkiem udziałów i akcji nienotowanych na aktywnych rynkach, które wycenia się w cenie nabycia. Efekt wyceny tych instrumentów odnosi się na wynik z działalności finansowej.

3.1.14. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Do zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu ENERGA SA zalicza pochodne instrumenty finansowe, z wyjątkiem przypadku, gdy jednostka uznaje zawarte kontrakty za instrumenty zabezpieczające. Do zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu zalicza się również zobowiązanie do dostarczenia pożyczonych papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych, w przypadku zawarcia przez jednostkę umowy sprzedaży krótkiej. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu ENERGA SA wycenia w wartości godziwej, czyli w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych. Przy ustalaniu wartości godziwej na ten dzień uwzględnia się poniesione przez jednostkę koszty transakcji. Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części zobowiązania finansowego wynik z operacji ustala się jako różnicę między kwotą zapłaty a wartością wyłączonego z ksiąg rachunkowych zobowiązania, w tym nierozliczonego dyskonta lub premii. Wynik ten zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.

3.1.15. Pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe, inne niż przeznaczone do obrotu, prezentowane są w kategorii pozostałych zobowiązań finansowych. Spółka wycenia je nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego, w wysokości skorygowanej ceny nabycia. Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części zobowiązania finansowego wynik z operacji ustala się jako różnicę między kwotą zapłaty a wartością wyłączonego z ksiąg rachunkowych zobowiązania, w tym nierozliczonego dyskonta lub premii. Wynik ten zalicza się do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.

3.1.16. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

ENERGA SA dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli dotyczą one przyszłych okresów sprawozdawczych. W szczególności dotyczy to następujących nakładów: ubezpieczenia osobowe i majątkowe Spółki, usługi informatyczne, reklamowe, prenumeraty czasopism, prowizje bankowe od

aranżacji limitu kredytowego oraz koszty bezpośrednie do rozliczenia w następnych okresach (koszty dotyczące uzyskania finansowania zewnętrznego, koszty związane z Projektem „Wisła" oraz Projektem „Ostrołęka C").

3.1.17. Kapitały własne

Kapitał podstawowy jest wykazywany w wartości nominalnej zgodnie ze statutem i wpisem do rejestru sądowego.
Kapitał zapasowy jest wykazywany w wartości nominalnej.

3.1.18. Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy ENERGA SA tworzy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Spółka dokonuje ich wyceny w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości, na dzień zaistnienia zdarzenia nie później niż na dzień bilansowy. ENERGA SA do wyceny tworzonych rezerw stosuje następujące zasady:

a) rezerwy na świadczenia emerytalne, rentowe, i podobne tworzone są na podstawie wyceny aktuarialnej na koniec każdego roku obrachunkowego – odnoszone są w ciężar kosztów operacyjnych,
b) pozostałe rezerwy, jeśli nie wynika to z umów, szacowane są na bazie dostępnych informacji – odnoszone są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Do wyliczenia rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne oraz rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia z tytułu zniżek na dostarczoną energię elektryczną, przyjęto wartość stopy dyskontowej 5,5%. Prognozowany wzrost cen energii przyjęto na podstawie opracowań ekspertów branżowych.

3.1.19. Zobowiązania

Zobowiązania nie stanowiące instrumentów finansowych ENERGA SA wykazuje w ciągu roku obrotowego w wartości nominalnej. Zobowiązania, nie rzadziej niż na dzień bilansowy, ENERGA SA wykazuje w kwotach wymagających zapłaty. Wycena zobowiązań w kwocie wymagającej zapłaty polega na powiększeniu o odsetki, należne kontrahentowi na dzień wyceny. Zobowiązania w stosunku do wierzycieli, które uległy przedawnieniu lub zostały umorzone podlegają odpisaniu tj. zmniejszeniu na dobro pozostałych przychodów operacyjnych.

3.1.20. Zobowiązania warunkowe

Postawą wykazania zobowiązania warunkowego jest stwierdzenie, że obowiązek wykonania świadczenia wynika ze zdarzeń przeszłych, zajdzie w razie zaistnienia określonych zdarzeń w przyszłości oraz spowoduje wykorzystanie w przyszłości już posiadanych lub przyszłych aktywów spółki. Zobowiązania te nie są ujmowane w bilansie ani w rachunku zysków i strat.

W ENERGA SA zobowiązania te obejmują głównie przystąpienie do długu (zobowiązań spółek zależnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych oraz wystawionej gwarancji bankowej).

3.1.21. Rozliczenia międzyokresowe

a) Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne

ENERGA SA dokonuje biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w wysokości wiarygodnie oszacowanych, prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy wynikający w szczególności:

- ze świadczeń wykonanych na rzecz jednostki przez kontrahentów jednostki, których wykonawca nie był zobowiązany zafakturować przed dniem bilansowym, ale kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny,

- z obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością przyszłych świadczeń wobec nieznanych osób, których kwotę można oszacować mimo, że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana,
- dotyczących niewykorzystanych urlopów i premii rocznej dla pracowników. Tworzy się je indywidualnie dla każdego pracownika. Pozycje te odnoszone są w ciężar kosztów operacyjnych.

Bierne rozliczenia międzyokresowe ENERGA SA prezentuje jako inne rezerwy.

b) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów w ENERGA SA klasyfikowane są w ramach następujących kategorii:

- rozliczenia międzyokresowe przychodów o charakterze zobowiązań - równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych, takie jak: otrzymane zaliczki, przedpłaty na poczet dostaw i usług,
- rozliczenia międzyokresowe przychodów o charakterze kapitałowym:
  a) środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, środków trwałych w budowie, prac rozwojowych,
  b) przyjęte nieodpłatnie środki trwałe, środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne,
- ujemna wartość firmy.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów, za wyjątkiem ujemnej wartości firmy, ENERGA SA tworzy w momencie otrzymania środków, w wartości nominalnej pozyskanych środków pieniężnych. Wartości te rozlicza się w momencie realizacji przychodu lub rozwiązuje w momencie zwrotu środków.

3.2. Rachunek zysków i strat

ENERGA SA sporządza rachunek zysków i strat w wariancie kalkulacyjnym.
Rachunek zysków i strat zawiera przychody i koszty ENERGA SA za bieżący oraz ubiegły rok obrotowy.

3.2.1. Przychody

Przychody ze sprzedaży obejmują niewątpliwie należne lub uzyskane kwoty netto ze sprzedaży, tj. pomniejszone o należny podatek od towarów i usług, ujmowane w okresach, których dotyczą.

Na przychody ze sprzedaży produktów składają się przychody ze sprzedaży usług, w tym w szczególności przychody ze sprzedaży praw do użytkowania marki ENERGA oraz jej promocji, przychody ze sprzedaży usług informatycznych, usług doradztwa, usług hotelowych i gastronomicznych, usług kompleksowego prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przychody z najmu pomieszczeń.

Korekty przychodów ze sprzedaży ujmowane są w okresie, którego dotyczą.

3.2.2. Koszty

Koszt sprzedanych usług obejmuje koszty poniesione w danym okresie, w celu osiągnięcia przychodów.

Na koszty ogólnego zarządu składają się koszty związane z utrzymaniem Zarządu, Rady Nadzorczej oraz komórek organizacyjnych zajmujących się organizacją i zarządzaniem Spółką jako całością.

Koszty sprzedaży i koszty ogólnego zarządu są kosztami okresu sprawozdawczego – roku obrotowego, w którym zostały poniesione.

Na wynik finansowy ENERGA SA wpływają ponadto:

- pozostałe przychody i koszty operacyjne - pośrednio związane z działalnością ENERGA SA w zakresie m.in. zysków i strat ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tworzenia i rozwiązywania rezerw na przyszłe ryzyko, kar, grzywien, odszkodowań, otrzymywania lub przekazywania darowizn, odpisów aktualizujących wartość należności oraz kosztów i przychodów związanych z ryzykiem prowadzenia działalności,

- przychody i koszty finansowe – gdzie do przychodów finansowych ENERGA S.A. zalicza korzyści z operacji finansowych, natomiast do kosztów finansowych zalicza opłaty ponoszone w związku z zaciągniętymi zobowiązaniami finansowymi; w pozycji tej ujmowane są również przychody i koszty dotyczące wyceny instrumentów finansowych,
- zyski i straty nadzwyczajne - jako wynik zdarzeń nadzwyczajnych stanowiący różnicę między zyskami a stratami nadzwyczajnymi, które powstają na skutek zdarzeń powstających poza normalną działalnością ENERGA SA trudnych do przewidzenia oraz nie związanych z ogólnym ryzykiem prowadzenia działalności.

3.2.3. Obciążenia podatkowe

Wynik finansowy korygują:
- bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych,
- aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

3.2.3.1. Bieżący podatek dochodowy

Bieżące zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych są naliczone zgodnie z ustawą z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

3.2.3.2.Odroczony podatek dochodowy

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową ENERGA SA tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, przy czym wysokość rezerwy i aktywów z tytułu tego podatku ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Różnica pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy.

W bilansie zaprezentowana jest rezerwa na odroczony podatek dochodowy oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ENERGA SA ustala w wysokości kwoty przewidzianej do odliczenia od podatku dochodowego płaconego przez Spółkę w przyszłości. Odliczenie to będzie skutkiem występującej na dzień bilansowy różnicy przejściowej ujemnej.
Na ujemne różnice przejściowe, stanowiące aktywa na odroczony podatek dochodowy w Spółce składają się w szczególności:
- rezerwy na przewidywane straty i świadczenia pracownicze, w tym rezerwy emerytalne, rentowe, jubileuszowe, ZFŚS, z tytułu zniżek na dostarczoną energię elektryczną,
- rozliczenia międzyokresowe bierne dotyczące niewykorzystanych urlopów i premii rocznej dla pracowników.

Dodatkowo Spółka tworzy aktywo od strat podatkowych.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego ENERGA SA tworzy jako konsekwencję dodatnich różnic przejściowych w wysokości kwoty podatku dochodowego wymagającej zapłaty w przyszłości.

3.3. Rachunek przepływów pieniężnych

ENERGA SA sporządza rachunek przepływów pieniężnych przy zastosowaniu metody pośredniej.

ENERGA SA w rachunku przepływów pieniężnych uwzględnia wszystkie wpływy i wydatki z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej, z wyjątkiem wpływów i wydatków będących rezultatem zakupu lub sprzedaży środków pieniężnych.

Do działalności operacyjnej ENERGA SA zalicza transakcje i zdarzenia związane z podstawowym rodzajem działalności oraz inne rodzaje działalności, nie zaliczone do działalności inwestycyjnej lub finansowej.

Do działalności inwestycyjnej ENERGA SA zalicza wpływy i wydatki związane z nabyciem lub zbyciem składników rzeczowych aktywów trwałych i aktywów finansowych oraz wszystkie z nimi związane wpływy i wypływy.

Do działalności finansowej ENERGA SA zalicza pozyskiwanie lub utratę źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału własnego i obcego) oraz wszystkie z nimi związane wpływy i wypływy. Zaciągnięcie oraz spłata kredytów w rachunku bieżącym prezentowane jest jednym saldem.

3.4. Zestawienie zmian w kapitale własnym

Zestawienie zmian w kapitałach własnych prezentuje dane na temat zmian wszystkich pozycji składających się na kapitał własny, czyli kapitał podstawowy, kapitał zapasowy, wynik finansowy z lat ubiegłych oraz bieżący wynik finansowy.

3.5 Aport zorganizowanej części przedsiębiorstwa i zasady ewidencji

W dniu 01 października 2010 r. pomiędzy ENERGA SA a Międzynarodowym Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o. (dalej: MCSE) została zawarta umowa przeniesienia prawa własności nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego gruntu oraz prawa własności budynków i budowli oraz innych praw majątkowych. W podwyższonym kapitale zakładowym MCSE 48.482 udziały o wartości nominalnej 500,00 zł każdy objęła spółka ENERGA SA. Udziały pokryte zostały wkładem pieniężnym w wysokości 196,21 zł oraz wkładem niepieniężnym o wartości 24.240.803,79 zł w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa (o wartości 13.041.365,79 zł) i składników majątkowych (o łącznej wartości 11.199.438 zł). W skład ZCP weszła wyodrębniona finansowo i organizacyjnie w strukturze spółki ENERGA SA jednostka w postaci Centrum Szkoleniowo-Wypoczynkowego „Energetyk" z ośrodkami w Ustce i w Rowach. Natomiast pozostałe składniki majątku, wchodzące w skład wkładu niepieniężnego, to Obiekt Stanicy Żeglarskiej w Grudziądzu, Ośrodek wypoczynkowy w Karwieńskich Błotach oraz kamienica w Toruniu.

W spółce ENERGA SA nie rozpoznano wyniku na w/w transakcji. Różnica pomiędzy wartością udziałów określona w akcie notarialnym a wartością księgową netto aktywów i pasywów wchodzących w skład przekazanego ZCP została ujęta jako korekta wartości bilansowej otrzymanych udziałów.

osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Mirosław Bieliński	Roman Szyszko
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25

II BILANS

	AKTYWA	Nota	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
A	**AKTYWA TRWAŁE**		**4 961 444 769,29**	**6 209 034 264,22**
I	**Wartości niematerialne i prawne**	**1**	**40 210 004,66**	**46 562 388,19**
	1. Koszty zakończonych prac rozwojowych		-	-
	2. Wartość firmy		-	-
	3. Inne wartości niematerialne i prawne	**10**	40 210 004,66	46 562 388,19
	4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne		-	-
II	**Rzeczowe aktywa trwałe**	**1**	**23 313 823,14**	**12 751 375,27**
	1. Środki trwałe		19 650 734,81	7 927 124,87
	a) grunty		266 790,00	51 170,00
	b) prawo użytkowania wieczystego gruntu		2 293 333,38	468 977,55
	c) budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej		13 051 469,35	638 006,12
	d) urządzenia techniczne i maszyny		3 562 546,37	3 474 981,96
	e) środki transportu		56 936,98	-
	f) inne środki trwałe		419 658,73	3 293 989,24
	2. Środki trwałe w budowie		3 663 088,33	4 824 250,40
	3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		-	-
III	**Należności długoterminowe**		**7 650 422,52**	**473 385,74**
	1. Od jednostek powiązanych		7 650 422,52	-
	2. Od pozostałych jednostek		-	473 385,74
IV	**Inwestycje długoterminowe**	**1**	**4 885 902 126,35**	**6 143 391 075,65**
	1. Nieruchomości		17 455 711,85	10 584 195,65
	2. Wartości niematerialne i prawne		283 555,60	283 555,60
	3. Długoterminowe aktywa finansowe		4 867 868 741,43	6 131 605 056,34
	a) w jednostkach powiązanych		4 835 526 395,57	6 099 622 446,75
	– udziały lub akcje	**10**	4 805 146 950,09	5 043 502 667,82
	– inne papiery wartościowe		-	1 034 069 308,89
	– udzielone pożyczki	**27, 45**	9 196 645,48	6 398 372,04
	– inne długoterminowe aktywa finansowe		21 182 800,00	15 652 098,00
	b) w pozostałych jednostkach		32 342 345,86	31 982 609,59
	– udziały lub akcje	**27, 45**	32 342 345,86	31 982 609,59
	– inne papiery wartościowe		-	-
	– udzielone pożyczki		-	-
	– inne długoterminowe aktywa finansowe		-	-
	4. Inne inwestycje długoterminowe		294 117,47	918 268,06
V	**Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe**		**4 368 392,62**	**5 856 039,37**
	1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**8, 9**	4 363 994,92	5 804 094,01
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	**12**	4 397,70	51 945,36

	A K T Y W A (CD.)	Nota	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
B	**AKTYWA OBROTOWE**		**405 124 343,95**	**545 092 218,58**
I	**Zapasy**		**1 433 761,80**	**1 150 586,75**
	1. Materiały		15 339,76	8 385,70
	2. Półprodukty i produkty w toku		-	-
	3. Produkty gotowe		-	-
	4. Towary		-	-
	5. Zaliczki na dostawy		1 418 422,04	1 142 201,05
II	**Należności krótkoterminowe**		**90 587 775,47**	**58 302 235,63**
	1. Należności od jednostek powiązanych		55 211 795,00	26 897 293,24
	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:		13 860 051,40	18 549 683,03
	– do 12 miesięcy		13 860 051,40	18 549 683,03
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	b) inne		41 351 743,60	8 347 610,21
	2. Należności od pozostałych jednostek		35 375 980,47	31 404 942,39
	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:		98 600,74	184 320,22
	– do 12 miesięcy		98 600,74	184 320,22
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń		4 966 586,63	5 272 948,00
	c) inne		30 310 793,10	25 947 674,17
	d) dochodzone na drodze sądowej		-	-
III	**Inwestycje krótkoterminowe**		**310 152 426,76**	**464 139 972,88**
	1. Krótkoterminowe aktywa finansowe		310 152 426,76	464 139 972,88
	a) w jednostkach powiązanych		2 120 333,49	16 501 083,27
	– udziały lub akcje		-	-
	– inne papiery wartościowe		-	13 517 644,50
	– udzielone pożyczki		2 120 333,49	2 983 438,77
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe		-	-
	b) w pozostałych jednostkach		125 254 426,09	359 736,27
	– udziały lub akcje	27	38 586 139,20	359 736,27
	– inne papiery wartościowe		-	-
	– udzielone pożyczki		-	-
	– inne krótkoterminowe aktywa finansowe	27	86 668 286,89	-
	c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	26, 27	182 777 667,18	447 279 153,34
	– środki pieniężne w kasie i na rachunkach		1 187 372,14	467 362,83
	– inne środki pieniężne		181 590 295,04	446 811 790,51
	– inne aktywa pieniężne		-	-
	2. Inne inwestycje krótkoterminowe		-	-
IV	**Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe**	12	**2 950 379,92**	**21 499 423,32**
SUMA AKTYWÓW			**5 366 569 113,24**	**6 754 126 482,80**

	PASYWA	Nota	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
A	KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY		5 231 807 157,00	5 480 369 683,93
I	Kapitał (fundusz) podstawowy	4	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
II	Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)		-	-
III	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)		-	-
IV	Kapitał (fundusz) zapasowy		141 957 561,67	163 625 681,64
V	Kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny środków trwałych		-	-
VI	Kapitał (fundusz) rezerwowy		-	-
VII	Strata z lat ubiegłych		- 87 278 462,21	-
VIII	Zysk (strata) netto	6	208 322 689,54	347 938 634,29
IX	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		-	-
B	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA		134 761 956,24	1 273 756 798,87
I	Rezerwy na zobowiązania		17 238 248,15	20 525 670,82
	1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8,9	11 156 759,73	11 939 392,37
	2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	7	3 777 644,35	4 387 854,00
	– długoterminowa		3 673 094,99	4 239 999,00
	– krótkoterminowa		104 549,36	147 855,00
	3. Pozostałe rezerwy	7	2 303 844,07	4 198 424,45
	– długoterminowe		-	-
	– krótkoterminowe		2 303 844,07	4 198 424,45
II	Zobowiązania długoterminowe	11	7 569 185,88	1 025 928 566,22
	1. Wobec jednostek powiązanych		-	-
	2. Wobec pozostałych jednostek		7 569 185,88	1 025 928 566,22
	a) kredyty i pożyczki		-	1 025 928 566,22
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	-
	c) inne zobowiązania finansowe		7 569 185,88	-
	d) inne		-	-
III	Zobowiązania krótkoterminowe		57 924 887,15	181 253 529,12
	1. Wobec jednostek powiązanych		16 418 502,55	156 304 360,64
	a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	36	8 488 794,70	6 112 819,74
	– do 12 miesięcy		8 488 794,70	6 112 819,74
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	b) inne	36	7 929 707,85	150 191 540,90
	2. Wobec pozostałych jednostek		41 103 839,26	24 427 391,92
	a) kredyty i pożyczki		-	-
	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	-
	c) inne zobowiązania finansowe		7 188 756,65	7 296 686,33
	d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		6 543 595,46	6 290 349,74
	– do 12 miesięcy		6 543 595,46	6 290 349,74
	– powyżej 12 miesięcy		-	-
	e) zaliczki otrzymane na dostawy		-	-
	f) zobowiązania wekslowe		-	-
	g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń		27 000 213,03	2 913 192,71
	h) z tytułu wynagrodzeń		58 306,90	-
	i) inne		312 967,22	7 927 163,14
	3. Fundusze specjalne		402 545,34	521 776,56
IV	Rozliczenia międzyokresowe		52 029 635,06	46 049 032,71
	1. Ujemna wartość firmy	40	51 939 999,05	45 942 512,30
	2. Inne rozliczenia międzyokresowe	12	89 636,01	106 520,41
	– długoterminowe		8 180,04	8 180,04
	– krótkoterminowe		81 455,97	98 340,37
SUMA PASYWÓW			5 366 569 113,24	6 754 126 482,80

Sporządzono dnia 25 lutego 2011 roku

osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Mirosław Bieliński	Roman Szyszko
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25

III RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
A Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	15	**71 237 101,50**	**88 703 229,02**
- od jednostek powiązanych		67 910 883,74	85 752 990,08
I Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług		71 237 101,50	88 703 229,02
II Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		-	-
B Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów w tym:		**49 933 011,23**	**59 088 213,64**
- jednostkom powiązanym		47 175 745,36	54 390 791,58
I Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług		49 933 011,23	59 088 213,64
II Wartość sprzedanych towarów i materiałów		-	-
C Zysk brutto ze sprzedaży (A-B)		**21 304 090,27**	**29 615 015,38**
D Koszty sprzedaży		-	-
E Koszty ogólnego zarządu		**41 462 121,54**	**57 900 267,67**
F Strata ze sprzedaży (C-D-E)		**- 20 158 031,27**	**- 28 285 252,29**
G Pozostałe przychody operacyjne		**2 291 422,92**	**4 619 025,98**
I Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		-	2 374 946,65
II Dotacje		18 579,30	-
III Inne przychody operacyjne		2 272 843,62	2 244 079,33
H Pozostałe koszty operacyjne		**3 257 246,95**	**4 784 779,61**
I Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		2 465,00	26 515,95
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		-	120 000,00
III Inne koszty operacyjne		3 254 781,95	4 638 263,66
I Strata z działalności operacyjnej (F+G-H)		**- 21 123 855,30**	**- 28 451 005,92**
J Przychody finansowe		**247 152 501,59**	**414 616 092,25**
I Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:		236 489 586,55	356 512 775,62
- od jednostek powiązanych		236 616 483,05	355 468 813,62
II Odsetki, w tym:		6 702 472,60	49 791 774,79
- od jednostek powiązanych		1 131 721,23	34 919 735,61
III Zysk ze zbycia inwestycji		-	1 272 575,47
IV Aktualizacja wartości inwestycji		-	6 489 243,57
V Inne		3 960 442,44	549 722,80
K Koszty finansowe		**19 787 043,85**	**38 386 946,28**
I Odsetki, w tym:		2 372 192,72	33 245 484,77
- dla jednostek powiązanych		-	-
II Strata ze zbycia inwestycji		-	-
III Aktualizacja wartości inwestycji		17 381 634,36	4 870 121,72
IV Inne		33 216,77	271 339,79
L Zysk (strata) z działalności gospodarczej (I+J-K)		**206 241 602,44**	**347 778 140,05**
M Wynik zdarzeń nadzwyczajnych (M.I. - M.II.)		-	-
I Zyski nadzwyczajne		-	-
II Straty nadzwyczajne		-	-
N Zysk (strata) brutto (L +/- M)		**206 241 602,44**	**347 778 140,05**
O Podatek dochodowy bieżący	19	84 678,00	62 055,00
P Podatek dochodowy odroczony	19	- 2 250 380,10	- 222 549,24
R Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		84 615,00	-
S Zysk (strata) netto (N-O-P-R)		**208 322 689,54**	**347 938 634,29**

Sporządzono dnia 25 lutego 2011 roku

osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Mirosław Bieliński	Roman Szyszko
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25

IV RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (METODA POŚREDNIA)

	Nota	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) netto		**208 322 689,64**	**347 938 634,29**
II. Korekty razem		**- 210 500 442,09**	**- 371 174 832,00**
1. Amortyzacja		8 688 636,01	10 616 829,40
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		- 41 380,97	- 147 557,47
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		- 236 867 287,46	- 372 577 749,03
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		- 15 698 416,60	- 3 310 903,41
5. Zmiana stanu rezerw	26	3 065 176,57	4 076 341,08
6. Zmiana stanu zapasów	26	- 438 306,65	270 217,49
7. Zmiana stanu należności	26	- 52 914 314,11	33 854 876,78
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	26	58 804 371,64	- 25 417 956,92
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	26	- 6 427 549,54	- 18 538 929,93
10. Inne korekty		- 68 204,19	
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/–II)		**- 2 177 752,55**	**- 23 236 197,71**
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		**212 981 303,50**	**543 599 469,13**
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		-	133 372,00
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		-	1 200 000,00
3. Z aktywów finansowych, w tym:		212 981 303,50	436 402 483,49
a) w jednostkach powiązanych		202 078 200,00	387 498 146,29
– zbycie aktywów finansowych		-	205 301,32
– dywidendy i udziały w zyskach		201 497 483,05	355 468 813,62
– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		305 000,00	1 666 000,00
– odsetki		275 716,95	30 158 031,35
– inne wpływy z aktywów finansowych		-	-
b) w pozostałych jednostkach		10 903 103,50	48 904 337,20
– zbycie aktywów finansowych		30 000,00	34 694 632,43
– dywidendy i udziały w zyskach		873 103,50	1 043 962,00
– spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		-	-
– odsetki		-	13 165 742,77
– inne wpływy z aktywów finansowych		10 000 000,00	-
4. Inne wpływy inwestycyjne		-	105 863 613,64
II. Wydatki		**- 103 117 276,18**	**- 1 139 838 460,78**
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		- 10 243 975,66	- 22 117 574,38
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		- 283 555,60	-
3. Na aktywa finansowe, w tym:		- 28 577 884,26	- 1 116 347 057,90
a) w jednostkach powiązanych		- 28 577 884,26	- 1 116 347 057,90
– nabycie aktywów finansowych		- 20 183 460,00	- 1 115 857 331,34
– udzielone pożyczki długoterminowe		- 8 394 424,26	- 489 726,56
b) w pozostałych jednostkach		-	-
– nabycie aktywów finansowych			-
– udzielone pożyczki długoterminowe		-	-
4. Inne wydatki inwestycyjne		- 64 011 860,66	- 1 373 828,50
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I+II)		**109 864 027,32**	**- 596 238 991,65**
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		**-**	**1 027 491 637,60**
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		-	-
2. Kredyty i pożyczki		-	1 027 424 970,60
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych		-	-
4. Inne wpływy finansowe		-	66 667,00
II. Wydatki		**- 7 342 800,20**	**- 143 514 962,07**
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych		-	-
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		- 143 087,00	- 99 374 442,76
3. Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku		-	-
4. Spłaty kredytów i pożyczek		-	-
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	-
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		-	-
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		- 6 305 129,81	- 7 244 625,11
8. Odsetki		- 894 583,39	- 28 185 189,38
9. Inne wydatki finansowe		-	- 8 710 704,82
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I+II)		**- 7 342 800,20**	**883 976 675,53**
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/–B.III+/-C.III)		**100 343 474,57**	**264 501 486,16**
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		**100 343 474,57**	**264 501 486,16**
– zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu		**82 434 192,61**	**182 777 667,18**
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/–D), w tym:		**182 777 667,18**	**447 279 153,34**
– o ograniczonej możliwości dysponowania		98 490,45	78 913,37

Sporządzono dnia 25 lutego 2011 roku

osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Mirosław Bieliński	Roman Szyszko
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25

V ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	**5 023 552 491,64**	**5 231 807 157,00**
- zmiany polityki rachunkowości	-	-
- korekty błędów	-	-
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po korektach	**5 023 552 491,64**	**5 231 807 157,00**
1. Kapitał podstawowy na początek okresu	**4 968 805 368,00**	**4 968 805 368,00**
1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	-	-
a) zwiększenia (z tytułu) - rozliczenie planu podziału	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	**4 968 805 368,00**	**4 968 805 368,00**
2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na początek okresu	-	-
2.1. Zmiany należnych wpłat na kapitał podstawowy	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
2.2. Należne wpłaty na kapitał podstawowy na koniec okresu	-	-
3. Akcje (udziały) własne na początek okresu	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
3.1. Akcje (udziały) własne na koniec okresu	-	-
4. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	**147 707 974,86**	**141 957 661,67**
4.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	- 5 750 413,19	21 668 119,97
a) zwiększenia (z tytułu)	-	21 668 119,97
- z podziału zysku (netto), bieżącego okresu		-
- podział czystego zysku (netto), z lat ubiegłych	-	21 668 119,97
b) zmniejszenia (z tytułu)	- 5 750 413,19	-
- pokrycia straty za 2008 rok	- 5 750 413,19	-
4.2. Kapitał (fundusz) zapasowy na koniec okresu	**141 957 661,67**	**163 626 681,64**
6. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny środków trwałych na początek okresu	-	-
5.1. Zmiany kapitału (funduszu) rezerwowy z aktualizacji wyceny środków trwałych	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
6.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny środków trwałych na koniec okresu	-	-
6. Kapitał (fundusz) rezerwowy na początek okresu	-	-
6.1 Zmiany kapitału (funduszu) rezerwowego	-	-
a) zwiększenia (z tytułu) -	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
6.2 Kapitał (fundusz) rezerwowy na koniec okresu	-	-
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	**- 81 855 999,33**	**- 87 278 462,21**
7.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu -	-	**208 322 689,54**
- zmiany przyjętych zasad(polityki) rachunkowości	-	-
- korekty błędów	-	-
7.2 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	-	**208 322 689,54**
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	- 208 322 689,54
- odpis na kapitał zapasowy	-	- 21 668 119,97
- odpis na ZFŚS	-	-
- dywidenda dla akcjonariuszy	-	- 99 376 107,36
- pokrycie straty z lat ubiegłych zyskiem z lat ubiegłych	-	- 87 278 462,21
7.3 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	
7.4 Strata z lat ubiegłych na początek okresu	**- 81 855 999,33**	**- 87 278 462,21**
- zmiany przyjętych zasad(polityki) rachunkowości	-	-
- korekty błędów	-	-
7.5 Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	**- 81 855 999,33**	**- 87 278 462,21**
a) zwiększenie (z tytułu) - rozliczenie planu podziału	- 11 172 876,07	
b) zmnieszenie (z tytułu)	5 750 413,19	87 278 462,21
- pokrycia straty kapitałami	5 750 413,19	-
- pokrycie straty z lat ubiegłych zyskiem z lat ubiegłych	-	87 278 462,21
7.6 Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	**- 87 278 462,21**	-
7.7 Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	**- 87 278 462,21**	-
8. Wynik netto	**208 322 689,54**	**347 938 634,29**
a) zysk netto	208 322 689,54	347 938 634,29
b) strata netto		-
c) odpisy z zysku	-	-
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	**5 231 807 157,00**	**5 480 369 683,93**
proponowany podział zysku		
a) dywidenda dla akcjonariuszy	- 42 000 000,00	- 99 376 107,36
b) przekazanie na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	- 180 000,00	
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	**5 189 627 157,00**	**5 380 993 676,57**

Sporządzono dnia 25 lutego 2011 roku

osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Mirosław Bieliński	Roman Szyszko
data i podpis 2011 -02- 25	*data i podpis* 2011 -02- 25	*data i podpis* 2011 -02- 25	*data i podpis* 2011 -02- 25	*data i podpis* 2011 -02- 25	*data i podpis* 2011 -02- 25

VI DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji długoterminowych

Środki trwałe	Grunty	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
wartość brutto środków trwałych na początek okresu	**266 790,00**	**2 340 382,55**	**13 438 483,69**	**5 425 823,25**	**79 326,61**	**561 683,29**	**22 112 489,39**	**3 663 088,33**	**-**	**25 775 577,72**
różnice kursowe BO - BZ							-			-
zwiększenia (z tytułu)	-	-	28 478,95	2 117 403,53	-	3 069 926,18	5 215 808,66	1 940 030,37	-	7 155 839,03
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zakup środków trwałych / środków trwałych w budowie	-	-	28 478,95	2 117 403,53	-	3 069 926,18	5 215 808,66	1 940 030,37	-	7 155 839,03
zmniejszenia (z tytułu)	- 215 620,00	- 1 842 270,16	- 12 612 614,16	- 199 978,60	- 73 729,20	- 116 078,87	- 15 060 290,99	- 778 868,30	-	- 15 839 159,29
- sprzedaży	-	- 39 191,71	-	- 14 120,00	-	-	- 53 311,71	- 707 937,90	-	- 761 249,61
- aport	- 215 620,00	- 1 803 078,45	- 11 696 577,47	- 185 858,60	- 73 729,20	- 116 078,87	- 14 090 942,59	- 69 346,19	-	- 14 160 288,78
- zejście ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- reklasyfikacja	-	-	- 916 036,69	-	-	-	- 916 036,69	-	-	- 916 036,69
- pozostałe zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	- 1 584,21	-	- 1 584,21
różnice kursowe kurs średni - BZ							-			-
wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	**51 170,00**	**498 112,39**	**854 348,48**	**7 343 248,18**	**5 597,41**	**3 515 530,60**	**12 268 007,06**	**4 824 250,40**	**-**	**17 092 257,46**
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	**-**	**- 47 049,17**	**- 387 014,34**	**- 1 863 276,88**	**- 22 389,63**	**- 142 024,56**	**- 2 461 754,58**	**-**	**-**	**- 2 461 754,58**
różnice kursowe BO - BZ							-			-
- amortyzacja za okres	-	- 40 358,95	- 319 088,10	- 2 085 954,35	- 11 164,12	- 139 480,56	- 2 596 046,08	-	-	- 2 596 046,08
- zmniejszenie umorzenia z tytułu sprzedaży (+)	-	1 175,76	-	10 413,50	-	-	11 589,26	-	-	11 589,26
- aport (+)	-	57 097,52	464 342,04	70 551,51	27 956,34	59 963,76	679 911,17	-	-	679 911,17
- przemieszczenia	-	-	25 418,04	-	-	-	25 418,04	-	-	25 418,04
- pozostałe zmniejszenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
różnice kursowe kurs średni - BZ							-			-
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	**-**	**- 29 134,84**	**- 216 342,36**	**- 3 868 266,22**	**- 5 597,41**	**- 221 541,36**	**- 4 340 882,19**			**- 4 340 882,19**
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- dokonanie odpisu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- odwrócenie odpisu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
wartość netto środków trwałych na początek okresu	**266 790,00**	**2 293 333,38**	**13 051 469,35**	**3 562 546,37**	**56 936,98**	**419 658,73**	**19 650 734,81**	**3 663 088,33**	**-**	**23 313 823,14**
wartość netto środków trwałych na koniec okresu	**51 170,00**	**468 977,55**	**638 006,12**	**3 474 981,96**	**0,00**	**3 293 989,24**	**7 927 124,87**	**4 824 250,40**	**-**	**12 751 375,27**

Wartości niematerialne i prawne	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Inne wartości niematerialne i prawne	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	Wartości niematerialne i prawne razem
wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	-	**46 876 362,68**	-	**46 876 362,68**
różnice kursowe BO - BZ						-
zwiększenia (z tytułu)	-	-	-	14 499 912,68	-	14 499 912,68
- zakupu	-	-	-	14 499 912,68	-	14 499 912,68
- pozostałe zwiększenia/+/	-	-				-
zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-	- 9 550,00	-	- 9 550,00
- aport	-	-		- 9 550,00	-	- 9 550,00
- pozostałe zmniejszenia /-/	-					-
wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	-	**61 366 725,36**	-	**61 366 725,36**
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	-	-	**- 6 666 358,02**	-	**- 6 666 358,02**
różnice kursowe BO - BZ						-
- amortyzacja za okres	-	-	-	- 8 020 783,32	-	- 8 020 783,32
- darowizna /+/	-	-	-	-	-	-
- aport (-)	-	-	-	2 804,17	-	2 804,17
- pozostałe	-	-	-	-	-	-
różnice kursowe kurs średni - BZ						-
skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	-	-	**- 14 684 337,17**	-	**- 14 684 337,17**
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-
różnice kursowe BO - BZ						-
- dokonanie odpisu	-	-	-	- 120 000,00	-	- 120 000,00
- odwrócenie odpisu	-	-	-	-	-	-
różnice kursowe kurs średni - BZ						-
odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	- 120 000,00	-	- 120 000,00
wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	-	-	40 210 004,66	-	**40 210 004,66**
wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	-	**46 562 388,19**	-	**46 562 388,19**

Inwestycje długoterminowe	Nieruchomości	Wartości niematerialne i prawne	Długoterminowe aktywa finansowe	Inne inwestycje długoterminowe	Razem
wartość na początek okresu	**17 455 711,85**	**283 555,60**	**4 867 868 741,43**	**294 117,47**	**4 885 902 126,35**
różnice kursowe BO - BZ					-
zwiększenia (z tytułu)	-	-	1 282 450 865,83	916 036,69	1 283 366 902,52
- nabycie	-	-	1 266 916 488,81	-	1 266 916 488,81
- dopłata do kapitału	-	-	1 150 000,00	-	1 150 000,00
- udzielone pożyczki	-	-	489 726,56	-	489 726,56
- naliczone odsetki	-	-	4 069 308,89	-	4 069 308,89
- odwrócenie odpisu aktualizującego	-	-	6 489 243,57	-	6 489 243,57
- reklasyfikacja	-	-	-	916 036,69	916 036,69
- wpłaty na kapitał	-	-	3 336 098,00	-	3 336 098,00
zmniejszenia (z tytułu)	- 6 871 516,20	-	- 18 714 550,92	- 291 886,10	- 25 877 953,22
- sprzedaż	- 78 264,42	-	-	-	- 78 264,42
- likwidacja	- 22 780,69	-	-	-	- 22 780,69
- aport	- 6 403 695,12	-	-	- 225 675,21	- 6 629 370,33
- zwrot dopłat do kapitału	-	-	- 10 000 000,00	-	- 10 000 000,00
- spłacone pożyczki	-	-	- 1 666 000,00	-	- 1 666 000,00
- odpisy aktualizujące udziały	-	-	- 4 870 121,72	-	- 4 870 121,72
- sprzedaż udziałów	-	-	- 179 892,93	-	- 179 892,93
- amortyzacja	- 366 775,97	-	-	- 66 210,89	- 432 986,86
- reklasyfikacja udziałów do pozycji krótkoterminowych aktywów finansowych	-	-	- 359 736,27	-	- 359 736,27
- reklasyfikacja pożyczek do krótkoterminowych	-	-	- 1 622 000,00	-	- 1 622 000,00
- inne zmniejszenia	-	-	- 16 800,00	-	- 16 800,00
stan na koniec okresu	10 584 195,65	283 555,60	6 131 605 056,34	918 268,06	6 143 391 075,65
wartość na koniec okresu	**10 584 195,65**	**283 555,60**	**6 131 605 056,34**	**918 268,06**	**6 143 391 075,65**

Lista Spółek, w których ENERGA SA posiada udziały i akcje znajduje się w nocie nr 35.

2. Wartość gruntów użytkowanych wieczyście oraz wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu

Nazwa środka	Wartość na dzień 31.12.2010
Samochody w leasingu operacyjnym	1 160 889,32
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	432 298,12
Razem	**1 593 187,44**

Jednostka wynajmuje również nieruchomości. Nie przedstawiono ich szacunkowej wartości z uwagi na brak wiarygodnej wyceny.

3. Zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

Jednostka nie posiada na dzień 31.12.2010 roku żadnych zobowiązań wobec Budżetu Państwa lub Gminy z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

4. Dane o strukturze własności kapitału podstawowego oraz liczbie i wartości nominalnej subskrybowanych akcji, w tym uprzywilejowanych

Akcjonariusze spółki	procent posiadanego kapitału	udział w ogólnej liczbie głosów	Wartość akcji
Skarb Państwa	84,19%	84,19%	4 183 008 002,00
Akcjonariusze miejszościowi	15,81%	15,81%	785 797 366,00

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (struktura)				Wartość nominalna jednej akcji			
Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	imienne	brak	255 000	255 000	gotówka	2007-01-08	2007-01-08
B	imienne	brak	4 845 611 133	4 845 611 133	aport	2007-06-20	2007-01-08
C	imienne	brak	122 939 235	122 939 235	aport	2009-03-20	2009-03-20
Liczba akcji razem			**4 968 805 368**				
Kapitał zakładowy razem				**4 968 805 368**			

5. Stan na początek roku obrotowego, zwiększenia i wykorzystanie oraz stan końcowy kapitałów (funduszy) zapasowych i rezerwowych, o ile jednostka nie sporządza zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym

Zestawienie zmian w kapitale własnym ENERGA SA za okres 01.01 – 31.12.2010 rok zostało sporządzone.

6. Propozycje co do sposobu podziału zysku lub pokrycia straty za rok obrotowy

Tytuł	Stan na 31.12.2010
Zysk netto	**347 938 634,29**
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy	248 562 526,93
Dywidenda dla akcjonariuszy	99 376 107,36

7. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym

	Stan na 31.12.2009 roku	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na 31.12.2010 roku
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	**3 777 644,35**	**986 417,01**	**- 78 481,00**	**- 297 480,00**	**4 387 854,00**
a) długoterminowa	3 673 094,99	864 384,01	-	- 297 480,00	4 239 999,00
- świadczenia emerytalno - rentowe i nagrody jubileuszowe	2 442 420,00	412 255,00	-	- 91 796,00	2 762 879,00
- odpis na ZFŚS	224 381,99	21 833,01	-	- 51 917,00	194 298,00
- taryfa energetyczna	1 006 293,00	430 296,00	-	- 153 767,00	1 282 822,00
b) krótkoterminowa	104 549,36	122 033,00	- 78 481,00	-	147 855,00
- świadczenia emerytalno - rentowe i nagrody jubileuszowe	102 854,00	121 121,00	- 78 481,00	-	145 494,00
- taryfa energetyczna	1 362,00	912,00	-	-	2 274,00
- odpis na ZFŚS	333,36	-	-	- 246,36	87,00
Pozostałe rezerwy	**2 303 844,07**	**4 198 424,45**	**- 2 268 644,07**	**- 35 200,00**	**4 198 424,45**
a) długoterminowe	-	-	-	-	-
b) krótkoterminowe	2 303 844,07	4 198 424,45	- 2 268 644,07	- 35 200,00	4 198 424,45
- rezerwa z tytułu nagrody rocznej, niewykorzystanych urlopów	1 988 644,07	3 098 424,45	- 1 988 644,07	-	3 098 424,45
- inne	315 200,00	1 100 000,00	- 280 000,00	- 35 200,00	1 100 000,00
Rezerwy na zobowiązania razem	**6 081 488,42**	**5 184 841,46**	**- 2 347 125,07**	**- 332 680,00**	**8 586 278,45**

8. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
od rezerw na świadczenia emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe	483 602,06	552 590,87
od rezerw na ZFŚŚ	42 695,92	36 933,15
od rezerw na premie dla pracowników i niewykorzystane urlopy	377 842,37	567 181,32
od rezerw na taryfę pracowniczą	191 454,45	244 168,24
odpisy aktualizujące akcje i udziały	1 624 867,75	835 180,61
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych wg. zamortyzowanego kosztu	-	709 789,67
naliczone koszty badania bilansu, wynagrodzenia aktuariusza	59 888,00	19 000,00
pozostałe naliczone koszty	-	190 000,00
straty podatkowe	1 562 300,75	1 677 197,92
nieodpłatnie otrzymane aktywa	7 530,84	7 323,37
niewypłacone świadczenia/należności pracownicze	13 812,78	16 605,73
od odpisu aktualizującego wartość aktywów trwałych	-	948 123,13
Razem, aktywa na odroczony podatek dochodowy	**4 363 994,92**	**5 804 094,01**
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym	-	1 779 817,98
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością obligacji	-	776 521,14
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	12 385,43	91 544,49
naliczone przychody	644 226,77	8 407,50
od różnicy pomiędzy wartością podatkową a bilansową środków trwałych i inwestycji długoterminowych	10 500 147,53	9 283 101,26
Razem rezerwa na odroczony podatek dochodowy	**11 156 759,73**	**11 939 392,37**

9. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego – zmiany w ciągu roku obrotowego

	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Aktywo na odroczony podatek dochodowy	
Bilans otwarcia:	**4 363 994,92**
Zwiększenia	3 510 218,37
W korespondencji z wynikiem finansowym	3 510 218,37
Zmniejszenia	- 2 070 119,28
W korespondencji z wynikiem finansowym	- 2 013 598,08
Aport	- 56 521,20
Bilans zamknięcia	**5 804 094,01**
Aktywo na odroczony podatek dochodowy po uwzględnieniu odpisu aktualizującego na koniec okresu	**5 804 094,01**
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	
Bilans otwarcia:	**11 156 759,73**
Zwiększenia	2 219 434,73
W korespondencji z wynikiem finansowym	2 219 434,73
Zmniejszenia	- 1 436 802,09
W korespondencji z wynikiem finansowym	- 945 363,68
Aport	- 491 438,41
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy na koniec okresu	**11 939 392,37**

10. Dane o odpisach aktualizujących wartość aktywów, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego

Odpisy aktualizujące inwestycje długoterminowe	Stan na 31.12.2009 roku	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na 31.12.2010 roku
Toruńska Energetyka Cergia S.A.	4 446 848,45	-	-4 446 848,45	-	-
ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	6 489 243,57	-	-	-6 489 243,57	-
Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	6 343 419,60	738 000,00	-	-	7 081 419,60
ENERGA - Nieruchomości S.A. w likwidacji	102 122,74	-	-	-	102 122,74
Kongres Sp. z o.o.	-	493 121,72	-	-	493 121,72
ZEP-Info Sp. z o.o.	-	3 639 000,00	-	-	3 639 000,00
Odpisy aktualizujące inwestycje długoterminowe razem	17 381 634,36	4 870 121,72	-4 446 848,45	-6 489 243,57	11 315 664,06

Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne	Stan na 31.12.2009 roku	Utworzenie	Wykorzystanie	Rozwiązanie	Stan na 31.12.2010 roku
koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-	-	-	-
wartośc firmy	-	-	-	-	-
inne wartości niematerialne i prawne	-	120 000,00	-	-	120 000,00
Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne razem	-	120 000,00	-	-	120 000,00

Jednostka na dzień bilansowy nie dokonywała odpisów aktualizujących inne aktywa, niż wykazane powyżej.

11. Podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową, okresie spłaty

Tytuł	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
Wobec jednostek powiązanych	-	-
- zobowiązania finansowe leasing (okres spłaty od 1 roku do 3 lat)	-	-
Wobec pozostałych jednostek	7 569 185,88	1 025 928 566,22
- kredyty i pożyczki	-	1 025 928 566,22
w tym o terminie spłaty od 1 roku do 3 lat	-	115 406 125,20
w tym o terminie spłaty od 3 do 5 lat	-	210 410 149,70
w tym o terminie spłaty powyżej 5 lat	-	700 112 291,32
- zobowiązania finansowe leasing (okres spłaty od 1 roku do 3 lat)	7 569 185,88	-
Zobowiązania długoterminowe, razem	**7 569 185,88**	**1 025 928 566,22**

12.Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**4 363 994,92**	**5 804 094,01**
Pozostałe długoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne	**4 397,70**	**51 945,36**
Rozliczenia międzyokresowe kosztów rodzajowych:	4 397,70	51 945,36
- Usług obcych	4 397,70	2 076,36
Usługi informatyczne	4 397,70	1 007,06
Usługi reklamowe	-	1 069,30
- Podatków i opłat	-	49 869,00
- opłaty za 10 letni okres ochronny	-	49 869,00
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne razem	**4 368 392,62**	**5 856 039,37**
Otrzymane darowizny	8 180,04	8 180,04
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe bierne razem	**8 180,04**	**8 180,04**

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
Rozliczenia międzyokresowe kosztów rodzajowych:	**136 456,04**	**1 748 114,21**
- Zużycia materiałów i energii	4 278,76	68 411,91
- Usług obcych	67 649,78	1 630 196,14
- Ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	21 161,50	-
- Pozostałych kosztów rodzajowych	43 366,00	49 506,16
Rozliczenia międzyokresowe kosztów finansowych	2 402 737,20	**11 113 442,02**
Inne rozliczenie międzyokresowe czynne	411 186,68	**8 637 867,09**
Projekt Wisła	411 186,68	7 577 077,97
Projekt Ostrołęka C	-	1 060 789,12
Krótkoterminowe czynne rozliczenia międzyokresowe razem	**2 950 379,92**	**21 499 423,32**
- Rozliczenie międzyokresowe przychodów	50 000,00	68 340,33
- Otrzymane darowziny	31 455,97	30 000,04
Krótkoterminowe bierne rozliczenia międzyokresowe razem	**81 455,97**	**98 340,37**

13.Wykaz grup zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki (ze wskazaniem rodzaju zabezpieczenia)

ENERGA SA na dzień 31.12.2010 r. nie posiada zobowiązań zabezpieczonych na majątku spółki.

14. Zobowiązania warunkowe, w tym również udzielone przez jednostkę gwarancje i poręczenia, także wekslowe

ENERGA SA w ramach umów aranżacyjnych stała się dłużnikiem solidarnym zobowiązań spółek zależnych wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych oraz wystawionej gwarancji bankowej na łączną kwotę 46.350.000 zł.

Nazwa spółki	Kwota zobowiązania warunkowego
Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	3 000 000,00
Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	1 000 000,00
ENERGA OPEC Sp. z o.o.	7 000 000,00
ZEP-INFO Sp. z o.o.	4 600 000,00
Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	10 300 000,00
ENERGETYK Sp. z o.o.	1 000 000,00
ZEP-MOT Sp. z o.o.	5 500 000,00
PWE "ELEKTROINSTAL" Sp. z o.o.	400 000,00
Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	13 050 000,00
ZEP-INPRO Sp. z o.o.	500 000,00
Razem	**46 350 000,00**

W dniu 25.02.2009 roku ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. zostały inwestorem strategicznym w Ostrołęckim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej sp. z o. o. Zakupione udziały stanowią łącznie 85% kapitału zakładowego OPEC Sp. z o. o. Umowa zakłada realizację programu inwestycyjnego w zakresie rozwoju ciepłownictwa na terenie miasta Ostrołęka. ENERGA S.A. i ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. zobowiązały się, że w ciągu 10 lat zainwestują nie mniej niż 320 mln zł w rozwój sieci dystrybucyjnej i produkcję energii cieplnej.

Pozostałe zobowiązania warunkowe wynikające z zawartych przez ENERGA SA umów sponsoringu wynoszą 550 tys. zł, natomiast zobowiązania warunkowe wynikające z umów z wynagrodzeniem określonym na zasadzie success fee wynoszą 15.833,2 tys. zł.

15. Struktura rzeczowa (rodzaje działalności) i terytorialna (kraj, eksport) przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Przychody ze sprzedaży produktów	**71 237 101,50**	**88 703 229,02**
z działalności teleinformatycznej	30 370 030,09	39 071 280,69
z usług najmu	1 533 882,69	1 220 968,33
z usług hotelarskich	2 009 002,16	1 699 182,81
z usługi wykonania nadzoru właścicielskiego	422 222,10	250 322,60
z opłaty licencyjnej	34 957 489,54	41 404 972,53
z refaktur	1 373 883,49	3 086 507,97
pozostałe	570 591,43	1 969 994,09
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	-	-
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, razem	**71 237 101,50**	**88 703 229,02**

Przychody z tytułu sprzedaży zagranicznej nie wystąpiły.

16. Wysokość i wyjaśnienie przyczyn odpisów aktualizujących środki trwałe

ENERGA SA nie dokonywała odpisów aktualizujących wartość środków trwałych w roku obrotowym, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

17. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

ENERGA SA nie dokonywała odpisów aktualizujących wartość zapasów w roku obrotowym, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe.

18. Przychody, koszty i wyniki działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w roku następnym

W roku obrotowym zaniechano działalności szkoleniowo-wypoczynkowej. W dniu 01 października 2010 r. ENERGA SA wniosła wkład niepieniężny do Międzynarodowego Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o. w Straszynie. W skład zorganizowanej części przedsiębiorstwa weszła wyodrębniona finansowo i organizacyjnie w strukturze spółki ENERGA SA jednostka w postaci Centrum Szkoleniowo-Wypoczynkowego „Energetyk" z ośrodkami w Ustce i w Rowach. Przychody z tytułu zaniechanej działalności w roku 2010 wyniosły 1.802.041,56 zł, koszty 2.091.789,03 zł, wynik finansowy (strata) 289.747,47 zł.

Nie przewiduje się zaniechania żadnej działalności w roku następnym.

19. Rozliczenie głównych pozycji różniących podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od wyniku finansowego (zysku, straty) brutto

Tytuł	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
Zysk brutto	**206 241 602,44**	**347 778 140,05**
Trwałe różnice pomiędzy zyskiem/stratą brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	**- 231 488 546,58**	**- 249 262 073,89**
Przychody ujęte księgowo, które zgodnie z przepisami podatkowymi są wyłączone z opodatkowania (zmniejszenie podstawy opodatkowania)	- 241 228 810,11	- 366 285 365,28
Przychody podatkowe zwiększające podstawę opodatkowania nie ujęte w księgach	997 052,04	88 227 556,65
Koszty i straty nie uznawane przez przepisy podatkowe za koszty uzyskania przychodu (zwiększenie podstawy opodatkowania)	8 743 211,49	28 795 734,74
Przejściowe różnice między zyskiem/stratą brutto a podstawą opodatkowania	**20 177 791,00**	**- 99 198 891,85**
Koszty ujęte księgowo, przejściowo nie stanowiące kosztu uzyskania przychodu	29 431 118,98	36 505 489,90
Koszty podatkowe stanowiące koszt uzyskania przychodów, nie ujęte w wyniku roku obrotowego	- 5 797 110,28	- 93 757 415,77
Przychody ujęte księgowo, przejściowo nie stanowiące przychodów podatkowych (zmniejszenie podstawy opodatkowania)	- 3 456 217,70	- 41 946 965,98
Przychody podatkowe zwiększające podstawę opodatkowania nie ujęte w wyniku roku obrotowego	-	-
Odliczenia od dochodu		
Podstawa opodatkowania	**- 5 069 153,00**	**- 682 826,00**
Podatek dochodowy należny za rok obrotowy	-	-
Zryczałtowane podatek dochodowy od otrzymanych dywidend	84 678,00	62 055,00
Podatek dochodowy bieżący	**84 678,00**	**62 055,00**
Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	- 2 179 530,40	- 1 496 620,29
Zmiana stanu rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	- 70 849,70	1 274 071,05
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	**- 2 165 702,10**	**- 160 494,24**

20. Dane o kosztach wytworzenia produktów na własne potrzeby oraz o kosztach rodzajowych

	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
Koszty działalności operacyjnej	**90 394 274,58**	**130 481 036,17**
I. Amortyzacja	8 688 636,01	10 616 829,40
- od aktywów nabytych od jednostek powiązanych	6 559 033,62	6 995 839,35
- od pozostałych jednostek	2 129 602,39	3 620 990,05
II. Zużycie materiałów i energii	1 905 946,17	2 168 973,28
III. Usługi obce	38 167 973,16	61 226 744,71
IV. Podatki i opłaty, w tym	704 068,56	1 017 441,90
- podatek akcyzowy	-	-
V. Wynagrodzenia	17 953 273,57	24 455 501,02
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	4 887 190,36	6 346 385,40
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	18 087 186,75	24 649 160,46
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
Zmiana stanu produktów	**- 1 000 858,19**	**13 492 554,86**

W ENERGA SA w roku obrotowym nie wystąpiły koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby.

21. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie; w tym odsetki oraz skapitalizowane różnice kursowe od zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania

W ENERGA SA nie wystąpiły środki trwałe wytworzone we własnym zakresie.

22. Poniesione w ostatnim roku i planowane na następny rok nakłady na niefinansowe aktywa trwałe; odrębnie należy wykazać poniesione i planowane nakłady na ochronę środowiska

	Nakłady poniesione w okresie bieżącym	Nakłady planowane na następny rok
Nakłady poniesione na:	21 655 751,71	82 141 000,00
WNiP	14 499 912,68	67 002 000,00
Środki trwałe	7 155 839,03	15 139 000,00
Nakłady inwestycyjne razem	**21 655 751,71**	**82 141 000,00**
w tym nakłady poniesione na ochronę środowiska	-	-

23. Informacje o zyskach i stratach nadzwyczajnych, z podziałem na losowe i pozostałe

W roku obrotowym 2010 w ENERGA SA nie wystąpiła pozycja zysków i strat nadzwyczajnych.

24. Podatek dochodowy od wyniku na operacjach nadzwyczajnych

W związku z tym, że nie odnotowano żadnych operacji nadzwyczajnych w ENERGA SA, pozycja podatek dochodowy od wyniku na operacjach nadzwyczajnych nie wystąpiła.

25. Dla pozycji bilansu oraz rachunku zysków i strat, wyrażonych w walutach obcych - kursy przyjęte do ich wyceny

Należności i zobowiązania dotyczące leasingu finansowego wyceniono po obowiązującym na 31.12.2010 roku średnim kursie EURO ogłoszonym dla tej waluty przez Narodowy Bank Polski - kurs 3,9603 zł.

26. Objaśnienie struktury środków pieniężnych przyjętych do rachunku przepływów pieniężnych, wraz z wyjaśnieniem różnic pomiędzy zmianami stanu niektórych pozycji w bilansie oraz zmianami tych samych pozycji wykazanymi w rachunku przepływów pieniężnych

	Rok zakończony 31.12.2010
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	
Zmiana stanu rezerw	**4 076 341,08**
BO rezerw wg bilansu	*17 238 248,16*
BZ wg bilansu	*20 525 670,82*
Suma dotycząca zmiany bilansowej rezerw	*3 287 422,66*
aport do MCSE - rezerwy	*788 918,42*
Zmiana stanu zapasów	**270 217,49**
BO wg bilansu	*1 433 761,80*
BZ wg bilansu	*1 150 586,75*
Suma dotycząca zmiany bilansowej zapasów	*283 175,05*
aport do MCSE - zapasy	*-12 957,56*
Zmiana stanu należności	**33 854 876,78**
BO wg bilansu	*98 238 197,99*
BZ wg bilansu	*58 775 621,37*
Suma dotycząca zmiany bilansowej należności	***39 462 576,62***
różnice kursowe dot. leasingu	*-168 654,28*
odsetki od leasingu	*635 312,10*
otrzymane należności z tytułu leasingu	*-7 974 358,45*
naliczone odsetki od udzielonej pożyczki	*39 438,77*
aport do MCSE - należności	*-47 375,88*
należność z tytułu sprzedaży nieruchomości	*1 200 000,00*
należność z tytułu sprzedaży środków trwałych w budowie	*707 937,90*
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	**-25 417 956,92**
BO wg bilansu	*65 494 073,03*
BZ wg bilansu	*181 253 529,12*
Suma dotycząca zmiany bilansowej zobowiązań	***115 759 456,09***
zobowiązania z tytułu zakupu aktywów trwałych	*461 822,67*
zobowiązanie z tytułu zakupu inwestycji długoterminowych	*-149 335 337,50*
spłata zobowiazania z tyt. leasingu	*7 740 312,59*
odsetki od leasingu	*-595 268,14*
różnice kursowe od leasingu	*316 211,75*
niewpłacona dywidenda	*-1 664,60*
aport do MCSE - zobowiązania	*236 510,22*
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	**-18 538 929,93**
BO długoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*4 368 392,62*
BZ długoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*5 856 039,37*
BO krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*2 950 379,92*
BZ krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych wg bilansu	*21 499 423,32*
BO rozliczeń międzyokresowych - pasywa wg bilansu	*52 029 635,06*
BZ rozliczeń międzyokresowych - pasywa wg bilansu	*46 049 032,71*
Suma dotycząca zmiany bilansowej rozliczeń międzyokresowych	***-26 017 292,50***
ujemna wartość firmy dot. majątku przekazanego do MCSE	*4 122 985,26*
otrzymane dofinansowanie	*-66 667,00*
koszty finansowania zewnętrznego	*3 478 565,51*
aport do MCSE - aktywa z tytułu podatku odroczonego	*-56 521,20*

27. Klasyfikacja instrumentów finansowych

	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	86 668 286,89	-
Aktywa dostępne do sprzedaży	32 342 345,86	32 342 345,86
Pożyczki udzielone i należności własne	215 277 446,15	472 313 062,15
Aktywa finansowe utrzymane do terminu wymagalności	-	1 047 586 953,39
Aktywa finansowe razem	**334 288 078,90**	**1 552 242 361,40**
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	-	-
Inne zobowiązania finansowe	-	1 025 928 566,22
Zobowiązania finansowe razem	**-**	**1 025 928 566,22**

Ryzyko związane z poszczególnymi instrumentami finansowymi zostało opisane w punkcie 45.

28. Przeciętne zatrudnienie w roku obrotowym, z podziałem na grupy zawodowe

	Dane za rok 2009	Dane za rok 2010
Pracownicy na stanowiskach robotniczych	17	11
Pracownicy na stanowiskach nierobotniczych	133	186
Zatrudnienie razem	**150**	**197**

29. Wynagrodzenia, łącznie z wynagrodzeniem z zysku, wypłacone lub należne osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących spółek handlowych (dla każdej grupy osobno)

Tytuł	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
Łączna wartość wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze) wypłaconych przez Spółkę osobom wchodzącym w skład jej organów zarządzających	474 064,56	611 830,14
Łączna wartość wynagrodzeń i nagród (w pieniądzu i w naturze) wypłaconych przez Spółkę osobom wchodzącym w skład jej organów nadzorczych	278 861,52	290 184,72
Razem	**752 926,08**	**902 014,86**

30. Pożyczki i świadczenia o podobnym charakterze udzielone osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących spółek handlowych (dla każdej grupy osobno), ze wskazaniem warunków oprocentowania i terminów spłaty

Na koniec roku nie wystąpiły pożyczki i świadczenia o podobnym charakterze udzielone osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących spółek handlowych.

31. Znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym za okres od 01.01. - 31.12.2010 roku

Do momentu sporządzenia sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

32. Wydarzenia po dniu bilansowym

Sprzedaż udziałów BIOGAZ INWESTOR Sp. z o.o.
Po dniu bilansowym ENERGA SA zawarła umowę sprzedaży udziałów w celu umorzenia z BIOGAZ INWESTOR Sp. z o.o. Cena sprzedaży wynosi 565.120,00 zł. Wartość bilansowa udziałów wykazana w sprawozdaniu finansowym wynosi 359.736,27 zł.

Wniosek o stwierdzenie nadpłaty podatku
W dniu 31 stycznia 2011 r. ENERGA SA złożyła do Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku wniosek o stwierdzenie nadpłaty w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2009 r. w wysokości 25.100.739,75 zł. Jednocześnie Spółka złożyła korektę zeznania PIT-8AR. Na nadpłatę składa się kwota 23.358.455 zł z tytułu wpłaconego przez Spółkę zryczałtowanego podatku oraz kwota 1.742.284,75 zł z tytułu odsetek za zwłokę od zaległości podatkowej.

33. Przedstawienie dokonanych w roku obrotowym zmian zasad (polityki) rachunkowości

W 2010 roku nie dokonano zmian zasad (polityki) rachunkowości.

34. Wspólne przedsięwzięcia, które nie podlegają konsolidacji

W 2010 r. nie wystąpiły wspólne przedsięwzięcia, które nie podlegają konsolidacji

35. Wykaz spółek (nazwa, siedziba), w których jednostka posiada co najmniej 20% udziałów w kapitale lub ogólnej liczbie głosów w organie stanowiącym spółki; wraz z podaniem procentu udziałów i stopniu udziału w zarządzaniu oraz o zysku lub stracie netto tych spółek za ostatni rok obrotowy

Lp.	Nazwa i forma prawna	Adres siedziby podmiotu	Wartość akcji/udziałów w księgach ENERGA SA	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym (%)	Udział ENERGA SA w ogólnej liczbie głosów (%)	Udział ENERGA SA w zarządzaniu (%)	Wynik finansowy za rok 2010 (dane szacunkowe w tys. zł)
1.	ENERGA-OPERATOR SA	80-557 Gdańsk ul. Marynarki Polskiej 130	3 877 241 773,50	85,06	85,06	85,06	193 394,00
2.	ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A.	07-401 Ostrołęka ul. Elektryczna 5	466 418 154,75	85,00	85,00	85,00	74 098,22
3.	Elektrownia Ostrołęka S.A.	07-401 Ostrołęka ul. Elektryczna 5	10 100 180,00	100,00	100,00	100,00 -	87,16
4.	ENERGA OPEC Sp. z o.o.	07-410 Ostrołęka ul. Celna13	13 900 660,00	29,75	29,75	85,00 -	925,87
5.	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	82-300 Elbląg ul. Elektryczna 20A	91 721 950,83	100,00	100,00	100,00	18 678,80
6.	ENERGA - OBRÓT SA	80-870 Gdańsk ul. Reja 29	69 273 111,52	100,00	100,00	100,00	186 360,07
7.	ENERGA Invest SA (w 2009 r. ENERGA Trading S.A.)	80-266 Gdańsk ul. Grunwaldzka 186	26 139 184,40	100,00	100,00	100,00 -	155,75
8.	ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	80-266 Gdańsk ul. Grunwaldzka 184	2 424 600,00	100,00	100,00	100,00	4 201,78
9.	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	80-870 Gdańsk ul. Reja 23	4 342 467,46	100,00	100,00	100,00 -	1 063,70
10.	ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.	83-010 Straszyn ul. Hoffmanna 5	86 172 330,08	100,00	100,00	100,00	370 331,21
11.	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	81-809 Sopot ul. Grottgera 7	191 646 763,28	88,30	88,30	100,00 -	902,11
12.	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	83-010 Straszyn ul. Spacerowa 28	25 216 887,86	100,00	100,00	100,00 -	1 189,91
13.	ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	62-800 Kalisz ul. Torowa 115	503,20	100,00	100,00	100,00	36,55
14.	Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o.	75-221 Koszalin ul. Morska 10	3 376 808,65	100,00	100,00	100,00	271,88
15.	ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o.	75-221 Koszalin ul. Morska 10	9 959 203,71	100,00	100,00	100,00	951,45
16.	ENERGA Elektrownie Łyna S.A.	10-373 Olsztyn Wadąg 6 B	18 839 158,01	100,00	100,00	100,00	3 294,13
17.	ENERGA BIO Sp. z o.o.	80-266 Gdańsk ul. Grunwaldzka 186	1 448 710,19	100,00	100,00	100,00 -	1 925,15
18.	ZEP - MOT Sp. z o.o.	09-400 Płock ul. Graniczna 57	7 681 361,44	100,00	100,00	100,00	168,64
19.	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	09-407 Płock ul. Otolińska 25	12 214 709,32	100,00	100,00	100,00	2 594,20
20.	KONGRES Sp. z o.o.	09-520 Łąck ul. Nowe Rumunki 40/1	0,00	100,00	100,00	100,00 -	343,93
21.	Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o.	76-200 Słupsk ul. Grunwaldzka 14	4 848 808,16	100,00	100,00	100,00	65,66
22.	ENERGA Elektrownie Słupsk Sp. z o.o.	76-200 Słupsk ul. Rybacka 4a	39 135 909,65	100,00	100,00	100,00	15 119,96
23.	Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	87-100 Toruń ul. Wschodnia 36	23 271 331,96	100,00	100,00	100,00	1 740,34
24.	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o.w likwidacji	87-800 Włocławek ul. Płocka 171	6 889 883,35	70,00	70,00	96,47	453,47
25.	ZEP-INFO Sp. z o.o.	09-407 Płock Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 41	11 074 948,07	100,00	100,00	100,00	949,41
26.	Przedsiębiorstwo Produkcji Strunobetonowych Żerdzin Wirowanych WIRBET SA z siedzibą w Ostrowie WLKP.	63-400 Ostrów Wlkp. Ul. Chłapowskiego 51	3 011 245,69	30,60	30,60	30,60	2 637,70
27.	SOEN Sp. z o.o.	86-300 Grudziądz ul. M.C. Skłodowskiej 6/7	4 036 887,13	48,50	48,50	48,50	431,95
28.	Oświetlnie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	62-800 Kalisz ul. Wrocławska 71A	33 115 135,61	42,20	42,20	42,20	934,51

Udział ENERGA SA w zarządzaniu różni się od udziału ENERGA SA w ogólnej liczbie głosów, ponieważ ENERGA SA zarządza spółkami poprzez udziały i akcje, które posiadają spółki zależne z Grupy Kapitałowej ENERGA SA.

36. Transakcje z jednostkami powiązanymi

	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	67 910 883,74	85 752 990,08
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	47 175 745,36	54 390 791,58

	Stan na dzień 31.12.2009	Stan na dzień 31.12.2010
Należności z tytułu dostaw i usług w okresie spłaty do 12 miesięcy i inne	62 862 217,52	26 897 293,24
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 miesięcy	8 488 794,70	6 112 819,74
Inne zobowiązania	7 929 707,85	150 191 540,90

37. Informacja jednostki dominującej niesporządzającej skonsolidowanego sprawozdania finansowego, korzystając ze zwolnienia lub wyłączeń

ENERGA SA nie korzysta ze zwolnień lub wyłączeń.

38. Informacje o:

a) nazwie i siedzibie jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najwyższym szczeblu grupy kapitałowej, w której skład wchodzi spółka jako jednostka zależna

ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku jest jednostką dominującą grupy kapitałowej i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

b) nazwie i siedzibie jednostki sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe na najniższym szczeblu grupy kapitałowej, w skład której wchodzi spółka jako jednostka zależna, należącej jednocześnie do grupy kapitałowej, o której mowa w lit. a):

ENERGA SA nie wchodziła w roku obrotowym 2010 w skład żadnej grupy kapitałowej jako jednostka zależna.

39. Opis niepewności co do możliwości kontynuowania działalności oraz stwierdzenie, że taka niepewność występuje, oraz wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zawiera korekty z tym związane

Nie występują żadne przesłanki zagrożenia kontynuacji działalności przez ENERGA SA.

40. Objaśnienie powstania i rozliczenia ujemnej wartości firmy

W jednostce od 2009 r. występuje ujemna wartość firmy. Wynika ona z przyjęcia i rozliczenia, zarejestrowanego w dniu 20 marca 2009 roku Podziału ENERGA - OPERATOR S.A. W wyniku przejęcia majątku przez ENERGA SA przekazano również część ujemnej wartości firmy dotyczącej tego majątku. Ujemna wartość firmy rozliczana jest w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi. W 2010 r. w związku z aportem wniesionym do Międzynarodowego Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o., wartość ujemnej wartości firmy została pomniejszona o część ujemnej wartości firmy, dotyczącą składników majątku będących przedmiotem aportu.

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Wartość brutto na początek okresu	**53 933 212,81**	**53 854 079,45**
korekty BO		-
Wartość brutto na początek okresu po korektach	**53 933 212,81**	**53 854 079,45**
Zwiększenia ogółem	-	-
Zmniejszenia ogółem	79 133,36	4 122 985,26
aport środków trwałych do ZEP MOT	79 133,36	-
aport środków trwałych do MCSE	-	4 122 985,26
Wartość brutto na koniec okresu	**53 854 079,45**	**49 731 094,19**
Odpis na początek okresu	-	**- 1 914 080,40**
Odpis za okres (z tytułu)	**- 1 914 080,40**	**- 1 874 501,49**
bieżący	- 1 914 080,40	- 1 874 501,49
Odpis na koniec okresu	**- 1 914 080,40**	**- 3 788 581,89**
Wartość netto na początek okresu	**53 933 212,81**	**51 939 999,05**
Wartość netto na koniec okresu	**51 939 999,05**	**45 942 512,30**

41. Informacje inne niż wymienione w niniejszej informacji dodatkowej, mogące wpłynąć w istotny sposób na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy jednostki

Umowa Społeczna zawarta w procesie konsolidacji
W dniu 19 lipca 2007 roku została zawarta Umowa Społeczna – nr 1/1 – GK ENERGA/2007 dotycząca zabezpieczenia praw i interesów pracowniczych w procesie konsolidacji i restrukturyzacji Grupy Kapitałowej ENERGA.

Umowa została zawarta na podstawie art. 9 kodeksu pracy, art.26' ust. 3 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych oraz porozumienia zawartego dnia 26 października 2006 roku i stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień:

- Porozumienia w sprawie uprawnień partnerów społecznych w procesie konsolidacji pionowej i zasad współpracy w procesie restrukturyzacji zawartego w dniu 7 marca 2007 roku w Straszynie,
- Porozumienia w G-8 nr 3/1 – Konsolidacja i restrukturyzacja – G8/2004.

Umowa społeczna zawarta jest na czas obowiązywania Gwarancji Zatrudnienia i weszła w życie z dniem 01 sierpnia 2007 roku. Umowa społeczna zawiera postanowienia w zakresie ochrony praw i interesów pracowniczych związanych z konsolidacją i restrukturyzacją Grupy Kapitałowej ENERGA. Postanowienia zawarte w umowie dotyczą zobowiązań wobec pracowników z tytułu:

1) premii okolicznościowej w kwocie 3 000 zł płatnej w dwóch ratach,
2) gwarancji zatrudnienia na okres 120 miesięcy,
3) gwarancji socjalnych (Pracowniczy Program Emerytalny, dodatkowe Grupowe Ubezpieczenia zdrowotne, trzy razy w roku bony o równowartości 600 zł dla każdego pracownika),

4) gwarancje płacowe, opracowanie w ciągu 3 najbliższych lat systemu płac i taryfikacji stanowisk w celu ujednolicenia wynagrodzeń pracowników,
5) zabezpieczenia praw do akcji pracowniczych.

Skutki finansowe wynikające z gwarancji zatrudnienia mogą wystąpić w przypadku zwolnień grupowych, których Zarząd nie przewiduje. W ENERGA S.A. na dzień bilansowy umową społeczną objęte są 93 osoby.

Konwersja akcji

Proces zamiany akcji przeprowadzony został na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 roku o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego. Podlegały mu ENERGA SA, jako spółka konsolidująca oraz ENERGA-OPERATOR SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA jako spółki konsolidowane.
Proces ten zakończył się w dniu 13 sierpnia 2010 roku.
Do zamiany akcji uprawnionych było łącznie 15 098 osób, którym przysługiwało 726 841 669 akcji ENERGA SA o wartości nominalnej 1 zł każda. Umowy zamiany akcji realizowane były od dnia 21 września 2009 roku.
Na zamianę akcji spółek konsolidowanych na akcje spółki konsolidującej, do końca 2010 roku, zdecydowało się ostatecznie 13 638 osób, które łącznie objęły 668 145 125 akcji ENERGA SA.
Uwzględniając proces zamiany akcji oraz wydane wcześniej akcje serii C (w wyniku podziału Spółki ENERGA-OPERATOR SA), akcjonariusze inni niż Skarb Państwa posiadają obecnie 15,81% udziału w kapitale zakładowym ENERGA SA. Pozostałe 84,19% jest własnością Skarbu Państwa.
Niemniej jednak mimo formalnego zakończenia procesu konwersji nadal będą pojawiały się przypadki dokonywania zamiany akcji ze spadkobiercami osób uprawnionych, którzy złożyli przed dniem 13 sierpnia 2010 roku wnioski do sądu o stwierdzenie nabycia spadku.

Zaciągnięcie kredytów na finansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA w latach 2009-2011

W kwietniu 2010 roku ENERGA SA wraz ze spółką zależną ENERGA-OPERATOR S.A. zawarły dwie umowy kredytowe, które wraz z podpisaną w 2009 roku umową z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym mają posłużyć finansowaniu programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA w latach 2009-2011, związanego z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej:

1) 29 kwietnia 2010 roku – umowa kredytowa z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z limitem 800,0 mln zł,
2) 30 kwietnia 2010 roku – umowa z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 200,0 mln zł.

Podpisane umowy kredytowe mają charakter długoterminowych zobowiązań inwestycyjnych - zadłużenie może być spłacane w okresie do 12 lat. Umowy kredytowe są niezabezpieczone na aktywach kredytobiorców i opierają się przede wszystkim na kowenantach finansowych.

W 2010 roku w ramach powyższych umów uruchomiono transze w następujących wysokościach:

1) 630,0 mln zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym,
2) 300,0 mln zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju,
3) 100,0 mln zł – w ramach umowy z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym.

Zaciągnięcie kredytów w NORDEA Bank Polska SA

W 2010 roku ENERGA SA zawarła z bankiem NORDEA Bank Polska SA następujące umowy kredytowe:

1) W dniu 24 czerwca 2010 roku umowę o aranżację kredytów dla spółek z Grupy ENERGA z łącznym limitem 75,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym i odnawialnych z terminem spłaty do 12 miesięcy oraz kredytów inwestycyjnych, których termin spłaty nie przekracza terminu obowiązywania limitu kredytowego, tj. 29 czerwca 2015 roku. W 2010 roku, w ramach powyższej umowy uruchomiono finansowania obrotowe i inwestycyjne na łączną kwotę 45.350.000 zł.
2) W dniu 8 września 2010 roku umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 100,0 mln zł z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 7 września 2015 roku.Na dzień bilansowy 31 grudnia 2010 roku kredyt nie został uruchomiony.
3) W dniu 8 września 2010 roku umowę ramową o udzielanie gwarancji bankowych dla spółek z Grupy ENERGA z łącznym limitem 5,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z

Grupy ENERGA mają możliwość występowania o gwarancje bankowe z terminem obowiązywania do 60 miesięcy. Limit gwarancyjny zawarty jest na okres do dnia 7 września 2011 roku. W 2010 roku, w ramach powyższej umowy uruchomiono jedną gwarancję bankową na kwotę 1.000.000 zł.

4) W dniu 17 grudnia 2010 roku umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 160,0 mln zł z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy, budowie zakładu produkcji palet ze słomy oraz budowie nowego bloku energetycznego. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 16 grudnia 2015 roku. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2010 roku kredyt nie został uruchomiony.

Zabezpieczeniem wszystkich wyżej wymienionych umów są kowenanty finansowe oraz w przypadku umów ramowych solidarna odpowiedzialność ENERGA SA za zobowiązania spółek z Grupy ENERGA ustanowiona na zasadzie przystąpienia do długu.

Program ENERGA Wisła

W dniu 9 marca 2010 zawarto pomiędzy ENERGA SA a Ove Arup&Partners International Limited Sp. z o.o. umowę na opracowanie „Dokumentacji niezbędnej dla budowy zapory i elektrowni na Wiśle poniżej Włocławka". Głównym celem umowy jest dostarczenie kompletu dokumentacji niezbędnej dla rozpoczęcia budowy zapory i elektrowni na Wiśle, wymaganej do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji wydawanej przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska i pozytywnej opinii Komisji Europejskiej (jeśli będzie taka wymagana). W ramach Umowy zrealizowanych zostanie 9 produktów i 35 podproduktów.

42. Wynagrodzenie Biegłego Rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłacone lub należne za rok obrotowy odrębnie

Tytuł	Rok zakończony 31.12.2009	Rok zakończony 31.12.2010
a) obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	92 000,00	50 000,00
b) inne usługi poświadczające	-	-
c) usługi doradztwa i konsultacji	-	-
Razem	**92 000,00**	**50 000,00**

43. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez jednostkę na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi

Wszystkie transakcje w spółce ENERGA S.A. zawarte są na warunkach rynkowych.

44. Zobowiązania wynikające z umów nieujawnionych w sprawozdaniu finansowym dotyczą:

Zobowiązania wynikające z umów nieujawnionych w sprawozdaniu finansowym dotyczą:

1) umowy społecznej,
2) umowy na zakup udziałów OPEC Sp. z o.o.,
3) umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym,
4) umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju,
5) umowy kredytowej z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym,
6) pozostałych umów finansowych,
7) umów przewidujących wypłatę wynagrodzenia za zasadzie success fee.

Zobowiązania wynikające z tych umów opisano w punkcie 14 i 41.

45. Charakterystyka instrumentów finansowych, cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Portfel	Charakterystyka	Wartość bilansowa	Warunki i terminy wpływające na przyszłe przepływy pieniężne
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, w tym:		-	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		32 342 345,86	
	BIURO HANDLOWO USŁUGOWE SA	2 421 979,74	
	CHŁODNIA OLSZTYN SP. Z O.O.	509 243,02	
	EXATEL SA	4 369 423,28	
	TOWAROWA GIEŁDA ENERGII SA	1 022 839,97	
	ANWIL ZAKŁADY AZOTOWE SA	22 009 079,14	
	WSK "PZL - KALISZ" SA	550 990,00	
	SIDEN SP. Z O.O.	1 099 054,44	
	BIOGAZ INWESTOR SP. Z O.O.	359 736,27	
	URSUS SA w upadłości w Warszawie	-	
	Stocznia Ustka w likwidacji	-	
	Stocznia Gdynia	-	
	ZPL LENWIT SP. Z O.O. w likwidacji	-	
Pożyczki udzielone i należności własne		9 381 810,81	
	Pożyczka udzielona spółce ENERGA Elektrownie Łyna SA	7 892 172,94	Ostateczny termin spłaty 29.12.2017 Oprocentowanie oparte na WIBOR
	Pożyczka udzielona spółce ZEP-INFO Sp. z o.o.	1 295 529,44	Ostateczny termin spłaty 15.12.2011 Oprocentowanie oparte na WIBOR
	Pożyczki udzielone spółce Centrum Usług Wspólnych	194 108,43	Ostateczny termin spłaty 29.07.2011 Oprocentowanie oparte na WIBOR
Dopłaty do kapitału i wpłaty na kapitał		15 652 098,00	
	Energa Obsługa i Sprzedaż sp. z o.o.	5 000 000,00	
	ENERGA BIO Sp. z o.o.	5 336 098,00	
	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	1 060 000,00	
	ZEP-INFO Sp. z o.o.	98 000,00	
	Kongres sp. z o.o.	8 000,00	
	ZEP-MOT Sp. z o.o.	150 000,00	
	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	4 000 000,00	
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności			Obligacje krótkoterminowe - oprocentowanie oparte na WIBID Obligacje długoterminowe - oprocentowanie oparte na WIBOR
	Obligacje ENERGA-OPERATOR SA	1 047 586 953,39	
Środki pieniężne		447 279 153,34	
	Jednostki uczestnictwa w Funduszu ENERGA Trading SFIO zarządzanym przez Union Investment TFI SA	394 143 354,22	
	Lokaty bankowe o różnych terminach zapadalności, salda środków na rachunkach bankowych	53 135 799,12	Lokaty na łączną kwotę 52.668.436,29 zł zapadalne w styczniu 2011 r. o oprocentowanie według stawek wynegocjowanych z bankami
Zobowiązania finansowe	Kredyty bankowe	1 025 928 566,22	Oprocentowanie oparte na WIBOR

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych (nota 11,27) obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko kredytowe oraz ryzyko płynności. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej.

Ryzyko zmiany stóp procentowych

Aktywami i zobowiązaniami narażonymi na zmiany stóp procentowych są:

1) obligacje
2) kredyty bankowe
3) lokaty bankowe,
4) jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym,
5) należności i zobowiązania z tytułu leasingu.

Na 31 grudnia 2010 roku lokaty bankowe i jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym narażone są na zmianę stóp procentowych w związku z ich wyceną do wartości godziwej. Kwota wyceny bilansowej lokat wynosi 87.537,23 zł.

Ryzyko zmiany stóp procentowych dotyczące należności i zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wynika z ich wyceny w skorygowanej cenie nabycia. Ponieważ ENERGA SA jest zarówno leasingodawcą jak i leasingobiorcą licencji, ryzyko to jest równoważone.

Niezapłacone odsetki od pożyczek udzielonych przez ENERGA SA przedstawiono w tabeli poniżej:

Nazwa pożyczkobiorcy	Odsetki nie zapłacone ogółem	w tym do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
Energa Elektrownia Łyna Sp. z o.o.	29 800,90	29 800,90		
ZEP-INFO Sp. z o.o.	5 529,44	5 529,44		
ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	4 108,43	4 108,43		
Razem	39 438,77	39 438,77	-	-

Odsetki od obligacji i kredytów przedstawiono w tabeli poniżej:

Tytuł	Odsetki zrealizowane w 2010 roku	Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej	Odsetki naliczone wg stopy procentowej wynikającej z zawartych kontraktów
Obligacje	28 148 677,38	32 217 986,27	-
Kredyty	27 689 501,90	31 425 236,83	-

Ryzyko kredytowe

Ze specyfiki działalności ENERGA SA wynikają jej przychody i należności, które są w większości generowane w transakcjach ze spółkami zależnymi. Sytuacja finansowa spółek z Grupy Kapitałowej jest bieżąco monitorowana przez odpowiednie służby ENERGA SA, w związku z czym narażenie na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W ENERGA SA nie występuje istotna koncentracja ryzyka kredytowego.

Ryzyko płynności

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.
Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.
Na dzień bilansowy głównym zewnętrznym źródłem finansowania Spółki były kredyty długoterminowe zaciągnięte wspólnie ze spółką zależną ENERGA – OPERATOR SA w Europejskim Banku Inwestycyjnym, Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Nordyckim Banku Inwestycyjnym (patrz nota 41). Kredyty nie są zabezpieczone na aktywach i opierają się przede wszystkim na kowenantach operacyjnych i finansowych. Kowenanty finansowe wyliczane są na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA sporządzanego wg MSSF. Spółka prowadzi bieżący monitoring kowenantów.

46. Informacje zapewniające porównywalność danych sprawozdania finansowego za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za rok obrotowy

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych

W 2010 roku zmianie uległa zasada prezentacji jednostek uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym ENERGA Trading SFIO. Na dzień bilansowy 31.12.2009 r. jednostki uczestnictwa (86.668.286,89 zł) prezentowane były jako inne krótkoterminowe aktywa finansowe, natomiast przyrost wartości jednostek funduszu prezentowany był jako inne przychody finansowe (2.329.248,84 zł).

Po zmianie zasad prezentacji na dzień bilansowy 31.12.2010 r. jednostki uczestnictwa prezentowane są w bilansie jako inne środki pieniężne (394.143.354,22 zł), natomiast przyrost wartości jednostek funduszu wykazywany jest w rachunku zysków i strat jako przychody finansowe z tytułu odsetek (9.367.463,05 zł).

osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych	Prezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Wiceprezes Zarządu ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych
Ewa Banaszak	Artur Chmura	Katarzyna Ogrodowska	Aleksandra Gajda-Gryber	Mirosław Bieliński	Roman Szyszko
data i podpis	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*	*data i podpis*
2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25	2011 -02- 25

5. **Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta za 2010 rok sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej wraz z opinią biegłego rewidenta.**

GRUPA KAPITAŁOWA ENERGA SA
GDAŃSK, Ul. MIKOŁAJA REJA 29

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MSSF ZA ROK OBROTOWY 2010

WRAZ Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA

Deloitte.

Deloitte Audyt Sp. z o.o.
z siedzibą w Warszawie
Al. Jana Pawła II 19
00-854 Warszawa
Polska

Tel.: +48 22 511 08 11, 511 08 12
Fax: +48 22 511 08 13
www.deloitte.com/pl

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej ENERGA SA

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA, dla której ENERGA SA z siedzibą w Gdańsku przy ulicy Mikołaja Reja 29, jest Podmiotem Dominującym, na które składa się skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów oraz skonsolidowany rachunek zysków i strat, sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Spółki Dominującej.

Zarząd Spółki Dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości".

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę Dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Deloitte.

Naszym zdaniem zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

.....
Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 9752

Piotr Sokołowski
Wiceprezes Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 9752

Marta Iowpik
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 90113

osoby reprezentujące podmiot

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa
tel. (022) 511-08-11, fax (022) 511-08-13
NIP 527-020-07-86, REGON 010075870

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr. ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 31 marca 2011 roku

Grupa Kapitałowa ENERGA SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodne z MSSF
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT 3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW 4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ 5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH 7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 9
1. Informacje ogólne 10
2. Skład Grupy 11
3. Skład Zarządu Spółki dominującej 14
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego 14
5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego 14
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach 16
7. Zmiana szacunków 18
8. Nowe standardy i interpretacje 18
9. Istotne zasady rachunkowości 21
10. Informacje dotyczące segmentów działalności 42
11. Przychody i koszty 47
12. Podatek dochodowy 50
13. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS 53
14. Rzeczowe aktywa trwałe 54
15. Leasing 55
16. Nieruchomości inwestycyjne 57
17. Zmiana stanu wartości firmy jednostek podporządkowanych 58
18. Wartości niematerialne 59
19. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności 60
20. Prawa do emisji 61
21. Zapasy 61
22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty 62
23. Pozostałe aktywa 62
24. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana 63
25. Pozostałe zobowiązania 63
26. Rozliczenia międzyokresowe 64
27. Świadczenia na rzecz pracowników 64
28. Zysk przypadający na jedną akcję 66
29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty 67
30. Połączenia jednostek gospodarczych 67
31. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały 68
32. Rezerwy 71
33. Zobowiązania inwestycyjne 72
34. Rozliczenia podatkowe 74
35. Informacja o podmiotach powiązanych 76
36. Instrumenty finansowe 79
37. Aktywa i zobowiązania warunkowe 85
38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym 85
39. Zarządzanie kapitałem 90
40. Struktura zatrudnienia 91
41. Dane porównywalne 92
42. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym skonsolidowanego sprawozdania finansowego 94
43. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy 96

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Nota	Okres zakończony 31 grudnia 2009	Okres zakończony 31 grudnia 2010
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia akcyzy		*5 783 703 340,18*	*6 344 824 948,50*
Podatek akcyzowy		*(234 260 730,00)*	*(314 475 631,94)*
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów		5 549 442 610,18	6 030 349 316,56
Przychody ze sprzedaży usług		2 776 289 476,92	3 021 018 628,75
Przychody z najmu		54 363 900,35	62 554 558,09
Przychody ze sprzedaży		**8 380 095 987,45**	**9 113 922 503,40**
Koszt własny sprzedaży	**11.5**	7 503 726 592,11	7 697 295 507,45
Zysk/ (strata) brutto ze sprzedaży		**876 369 395,34**	**1 416 626 995,95**
Pozostałe przychody operacyjne	**11.1**	134 629 875,03	78 619 230,29
Koszty sprzedaży		92 550 813,88	109 249 130,02
Koszty ogólnego zarządu		353 906 686,28	332 408 343,56
Pozostałe koszty operacyjne	**11.2**	66 269 263,26	235 948 541,39
Przychody finansowe	**11.3**	114 933 633,03	82 486 576,52
Koszty finansowe	**11.4**	80 701 167,08	103 714 823,89
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej		(1 680 657,39)	668 319,37
Zysk/ (strata) brutto		**530 824 315,52**	**797 080 283,27**
Podatek dochodowy	**12.1, 12.2**	103 831 115,61	171 272 254,46
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej		**426 993 199,90**	**625 808 028,81**
Działalność zaniechana			
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	**24.2**	(1 645 352,44)	(378 008,92)
Zysk/ (strata) netto za rok obrotowy		**425 347 847,46**	**625 430 019,89**
Przypadający na:			
Udziałowców jednostki dominującej		397 189 015,15	605 804 674,81
Udziały niedające kontroli		28 158 832,31	19 625 345,09

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Okres zakończony 31 grudnia 2009	Okres zakończony 31 grudnia 2010
Wynik netto	**425 347 847,46**	**625 430 019,89**
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	(8 687,00)	(98,96)
Całkowite dochody razem	**425 339 160,46**	**625 429 920,93**
Przypadające na:		
Udziałowców jednostki dominującej	397 180 328,15	605 804 575,85
Udziały niedające kontroli	28 158 832,31	19 625 345,09

Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Kierownik Działu Księgowości Skonsolidowanej	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Aleksandra Gajda - Gryber	*Sebastian Cichowski*	*Mirosław Bieliński*	*Roman Szyszko*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
31 MAR. 2011	31 MAR. 2011	31 MAR. 2011	31 MAR. 2011

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	Nota	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	**14**	8 032 048 734,22	8 451 134 128,39
Nieruchomości inwestycyjne	**16**	26 043 537,30	19 026 164,08
Wartości niematerialne	**18**	212 366 170,75	269 388 658,63
Wartość firmy	**17**	17 246 353,14	17 246 353,14
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	**19**	41 827 151,07	41 580 170,75
Udziały i akcje pozostałe		32 857 887,24	32 475 886,41
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	**12.3**	97 722 813,26	108 182 548,38
Pozostałe aktywa długoterminowe	**23.1**	2 466 578,19	18 271 910,04
		8 462 579 225,17	**8 957 305 819,82**
Aktywa obrotowe			
Zapasy	**21**	275 913 756,43	312 992 178,03
Należności z tytułu podatku dochodowego		19 040 182,00	62 929 705,20
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		1 151 919 283,90	1 454 897 912,04
Udziały i akcje pozostałe		262 200,00	629 436,27
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe		-	-
Lokaty i depozyty		-	130 612,56
Pozostałe aktywa finansowe		-	2 076 116,20
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	**22**	886 816 549,64	1 683 554 915,77
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	**23.2**	101 846 335,01	157 610 985,10
		2 435 798 306,98	**3 674 821 861,17**
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		35 689 882,09	191 586,09
SUMA AKTYWÓW		**10 934 067 414,24**	**12 632 319 267,08**

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (C.D.)

	Nota	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
PASYWA			
Kapitał własny przypadający udziałowcom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	31.1	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		12 542,28	12 443,32
Kapitał zapasowy	31.2	141 957 561,67	163 625 681,64
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	31.3	1 366 589 091,57	1 922 610 116,03
Udziały niedające kontroli		**905 786 648,22**	**891 902 585,26**
Kapitał własny ogółem		**7 383 151 211,74**	**7 946 956 194,25**
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	36.4.3.1	57 012 356,31	1 033 635 983,01
Rezerwy długoterminowe	32	549 977 881,35	558 393 706,12
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.3	580 108 659,58	553 507 069,04
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe długoterminowe	26.1	470 035 998,01	442 910 451,58
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania długoterminowe		344 677,26	337 675,38
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu		9 669 726,10	1 631 812,30
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	25.1	194 654,11	126 724,93
		1 667 343 952,72	**2 590 543 422,36**
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		775 003 487,95	970 432 595,37
Bieżąca część kredytów i pożyczek	36.4.3.1, 36.4.3.2, 38.5	289 416 404,15	42 769 700,85
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		120 574 586,00	74 272 835,00
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacji rządowych	26.1	12 206 525,92	21 010 189,32
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	26.2	61 498 418,77	85 804 674,74
Rezerwy	32	323 299 113,15	353 998 343,50
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	25.2	301 056 522,62	546 529 806,25
		1 883 055 058,56	**2 094 818 145,03**
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		517 191,22	1 505,45
Zobowiązania razem		**3 550 916 202,50**	**4 685 363 072,84**
SUMA PASYWÓW		**10 934 067 414,24**	**12 632 319 267,08**

Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami	Kierownik Działu Księgowości Skonsolidowanej	Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Aleksandra Gajda - Gryber	*Sebastian Cichowski*	*Mirosław Bieliński*	*Roman Szyszko*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
31 MAR. 2011	31 MAR. 2011	31 MAR. 2011	31 MAR. 2011

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niedające kontroli	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2010 roku	**4 968 805 368,00**	**12 542,28**	**141 957 561,67**	**1 366 589 091,57**	**6 477 364 563,52**	**905 786 648,22**	**7 383 151 211,74**
zmiana polityki rachunkowości	-	-	-	35 871 783,46	**35 871 783,46**	6 330 314,73	**42 202 098,19**
Na dzień 1 stycznia 2010 roku, po korektach	**4 968 805 368,00**	**12 542,28**	**141 957 561,67**	**1 402 460 875,03**	**6 513 236 346,98**	**912 116 962,95**	**7 425 353 309,93**
Przychody/koszty rozpoznane bezpośrednio w kapitałach	-	(98,96)	-	-	(98,96)	-	(98,96)
Zysk/strata za rok obrotowy				605 804 674,81	605 804 674,81	19 625 345,09	625 430 019,89
Suma dochodów całkowitych za rok obrotowy	**-**	**(98,96)**	**-**	**605 804 674,81**	**605 804 575,85**	**19 625 345,09**	**625 429 920,93**
Podział zysków/pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	21 668 119,97	(21 668 119,97)	-	-	-
Zwrot VAT	-	-	-	10 358 322,00	10 358 322,00	-	10 358 322,00
Wypłata dywidendy	-	-	-	(99 376 107,36)	(99 376 107,36)	(9 196 118,70)	(108 572 226,06)
Restrukturyzacja Grupy Kapitałowej	-	-	-	25 030 471,52	25 030 471,52	(30 643 604,07)	(5 613 132,55)
							-
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	**4 968 805 368,00**	**12 443,32**	**163 625 681,64**	**1 922 610 116,03**	**7 055 053 608,99**	**891 902 585,26**	**7 946 956 194,25**

	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej						
	Kapitał podstawowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niedające kontroli	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2009 roku	**4 845 866 133,00**	**21 229,28**	**147 707 974,86**	**1 124 961 201,27**	**6 118 556 538,41**	**1 053 750 436,08**	**7 172 306 974,49**
korekty błędów	-	-	-	(93 079 678,98)	(93 079 678,98)	(16 425 825,70)	(109 505 504,68)
Na dzień 1 stycznia 2009 roku, po korektach	**4 845 866 133,00**	**21 229,28**	**147 707 974,86**	**1 031 881 522,29**	**6 025 476 859,43**	**1 037 324 610,38**	**7 062 801 469,81**
Przychody/koszty rozpoznane bezpośrednio w kapitałach	-	(8 687,00)	-	-	(8 687,00)	-	(8 687,00)
Zysk/strata za rok obrotowy	-	-	-	397 189 015,15	397 189 015,15	28 158 832,31	425 347 847,46
Suma dochodów całkowitych za rok obrotowy	**-**	**(8 687,00)**	**-**	**397 189 015,15**	**397 180 328,15**	**28 158 832,31**	**425 339 160,46**
Emisja akcji	122 939 235,00	-	-	-	122 939 235,00	-	122 939 235,00
Podział zysków/pokrycie straty lat ubiegłych	-	-	(5 750 413,19)	5 750 413,19	-	-	-
Rozliczenie planu podziału	-	-	-	(70 385 370,43)	(70 385 370,43)	(146 950 738,71)	(217 336 109,14)
Zwrot VAT	-	-	-	1 011 062,00	1 011 062,00	-	1 011 062,00
Wypłata z zysku dla Skarbu Państwa	-	-	-	(579 848,00)	(579 848,00)	-	(579 848,00)
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	(14 031 509,77)	(14 031 509,77)
Nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	3 358 190,68	3 358 190,68
Pozostałe zmiany kapitałów	-	-	-	1 722 297,37	1 722 297,37	(2 072 736,67)	(350 439,30)
							-
Na dzień 31 grudnia 2009 roku	4 968 805 368,00	12 542,28	141 957 561,67	1 366 589 091,57	6 477 364 563,52	905 786 648,22	7 383 151 211,74

Dyrektor Centrum
Zarządzania Finansami
Aleksandra Gajda - Gryber
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

Kierownik Działu
Księgowości Skonsolidowanej
Sebastian Cichowski
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

Prezes Zarządu
Mirosław Bieliński
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych
Roman Szyszko
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Okres zakończony 31 grudnia 2009	Okres zakończony 31 grudnia 2010
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) brutto	**530 824 315,52**	**797 080 283,27**
Korekty o pozycje:	**341 739 618,84**	**382 153 641,84**
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności	1 680 657,39	(668 319,37)
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-	(98,96)
Amortyzacja	554 503 003,41	591 418 003,46
Odsetki i dywidendy, netto	10 608 472,51	39 202 325,02
(Zysk)/ strata na działalności inwestycyjnej	(4 487 792,21)	64 753 601,18
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	(121 482 703,54)	(360 003 333,23)
(Zwiększenie/zmniejszenie) stanu zapasów	(71 395 544,89)	(26 314 451,99)
(Zwiększenie/zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	(5 182 865,28)	351 354 580,40
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	47 213 636,47	(25 520 958,67)
Zmiana stanu rezerw	90 677 242,19	32 467 926,24
Podatek dochodowy zapłacony	(90 028 822,60)	(284 551 390,30)
Pozostałe	(70 365 664,61)	15 758,07
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	**872 563 934,35**	**1 179 233 925,11**
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	2 446 306,07	31 764 845,54
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(808 950 450,77)	(1 072 152 756,49)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	551 400,00	36 365 832,45
Nabycie pozostałych aktywów finansowych	-	(499 368,50)
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych	(48 451 696,53)	(5 503 784,03)
Dywidendy otrzymane	495 691,27	1 277 764,41
Odsetki otrzymane	562 000,53	4 233 617,55
Pozostałe	21 947 110,31	1 200 000,00
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	**(831 399 639,12)**	**(1 003 313 849,07)**
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(1 215 559,09)	(9 033 293,16)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	177 514 892,33	1 048 843 659,35
Spłata pożyczek/kredytów	(136 698 463,75)	(259 875 056,27)
Dywidendy wypłacone	(14 031 509,77)	(114 620 053,58)
Odsetki zapłacone	(11 666 164,31)	(39 454 662,58)
Pozostałe	4 909 758,30	(5 307 563,91)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	**18 812 953,71**	**620 553 029,85**
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	**59 977 248,94**	**796 473 105,89**
Środki pieniężne na początek okresu	**804 377 796,25**	**864 355 045,20**
Środki pieniężne na koniec okresu	**864 355 045,20**	**1 660 828 151,09**

Dyrektor Centrum Zarządzania Finansami *Aleksandra Gajda - Gryber*	Kierownik Działu Księgowości Skonsolidowanej *Sebastian Cichowski*	Prezes Zarządu *Mirosław Bieliński*	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych *Roman Szyszko*
(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)	(data i podpis)
31 MAR. 2011	31 MAR. 2011	31 MAR. 2011	31 MAR. 2011

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa ENERGA SA („Grupa") składa się z **ENERGA Spółka Akcyjna** („jednostka dominująca", „Spółka") i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok 2009, zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271591.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 220353024.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. dystrybucja i sprzedaż energii elektrycznej i cieplnej,
2. wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej,
3. obrót energią elektryczną,
4. oświetlenie ulic i dróg.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku podmiotem kontrolującym Spółkę jest Skarb Państwa.

2. Skład Grupy

W skład Grupy wchodzi ENERGA Spółka Akcyjna oraz następujące spółki:

a) jednostki zależne objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
1	ENERGA-OPERATOR SA	Gdańsk	dystrybucja energii	603 301 400,00	85,06	85,06	85,06
2	ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA	Ostrołęka	wytwarzanie energii	223 000 000,00	85,00	85,00	85,00
3	ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	wytwarzanie energii	93 465 000,00	100,00	100,00	100,00
4	ENERGA - OBRÓT SA	Gdańsk	obrót energią elektryczną	106 631 778,00	100,00	100,00	100,00
5	ENERGA Invest SA	Gdańsk	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	3 250 000,00	100,00	100,00	100,00 [10]
6	ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.	Gdańsk	obsługa klienta	811 000,00	100,00	100,00	100,00
7	ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. (poprzednio Centrum Badawczo – Rozwojowe ENERGA Sp. z o.o.) [2]	Gdańsk	Usługi księgowe i rachuby płac /badania i rozwój	4 052 000,00	100,00	100,00	100,00
8	ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.) [1]	Straszyn	wytwarzanie energii	249 067 500,00	100,00	100,00	100,00
9	ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	usługi oświetlenia	191 621 500,00	88,30	98,20	100,00 [10]
10	Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.	Straszyn	usługi hotelarskie i szkoleniowe	31 966 000,00	100,00	100,00	100,00
11	ENERGA Elektrociepłownia Kalisz S.A.	Kalisz	wytwarzanie energii	16 456 000,00	100,00	100,00	100,00
12	Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.	Kalisz	wykonawstwo i projektowanie	1 712 000,00	0,00	85,06	100,00 [10]
13	ENERGA – OPERATOR Produkcja Sp. z o.o. (poprzednio Energetyka Kaliska – Liczniki i Instalacje Sp. z o.o.) [3]	Kalisz	handel	813 000,00	0,00	85,06	100,00 [10]
14	Multiserwis Sp. z o.o.	Kalisz	transport, zarządzanie nieruchomościami	914 000,00	0,00	81,90	96,28 [10]
15	Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o.	Koszalin	wykonawstwo i projektowanie	27 980 000,00	0,00	85,03	99,97 [10]
16	Zaopatrzenie Energetyki Koszalin Sp. z o.o.	Koszalin	zaopatrzenie	1 670 000,00	100,00	100,00	100,00
17	Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o.	Koszalin	Wynajem i obsługa środków transportu	2 178 000,00	0,00	85,06	100,00 [10]
18	ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. [1]	Koszalin	wytwarzanie energii	7 655 000,00	100,00	100,00	100,00
19	ENERGA – OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o. (poprzednio „Energo-Konsulting" Sp. z o.o.)[12]	Koszalin	wykonawstwo i projektowanie	220 000,00	0,00	85,06	100,00 [10]
20	Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o. [4]	Karlino	usługi oświetlenia	-	-	-	-
21	ENERGA Elektrownie Ełna SA [1]	Olsztyn	wytwarzanie energii	12 468 000,00	100,00	100,00	100,00
22	Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Zachód Sp. z o.o.	Sierpc	dystrybucja energii	757 500,00	0,00	85,06	100,00 [10]
23	Zakład Energetyczny Płock - Dystrybucja Wschód Sp. z o.o.	Ciechanów	dystrybucja energii	909 500,00	0,00	85,06	100,00 [10]
24	Zakład Energetyczny Płock - Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o.	Płock	dystrybucja energii	701 000,00	0,00	85,06	100,00 [10]
25	ENERGA Bio Sp. z o.o. (poprzednio Zakład Energetyczny Płock - Multienergetyczne Przedsiębiorstwo Sieciowe Sp. z o.o.) [5]	Żychlin	zarządzanie projektami inwestycyjnymi	3 990 000,00	100,00	100,00	100,00

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA W całkowitej liczbie głosów [%]
26	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o. [6)]	Płock	teleinformatyka	-	-	-	-
27	ZEP-INFO sp. z o.o.	Płock	teleinformatyka	1 463 500,00	100,00	100,00	100,00
28	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.	Płock	wykonawstwo i projektowanie	456 500,00	0,00	85,06	100,00 [10)]
29	ZEP - MOT Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	5 292 000,00	100,00	100,00	100,00
30	Zakład Energetyczny Płock - Centrum Handlowe Sp. z o.o.	Płock	zaopatrzenie	738 500,00	100,00	100,00	100,00
31	ENERGA-OPERATOR Projektowanie Sp. z o.o. (poprzednio ZEP-INPRO Sp. z o.o.)[13)]	Płock	wykonawstwo i projektowanie	381 500,00	0,00	85,06	100,00 [10)]
32	ENERGA - Nieruchomości S.A. w likwidacji	Płock	zarządzanie nieruchomościami i wyceny nieruchomości	600 000,00	10,00	91,04	100,00 [10)]
33	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Energetyki „ELEKTROINSTAL" Sp. z o.o.	Raciąż	wykonawstwo i projektowanie	244 000,00	0,00	85,06	100,00 [10)]
34	KONGRES Sp. z o.o.	Łąck	usługi hotelarskie i szkoleniowe	550 000,00	100,00	100,00	100,00
35	ZEP - AUTO Sp. z o.o.	Płock	sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych	50 000,00	0,00	100,00	100,00
36	ENERGETYK Sp. z o.o.	Żychlin	wykonawstwo i projektowanie	220 000,00	0,00	85,06	100,00 [10)]
37	ERA-GOST Sp. z o.o. [7)]	Gostynin	produkcja podzespołów energetycznych	-	-	-	-
38	Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego ENBUD Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	wykonawstwo i projektowanie	300 000,00	0,00	85,06	100,00 [10)]
39	Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Materiałowego Energetyki Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	zaopatrzenie	600 000,00	100,00	100,00	100,00
40	ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Słupsk Sp. z o.o.)	Słupsk	wytwarzanie energii	29 400 000,00	100,00	100,00	100,00
41	Zakład Transportu Energetyki ENTRANS Słupsk Sp. z o.o.	Słupsk	sprzedaż pojazdów mechanicznych	2 500 000,00	0,00	85,06	100,00 [10)]
42	Zakład Energetyczny Toruń - ENERGOHANDEL Sp. z o.o.	Toruń	zaopatrzenie	8 010 000,00	100,00	100,00	100,00
43	Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji [8)]	Włocławek	wytwarzanie energii	425 000,00	70,00	96,47	96,47
44	ELNORD SLOVAKIA s.r.o.[9)]	Bratysława	obrót energią elektryczną	39 833,00 EUR [9)]	0,00	100,00	100,00
45	ENERGA Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o. o.	Ostrołęka	dystrybucja energii cieplnej	13 919 000,00	29,75	76,71	85,00 [10)]
46	Ekologiczne Materiały Grzewcze Sp. z o.o.	Szepietowo	produkcja biomasy	6 330 000,00	0,00	85,00	100,00 [10)]
47	Elektrownia Ostrołęka SA	Ostrołęka	wykonawstwo i projektowanie	10 100 000,00	100,00	100,00	100,00
48	ENERGA Innowacje Sp. z o.o.	Gdańsk	organizacja i zarządzanie rozwojem innowacyjnych projektów energetycznych	100 000,00	0,00	100,00	100,00

1) Dnia 1 lutego 2011 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.), ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA, gdzie ENERGA Hydro Sp. z o.o. była spółką przejmującą, a ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA były spółkami przejmowanymi. Tego samego dnia zarejestrowana została zmiana nazwy spółki.

2) Dnia 1 lipca 2010 roku działalność w zakresie badań i rozwoju została przeniesiona do spółki dominującej; spółka Centrum Badawczo Rozwojowe ENERGA Sp. z o.o. odpowiedzialna jest za organizację Centrum Usług Wspólnych, które docelowo ma świadczyć usługi księgowe oraz rachuby płac dla wszystkich spółek Grupy ENERGA. Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana 23 września 2010 roku
3) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 19 stycznia 2011 roku
4) Dnia 1 czerwca 2010 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. i Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o., gdzie ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. była spółką przejmującą, a Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o. spółką przejmowaną
5) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 18 czerwca 2010 roku
6) Dnia 30 kwietnia 2010 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek ZEP – Info Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o., gdzie ZEP – Info Sp. z o.o. była spółką przejmującą, a Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o. spółką przejmowaną
7) Udziały w spółce ERA – GOST Sp. z o.o. zostały sprzedane w dniu 12 marca 2010 roku.
8) Przedsiębiorstwo spółki Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. zostało w dniu 1 stycznia 2011 roku sprzedane do spółki ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.). W dniu 1 lutego 2011 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki.
9) Dnia 24 stycznia 2011 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie wspólników zdecydowało o zmianie nazwy spółki na ENERGA Slovakia s.r.o i podniesieniu kapitału zakładowego do kwoty 339 833,00 EUR. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania zmiany te nie zostały zarejestrowane przez sąd.
10) Udział Grupy w liczbie głosów jest większy niż w kapitale zakładowym z uwagi na występowanie pośrednich zależności między spółkami Grupy.
11) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 31 stycznia 2011 roku
12) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 3 lutego 2011 roku
13) Zmiana nazwy spółki została zarejestrowana w dniu 22 marca 2011 roku

b) jednostki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Kapitał zakładowy spółki [zł]	Udział ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w kapitale zakładowym [%]	Udział Grupy ENERGA SA w całkowitej liczbie głosów [%]
1	Oświetlenie Uliczne i Drogowe Sp. z o.o.	Kalisz	usługi oświetlenia	73 010 000,00	42,20	42,20	42,20
2	P.P.S.Ż.W. WIRBET S.A.	Ostrów Wlkp.	produkcja podzespołów energetycznych	5 490 000,00	30,60	30,60	30,60
3	SOEN Sp. z o.o.	Grudziądz	usługi hotelarskie i administracyjne	1 000 000,00	48,50	48,50	48,50
4	Słupskie Towarzystwo Koszykówki Sportowa S.A.	Słupsk	działalność sportowa	513 500,00	0,00	40,90	40,90

c) zmiany w składzie Grupy Kapitałowej

Połączenia spółek

W związku z restrukturyzacją Grupy Kapitałowej w 2010 roku miały miejsce połączenia spółek związane z konsolidacją działalności oświetleniowej oraz teleinformatycznej.

Dnia 30 kwietnia 2010 roku Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ZEP – Info Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o., zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółki Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o. na spółkę ZEP – Info Sp. z o.o.

Dnia 1 czerwca 2010 roku Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. i Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o., zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółki Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o. na spółkę ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.

Zbycie udziałów i akcji

Dnia 27 stycznia 2010 roku jednostka dominująca zawarła umowę sprzedaży 9.187.176 akcji spółki Toruńska Energetyka Cergia S.A., co stanowiło 23,53 % udziału w kapitale tej spółki. Warunek zawieszający zawarty w umowie ziścił się dnia 16 kwietnia 2010 roku, w związku z czym własność wszystkich posiadanych przez Grupę akcji została przeniesiona

na nabywcę. W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujęto udział Grupy w wyniku spółki za okres od 1 stycznia do 16 kwietnia 2010 roku.

Dnia 12 marca 2010 roku spółka zależna Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o. zbyła 452 udziały spółki ERA – GOST Sp. z o.o., co stanowiło 75,33% udziału w kapitale tej spółki. Sprzedane zostały wszystkie posiadane przez Grupę udziały przedmiotowej spółki. Niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym objęto wyniki finansowe spółki ERA – GOST Sp. z o.o. za okres od 1 stycznia do 12 marca 2010 roku.

Zawiązanie spółki

W dniu 15 listopada 2010 roku ENERGA – OBRÓT SA zawiązała spółkę ENERGA Innowacje Sp. z o.o. w organizacji, obejmując 100% jej udziałów. Wysokość kapitału zakładowego utworzonej spółki wynosi 100 000,00 zł. Spółka została zarejestrowana w dniu 2 grudnia 2010r. pod numerem KRS 0000372150.

Zmiany po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym, 1 lutego 2011 roku, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.), ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA, zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółek ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA na spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o.

Ponadto w dniu 14 lutego 2011 roku ENERGA SA zawiązała spółkę ENERGA Serwis Sp. z o.o. i została jej jedynym udziałowcem, a w dniu 28 stycznia 2011 roku spółka zależna ENERGA Bio Sp. z o.o. nabyła 90 % udziałów w kapitale zakładowym spółki Esperotia Energy Investments Bobowo Sp. z o.o.

3. Skład Zarządu Spółki dominującej

W skład Zarządu Spółki dominującej na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wchodzili:

- Mirosław Kazimierz Bieliński – Prezes Zarządu,
- Roman Szyszko — Wiceprezes Zarządu.

W ciągu okresu sprawozdawczego, ani po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w Zarządzie jednostki dominującej.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 31 marca 2011 roku.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN"), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są również w PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości, za wyjątkiem spółek ENERGA Nieruchomości S.A. w likwidacji, Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. w likwidacji, Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o., Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. i Multiserwis Sp. z o.o.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki ENERGA Nieruchomości S.A. zdecydowało dnia 16 lipca 2009 roku o rozwiązaniu spółki i otwarciu postępowania likwidacyjnego.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. dnia 1 lutego 2011 roku zdecydowało o rozwiązaniu spółki i otwarciu postępowania likwidacyjnego.

Ponadto w styczniu 2011 roku podjęte zostały działania mające na celu zakończenie działalności operacyjnej przez spółki Zakład Transportu Energetyki Entrans Słupsk Sp. z o.o., Zakład Transportu Energetyki Sp. z o.o. i Multiserwis Sp. z o.o.

Spółki zostały objęte konsolidacją. Kierując się rodzajem aktywów i zobowiązań wykazanych w sprawozdaniach finansowych spółek przyjęto, że ich wartości ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej ENERGA SA nie różnią się istotnie od wartości odzyskiwalnych.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia innych okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w roku obrotowym lub przewidzianej do zaniechania w roku następnym zaprezentowano w nocie 24.

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i zostało zaakceptowane przez Zarząd ENERGA SA.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR") oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF").

Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2010 r. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

Grupa prowadzi swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości").

Grupa ENERGA SA sporządza statutowe skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, ma charakter wyłącznie informacyjny, gdyż zgodnie z obecnie obowiązującym prawem bilansowym Grupa nie ma prawa sporządzania sprawozdań skonsolidowanych dla celów statutowych zgodnie z MSSF. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie ujęte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta.

5.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru jednostki dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. W przypadku ELNORD SLOVAKIA s.r.o. walutą sprawozdawczą sprawozdania jednostkowego jest euro. Dla celów niniejszego sprawozdania dane sprawozdawcze ELNORD SLOVAKIA s.r.o. zostały przeliczone na złote polskie w sposób następujący: dane bilansowe, z wyjątkiem kapitałów, odpowiednio według kursu średniego na dzień kończący okres sprawozdawczy, kapitały – według kursu na dzień powstania spółki, dane z rachunku zysków i strat według średniego ważonego kursu za dany okres obrotowy.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w tym, w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości środków trwałych. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości

rezydualnej środków trwałych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Wycena rezerw

Rezerwy na świadczenia pracownicze (rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe, pracowniczą taryfę energetyczną, dodatkowe odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników spółek Grupy) zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 27.2.

Pozostałe rezerwy zostały wycenione zgodnie z najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencję i możliwość utrzymania takich inwestycji do terminu wymagalności.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 36.3.

Doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej

Odczyty liczników dotyczące wielkości sprzedanej energii elektrycznej w handlu detalicznym oraz jej fakturowanie są dokonywane w większości w okresach odmiennych od okresów sprawozdawczych. W związku z powyższym jednostki organizacyjne wchodzące w skład Grupy dokonują odpowiednich szacunków sprzedaży na każdy dzień bilansowy, za okres nie objęty odczytem.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień bilansowy jednostka ocenia czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość odzyskiwalna składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

7. Zmiana szacunków

W okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca zmiany metodologii dokonywania istotnych szacunków. Zmiany szacunków wynikały ze zdarzeń jakie miały miejsce w okresach sprawozdawczych.

8. Nowe standardy i interpretacje

8.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2010

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE wchodzą w życie w roku 2010:

- MSSF 1 (znowelizowany) „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy" zatwierdzony w UE w dniu 25 listopada 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- MSSF 3 (znowelizowany) „Połączenia jednostek gospodarczych" zatwierdzony w UE w dniu 3 czerwca 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy"- dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, zatwierdzone w UE w dniu 23 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji"- Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych w grupie kapitałowej zatwierdzone w UE w dniu 23 marca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych" – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie). Grupa zastosowała możliwość wcześniejszego zastosowania w zakresie nie ujawniania transakcji z jednostkami powiązanymi z państwem,

- Zmiany do MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe" zatwierdzone w UE w dniu 3 czerwca 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena" - Spełniające kryteria pozycje zabezpieczane, zatwierdzone w UE w dniu 15 września 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2009)"- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF

opublikowane w dniu 16 kwietnia 2009 roku (MSSF 2, MSSF 5, MSSF 8, MSR 1, MSR 7, MSR 17, MSR 18, MSR 36, MSR 38, MSR 39, KIMSF 9 oraz KIMSF 16) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 23 marca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane" zatwierdzona w UE w dniu 25 marca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 30 marca 2009 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 15 „Umowy dotyczące budowy nieruchomości" zatwierdzona w UE w dniu 22 lipca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 16 „Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą"- zatwierdzona w UE w dniu 4 czerwca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 17 „Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom" zatwierdzona w UE w dniu 26 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie),

- Interpretacja KIMSF 18 „Przekazanie aktywów przez klientów" zatwierdzona w UE w dniu 27 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie).

8.2. Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja" – Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy" - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności" - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)"- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 lutego 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się w dniu lub po ich dacie- 1 lipca 2010 roku lub 1 stycznia 2011 roku - w zależności od standardu/interpretacji),

- Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych" zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

Jednostka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

8.3. Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień [dzień publikacji sprawozdania finansowego] nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe" (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy" – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji" – transfery aktywów finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy" - Podatek odroczony: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

9. Istotne zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę zostały przedstawione poniżej.

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe ENERGA SA oraz dane finansowe jej jednostek zależnych sporządzone w przypadku każdej ze spółek za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze, za wyjątkiem spółki Elektrownia Ostrołęka SA, której sprawozdanie finansowe obejmuje okres od 20 listopada 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. Spółka zależna Elektrownia Ostrołęka SA nie sporządzała sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2009 roku, z uwagi na wydłużony okres obrachunkowy, zgodnie z polskimi standardami rachunkowości. Niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym zostały objęte informacje finansowe spółki Elektrownia Ostrołęka SA na dzień 31 grudnia 2010 roku i za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

Nabycie lub sprzedaż udziałów mniejszości, gdy nie ma miejsca nabycie lub utrata kontroli, traktuje się jako transakcję między udziałowcami i rozlicza się kapitałowo.

9.2. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych są ujmowane metodą praw własności. Są to jednostki, na które jednostka dominująca bezpośrednio lub poprzez spółki zależne wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, współzależnymi ani wspólnymi przedsięwzięciami. Sprawozdania finansowe jednostek stowarzyszonych są podstawą wyceny posiadanych przez jednostkę dominującą udziałów metodą praw własności. Przy wycenie metodą praw własności, inwestycja jest początkowo wyceniana według ceny nabycia, a następnie wartość bilansowa jest powiększana lub pomniejszana o udział w wynikach ustalanych zgodnie ze spójnymi zasadami rachunkowości spółki stowarzyszonej, osiągniętych po dacie nabycia. Udział inwestora w wynikach jednostki stowarzyszonej jest odnoszony do rachunku zysków i strat. Wypłaty z zysku jednostki stowarzyszonej pomniejszają wartość bilansową inwestycji. W przypadku zmian wysokości kapitałów jednostki stowarzyszonej, innych niż wynikające z osiągnięcia przez tę jednostkę wyniku (np. zmiana kapitałów wynikająca z przeszacowania środków trwałych), udział inwestora w tych zmianach całkowitych dochodów odnoszony jest również w inne całkowite

dochody. Obliczając udział inwestora w zyskach jednostki stowarzyszonej nie uwzględnia się potencjalnych, a tylko istniejące prawa głosu.

Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji, gdy inwestycja została zaliczona do aktywów przeznaczonych do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.*

Rok obrotowy jednostek stowarzyszonych i jednostki dominującej jest jednakowy. Spółki stowarzyszone stosują zasady rachunkowości zawarte w Ustawie o rachunkowości. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto jednostek stowarzyszonych dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

9.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku z którego korzysta jednostka), oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmuje się jako element zmian wartości godziwej.

Różnice kursowe wynikające z przeliczenia aktywów i pasywów spółek zagranicznych są ujmowane w innych całkowitych dochodach.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu

Waluta	31 grudnia 2009	31 grudnia 2010
EURO	4,1082	3,9603

Walutą funkcjonalną zagranicznej jednostki zależnej ELNORD SLOVAKIA s.r.o. jest euro. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tej zagranicznej jednostki zależnej są przeliczane na walutę prezentacji Grupy po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a jej rachunki zysków i strat są przeliczane po średnim ważonym kursie wymiany za dany okres obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w innych całkowitych dochodach. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w innych całkowitych dochodach, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Średnie ważone kursy wymiany za poszczególne lata obrotowe kształtowały się następująco:

Kurs średni w okresie		
Waluta	2009	2010
EURO	4,3276	4,0044

9.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, lub w celach administracyjnych oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez jednostkę można wycenić w wiarygodny sposób.

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wyceniane są według ceny nabycia lub w koszcie wytworzenia.

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według wartości netto tzn. wartości początkowej (lub po koszcie zakładanym dla środków trwałych używanych przed dniem przejścia na MSSF) pomniejszonej o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę zakupu powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. Kapitalizowanie kosztów nabycia bądź wytworzenia kończy się w momencie dostosowania składnia aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Komponentem składników rzeczowych aktywów trwałych są również koszty remontów kapitalnych, przeglądów okresowych, jeśli ich wartość jest istotna, oraz koszty wymiany głównych części składowych.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia/koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszona o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący dla poszczególnych grup środków trwałych:

Grupa rodzajowa	Okres amortyzacji w latach
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	2 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2 - 50 lat
Środki transportu	3 - 14 lat
Urządzenia biurowe	4 - 20 lat
Inne środki trwałe	4 - 20 lat

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna środków trwałych podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku finansowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest w roku, w którym dokonano weryfikacji oraz w okresach następnych.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

9.5. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa prezentuje nieruchomości jako inwestycyjne w przypadku, gdy traktuje je jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje je w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie uzyskuje obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest:

- wykorzystywana przy produkcji, dostawach towarów, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych, ani też
- przeznaczona na sprzedaż w ramach zwykłej działalności jednostki.

W przypadku nieruchomości wykorzystywanych jednocześnie na potrzeby własne oraz w celu uzyskania korzyści ekonomicznych, Grupa klasyfikuje odrębnie część wykorzystywaną na własne potrzeby i część inwestycyjną, jeśli części te mogą oddzielnie zostać sprzedane lub stanowić przedmiot leasingu. Jeśli nie występuje taka możliwość, cała nieruchomość jest traktowana jako nieruchomość inwestycyjna wyłącznie wtedy, gdy część wykorzystywana na własne potrzeby stanowi nieistotną część tej nieruchomości.

Nieruchomości inwestycyjne w momencie początkowego ujęcia wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia uwzględniających koszty przeprowadzonej transakcji. Jeżeli nieruchomość inwestycyjna została zakupiona, to na cenę nabycia składa się cena zakupu powiększona o wszelkie koszty bezpośrednio związane z transakcją zakupu, takie jak opłaty za obsługę prawną oraz podatek od zakupu nieruchomości.

Nieruchomości inwestycyjne wytworzone we własnym zakresie do dnia zakończenia budowy ujmowane są jako środki trwałe w budowie zgodnie z MSR 16 *Rzeczowe aktywa trwałe.*

Po początkowym ujęciu Grupa stosuje wycenę według modelu ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, czyli przyjmuje takie zasady, jak dla środków trwałych.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej.

9.6. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej.

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia składnika wartości niematerialnych obejmuje:

- cenę zakupu uwzględniającą cła importowe, podatki zawarte w cenie nie podlegające odliczeniu, pomniejszone o wszelkie udzielone upusty i rabaty oraz
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem, w szczególności koszty z tytułu świadczeń pracowniczych, opłaty za usługi eksperckie oraz koszty testów sprawdzających prawidłowe działanie składnika.

Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ocenia, czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony oraz, jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu. Okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest oceniany jako nieokreślony, jeśli opierając się na analizie odpowiednich czynników, nie istnieje przewidywalna długość okresu, w którym aktywo to będzie generowało przepływy pieniężne dla jednostki.

Wartość podlegająca amortyzacji składnika wartości niematerialnych z określonym okresem użyteczności jest pomniejszona o wartość rezydualną tego składnika. Grupa przyjęła zasadę, że wartość rezydualna wartości niematerialnych jest równa zero z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- jednostka posiada ważną umowę ze stroną niepowiązaną na zbycie tych praw po ustalonym okresie użytkowania – wówczas wartość rezydualna jest równa wartości określonej w umowie zbycia tych praw;
- istnieje aktywny rynek na tego typu prawa i wartość może być racjonalnie ustalona i jest wysoce prawdopodobne, że rynek ten będzie istniał po okresie użytkowania tego aktywa.

Wartość podlegająca amortyzacji jest amortyzowana w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ekonomicznej użyteczności danego składnika wartości niematerialnych. Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik aktywów jest gotowy do użycia.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku bilansowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych.

Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania lub tych, które nie są użytkowane.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	**Koszty prac rozwojowych**	**Oprogramo-wanie kompu-terowe**	**Prawo wieczystego użytkowania gruntów**	**Pozostałe**
Okresy użytkowania	Okres wynikający z umowy z uwzględnieniem dodatkowego okresu, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	2 lata	99 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy (8 lat) - metodą liniową.	5 lat metodą liniową	2 lata metodą liniową	99 lat metodą liniową	5 lat metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Wewnętrznie wytworzone	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna (w przypadku składników nie oddanych do użytkowania) oraz w przypadku istnienia przesłanki wskazującej na utratę wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

9.6.1 Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną

one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie wartości niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione.

9.6.2 Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki gospodarczej jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej nadwyżkę ceny zapłaconej za akcje lub udziały przejmowanej jednostki, powiększonej o wartość udziałów niekontrolujących i w przypadku nabywania kontroli etapami o wartość godziwą dotychczasowego udziału w nabywanej jednostce nad wartością godziwą netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych. Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment działalności zgodnie z definicją podstawowego lub uzupełniającego wzoru sprawozdawczości finansowej Grupy określonego na podstawie MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

9.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości,

Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Kapitalizację kosztów finansowania rozpoczyna się, gdy podjęte zostały działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania, na dany składnik aktywów ponoszone są nakłady i ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego. W sytuacji, gdy inwestycja w składnik aktywów zostaje na dłuższy czas przerwana, następuje zawieszenie kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego. Kapitalizacja zostaje zatrzymana, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przystosowania składnika aktywów do użytkowania są zakończone.

Kapitalizowaniu podlegają bieżące koszty kredytów i pożyczek celowych pomniejszone o przychody z tymczasowego lokowania nadwyżek środków oraz koszty bieżące pożyczek

i kredytów ogólnych, w sytuacji gdy wydatki na środki trwałe przekraczają wartość kredytów i pożyczek celowych. Koszty finansowania ogólnego kapitalizowane są w wysokości iloczynu stopy kapitalizacji i nadwyżki wydatków na środki trwałe nad wartością finansowania celowego. Stopa kapitalizacji ustalana jest jako średnia ważona kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pożyczek i kredytów stanowiących zobowiązania Grupy innych niż kredyty i pożyczki celowe. Kwota skapitalizowanych w okresie kosztów finansowania zewnętrznego nie przekracza kwoty kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w okresie.

9.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa dostępne do sprzedaży.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z warunków:

a) jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:

- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie lub
- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń.

b) został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie nabycia. Aktywo finansowe, do którego odnosi się MSR 39, może zostać w momencie nabycia zaklasyfikowane do portfela wycenianego według wartości godziwej ze zmianami odnoszonymi do rachunku zysków i strat (za wyjątkiem instrumentów kapitałowych, które nie mają cen kwotowanych na aktywnym rynku, a ich wartość godziwa nie może być wiarygodnie wyznaczona), jeśli spełnione zostały następujące kryteria:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub

- aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Grupa nie może reklasyfikować instrumentów finansowych do i z portfela wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty te są wyceniane w wartości godziwej na dzień bilansowy. Zysk lub strata na aktywach finansowych zaklasyfikowanych do portfela wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy są rozpoznawane w rachunku zysków i strat.

Pożyczki i należności

Pożyczki udzielone i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami dostępnymi do sprzedaży. Aktywa dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, odnosi się na inne całkowite dochody, za wyjątkiem:

- strat z tytułu utraty wartości,
- zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych,
- odsetek wyliczonych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych w portfelu dostępnych do sprzedaży powinny być rozpoznane w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy prawo jednostki do otrzymania płatności jest ustalone.

9.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej.

Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

9.11. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem hybrydowego (łącznego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą, niebędącą instrumentem pochodnym. Składnik ten powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Grupa dokonuje analizy zawieranych i obowiązujących umów w celu identyfikacji wbudowanych instrumentów pochodnych.

Istotne wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli są spełnione warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;

- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.
„Wyodrębniony" wbudowany instrument pochodny jest ujmowany w bilansie w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych Grupa nie dokonuje ponownej oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia (są one oceniane na dzień pierwotnego ujęcia w jednostce nabytej).

9.12. Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji w celu sprzedaży, lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania wartości netto.

Stosowane do wyceny na dzień bilansowy ceny nabycia nie mogą być wyższe od wartości netto tych składników możliwej do uzyskania. Przez wartość netto możliwą do uzyskania rozumie się różnicę między szacowaną ceną sprzedaży stosowaną w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wartości rozchodu materiałów jednakowych albo uznanych za jednakowe, ze względu na podobieństwo ich rodzaju i przeznaczenie Grupa wycenia w następujący sposób:

- węgiel – według metody FIFO,
- materiały nabyte pod zlecenia – według metody szczegółowej identyfikacji ceny,
- pozostałe zapasy – według metody średniej ważonej.

Świadectwa pochodzenia

Świadectwa pochodzenia energii, wytworzonej w okresie obrachunkowym, na moment początkowego ujęcia wycenia się według wartości godziwej z dnia rozpoznania tego aktywa, tj. wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych lub w kogeneracji. Przez wartość godziwą świadectwa rozumie się notowanie świadectwa na Towarowej Giełdzie Energii z dnia wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych lub w kogeneracji.

Świadectwa pochodzenia ujmuje się jako towary i rozpoznaje w rachunku zysków i strat jako przychody ze sprzedaży towarów w momencie wytworzenia energii ze źródeł odnawialnych lub w kogeneracji.

Zakupione świadectwa pochodzenia wycenia się w cenie nabycia.

W momencie faktycznej sprzedaży świadectw pochodzenia różnicę pomiędzy ceną sprzedaży netto, a bilansową wartością uprzednio rozpoznanych świadectw odnosi się na wynik okresu odpowiednio jako przychód lub koszt operacyjny.

9.13. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych oraz inwestycje krótkoterminowe

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie, jednostki uczestnictwa w funduszach płynnościowych oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Do inwestycji krótkoterminowych zaliczane są:

- papiery wartościowe i inne aktywa finansowe,
- środki pieniężne i inne aktywa pieniężne.

Papiery wartościowe oraz inne aktywa finansowe obejmują aktywa o terminie wykupu dłuższym niż trzy miesiące, ale krótszym niż rok od dnia bilansowego, przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży, bądź utrzymywane do daty wykupu.

Lokaty bankowe o pierwotnym okresie zapadalności przekraczającym trzy miesiące Grupa prezentuje jako lokaty i depozyty.

Skutki finansowe wzrostu lub obniżenia wartości inwestycji krótkoterminowych wycenionych według cen (wartości) rynkowych, zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej. Inne aktywa pieniężne wycenia się godnie z zasadami stosowanymi do instrumentów finansowych.

9.14. Pozostałe aktywa i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Grupa ujmuje aktywa jako rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do pływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

Do pozostałych aktywów zaliczane są również należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które są prezentowane w oddzielnej pozycji w bilansie), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

9.15. Kapitał własny

Kapitał własny wykazywany jest według wartości nominalnej z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki dominującej.

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną.

Kapitał zapasowy Grupy Kapitałowej jest kapitałem zapasowym jednostki dominującej.

9.16. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.
Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności przewiduje się następujące tytuły tworzenia rezerw:

Rezerwa na ekwiwalent pieniężny wynikający z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego

Na mocy zmienionego w 2005 r. Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy (PUZP) obowiązek wypłaty świadczeń dla byłych pracowników przemysłu energetycznego, wynikających z tzw. „taryfy energetycznej", przeszedł na poszczególne spółki, z których wywodzą się dani emeryci i renciści. W związku z powyższym od grudnia 2005 roku obowiązane Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej tworzą odpowiednią rezerwę.

Koszt utworzenia rezerwy dotyczącej uprawnionych emerytów w dniu wejścia w życie protokołu dodatkowego do PUZP obciążył w całości wynik roku 2005. Koszt przeszłego zatrudnienia, dotyczący pracowników spółek a przyszłych emerytów jest ujmowany metodą liniową przez średni okres pozostający do przejścia tych pracowników na emeryturę. Wysokość rezerwy szacowana jest przez aktuariusza. Koszt tworzenia rezerwy obciąża koszty operacyjne.

Rezerwa na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz na inne świadczenia na rzecz emerytów i rencistów

Wartość zobowiązania na rzecz byłych pracowników jest szacowana na podstawie warunków zawartych w Zakładowych Układach Zbiorowych obowiązujących w jednostkach lub innych przepisów prawnych. Zobowiązania te wynikają z praw nabytych przez pracowników Spółki w okresie zatrudnienia. Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych w kwotach odpowiadających nabywaniu przyszłych praw przez obecnych pracowników.

Odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania oraz prawem pracy pracownicy spółek Grupy mają prawo do nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych. Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę. Wysokość odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalno-rentowe są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuariusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne. Zyski i straty z obliczeń aktuarialnych są rozpoznawane w całości w rachunku zysków i strat.

Roszczenie innych podmiotów oraz sprawy sądowe

Rezerwę na roszczenia innych podmiotów oraz skutki toczących się spraw sądowych tworzy się w wysokości roszczenia z uwzględnieniem ewentualnych kosztów prowadzenia sporu.

Rezerwa na koszty likwidacji środków trwałych

Rezerwę na przyszłe koszty likwidacji środków trwałych tworzy się w przypadkach, w których z przepisów prawa wynika obowiązek ich demontażu i usunięcia po zakończeniu użytkowania i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsc w których się znajdowały.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

W przypadku nadwyżki emisji CO2 ponad posiadane certyfikaty na dzień bilansowy, tworzona jest rezerwa w oparciu o rzeczywiste wykorzystanie praw, bazująca na cenie rynkowej prawa na dzień wyceny rezerwy.

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw

W przypadku wystąpienia niedoboru świadectw pochodzenia energii wytworzonej ze źródeł odnawialnych lub z kogeneracji, który nie został pokryty poprzez zakup świadectw na rynku lub opłatę zastępczą, tworzy się rezerwę na pokrycie tego niedoboru.

9.17. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Do zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu zalicza się przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne. W momencie początkowego ujęcia są one ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. Po początkowym ujęciu są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2010 roku zobowiązania finansowe zakwalifikowanie do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy wyniosły zero zł (tak jak na dzień 31 grudnia 2009 roku).

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśniecie

pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśniecie pierwotnego i ujecie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.18. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Grupa tworzy bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów:

- których powstanie jest pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa,
- które wynikają z przeszłych zdarzeń oraz spowodują wykorzystanie już posiadanych albo przyszłych aktywów jednostki,
- dla których jest możliwy wiarygodny szacunek kwoty.

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Mimo, iż czasami konieczne jest oszacowanie kwoty lub terminu zapłaty rozliczeń międzyokresowych biernych, stopień niepewności jest na ogół znacznie mniejszy niż w przypadku rezerw.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności oraz współmierności przychodów i kosztów. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów zalicza się:

- równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych,
- otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne. Dotyczy to w szczególności umorzonych częściowo pożyczek i kredytów oraz dotacji na zakup środka trwałego,
- przyjęte nieodpłatnie rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne. Odpisy tych przychodów dokonywane są w pozostałe przychody operacyjne, równolegle do odpisów amortyzacyjnych od tych środków trwałych.

9.19. Prawa do emisji

Nabyte prawa do emisji wycenia się w cenie nabycia i prezentuje się jako wartości niematerialne. Wartości te nie są amortyzowane. Nabyte prawa emisji umarza się w przypadku ich wykorzystania w celu pokrycia niedoboru zaistniałego na dzień rozliczenia rocznego limitu emisji CO2. Umorzenie praw do emisji odnosi się w koszty okresu.

Przyznane prawa do emisji ewidencjonuje się pozabilansowo. Ewidencji pozabilansowej podlega również ich wykorzystanie na bazie rzeczywistej emisji.

Opłaty za przyznanie praw, traktuje się jako koszty okresu.

W przypadku nadwyżki emisji CO2 ponad posiadane certyfikaty na dzień bilansowy, tworzona jest rezerwa w oparciu o rzeczywiste wykorzystanie praw, bazująca na cenie rynkowej prawa na dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

9.20. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, jeśli nie ma wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

W przypadku leasingu finansowego Grupa wykazuje aktywa będące przedmiotem umowy leasingu w bilansie i swoich księgach rachunkowych jako zaliczane do długo - względnie krótkoterminowych aktywów finansowych z tytułu należności. Wycenia się je w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Grupa dzieli opłatę podstawową na część kapitałową i część odsetkową. Część odsetkowa opłaty podstawowej stanowi przychód z tytułu leasingu finansowego odnoszony na dobro przychodów finansowych.

Część kapitałowa opłaty leasingowej przypadająca na dany okres sprawozdawczy stanowi spłatę należności od korzystającego. Podział opłaty następuje przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu wynajmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

9.21. Podatki

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy oraz zmianę stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczony nie rozliczanej z kapitałem własnym.

Podatek bieżący

Rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez jednostki Grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Podatek odroczony

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, jednostka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy albo składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową); oraz
- dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których możliwe jest kontrolowanie terminu odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, za wyjątkiem:

- przypadków, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową); oraz
- ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Spółka obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają

weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od budżetu państwa; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz budżetu państwa w następnym okresie jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

9.22. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT), podatek akcyzowy oraz inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

Do przychodów zalicza się:

- kwoty należne za sprzedane: energię elektryczną do odbiorców hurtowych i detalicznych, ciepło, świadectwa pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych, świadectwa wytworzenia energii elektrycznej w kogeneracji, uprawnienia do emisji, usługi dystrybucyjne i przesyłowe oraz pozostałe usługi działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy,
- kwoty należne za sprzedane materiały i towary w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich naliczania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy pieniężne przez szacowany okres życia instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu oraz leasingu operacyjnego

Przychody z tytułu wynajmu oraz z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

9.23. Koszty

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanej energii elektrycznej i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, należności oraz zapasów,
- całość poniesionych w okresie sprawozdawczym kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (wykazywane odrębnie w rachunku zysków i strat).

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

9.24. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

9.25. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych z tytułu wyceny instrumentów kapitałowych w walucie obcej zakwalifikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

9.26. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

9.27. Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metoda pośrednią.

10. Informacje dotyczące segmentów działalności

Podstawowy wzór podziału sprawozdawczości zewnętrznej i wewnętrznej Grupy oparty jest na segmentach branżowych. Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług.

Grupa zazwyczaj rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Grupa wyodrębnia następujące segmenty działalności: dystrybucja energii elektrycznej i cieplnej i usługi wspierające OSD, elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie, elektrownie wodne, obrót energią, obsługa klienta, oświetlenie oraz pozostałe.

Na segment dystrybucja składa się działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD)- ENERGA - OPERATOR SA i spółki wspierające OSD oraz dystrybucji energii cieplnej przez ENERGA Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o.

Na segment obrót składa się działalność związana z handlem energią elektryczną, prowadzona głównie przez ENERGA – OBRÓT SA.

Na segment obsługa klienta składa się działalność związana z obsługą klientów, prowadzona przez ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.

Na segment wytwarzanie składała się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni konwencjonalnej, elektrowni wodnych oraz elektrociepłowni. Segment wytwarzanie składa się z dwóch podsegmentów: elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie i elektrownie wodne.

Na podsegment elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie składa się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni konwencjonalnej oraz elektrociepłowni. Największą spółką Grupy zakwalifikowaną do tego podsegmentu jest ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA.

Na podsegment elektrownie wodne składa się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni wodnych. Największą spółką Grupy zakwalifikowaną do tego podsegmentu jest ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.)

Na segment oświetlenie składa się działalność w zakresie oświetlenia ulic, dróg oraz innych terenów publicznych, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej dla celów oświetleniowych, a także budowy, konserwacji i eksploatacji urządzeń oświetleniowych. Działalność ta prowadzona jest przez spółkę ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.

Pozostała działalność to przede wszystkim ośrodki szkoleniowe oraz działalność teleinformatyczna. Do segmentu pozostałe zakwalifikowano także jednostkę dominującą.

Powyższy podział na segmenty działalności wprowadzono w roku 2010 i niniejsze sprawozdanie finansowe jest pierwszym sprawozdaniem, w którym prezentowane są dane dla tak zdefiniowanych segmentów.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym z rok 2009 zaprezentowano podział na następujące segmenty: dystrybucja, obrót i obsługa klienta, wytwarzanie i pozostałe.

Na segment dystrybucja składała się działalność polegająca na dystrybucji energii elektrycznej przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego - ENERGA - OPERATOR SA oraz dystrybucji energii cieplnej przez ENERGA Ostrołęckie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej Sp. z o.o., a także działalność bezpośrednio związana z działalnością dystrybucyjną prowadzona przez inne spółki.

Na segment obrót składała się działalność związana z handlem energią elektryczną oraz obsługą klienta.

Na segment wytwarzanie składała się działalność wytwórcza prowadzona za pośrednictwem elektrowni konwencjonalnej, elektrowni wodnych oraz elektrociepłowni.

Pozostała działalność obejmowała przede wszystkim oświetlenie uliczne, wykonawstwo sieciowe, zaopatrzenie, ośrodki szkoleniowe oraz działalność transportowa i teleinformatyczna, a także jednostkę dominującą Grupa nie prezentuje informacji w podziale na segmenty geograficzne, gdyż działa w jednym segmencie geograficznym jakim jest Polska zarówno z punktu widzenia lokalizacji aktywów, jak i klientów.

W poniższych tabelach przedstawione zostało przyporządkowanie przychodów, kosztów, aktywów i zobowiązań do poszczególnych segmentów branżowych za lata 2009-2010:

31 grudnia 2010 roku	Dystrybucja energii elektrycznej i cieplnej oraz usługi wspierające OSD	Obrót energią	Obsługa klienta	Wytwarzanie		Oświetlenie	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
				Elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie	Elektrownie wodne					
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	654 254 320,16	7 620 161 952,73	1 337 269,69	698 248 131,71	51 352 666,95	66 092 167,62	22 475 994,54	9 113 922 503,40	-	9 113 922 503,40
Sprzedaż między segmentami	3 322 101 575,31	458 776 815,58	209 687 701,44	327 536 343,65	536 862 671,45	1 470 284,66	180 952 090,60	5 037 387 482,69	(5 037 387 482,69)	-
Przychody segmentu ogółem	**3 976 355 895,47**	**8 078 938 768,31**	**211 024 971,13**	**1 025 784 475,36**	**588 215 338,40**	**67 562 452,28**	**203 428 085,14**	**14 151 309 986,09**	**(5 037 387 482,69)**	**9 113 922 503,40**
Zysk/ strata z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami/ kosztami finansowymi	159 503 758,56	198 878 885,47	11 693 370,81	42 790 456,64	449 107 535,37	7 813 418,52	(21 017 833,46)	848 769 591,91	(31 129 380,64)	817 640 211,27
Przychody/ koszty finansowe netto	(75 078 476,27)	33 474 800,44	(2 932 641,14)	(1 009 017,53)	13 422 143,60	1 555 883,42	385 257 897,05	354 690 589,57	(375 918 836,94)	(21 228 247,37)
Udział w wyniku jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	-	-	668 319,37	668 319,37
Zysk/ strata przed opodatkowaniem	**84 425 282,29**	**232 353 685,91**	**8 760 729,67**	**41 781 439,11**	**462 529 678,97**	**9 369 301,94**	**364 240 063,59**	**1 203 460 181,48**	**(406 379 898,21)**	**797 080 283,27**
Podatek dochodowy	20 982 346,89	47 161 887,98	4 629 835,58	12 575 842,20	88 269 043,30	(577 385,72)	(2 551 849,02)	170 489 721,21	782 533,25	171 272 254,46
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	(378 008,92)	(378 008,92)	-	(378 008,92)
Zysk/ strata netto za rok obrotowy	**63 442 935,40**	**185 191 797,93**	**4 130 894,09**	**29 205 596,91**	**374 260 635,67**	**9 946 687,66**	**366 413 903,69**	**1 032 592 451,35**	**(407 162 431,46)**	**625 430 019,89**
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	8 129 027 936,27	1 744 207 305,02	88 140 447,90	1 144 634 667,95	740 992 801,96	226 791 485,10	5 672 304 439,68	17 746 099 083,88	(5 155 359 987,55)	12 590 739 096,33
Udział w jednostce stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	47 968 657,95	47 968 657,95	(6 388 487,20)	41 580 170,75
Aktywa ogółem	**8 129 027 936,27**	**1 744 207 305,02**	**88 140 447,90**	**1 144 634 667,95**	**740 992 801,96**	**226 791 485,10**	**5 720 273 097,63**	**17 794 067 741,83**	**(5 161 748 474,75)**	**12 632 319 267,08**
Zobowiązania ogółem	**2 161 869 640,18**	**727 256 593,81**	**82 751 988,93**	**420 791 192,73**	**134 922 104,86**	**37 066 364,07**	**1 120 705 188,26**	**4 685 363 072,84**	**-**	**4 685 363 072,84**

31 grudnia 2009 roku	Dystrybucja energii elektrycznej i cieplnej oraz usługi wspierające OSD	Obrót energią	Obsługa klienta	Wytwarzanie		Oświetlenie	Pozostałe	Razem	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Działalność ogółem
				Elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie	Elektrownie wodne					
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	459 869 302,36	7 207 578 831,91	1 072 549,82	593 676 371,30	31 676 115,92	65 118 046,02	21 104 770,12	8 380 095 987,45	-	8 380 095 987,45
Sprzedaż między segmentami	3 214 881 656,57	2 128 445 121,09	203 717 034,90	545 738 589,95	360 464 632,83	107 382,87	149 217 572,50	6 602 571 990,71	(6 602 571 990,71)	-
Przychody segmentu ogółem	**3 674 750 958,93**	**9 336 023 953,00**	**204 789 584,72**	**1 139 414 961,25**	**392 140 748,75**	**65 225 428,89**	**170 322 342,62**	**14 982 667 978,16**	**(6 602 571 990,71)**	**8 380 095 987,45**
								-		-
Zysk/ strata z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami/ kosztami finansowymi	(10 584 455,25)	105 918 264,80	1 688 607,37	107 410 400,24	302 846 744,52	7 000 125,31	(259 226,30)	514 020 460,69	(15 747 953,74)	498 272 506,95
Przychody/ koszty finansowe netto	23 121 937,78	21 509 902,12	(1 257 089,02)	(677 098,72)	14 688 224,41	2 362,00	243 165 874,49	300 554 113,06	(266 321 647,11)	34 232 465,95
Udział w wyniku jednostki stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 680 657,39)	(1 680 657,39)
Zysk/ strata przed opodatkowaniem	**12 537 482,53**	**127 428 166,92**	**431 518,35**	**106 733 301,52**	**317 534 968,93**	**7 002 487,31**	**242 906 648,19**	**814 574 573,75**	**(283 750 258,24)**	**530 824 315,51**
Podatek dochodowy	(1 568 672,39)	22 824 145,55	4 565 436,47	22 698 900,70	69 226 391,44	1 507 067,15	(756 708,35)	118 496 560,57	(14 665 444,96)	103 831 115,61
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-	(1 645 352,44)	(1 645 352,44)
Zysk/ strata netto za rok obrotowy	**14 106 154,92**	**104 604 021,37**	**(4 133 918,12)**	**84 034 400,82**	**248 308 577,49**	**5 495 420,16**	**243 663 356,54**	**696 078 013,18**	**(270 730 165,72)**	**425 347 847,66**
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	7 467 615 271,62	1 298 786 740,64	80 386 921,05	1 058 842 500,98	507 717 719,23	100 559 689,94	5 239 950 703,24	15 753 859 546,70	(4 861 619 283,53)	10 892 240 263,17
Udział w jednostce stowarzyszonej	-	-	-	-	-	-	90 277 675,68	90 277 675,68	(48 450 524,61)	41 827 151,07
Aktywa ogółem	**7 467 615 271,62**	**1 298 786 740,64**	**80 386 921,05**	**1 058 842 500,98**	**507 717 719,23**	**100 559 689,94**	**5 330 228 378,92**	**15 844 137 222,38**	**(4 910 069 808,14)**	**10 934 067 414,24**
Zobowiązania ogółem	**2 227 602 832,98**	**607 280 095,86**	**73 223 209,64**	**398 736 847,15**	**116 580 005,12**	**17 979 680,42**	**95 411 552,26**	**3 536 814 223,43**	**14 101 979,07**	**3 550 916 202,50**

31 grudnia 2010 roku	Dystrybucja energii elektrycznej i cieplnej oraz usługi wspierające OSD	Obrót energią	Obsługa klienta	Wytwarzanie		Oświetlenie	Pozostałe	Działalność ogółem
				Elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie	Elektrownie wodne			
Pozostałe informacje dotyczące segmentu:								
Nakłady inwestycyjne:								
- na rzeczowe aktywa trwałe	763 140 674,13	995 785,88	5 171 828,75	213 438 022,14	53 897 863,50	8 619 297,76	22 209 519,14	1 067 472 991,30
- na wartości niematerialne i prawne	62 947 545,07	1 075 675,71	4 819 124,22	5 674 559,03	144 910,05	38 500,00	13 345 857,41	88 046 171,49
- na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-
								-
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	473 833 172,34	1 085 965,77	2 895 241,18	59 858 297,86	16 551 735,76	6 546 258,72	4 199 269,23	564 969 940,86
Amortyzacja wartości niematerialnych	14 604 862,93	1 215 016,12	1 268 669,02	219 281,20	275 001,68	30 031,54	8 277 094,80	25 889 957,29
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	191 329,34	-	-	-	-	-	366 775,97	558 105,31
Opisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	730 276,20	-	(419 114,69)	47 660 135,34	7 683 098,81	-	11 233,80	55 665 629,46
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	997 245,93	-	-	1 163 477,78	-	-	-	2 160 723,71
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty niepieniężne , w tym:								
- rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	4 540 748,48	(1 255,00)	2 798 077,42	9 985 517,00	3 104 222,00	4 590 760,19	4 328 916,99	29 346 987,08
- nagrody jubileuszowe	4 375 317,37	(780 308,00)	1 850 181,81	(121 447,00)	1 442 602,00	392 667,00	1 365 201,00	8 524 214,18
- pozostałe rezerwy	68 854 830,65	159 189 840,43	776 644,60	39 676 326,22	2 340 381,67	1 625 744,57	1 403 592,47	273 867 360,61

31 grudnia 2009 roku	Dystrybucja energii elektrycznej i cieplnej oraz usługi wspierające OSD	Obrót energią	Obsługa klienta	Wytwarzanie		Oświetlenie	Pozostałe	Działalność ogółem
				Elektrownie systemowe oraz elektrociepłownie	Elektrownie wodne			
Pozostałe informacje dotyczące segmentu:								
Nakłady inwestycyjne:								
- na rzeczowe aktywa trwałe	644 108 079,31	806 121,42	12 529 436,94	59 434 347,32	64 331 952,72	8 688 464,67	3 302 327,18	793 200 729,56
- na wartości niematerialne i prawne	36 214 391,23	2 129 123,53	4 525 797,96	5 656 900,28	149 025,99	50 047,38	8 538 770,61	57 264 056,98
- na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-
								-
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	454 658 324,67	1 086 321,04	2 089 004,78	58 621 884,84	9 413 640,85	5 518 052,34	2 241 456,87	533 628 685,39
Amortyzacja wartości niematerialnych	14 743 580,71	404 423,47	578 456,55	130 383,60	2 037 656,78	32 364,09	1 154 677,64	19 081 542,84
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	1 442 401,38	-	-	-	-	-	350 373,80	1 792 775,18
Opisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-	2 169 170,51	-	-	2 499 923,30	4 669 093,81
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	1 079 952,70	-	-	596 961,62	-	-	1 016 225,11	2 693 139,43
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość aktywów	-	-	-	-	-	-	83 164,00	83 164,00
Pozostałe koszty niepieniężne , w tym:								
- rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	110 461 778,61	146 908,86	9 563 206,88	23 530 534,11	1 232 393,00	465 085,28	9 931 237,65	155 331 144,39
- nagrody jubileuszowe	27 398 423,23	(480 628,27)	5 143 801,00	7 415 151,00	592 078,00	260 311,37	2 631 663,09	42 960 799,42
- pozostałe rezerwy	(2 335 056,02)	196 241 943,08	1 591 186,37	9 301 240,22	(171 978,24)	1 833 800,83	11 631 923,28	218 093 059,52

11. Przychody i koszty

11.1. Pozostałe przychody operacyjne

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zysk ze zbycia środków trwałych/ wartości niematerialnych	1 382 951,29	9 458 310,26
Dotacje	434 299,63	3 726 163,48
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	4 340 012,27	3 991 491,33
Rozwiązanie rezerw bilansowych (np. sprawy sądowe)	35 401 543,65	18 060 779,05
Otrzymane kary, grzywny, odszkodowania	61 026 129,13	18 914 039,22
Zwrot podatków	2 114 867,18	510 848,33
Zwrot kosztów postępowania sądowego	3 141 679,30	3 123 517,00
Umorzone zobowiązania	296 459,91	309 714,93
Przychody dotyczące nielegalnego poboru energii	8 071 904,51	7 892 544,19
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO2	-	5 973 051,00
Pozostałe	18 420 028,16	6 658 771,50
Pozostałe przychody operacyjne ogółem	**134 629 875,03**	**78 619 230,29**

11.2. Pozostałe koszty operacyjne

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Strata ze zbycia środków trwałych / wartości niematerialnych	3 297 612,30	12 202 688,58
Likwidacja środków trwałych/ wartości niematerialnych	6 813 131,17	6 262 772,82
Darowizny	3 103 218,59	7 057 860,98
Utworzenie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	3 028 881,34	233 872,46
Utworzenie rezerw bilansowych	19 941 986,97	107 884 819,13
Odszkodowania	1 680 028,60	12 579 611,90
Koszty postępowania spornego	3 861 521,09	3 991 450,64
Koszty działalności socjalnej	1 288 530,88	858 989,07
Koszty usuwania szkód losowych	11 034 324,29	13 870 978,62
Koszty dotyczące nielegalnego poboru energii	2 747 505,48	2 673 892,67
Koszty odpraw restrukturyzacyjnych	-	63 315 212,75
Pozostałe	9 472 522,55	5 016 391,77
Pozostałe koszty operacyjne ogółem	**66 269 263,26**	**235 948 541,39**

11.3. Przychody finansowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	**102 722 967,91**	**81 771 935,16**
Przychody odsetkowe	77 986 146,13	73 230 486,93
Przychody z tytułu dywidendy	495 691,27	362 464,72
Rozwiązanie odpisów aktualizujących aktywa finansowe	1 924 119,26	7 083 825,16
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	19 806 687,49	849 507,43
Różnice kursowe	1 042 290,91	245 650,92
Zysk ze zbycia inwestycji	1 468 032,85	-
Pozostałe przychody finansowe, w tym:	**12 210 665,12**	**714 641,36**
Odsetki od należności budżetowych	16 141,05	36 852,40
Pozostałe	12 194 524,07	677 788,96
Razem	**114 933 633,03**	**82 486 576,52**

11.4. Koszty finansowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	**38 323 580,53**	**41 714 297,99**
Koszty odsetkowe	15 969 986,10	41 153 415,49
Utworzenie odpisów aktualizujących	1 672 733,19	14 764,56
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	19 000 375,53	-
Różnice kursowe	1 266 341,63	546 117,94
Strata ze zbycia inwestycji	414 144,08	-
Pozostałe koszty finansowe, w tym:	**42 377 586,55**	**62 000 525,90**
Koszty odsetkowe	30 576 835,27	53 683 796,61
Odsetki od zobowiązań budżetowych	2 085 363,12	1 433 321,35
Pozostałe	9 715 388,16	6 883 407,94
Razem	**80 701 167,08**	**103 714 823,89**

11.5. Koszty działalności według rodzaju

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Koszty według rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	554 503 003,41	591 418 003,46
Odpisy aktualizujące środków trwałych i wartości niematerialnych	1 412 038,53	56 709 801,12
Zużycie materiałów i energii	706 117 684,04	588 225 142,42
Usługi obce	1 186 144 694,99	1 143 654 178,11
Podatki i opłaty	252 570 382,80	244 269 777,28
Koszty świadczeń pracowniczych	1 045 161 704,88	1 049 809 689,55
Odpis aktualizujący zapasy	1 531 307,88	541 926,55
Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	27 723 758,65	27 844 175,38
Pozostałe koszty rodzajowe	68 641 477,55	81 005 529,71
Koszty według rodzaju, razem	**3 843 806 052,73**	**3 783 478 223,58**
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(7 293 598,28)	(54 306 632,39)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(45 371 366,13)	(117 334 351,49)
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(92 550 813,88)	(109 249 130,02)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(353 906 686,28)	(332 408 343,56)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	4 159 043 003,95	4 527 115 741,33
Koszt własny sprzedaży	**7 503 726 592,11**	**7 697 295 507,45**

11.6. Koszty amortyzacji i odpisy aktualizujące ujęte w rachunku zysków i strat

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	**537 956 672,59**	**624 879 190,92**
Amortyzacja środków trwałych	521 792 218,63	553 808 884,47
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	1 407 568,68	56 504 453,42
Amortyzacja wartości niematerialnych	12 964 110,10	14 007 747,72
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	1 792 775,18	558 105,31
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	**1 818 430,53**	**2 250 508,51**
Amortyzacja środków trwałych	1 642 631,36	1 365 328,83
Amortyzacja wartości niematerialnych	175 799,17	885 179,68
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	**12 866 586,39**	**20 138 720,64**
Amortyzacja środków trwałych	7 618 779,53	9 106 473,42
Odpis aktualizujący rzeczowe środki trwałe	4 469,85	85 347,70
Amortyzacja wartości niematerialnych	5 243 337,01	10 826 899,52
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	-	120 000,00
Pozycje ujęte w zmianie stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	**118 579,38**	**-**
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne	**3 154 773,05**	**1 762 853,74**

11.7 Koszty świadczeń pracowniczych

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Wynagrodzenia	693 317 595,53	764 075 083,18
Koszty ubezpieczeń społecznych	120 983 419,24	134 392 102,97
Świadczenia po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe	135 857 185,04	3 997 200,26
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	63 096 411,65	147 345 303,14
Koszty świadczeń pracowniczych	**1 045 161 704,88**	**1 049 809 689,55**

12. Podatek dochodowy

12.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku przedstawiają się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	145 248 754,84	216 242 538,04
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(3 038 413,14)	1 990 299,68
Odroczony podatek dochodowy	(38 379 226,09)	(46 960 583,26)
Obciążenie podatkowe wykazywane w rachunku zysków i strat	103 831 115,61	171 272 254,46

12.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy przedstawia się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	**530 824 315,52**	**797 080 283,27**
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	(2 415 586,68)	(378 008,92)
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	**528 408 728,83**	**796 702 274,35**
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	**100 397 658,48**	**151 373 432,13**
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(3 038 413,14)	1 990 299,68
Efekt podatkowy przychodów i kosztów trwale niepodatkowych	5 701 636,03	17 908 522,65
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	**103 060 881,37**	**171 272 254,46**
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	103 831 115,61	171 272 254,46
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	(770 234,24)	-

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. W latach 2009 – 2010 obowiązywała stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

W zakresie podatku dochodowego Grupa podlega przepisom ogólnym. Grupa nie stanowi podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku

do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Tytuł	Skonsolidowany bilans	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2010
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	**323 199 701,56**	**356 866 212,55**
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	47 297 963,59	58 873 431,31
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	511 696,49	2 152 477,93
nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna i otrzymane opłaty przyłączeniowe	85 167 593,69	77 339 951,87
od rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia	68 127 478,15	71 576 790,85
od rezerw na nagrody jubileuszowe	39 187 937,57	38 201 517,73
od rezerw na rekultywację składowisk popiołów	2 368 046,00	2 498 287,58
od rezerw na zobowiązania z tytułu emisji gazów	536 881,92	1 385 309,88
od rezerw z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw	34 318 701,74	25 328 142,46
niewypłacone wynagrodzenia i świadczenia dla pracowników	3 096 492,04	4 389 356,75
od pozostałych rezerw bilansowych	15 658 731,26	47 291 224,58
naliczone koszty	11 684 699,57	11 167 170,42
straty podatkowe	4 421 749,73	4 758 972,05
pozostałe	10 821 729,81	11 903 579,14
Odpis aktualizujący	(263 253,46)	(2 970 022,95)
Kompensata	(225 213 634,84)	(245 713 641,22)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu odpisu aktualizującego i kompensaty	**97 722 813,26**	**108 182 548,38**

Tytuł	Skonsolidowany bilans	
	31 grudnia 2009	31 grudnia 2010
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	**805 322 294,42**	**799 220 710,26**
od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerilanych	746 920 997,73	738 648 340,82
naliczone przychody	24 739 894,02	30 106 543,54
różnica pomiędzy podatkową a bilansową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	17 162 055,35	13 901 411,23
pozostałe	16 499 347,32	16 564 414,67
Kompensata	(225 213 634,84)	(245 713 641,22)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego po uwzględnieniu kompensaty	**580 108 659,58**	**553 507 069,04**

Nieujęte aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego dotyczą wyceny udziałów spółek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności. Wielkość różnic przejściowych z tego tytułu przedstawia się następująco: 12.381,1 tys. zł różnicy dodatniej na dzień 31 grudnia 2010 roku i 5.472 tys. zł różnicy dodatniej na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Zmiany aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Aktywa na odroczony podatek dochodowy przed odpisem	
Bilans otwarcia:	**323 199 701,56**
Zwiększenia (tytuły)	88 440 968,88
W korespondencji z wynikiem finansowym	88 440 968,88
W korespondencji z kapitałami	-
Zmniejszenia (tytuły)	(54 774 457,89)
W korespondencji z wynikiem finansowym	(54 774 457,89)
W korespondencji z kapitałami	-
Bilans zamknięcia	**356 866 212,55**
Odpisy aktualizujące	-
Bilans otwarcia:	(263 253,46)
zwiększenia	(3 421 870,77)
zmniejszenia	715 101,28
Bilans zamknięcia	(2 970 022,95)
Kompensata	(245 713 641,22)
Aktywa na odroczony podatek dochodowy po uwzględnieniu odpisu aktualizującego na koniec okresu	**108 182 548,38**
Rezerwy na odroczony podatek dochodowy	
Bilans otwarcia:	**805 322 294,42**
Korekty bilansu otwarcia	9 899 257,60
Bilans otwarcia po korektach	**815 221 552,02**
Zwiększenia (tytuły)	27 476 938,83
W korespondencji z wynikiem finansowym	27 476 938,83
W korespondencji z kapitałami	-
Zmniejszenia (tytuły)	(43 477 780,59)
W korespondencji z wynikiem finansowym	(43 477 780,59)
W korespondencji z kapitałami	-
Bilans zamknięcia	799 220 710,26
Kompensata	(245 713 641,22)
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy na koniec okresu	**553 507 069,04**

13. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy (spółki) zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład Grupy tworzą takie fundusze i dokonują okresowych odpisów. Fundusze Spółek Grupy Kapitałowej ENERGA SA nie posiadają rzeczowych aktywów trwałych. Celem Funduszy jest subsydiowanie działalności socjalnej poszczególnych spółek wchodzących w skład Grupy, udzielanie pożyczek pracownikom oraz subsydiowanie pozostałych kosztów socjalnych jak np.: dopłaty do wypoczynku pracowników.

Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały na poziomie jednostki aktywa swoich Funduszy ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, saldo netto na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 28 tysięcy złotych, wykazane jako pozostałe aktywa krótkoterminowe, na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosi 550 tysięcy złotych, wykazane jako pozostałe zobowiązania krótkoterminowe.

Tabela poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
Środki trwałe wniesione do Funduszu	-	-
Pożyczki udzielone pracownikom	29 373 785,32	26 664 434,08
Środki pieniężne	5 165 707,72	5 753 361,13
Pozostałe aktywa Funduszu	844,31	-
Zobowiązania z tytułu Funduszu	35 090 830,12	32 389 808,57
Saldo po skompensowaniu	**(550 492,77)**	**27 986,64**
Odpisy na Fundusz w okresie	26 367 602,48	30 774 915,29

14. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty własne	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto							
Bilans otwarcia	**48 161 948,74**	**7 267 871 985,52**	**2 138 971 078,89**	**138 206 384,97**	**281 210 633,02**	**224 306 942,66**	**10 098 728 973,80**
Zakup bezpośredni	15 125 911,28	13 744 748,85	29 822 827,98	9 781 342,60	9 392 949,38	989 605 211,21	1 067 472 991,30
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-
Rozliczenie środków trwałych w budowie	6 806 986,62	472 847 801,17	241 406 422,02	35 761 265,89	81 121 354,32	(837 943 830,02)	-
Sprzedaż, zbycie	(56 508,60)	(5 760 893,47)	(4 962 409,79)	(8 260 562,66)	(43 115 470,17)	(568 724,34)	(62 724 569,03)
Przemieszczenia między grupami	-	(187 545,08)	134 967,29	(16 647,54)	69 225,33	-	(0,00)
Darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	(14 739,03)	(12 600,00)	-	-	(27 339,03)
Likwidacja	-	(19 173 012,55)	(4 842 205,07)	(3 035 020,71)	(14 754 272,94)	-	(41 804 511,27)
Nieodpłatne otrzymanie	-	6 310 220,27	44 036,02	-	-	-	6 354 256,29
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-
Spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	(990 729,53)	(990 729,53)
Pozostałe zmiany wartości	-	1 550 153,01	(12 936,82)	67 315,68	124 580,96	314 037,94	2 043 150,77
Bilans zamknięcia	**70 038 338,04**	**7 737 203 457,72**	**2 400 547 041,49**	**172 491 478,23**	**314 048 999,90**	**374 722 907,92**	**11 069 052 223,30**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Bilans otwarcia	-	(1 426 928 955,57)	(459 913 366,23)	(51 999 399,39)	(127 688 810,26)	(149 708,13)	(2 066 680 239,58)
korekty BO	-	-	-	-	-	-	-
Bilans otwarcia po korektach	-	(1 426 928 955,57)	(459 913 366,23)	(51 999 399,39)	(127 688 810,26)	(149 708,13)	(2 066 680 239,58)
Amortyzacja za okres	-	(365 051 958,41)	(147 301 452,40)	(20 795 611,80)	(31 820 918,25)	-	(564 969 940,86)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	(3 907 114,81)	(51 757 844,59)	(22 061,00)	(26 768,21)	(376 960,45)	(56 090 749,06)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	407 749,48	2 599,96	14 770,16	-	425 119,60
Sprzedaż, zbycie	-	342 861,86	2 391 694,12	6 135 932,52	38 569 258,05	-	47 439 746,55
Przemieszczenia między grupami	-	45 091,27	(41 222,08)	-	(3 869,19)	-	0,00
Darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	9 902,92	12 600,00	-	-	22 502,92
Likwidacja	-	3 816 749,80	4 838 768,53	3 022 838,27	9 526 266,18	-	21 204 622,78
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-
Spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmiany wartości	-	(15 660,51)	84 678,90	38,08	661 786,27	-	730 842,74
Bilans zamknięcia	-	(1 791 698 986,37)	(651 281 091,35)	(63 643 063,36)	(110 768 285,25)	(526 668,58)	(2 617 918 094,91)
Wartość netto na początek okresu	**48 161 948,74**	**5 840 943 029,95**	**1 679 057 712,66**	**86 206 985,58**	**153 521 822,76**	**224 157 234,53**	**8 032 048 734,22**
Wartość netto na koniec okresu	**70 038 338,04**	**5 945 504 471,35**	**1 749 265 950,14**	**108 848 414,87**	**203 280 714,65**	**374 196 239,34**	**8 451 134 128,39**

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2010 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 665 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2009 roku 2.873 tysięcy złotych.

Wartość bilansowa środków trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań została ujawniona w nocie 36.5.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku wyniosła 4.062 tysięcy złotych, a w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2009 roku 12 tysięcy złotych.

Testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU"), obejmujących działalność dystrybucyjną oraz działalność wytwórczą poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwanej na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Z uwagi na brak porównywalnych transakcji na polskim rynku wartość odzyskiwalna aktywów została ustalona metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie projekcji finansowych przygotowanych na lata 2011 – 2018 dla działalności dystrybucyjnej w zakresie energii elektrycznej i na lata 2011 – 2016 dla działalności wytwórczej oraz działalności dystrybucyjnej w zakresie energii cieplnej. Dla działalności dystrybucyjnej zastosowano głównie stopy dyskontowe w przedziale 8,5% - 9,9%, a dla działalności wytwórczej w przedziale 8,1% - 14,1%.

Na podstawie przeprowadzonych testów Grupa dokonała odpowiednio odpisu aktualizującego wartość rzeczowych aktywów trwałych.

15. Leasing

15.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty leasingowe do poniesienia na dzień 31 grudnia 2009	Opłaty leasingowe do poniesienia na dzień 31 grudnia 2010
W okresie 1 roku	609 084,02	3 324 859,91
W okresie od 1 do 5 lat	1 064 630,87	2 069 303,22
Powyżej 5 lat	-	-
Opłaty leasingowe ogółem	**1 673 714,89**	**5 394 163,13**

Dodatkowo jednostki wchodzące w skład Grupy posiadają otrzymane nieodpłatnie w drodze decyzji administracyjnej prawa wieczystego użytkowania gruntów, które zgodnie z MSR 17 stanowią leasing operacyjny.

Nabyte odpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów Grupa traktuje jako leasing operacyjny, a poniesione wydatki na nabycie PWUG są traktowane jako zapłacone z góry zaliczki na poczet przyszłych opłat, są one rozliczane w czasie przez okres trwania leasingu i prezentowane w bilansie jako wartości niematerialne.

Z tytułu praw wieczystego użytkowania gruntów Grupa ponosi koszty opłat rocznych. Wysokość tych kosztów w ciągu roku zakończonego dnia 31 grudnia 2010 roku wyniosła 1.392 tysięcy złotych. Planowane koszty z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów

w okresie następnym na podstawie otrzymanych decyzji wynoszą około 1.280 tysięcy złotych. Roczny odpis amortyzacyjny praw ujmowanych w bilansie wyniósł w roku 2010 2.088 tys. zł.

15.2. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych wynikających z umów nieodwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty leasingowe do otrzymania na dzień 31 grudnia 2009	Opłaty leasingowe do otrzymania na dzień 31 grudnia 2010
W okresie 1 roku	24 361 200,00	22 673 268,90
W okresie od 1 do 5 lat	101 546 000,00	103 232 800,00
Powyżej 5 lat	42 824 100,00	15 392 500,00
Opłaty leasingowe ogółem	**168 731 300,00**	**141 298 568,90**

Leasing operacyjny dotyczy urządzeń elektrowni szczytowo – pompowej Żydowo, za pomocą której świadczona jest na rzecz PSE – Operator S.A. (Operator Systemu Przesyłowego – OSP) usługa pracy interwencyjnej, polegająca na dysponowaniu oraz wykorzystaniu elektrowni przez OSP do interwencyjnego równoważenia bilansu mocy czynnej i biernej oraz sterowania rozpływami mocy w sieci elektroenergetycznej Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. Usługa obejmuje rezerwę interwencyjną mocy czynnej oraz regulację napięcia i mocy biernej. Majątek wykorzystywany do świadczenia usługi pozostaje w wyłącznej dyspozycji OSP, który ma prawo do dysponowania jednostkami wytwórczymi wchodzącymi w skład elektrowni. Umowa, na podstawie, której świadczona jest usługa wyczerpuje warunki dla rozpoznania w niej leasingu, zdefiniowane w KIMSF4, jednak nie przenosi na OSP całego ryzyka i korzyści związanych z leasingowanym majątkiem.

Kwota łącznych opłat warunkowych z tytułu leasingu operacyjnego ujętych jako przychód w roku 2010 wynosi 35.682.725,24 zł.

15.3. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2009		31 grudnia 2010	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	9 594 008,86	9 033 293,16	9 020 239,45	8 658 608,31
W okresie od 1 do 5 lat	10 673 089,39	9 669 726,10	1 555 893,19	1 534 691,86
Powyżej 5 lat	-	-	101 120,44	97 120,44
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	**20 267 098,25**	-	**10 677 253,08**	
Minus koszty finansowe	1 564 078,99		386 832,47	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	**18 703 019,26**	**18 703 019,26**	**10 290 420,61**	**10 290 420,61**
Krótkoterminowe		9 033 293,16		8 658 608,31
Długoterminowe		9 669 726,10		1 631 812,30

16. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne w spółkach Grupy ENERGA obejmują grunty, prawa wieczystego użytkowania gruntów, budynki i grunty znajdujące się na terenie danej spółki, wynajmowane podmiotom trzecim w całości lub w części.

Grupa wycenia nieruchomości inwestycyjne według zasad stosowanych do wyceny środków trwałych.

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Bilans otwarcia (netto)	**10 811 942,83**	**26 043 537,30**
Zwiększenia stanu	17 024 369,65	-
Amortyzacja	(1 792 775,18)	(558 105,31)
Zmniejszenia stanu	-	(6 459 267,91)
Bilans zamknięcia (netto)	**26 043 537,30**	**19 026 164,08**
Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych	**26 043 537,30**	**19 026 164,08**

Przychody z czynszów oraz bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych kształtowały się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Przychody z czynszów z nieruchomości inwestycyjnych	1 758 885,56	2 017 713,29
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie przyniosła przychody z czynszów	2 541 158,45	2 516 931,27
Bezpośrednie koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnej, która w danym okresie nie przyniosła przychodów z czynszów	535 842,60	1 229,00

17. Zmiana stanu wartości firmy jednostek podporządkowanych

	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Wartość brutto na początek okresu	**17 246 353,14**
	-
Wartość brutto na początek okresu po korektach	**17 246 353,14**
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Wartość brutto na koniec okresu	**17 246 353,14**
Odpis na początek okresu	-
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Odpis na koniec okresu	-
Wartość netto na początek okresu	**17 246 353,14**
Wartość netto na koniec okresu	**17 246 353,14**

18. Wartości niematerialne

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Licencje i patenty		Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Prawa do emisji zanieczyszczeń	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nie oddane do użytkowania	Razem
			Razem	W tym oprogramowanie					
Wartość brutto									
Bilans otwarcia	**802 783,56**	-	**132 732 717,45**	**48 019 313,46**	**83 916 827,00**	**5 378 444,39**	**52 448 659,84**	**18 065 355,63**	**293 344 787,87**
Zakup bezpośredni	-	-	26 493 237,04	25 059 983,76	1 098 072,43	4 223 902,00	41 981 306,43	14 249 653,59	88 046 171,49
Rozliczenie wartości niematerialnych w budowie	-	-	4 468 713,85	1 175 230,89	728 220,10	-	-	(5 196 933,95)	-
Sprzedaż, zbycie	-	-	(532 024,71)	(506 800,04)	(201 895,60)	-	(1 825 719,93)	-	(2 559 640,24)
Przemieszczenia między grupami	(78 710,81)	-	674 260,40	674 260,40	-	-	78 710,81	(674 260,40)	-
Darowizny i nieodpłatnie przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	-	(1 901 029,97)	(1 627 061,41)	-	-	(3 053 525,59)	-	(4 954 555,56)
Transfer do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmiany wartości	(16 951,55)	-	(297 093,84)	(315 677,25)	(76 312,22)	(3 073 412,16)	522 338,79	2 501 393,83	(440 037,15)
Bilans zamknięcia	**707 121,20**	-	**161 638 780,22**	**72 479 249,81**	**85 464 911,71**	**6 528 934,23**	**90 151 770,35**	**28 945 208,70**	**373 436 726,41**
									-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)									-
Bilans otwarcia	(678 328,32)	-	(63 552 432,53)	(21 501 964,67)	(7 739 365,62)	-	(9 008 490,65)	-	(80 978 617,12)
Amortyzacja za okres	(48 470,58)	-	(23 098 139,17)	(11 718 712,67)	(2 087 869,10)	-	(655 478,44)	-	(25 869 957,29)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	(120 000,00)	-	(120 000,00)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sprzedaż, zbycie	-	-	84 455,51	54 153,30	90 897,25	-	226 904,11	-	402 256,87
Przemieszczenie między grupami	19 677,70	-	(19 677,70)	(19 677,70)	-	-	-	-	-
Darowizny i nieodpłatnie przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Likwidacja	-	-	1 887 621,80	1 624 658,30	-	-	632 004,73	-	2 519 626,53
Transfer do działalności zaniechanej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przekazanie na aktywa inwestycyjne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostałe zmiany wartości	-	-	(21 429,38)	0,02	(57 694,35)	-	97 746,96	-	18 623,23
Bilans zamknięcia	**(707 121,20)**	-	**(84 719 601,47)**	**(31 561 543,42)**	**(9 794 031,82)**	-	**(8 827 313,29)**	-	**(104 048 067,78)**
									-
Wartość netto na początek okresu	**124 455,24**	-	**69 180 284,92**	**26 517 348,79**	**76 177 461,38**	**5 378 444,39**	**43 440 169,19**	**18 065 355,63**	**212 366 170,75**
Wartość netto na koniec okresu	-	-	**76 919 178,75**	**40 917 706,39**	**75 670 879,89**	**6 528 934,23**	**81 324 457,06**	**28 945 208,70**	**269 388 658,63**

Wartość bilansowa oprogramowania użytkowanego na dzień 31 grudnia 2010 roku na mocy umów leasingu finansowego 15.917 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa użytkowała na podstawie umów leasingu finansowego oprogramowanie o wartości 18.151 tysięcy złotych.

19. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności

Tabele poniżej przedstawiają skrócone informacje dotyczące inwestycji w spółki stowarzyszone wyceniane metodą praw własności:

Nazwa jednostki stowarzyszonej	SOEN SP. Z O.O.	SŁUPSKIE TOWARZYSTWO KOSZYKÓWKI SPORTOWA S.A	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCJI STRUNEBETONOWYCH ŻERDZI WIROWANYCH "WIRBET" SA	OŚWIETLENIE ULICZNE I DROGOWE SP. Z O.O.	razem
Udział w głosach jednostki stowarzyszonej	48,50%	40,90%	30,60%	42,2%	
Rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku					
Udział w bilansie jednostki stowarzyszonej:					
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	1 982 695,71	171 794,57	2 513 314,25	7 012 542,81	11 508 552,77
Aktywa trwałe (długoterminowe)	4 328 435,66	21 827,41	2 631 239,94	34 271 928,20	41 231 603,79
Zobowiązania krótkoterminowe	1 537 750,29	429 320,76	1 399 612,04	6 850 579,20	9 787 941,53
Zobowiązania długoterminowe	399 323,80	-	144 334,48	828 386,00	1 372 044,28
Udział w aktywach netto	**4 374 057,27**	**(235 698,77)**	**3 600 607,67**	**33 605 505,81**	**41 580 170,76**
Wartość firmy	-	-	-	-	-
Odpis aktualizujący inwestycji w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-	-
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych wykazywane w bilansie	**4 374 057,27**	**-**	**3 600 607,67**	**33 605 505,81**	**41 580 170,76**
Udział w zobowiazaniach warunkowych	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej:	**214 039,78**	**-**	**701 909,19**	**- 247 629,60**	**668 319,37**

Wartość akcji Słupskiego Towarzystwa Koszykówki Sportowa S.A. została w latach poprzednich objęta odpisem aktualizującym z tytułu trwałej utraty wartości. Ich wartość bilansowa wynosi zero, a udział w zysku/stracie nie jest rozpoznawany w wyniku finansowym Grupy.

20. Prawa do emisji

W dniu 1 lipca 2008 roku Rada Ministrów zatwierdziła projekt rozporządzenia w sprawie przyjęcia Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień do emisji dwutlenku węgla na lata 2008-2012 we wspólnotowym systemie handlu uprawnianiem do emisji rozdzielając limity poziomu emisji dwutlenku węgla (CO_2) pomiędzy poszczególne instalacje uczestniczące w systemie handlu uprawnieniami do emisji. Przyjęte rozporządzenie oparte jest na projekcie rozporządzenia z dnia 12 lutego 2008 roku po uwzględnieniu zmian z dnia 16 maja 2008 roku. Zgodnie z postanowieniami Komisji Europejskiej, polskie przedsiębiorstwa w ciągu pięciu najbliższych lat będą mogły wyemitować około 1.043 mln ton CO_2. Rocznie będzie to około 209 mln ton.

Poniższa tabela zawiera podsumowanie zmian w ilości (w tys. ton) praw do emisji będących w posiadaniu Grupy:

	2009 Liczba	2010 Liczba
Przyznane w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień	3 160 531,00	3 080 331,00
Nabyte na rynku wtórnym	97 183,00	126 718,00
Razem	**3 257 714,00**	**3 207 049,00**
Wykorzystane na potrzeby własne	(3 065 496,00)	(3 269 866,00)
Sprzedane	-	(99 950,00)
Prawa niewykorzystane/(Prawa brakujące)	192 218,00	(162 767,00)

Na 31 grudnia 2010 roku utworzono rezerwę na brakujące prawa do emisji w wysokości 7.291 tysięcy złotych.

21. Zapasy

	31 grudnia 2010		
	Koszt historyczny	Odpis aktualizujący	Wartość netto możliwa do uzyskania
Materiały	84 642 044,95	(1 572 130,08)	83 069 914,87
Produkty gotowe	27 295 283,60	(5 257,63)	27 290 025,97
Półprodukty i produkcja w toku	3 117 630,65	(6 190,81)	3 111 439,84
Towary	29 271 777,19	(577 145,19)	28 694 632,00
Prawa pochodzenia energii	170 826 165,35	-	170 826 165,35
Razem	**315 152 901,74**	(2 160 723,71)	**312 992 178,03**

Odpis aktualizujący zapasy na dzień 31 grudnia 2009 roku	(2 693 139,43)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(919 918,15)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	377 991,60
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	1 074 342,27
Odpis aktualizujący zapasy na dzień 31 grudnia 2010 roku	(2 160 723,71)

Spółki Grupy tworzą odpisy aktualizujące wartość zapasów kierując utratą ich przydatności ekonomicznej ustalanej na podstawie zalegania i rotacji oraz możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Odpisy są rozwiązywane w momencie zużycia lub sprzedaży objętych odpisem zapasów.

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych wynegocjowanych z bankami, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych. Na środki pieniężne i ich ekwiwalenty składają się także jednostki uczestnictwa w funduszach płynnościowych wycenione w wartości godziwej.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
Środki pieniężne w banku i w kasie	113 051 165,84	200 873 228,35
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	676 972 787,86	572 433 402,57
Jednostki uczestnictwa w funduszach płynnościowych	96 792 595,94	910 248 284,85
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie, w tym:	**886 816 549,64**	**1 683 554 915,77**
Z tytułu różnic kursowych i odsetek	-	(12 244 219,22)
Kredyt w rachunku bieżącym	(22 461 504,44)	(10 482 545,46)
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w rachunku przepływów pieniężnych	**864 355 045,20**	**1 660 828 151,09**

23. Pozostałe aktywa

23.1. Pozostałe aktywa długoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności długoterminowe	1 221 807,15	3 637 933,08
Zaliczki na środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne	357 125,89	12 810 248,42
Pozostałe	887 645,15	1 823 728,54
RAZEM	**2 466 578,19**	**18 271 910,04**

23.2. Pozostałe aktywa krótkoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Prenumerata	252 665,95	335 604,41
Ubezpieczenia majątkowe, osobowe, transportowe	7 540 528,30	8 616 710,32
Składki członkowski, szkolenia	29 807,42	38 529,56
Usługi informatyczme	690 480,48	1 739 518,79
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	6 168 500,75	21 731 110,00
Zaliczki na dostawy	17 407 075,85	12 232 754,21
Należności z tytułu naliczonego VAT	34 909 547,33	102 246 796,85
Pozostałe należności z tytułu podatków	1 918 386,67	5 175 512,35
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	198 885,29	660 661,18
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	32 730 456,97	3 130 747,43
RAZEM	**101 846 335,01**	**157 610 985,10**

24. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

Grupa Kapitałowa ENERGA SA zaniechała działalności zarządzania nieruchomościami oraz wyceny nieruchomości, co związane było z postawieniem w stan likwidacji spółki zależnej ENERGA Nieruchomości S.A.

Przychody, koszty, wynik oraz przepływy z działalności zaniechanej kształtował się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Przychody	774 041,93	8 279,50
Koszty	1 473 482,25	386 288,42
Zysk brutto	(699 440,32)	(378 008,92)
Obciążenie podatkowe	12 299,00	-
Zysk netto	(711 739,32)	(378 008,92)
Przepływy środków pieniężnych, w tym:	(187 658,11)	111 078,41
z działalności operacyjnej	(252 693,12)	74 070,91
z działalności inwestycyjnej	65 380,73	37 007,50
z działalności finansowej	(345,72)	-

W roku następnym Grupa Kapitałowa ENERGA SA nie przewiduje zaniechania żadnej działalności.

25. Pozostałe zobowiązania

25.1. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych, wynagrodzeń i innych	-	-
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	**194 654,11**	**126 724,93**
Zabezpieczenie należytego wykonania umowy, gwarancje	179 368,73	126 724,93
Zakupy dóbr inwestycyjnych	-	-
Pozostałe	15 285,38	-
Razem	**194 654,11**	**126 724,93**

25.2. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych, wynagrodzeń i innych	**190 389 131,89**	**229 535 396,13**
Podatek akcyzowy	26 919 508,16	26 866 996,78
Podatek VAT	79 111 730,79	119 334 911,18
Podatek zryczałtowany u źródła	6 711,00	-
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	40 732 138,94	49 589 338,12
Podatek dochodowy od osób fizycznych	37 612 880,11	26 665 544,68
Opłaty za korzystanie ze środowiska	5 083 714,97	5 371 534,00
Podatek od nieruchomości	95 845,88	751 829,44
Pozostałe	826 602,04	955 241,93
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	**110 667 390,73**	**316 994 410,12**
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	30 503 534,92	75 955 088,41
Wpłaty kontrahentów dot. przyszłych okresów i zaliczki otrzymane	70 017 860,48	124 330 314,01
Nadwyżka zobowiązań nad aktywami ZFŚS	749 378,06	632 674,54
Zobowiązania z tytułu opłaty zastępczej	-	106 261 987,05
Pozostałe	9 396 617,27	9 814 346,11
Razem	**301 056 522,62**	**546 529 806,25**

26. Rozliczenia międzyokresowe

26.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	78 426 744,15	60 540 348,10
Dotacje otrzymane	27 169 895,84	47 173 461,51
Przychody z dzierżawy	5 782 389,89	5 426 185,66
Opłaty przyłączeniowe	369 823 828,54	346 512 030,17
Pozostałe rozliczenia przychodów	1 039 665,51	4 268 615,46
RAZEM, w tym:	482 242 523,93	463 920 640,90
Długoterminowe	470 035 998,01	442 910 451,58
Krótkoterminowe	12 206 525,92	21 010 189,32

26.2. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	8 728 490,31	12 003 823,70
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii rocznej	48 793 446,29	69 074 535,51
Nagrody dla Zarządu	1 373 101,92	1 575 220,52
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	2 603 380,25	3 151 095,01
RAZEM	**61 498 418,77**	**85 804 674,74**

27. Świadczenia na rzecz pracowników

27.1. Programy akcji pracowniczych

W wyniku procesu komercjalizacji ENERGA – OPERATOR SA, który rozpoczął się 12 lipca 1993 roku, a zakończył się 16 czerwca 2008 roku Skarb Państwa przyznał 15% akcji ENERGA – OPERATOR SA pracownikom.

W wyniku procesu komercjalizacji ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA, który rozpoczął się 31 sierpnia 1998 roku, a zakończył się 13 maja 2008 roku Skarb Państwa przyznał 15% akcji pracownikom ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA.

Wartość godziwa instrumentów kapitałowych wydanych pracownikom została rozpoznana w wyniku lat ubiegłych.

W roku 2009 w ENERGA SA rozpoczęto proces zamiany akcji ENERGA - OPERATOR SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA (spółki konsolidowane) na akcje ENERGA SA (spółka konsolidująca) zgodnie z Ustawą z dnia 7 września 2007 roku o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego i Rozporządzeniem Ministra Skarbu Państwa z dnia 19 lutego 2008 roku w sprawie sposobu określenia liczby akcji spółki konsolidującej polegających zamianie i trybu dokonania zamiany akcji lub prawa do akcji spółki konsolidowanej na akcje spółki konsolidującej.

Proces ten zakończył się w dniu 13 sierpnia 2010 roku.

Do zamiany akcji uprawnionych było łącznie 15 098 osób, którym przysługiwało 726 841 669 akcji ENERGA SA o wartości nominalnej 1 zł każda. Umowy zamiany akcji realizowane były od dnia 21 września 2009 roku.

Na zamianę akcji spółek konsolidowanych na akcje spółki konsolidującej, do końca 2010 roku, zdecydowało się 13 638 osób, które łącznie objęły 668 145 125 akcji ENERGA SA.

Pomimo formalnego zakończenia procesu konwersji nadal będą pojawiały się przypadki dokonywania zamiany akcji ze spadkobiercami osób uprawnionych, którzy złożyli przed dniem 13 sierpnia 2010 roku wnioski do sądu o stwierdzenie nabycia spadku.

27.2. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Odprawy emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury lub renty kwoty odpraw emerytalnych lub rentowych w wysokości określonej przez Zakładowy Układ Zbiorowy Pracownikom kończącym określoną liczbę lat pracy zawodowej wypłacane są nagrody jubileuszowe. W związku z tym jednostki wchodzące w skład Grupy, na podstawie wyceny dokonanej przez aktuariusza, tworzą rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych oraz nagród jubileuszowych.

Pracownicza Taryfa Energetyczna

Na mocy zmienionego w 2005 roku Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy obowiązek wypłaty świadczeń z tzw. „pracowniczej taryfy energetycznej" dla byłych pracowników przemysłu energetycznego i innych uprawnionych osób, przeszedł na poszczególne spółki, z których wywodzą się osoby uprawnione. W związku z powyższym jednostki Grupy tworzą odpowiednią rezerwę. Wysokość rezerwy szacowana jest przez aktuariusza. Koszt tworzenia rezerwy obciąża koszty operacyjne.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Jednostki Grupy dokonują odpisu na swoje Zakładowe Fundusze Świadczeń Socjalnych dla emerytów i rencistów. Na koszty tych świadczeń tworzone są rezerwy, do oszacowania których stosuje się techniki aktuarialne.

Kwoty tych rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu przedstawiono w poniższych tabelach:

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa energetyczna	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2010 roku	**94 020 209,30**	**205 650 392,78**	**58 895 072,42**	**358 565 674,50**
Nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-
Koszty bieżące zatrudnienia	8 093 695,94	(649 320,33)	841 886,94	8 286 262,55
Zyski i straty aktuarialne	2 029 973,51	4 395 499,41	(10 550 317,61)	(4 124 844,69)
Wypłacone świadczenia	(5 755 085,71)	(3 456 058,24)	(1 981 565,80)	(11 192 709,75)
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	2 675 484,22	-	2 675 484,22
Koszty odsetek	5 298 643,00	14 157 702,00	3 053 740,00	22 510 085,00
Pozostałe zmiany	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2010 roku, w tym:	**103 687 436,04**	**222 773 699,84**	**50 258 815,95**	**376 719 951,83**
Krótkoterminowe	3 543 264,89	8 122 884,88	2 427 331,60	14 093 481,37
Długoterminowe	100 144 171,15	214 650 814,96	47 831 484,35	362 626 470,46

Główne założenia przyjęte przez aktuariusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Stopa dyskontowa (%)	5,50%	5,50%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	1,00-5,00%	0,00-5,70%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	4,50%	4,50%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS (%)	4,50-5,50%	3,70%
Przewidywana stopa wzrostu ekwiwalentu energetycznego (%)	*wg ścieżek cenowych**	*wg ścieżek cenowych**

*ścieżki cenowe energii przyjęto na podstawie opracowań ekspertów branżowych

Na podstawie danych otrzymanych od aktuariusza Grupa szacuje, że wpływ zmiany założeń na wysokość rezerw na świadczenia emerytalne, rentowe, nagrody jubileuszowe, zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oraz taryfę energetyczną byłby następujący:

- Przyjęcie stopy dyskonta wyższej o 1 punkt procentowy spowodowałoby zmniejszenie wysokości rezerw o około 10%, a przyjęcie stopy dyskonta o 1 punkt procentowy niższej spowodowałoby zwiększenie rezerw o około 14%,
- Przyjęcie planowanych wzrostów podstaw wyższych o 1 punkt procentowy spowodowałoby zwiększenie rezerw o około 14%, a przyjęcie planowanych wzrostów podstaw o 1 punkt procentowy niżej spowodowałoby zmniejszenie rezerw o około 10%.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku nierozpoznane koszty przeszłego zatrudnienia wynoszą 41.179.765,30 zł.

28. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Natomiast zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zysk netto z działalności kontynuowanej	426 993 199,90	625 808 028,81
Zysk na działalności zaniechanej	(1 645 352,44)	(378 008,92)
Zysk netto	**425 347 847,46**	**625 430 019,89**
Odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	-	-
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy	**425 347 847,46**	**625 430 019,89**
Liczba akcji zwykłych na koniec okresu obrotowego	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00
Liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	4 927 825 623,00	4 968 805 368,00
Zysk na jedną akcję	**0,09**	**0,13**

W prezentowanych okresach efekt rozwodnienia nie wystąpił.

29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zadeklarowane i wypłacone w okresie		
dywidenda zadeklarowana przez jednostki zależne	8 010 509,77	9 196 118,70
dywidenda zadeklarowana przez jednostkę dominującą	-	99 376 107,36
wpłata z zysku wypłacona przez jednostkę dominującą	84 615,00	-
wpłata z zysku wypłacona przez jednostki zależne	495 233,00	-
zaliczka na poczet dywidendy wypłącone przez jednostki zależne	6 021 000,00	-
Razem	**14 611 357,77**	**108 572 226,06**

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Dywidenda na akcję wypłacona przez jednostki Grupy Kapitałowej (w złotych)	0,003	0,022

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły ograniczenia w wypłacie dywidendy.

Dla obliczenia wartości dywidendy na akcję wypłaconą przez jednostki Grupy Kapitałowej poza dywidendą końcową przyjęto również dywidendy w postaci wpłaty z zysku dla Skarbu Państwa.

Przy wyliczeniu dywidendy na akcję wypłaconej przez jednostki Grupy Kapitałowej przyjęto średnią ważoną liczbę akcji jednostki dominującej w roku 2009, analogicznie jak przy wyliczeniu zysku na jedną akcję, opisanego w nocie nr 28 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

30. Połączenia jednostek gospodarczych

W związku z restrukturyzacją Grupy Kapitałowej w 2010 roku miały miejsce połączenia spółek związane z konsolidacją działalności oświetleniowej oraz teleinformatycznej.

Dnia 30 kwietnia 2010 roku Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ZEP – Info Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o., zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółki Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o. na spółkę ZEP – Info Sp. z o.o.

Dnia 1 czerwca 2010 roku Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. i Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o., zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółki Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o. na spółkę ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.

Ze względu na fakt, że powyższe połączenia dotyczyły podmiotów objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, nie miały wpływu na ujmowane w poszczególnych latach aktywa, zobowiązania, przychody i koszty oraz przepływy pieniężne Grupy.

Po dniu bilansowym, 1 lutego 2011 roku, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.), ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA, zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółek ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA na spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o.

Problematykę przejęć i połączeń jednostek gospodarczych zasadniczo reguluje standard MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych". Jednakże standard ten wyłącza ze swojego zakresu transakcje pomiędzy jednostkami pozostającymi pod wspólną kontrolą. W wyniku połączeń, które miały miejsce w 2010 roku nie nastąpiła zmiana kontroli nad żadną spółką Grupy, w związku z czym transakcja spełnia w ocenie Spółki definicję transakcji pod wspólną kontrolą w związku z czym jest ona wyłączona z zakresu MSSF 3.

Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10-12. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie zgodnie z MSSF obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna reprezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Z przeprowadzonych przez Spółkę analiz wynika, iż w przypadku podmiotów o złożonej informacji finansowej, dla rozliczenia połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą jednym z możliwych rozwiązań jest zastosowanie metody łączenia udziałów.

U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tą samą jednostkę i w związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Zatem sprawozdanie przygotowywane jest tak jakby łączące się podmioty były zawsze ze sobą połączone.

31. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

31.1. Kapitał podstawowy

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 PLN każda	255 000	255 000
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 PLN każda	4 845 611 133	4 845 611 133
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 PLN każda	122 939 235	122 939 235
Łączna ilość akcji	**4 968 805 368**	**4 968 805 368**

31.1.1 Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 4.968.805.368 złotych i zostały w pełni opłacone.

31.1.2 Prawa akcjonariuszy

Program akcji pracowniczych

Na mocy ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z dnia 30 czerwca 1996 roku pracownicy i byli pracownicy spółek zależnych w Grupie Kapitałowej ENERGA SA są uprawnieni do otrzymania akcji przedsiębiorstw, których pracownikami byli w dniu wykreślenia z rejestru komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego. Szczegółowy opis znajduje się w nocie 27.1.

31.1.3 Akcjonariusze o znaczącym udziale

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Skarb Państwa		
udział w kapitale	89,60%	84,19%
udział w prawach głosu	89,60%	84,19%
Akcjonariusze mniejszościowi		
udział w kapitale	10,40%	15,81%
udział w prawach głosu	10,40%	15,81%

31.2. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy został utworzony z odpisów z zysku wygenerowanego przez jednostkę dominującą i na dzień bilansowy wynosił 163.625.681,64 złotych.

31.3. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy przez jednostkę dominującą:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Kwoty zawarte w pozycji zyski zatrzymane niepodlegające podziałowi przez jednostkę dominującą:		
- zyski zatrzymane spółek zależnych, przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	1 104 896 324,67	1 522 652 349,68
- różnice w wartości zysków zatrzymanych pomiędzy sprawozdaniem statutowym a sprawozdaniem MSSF jednostki dominującej	53 370 077,36	52 019 132,06
- wartość 8% statutowego zysku netto jednostki dominującej podziału na kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych	16 665 815,16	27 835 090,74
Zyski zatrzymane jednostki dominującej, podlegające podziałowi	191 656 874,38	320 103 543,55
Łącznie zyski zatrzymane wykazywane w sprawozdaniu skonsolidowanym przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	**1 366 589 091,57**	**1 922 610 116,03**

Statutowe sprawozdania finansowe wszystkich spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej ENERGA SA są przygotowywane zgodnie z polskimi standardami rachunkowości. Dywidenda może być wypłacona w oparciu o wynik finansowy ustalony w jednostkowym rocznym sprawozdaniu finansowym przygotowanym dla celów statutowych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca oraz jednostki zależne mające status spółek akcyjnych są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowymi nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość kapitału podstawowego jednostki dominującej wykazywana w statutowym sprawozdaniu finansowym wg ustawy o rachunkowości wynosiła 4.968.805.368,00 złote a wartość kapitału zapasowego wynosiła 163.625.681,64 złotych.

31.4. Udziały niedające kontroli

Zmiany w udziałach niedających kontroli przedstawiono w skonsolidowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym. Zmiany wynikają przede wszystkim z restrukturyzacji Grupy Kapitałowej opisane w nocie 42.

32. Rezerwy

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Nagrody jubileuszowe	Roszczenia od kontrahentów	Na spory sądowe	Sprawy pracownicze	Na rekultywację składowisk popiołów	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw	Rezerwa na restrukturyzację	Rezerwa na szacunki zakupionej energii	Inne rezerwy	RAZEM
Na dzień 1 stycznia 2010 roku	**358 565 674,50**	**206 252 303,00**	**4 342 429,95**	**47 864 220,24**	**12 464 552,81**	**12 463 400,00**	**2 825 694,29**	**180 624 745,98**	**-**	**5 237 925,54**	**42 636 048,19**	**873 276 994,50**
Koszty bieżącego zatrudnienia	8 286 262,55	7 701 767,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15 988 029,77
Zyski i straty aktuarialne	(4 124 844,69)	(10 541 469,04)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(14 666 313,73)
Wypłacone świadczenia	(11 192 709,75)	(13 715 897,55)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(24 908 607,30)
Koszty przeszłego zatrudnienia	2 675 484,22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 675 484,22
Koszty odsetek	22 510 085,00	11 363 916,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33 874 001,00
Utworzone w ciągu roku obrotowego	-	-	5 422 410,97	55 129 323,12	7 138 090,74	-	6 367 104,65	133 306 012,96	44 103 377,84	-	72 044 942,79	323 511 263,07
Rozwiązane	-	-	(4 889 787,15)	(14 789 944,77)	(7 522 436,98)	-	-	(2 732 199,02)	(8 552,80)	(2 831 638,92)	(17 554 824,82)	(50 329 384,46)
Wykorzystane	-	-	(2 874 820,75)	(26 520 527,40)	(3 055 179,69)	-	(2 825 694,29)	(177 892 546,96)	(102 079,30)	(2 436 794,72)	(32 037 764,44)	(247 745 407,55)
Korekta stopy dyskontowej	-	-	-	-		685 482,00	-	-	-	-	-	685 482,00
Reklasyfikacja	-	-	11 344 305,00	8 628 242,09	(2 745 191,92)	-	924 000,00	-	-	-	(18 151 355,17)	-
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	**376 719 951,83**	**201 060 619,63**	**13 344 538,02**	**70 311 313,28**	**6 279 834,96**	**13 148 882,00**	**7 291 104,65**	**133 306 012,96**	**43 992 745,74**	**-**	**46 937 046,55**	**912 392 049,62**
Krótkoterminowe na dzień 31 grudnia 2010 roku	**14 093 481,37**	**19 090 272,29**	**13 344 538,02**	**70 061 313,28**	**6 254 033,32**	**-**	**7 291 104,65**	**133 306 012,96**	**43 992 745,74**	**-**	**46 564 841,87**	**353 998 343,50**
Długoterminowe na dzień 31 grudnia 2010 roku	**362 626 470,46**	**181 970 347,34**	**-**	**250 000,00**	**25 801,64**	**13 148 882,00**	**-**	**-**	**-**	**-**	**372 204,68**	**558 393 706,12**

33. Zobowiązania inwestycyjne

Zakup udziałów w OPEC Sp. z o.o.

W dniu 25 lutego 2009 roku ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA zostały inwestorem strategicznym w Ostrołęckim Przedsiębiorstwie Energetyki Cieplnej Sp. z o. o. Umowa zakupu udziałów zakłada realizację programu inwestycyjnego w zakresie rozwoju ciepłownictwa na terenie miasta Ostrołęka. ENERGA SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA zobowiązały się, że w ciągu 10 lat zainwestują nie mniej niż 320 mln zł w rozwój sieci dystrybucyjnej i produkcję energii cieplnej. Do końca 2010 roku zrealizowano inwestycje o wartości 6,7 mln zł.

Zobowiązania Operatora Systemu Dystrybucyjnego

ENERGA – OPERATOR SA (Operator Systemu Dystrybucyjnego) prowadzi swoją działalność w oparciu o Ustawę Prawo energetyczne oraz posiadaną koncesję. Z obu dokumentów wynikają obowiązki określające m.in. konieczność dostarczania energii elektrycznej w sposób ciągły i bezpieczny oraz przyłączanie nowych podmiotów do sieci. Ustawa Prawo energetyczne nakłada także na przedsiębiorstwo konieczność sporządzania planów rozwoju określających zakres rzeczowy i finansowy nakładów inwestycyjnych, które to plany podlegają następnie uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki. Uzgodniony plan rozwoju stanowi zobowiązanie inwestycyjne ENERGA – OPERATOR SA. Uzgodnione nakłady na 2011 rok wynoszą 1.180,1 mln zł. Planowane nakłady na lata 2012 – 2015 wynoszą 5.540,4 mln zł.

Charakter zobowiązania inwestycyjnego ma także program modernizacji i rozbudowy sieci dystrybucyjnej finansowany przez Międzynarodowe Inwestycje Finansowe. Patrz nota 44.

Umowa o świadczenie usługi „praca interwencyjna"

Rozwój energetyki wiatrowej w północnej części kraju powoduje konieczności rozbudowy nowych mocy energetycznych związanych z zapewnieniem usług regulacyjnych.

Obecnie w północnej części kraju brakuje elektrowni mogących świadczyć usługi regulacyjne, stąd znaczenie elektrowni pracujących na potrzeby usług regulacyjnych będzie w najbliższych latach znacząco wzrastać (zwłaszcza na północy kraju). Obecnie funkcjonujące urządzenia techniczne występujące w elektrowni są wyeksploatowane i nie mogą być podstawą świadczenie na rzecz PSE – Operator S.A. usług regulacyjnych o wysokim standardzie.

Spółka zależna ENERGA Hydro Sp. z o.o. (dawniej ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.) świadczy na rzecz PSE – Operator S.A. usługę „praca interwencyjna". Usługa polega na dysponowaniu oraz wykorzystywaniu jednostek wytwórczych ENERGA Hydro Sp. z o.o. przez PSE – Operator S.A. do interwencyjnego równoważenia bilansu mocy czynnej i biernej oraz sterowania rozpływami mocy w sieci elektroenergetycznej Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE), w celu zapewnienia bieżącego bezpieczeństwa pracy KSE.

Umowa o świadczenie usługi przewiduje przystosowanie jednostek wytwórczych w celu zapewnienia właściwych parametrów świadczonej usługi, w ramach modernizacji realizowanej zgodnie z przewidzianym harmonogramem.

W dniu 31 marca 2009 r. podpisano aneks nr 4, zmieniający zapisy dotyczące prac związanych z modernizacją jednostek wytwórczych. Przyczyną powyższych zmian było opóźnienie realizacji inwestycji w zakresie modernizacji, z przyczyn niezależnych od ENERGA Hydro Sp. z o.o., w tym braku uzyskania wymaganych środków, ponad przychody z Umowy, na sfinansowanie planowanych inwestycji.

W dniu 28 sierpnia 2009 podpisano nową umowę z PSE Operator S.A., na mocy której zakończono i rozliczono umowę obowiązującą poprzednio. Przygotowując się do zawarcia nowej umowy, wykonano aktualizację planowanej modernizacji, której zakres techniczny dostosowano do ograniczonych nakładów finansowych. Ostatecznie ustalono w umowie, że łączne nakłady na modernizację elektrowni Żydowo wynosić będą 134.252 tysiące złotych, z czego do 31 grudnia 2010 roku poniesiono nakłady w wysokości 70.511 tysięcy złotych, zaś pozostałe planowane nakłady na lata 2011 – 2012 wyniosą 63.741 tysięcy złotych.

Charakter zobowiązania inwestycyjnego ma także program emisji obligacji na finansowanie modernizacji związany z uzyskanym finansowaniem zewnętrznym, o którym mowa w nocie 43.

Umowa z ESBI o budowę elektrowni gazowo – parowej

Spółka zależna ENERGA Invest SA oraz irlandzka spółka energetyczna ESBI podpisały 15 czerwca 2010 roku umowę wspólników będącą formalnym przedłużeniem współpracy rozpoczętej podpisaniem umowy konsorcjum we wrześniu 2009 roku. Celem współpracy jest zbudowanie i uruchomienie nowego źródła wytwarzającego energię elektryczną o zainstalowanej mocy elektrycznej ok. 860 MWE, dla którego podstawowym paliwem będzie gaz ziemny. Jednostka o wysokiej sprawności, powyżej 57%, ma powstać na terenie Polski północnej do połowy 2016 roku. Szacowane nakłady inwestycyjne wyniosą ok. 3,5 mld zł. W listopadzie 2010 r. Spółka otrzymała warunki przyłączeniowe od PSE - Operator S.A.

Zgodnie z zapisami umowy wspólników, do realizacji przedsięwzięcia powołana będzie spółka celowa - partnerzy w grudniu 2010 roku uzyskali zgodę Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na koncentrację poprzez utworzenie wspólnego przedsiębiorcy. ENERGA Invest SA zobowiązała się do wniesienia wpłat na kapitał własny w spółce celowej w wysokości 17,5 mln zł do końca 2011 roku. W czerwcu 2010 roku ENERGA Invest SA nabyła prawa do gruntu pod planowaną elektrownię w Pomorskiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej na terenie miasta Grudziądza – zawarto umowę dzierżawy na 30 lat.

Planowana elektrownia będzie największym pod względem wielkości zainstalowanej mocy elektrycznej źródłem wytwórczym zasilanym paliwem gazowym w Polsce. Ilość energii wyprodukowanej w ciągu roku przekroczy 6 mln MWh. Roczne zużycie gazu potrzebnego do wyprodukowania takiej ilość energii szacowane jest na ok. 1,2 mld Nm^3. Rozwiązania technologiczne planowane do zastosowania w elektrowni będą charakteryzowały się niskimi wskaźnikami wpływu na środowisko.

Program inwestycyjny ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o.

Charakter zobowiązania inwestycyjnego ma także program emisji obligacji na finansowanie inwestycji realizowanych przez spółkę zależną ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. inwestycji polegającej na modernizacji kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy, budowie zakładu produkcji palet ze słomy oraz budowie nowego bloku energetycznego. Program emisji obligacji związany z uzyskanym finansowaniem zewnętrznym, o którym mowa w nocie 43.

34. Rozliczenia podatkowe

34.1. Ogólna charakterystyka

Obowiązki i uprawnienia podatkowe są określone w Konstytucji, ustawach podatkowych oraz ratyfikowanych umowach międzynarodowych. Zgodnie z ordynacją podatkową podatek definiuje się jako publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Uwzględniając kryterium przedmiotowe, obowiązujące w Polsce podatki można uszeregować w pięciu grupach: opodatkowanie dochodów, opodatkowanie obrotu, opodatkowanie majątku, opodatkowanie czynności, oraz inne opłaty, nie zaklasyfikowane gdzie indziej.

Z punktu widzenia działalności podmiotów gospodarczych zasadnicze znaczenie ma opodatkowanie dochodów (podatek dochodowy od osób prawnych), opodatkowanie obrotów (podatek od towarów i usług VAT, podatek akcyzowy) oraz opodatkowanie majątku (podatek od nieruchomości i od środków transportowych). Nie można pominąć innych opłat i wpłat, które zaklasyfikować można jako quasi – podatki. Wśród nich wymienić należy między innymi składki na ubezpieczenia społeczne oraz w przypadku jednoosobowych spółek Skarbu Państwa – wpłaty z zysku.

Podstawowe stawki podatkowe w 2010 roku kształtowały się następująco: stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, podstawowa stawka podatku VAT - 22%, obniżone: 7%, 3%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi objęte były zwolnieniem podatkowym. Wysokość wpłaty z zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym – 15% (dotyczy okresu, kiedy ENERGA SA była jednoosobową spółką Skarbu Państwa).

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku sytuacja taka jest mało prawdopodobna.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego oraz ogólnie pro-fiskalne podejście władz skarbowych. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, zwłaszcza w zakresie podatku od nieruchomości.

34.2. Zwrot podatku akcyzowego

W związku z niezgodnością krajowych przepisów o podatku akcyzowym z postanowieniami Dyrektywy Energetycznej spółki zależne ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA, ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. i ENERGA Elektrociepłownia Kalisz złożyły w 2009 roku do właściwych urzędów celnego wniosek o stwierdzenie i zwrot nadpłaty w podatku akcyzowym za lata 2006 – 2008 w kwocie 175,4 mln zł. Spółki zależna, zgodnie z Ustawą o podatku akcyzowym, w latach 2006 – 2008 zadeklarowały i zapłaciły podatek akcyzowy od sprzedaży energii do nieostatecznych odbiorców, tymczasem zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej, energia elektryczna podlega opodatkowaniu nie wcześniej niż w momencie dostawy do odbiorcy końcowego.

Na dzień bilansowy w zakresie wniosków złożonych przez spółki zależne toczą się postępowania przed właściwymi organami administracji skarbowej i przed sądami administracyjnymi.

34.3. Kontrole podatkowe

Dnia 31 stycznia 2011 roku spółka dominująca złożyła do Pomorskiego Urzędu Skarbowego w Gdańsku wniosek o stwierdzenie nadpłaty w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2009 r. w wysokości 25.100.739,75 zł. Jednocześnie Spółka złożyła korektę zeznania PIT-8AR. Na nadpłatę składa się kwota 23.358.455 zł z tytułu wpłaconego przez Spółkę zryczałtowanego podatku oraz kwota 1.742.284,75 zł z tytułu odsetek za zwłokę od zaległości podatkowej. W dniu 31 marca 2011 roku kwota główna stwierdzonej nadpłaty wraz z naliczonymi odsetkami została zwrócona ENERGA SA.

W dniu 8 lutego 2011 roku w spółce dominującej została wszczęta kontrola podatkowa w zakresie sprawdzenia prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów za rok 2009.

Dnia 31 stycznia 2011 roku Spółka zależna ENERGA – OPERATOR SA złożyła korektę zeznania CIT-8 wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty w podatku dochodowym od osób prawnych za rok 2009 w wysokości 91.900.717,00 zł. Głównym tytułem złożonej korekty

było wyłączenie z podstawy opodatkowania wykazanego dochodu w wysokości 485.563.801,46 zł w związku z transakcją podziału spółki zależnej przez wydzielenie przeprowadzoną w marcu 2009 roku. Zgodnie z otrzymanymi w dniu 17 stycznia 2011 roku interpretacjami indywidualnymi Ministra Finansów przeniesiony na spółkę przejmującą (ENERGA SA) w ramach podziału spółki zależnej przez wydzielenie zespół składników majątkowych związanych z prowadzoną działalnością teleinformatyczną, zespół składników majątkowych związanych z działalnością sprawowania nadzoru właścicielskiego, zespół składników majątkowych związanych z Ośrodkiem Wczasowo-Wypoczynkowym Energetyk Ustka Rowy spełniają definicję zorganizowanych części przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 4a ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Tym samym transakcja podziału przez wydzielenie nie skutkowała powstaniem przychodu podatkowego na dzień podziału przez wydzielenie w stosunku do przeniesionych zespołów składników majątkowych stanowiących zorganizowane części przedsiębiorstwa.

W dniu 9 lutego 2011 roku w spółce zależnej została wszczęta kontrola podatkowa w zakresie sprawdzenia prawidłowości rozliczeń z budżetem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2009.

35. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązanymi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług oparte o koszt ich wytworzenia.

35.1. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Jednostką nadrzędną Grupy jest Skarb Państwa, w związku z tym, zgodnie z MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych, inne spółki Skarbu Państwa są traktowane przez Grupę jako jednostki powiązane. Spółki Grupy ENERGA SA identyfikują transakcje z około 30 spółkami Skarbu Państwa, z którymi obroty spółek Grupy są największe. Łączna wartość transakcji z tymi jednostkami została przedstawiona w tabeli poniżej. Transakcje zostały przeprowadzone na warunkach rynkowych. Dotyczą one przede wszystkim zakupów i sprzedaży usług dystrybucyjnych, sprzedaży energii elektrycznej oraz zakupu węgla.

Stan na	Należności	Zobowiązania
31 grudnia 2009	102 181 024,64	171 068 536,06
31 grudnia 2010	153 015 429,15	144 332 054,80

Okres	Przychody	Koszty
rok zakończony 31 grudnia 2009	940 764 741,32	2 262 695 968,62
rok zakończony 31 grudnia 2010	1 209 357 523,36	1 738 052 726,57

35.2. Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi

	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych, w tym:		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych, w tym:	
			bieżące	przeterminowane	bieżące	zaległe
SOEN SP. Z O.O.	972 537,00	10 751 427,19	30 772,35	17 611,32	1 554 914,41	360,40
PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCJI STRUNOBETONOWYCH ŻERDZI WIROWANYCH "WIRBET" SA	1 970 085,24	3 972 589,67	165 698,90	-	246 537,16	-
SŁUPSKIE TOWARZYSTWO KOSZYKÓWKI SPORTOWA SPÓŁKA AKCYJNA	-	1 802 720,40	-	-	-	-
OŚWIETLENIE ULICZNE I DROGOWE SP. Z O.O.	35 047 421,24	-	2 850 070,12	-	-	-
Razem	**37 990 043,48**	**16 526 737,26**	**3 046 541,37**	**17 611,32**	**1 801 451,57**	**360,40**

35.3. Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły pożyczki udzielone członkom Zarządu ENERGA SA.

35.4. Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły transakcje z udziałem członków Zarządu ENERGA SA.

35.5. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zarząd jednostki dominującej	752 926,08	493 314,00
Rada Nadzorcza jednostki dominującej	278 861,52	290 184,72
Zarządy jednostek zależnych	14 903 518,99	15 550 528,23
Rada Nadzorcza jednostek zależnych	4 831 595,09	2 321 037,46
Razem	**20 766 901,68**	**18 655 064,41**

35.6. Wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	30 296 654,28	31 540 358,05
Nagrody jubileuszowe	370 032,05	581 241,64
Świadczenia po okresie zatrudnienia	42 723,30	92 166,80
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	6 262,00	502 554,49
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	**30 715 671,63**	**32 716 320,98**

36. Instrumenty finansowe

36.1. Wartość bilansowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Klasy instrumentów finansowych		
Lokaty i depozyty	-	130 612,56
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	-
Udziały i akcje (niekonsolidowane)	33 120 087,24	33 105 322,68
Udziały i akcje w spółkach stowarzyszonych	41 827 151,07	41 580 170,75
Należności z tytułu dostaw i usług	1 151 647 424,79	1 454 894 542,60
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	790 023 953,70	773 306 630,92
Należności z tytułu leasingu	123 332,67	162 305,82
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych	148 526,44	759 097,13
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	96 792 595,94	910 248 284,85
Obligacje z terminem wykupu do 3 miesięcy	-	-
Instrumenty pochodne (aktywa)	1 104,50	2 076 116,20
Razem aktywa	**2 113 684 176,35**	**3 216 263 083,51**
Kredyty i pożyczki preferencyjne	48 462 000,00	728 018 257,06
Kredyty i pożyczki	268 590 613,71	336 234 209,24
Kredyty w rachunku bieżącym	22 461 504,45	10 482 545,48
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	6 914 642,30	1 670 672,08
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	637 848 851,23	750 914 424,06
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	18 703 019,26	10 290 420,61
Pozostałe zobowiązania finansowe	20 198 236,27	6 752 799,11
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych	108 267 784,55	204 444 439,27
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	-	-
Inne instrumenty finansowe	-	-
Razem zobowiązania	**1 131 446 651,77**	**2 048 807 766,91**
Razem	**3 245 130 828,12**	**5 265 070 850,42**
Kategorie instrumentów finansowych		
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	919 937 741,38	1 718 866 967,21
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności	1 151 795 951,23	1 455 653 639,73
Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	41 950 483,74	41 742 476,57
Razem aktywa	**2 113 684 176,35**	**3 216 263 083,51**
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	1 112 743 632,51	2 038 517 346,30
Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	18 703 019,26	10 290 420,61
Instrumenty zabezpieczające	-	-
Razem zobowiązania	**1 131 446 651,77**	**2 048 807 766,91**

36.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Tytuł	Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Instrumenty zabezpieczające	Ogółem
Dywidendy i udziały w zyskach	362 464,72	-	-	-	-	-	-	-	362 464,72
Przychody/ (Koszty) z tytułu odsetek	52 227 193,50	-	297 700,00	20 705 593,43	-	(41 153 415,49)	-	-	32 077 071,44
Różnice kursowe	-	-	-	(1 156,36)	-	(299 310,66)	-	-	(300 467,02)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w górę"	849 507,43	-	-	23 859 216,58	3 000 000,00	-	-	-	27 708 724,01
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości "w dół"	(14 764,56)	-	-	(51 703 391,96)	-	-	-	-	(51 718 156,52)
Zysk/ (strata) ze zbycia inwestycji	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem (zysk/ (strata) netto)	**53 424 401,09**	**-**	**297 700,00**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8 129 636,63**

36.3. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość księgowa następujących aktywów oraz zobowiązań finansowych stanowi racjonalne przybliżenie ich wartości godziwych:

- pożyczki udzielone i należności własne oraz inne zobowiązania finansowe,
- aktywa oraz zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.

Wartości godziwe instrumentów finansowych Grupy nie notowanych na aktywnych rynkach są ustalane przy zastosowaniu modeli wyceny wykorzystujących jako dane wejściowe wyłącznie obserwowalne zmienne rynkowe z aktywnych rynków, które są uzyskiwane z renomowanych serwisów dostarczających informacje finansowe. Dla udziałów nie notowanych na giełdzie nie istnieje aktywny rynek, ani też nie ma możliwości zastosowania w ich przypadku technik wyceny dających wiarygodne wartości, w związku z tym Spółka nie jest w stanie ustalić zakresu, w którym mogłaby mieścić się ich wartość godziwa. Aktywa te wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartość godziwa transakcji pochodnych wykorzystywanych przez Grupę, zawieranych na polskim rynku terminowym energii elektrycznej bez transakcji zawieranych za pośrednictwem Towarowej Giełdy Energii, ustalana jest metodą MTM (Mark-to-Market), bieżącego wyniku na optymalizacji energii elektrycznej w danym momencie.

W przypadku wyceny produktu, którego dostawa trwa w momencie wyceny, MTM obliczany jest na podstawie ostatniej ceny rozliczeniowej opublikowanej przez giełdę dla danego produktu. W przypadku wyceny produktu, którego dostawa jeszcze się nie rozpoczęła, wycena MTM obliczana jest na podstawie ceny rozliczeniowej publikowanej przez giełdę na dzień wyceny.

36.4. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

36.4.1 Pożyczki i należności

Kluczową pozycję kategorii instrumentów finansowych ujmowanych jako pożyczki i należności stanowią należności handlowe.

Należności z tytułu dostaw i usług - jednostki nie konsolidowane	Nie przeterminowane	Przeterminowane					Ogółem
		< 30 dni	30 – 90 dni	90 - 180 dni	180 - 360 dni	>360 dni	
Przed uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości	1 264 321 373,74	147 618 542,25	60 295 711,35	19 653 347,52	17 332 056,38	85 574 012,09	1 594 795 043,33
Odpisy ustalone w sposób indywidualny	(2 189 412,32)	(4 725 190,11)	(1 753 939,57)	(1 388 430,94)	(1 540 857,31)	(9 625 084,46)	(21 222 914,71)
Odpis ogólny	-	-	(8 808 738,50)	(3 191 140,32)	(8 807 122,33)	(74 512 129,87)	(95 319 131,02)
Razem odpisy aktualizujące	(2 189 412,32)	(4 725 190,11)	(10 562 678,07)	(4 579 571,26)	(10 347 979,64)	(84 137 214,33)	(116 542 045,73)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	1 262 131 961,42	142 893 352,14	49 733 033,28	15 073 776,26	6 984 076,74	1 436 797,76	1 478 252 997,60

Pożyczki udzielone - jednostki nie konsolidowane	Nie przeterminowane	Przeterminowane					Ogółem
		< 30 dni	30 – 90 dni	90 - 180 dni	180 - 360 dni	>360 dni	
Przed uwzględnieniem odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy ustalone w sposób indywidualny	-	-	-	-	-	-	-
Odpis ogólny	-	-	-	-	-	-	-
Razem odpisy aktualizujące	-	-	-	-	-	-	-
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-	-	-

36.4.2 Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

	Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług	Odpisy aktualizujące pożyczki udzielone	Odpisy aktualizujące udziały i akcje
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2010	108 001 498,50	-	201 773,29
Utworzenie odpisów aktualizujących	51 703 391,96	-	14 764,56
Wykorzystanie	(19 303 628,15)	-	-
Odpisanie niewykorzystanych kwot (rozwiązanie odpisu)	(23 859 216,58)	-	-
Zmiana składu konsolidowanych jednostek	-	-	-
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2010	116 542 045,73	-	216 537,85

36.4.3 Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

36.4.3.1 Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku:

Waluta Kredytu	Stopa Referencyjna	Wartość kredytu/ pożyczki na dzień bilansowy (w tys.)		Z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
		w walucie	w złotych	roku (krótkoterminowe)	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	Zmienna	1 074 735 011,78	1 074 735 011,78	41 099 028,77	24 099 919,19	115 131 612,27	213 527 800,36	680 876 651,19
Razem Kredyty i Pożyczki		**1 074 735 011,78**	**1 074 735 011,78**	**41 099 028,77**	**24 099 919,19**	**115 131 612,27**	**213 527 800,36**	**680 876 651,19**

36.4.3.2 Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

Wyemitowane obligacje według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku:

Waluta Emisji	Stopa Referencyjna	Wartość emisji na dzień bilansowy (w tys.)		Z tego o terminie spłaty przypadającym w roku:
		w walucie	w złotych	2010 (krótkoterminowe)
PLN	Zmienna	1 670 672,08	1 670 672,08	1 670 672,08
Razem Obligacje		**1 670 672,08**	**1 670 672,08**	**1 670 672,08**

36.4.3.3 Limity kredytowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku posiadane przez spółki Grupy limity kredytowe wynosiły 2.503.953,1 tysięcy złotych.

36.5. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na dzień bilansowych aktywa o następującej wartości stanowiły zabezpieczenia spłaty zobowiązań lub zobowiązań warunkowych:

Grupa aktywów na których dokonano zabezpieczenia	Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty zobowiązań	Rodzaj zabezpieczonego zobowiązania	Wartość bilansowa zabezpieczonego zobowiązania	Limit zabezpieczonego zobowiązania
Nieruchomości	111 992 535,69	kredyty i pożyczki	42 243 652,06	69 751 652,06
Pozostałe środki trwałe	5 783 614,83	kredyty i pożyczki	3 395 783,38	3 948 743,77
Należności	20 741 068,46	kredyty i pożyczki	11 572 720,70	21 057 515,38
Środki pieniężne	199 944 512,37	zabezpieczenie kontraktów	-	702 300 000,00
Środki pieniężne	2 290 000,00	kredyty i pożyczki	1 628 993,34	2 700 000,00
Środki pieniężne	129 119,37	pozostałe zobowiązania	11 141,38	129 119,37
Zapasy	32 480 000,00	zabezpieczenie kontraktów	-	22 099 200,00
Zapasy	10 254 190,79	kredyty i pożyczki	497 039,61	6 700 000,00
Razem	**383 615 041,51**		**59 349 330,47**	**828 686 230,58**

Przedstawione zabezpieczenia dotyczą przede wszystkim kredytów i gwarancji udzielonych spółkom Grupy Kapitałowej ENERGA SA przez banki Nordea Bank Polska S.A., Bank Pekao S.A., Deutsche Bank Polska S.A., Bank PKO BP S.A. a także pożyczki udzielonej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska.

Poza przedstawionymi zabezpieczeniami spółki Grupy wystawiły także weksle in blanco, jako zabezpieczenie umów kredytowych, leasingowych oraz na zabezpieczenie wierzytelności.

36.6. Sytuacje / zagadnienia dotyczące instrumentów finansowych niewystępujące w Grupie

W Grupie w trakcie okresu sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2010 roku, nie wystąpiły następujące zdarzenia gospodarcze i sytuacje wymagające ujawnienia:

- do dnia bilansowego, Grupa nie skorzystała z możliwości wyznaczenia instrumentu finansowego na moment początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (MSSF 7, par. 9, 10, 11),
- nie dokonano przekwalifikowania składników aktywów finansowych, które spowodowałoby zmianę sposobu wyceny tych aktywów (MSSF 7, par. 12),
- na rzecz Grupy nie ustanowiono zabezpieczeń na żadnej z kategorii aktywów, które powodowałyby poprawę warunków kredytowania (MSSF 7, par. 15), ani też Grupa nie przejmowała żadnych aktywów w ramach windykacji ustanowionych na jej rzecz przedmiotów zabezpieczenia (MSSF 7, par.38),
- Grupa nie wyemitowała żadnych instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy (MSSF 7, par. 17),
- Grupa Kapitałowa nie złamała żadnych postanowień umów kredytowych (MSSF 7, par. 18),
- Grupa nie stosuje zasad rachunkowości zabezpieczeń,
- nie nabyto żadnych aktywów finansowych po cenie istotnie odbiegającej od ich wartości godziwej (MSSF 7, par. 28).

37. Aktywa i zobowiązania warunkowe

37.1. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe na dzień bilansowy przedstawia poniższa tabela:

Zobowiązania z tytułu	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
gwarancji	502 000 000,00	702 964 817,46
poręczeń	6 177 373,85	-
weksli	49 879 425,10	30 732 524,81
oświadczeń patronackich	700 000,00	-
spraw przeciwko jednostkom powiązanym	11 257 384,24	18 093 958,54
inne	29 548 784,58	16 511 950,74
Razem	**599 562 967,77**	**768 303 251,55**

37.2. Aktywa warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa rozpoznała aktywo warunkowe w postaci nadpłaconego przez spółkę zależną ENERGA – OPERATOR SA podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2009 w kwocie 91,9 mln zł. Patrz nota 34.3.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa nie rozpoznała innych istotnych aktywów warunkowych.

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe oraz jednostki uczestnictwa w funduszach płynnościowych. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem powstającym w toku działalności Grupy.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko rynkowe, ryzyko związane z płynnością oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych.

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaj ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko zmian cen energii elektrycznej na rynku hurtowym.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa ENERGA SA wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy są objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej lub w przypadku braku dostępnych kwotowań rynkowych na podstawie zmienności historycznych za okres jednego roku przed datą bilansową.

Potencjalne możliwe zmiany kursów transakcji kupna/sprzedaży energii elektrycznej na polskim rynku terminowym zostały obliczone na podstawie zmienności kursów zamknięcia z 30 ostatnich notowań dla poszczególnych rodzajów kontraktów terminowych.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych ATMF opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych z daty bilansowej.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka został odniesiony do wartości przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do wartości godziwej na datę bilansową instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Spółka jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy brutto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

38.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR oraz EURIBOR. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko stopy procentowej:

Aktywa i Zobowiązania Finansowe	31 grudnia 2010		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2010 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR wynik finansowy netto		EURIBOR wynik finansowy netto	
	tys. PLN	tys. PLN	*WIBOR + 42 pb*	*WIBOR -42 pb*	*EURIBOR + 33 pb*	*EURIBOR -33 pb*
Lokaty i depozyty	130 612,56	130 612,56	548,57	(548,57)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 683 554 915,77	1 454 310 202,47	6 105 286,14	(6 105 286,14)	2 213,13	(2 213,13)
Kredyty i pożyczki preferencyjne	728 018 257,06	728 018 257,07	(3 057 676,68)	3 057 676,68	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	336 234 209,24	336 234 209,24	(1 412 183,68)	1 412 183,68	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	10 482 545,48	10 482 545,48	(44 026,69)	44 026,69	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	1 670 672,08	1 670 672,08	(7 016,82)	7 016,82	-	-
Zmiana zysku brutto			**1 584 382,26**	**- 1 584 382,26**	**2 213,13**	**- 2 213,13**

Zmiany stóp procentowych nie mają bezpośredniego wpływu na wartość kapitału własnego Grupy.

38.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny.

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych:

Aktywa i Zobowiązania Finansowe	31 grudnia 2010		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2010 roku EUR/PLN wynik finansowy netto	
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko		
	tys. PLN	*tys. PLN*	*kurs EUR/PLN + 12,3%*	*kurs EUR/PLN -12,3%*
Należności z tytułu dostaw i usług	1 478 252 997,60	2 169 234,13	266 815,80	(266 815,80)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 683 554 915,77	670 646,03	82 489,46	(82 489,46)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	750 914 424,06	328 538,73	(40 410,26)	40 410,26
Zmiana zysku brutto			**308 895,00**	(308 895,00)

38.3. Ryzyko zmian cen energii elektrycznej na rynku hurtowym

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian cen na polskim rynku terminowym energii elektrycznej. Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany cen energii elektrycznej na polskim rynku terminowym, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmian cen energii elektrycznej:

Aktywa i Zobowiązania Finansowe	31 grudnia 2010		Analiza wrażliwości na ryzyko cen energii elektrycznej na rynku hurtowym na 31 grudnia 2010 roku wynik finansowy netto	
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko		
	tys. PLN	*tys. PLN*	*cena + 35,25%*	*cena - 35,2%*
Instrumenty pochodne (aktywa)	2 076 116,20	734 312,70	258 126,86	(258 126,86)
Zmiana zysku brutto			**258 126,86**	(258 126,86)

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2010 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzających te daty okresów rocznych. Zmiany kursów nie mają bezpośredniego wpływu na wartość kapitału własnego Grupy.

38.4. Ryzyko cen towarów

Głównymi obszarami aktywności Grupy Kapitałowej ENERGA SA, której dotyczy ryzyko cenowe są: zaopatrzenie elektrowni i elektrociepłowni w węgiel, oraz ryzyko cen giełdowych w obrocie energią, prawami majątkowymi do energii skojarzonej i prawami do emisji dwutlenku węgla.

Najistotniejsze ryzyko dotyczy zmiany cen zakupu energii elektrycznej na rynku hurtowym dotyczących zawieranych kontraktów w horyzoncie długo, średnio i krótkoterminowym na rynku polskim oraz instrumentów finansowych na rynkach zagranicznych takich jak kontrakty typu futures / forward na energię elektryczną, emisje CO2 i wybrane surowce.

W celu ograniczenia ryzyka związanego ze zmiennością cen zakupu na rynku hurtowym Grupa podejmuje działania zabezpieczające przed gwałtownymi zmianami cen poprzez optymalizację procesu kontraktacji polegającą na zawieraniu kontraktów w określonych proporcjach oraz w postaci różnych produktów. Dodatkowo, proces zakupu rozłożony jest w czasie tak, by średnia cena portfela Grupy lepiej pokrywała się ze średnią ceną zakupu rocznego wolumenu wyznaczoną jako cel na podstawie cen rynkowych.

W celu ograniczenia ryzyka związanego z handlem instrumentami finansowymi wyznaczane są limity handlowe oraz codziennie monitorowana jest wartość zagrożona. Ponadto w Grupie istnieją zasady wyznaczania poziomów Stop Loss oraz Take Profit, które są na bieżąco monitorowane.

38.5. Ryzyko kredytowe

W Grupie zdefiniowano występowanie ryzyka kredytowego jako prawdopodobieństwo nie wypełnienia przez kontrahenta jego zobowiązań finansowych. Minimalizowanie ryzyka kredytowego jest osiągane poprzez działania zmierzające do wartościowej oceny ryzyka, monitoring kondycji finansowej kontrahentów oraz zabezpieczanie kredytu kupieckiego za pomocą dostępnych narzędzi takich jak gwarancje bankowe, poręczenia itp.

Ograniczanie ryzyka kredytowego następuje w odniesieniu do kontrahentów o największych obrotach, czyli portfela kontrahentów hurtowych oraz portfela klientów strategicznych. Szczególne znaczenie mają w tym zakresie: badanie zdolności kredytowej, limity kredytowe oraz określone zapisy w umowach z kontrahentami.

W Grupie zostały stworzone odpowiednie procedury minimalizujące ryzyko niewypłacalności kontrahentów. Na hurtowym rynku energii procedury określają limity możliwej sprzedaży energii elektrycznej bez wymagania zabezpieczeń. Na transakcje przekraczające ww. limit wymagane są zabezpieczenia np. gwarancja bankowa.

W ramach sprzedaży do klientów strategicznych procedury nakładają obowiązek monitoringu klientów oraz przydzielania im rekomendacyjnych limitów sprzedażowych. Monitoring ryzyka kredytowego odbywa się regularnie, a limity są na bieżąco aktualizowane, w zależności od kondycji finansowej kontrahenta oraz jego otoczenia makroekonomicznego.

Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

38.6. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, akcje uprzywilejowane, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

Na dzień bilansowy głównym zewnętrznym źródłem finansowania Grupy były kredyty długoterminowe zaciągnięte w Europejskim Banku Inwestycyjnym, Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Nordyckim Banku Inwestycyjnym (patrz nota 43). Kredyty nie są zabezpieczone na aktywach i opierają się przede wszystkim na kowenantach operacyjnych i finansowych. Kowenanty finansowe wyliczane są na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA sporządzanego wg MSSF. Grupa prowadzi bieżący monitoring kowenantów.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyskontowanych płatności.

31 grudnia 2010 roku	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 411 620,25	39 687 408,52	352 759 331,82	680 876 651,19	**1 074 735 011,78**
Obligacje	1 670 672,08	-	-	-	**1 670 672,08**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	946 800 772,43	23 631 822,94	1 942 587,68	26 900,00	**972 402 083,05**
Zobowiązania finansowe razem	**949 883 064,76**	**63 319 231,46**	**354 701 919,50**	**680 903 551,19**	**2 048 807 766,91**

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku 2010 nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Tytuł	Stan na 31 grudnia 2009	Stan na 31 grudnia 2010
Oprocentowane kredyty i pożyczki	346 428 760,46	1 076 405 683,86
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	785 017 891,31	972 402 083,05
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(886 816 549,64)	(1 683 554 915,77)
Zadłużenie netto	**244 630 102,13**	**365 252 851,14**
Kapitał własny	**7 383 151 211,74**	**7 946 956 194,25**
Kapitał i zadłużenie netto	7 627 781 313,87	8 312 209 045,39
Wskaźnik dźwigni	0,03	0,04

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

Tytuł	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010
Zarząd Jednostki Dominującej	2	2
Zarządy Jednostek z Grupy	51	46
Administracja	2 476	1 855
Pion produkcji	7 382	7 320
Pozostali	2 707	3 127
Razem	**12 618**	**12 350**

41. Dane porównywalne

	rok bieżący	sprawozdanie za rok ubiegły	dane porównywalne za rok ubiegły	Zmiana - przychody z tytułu opłat przyłączeniowych
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	8 451 134 128,39	8 032 048 734,22	8 032 048 734,22	
Nieruchomości inwestycyjne	19 026 164,08	26 043 537,30	26 043 537,30	-
Wartości niematerialne	269 388 658,63	212 366 170,75	212 366 170,75	-
Wartość firmy	17 246 353,14	17 246 353,14	17 246 353,14	-
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	41 580 170,75	41 827 151,07	41 827 151,07	-
Udziały i akcje pozostałe	32 475 886,41	32 857 887,24	32 857 887,24	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	108 182 548,38	97 722 813,26	97 722 813,26	-
Pozostałe aktywa długoterminowe	18 271 910,04	2 466 578,19	2 466 578,19	-
	8 957 305 819,82	**8 462 579 225,17**	**8 462 579 225,17**	**-**
Aktywa obrotowe				
Zapasy	312 992 178,03	275 913 756,43	275 913 756,43	-
Należności z tytułu podatku dochodowego	62 929 705,20	19 040 182,00	19 040 182,00	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 454 897 912,04	1 151 919 283,90	1 151 919 283,90	-
Udziały i akcje pozostałe	629 436,27	262 200,00	262 200,00	-
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-
Lokaty i depozyty	130 612,56	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	2 076 116,20	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 683 554 915,77	886 816 549,64	886 816 549,64	-
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	157 610 985,10	101 846 335,01	101 846 335,01	-
	3 674 821 861,17	**2 435 798 306,98**	**2 435 798 306,98**	**-**
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	191 586,09	35 689 882,09	35 689 882,09	
SUMA AKTYWÓW	**12 632 319 267,08**	**10 934 067 414,24**	**10 934 067 414,24**	**-**
PASYWA				
Kapitał własny przypadający udziałowcom jednostki dominującej				
Kapitał podstawowy	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00	4 968 805 368,00	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	12 443,32	12 542,28	12 542,28	-
Kapitał zapasowy	163 625 681,64	141 957 561,67	141 957 561,67	-
Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	1 922 610 116,03	1 366 589 091,57	1 402 460 875,03	35 871 783,46
Udziały niedające kontroli	**891 902 585,26**	**905 786 648,22**	**912 116 962,95**	**6 330 314,73**
Kapitał własny ogółem	**7 946 956 194,25**	**7 383 151 211,74**	**7 425 363 309,93**	**42 202 098,19**
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty i pożyczki	1 033 635 983,01	57 012 356,31	57 012 356,31	-
Rezerwy długoterminowe	558 393 706,12	549 977 881,35	549 977 881,35	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	553 507 069,04	580 108 659,58	590 007 917,18	9 899 257,60
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe długoterminowe	442 910 451,58	470 035 998,01	417 934 642,22	(52 101 355,79)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania długoterminowe	337 675,38	344 677,26	344 677,26	-
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	1 631 812,30	9 669 726,10	9 669 726,10	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	126 724,93	194 654,11	194 654,11	-
	2 590 543 422,36	**1 667 343 952,72**	**1 625 141 854,53**	**(42 202 098,19)**
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	970 432 595,37	775 003 487,95	775 003 487,95	-
Bieżąca część kredytów i pożyczek	42 769 700,85	289 416 404,15	289 416 404,15	-
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	74 272 835,00	120 574 586,00	120 574 586,00	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacji rządowych	21 010 189,32	12 206 525,92	12 206 525,92	
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	85 804 674,74	61 498 418,77	61 498 418,77	-
Rezerwy	353 998 343,50	323 299 113,15	323 299 113,15	-
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	546 529 806,25	301 056 522,62	301 056 522,62	-
	2 094 818 145,03	**1 883 055 058,56**	**1 883 055 058,56**	**-**
Zobowiązanie bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	1 505,45	517 191,22	517 191,22	
Zobowiązania razem	**4 685 363 072,84**	**3 550 916 202,50**	**3 508 714 104,31**	**(42 202 098,19)**
SUMA PASYWÓW	**12 632 319 267,08**	**10 934 067 414,24**	**10 934 067 414,24**	**-**

	rok bieżący	sprawozdanie za rok ubiegły	dane porównywalne za rok ubiegły	Zmiana - przychody z tytułu opłat przyłączeniowych
Działalność kontynuowana				
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów bez wyłączenia akcyzy	*6 344 824 946,50*	*5 783 703 340,18*	*5 835 804 695,97*	*52 101 355,79*
Podatek akcyzowy	*(314 475 631,94)*	*(234 260 730,00)*	*(234 260 730,00)*	-
Przychody ze sprzedaży towarów i produktów	6 030 349 316,56	5 549 442 610,18	5 601 543 965,97	52 101 355,79
Przychody ze sprzedaży usług	3 021 018 628,75	2 776 289 476,92	2 776 289 476,92	-
Przychody z najmu	62 554 558,09	54 363 900,35	54 363 900,35	-
				-
Przychody ze sprzedaży	**9 113 922 503,40**	**8 380 095 987,45**	**8 432 197 343,24**	**52 101 355,79**
				-
Koszt własny sprzedaży	7 697 295 507,45	7 503 726 592,11	7 503 726 592,11	-
				-
Zysk/ (strata) brutto ze sprzedaży	**1 416 626 995,95**	**876 369 395,34**	**928 470 751,13**	**52 101 355,79**
				-
Pozostałe przychody operacyjne	78 619 230,29	134 629 875,03	134 629 875,03	-
Koszty sprzedaży	109 249 130,02	92 550 813,88	92 550 813,88	-
Koszty ogólnego zarządu	332 408 343,56	353 906 686,28	353 906 686,28	-
Pozostałe koszty operacyjne	235 948 541,39	66 269 263,26	66 269 263,26	-
Przychody finansowe	82 486 576,52	114 933 633,03	114 933 633,03	-
Koszty finansowe	103 714 823,89	80 701 167,08	80 701 167,08	-
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej	668 319,37	(1 680 657,39)	(1 680 657,39)	-
				-
Zysk/ (strata) brutto	**797 080 283,27**	**530 824 315,52**	**582 925 671,31**	**52 101 355,79**
				-
Podatek dochodowy	171 272 254,46	103 831 115,61	113 730 373,21	9 899 257,60
				-
Zysk/ (strata) netto z działalności kontynuowanej	**625 808 028,81**	**426 993 199,90**	**469 195 298,09**	**42 202 098,19**
				-
Działalność zaniechana				-
				-
Zysk za rok obrotowy na działalności zaniechanej	(378 008,92)	(1 645 352,44)	(1 645 352,44)	-
				-
Zysk/ (strata) netto za rok obrotowy	**625 430 019,89**	**425 347 847,46**	**467 549 945,65**	**42 202 098,19**
Przypadający na:				-
Udziałowców jednostki dominującej	605 804 674,81	397 189 015,15	433 060 798,61	35 871 783,46
Udziały niedające kontroli	19 625 345,09	28 158 832,31	34 489 147,04	6 330 314,73

W latach ubiegłych Grupa rozpoznawała wartość uzyskanych opłat przyłączeniowych jako rozliczenia międzyokresowe przychodów w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej. Kwoty te były następnie ujmowane w przychodach proporcjonalnie do amortyzacji powiązanych z nimi składników majątkowych.

Obecnie, zgodnie z interpretacją KIMSF 18 Przekazanie aktywów przez klientów, Grupa ujmuje otrzymywane opłaty przyłączeniowe jako przychody w momencie ich otrzymania.

Grupa dokonała odpowiedniego przekształcenia sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2009 roku i sprawozdania z całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 2009, roku ponieważ interpretacja ta odnosi się do sposobu ujmowania opłat przyłączeniowych oraz aktywów otrzymywanych od klientów od dnia 1 lipca 2009 roku, przy czym została zatwierdzona do stosowania ze skutkiem od pierwszego roku obrotowego rozpoczynającego się po dniu 31 października 2009 roku.

42. Informacje o istotnych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym skonsolidowanego sprawozdania finansowego

42.1. Restrukturyzacja Grupy Kapitałowej

Po dniu bilansowym kontynuowany był proces restrukturyzacji Grupy Kapitałowej.

W związku z procesem konsolidacji wytwarzania energii przez elektrownie, dnia 1 stycznia 2011 roku zrealizowana została umowa sprzedaży przedsiębiorstwa spółki Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. do spółki ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o., a dnia 1 lutego 2011 roku, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.), ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA, zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółek ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA na spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o.

Po dniu bilansowym prowadzono także działania związane z restrukturyzacją i reorganizacją segmentu dystrybucji w ramach Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD) - spółki zależnej ENERGA – OPERATOR SA i spółek wspierających działalność OSD.

W dniu 1 stycznia 2011 r. w spółce zależnej ENERGA-OPERATOR SA wdrożono nowy Regulamin Organizacyjny, zawierający ujednoliconą strukturę organizacyjną Oddziałów i Rejonów w oparciu o wspólne procesy biznesowe i rozwiązania organizacyjne. Celem nadrzędnym jest, żeby realizacja zadań OSD, zapisanych w prawie energetycznym i w jednej koncesji, która obowiązuje całą Spółkę, była realizowana w sposób jednolity i porównywalny, w oparciu o najlepsze praktyki w Spółce i w branży.

Do najważniejszych zmian organizacyjnych związanych z nową strukturą organizacyjną należy zaliczyć:

- organizacyjne oddzielenie zarządzania majątkiem sieciowym od prac na majątku (eksploatacji, prac służb elektromonterskich);
- pionizacja służb wykonawczych (elektromonterskich) na poziomie Oddziałów Spółki – oznacza to, że zadania eksploatacyjne będą realizowane przez „strukturę oddziałową" jednak co do zasady, pracownicy tych służb nie zmienią miejsca fizycznego wykonywania swojej pracy;
- pionizacja służb zarządzania ruchem SN i nN na poziomie Oddziałów – przygotowanie organizacyjne do uruchomienia Regionalnych Dyspozycji Mocy, które docelowo przejmą prowadzenie ruchu SN i nN w całym Oddziale;
- przeniesienie części funkcji z Oddziałów do Centrali, z założeniem, że osoby realizujące te zadania nie zmienią miejsca wykonywania pracy:
    - zadania związane z bezpieczeństwem i obronnością,
    - zadania związane z audytem i kontrolą,
    - zadania związane z komunikacją wewnętrzną,

- przeniesienie funkcji zarządzania techniczną obsługą odbiorców na poziom Oddziału, pracownicy realizujący dotychczas te zadania w Rejonach Dystrybucji nie zmienią miejsca fizycznego wykonywania swojej pracy,
- przeniesienie wszystkich funkcji wsparcia z Rejonów Dystrybucji do Oddziałów, przy założeniu zachowania dotychczasowego miejsca wykonywania pracy przez pracowników.

W związku z działaniami restrukturyzacyjnymi na poziomie spółek wspierających działalność OSD po dniu bilansowym prowadzone były następujące działania:

- do spółki zależnej ENERGA – OPERATOR SA. Przeniesiona została działalność spółek zależnych Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Wschód Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. w zakresie zarządzania procesem przyłączeń do sieci, eksploatacją sieci, inwestycjami i ewidencji majątku sieciowego,
- prawa i obowiązki wynikające z umów zawartych przez spółki zależne Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Wschód Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock – Dystrybucja Zachód Sp. z o.o. dotyczące działalności oświetleniowej zostały przekazane do spółki zależnej ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.,
- działalność spółki zależnej Zakład Energetyczny Płock – Operator Sieci Rozdzielczej Sp. z o.o. w zakresie obsługi klienta (call center) została przekazana do spółki zależnej ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o., a działalność w zakresie czynności wspierających OSD została przekazana do spółki zależnej ENERGA – OPERATOR SA,
- działalność wykonawcza prowadzona przez spółkę zależną ZET Energohandel Sp. z o.o. została przeniesiona do spółki zależnej Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.
- działalność projektowa prowadzona przez spółki zależne Multiserwis Sp. z o.o., Energo – Konsulting Sp. z o.o. (obecnie ENERGA OPERATOR Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.) i ZET Energohandel Sp. z o.o. została przeniesiona do spółki zależnej ZEP – Inpro Sp. z o.o.,
- przekazanie działalności produkcyjnej ze spółki zależnej Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o. do spółki zależnej Energetyka Kaliska Liczniki i Instalacje Sp. z o.o. (obecnie ENERGA - Operator Produkcja Sp. z o.o.).

42.2. Zmiana składu Grupy

Poza zmianami składu Grupy wynikającymi z działań restrukturyzacyjnych, opisanych powyżej, w dniu 14 lutego 2011 roku ENERGA SA zawiązała spółkę ENERGA Serwis Sp. z o.o. i została jej jedynym udziałowcem, a w dniu 28 stycznia 2011 roku spółka zależna ENERGA Bio Sp. z o.o. nabyła 90 % udziałów w kapitale zakładowym spółki Esperotia Energy Investments Bobowo Sp. z o.o.

43. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Grupy

43.1. Konsorcjum Grupy ENERGA SA i Kopalni Adamów

W dniu 7 stycznia 2010 r. podpisana została umowa konsorcjum między Kopalnią Węgla Brunatnego "Adamów" i Grupą ENERGA SA na budowę i eksploatację elektrowni wiatrowych. Powyższy projekt będzie realizowany według formuły project finance przez utworzoną w tym celu spółkę celową, w której oba podmioty obejmą po połowie udziałów. Umowa powołuje jednocześnie Komitet Sterujący, składający się z przedstawicieli obu stron, którego zadaniem będzie opracowanie dokumentacji koniecznej do rozpoczęcia inwestycji.

Farma wiatrowa będzie zlokalizowana na terenach poeksploatacyjnych kopalni, na terenie gminy Przykona. Kopalnia „Adamów" dysponuje obecnie około 600 ha takich gruntów, docelowo jednak może być to nawet trzykrotnie więcej, gdyż co roku kopalni przybywa ok. 100 ha zrekultywowanych gruntów. Planowana moc docelowa Farmy Wiatrowej Przykona to 80 MW. Istnieje możliwość budowy dalszych farm na terenach pozostałych odkrywek kopalni Adamów.

43.2. Umowa z Grupą Lotos S.A. o budowę elektrociepłowni zasilanej gazem syntezowym

Dnia 28 kwietnia 2010 roku spółka zależna ENERGA Invest SA oraz Grupa LOTOS S.A. podpisały umowę konsorcjum, w której partnerzy zadeklarowali przygotowanie wspólnej realizacji projektu budowy elektrociepłowni zasilanej gazem syntezowym powstałym w wyniku zgazowania strumieni ciężkiej pozostałości asfaltenowej – Residuum Oil Supercritical Extraction (ROSE). Obiekt będzie charakteryzował się zainstalowaną mocą na poziomie ok. 200 MWE oraz 165 MWT. Ustalony wstępnie udział partnerów w projekcie to: 50% ENERGA Invest oraz 50% Grupa LOTOS S.A. Projekt będzie realizowany za pomocą spółki celowej. Rozpoczęcie komercyjnej działalności elektrociepłowni przewidziane zostało na koniec 2015 roku.

43.3. Program ENERGA Wisła

W dniu 9 marca 2010 zawarto pomiędzy ENERGA SA a Ove Arup&Partners International Limited Sp. z o.o. umowę na opracowanie „Dokumentacji niezbędnej dla budowy zapory i elektrowni na Wiśle poniżej Włocławka".

Głównym celem umowy jest dostarczenie kompletu dokumentacji niezbędnej dla rozpoczęcia budowy zapory i elektrowni na Wiśle, wymaganej do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji wydawanej przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska i pozytywnej opinii Komisji Europejskiej (jeśli będzie taka wymagana).

Program ENERGA Wisła dotyczy budowy drugiego stopnia wodnego na Wiśle we Włocławku. Wstępne założenia przewidują, iż planowana moc elektrowni może osiągnąć poziom od 60 do 100 MW, a jej średnia produkcja kształtowałaby się na poziomie ponad 500 tys. MWh rocznie. Termin realizacji tej inwestycji obliczany jest na około 7 lat (uruchomienie w połowie 2016 r.), a jej wartość szacowana jest na około 2,5 mld zł.

43.4. Pozyskanie finansowania zewnętrznego

Kredyty na finansowanie programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA

W kwietniu 2010 roku ENERGA SA wraz ze spółką zależną ENERGA-OPERATOR SA zawarły dwie umowy kredytowe:

- 29 kwietnia 2010 roku – umowa kredytowa z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju z limitem 800,0 mln zł,
- 30 kwietnia 2010 roku – umowa z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym z limitem 200,0 mln zł.

Umowy te wraz z podpisaną w 2009 roku umową z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym mają posłużyć finansowaniu programu inwestycyjnego ENERGA-OPERATOR SA w latach 2009-2011, związanego z rozbudową i modernizacją sieci dystrybucyjnej. Łączna kwota pozyskanego finansowania to 2.050 mln zł.

Podpisane umowy kredytowe mają charakter długoterminowych zobowiązań inwestycyjnych - zadłużenie może być spłacane w okresie do 12 lat. Umowy kredytowe są niezabezpieczone na aktywach kredytobiorców i opierają się przede wszystkim na kowenantach finansowych.

W 2010 roku w ramach powyższych umów uruchomiono transze w następujących wysokościach:

- 630,0 mln zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym,
- 300,0 mln zł – w ramach umowy z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju,
- 100,0 mln zł – w ramach umowy z Nordyckim Bankiem Inwestycyjnym.

Po dniu bilansowym, w marcu 2011 roku, uruchomiono transzę w wysokości 420 mln zł w ramach umowy z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, wykorzystano tym samym pełny limit kredytu.

Kredyty w NORDEA Bank Polska SA

W 2010 roku ENERGA SA zawarła z bankiem NORDEA Bank Polska SA następujące umowy kredytowe:

- W dniu 24 czerwca 2010 roku umowę o aranżację kredytów dla spółek z Grupy ENERGA z łącznym limitem 75,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość zaciągania kredytów obrotowych w rachunku bieżącym i odnawialnych z terminem spłaty do 12 miesięcy oraz kredytów inwestycyjnych, których termin spłaty nie przekracza terminu obowiązywania limitu kredytowego, tj. 29 czerwca 2015 roku. W 2010 roku, w ramach powyższej umowy uruchomiono finansowania obrotowe i inwestycyjne na łączną kwotę 45.350.000 zł.
- W dniu 8 września 2010 roku umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 100,0 mln zł z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.) w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji polegającej na modernizacji elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 7 września 2015 roku. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2010 roku kredyt nie został uruchomiony.
- W dniu 8 września 2010 roku umowę ramową o udzielanie gwarancji bankowych dla spółek z Grupy ENERGA z łącznym limitem 5,0 mln zł. W ramach umowy ENERGA SA jak i spółki z Grupy ENERGA mają możliwość występowania o gwarancje bankowe z terminem obowiązywania do 60 miesięcy. Limit gwarancyjny zawarty jest na okres do dnia 7 września 2011 roku. W 2010 roku, w ramach powyższej umowy uruchomiono jedną gwarancję bankową na kwotę 1.000.000 zł.
- W dniu 17 grudnia 2010 roku umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 160,0 mln zł z przeznaczeniem na zakup obligacji emitowanych przez spółkę ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w związku z realizacją przez ten podmiot inwestycji

polegającej na modernizacji kotła poprzez wprowadzenie możliwości współspalania biomasy, budowie zakładu produkcji palet ze słomy oraz budowie nowego bloku energetycznego. Ostateczny termin spłaty zobowiązania został określony na 16 grudnia 2015 roku. Na dzień bilansowy 31 grudnia 2010 roku kredyt nie został uruchomiony.

Zabezpieczeniem wszystkich wyżej wymienionych umów są kowenanty finansowe oraz w przypadku umów ramowych solidarna odpowiedzialność ENERGA SA za zobowiązania spółek z Grupy ENERGA ustanowiona na zasadzie przystąpienia do długu.

43.5. Restrukturyzacja Grupy Kapitałowej

W związku z restrukturyzacją Grupy Kapitałowej w 2010 roku prowadzone były działania mające na celu konsolidację działalności w zakresie wytwarzania energii przez elektrownie wodne, a także działalności oświetleniowej i teleinformatycznej.

Spółką konsolidującą działalność w zakresie wytwarzania energii przez elektrownie wodne jest ENERGA Hydro Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o.). W związku z procesem konsolidacji w 2010 roku spółka nabyła zorganizowane część przedsiębiorstwa, obejmujące wytwarzanie energii przez małe elektrownie wodne, od spółek:

- ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. (w październiku 2010 roku)
- ENERGA Elektrownie Wiatrowe Sp. z o.o. (poprzednio ENERGA Elektrownie Słupsk) (w grudniu 2010 roku).

Ponadto, w grudniu 2010 roku, spółka zawarła umowę zakupu przedsiębiorstwa spółki Elektrownia Wodna we Włocławku Sp. z o.o. Umowa została zrealizowana po dniu bilansowym, w styczniu 2011 roku.

W listopadzie 2010 roku w Sądzie Rejonowym Gdańsk – Północ w Gdańsku złożony został plan połączenia spółek ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o., ENERGA Elektrownie Łyna SA i ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. przez przeniesienie całości majątku spółek ENERGA Elektrownie w Koszalinie Sp. z o.o. i ENERGA Elektrownie Łyna SA na spółkę ENERGA Elektrownie Straszyn Sp. z o.o. Połączenie zostało zarejestrowane 1 lutego 2011 roku.

Spółką konsolidującą działalność oświetleniową jest ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. W związku z procesem konsolidacji, dnia 1 czerwca 2010 roku, Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. i Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o., zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółki Zakład Oświetlenia Drogowego „PÓŁNOC" Sp. z o.o. na spółkę ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.

Ponadto w listopadzie 2010 roku spółka zależna ENERGA – OPERATOR SA wniosła do spółki ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o. aport w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, obejmującej działalność oświetleniową. Transakcja została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku w dniu 30 listopada 2010 roku.

W związku z konsolidacją działalności teleinformatycznej, dnia 30 kwietnia 2010 roku, Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w Warszawie wydał postanowienie w sprawie rejestracji połączenia spółek ZEP – Info Sp. z o.o. i Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o., zgodnie z art. 492 par. 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, przez przeniesienie całości majątku spółki Zakład Energetyczny Płock - Centrum Techniki Energetycznej Sp. z o.o. na spółkę ZEP – Info Sp. z o.o.

W 2010 roku prowadzone były także działania mające na celu uproszczenie struktury Grupy Kapitałowej, polegające na zakupie przez ENERGA SA mniejszościowych pakietów akcji i udziałów spółek Grupy ENERGA, posiadanych przez inne spółki Grupy ENERGA.

43.6. Proces prywatyzacji

W dniu 17 lipca 2009 roku zapadła decyzja Ministerstwa Skarbu Państwa o prywatyzacji Grupy ENERGA. Publiczne zaproszenie do negocjacji zostało ogłoszone w kwietniu 2010 roku. W okresie od czerwca do września trwał due diligence, podczas którego potencjalni inwestorzy mieli możliwość badania wybranych dokumentów, wizytowania wybranych obiektów Grupy, odbycia spotkań z Zarządem oraz spotkań operacyjnych z sesjami pytań i odpowiedzi.

W dniu 29 września 2010 roku Ministerstwo Skarbu Państwa i PGE S.A. podpisały umowę sprzedaży 84,19% akcji spółki ENERGA S.A.

W dniu 14 stycznia 2011 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydał decyzję zakazującą przejęcia przez Polską Grupę Energetyczną S.A. kontroli nad ENERGA SA. W związku z tą decyzją Skarb Państwa oraz PGE S.A. podpisały aneks do umowy sprzedaży akcji spółki ENERGA SA Na jego mocy MSP i PGE S.A. określiły czas trwania umowy na 12 miesięcy oraz postanowiły o zawieszeniu biegu terminu rozwiązania umowy do czasu prawomocnego zakończenia postępowania sądowego w przedmiocie odwołania od decyzji UOKiK.

43.7. Fundusz inwestycyjny ENERGA Trading SFIO

W dniu 31 grudnia 2010 roku minął rok funkcjonowania powołanego przez ENERGA SA i zarządzanego przez Union Investment TFI SA subfunduszu ENERGA Trading 1. W trakcie minionego roku do funduszu przystąpiło 19 spółek Grupy, z których 14 może realizować zlecenia sprzężone. Na koniec 2010 roku aktywa zgromadzone w subfunduszu ENERGA Trading 1 wyniosły 913 mln zł.

Subfundusz ENERGA Trading 1 został stworzony tylko dla członków Grupy ENERGA przy założeniu, że najważniejszymi przesłankami są bezpieczeństwo zarządzanych środków, dywersyfikacja ryzyka finansowego, satysfakcjonujący zwrot z inwestycji i wysoka płynność jednostek, co jest zgodne z przyjętą przez Zarząd ENERGA SA Polityką Finansową Grupy Kapitałowej ENERGA.

Podsumowując rok działania subfunduszu należy wspomnieć, że przy płynności porównywalnej z lokatami typu overnight osiągnął on zysk na poziomie 5,69% i był o 2,34% wyższy od benchmarku, którym jest stopa WIBID 1M pomniejszona o koszt rezerwy obowiązkowej.

43.8. Umowy Społeczne zawarte w procesie konsolidacji i restrukturyzacji

W dniu 19 lipca 2007 roku została zawarta Umowa Społeczna – nr 1/1 – GK ENERGA/2007 dotycząca zabezpieczenia praw i interesów pracowniczych w procesie konsolidacji i restrukturyzacji Grupy Kapitałowej ENERGA. Umowa została zawarta na podstawie art. 9 kodeksu pracy, art.26' ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych i stanowi rozwinięcie i uszczegółowienie postanowień porozumienia w sprawie uprawnień partnerów społecznych w procesie konsolidacji pionowej i zasad współpracy w procesie restrukturyzacji zawartego w dniu 7 marca 2007 roku oraz porozumienia w G8 3/1-Konsolidacja i restrukturyzacja – G8/2004.

Umowa Społeczna weszła w życie z dniem 1 sierpnia 2007 roku.

Postanowienia zawarte w umowie dotyczą zobowiązań wobec pracowników z tytułu:

- gwarancji na okoliczności warunków restrukturyzacji,
- premii okolicznościowej związanej z konsolidacją dla spółek dystrybucyjnych i spółek zależnych,
- gwarancji zatrudnienia,
- gwarancji płacowych,
- gwarancji socjalnych i ochrony zdrowia,
- zabezpieczenia praw do akcji pracowniczych.

Określono okres gwarancji zatrudnienia dla pracowników Grupy Kapitałowej ENERGA SA na okres 120 miesięcy od wejścia umowy społecznej w życie.

Zobowiązania z tytułu gwarancji socjalnych są kontynuacją zobowiązań dotychczasowych na rzecz pracowników, ich rodzin oraz byłych pracowników-emerytów i rencistów, z uwzględnieniem rocznego odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych przy zastosowaniu wskaźnika dwukrotności odpisu wynikającego z postanowień ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych w roku 2007. Od roku 2009 odpis wynosi trzykrotność odpisu podstawowego.

Ponadto, w dniu 1 sierpnia 2007 roku, została zawarta Umowa Społeczna pomiędzy Zespołem Elektrowni Ostrołęka S.A. (obecnie ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA) a organizacjami związkowymi dotycząca zabezpieczenia praw pracowniczych pracowników Zespołu Elektrowni Ostrołęka SA w procesie konsolidacji i prywatyzacji sektora elektroenergetycznego. Zgodnie z podpisaną Umową pracodawca zobowiązuje się przez okres 10 lat od dnia podpisania Umowy zapewnić gwarancje zatrudnienia i gwarantuje zachowanie na poszczególnych stanowiskach pracy i płacy na poziomie nie mniej korzystnym, od obowiązującego w dniu zawarcia Umowy.

43.9. Konwersja akcji pracowniczych

Proces zamiany akcji przeprowadzony został na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 roku o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego. Podlegały mu ENERGA SA, jako spółka konsolidująca oraz ENERGA-OPERATOR SA i ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA jako spółki konsolidowane.

Proces ten zakończył się w dniu 13 sierpnia 2010 roku.

Do zamiany akcji uprawnionych było łącznie 15 098 osób, którym przysługiwało 726 841 669 akcji ENERGA SA o wartości nominalnej 1 zł każda. Umowy zamiany akcji realizowane były od dnia 21 września 2009 roku.

Na zamianę akcji spółek konsolidowanych na akcje spółki konsolidującej, do końca 2010 roku, zdecydowało się 13 638 osób, które łącznie objęły 668 145 125 akcji ENERGA SA.

Pomimo formalnego zakończenia procesu konwersji nadal będą pojawiały się przypadki dokonywania zamiany akcji ze spadkobiercami osób uprawnionych, którzy złożyli przed dniem 13 sierpnia 2010 roku wnioski do sądu o stwierdzenie nabycia spadku.

43.10. Infrastruktura energetyczna usadowiona na prywatnym gruncie

W wyniku zmian ustrojowych w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia w obecnej rzeczywistości prawnej i gospodarczej powstały poważne problemy z urządzeniami

przesyłowymi pobudowanymi w poprzednim systemie prawnym na nieruchomościach prywatnych bez pozyskania do nich tytułów prawnych. W latach 2009 – 2010 odnotowano znaczący wzrost wartościowy i ilościowy spraw skierowanych przeciwko spółce zależnej ENERGA-OPERATOR SA z tytułu pobudowania urządzeń elektroenergetycznych.

Grupa Kapitałowa utworzyła rezerwy na w/w roszczenia na sprawy objęte postępowaniem sądowym na łączną kwotę 31 061,7 tys. zł. Wartość utworzonych rezerw nie jest równa wartości zgłoszonych roszczeń, jednak stanowi najbardziej prawdopodobną kwotę, która zostanie wypłacona w związku z tymi sprawami spornymi.

43.11. Roszczenia Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

W poprzednim systemie prawnym przedsiębiorstwa sieciowe, będąc przedsiębiorstwami państwowymi, budowały urządzenia przesyłowe na gruntach należących również do Skarbu Państwa np. na terenach obecnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W dzisiejszym stanie prawnym podmiot ten, który działa w imieniu Skarbu Państwa, występuje przeciwko przedsiębiorstwom sieciowym, o zapłatę wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z gruntów zajętych pod infrastrukturę przesyłową.

W dniu 25 października 2010 roku pomiędzy spółką zależną ENERGA-OPERATOR SA, a Skarbem Państwa – Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe (dalej jako PGL LP), została zawarta Umowa Ramowa w sprawie ustalenia zasad i warunków współdziałania w zakresie prowadzenia eksploatacji linii elektroenergetycznych pobudowanych na gruntach leśnych. Na jej podstawie do końca listopada 2010 roku podpisano umowy wykonawcze ze 109 Nadleśnictwami.

Roszczenia poszczególnych Nadleśnictw położonych na obszarze działania spółki zależnej ENERGA-OPERATOR SA, z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości w zakresie urządzeń już pobudowanych oraz odmowa przez PGL Lasy Państwowe udostępnienia gruntów, na których mają zostać posadowione urządzenia w przyszłości, stanowiły poważne zagrożenie biznesowe dla Grupy. Roszczenia te obciążały spółkę zależną koniecznością wypłat wynagrodzenia za urządzenia pobudowane w przeszłości oraz paraliżowały planowane przez Grupę cele inwestycyjne. Brak zgody na wejście w teren uniemożliwiał działania związane z konserwacją, planowanymi remontami urządzeń, jak również wycinką drzew i krzewów „wchodzących" w linie.

Przed podjęciem decyzji o negocjacjach z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych w sprawie podpisania przedmiotowej umowy, spółka zależna ENERGA-OPERATOR SA podjęła próby sądowego rozstrzygnięcia prawa do nieruchomości na terenach leśnych. Niestety orzecznictwo w tym zakresie okazało się niekorzystne dla przedsiębiorstw sieciowych. Sąd Najwyższy w wyroku IV CSK 505/08 uznał, że przedsiębiorstwo energetyczne jest posiadaczem służebności gruntowej w złej wierze i w związku z tym Skarbowi Państwa – Lasom Państwowym należy się wynagrodzenie z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości w wysokości odpowiadającej, co najmniej wartości podatku od nieruchomości. Ten wyrok miał wpływ na rozstrzygnięcia w sprawach przeciwko spółce zależnej ENERGA-OPERATOR SA. Ponieważ kwoty z rozstrzygnięć sądowych były wielokrotnie wyższe niż kwoty faktycznie zapłaconych podatków przez PGL LP od nieruchomości pod liniami energetycznymi, celowym było przystąpienie do rozmów.

Na podstawie Umowy Ramowej oraz zawieranych w jej wykonaniu „Umów Wykonawczych" Lasy Państwowe udzieliły spółce zależnej ENERGA-OPERATOR SA prawa do dokonywania czynności, polegających na:

- wstępie lub wjeździe na grunty, których dotyczy niniejsza umowa wraz z niezbędnym sprzętem,

- usuwaniu awarii linii elektroenergetycznych,
- prowadzeniu czynności eksploatacyjnych lub modernizacyjnych linii elektroenergetycznych,
- wycince drzew bądź krzewów lub ich podkrzesywaniu w zakresie niezbędnym dla utrzymania linii elektroenergetycznych w należytym stanie w zinwentaryzowanych pasach gruntu.

Zgodnie z zapisami umowy w terminie 60 dni od dnia jej wejścia w życie (tj. najpóźniej na dzień 24 grudnia 2010 roku) toczące się sprawy sądowe oraz sprawy sądowe prawomocnie nie zakończone uległy umorzeniu na skutek zawarcia pomiędzy spółką zależną ENERGA-OPERATOR SA, a Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe ugod sądowych. Orzeczenia prawomocne, wydane w sprawach zakończonych do dnia wejścia w życie Ramowej Umowy zostały wykonane zgodnie z ich treścią.

W sprawach wszczętych z wniosków ENERGA-OPERATOR SA o ustanowienie służebności przesyłu, ENERGA-OPERATOR SA wycofał te wnioski, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie Umowy Ramowej, czyli do dnia 9 listopada 2010 roku.

Podpisana umowa ze Skarbem Państwa Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe wyczerpuje wszelkie roszczenia Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe za lata ubiegłe, związane z lokalizacją, utrzymaniem i eksploatacją linii energetycznych będących własnością spółki zależnej ENERGA-OPERATOR SA, jeśli chodzi o zaszłości.

43.12. Sprawa sporna dotycząca PSE S.A. i PKN ORLEN SA

W lipcu 2003 roku PSE S.A. wystąpiło do Sądu Okręgowego w Warszawie z powództwem przeciwko Zakładowi Energetycznemu Płock SA (zwanego dalej ZEP SA, obecnie ENERGA-OPERATOR SA) o zapłatę kwoty 62 514 169,94 zł, stanowiącej różnicę w zapłaconej na jej rzecz opłacie przesyłowej. Odpowiadając na pozew ZEP SA przypozwała do procesu PKN ORLEN SA. Niezależnie od tego, wcześniej, wnioskiem z dnia 26 września 2003 roku ZEP SA wezwała PKN ORLEN SA do próby ugodowej przed Sądem Rejonowym w Płocku w zakresie jej roszczeń odszkodowawczych związanych z niewykonaniem przez PKN ORLEN SA umowy sprzedaży energii poprzez odmowę przekazania informacji o wielkości energii wyprodukowanej we własnych źródłach. Wobec odmowy przez PKN ORLEN SA udziału w postępowaniu ugodowym, ZEP SA w dniu 30 czerwca 2004 roku skierowała do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew przeciwko tej spółce o zapłatę 46 232 530,31 zł tytułem opłaty systemowej przypisanej autoproducentowi na podstawie § 36 rozporządzenia z dnia 14 grudnia 2000 roku, jednakże stosując do jej obliczenia, otrzymane wcześniej od PKN ORLEN SA, dane dotyczące planu produkcji energii elektrycznej. Na rozprawie w dniu 2 czerwca 2005 r. sąd dokonał z urzędu zawieszenia tego postępowania do czasu zakończenia procesu z powództwa PSE S.A., uznając, że rozstrzygnięcie tej sprawy uzależnione jest od wyniku procesu z PSE S.A. W obu sprawach występuje bowiem zagadnienie zgodności przepisów wspomnianego rozporządzenia z Konstytucją RP, co ma wyraz we wnioskach ZEP SA i PKN ORLEN SA o wystąpienie przez sąd ze stosownym pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego.

Wyrokiem z dnia 25 października 2006 roku, Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 46 ustawy Prawo energetyczne, wskazany w postanowieniu sądu, jest zgodny z Konstytucją, zaś odnośnie § 36 rozporządzenia wskazanego wyżej, umorzył postępowanie ze względu na niedopuszczalność orzekania.

W uzasadnieniu orzeczenia Trybunał wskazał, że norma § 36 jest przepisem dyspozytywnym, a nie bezwzględnie obowiązującym (iuris cogentis), co oznacza, że jego

zastosowanie w stosunkach między operatorem systemu rozdzielczego a autoproducentem, zależy od woli stron. Powyższe orzeczenie spowodowało, że Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 19 grudnia 2007 roku, po rozpoznaniu zażalenia PKN ORLEN SA postanowił podjąć zawieszone postępowanie w sprawie z powództwa ZEP SA przeciwko PKN ORLEN S.A., uznając że wykładnia Trybunału pozwala kontynuować ten proces bez potrzeby oczekiwania na wynik procesu z powództwa PSE S.A. przeciwko ENERGA - OPERATOR SA W dniu 25 czerwca 2008 roku zapadł wyrok w tej sprawie oddalający powództwo ENERGA-OPERATOR SA (dawniej ZEP SA). Sąd uznał, że na podstawie zebranego materiału dowodowego nie można ustalić ilości energii elektrycznej zużytej w spornym okresie przez PKN ORLEN SA, a to nie pozwala na obliczenie wynagrodzenia dla ZEP SA. Od orzeczenia tego ENERGA - OPERATOR SA w dniu 2 września 2008 roku wniosła apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 10 września 2009 roku, sygn. akt I ACa 1062/08 zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od PKN ORLEN SA na rzecz ENERGA – OPERATOR SA , Oddział w Płocku kwotę 46 232 530,31 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2004 roku oraz zasądził zwrot kosztów procesu w kwocie 253 915,00 zł. W dniu 30 września 2009 r. PKN ORLEN SA zapłacił całość zasądzonej kwoty wraz z odsetkami, tj. kwotę 75 625 019,79 zł a także zwrócił koszty procesu. Od tego wyroku PKN ORLEN SA wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

W dniu 28 stycznia 2011 roku przed Sądem Najwyższym odbyła sie rozprawa ze skargi kasacyjnej PKN Orlen SA w sprawie z powództwa ENERGA-OPERATOR SA c/a PKN Orlen SA o odszkodowanie z tytułu opłaty systemowej. Sąd uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 10 września 2009 roku i przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania. Powodem uchylenia wyroku, jak wynika z ustnych jego motywów, jest konieczność, zdaniem Sądu Najwyższego, uporządkowania jurydycznego tego wyroku. Chodzi o wyjaśnienie następujących kwestii:

- charakteru prawnego stosunku stron po 1 stycznia 2002 roku do 30 czerwca 2002 roku; w tym okresie nie obowiązywała między stronami umowa stwierdzona pismem,
- skapitalizowanych odsetek jako elementu szkody; na wartość szkody składają się należności główne, które PKN Orlen winien zapłacić jako autoproducent i odsetki liczone od każdej takiej należności za kolejne miesiące spornego okresu (5 lipca 2001roku do 30 czerwca 2002 roku),
- charakteru prawnego roszczenia, tzn. czy to jest roszczenie odszkodowawcze czy o wynagrodzenie.

Sąd Najwyższy przesądził natomiast podnoszoną przez PKN Orlen kwestię prekluzji, wskazując w uzasadnieniu, że w tej sprawie prekluzja nie występuje, zatem wszystkie dowody wnioskowane dotychczas w sprawie będą miały swoją doniosłość, w tym i sprawozdania G.10.3.

W konkluzji stwierdzić należy, że proces co do zasady zakończy się pozytywnie dla ENERGA-OPERATOR SA, natomiast może nie zostać utrzymana dotychczasowa wysokość zasądzonego roszczenia, gdy Sąd Apelacyjny dojdzie do wniosku, że skapitalizowane odsetki nie powinny być elementem szkody. Biorąc pod uwagę możliwe scenariusze orzeczenia Sądu Apelacyjnego została utworzona rezerwa w wysokości 34.922.996,48 zł.

Natomiast w sprawie z powództwa PSE S.A. przeciwko ENERGA - OPERATOR SA pozwany zgłosił ponowny wniosek o kolejne skierowanie sprawy do Trybunału Konstytucyjnego z zapytaniem, czy § 36 wspomnianego rozporządzenia jest również normą dyspozytywną w stosunkach pomiędzy operatorem systemu przesyłowego (PSE S.A.)

a operatorem systemu rozdzielczego (ENERGA-OPERATOR SA). Sąd rozstrzygnął ten wniosek negatywnie i w dniu 25 marca 2008 roku ogłosił wyrok, zasądzając na rzecz PSE S.A. całą kwotę roszczenia, tj. 62 514 169,94 zł. W uzasadnieniu Sąd podkreślił, że w jego ocenie doszło do zawarcia umowy przesyłowej między stronami w dniu 9 sierpnia 2001 roku i tym samym PSE S.A. miała prawo stosować w rozliczeniach z ZEP S.A. wielkości zastępcze. Od powyższego orzeczenia ENERGA - OPERATOR SA w dniu 10 czerwca 2008 roku wniosła apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Dnia 19 marca 2009 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację ENERGA - OPERTOR SA w przedmiotowej sprawie. W dniu 30 lipca 2009 r. ENERGA - OPERTOR SA od tego orzeczenia wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W wyniku rozpoznania skargi kasacyjnej po rozprawie w dniu 25 marca 2010 roku Sąd Najwyższy w dniu 26 marca ogłosił wyrok uchylający orzeczenie Sądu Apelacyjnego przekazując mu sprawę do ponownego rozpoznania W dniu 2 września 2010 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie . Rozprawa została odroczona na termin z urzędu. Przyczyną odroczenia była konieczność zapoznania się przez sąd z aktami sprawy, która toczy się przed Sądem Najwyższym z powództwa ENERGA – OPERATOR SA c/a PKN ORLEN SA na skutek wniesionej skargi kasacyjnej przez PKN ORLEN SA. Do dnia sporządzania niniejszej informacji nie ma jeszcze wyznaczonego kolejnego terminu rozprawy przed Sądem Apelacyjnym.

W dniu 6 kwietnia 2009 roku ENERGA-OPERATOR SA otrzymała od PSE Operator S.A. wezwanie do zapłaty opłaty systemowej w kwocie 62.514.169,94 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi, kosztami procesu w kwocie 100.000,00 zł, kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 48.400,00 zł.

W dniu 16 kwietnia 2009 roku dokonano zapłaty za koszty procesu i zastępstwa procesowego w kwocie 148.400,00 zł. W wyniku przeprowadzonych negocjacji w dniu 5 maja 2009 roku, zawarte zostało porozumienie pomiędzy PSE Operator S.A. a ENERGA-OPERATOR SA, w ramach którego ustalony został harmonogram spłaty zadłużenia w 10 ratach płatnych miesięcznie, począwszy od dnia 15 maja 2009 roku.

Łączna wartość zobowiązania na dzień 5 maja 2009 roku określona została na kwotę 120.955.323,83 zł przy uwzględnieniu malejącego salda należności głównej i terminie całkowitej spłaty ustalonym na dzień 15 luty 2010 roku, przy założeniu, że wysokość zobowiązania do spłaty może ulec zmianie w przypadku zmiany wysokości odsetek ustawowych. Porozumienie dopuszcza również możliwość potrącania zobowiązań PSE Operator S.A. wobec ENERGA-OPERATOR SA.

W dniu 15 lutego 2010 roku ENERGA-OPERATOR SA zrealizował postanowienia przedmiotowego porozumienia z dnia 5 maja 2009 roku tj. kwota zobowiązania wraz z odsetkami została w całości spłacona na rzecz PSE Operator S.A.

Dyrektor Centrum
Zarządzania Finansami
Aleksandra Gajda - Gryber
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

Kierownik Działu
Księgowości Skonsolidowanej
Sebastian Cichowski
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

Prezes Zarządu
Mirosław Bieliński
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych
Roman Szyszko
.....
(data i podpis)
31 MAR. 2011

VII. INFORMACJE DODATKOWE

Oceny ratingowe Emitenta

Spółka ENERGA posiada oceny wiarygodności kredytowej nadane przez dwie wiodące międzynarodowe agencje ratingowe.

Agencja Moody's Investors Service w grudniu 2011 roku przyznała Grupie ENERGA długoterminową ocenę ratingową "Baa1" z perspektywą negatywną.

Kluczowe elementy wpływające na przyznaną ocenę ratingową:

- ugruntowana pozycja Grupy ENERGA jako jednej z czterech największych pionowo zintegrowanych grup energetycznych w Polsce,
- niskie ryzyko biznesowe regulowanej działalności dystrybucyjnej, która wygenerowała 59% EBITDA Grupy w 2011 roku,
- silna dotychczasowa historyczna pozycja finansowa Grupy,
- krótka pozycja Grupy w wytwarzaniu – stosunkowo duża luka wytwórcza,
- stosunkowo krótka historia działalności Grupy Kapitałowej,
- istotny poziom planowanych nakładów, co może spowodować wzrost dźwigni finansowej.

W październiku 2012 roku Agencja Fitch Ratings nadała Grupie ENERGA oceny ratingowe w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie "BBB" oraz długoterminowy rating krajowy na poziomie "A(pol)" z perspektywą stabilną.

Agencja w przyznanej ocenie zwróciła uwagę na:

- wysoki udział w EBITDA działalności dystrybucyjnej, która charakteryzuje się relatywnie stabilnymi przychodami regulowanymi, ale niższą marżą EBITDA w porównaniu do grup z wyższym udziałem segmentu wytwarzania,
- niski poziom dźwigni finansowej, przy jednoczesnym oczekiwaniu pogorszenia się wskaźników kredytowych z powodu planowanego zaciągnięcia zadłużenia na realizację nakładów inwestycyjnych,
- dochodowość segmentu wytwarzania dzięki znaczącej liczby elektrowni wodnych.

Agencja Fitch Ratings przyznała również programowi emisji Obligacji objetych niniejszym dokumentem (obligacje spółki Energa na kwotę 4 mld PLN) rating 'BBB' dla obligacji niezabezpieczonych w PLN oraz rating 'A(pol)' dla krajowych obligacji niezabezpieczonych, a także przypuszczalny rating 'BBB(EXP)' dla obligacji niezabezpieczonych w PLN i przypuszczalny rating 'A(pol)(EXP)' dla krajowych obligacji niezabezpieczonych dla przyszłej emisji obligacji, która jest planowana w ramach tego programu.

VIII. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1: Aktualny odpis z rejestru przedsiębiorców Emitenta

Załącznik 2: Ujednolicony tekst statutu Emitenta

Załącznik 3: Tekst uchwał stanowiących podstawę emisji papierów dłużnych objętych dokumentem informacyjnym

Załącznik 4: Warunki Emisji Obligacji

Załącznik 5: Definicje i objaśnienia skrótów

ZAŁĄCZNIK 1
AKTUALNY ODPIS Z REJESTRU PRZEDSIĘBIORCÓW EMITENTA

CENTRALNA INFORMACJA KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO

KRAJOWY REJESTR SĄDOWY

Stan na dzień 06.11.2012 godz. 16:33:08
Numer KRS: 0000271591

Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu
Z REJESTRU PRZEDSIĘBIORCÓW
pobrana na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 168, poz.1186, z późn. zm.)

Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym		08.01.2007		
Ostatni wpis	Numer wpisu	48	Data dokonania wpisu	12.10.2012
	Sygnatura akt	GD.VII NS-REJ.KRS/18317/12/13		
	Oznaczenie sądu	SĄD REJONOWY GDAŃSK-PÓŁNOC W GDAŃSKU, VII WYDZIAŁ GOSPODARCZY KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO		

Dział 1

Rubryka 1 - Dane podmiotu	
1.Oznaczenie formy prawnej	SPÓŁKA AKCYJNA
2.Numer REGON/NIP	REGON: 220353024, NIP: 9570957722
3.Firma, pod którą spółka działa	ENERGA SPÓŁKA AKCYJNA
4.Dane o wcześniejszej rejestracji	------
5.Czy przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą z innymi podmiotami na podstawie umowy spółki cywilnej?	NIE
6.Czy podmiot posiada status organizacji pożytku publicznego?	NIE

Rubryka 2 - Siedziba i adres podmiotu	
1.Siedziba	kraj POLSKA, woj. POMORSKIE, powiat M. GDAŃSK, gmina M. GDAŃSK, miejsc. GDAŃSK
2.Adres	ul. AL.GRUNWALDZKA, nr 472, lok. ---, miejsc. GDAŃSK, kod 80-309, poczta GDAŃSK, kraj POLSKA
3.Adres poczty elektronicznej	------
4.Adres strony internetowej	------

Rubryka 3 - Oddziały
Brak wpisów

Rubryka 4 - Informacje o statucie

1.Informacja o sporządzeniu lub zmianie statutu	1	06-12-2006, NOTARIUSZ PAWEŁ BLASZCZAK Z KANCELARII NOTARIALNEJ PRZY ULICY DŁUGIEJ 31 W WARSZAWIE, REPERTORIUM A NR 20821/2006
	2	17-05-2007 REP.A NR 7606/2007, NOTARIUSZ PAWEŁ BŁASZCZAK Z KANCELARII NOTARIALNEJ PRZY ULICY DŁUGIEJ 31, W WARSZAWIE ZMIENIONO PAR.7 STATUTU SPÓŁKI
	3	12-10-2007, REP.A NR 19546/2007, NOTARIUSZ PAWEŁ BŁASZCZAK Z KANCELARII NOTARIALNEJ PRZY ULICY DŁUGIEJ 31 W WARSZAWIE, ZMIENIONO PAR.7, PAR.19 UST.2 PKT 6, PAR.20 UST.2, PAR.21 UST.1, PAR.22 UST.1, PAR.25 UST.1 PKT 5,7,8,9, PAR.25 UST.2 PKT 1,2,3, 4,7 ORAZ PAR.42 UST.3 PKT 2 I 3 STATUTU SPÓŁKI. DODANO PKT 2A W PAR.25 UST.2 ORAZ PKT 3A W PAR.42 UST.3 STATUTU SPÓŁKI.
	4	AKT NOTARIALNY SPORZĄDZONY W DNIU 21 MAJA 2008 ROKU, REP.A NR 13469/2008, PRZEZ NOTARIUSZA PAWŁA BŁASZCZAKA W KANCELARII NOTARIALNEJ PAWEŁ BŁASZCZAK NOTARIUSZ, ROBERT BŁASZCZAK NOTARIUSZ SPÓŁKA CYWILNA W WARSZAWIE; ZMIENIONO PAR.7 UST.1, PAR.7 UST.4, PAR.20 UST.1; PAR.25 UST.2 PKT 5 I 6 POŁĄCZONO JAKO PUNKT 5, A DOTYCHCZASOWY PUNKT 7 OTRZYMAŁ NUMER 6.
	5	AKT NOTARIALNY Z DNIA 29 MAJA 2009 ROKU, REPERTORIUM A NR 13534/2009, KANCELARIA NOTARIALNA PAWEŁ BŁASZCZAK NOTARIUSZ ROBERT BŁASZCZAK NOTARIUSZ SPÓŁKA CYWILNA, 00-283 WARSZAWA, UL. DŁUGA 31; 1. W PAR.25 UST.2 STATUTU SPÓŁKI DODAJE SIĘ PKT 7 ; 2. W PAR.49 STATUTU SPÓŁKI DODAJE SIĘ UST.5; 3. W PAR.50 SKREŚLA SIĘ UST 3; 4. W PAR.50 UST.4 OTRZYMUJE NUMER 3, ZAŚ UST.5 NUMER 4.
	6	AKT NOTARIALNY Z DNIA 21 GRUDNIA 2009 ROKU, REPERTORIUM A NR 7998/2009, KANCELARIA NOTARIALNA ZBIGNIEW KUNDO I GRAŻYNA WOJTOWICZ SPÓŁKA CYWILNA, 80-244 GDAŃSK, UL GRUNWALDZKA 102. 1.UCHYLA SIĘ TREŚĆ ZAPISÓW PARAGRAFÓW O NUMERACH OD 1 DO 31 I NADAJE SIĘ NOWE BRZMIENIE. 2. SKREŚLA SIĘ PARAGRAFY O NUMERACH OD 32 DO 51. 3. SKREŚLA SIĘ WSZYSTKIE DOTYCHCZASOWE TYTUŁY ROZDZIAŁÓW.
	7	AKT NOTARIALNY Z DNIA 15 MARCA 2011 ROKU, REPERTORIUM A NR 1641/2011, KANCELARIA NOTARIALNA ZBIGNIEW KUNDO I GRAŻYNA WOJTOWICZ SPÓŁKA CYWILNA, 80-244 GDAŃSK, UL. GRUNWALDZKA 102 1. DODANIE W §5 KOLEJNEGO PUNKTU O NUMERZE 35 2. ZMIANA §7 PKT 2 3. ZMIANA §14 UST.2 4. NADANIE NOWEGO BRZMIENIA §14 UST.3 LIT.D 5. SKREŚLENIE W §14 UST.3 PUNKTU 13 6. ZMIANA NUMERACJI W §14 UST.3, W TEN SPOSÓB, ŻE PUNKTY OD NUMERU 14 DO 18 OZNACZONO JAKO PUNKTY OD NUMERU 13 DO 17 7. USUNIĘCIE NUMERACJI USTĘPU W §17 POPRZEZ SKREŚLENIE NUMERU 1 8. ZMIANA §17 PKT 19 9. ZMIANA §26 UST.1 10. DODANIE KOLEJNEGO ROZDZIAŁU VII §32
	8	AKT NOTARIALNY Z DNIA 22 SIERPNIA 2012 ROKU, REPERTORIUM A NR 5243/2012, KANCELARIA NOTARIALNA ZBIGNIEW KUNDO I GRAŻYNA WOJTOWICZ SPÓŁKA CYWILNA, 80-244 GDAŃSK, UL. GRUNWALDZKA 102, NOTARIUSZ ZBIGNIEW KUNDO: 1. ZMIANA § 8. 2. ZMIANA §10. 3. SKREŚLENIE W §13 USTĘPU 2. 4. ZMIANA §14 UST. 2 ZDANIA DRUGIEGO. 5. ZMIANA §14 UST. 3 IN PRINCIPIO. 6. ZMIANA W §14 UST. 3 PKT 2 LIT. A). 7. ZMIANA §14 UST. 3 PUNKTU 17. 8. DODANIE W §14 UST. 5 I 6. 9. ZMIANA §16 UST. 2. 10. ZMIANA §16 UST. 3. 11. ZMIANA §16 UST. 4. 12. ZMIANA §17 PKT 1. 13. ZMIANA §17 PKT 3. 14. ZMIANA §17 PKT 4. 15. DODANIE W §17 PKT 5 I 6.

16. ZMIANA §17 PKT 13 LIT. A I B.
17. ZMIANA §17 PKT 13 LIT. C.
18. ZMIANA §17 PKT 13 LIT. H.
19. DODANIE W §17 PKT 13 LIT. I.
20. ZMIANA §17 PKT 14.
21. ZMIANA §17 PKT 15.
22. ZMIANA §17 PKT 19.
23. ZMIANA NUMERACJI PUNKTÓW W §17.
24. ZMIANA §18 UST. 1.
25. DODANIE W §18 NOWEGO UST. 2 I UST. 3
26. ZMIANA NUMERACJI USTĘPÓW W §18.
27. ZMIANA W §18 DOTYCHCZASOWEGO UST. 4 ORAZ ZMIANA NUMERACJI Z UST. 4 NA UST. 6.
28. ZMIANA §20 UST. 2.
29. SKREŚLENIE §21 UST. 3.
30. ZMIANA §22.
31. DODANIE W §23 UST. 2.
32. ZMIANA §23 UST. 3.
33. DODANIE W §23 UST. 5.
34. ZMIANA NUMERACJI W §23.
35. DODANIE §23A.
36. DODANIE W §24 UST. 2.
37. ZMIANA §25.
38. ZMIANA §26 UST. 1.
39. ZMIANA §27.

Rubryka 5	
1.Czas, na jaki została utworzona spółka	NIEOZNACZONY
2.Oznaczenie pisma innego niż Monitor Sądowy i Gospodarczy, przeznaczonego do ogłoszeń spółki	------
4.Czy statut przyznaje uprawnienia osobiste określonym akcjonariuszom lub tytuły uczestnictwa w dochodach lub majątku spółki nie wynikających z akcji?	NIE
5.Czy obligatoriusze mają prawo do udziału w zysku?	NIE

Rubryka 6 - Sposób powstania spółki
Brak wpisów

Rubryka 7 - Dane jedynego akcjonariusza
Brak wpisów

Rubryka 8 - Kapitał spółki	
1.Wysokość kapitału zakładowego	4 968 805 368,00 ZŁ
2.Wysokość kapitału docelowego	------
3.Liczba akcji wszystkich emisji	4968805368

4.Wartość nominalna akcji	1,00 ZŁ
5.Kwotowe określenie części kapitału wpłaconego	4 968 805 368,00 ZŁ
6.Wartość nominalna warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego	------

Podrubryka 1
Informacja o wniesieniu aportu

1.Określenie wartości akcji objętych za aport	1	4 845 611 133,00 ZŁ
	2	122 939 235,00 ZŁ

Rubryka 9 - Emisja akcji

1	1.Nazwa serii akcji	A
	2.Liczba akcji w danej serii	255000
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	AKCJE NIE SĄ UPRZYWILEJOWANE
2	1.Nazwa serii akcji	B
	2.Liczba akcji w danej serii	4845611133
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	AKCJE NIE SĄ UPRZYWILEJOWANE
3	1.Nazwa serii akcji	SERIA C
	2.Liczba akcji w danej serii	122939235
	3.Rodzaj uprzywilejowania i liczba akcji uprzywilejowanych lub informacja, że akcje nie są uprzywilejowane	AKCJE NIE SĄ UPRZYWILEJOWANE

Rubryka 10 - Wzmianka o podjęciu uchwały o emisjach obligacji zamiennych

Brak wpisów

Rubryka 11

1.Czy zarząd lub rada administrująca są upoważnieni do emisji warrantów subskrypcyjnych?	NIE

Dział 2

Rubryka 1 - Organ uprawniony do reprezentacji podmiotu

1.Nazwa organu uprawnionego do reprezentowania podmiotu	ZARZĄD
2.Sposób reprezentacji podmiotu	DO SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ W IMIENIU SPÓŁKI WYMAGANE JEST WSPÓŁDZIAŁANIE DWÓCH

	CZŁONKÓW ZARZĄDU ALBO JEDNEGO CZŁONKA ZARZĄDU ŁĄCZNIE Z PROKURENTEM. JEŻELI ZARZĄD JEST JEDNOOSOBOWY, DO SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ W IMIENIU SPÓŁKI UPRAWNIONY JEST JEDEN CZŁONEK ZARZĄDU.

Podrubryka 1 Dane osób wchodzących w skład organu		
1	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	BIELIŃSKI
	2.Imiona	MIROSŁAW KAZIMIERZ
	3.Numer PESEL/REGON	62100503115
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	PREZES ZARZĄDU
	6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
	7.Data do jakiej została zawieszona	------
2	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	SZYSZKO
	2.Imiona	ROMAN
	3.Numer PESEL/REGON	65040804850
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH
	6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
	7.Data do jakiej została zawieszona	------
3	1.Nazwisko / Nazwa lub firma	TOPOLNICKI
	2.Imiona	WOJCIECH
	3.Numer PESEL/REGON	75012700532
	4.Numer KRS	****
	5.Funkcja w organie reprezentującym	WICEPREZES ZARZĄDU DS. STRATEGII ROZWOJU
	6.Czy osoba wchodząca w skład zarządu została zawieszona w czynnościach?	NIE
	7.Data do jakiej została zawieszona	------

Rubryka 2 - Organ nadzoru			
1	1.Nazwa organu		RADA NADZORCZA
	Podrubryka 1 Dane osób wchodzących w skład organu		
	1	1.Nazwisko	SZREDER
		2.Imiona	MIROSŁAW
		3.Numer PESEL	57122607952
	2	1.Nazwisko	GAWRYLCZYK
		2.Imiona	MARIAN
		3.Numer PESEL	65090809553
	3	1.Nazwisko	KUCZKOWSKI
		2.Imiona	ROMAN JACEK

	3.Numer PESEL	41080901999
4	1.Nazwisko	POLOCZEK
	2.Imiona	AGNIESZKA
	3.Numer PESEL	74121510089
5	1.Nazwisko	WTULICH
	2.Imiona	ZBIGNIEW
	3.Numer PESEL	58022500013
6	1.Nazwisko	ZATORSKA PAŃTAK
	2.Imiona	IWONA
	3.Numer PESEL	76060912788

Rubryka 3 - Prokurenci		
1	1.Nazwisko	DEMBSKA
	2.Imiona	IWONA KATARZYNA
	3.Numer PESEL	75041114425
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
2	1.Nazwisko	GAJDA GRYBER
	2.Imiona	ALEKSANDRA
	3.Numer PESEL	73081701988
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
3	1.Nazwisko	CHMURA
	2.Imiona	ARTUR
	3.Numer PESEL	70051502318
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
4	1.Nazwisko	CZAPIEWSKI
	2.Imiona	MIROSŁAW MAREK
	3.Numer PESEL	63040700534
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
5	1.Nazwisko	DUDZIAK
	2.Imiona	MICHAŁ TADEUSZ
	3.Numer PESEL	48111501292
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
6	1.Nazwisko	SZPAK
	2.Imiona	MARCIN JÓZEF
	3.Numer PESEL	72031806971
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
7	1.Nazwisko	SZYDŁOWSKA
	2.Imiona	JOLANTA MARIA
	3.Numer PESEL	63061506681
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
	1.Nazwisko	DUDZIK

8	2.Imiona	ROMAN
	3.Numer PESEL	77090706631
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU
9	1.Nazwisko	KOWALSKA
	2.Imiona	KATARZYNA ANNA
	3.Numer PESEL	80062403960
	4.Rodzaj prokury	PROKURA ŁĄCZNA Z CZŁONKIEM ZARZĄDU

Dział 3

Rubryka 1 - Przedmiot działalności		
1.Przedmiot działalności przedsiębiorcy	1	64, 20, Z, DZIAŁALNOŚĆ HOLDINGÓW FINANSOWYCH
	2	70, , , DZIAŁALNOŚĆ FIRM CENTRALNYCH (HEAD OFFICES); DORADZTWO ZWIĄZANE Z ZARZĄDZANIEM
	3	27, 1, , PRODUKCJA ELEKTRYCZNYCH SILNIKÓW, PRĄDNIC, TRANSFORMATORÓW, APARATURY ROZDZIELCZEJ I STEROWNICZEJ ENERGII ELEKTRYCZNEJ
	4	27, 3, , PRODUKCJA IZOLOWANYCH PRZEWODÓW I KABLI ORAZ SPRZĘTU INSTALACYJNEGO
	5	27, 40, Z, PRODUKCJA ELEKTRYCZNEGO SPRZĘTU OŚWIETLENIOWEGO
	6	27, 90, Z, PRODUKCJA POZOSTAŁEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO
	7	35, 1, , WYTWARZANIE, PRZESYŁANIE, DYSTRYBUCJA I HANDEL ENERGIĄ ELEKTRYCZNĄ
	8	35, 30, Z, WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO UKŁADÓW KLIMATYZACYJNYCH
	9	42, 91, Z, ROBOTY ZWIĄZANE Z BUDOWĄ OBIEKTÓW INŻYNIERII WODNEJ
	10	46, 5, , SPRZEDAŻ HURTOWA NARZĘDZI TECHNOLOGII INFORMACYJNEJ I KOMUNIKACYJNEJ
	11	46, 66, Z, SPRZEDAŻ HURTOWA POZOSTAŁYCH MASZYN I URZĄDZEŃ BIUROWYCH
	12	46, 69, Z, SPRZEDAŻ HURTOWA POZOSTAŁYCH MASZYN I URZĄDZEŃ
	13	55, , , ZAKWATEROWANIE
	14	56, , , DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA ZWIĄZANA Z WYŻYWIENIEM
	15	61, , , TELEKOMUNIKACJA
	16	62, 0, , DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OPROGRAMOWANIEM I DORADZTWEM W ZAKRESIE INFORMATYKI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ POWIĄZANA
	17	63, 1, , PRZETWARZANIE DANYCH; ZARZĄDZANIE STRONAMI INTERNETOWYMI (HOSTING) I PODOBNA DZIAŁALNOŚĆ; DZIAŁALNOŚĆ PORTALI INTERNETOWYCH
	18	63, 99, Z, POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA W ZAKRESIE INFORMACJI, GDZIE INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA
	19	64, 30, Z, DZIAŁALNOŚĆ TRUSTÓW, FUNDUSZÓW I PODOBNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH
	20	64, 9, , POZOSTAŁA FINANSOWA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA, Z WYŁĄCZENIEM UBEZPIECZEŃ I FUNDUSZÓW EMERYTALNYCH
	21	66, 1, , DZIAŁALNOŚĆ WSPOMAGAJĄCA USŁUGI FINANSOWE, Z WYŁĄCZENIEM UBEZPIECZEŃ I FUNDUSZÓW EMERYTALNYCH
	22	68, , , DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI
	23	69, 20, Z, DZIAŁALNOŚĆ RACHUNKOWO-KSIĘGOWA; DORADZTWO PODATKOWE
	24	71, 12, Z, DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE INŻYNIERII I ZWIĄZANE Z NIĄ DORADZTWO TECHNICZNE
	25	73, 11, Z, DZIAŁALNOŚĆ AGENCJI REKLAMOWYCH
	26	74, 90, Z, POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA, GDZIE

	INDZIEJ NIESKLASYFIKOWANA
27	77, 21, Z, WYPOŻYCZANIE I DZIERŻAWA SPRZĘTU REKREACYJNEGO I SPORTOWEGO
28	77, 40, Z, DZIERŻAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ I PODOBNYCH PRODUKTÓW, Z WYŁĄCZENIEM PRAC CHRONIONYCH PRAWEM AUTORSKIM
29	78, 10, Z, DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z WYSZUKIWANIEM MIEJSC PRACY I POZYSKIWANIEM PRACOWNIKÓW
30	78, 30, Z, POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z UDOSTĘPNIANIEM PRACOWNIKÓW
31	93, 13, Z, DZIAŁALNOŚĆ OBIEKTÓW SŁUŻĄCYCH POPRAWIE KONDYCJI FIZYCZNEJ
32	93, 29, Z, POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ ROZRYWKOWA I REKREACYJNA
33	95, 11, Z, NAPRAWA I KONSERWACJA KOMPUTERÓW I URZĄDZEŃ PERYFERYJNYCH
34	96, 04, Z, DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA ZWIĄZANA Z POPRAWĄ KONDYCJI FIZYCZNEJ
35	58, 1, , WYDAWANIE KSIĄŻEK I PERIODYKÓW ORAZ POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA, Z WYŁĄCZENIEM W ZAKRESIE OPROGRAMOWANIA

Rubryka 2 - Wzmianki o złożonych dokumentach

Rodzaj dokumentu	Nr kolejny w polu	Data złożenia	Za okres od do
1.Wzmianka o złożeniu rocznego sprawozdania finansowego	1	16.07.2007	06.12.2006 - 31.12.2006
	2	01.07.2008	01.01.2007-31.12.2007
	3	---	01.01.2008-31.12.2008
	4	22.06.2010	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	5	06.05.2011	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	6	08.06.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
2.Wzmianka o złożeniu opinii biegłego rewidenta	1	*****	01.01.2007-31.12.2007
	2	*****	01.01.2008-31.12.2008
	3	*****	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	4	*****	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	5	*****	01.01.2011 - 31.12.2011
3.Wzmianka o złożeniu uchwały lub postanowienia o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego	1	*****	01.01.2007-31.12.2007
	2	*****	06.12.2006-31.12.2006
	3	*****	01.01.2008-31.12.2008
	4	*****	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	5	*****	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	6	*****	01.01.2011 - 31.12.2011
4.Wzmianka o złożeniu sprawozdania z działalności podmiotu	1	*****	06.12.2006 - 31.12.2006
	2	*****	01.01.2007-31.12.2007
	3	*****	01.01.2008-31.12.2008
	4	*****	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	5	*****	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	6	*****	01.01.2011 - 31.12.2011

Rubryka 3 - Sprawozdania grupy kapitałowej

Rodzaj dokumentu	Nr kolejny w	Data złożenia	Za okres od do

	polu		
1.Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe	1	29.08.2008	01.01.2007-31.12.2007
	2	---	01.01.2008-31.12.2008
	3	22.06.2010	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	4	04.07.2011	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	5	08.06.2012	01.01.2011 - 31.12.2011
2.Opinia biegłego rewidenta	1	*****	01.01.2007-31.12.2007
	2	*****	01.01.2008-31.12.2008
	3	*****	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	4	*****	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	5	*****	01.01.2011 - 31.12.2011
3.Uchwała lub postanowienie o zatwierdzeniu skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego	1	*****	01.01.2007-31.12.2007
	2	*****	01.01.2008-31.12.2008
	3	*****	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	4	*****	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	5	*****	01.01.2011 - 31.12.2011
4.Sprawozdanie z działalności jednostki dominującej	1	*****	01.01.2007-31.12.2007
	2	*****	01.01.2008-31.12.2008
	3	*****	01.01.2009 R. - 31.12.2009 R.
	4	*****	01.01.2010 R. - 31.12.2010 R.
	5	*****	01.01.2011 - 31.12.2011

Rubryka 4 - Przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego
Brak wpisów

Dział 4

Rubryka 1 - Zaległości
Brak wpisów

Rubryka 2 - Wierzytelności
Brak wpisów

Rubryka 3 - Informacje o zabezpieczeniu majątku dłużnika w postępowaniu w przedmiocie ogłoszenia upadłości, o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości z uwagi na fakt, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania
Brak wpisów

Rubryka 4 - Umorzenie prowadzonej przeciwko podmiotowi egzekucji z uwagi na fakt, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych
Brak wpisów

Dział 5

Rubryka 1 - Kurator
Brak wpisów

Dział 6

Rubryka 1 - Likwidacja
Brak wpisów

Rubryka 2 - Informacje o rozwiązaniu lub unieważnieniu spółki
Brak wpisów

Rubryka 3 - Zarząd komisaryczny
Brak wpisów

Rubryka 4 - Informacja o połączeniu, podziale lub przekształceniu			
1	1.Określenie okoliczności		PRZEJĘCIE CZĘŚCI MAJĄTKU INNEJ SPÓŁKI W WYNIKU PODZIAŁU
	2.Opis sposobu połączenia, podziału lub przekształcenia		PODZIAŁ SPÓŁKI PRZEZ WYDZIELENIE W TRYBIE ART.529 PAR.1 PKT 4 KSH UCHWAŁA NADZWYCZAJNEGO WALNEGO ZGROMADZENIA Z DNIA 21 MAJA 2008 ROKU. UCHWAŁA NR 1 NADZWYCZAJNEGO WALNEGO ZGROMADZENIA ENERGA SA Z DNIA 21 MAJA 2008 R. SPROSTOWANA UCHWAŁĄ NR 13 ZWYCZAJNEGO WALNEGO ZGROMADZENIA ENERGA SA Z DNIA 09.06.2010 R. REPERTORIUM A NR 3123/2010, NOTARIUSZ ZBIGNIEW KUNDO, KANCELARIA NOTARIALNA W GDAŃSKU
	Podrubryka 1 Dane podmiotów powstałych w wyniku połączenia, podziału lub przekształcenia albo dane podmiotów przejmujących całość lub część majątku spółki		
	Brak wpisów		
	Podrubryka 2 Dane podmiotów, których majątek w całości lub części jest przejmowany w wyniku połączenia lub podziału		
	1	1.Nazwa lub firma	ENERGA-OPERATOR SPÓŁKA AKCYJNA
		2.Nazwa rejestru, w którym podmiot jest zarejestrowany	KRAJOWY REJESTR SĄDOWY
		3.Numer w rejestrze	0000033455
		4.Nazwa sądu prowadzącego rejestr	*******
		5.Numer REGON	190275904

Rubryka 5 - Informacja o postępowaniu upadłościowym
Brak wpisów

Rubryka 6 - Informacja o postępowaniu układowym
Brak wpisów

Rubryka 7 - Informacja o postępowaniu naprawczym
Brak wpisów

Rubryka 8 - Informacja o zawieszeniu działalności gospodarczej
Brak wpisów

data sporządzenia wydruku 06.11.2012

adres strony internetowej, na której są dostępne informacje z rejestru: https://ems.ms.gov.pl

ZAŁĄCZNIK 2
UJEDNOLICONY TEKST STATUTU EMITENTA

S T A T U T

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE----------

§ 1

1. Spółka prowadzi działalność pod firmą: ENERGA Spółka Akcyjna.----------
2. Spółka może używać skrótu firmy: ENERGA SA oraz wyróżniającego ją znaku graficznego.----------

§ 2

Siedzibą Spółki jest Gdańsk. ----------

§ 3

1. Spółka prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami. ----------
2. Spółka może otwierać i prowadzić oddziały, zakłady, biura, przedstawicielstwa oraz inne jednostki, a także może uczestniczyć w innych spółkach i przedsięwzięciach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami.----------
3. Spółka może być członkiem stowarzyszeń krajowych i zagranicznych.----------

§ 4

Spółka została utworzona na czas nieoznaczony. ----------

II. PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI----------

§ 5

Przedmiotem działalności Spółki (wg PKD) jest: ----------

1) Działalność holdingów finansowych (64.20.Z),----------
2) Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem (70), --
3) Produkcja elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej (27.1),----------
4) Produkcja izolowanych przewodów i kabli oraz sprzętu instalacyjnego (27.3), ----------
5) Produkcja elektrycznego sprzętu oświetleniowego (27.40.Z),----------
6) Produkcja pozostałego sprzętu elektrycznego (27.90.Z),----------
7) Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną (35.1),----------
8) Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (35.30.Z),---------- ----------
9) Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej (42.91.Z), ----------
10) Sprzedaż hurtowa narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej (46.5),----------
11) Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń biurowych (46.66.Z), ----------

ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

ROMAN SYNUC
CZŁONEK ZARZĄDU

12) Sprzedaż hurtowa pozostałych maszyn i urządzeń (46.69.Z), ----------
13) Zakwaterowanie (55),----------
14) Działalność usługowa związana z wyżywieniem (56),----------
15) Telekomunikacja (61),----------
16) Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana (62.0),----------
17) Przetwarzanie danych; zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność; działalność portali internetowych (63.1),----------
18) Pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana (63.99.Z),----------
19) Działalność trustów, funduszów i podobnych instytucji finansowych (64.30.Z),----------
20) Pozostała finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (64.9),----------
21) Działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych (66.1),----------
22) Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (68), ----------
23) Działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe (69.20.Z), ----------
24) Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (71.12.Z),-------
25) Działalność agencji reklamowych (73.11.Z),----------
26) Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana (74.90.Z), ----------
27) Wypożyczanie i dzierżawa sprzętu rekreacyjnego i sportowego (77.21.Z),----------
28) Dzierżawa własności intelektualnej i podobnych produktów, z wyłączeniem prac chronionych prawem autorskim (77.40.Z), ----------
29) Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy i pozyskiwaniem pracowników (78.10.Z),----------
30) Pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników (78.30.Z),----------
31) Działalność obiektów służących poprawie kondycji fizycznej (93.13.Z), ----------
32) Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna (93.29.Z),----------
33) Naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych (95.11.Z),----------
34) Działalność usługowa związana z poprawą kondycji fizycznej (96.04.Z), ----------
35) Wydawanie książek i periodyków oraz pozostała działalność wydawnicza, z wyłączeniem w zakresie oprogramowania (58.1). ----------

III. KAPITAŁY----------

§ 6

1. Kapitał zakładowy Spółki, w wysokości określonej w Statucie Spółki przyjętym przy jej zawiązaniu (500 000,00 zł), został pokryty w całości wkładami pieniężnymi, uiszczonymi przed zarejestrowaniem Spółki.----------

2. Założycielami Spółki byli: ----------

1) Skarb Państwa, który objął 255 000 (słownie: dwieście pięćdziesiąt pięć tysięcy) akcji imiennych o łącznej wartości nominalnej 255 000 zł (słownie złotych: dwieście pięćdziesiąt pięć tysięcy), tj. akcji serii A o numerach **od nr A000000001 do nr A 000255000,**----------

2) Spółka pod firmą: Koncern Energetyczny ENERGA SA, która objęła 160 000 (słownie: sto sześćdziesiąt tysięcy) akcji imiennych o łącznej wartości nominalnej 160 000,00 zł (słownie złotych: sto sześćdziesiąt tysięcy) tj. akcji serii A o numerach **od nr A 000255001do nr A 000415000**, ----------

3) Spółka pod firmą: Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A., która objęła 85 000 (słownie: osiemdziesiąt pięć tysięcy) akcji imiennych o łącznej wartości nominalnej 85 000,00 zł (słownie złotych: osiemdziesiąt pięć tysięcy) tj. akcji serii A o numerach **od nr A 000415001 do nr A 000500000**. ----------

§ 7

Kapitał zakładowy Spółki wynosi 4 968 805 368 zł (słownie: cztery miliardy dziewięćset sześćdziesiąt osiem milionów osiemset pięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt osiem) i dzieli się na 4 968 805 368 (słownie: cztery miliardy dziewięćset sześćdziesiąt osiem milionów osiemset pięć tysięcy trzysta sześćdziesiąt osiem) akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 1 (jeden) zł każda z nich, którymi są akcje:----------

1) serii A w ilości 255 000 (dwieście pięćdziesiąt pięć tysięcy) o numerach od nr A 000000001 do nr A 000255000, ----------

2) serii B w ilości 4 845 611 133 (cztery miliardy osiemset czterdzieści pięć milionów sześćset jedenaście tysięcy sto trzydzieści trzy) o numerach od nr B 00000000001 do nr B 04845611133,----------

3) serii C w ilości 122 939 235 (sto dwadzieścia dwa miliony dziewięćset trzydzieści dziewięć tysięcy dwieście trzydzieści pięć) o numerach od nr C 0000000001 do nr C 0122939235.----------

§ 8

1. Akcje mogą być imienne i na okaziciela.----------

2. Akcje imienne wydane przez Spółkę mogą być zamienione na akcje na okaziciela, na żądanie Akcjonariusza, tylko wówczas, jeżeli Spółka ubiegać się będzie o dopuszczenie i wprowadzenie papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym. ----------

3. Akcje na okaziciela wydane przez Spółkę nie mogą być zamienione na akcje imienne, z wyjątkiem akcji na okaziciela zamienionych zgodnie z ust. 2, chyba że akcje te uległy dematerializacji zgodnie z właściwymi przepisami normującymi warunki dokonywania oferty publicznej papierów wartościowych, prowadzenia subskrypcji lub sprzedaży tych papierów wartościowych oraz ubiegania się o dopuszczenie i wprowadzenie papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych do obrotu na rynku regulowanym.

§ 9

Akcje mogą być umarzane za zgodą akcjonariusza, w drodze ich nabycia przez Spółkę (umorzenie dobrowolne).----------

IV. PRAWA I OBOWIĄZKI AKCJONARIUSZA----------

§ 10

1. Akcjonariuszowi - Skarbowi Państwa, reprezentowanemu przez Ministra Skarbu Państwa, przysługują uprawnienia wynikające ze Statutu oraz z odrębnych przepisów.
2. W okresie gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, przysługują mu w szczególności następujące uprawnienia: ----------
   1) prawo do otrzymywania informacji o Spółce w formie sprawozdania kwartalnego, zgodnie z wytycznymi Ministra Skarbu Państwa, ----------
   2) prawo do otrzymywania informacji o wszelkich istotnych zmianach w finansowej i prawnej sytuacji Spółki,----------
   3) prawo do zawiadamiania o zwołaniu Walnego Zgromadzenia listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub pocztą kurierską, nawet jeśli Walne Zgromadzenie jest zwoływane przez ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym,----------
   4) prawo do otrzymywania kopii wszystkich uchwał podjętych przez Radę Nadzorczą oraz protokołów z tych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których: ----------
      a) dokonywana jest roczna ocena działalności Spółki związana z zakończeniem roku obrotowego,----------
      b) podejmowane są uchwały w sprawie powoływania, odwoływania albo zawieszenia w czynnościach członków Zarządu, ----------
      c) podejmowane są uchwały w sprawie delegowania członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu,----------
      d) złożono zdania odrębne do podjętych uchwał,----------
   5) prawo do otrzymywania kopii informacji przekazywanych Ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych o udzielonych poręczeniach i gwarancjach, na podstawie art. 34 ustawy z dnia 8 maja 1997 roku o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (tekst jednolity Dz.U. z 2003 roku, Nr 174, poz. 1689 ze zm.), ----------
   6) prawo do otrzymywania sprawozdań Rady Nadzorczej sporządzanych w związku ze sprawowaniem nadzoru nad realizacją przez Zarząd inwestycji oraz nadzoru nad prawidłowością i efektywnością wydatkowania środków pieniężnych na inwestycje, w tym w szczególności na zakup aktywów trwałych, ----------
   7) prawo do otrzymywania, co najmniej raz do roku wraz ze sprawozdaniem Rady Nadzorczej z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej), opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki w innych spółkach prawa handlowego,----------
   8) prawo do otrzymywania kopii ogłoszeń, objętych obowiązkiem publikacyjnym w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, ----------

9) prawo do otrzymywania kompletów dokumentów, będących zgodnie z art. 395 § 2 Kodeksu spółek handlowych przedmiotem obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, tj.: ----------
   a) sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej), ----------
   b) sprawozdania Zarządu z działalności Spółki (sprawozdania Zarządu z działalności grupy kapitałowej) za ubiegły rok obrotowy, ----------
   c) opinii i raportu biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej), ----------
   d) sprawozdania Rady Nadzorczej, ----------
   e) wniosku Zarządu co do podziału zysku i pokrycia straty, ----------
10) prawo do otrzymywania tekstu jednolitego Statutu, w terminie czterech tygodni od dnia wpisania do rejestru przedsiębiorców zmian w Statucie. ----------

V. ORGANY SPÓŁKI ----------

§ 11

Organami Spółki są: ----------
1) Zarząd, ----------
2) Rada Nadzorcza, ----------
3) Walne Zgromadzenie. ----------

A. ZARZĄD SPÓŁKI ----------

§ 12

Z zastrzeżeniem spraw wyłączonych do kompetencji Rady Nadzorczej i Walnego Zgromadzenia na podstawie postanowień niniejszego Statutu, Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. ---------

§ 13

1. Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. ----------

§ 14

1. Każdy członek Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki. ----------
2. Każdy członek Zarządu może prowadzić sprawy Spółki bez uprzedniej uchwały Zarządu. Jeżeli jednak przed załatwieniem takiej sprawy choćby jeden z pozostałych członków sprzeciwi się jej przeprowadzeniu, a także w sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności Spółki, wymagana jest uchwała Zarządu. ----------
3. Uchwały Zarządu wymagają w szczególności następujące sprawy Spółki.: ----------
   1) z zastrzeżeniem dalszych punktów niniejszego ustępu, sprawy dotyczące rozporządzenia prawem lub zaciągnięcia zobowiązania o wartości przekraczającej 500 000 złotych, ----------

2) sprawy dotyczące:----------
   a) zaciągnięcia zobowiązania warunkowego w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z 2009 roku, Nr 152, poz. 1223 ze zm.),----------
   b) udzielania gwarancji, poręczenia oraz wystawiania weksla,----------
   c) dokonania darowizny, umorzenia odsetek oraz zwolnienia z długu,----------
   d) nabycia lub rozporządzania nieruchomością lub użytkowaniem wieczystym oraz udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym,----------
   e) nabycia składników aktywów trwałych lub rozporządzenia takimi składnikami o wartości równej lub przekraczającej równowartość 1 000 000 złotych,---------
3) przyjęcie regulaminu Zarządu,----------
4) przyjęcie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki,----------
5) utworzenie i likwidacja oddziału, ----------
6) udzielenie pełnomocnictwa ogólnego,----------
7) zaciągnięcie kredytu lub pożyczki,----------
8) przyjęcie rocznego planu rzeczowo-finansowego, planu wieloletniego lub strategii Spółki, ----------
9) ustalenie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej przez Spółkę, ----------
10) sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej albo do Walnego Zgromadzenia,----------
11) określenie stanowiska Spółki na walnym zgromadzeniu lub zgromadzeniu wspólników spółek, w których Spółka posiada akcje lub udziały albo w których wykonuje prawa z akcji lub udziałów, ----------
12) zwołanie Walnego Zgromadzenia i przyjęcie porządku jego obrad,----------
13) przyjęcie sprawozdania z działalności Zarządu za dany okres obrachunkowy, ------
14) uchwalenie regulaminu funkcjonującego w Spółce funduszu lub kapitału, ----------
15) objęcie albo nabycie przez Spółkę akcji lub udziałów innej spółki za wierzytelności Spółki w ramach postępowań ugodowych lub układowych oraz ich późniejsze zbycie,----------
16) obsada stanowisk kierowniczych w strukturze organizacyjnej Spółki, ----------
17) unieważnienie dokumentu akcji. ----------

4. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów. W przypadku równości głosów w Zarządzie czteroosobowym lub liczniejszym decyduje głos Prezesa Zarządu.
5. Organizację i sposób działania Zarządu, w tym szczegółowy tryb podejmowania uchwał określa regulamin Zarządu zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. ----------
6. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu. Szczególne jego uprawnienia w tym zakresie określa regulamin Zarządu. ----------

§ 15

1. Zarząd spółki składa się z 1 do 5 osób, w tym Prezesa i jednego lub kilku Wiceprezesów. Liczbę członków Zarządu oraz liczbę Wiceprezesów Zarządu określa Rada Nadzorcza. ----------
2. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej, trzyletniej kadencji.----------

§ 16

1. Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza. Jednemu z członków Zarządu Rada Nadzorcza powierza funkcję Prezesa, zaś jednemu lub kilku z nich - funkcję Wiceprezesa Zarządu.----------
2. Dopóki ponad połowa akcji w Spółce należy do Skarbu Państwa lub innych państwowych osób prawnych członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 roku w sprawie przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz. U. Nr 55, poz. 476 ze zm.).----------
3. Członek Zarządu może zostać w każdym czasie odwołany przez Walne Zgromadzenie albo Radę Nadzorczą oraz zawieszony w czynnościach przez Walne Zgromadzenie, albo - z ważnych powodów - przez Radę Nadzorczą. ----------
4. Członek Zarządu składa rezygnację z pełnionej funkcji Radzie Nadzorczej. Oświadczenie o rezygnacji powinno być złożone w formie pisemnej oraz – tak długo jak Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki – doręczone do wiadomości Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. -----
5. Zasady i wysokość wynagradzania członków Zarządu ustala się z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.).----------

B. RADA NADZORCZA----------

§ 17

Poza sprawami określonymi w odrębnych przepisach prawa i w pozostałych postanowieniach niniejszego Statutu, do kompetencji Rady Nadzorczej należy:----------

1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki (z działalności grupy kapitałowej) oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy (skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej) w zakresie ich zgodności z księgami i dokumentami, jak również ze stanem faktycznym, oraz ocena wniosku Zarządu o podział zysku albo pokrycie straty,----------
2) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1, ----------
3) sporządzanie sprawozdań w związku ze sprawowaniem nadzoru nad realizacją przez Zarząd inwestycji oraz nadzoru nad prawidłowością i efektywnością wydatkowania środków pieniężnych na inwestycje, w tym w szczególności na zakup aktywów trwałych, ----------
4) sporządzanie, co najmniej raz do roku, wraz ze sprawozdaniem z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego (skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej), opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki w innych spółkach handlowych, dokonanego w danym roku obrotowym, ----------
5) sporządzanie i przedstawianie raz w roku Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu zwięzłej oceny sytuacji Spółki, z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki,----------

6) rozpatrywanie i opiniowanie spraw mających być przedmiotem uchwał Walnego Zgromadzenia, ----------

7) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego, ---

8) określenie zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych planów rzeczowo -finansowych oraz planów wieloletnich i strategii Spółki, ----------

9) opiniowanie planów wieloletnich i strategii Spółki,----------

10) zatwierdzanie rocznych planów rzeczowo-finansowych, a także rocznych i wieloletnich planów działalności remontowej i inwestycyjnej Spółki, ----------

11) uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej, ---

12) zatwierdzanie regulaminu Zarządu Spółki,----------

13) zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki, ----------

14) zatwierdzanie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej przez Spółkę, ----------

15) udzielanie Zarządowi zgody na: ----------

a) nabycie składników aktywów trwałych, w tym w szczególności na nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego, udziałów w nieruchomości lub udziałów w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej 5 000 000 złotych, a nieprzekraczającej 20 000 000 złotych,----------

b) rozporządzenie składnikiem aktywów trwałych w tym w szczególności na rozporządzenie nieruchomością, użytkowaniem wieczystym, udziałem w nieruchomości lub udziałem w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej 5 000 000 złotych, a nieprzekraczającej 20 000 000 złotych, ---------

c) zawarcie przez Spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym (w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim), za wyjątkiem typowych umów, zawieranych na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez Spółkę z podmiotem zależnym, w którym Spółka posiada większościowy udział kapitałowy,----------

d) zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej 5 000 000 złotych, za wyjątkiem zobowiązań warunkowych dotyczących spółek zależnych, ----------

e) wystawianie weksli o wartości przekraczającej 5 000 000 złotych,----------

f) zawarcie przez spółkę umowy o wartości przekraczającej równowartość w złotych kwoty 5 000 EURO, której zamiarem jest darowizna lub zwolnienie z długu oraz innej umowy niezwiązanej z przedmiotem działalności gospodarczej Spółki określonym w Statucie. Równowartość kwoty, o której mowa, oblicza się według kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu zawarcia umowy,---

g) wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy, ----------

h) objęcie albo nabycie akcji lub udziałów w innych spółkach o łącznej wartości nominalnej przekraczającej kwotę 20 000 000 złotych, z wyjątkiem sytuacji, gdy objęcie akcji lub udziałów następuje za wierzytelności Spółki w ramach postępowania ugodowego lub układowego, lub - gdy nabycie akcji następuje na rynku regulowanym, ----------

i) zbycie akcji lub udziałów w innych spółkach o łącznej wartości nominalnej przekraczającej kwotę 20 000 000 złotych oraz określenie warunków i trybu ich zbywania, z wyłączeniem: ----------
   - zbywania akcji będących w obrocie na rynku regulowanym, ----------
   - zbywania akcji lub udziałów, które Spółka posiada w ilości nie przekraczającej 10% udziału w kapitale zakładowym poszczególnych spółek, ----------
   - zbywania akcji i udziałów objętych za wierzytelności Spółki w ramach postępowań układowych lub ugodowych. ----------

16) ustalanie wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu oraz ustalanie zasad i wysokości wynagrodzenia Prezesa i członków Zarządu na podstawie zawieranych przez Radę Nadzorczą umów o świadczenie usług w zakresie zarządzania zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi, z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, ----------

17) delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności i ustalanie ich wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, iż łączne wynagrodzenie pobierane przez delegowanego jako członka Rady Nadzorczej oraz z tytułu delegowania do czasowego wykonywania czynności członka zarządu, nie może przekroczyć wynagrodzenia ustalonego dla członka Zarządu, w miejsce którego członek Rady został delegowany, -

18) przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka Zarządu, ------

19) udzielanie zgody na tworzenie oddziałów Spółki za granicą, ----------

20) udzielanie zgody członkom Zarządu na zajmowanie stanowisk w organach innych spółek oraz pobieranie wynagrodzeń z tego tytułu, ----------

21) określanie wykonywania prawa głosu na walnym zgromadzeniu lub na zgromadzeniu wspólników spółek, w których Spółka posiada akcje lub udziały o łącznej wartości nominalnej przekraczającej 20 000 000 złotych, które jednocześnie stanowią więcej niż 50% kapitału zakładowego tych spółek, w sprawach: ----------
   a) nabycia i zbycia składników aktywów trwałych, w tym w szczególności nieruchomości, użytkowania wieczystego, udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej 5 000 000 złotych, ----------
   b) zaciągania zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej 5 000 000 złotych, ----------
   c) zmiany statutu lub umowy spółki, ----------
   d) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego, ----------
   e) połączenia, podziału lub przekształcenia spółki, ----------
   f) zawiązania przez taką spółkę innej spółki oraz objęcia, nabycia lub zbycia przez taką spółkę akcji lub udziałów w innej spółce, ----------
   g) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego, jeżeli ich wartość przekracza 20 000 000 złotych ----------
   h) emisji obligacji, ----------
   i) rozwiązania i likwidacji spółki. ----------

§ 18

1. Rada Nadzorcza składa się z 5 do 12 członków. ----------
2. Członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie, z zastrzeżeniem ust. 3.----------
3. Skarb Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej poprzez złożenie pisemnego oświadczenia Zarządowi. Oświadczenie uznaje się za złożone z chwilą jego doręczenia. Prawo do powoływania i odwoływania członka Rady Nadzorczej wygasa z chwilą, gdy Skarb Państwa przestaje być akcjonariuszem Spółki.----------
4. Członków Rady Nadzorczej powołuje się na okres wspólnej trzyletniej kadencji. ---------
5. W okresie, w którym Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, do pełnienia funkcji Członków Rady Nadzorczej mogą zostać powołane - jako reprezentanci Skarbu Państwa – jedynie osoby, które złożyły egzamin, o którym mowa w art. 12 ust. 2 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji z dnia 30 sierpnia 1996 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2002 roku Nr 171, poz. 1397 z późniejszymi zmianami).----------
6. Członek Rady Nadzorczej składa rezygnację z pełnionej funkcji Zarządowi Spółki. Oświadczenie o rezygnacji powinno być złożone w formie pisemnej oraz - tak długo jak Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki - doręczone do wiadomości Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. -----

§ 19

1. Członkowie Rady Nadzorczej wybierają na pierwszym posiedzeniu ze swego grona Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady.----------
2. Rada Nadzorcza może odwołać z pełnionej funkcji Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady. ----------
3. Posiedzenia Rady Nadzorczej prowadzi jej Przewodniczący, a w przypadku jego nieobecności, Wiceprzewodniczący.----------
4. Oświadczenia kierowane do Rady Nadzorczej pomiędzy posiedzeniami dokonywane są wobec Przewodniczącego Rady, a gdy jest to niemożliwe wobec Wiceprzewodniczącego Rady lub jej Sekretarza.----------

§ 20

1. Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia co najmniej raz na dwa miesiące. ----------
2. Pierwsze posiedzenie Rady Nadzorczej nowej kadencji zwołuje Zarząd. Pierwsze posiedzenie powinno odbyć się w terminie 30 dni od daty powołania Rady Nadzorczej nowej kadencji. ----------
3. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady lub Wiceprzewodniczący, przedstawiając szczegółowy porządek obrad.----------
4. Posiedzenie Rady Nadzorczej powinno być zwołane na żądanie każdego z członków Rady lub na wniosek Zarządu. ----------

§ 21

1. Do zwołania posiedzenia Rady Nadzorczej wymagane jest zaproszenie wszystkich członków Rady Nadzorczej na co najmniej siedem dni przed posiedzeniem Rady. Z ważnych powodów Przewodniczący Rady może skrócić ten termin do dwóch dni określając sposób przekazania zaproszenia. ----------
2. W zaproszeniu na posiedzenie Rady Nadzorczej Przewodniczący określa termin posiedzenia, miejsce obrad oraz szczegółowy projekt porządku obrad. ----------

§ 22

1. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa jej członków, a wszyscy członkowie zostali zaproszeni na posiedzenie. ----------
2. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w sprawach objętych porządkiem obrad. Zmiana porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady i nikt nie wniesie sprzeciwu co do zmiany.----------
3. Uchwały Rady Nadzorczej zapadają bezwzględną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady. ----------
4. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym.----------
5. Głosowanie tajne zarządza się na wniosek członka Rady Nadzorczej oraz w sprawach osobowych. W przypadku zarządzenia głosowania tajnego postanowień ust. 6 nie stosuje się. ----------
6. Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, w tym w szczególności - poczty elektronicznej (e-mail). Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie Rady zostali powiadomieni o treści projektu uchwały. ----------
7. Podjęte w trybie ust. 6 uchwały zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej z podaniem wyniku głosowania. ----------

§ 23

1. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście.----------
2. Udział w posiedzeniach jest obowiązkiem członka Rady Nadzorczej. Usprawiedliwienie nieobecności członka Rady wymaga uchwały Rady Nadzorczej.----------
3. Członkom Rady Nadzorczej przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości określonej przez Walne Zgromadzenie.----------
4. Spółka pokrywa koszty poniesione w związku z wykonywaniem przez członków Rady Nadzorczej powierzonych im funkcji, a w szczególności koszty przejazdu na posiedzenie Rady, koszty wykonywania indywidualnego nadzoru, koszty zakwaterowania i wyżywienia.----------
5. Członek Rady Nadzorczej przekazuje Zarządowi Spółki informację na temat swoich powiązań z akcjonariuszem dysponującym akcjami reprezentującymi nie mniej niż 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu. Powyższy obowiązek dotyczy powiązań natury ekonomicznej, rodzinnej lub innej, mogących mieć wpływ na stanowisko członka Rady Nadzorczej w sprawie rozstrzyganej przez Radę.----------
6. Spółka, na podstawie uchwały podjętej przez Walne Zgromadzenie, może ubezpieczyć Członków Rady Nadzorczej od odpowiedzialności cywilnej. ----------

§ 23a

1. Rada Nadzorcza może powołać spośród swoich członków Komitet Audytu. ----------
2. W skład Komitetu Audytu wchodzi co najmniej 3 członków, w tym przynajmniej jeden członek powinien spełniać warunki niezależności określone przepisami prawa oraz posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.----------
3. W przypadku, gdy Rada Nadzorcza składa się z nie więcej niż 5 członków, zadania Komitetu Audytu wykonywane będą przez członków Rady Nadzorczej. ----------
4. Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności: ----------
   1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, ----------
   2) monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, ----------
   3) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, ----------
   4) monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym w przypadku świadczenia usług, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. Nr 77, poz. 649 ze zm.).----------
5. Komitet Audytu rekomenduje Radzie Nadzorczej podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej Spółki.

C. WALNE ZGROMADZENIE ----------

§ 24

1. Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki albo w Warszawie. ----------
2. Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki: ----------
   1) z własnej inicjatywy,----------
   2) na pisemne żądanie Rady Nadzorczej,----------
   3) na pisemne żądanie akcjonariusza, bądź akcjonariuszy reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego,----------
   4) na pisemne żądanie Skarbu Państwa, przy czym uprawnienie to przysługuje, dopóki Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki. ----------

§ 25

Walne Zgromadzenie jest uprawnione do uchwalenia Regulamin Walnego Zgromadzenia określającego szczególne zasady działania tego organu. ----------

§ 26

1. Uchwały Walnego Zgromadzenia poza sprawami określonymi w odrębnych przepisach prawa i niniejszym Statucie, wymagają: ----------
   1) nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości przekraczającej 20 000 000 złotych, ----

2) nabycie składników aktywów trwałych, z wyjątkiem nieruchomości lub użytkowania wieczystego oraz z wyjątkiem nabycia i objęcia akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej 20 000 000 złotych,----------
3) rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, z wyjątkiem akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej 20 000 000 złotych, ----------
4) zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, rady nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,----------
5) nabycie przez Spółkę akcji własnych, w sytuacji określonej w art. 362 § 1 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych, ----------
6) tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów i funduszy powstałych w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia, o których mowa w § 30 ust. 1 pkt 5 i ust. 2, ----------
7) przesunięcie dnia dywidendy, wskazanie dnia wypłaty dywidendy lub rozłożenie wypłaty dywidendy na raty z zastrzeżeniem terminu określonego w § 31 ust. 2 Statutu.----------

2. W sprawach określonych w ust. 1, Zarząd powinien przedstawić Walnemu Zgromadzeniu pisemne uzasadnienie swojego stanowiska wraz z pisemną opinią Rady Nadzorczej w każdej z tych spraw.----------

§ 27

1. Ogranicza się, z zastrzeżeniem ust. 6, prawo głosu akcjonariuszy posiadających, w tym także jako użytkownik bądź zastawnik, akcje w liczbie dającej więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, istniejących w Spółce w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia.----------
2. Postanowienie ust. 1 nie uchybia wymogom dotyczącym nabycia znacznych pakietów akcji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych i w przypadku ustalania obowiązków podmiotów nabywających bądź mających nabyć znaczne pakiety akcji postanowienia ust. 1 oraz ust. 3 nie mają zastosowania. ----------
3. Dla potrzeby ograniczenia prawa do głosowania kumuluje się głosy akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności, w rozumieniu:----------
   1) przepisów Kodeksu spółek handlowych, lub ----------
   2) przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów, lub----------
   3) przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, lub ----------
   4) przepisów ustawy z dnia 22 września 2006 roku o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, ----------

   w ten sposób, iż liczba głosów takich akcjonariuszy podlega zsumowaniu.----------

4. W przypadku, gdy wskutek kumulacji konieczna jest redukcja głosów zgodnie z postanowieniami ust. 1 tego paragrafu, dokonuje się jej redukując proporcjonalnie liczbę głosów u wszystkich akcjonariuszy, między którymi zachodzi związek, o którym mowa w ust. 3, dokonując zaokrąglenia poprzez zmniejszenie albo zwiększenie końcówki głosów u akcjonariusza z największym pakietem akcji. Jeżeli nie można dokonać zaokrąglenia z uwagi na to, że dwóch lub więcej akcjonariuszy dysponuje tą samą liczbą głosów, to wyboru akcjonariusza, u którego ma być dokonana ta operacja dokonuje zarząd losowo albo według kolejności alfabetycznej. Redukcja nie może prowadzić do pozbawienia akcjonariusza prawa głosu w całości. ----------
5. Każdy akcjonariusz, którego to dotyczy, ma obowiązek, zawiadomić Zarząd lub Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia o istnieniu przesłanek określonych w ust. 1 i 3, jeżeli zamierza wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu. ----------
6. Postanowienia ust. 1 - 5 nie dotyczą akcjonariuszy, którzy w dniu powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenia oznaczone w ustępach poprzedzających (również, gdy ograniczenia te zostaną zmienione), są uprawnieni z akcji w liczbie dającej więcej niż 10% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu, jak też akcjonariuszy działających z nimi na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji. ----------
7. Uchwały Walnego Zgromadzenia w przedmiocie: ----------
   1) wprowadzenia akcji różnych rodzajów, ustanowienia akcji nowego rodzaju, ---------
   2) zmiany uprzywilejowania akcji, ----------
   3) połączenia Spółki przez zawiązanie nowej spółki albo przez przejęcie przez inną spółkę, ----------
   4) podziału spółki, z wyjątkiem podziału przez wydzielenie, ----------
   5) rozwiązania spółki, przeniesienia siedziby lub zakładu głównego Spółki za granicę,
   6) przekształcenia Spółki, ----------
   7) obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji, chyba że obniżenie następuje z równoczesnym jego podwyższeniem, ----------

   wymagają większości czterech piątych głosów oddanych. ----------
8. Uchwała o istotnej zmianie przedmiotu działalności Spółki może być podjęta bez wykupienia akcji tych akcjonariuszy, którzy nie zgadzają się na zmianę. ----------

VI. GOSPODARKA SPÓŁKI ----------

§ 28

Rokiem obrotowym Spółki jest rok kalendarzowy. ----------

§ 29

Księgowość Spółki jest prowadzona zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. ----------

§ 30

1. Spółka tworzy następujące kapitały i fundusze:----------
   1) kapitał zakładowy, ----------
   2) kapitał zapasowy, ----------
   3) kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny,----------
   4) kapitały rezerwowe, ----------
   5) inne fundusze powstałe w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia. ----------
2. Spółka może tworzyć i znosić uchwałą Walnego Zgromadzenia inne kapitały na pokrycie szczególnych strat lub wydatków, na początku i w trakcie roku obrotowego.

§ 31

1. Walne Zgromadzenie może przeznaczyć zysk na wypłatę dywidendy, kapitały i fundusze Spółki oraz inne cele, na zasadach określonych przez Walne Zgromadzenie. ----------
2. Dniem dywidendy jest dzień odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia za rok obrotowy, z tym że rozpoczęcie wypłaty dywidendy nastąpi nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia dywidendy.----------
3. Zarząd Spółki jest upoważniony do podjęcia uchwały w sprawie wypłaty akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy na koniec roku obrotowego, jeżeli Spółka posiada środki wystarczające na wypłatę. Wypłata zaliczki wymaga zgody Rady Nadzorczej. Warunkiem wypłacenia przez Spółkę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy jest osiągnięcie i wykazanie zysku w sprawozdaniu finansowym Spółki za ostatni rok obrotowy, zbadanym przez biegłego rewidenta. Zaliczka stanowić może najwyżej połowę zysku osiągniętego od końca ostatniego roku obrotowego, wykazanego w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, powiększonego o kapitały rezerwowe utworzone z zysku, którymi w celu wypłaty zaliczek może dysponować Zarząd, oraz pomniejszonego o niepokryte straty i akcje własne.----------

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE ----------

§ 32

Ilekroć w niniejszym Statucie jest mowa o kwocie wyrażonej w złotych, należy przez to rozumieć: ----------

1) kwotę netto,----------
2) równowartość tej kwoty w euro, ustalonej w oparciu o średni kurs tej waluty do waluty polskiej, ogłoszony przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym dokonanie czynności, w związku z którą kwota ta jest ustalana. ----------

ZAŁĄCZNIK 3
TEKST UCHWAŁ STANOWIĄCYCH PODSTAWĘ EMISJI OBLIGACJI OBJĘTYCH DOKUMENTEM INFORMACYJNYM

Załącznik do protokołu
z posiedzenia Zarządu ENERGA SA
w dniach 15 i 16 października 2012 roku

U C H W A Ł A Nr 145/III/2012
Zarządu Spółki ENERGA Spółka Akcyjna (Spółka)
z dnia 15 października 2012 roku

w sprawie: **emisji obligacji denominowanych w złotych polskich na kwotę 1 000 000 000,00 zł**

Działając na podstawie § 14 ust. 3 pkt 1 Statutu Spółki oraz art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 roku o obligacjach (tekst jednolity Dz.U. z 2001 roku, Nr 120, poz. 1300 z późn. zm.), w oparciu o Uchwałę Nr 111/III/2012 Zarządu Spółki z dnia 21 września 2012 roku w sprawie ustanowienia przez Spółkę programu emisji obligacji denominowanych w złotych polskich, Zarząd postanowił:

§ 1

1. Wyemitować 100 000 (słownie: sto tysięcy) zdematerializowanych, niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii A, o jednostkowej wartości nominalnej wynoszącej 10 000,00 zł (słownie złotych: dziesięć tysięcy), tj. o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 000,00 zł (słownie złotych: jeden miliard) oraz kuponie opartym o WIBOR 3M, powiększonym o marżę odsetkową 1,50% (dalej: Obligacje). Obligacje emitowane są w ramach programu emisji obligacji denominowanych złotych polskich na kwotę do 4 000 000 000,00 zł (słownie złotych: cztery miliardy) ustanowionego na podstawie Uchwały Nr 111/III/2012 Zarządu Spółki z dnia 21 września 2012 roku.
2. Zarejestrować Obligacje w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych SA (dalej: KDPW) oraz powierzyć KDPW czynności związane z prowadzeniem ewidencji Obligacji i dokonywaniem w imieniu Spółki rozliczeń z tytułu Obligacji.
3. Ubiegać się o dopuszczenie oraz wprowadzenie Obligacji do notowań w alternatywnym systemie obrotu organizowanym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie SA (dalej: GPW) lub BondSpot SA (dalej: Bondspot), lub do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez GPW lub Bond Spot.
4. Zatwierdzić Warunki Emisji Obligacji serii A ENERGA SA, o treści zgodnej z Załącznikiem Nr 1 do niniejszej uchwały.
5. Dokonać przydziału Obligacji, zgodnie z Listą Przydziału, stanowiącą Załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

Realizację uchwały powierzyć Dyrektorowi Departamentu Płynności i Wsparcia Finansowania Projektów.

§ 3

Nadzór nad realizacją uchwały powierzyć Dyrektorowi Centrum Zarządzania Finansami.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z chwilą podjęcia.

Liczba głosujących: 3.
Uchwałę podjęto jednogłośnie.

Za zgodność
ROMAN RYSZKO
CZŁONEK ZARZĄDU

Zarząd ENERGA SA

Mirosław Bieliński .....

Roman Szyszko .....

Wojciech Topolnicki .....

Pojda-Gruber
ALEKSANDRA GAJDA-GRUBER
PRAWNIK

ZAŁĄCZNIK 4
WARUNKI EMISJI OBLIGACJI

WARUNKI EMISJI OBLIGACJI SERII A
ENERGA S.A.

Obligacje, do których odnoszą się niniejsze Warunki Emisji są obligacjami na okaziciela w ramach Serii A ("**Obligacje**"), których emitentem jest ENERGA Spółka Akcyjna z siedzibą w Gdańsku, przy ulicy Grunwaldzkiej 472, 80-309 Gdańsk, której dokumentacja przechowywana jest przez Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000271591, NIP 957-095-77-22, (zwana dalej "**Emitentem**"). Emisja Obligacji została zorganizowana na podstawie umowy emisyjnej z dnia 21 września 2012 roku wraz z późniejszymi zmianami ("**Umowa Emisyjna**") zawartej pomiędzy Emitentem a BRE Bank S.A. ("**BRE Bank**") oraz Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. ("**Bank Pekao**"), zgodnie z którą Emitent w ramach programu emisji może dokonywać emisji obligacji do łącznej wartości nominalnej 4.000.000.000 złotych ("**Program**").

Emisja Obligacji dokonywana jest na podstawie: (i) art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r., Nr 120, poz. 1300 z późn. zm.) ("**Ustawa o Obligacjach**") oraz (ii) uchwały zarządu Emitenta z dnia 15 października 2012 r. nr 145/III/2012.

1. **DEFINICJE**

"**Agencja Ratingowa**" oznacza jedną z następujących agencji ratingowych: (i) Standard & Poor's Rating Services, a division of The McGraw-Hill Companies, Inc.; (ii) Moody's Investor Services; (iii) Fitch Rating Limited; lub (iv) jakakolwiek inna agencja ratingowa o analogicznej renomie dokonująca ratingu Emitenta, a także następcy prawni wszystkich agencji ratingowych określonych w tej definicji;

"**Agent**" oznacza Bank Pekao;

"**Agent Kalkulacyjny**" oznacza Bank Pekao;

"**ASO**" oznacza alternatywny system obrotu organizowany przez GPW lub BondSpot;

"**BondSpot**" oznacza BondSpot S.A.;

"**Certyfikat Rezydencji**" oznacza certyfikat rezydencji, o którym mowa w art. 26 ust. 1 Ustawy o PDOP i art. 29 ust. 2 Ustawy o PDOF;

"**Dealer**" oznacza BRE Bank oraz Bank Pekao;

"**Depozyt**" oznacza depozyt papierów wartościowych prowadzony przez KDPW;

"**Depozyt Sądowy**" oznacza depozyt kwot pieniężnych w rozumieniu Kodeksu cywilnego z dnia 23 kwietnia 1964 r., prowadzony przez sąd właściwy zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.);

"**Depozytariusz**" oznacza każdy podmiot prowadzący Rachunek Papierów Wartościowych lub posiadacza Rachunku Zbiorczego, na którym zarejestrowane są Obligacje;

"**Działalność Podstawowa**" oznacza oznacza produkcję, sprzedaż lub dystrybucję energii elektrycznej lub ciepła;

"**Dzień Badania**" oznacza 31 marca, 30 czerwca, 30 września oraz 31 grudnia danego roku;

"**Dzień Płatności Kwoty do Zapłaty**" oznacza każdy dzień, w którym Kwota do Zapłaty będzie wymagalna, zgodnie z niniejszymi Warunkami Emisji;

"**Dzień Roboczy**" oznacza każdy dzień inny niż sobota, niedziela lub dzień ustawowo wolny od pracy, w którym KDPW prowadzi działalność w sposób umożliwiający wykonanie czynności określonych w Warunkach Emisji;

"**Dzień Ustalenia Praw do Świadczeń z Obligacji**" oznacza Dzień Roboczy określony zgodnie z aktualnie obowiązującym regulaminem KDPW, w którym zostaje określony stan posiadania Obligacji, w celu ustalenia podmiotów oraz osób uprawnionych do otrzymania świadczeń z tytułu Obligacji w Dniu Płatności Kwoty do Zapłaty;

"**EBITDA**" oznacza dla Okresu LTM zysk (stratę) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację, obliczony na podstawie odpowiedniego rocznego zaudytowanego przez biegłego rewidenta skonsolidowanego sprawozdania finansowego Emitenta lub śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Emitenta, sporządzonych wg MSSF;

"**GPW**" oznacza Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.;

"**Grupa**" oznacza łącznie Emitenta i Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta;

"**KDPW**" oznacza Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych Spółka Akcyjna;

"**Kluczowy Podmiot Zależny**" oznacza każdą ze Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta prowadzącą Działalność Podstawową, której udział w EBITDA lub Skonsolidowanych Aktywach przekracza 10%;

"**Kodeks Spółek Handlowych**" oznacza ustawę z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000 r., nr 94, poz. 1037, ze zmianami);

"**Kwota do Zapłaty**" oznacza wyrażoną w PLN kwotę równą wartości Należności Głównej (jak zdefiniowano w paragrafie 2.2 niniejszych Warunków Emisji) lub Kwoty Odsetek (jak zdefiniowano w paragrafie 2.2 niniejszych Warunków Emisji), wymagalną w Dniu Płatności Kwoty do Zapłaty, którą Emitent jest zobowiązany zapłacić Obligatariuszowi, zgodnie z niniejszymi Warunkami Emisji;

"**Obligatariusz**" oznacza osobę, której przysługują prawa z Obligacji, tj. posiadacz Rachunku Papierów Wartościowych, na którym zarejestrowane zostały Obligacje albo osoba wskazana podmiotowi prowadzącemu Rachunek Zbiorczy przez posiadacza tego rachunku jako osoba uprawniona z Obligacji zapisanych na takim rachunku;

"**Obniżenie Ratingu**" oznacza sytuację, w której Agencja Ratingowa w odniesieniu do przyznanego uprzednio ratingu Emitenta: (i) wycofuje w ogóle ocenę ratingową

Emitenta; (ii) dokonuje obniżenia ratingu Emitenta do ratingu niższego niż Rating Inwestycyjny (tj. BB+ / Ba1 lub odpowiedniki tych ratingów, lub niższy rating); lub (iii) w odniesieniu do nowo przyznawanej oceny ratingowej Emitenta, ocena ratingowa Emitenta jest niższa niż Rating Inwestycyjny);

"**Okres LTM**" oznacza każdy okres 12 miesięcy kończący się w dniu 31 marca, 30 czerwca, 30 września oraz 31 grudnia;

"**Opcja Obligatariusza Wcześniejszego Wykupu**" oznacza prawo Obligatariusza do żądania wykupu Obligacji przed Datą Wykupu, na zasadach określonych w paragrafie 4.2;

"**Papiery Dłużne**" oznaczają obligacje, weksle lub inne podobne do nich papiery wartościowe lub instrumenty finansowe o charakterze dłużnym, które emitowane są zgodnie z jakimkolwiek prawem w celu pozyskania środków finansowych, z wyłączeniem obligacji emitowanych przez Emitenta lub Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta obejmowanych przez banki i przewidujących możliwość ich zbywalności jedynie do banków oraz które nie są przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym w rozumieniu Ustawy o Obrocie. Dla uniknięcia wątpliwości, weksle stanowiące zabezpieczenie transakcji handlowych nie będą traktowane jak Papiery Dłużne;

"**PLN**" oznacza złoty polski;

"**Podatek Dochodowy**" oznacza (i) zryczałtowany podatek dochodowy od osób prawnych w rozumieniu Ustawy o PDOP lub innego aktu prawnego, który tę ustawę zastąpi oraz (ii) zryczałtowany podatek dochodowy od osób fizycznych w rozumieniu Ustawy o PDOF lub innego aktu prawnego, który tę ustawę zastąpi;

"**Podwyższenie Ratingu**" oznacza sytuację, w której Agencja Ratingowa w odniesieniu do przyznanego uprzednio ratingu Emitenta dokonuje podniesienia ratingu Emitenta do Ratingu Inwestycyjnego;

"**Poręczenia Emitenta**" oznacza zabezpieczenia w postaci niezabezpieczonych poręczeń udzielanych przez Emitenta na zabezpieczenie wierzytelności Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta z umów:

(a) o dostawę energii elektrycznej (PPA);

(b) o dostawę energii cieplnej; oraz

(c) o sprzedaż wydawanych przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii (tzw. zielone certyfikaty);

zawieranych w ramach projektu finansowanego w drodze Zadłużenia Project Finance;

"**Poręczenia Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta**" oznacza zabezpieczenia w postaci niezabezpieczonych poręczeń udzielanych przez Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta na zabezpieczenie wierzytelności Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta z tytułu umów:

(a) o dostawę energii elektrycznej (PPA);

(b) o dostawę energii cieplnej; oraz

(c) o sprzedaż wydawanych przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii (tzw. zielone certyfikaty);

zawieranych w ramach projektu finansowanego w drodze Zadłużenia Project Finance;

"**Rachunek Papierów Wartościowych**" oznacza rachunek papierów wartościowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 Ustawy o Obrocie;

"**Rachunek Zbiorczy**" oznacza rachunek zbiorczy w rozumieniu Artykułu 8a Ustawy o Obrocie;

"**Rating Inwestycyjny**" oznacza BBB- / Baa3 lub odpowiedniki tych ratingów, lub wyższy rating;

"**Rynek Regulowany**" oznacza rynek regulowany prowadzony zgodnie z Ustawą o Obrocie przez GPW lub BondSpot;

"**Skonsolidowane Aktywa**" oznacza łączną kwotę aktywów w skonsolidowanym, zaudytowanym przez biegłego rewidenta sprawozdaniu finansowym Emitenta za ostatni rok obrotowy, sporządzonym wg MSSF;

"**Skonsolidowane Aktywa Trwałe**" oznacza łączną kwotę aktywów trwałych w skonsolidowanym audytowanym przezbiegłego rewidenta sprawozdaniu finansowym Emitenta za ostatni rok obrotowy sporządzonym wg. MSSF;

"**Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta**" oznacza spółki, w stosunku do których Emitent lub Spółka Grupy Kapitałowej Emitenta jest podmiotem bezpośrednio lub pośrednio dominującym w rozumieniu Kodeksu Spółek Handlowych oraz spółki nabyte lub przejęte przez Emitenta po dacie zawarcia niniejszej Umowy, w stosunku do których Emitent będzie podmiotem dominującym w rozumieniu Kodeksu Spółek Handlowych;

"**Stopa Procentowa**" oznacza zmienną stopę procentową obliczaną zgodnie z postanowieniami paragrafu 3.6, na podstawie której obliczane będą Kwoty Odsetek od Obligacji;

"**Sub-Agent ds. Płatności**" oznacza BRE Bank;

"**Ustawa o Obrocie**" oznacza ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (*Dz.U. z 2005 r., Nr 183, poz. 1538*);

"**Ustawa o PDOF**" oznacza ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (*tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz.307, z późn. zm.*);

"**Ustawa o PDOP**" oznacza ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (*tekst jednolity Dz. U. z 2000 r., Nr 54, poz. 654, z późn. zm.*);

"**Ustawa PUiN**" oznacza ustawę z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (*Dz.U. z 2003 r., Nr 60, poz. 535 z późn. zm.*);

"**Warunki Emisji**" oznacza niniejsze warunki emisji Obligacji;

"**Wskaźnik Dźwigni Finansowej**" oznacza stosunek Zadłużenia Finansowego Netto do EBITDA, obliczony zgodnie z paragrafem 19;

"**Zabezpieczenie**" oznacza hipotekę, zastaw, zastaw rejestrowy, zastaw finansowy, przelew na zabezpieczenie, przewłaszczenie na zabezpieczenie oraz wszelkie inne prawa rzeczowe ustanowione w celu udzielenia zabezpieczenia. Dla uniknięcia wątpliwości, nie są Zabezpieczeniami oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, weksle własne oraz weksle in blanco wystawione w związku z zobowiązaniem ich wystawcy z wyłączeniem Zadłużenia Project Finance;

"**Zabezpieczona Gwarancja**" oznacza poręczenie lub gwarancję wystawioną przez jakąkolwiek osobę trzecią, będącą osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, na zabezpieczenie Zadłużenia Finansowego Emitenta lub jakiejkolwiek Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta, które to poręczenie lub gwarancja byłaby w jakikolwiek sposób objęta Zabezpieczeniem na jakimkolwiek majątku Emitenta lub jakiejkolwiek Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta;

"**Zadłużenie Finansowe**" oznacza (bez podwójnego liczenia) zadłużenie z tytułu:

(a) umów kredytu lub pożyczki;

(b) emisji instrumentów dłużnych: obligacji, weksli (z wyjątkiem wystawianych w toku zwykłej działalności handlowej), skryptów dłużnych i innych podobnych instrumentów;

(c) zobowiązań z umów leasingu lub sprzedaży ratalnej, które zgodnie z odnośnymi zasadami rachunkowości, są traktowane jako leasing finansowy;

(d) sprzedaży lub faktoringu wierzytelności (z wyjątkiem wierzytelności zbytych bez prawa regresu);

(e) innych umów (w tym sprzedaży lub kupna z odroczonym terminem) których ekonomiczny efekt jest równoznaczny z pożyczką pieniężną;

(f) transakcji mających za przedmiot instrumenty pochodne, zawieranych w celu uzyskania ochrony lub korzyści ze zmian stóp oprocentowania, kursów, cen lub indeksów (przy czym, do obliczenia wartości takiego zadłużenia będzie brana tylko negatywna wycena rynkowa transakcji - marked to market); oraz

(g) gwarancji, akredytyw lub poręczeń za zobowiązania zawarte w podpunktach od (a) do (f) powyżej lub innych zobowiązań warunkowych dotyczących zobowiązań zawartych w podpunktach od (a) do (f), w tym zobowiązań wynikających z gwarancji wystawionych przez podmioty trzecie, udzielanych na rzecz banków, instytucji finansowych lub innych podmiotów, bez podwójnego liczenia (tzn. bez uwzględnienia gwarancji, poręczeń itp. odnoszących się do pozycji ujawnianych w skonsolidowanym bilansie);

(h) zobowiązań wynikających z Poręczeń Emitenta oraz Poręczeń Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta;

z wyłączeniem Zadłużenia Project Finance;

„**Zadłużenie Finansowe Netto**" oznacza skonsolidowane wg MSSF Zadłużenie Finansowe Emitenta pomniejszone o wynikające ze sprawozdań skonsolidowanych, sporządzonych wg MSSF środki pieniężne bez ograniczeń dysponowania oraz ich ekwiwalenty, obliczane na Dzień Badania;

"**Zadłużenie Project Finance**" oznacza zadłużenie zaciągnięte w celu finansowania nowego projektu Emitenta lub Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta, modernizacji lub rozbudowy istniejącego Projektu (project finance) w każdym wypadku przeznaczone na nabycie, budowę lub eksploatację aktywów, na podstawie którego wierzyciele z tytułu takiego zadłużenia wyrażą zgodę, że (i) jedynym źródłem spłaty takiego zadłużenia będą aktywa projektu lub przychody generowane przez taki projekt oraz (ii) nie będą mieli prawa regresu do Emitenta lub innych Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta z tytułu takiego zadłużenia finansowego (poza dłużnikiem z tytułu takiego zadłużenia finansowego) z wyjątkiem Poręczeń Emitenta oraz Poręczeń Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta;

"**Zaświadczenie Zgodności**" oznacza dokument, o którym mowa w paragrafie 19, podpisany przez osoby uprawnione do reprezentacji Emitenta zawierający wysokość Wskaźnika Dźwigni Finansowej, która to wysokość przedstawiona jest z dokładnością do jednej setnej, wraz ze wskazaniem:

(a) odpowiednich pozycji w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, w oparciu o które takich kalkulacji dokonano; lub

(b) dodatkowych informacji potrzebnych do wyliczenia wysokości Wskaźnika Dźwigni Finansowej, jeżeli takie informacje nie są dostępne w sprawozdaniu finansowym;

"**Zgromadzenie Obligatariuszy**" oznacza zgromadzenie Obligatariuszy zwołane oraz przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Załączniku 1A do niniejszych Warunków Emisji.

2. OPIS OBLIGACJI I WARUNKI EMISJI OBLIGACJI

2.1 Każda Obligacja wyemitowana zgodnie z niniejszymi Warunkami Emisji jest papierem wartościowym emitowanym w serii zgodnie z art. 5a Ustawy o Obligacjach nieposiadającym formy dokumentu na okaziciela. Obligacje są zarejestrowane w KDPW.

2.2 Na podstawie każdej Obligacji Emitent stwierdza, że jest dłużnikiem Obligatariusza i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia świadczenia pieniężnego polegającego na zapłacie kwoty odpowiadającej wartości nominalnej Obligacji tj. kwoty wynoszącej 10.000 PLN ("**Należność Główna**") oraz kwoty odsetek ("**Kwoty Odsetek**"), w sposób określony w paragrafie 3.1 i terminach określonych w paragrafie 3.2.

2.3 Prawa z Obligacji powstają w chwili zapisania ich na Rachunku Papierów Wartościowych lub na Rachunku Zbiorczym. Osoby uprawnione zostaną ustalone zgodnie z Ustawą o Obrocie.

2.4 Emitent emituje 100 000 Obligacji o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 000 PLN i numerach od 1 do 100 000.

2.5 Obligacje wyemitowane zgodnie z niniejszymi Warunkami Emisji są Obligacjami niezabezpieczonymi.

2.6 Obligacje stanowią bezpośrednie, bezwarunkowe i niezabezpieczone (chyba że zostanie ustanowione Zabezpieczenie w celu zabezpieczenia zobowiązań Emitenta wynikających z Obligacji zgodnie z paragrafem 8.5 niniejszych Warunków Emisji) zobowiązania Emitenta, są równe i bez pierwszeństwa zaspokojenia względem siebie oraz (z zastrzeżeniem wyjątków wynikających z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa) są równe względem wszystkich pozostałych obecnych lub przyszłych bezpośrednich, bezwarunkowych i niezabezpieczonych (chyba że zostanie ustanowione Zabezpieczenie w celu zabezpieczenia zobowiązań Emitenta wynikających z Obligacji zgodnie z paragrafem 8.5 niniejszych Warunków Emisji) zobowiązań Emitenta.

2.7 Datą emisji Obligacji jest 19 października 2012 r. ("**Data Emisji**"). W Dacie Emisji Obligacje zarejestrowane zostaną w Depozycie oraz na Rachunkach Papierów Wartościowych i na Rachunkach Zbiorczych. Miejscem emisji jest Gdańsk.

2.8 Zamiarem Emitenta jest dopuszczenie oraz wprowadzenie Obligacji do notowań na ASO. Po dopuszczeniu oraz wprowadzeniu Obligacji do notowań na ASO Emitent może spowodować dopuszczenie oraz wprowadzenie Obligacji do notowań na Rynku Regulowanym, przy czym Emitent uprawniony będzie do przenoszenia Obligacji pomiędzy ASO a Rynkiem Regulowanym lub odwrotnie bez odrębnej zgody Obligatariuszy, po spełnieniu wymogów właściwych dla rynku, na którym Obligacje mają być notowane.

2.9 Prawa wynikające z Obligacji będą przenoszone na zasadach określonych w Ustawie o Obrocie oraz zgodnie z regulacjami ASO lub Rynku Regulowanego w zależności od tego, na którym rynku Obligacje będą notowane.

2.10 Numerem ISIN niniejszej Serii jest [...].

3. OPROCENTOWANIE

3.1 Płatność Kwoty Odsetek

Obligacje są oprocentowane od Daty Emisji (wliczając ten dzień) do Daty Wykupu zdefiniowanej w paragrafie 4 niniejszych Warunków Emisji (nie wliczając tego dnia). W każdym Dniu Płatności Odsetek wskazanym w paragrafie 3.3 poniżej ("**Dni Płatności Odsetek**") Emitent zobowiązany jest dokonać na rzecz każdego Obligatariusza płatności Kwoty Odsetek obliczonej zgodnie z niniejszym paragrafem 3. Kwoty Odsetek będą płatne z dołu. Jeżeli jednak Dzień Płatności Odsetek przypadnie na dzień niebędący Dniem Roboczym, zapłata Kwoty Odsetek nastąpi w pierwszym Dniu Roboczym przypadającym po Dniu Płatności Odsetek, bez prawa żądania odsetek za opóźnienie lub jakichkolwiek innych dodatkowych płatności. Płatność Kwoty Odsetek dokonywana będzie za pośrednictwem KDPW i właściwego Depozytariusza na podstawie i zgodnie z odpowiednimi regulaminami KDPW i regulacjami danego Depozytariusza.

3.2 Okresy Odsetkowe

Okres odsetkowy oznacza okres od Daty Emisji (włącznie) do pierwszego Dnia Płatności Odsetek tj. 19 stycznia 2013 (z wyłączeniem tego dnia) oraz każdy następny okres trwający od poprzedniego Dnia Płatności Odsetek (włącznie) do następnego Dnia Płatności Odsetek (z wyłączeniem tego dnia) ("**Okres Odsetkowy**").

3.3 Dni Płatności Odsetek

Numery Okresu Odsetkowego oraz Dni Płatności Odsetek dla Okresu Odsetkowego wskazane są w Kolumnie 1 oraz Kolumnie 2.

Numer Okresu Odsetkowego	**Dzień Płatności Odsetek dla Okresu Odsetkowego wskazanego w Kolumnie 1**
Kolumna 1	**Kolumna 2**
1	19 stycznia 2013
2	19 kwietnia 2013
3	19 lipca 2013
4	19 października 2013
5	19 stycznia 2014
6	19 kwietnia 2014
7	19 lipca 2014
8	19 października 2014
9	19 stycznia 2015
10	19 kwietnia 2015
11	19 lipca 2015
12	19 października 2015
13	19 stycznia 2016
14	19 kwietnia 2016
15	19 lipca 2016
16	19 października 2016
17	19 stycznia 2017
18	19 kwietnia 2017
19	19 lipca 2017
20	19 października 2017
21	19 stycznia 2018
22	19 kwietnia 2018
23	19 lipca 2018

24	19 października 2018
25	19 stycznia 2019
26	19 kwietnia 2019
27	19 lipca 2019
28	18 października 2019

3.4 Naliczanie odsetek

3.4.1 Kwota Odsetek obliczana jest odrębnie dla każdego Okresu Odsetkowego. W przypadku opóźnienia w zapłacie należności głównej Obligatariuszowi będą przysługiwały odsetki ustawowe od niezapłaconej należności głównej.

3.4.2 W przypadku, gdy Kwota Odsetek naliczana ma być za okres krótszy niż pełny Okres Odsetkowy, będzie ona obliczana w oparciu o rzeczywistą liczbę dni w okresie od poprzedniego Dnia Płatności Odsetek (włącznie), albo Daty Emisji w przypadku pierwszego Okresu Odsetkowego, do dnia, w którym Obligacje zostaną wykupione (z wyłączeniem tego dnia).

3.5 Obliczenie Kwoty Odsetek

W Dniu Roboczym następującym po Dacie Ustalenia Stopy Procentowej (zdefiniowanej poniżej) Agent Kalkulacyjny obliczy Kwotę Odsetek za dany Okres Odsetkowy od każdej Obligacji według następującej formuły:

$$KO = SP\% x WN x \frac{LD}{365}$$

gdzie:

KO oznacza Kwotę Odsetek od każdej Obligacji za dany Okres Odsetkowy;

SP oznacza Stopę Procentową dla danego Okresu Odsetkowego ustaloną zgodnie z paragrafem 3.6 niniejszych Warunków Emisji;

WN oznacza Należność Główną każdej Obligacji;

LD oznacza liczbę dni w danym Okresie Odsetkowym,

po zaokrągleniu wyniku tego obliczenia do najbliższego grosza (przy czym pół i więcej grosza będzie zaokrąglone w górę).

3.6 Ustalenie Stopy Procentowej

3.6.1 Stopą Procentową dla danego Okresu Odsetkowego będzie Stopa Bazowa (zdefiniowana poniżej) powiększona o marżę odsetkową wynoszącą 1,50% w skali roku.

3.6.2 Stopa Bazowa zostanie określona w Dacie Ustalenia Stopy Procentowej. Stopa Bazowa będzie równa stawce WIBOR (Warsaw Interbank Offered Rate)

podanej przez Monitor Rates Services Reuters przez odniesienie do strony "WIBO" lub każdego jej oficjalnego następcy dla depozytów 3-miesięcznych wyrażonych w PLN z kwotowania na fixingu o godz. 11:00 lub około tej godziny czasu warszawskiego, publikowanych w Dacie Ustalenia Stopy Procentowej.

3.6.3 W przypadku, gdy Stopa Bazowa nie będzie dostępna o godzinie 11:00 lub około tej godziny czasu warszawskiego w Dacie Ustalenia Stopy Procentowej, zostanie ona ustalona przez Agenta Kalkulacyjnego w oparciu o stopy procentowe dla 3-miesięcznych depozytów złotówkowych, oferowane w tym czasie przez każdy z Banków Referencyjnych pod warunkiem, że co najmniej cztery Banki Referencyjne podadzą stopy procentowe. W takim przypadku Stopa Bazowa będzie to średnia arytmetyczna stóp podanych przez Banki Referencyjne po odrzuceniu najwyższej i najniższej stopy podanej przez Banki Referencyjne, przy czym - jeśli będzie to konieczne - będzie ona zaokrąglona do drugiego miejsca po przecinku (a 0,005% będzie zaokrąglone w górę).

3.6.4 W przypadku, gdy Stopa Procentowa nie może być ustalona zgodnie z powyższymi postanowieniami, Stopa Procentowa zostanie ustalona na podstawie ostatniej dostępnej Stopy Bazowej równej stawce WIBOR (*Warsaw Interbank Offered Rate*) podanej przed Datą Ustalenia Stopy Procentowej przez Monitor Rates Services Reuters przez odniesienie do strony "WIBO" lub każdego jej oficjalnego następcy dla depozytów 3-miesięcznych wyrażonych w PLN.

gdzie:

"**Banki Referencyjne**" oznaczają PKO Bank Polski S.A., ING Bank Śląski S.A., Bank Pekao S.A., BRE Bank S.A., Bank Handlowy w Warszawie S.A.;

"**Data Ustalenia Stopy Procentowej**" oznacza dzień przypadający na 3 Dni Robocze przed pierwszym dniem Okresu Odsetkowego, w którym ma obowiązywać dana Stopa Procentowa;

"**Stopa Bazowa**" oznacza stopę bazową ustaloną zgodnie z paragrafem 3.6 (*Ustalenie Stopy Procentowej*) powyżej.

3.7 Zmiany Stopy Procentowej w przypadku Podwyższenia Ratingu albo Obniżenia Ratingu

3.7.1 W przypadku Podwyższenia Ratingu albo Obniżenia Ratingu, oprocentowanie Obligacji będzie podlegać korekcie w następujący sposób:

(a) dopóki rating kredytowy przyznany Emitentowi przez Agencję Ratingową będzie odpowiadać co najmniej Ratingowi Inwestycyjnemu, Stopa Procentowa będzie ustalana zgodnie z paragrafem 3.6 powyżej. Dla uniknięcia wątpliwości, marża odsetkowa pozostanie na poziomie marży odsetkowej określonej w paragrafie 3.6.1 niezależnie od wzrostu ratingu kredytowego przyznanego Emitentowi powyżej Ratingu Inwestycyjnego;

(b) od pierwszego Dnia Płatności Kwot do Zapłaty (włącznie z tą datą) (1) po dacie Obniżenia Ratingu lub dacie Podwyższenia Ratingu do ratingu kredytowego BB+/Ba1 bądź niższego lub (2) po dacie, w której żaden rating kredytowy nie zostanie przyznany Emitentowi lub rating kredytowy zostanie wycofany w stosunku do Emitenta w wyniku czego Emitent pozostanie bez ratingu kredytowego, marża odsetkowa będzie odpowiadać marży odsetkowej określonej w paragrafie 3.6.1 powyżej powiększonej o Marżę z tytułu Obniżenia Ratingu (łącznie określanej jako "**Podwyższona Marża**"). Dla uniknięcia wątpliwości, marża odsetkowa pozostanie na poziomie Podwyższonej Marży niezależnie od dalszego obniżenia ratingu kredytowego Emitenta poniżej BB+/Ba1; oraz

3.7.2 w przypadku, gdy żadna Agencja Ratingowa nie przyzna Emitentowi ratingu kredytowego, lub jeżeli nastąpi Obniżenie Ratingu do ratingu kredytowego BB+/Ba1 bądź niższego i następnie nastąpi Podwyższenie Ratingu do Ratingu Inwestycyjnego w tym samym Okresie Odsetkowym, Stopa Procentowa nie ulegnie podwyższeniu ani obniżeniu w wyniku zaistnienia któregokolwiek z tych zdarzeń.

3.7.3 Tak długo jak Obligacje będą pozostawać niewykupione, Emitent dołoży wszelkich rozsądnych starań, aby został mu przyznany rating kredytowy przez co najmniej jedną Agencję Ratingową.

3.7.4 Niezależnie od jakiegokolwiek innego postanowienia zawartego w Warunkach Emisji, nie będzie żadnej korekty stopy oprocentowania Obligacji (1) na podstawie jakiegokolwiek ratingu przyznanego przez którąkolwiek Agencję Ratingową działającą nie na zlecenie (*unsolicited*) Emitenta nawet jeśli w danym czasie taki rating będzie jedynym ratingiem przyznanym Emitentowi, oraz (2) po wystosowaniu przez Emitenta zawiadomienia o wcześniejszym wykupie na podstawie paragrafu 4.2.

3.7.5 Liczba korekt oprocentowania Obligacji, które mogą być dokonane na podstawie niniejszego paragrafu 3.7 będzie nieograniczona, pod warunkiem, że przed Datą Wykupu marża odsetkowa nie będzie niższa niż marża odsetkowa określona w paragrafie 3.6.1 ani wyższa niż Podwyższona Marża.

3.7.6 Jeśli oceny ratingowe stosowane przez którąkolwiek z Agencji Ratingowych spośród agencji Fitch, Moody's lub S&P zostaną zmienione z ocen opisanych w niniejszym paragrafie 3.7, Emitent określi takie oceny ratingowe Fitch, Moody's lub S&P (w zależności od tego co będzie miało zastosowanie), które będą najbliżej odpowiadały wcześniejszym ocenom ratingowym Fitch, Moody's lub S&P a niniejszy paragraf 3.7 będzie rozumiany odpowiednio.

3.7.7 Emitent spowoduje, że Agent Kalkulacyjny i Agent ds. Płatności zostanie niezwłocznie zawiadomiony o wystąpieniu zdarzenia powodującego korektę stopy oprocentowania Obligacji zgodnie z niniejszym paragrafem 3.7.

gdzie:

"**Marża z tytułu Obniżenia Ratingu**" oznacza 100 punktów bazowych.

4. WYKUP OBLIGACJI

4.1 Emitent zapłaci w dniu 18 października 2019 roku ("**Data Wykupu**") za każdą Obligację kwotę równą Należności Głównej. Płatności z tytułu Obligacji będą dokonywane na rzecz podmiotów, którzy są Obligatariuszami na Dzień Ustalenia Praw do Świadczeń z Obligacji. Jeżeli jednak Data Wykupu przypadnie na dzień niebędący Dniem Roboczym, powyższa zapłata nastąpi w pierwszym Dniu Roboczym przypadającym po Dacie Wykupu, bez prawa żądania odsetek za opóźnienie lub jakichkolwiek innych dodatkowych płatności. Płatności z tytułu Obligacji dokonywane będą za pośrednictwem KDPW i właściwego Depozytariusza na podstawie i zgodnie z odpowiednimi regulaminami KDPW i regulacjami danego Depozytariusza.

4.2 Jeżeli Skarb Państwa utraci, bezpośrednio lub pośrednio, kontrolę nad Emitentem (przy czym przez kontrolę rozumie się posiadanie powyżej 50% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Emitenta) ("**Zmiana Kontroli**") i w wyniku Zmiany Kontroli co najmniej jedna z Agencji Ratingowych dokona Obniżenia Ratingu, Emitent będzie uprawniony do zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy celem podjęcia uchwały o wyłączeniu możliwości wcześniejszego wykupu w wyniku Zmiany Kontroli. W przypadku braku podjęcia przez Zgromadzenie Obligatariuszy uchwały o wyłączeniu możliwości wcześniejszego wykupu w wyniku Zmiany Kontroli w ciągu 45 dni od powzięcia przez Emitenta informacji o Obniżeniu Ratingu w wyniku Zmiany Kontroli każdy z Obligatariuszy w okresie 60 dni od daty wyznaczonego Zgromadzenia Obligatariuszy lub upływu terminu na odbycie Zgromadzenia Obligatariuszy będzie miał prawo przedstawienia posiadanych przez siebie Obligacji do wcześniejszego wykupu ("**Opcja Obligatariusza Wcześniejszego Wykupu**"). Wcześniejszy wykup będzie dokonany przez Emitenta w ciągu 45 dni od daty zgłoszenia przez Obligatariusza pisemnego żądania. Do wcześniejszego wykupu Obligacji zastosowanie mają zapisy dotyczące wykupu Obligacji. Wykup Obligacji będzie dokonany poprzez zapłatę Wartości Nominalnej Obligacji powiększonej o naliczone proporcjonalnie odsetki.

5. DEPOZYT

5.1 Obligacje zostaną zarejestrowane w Depozycie, o którym mowa w art. 5a ust. 6 Ustawy o Obligacjach.

5.2 Rejestracja w Depozycie nastąpi zgodnie z §11 Szczegółowych Zasad KDPW w wyniku dokonanego przez KDPW rozliczenia i rozrachunku zawartych transakcji, prowadzącego do zapisania Obligacji na kontach ewidencyjnych uczestników jednocześnie z obciążeniem ich rachunków pieniężnych, w oparciu o instrukcje rozliczeniowe dostarczone do KDPW.

5.3 Z zastrzeżeniem paragrafu 5.4 poniżej, Obligacje zostaną zapisane na Rachunkach Papierów Wartościowych i będą przysługiwały Obligatariuszom będącym posiadaczami Rachunków Papierów Wartościowych.

5.4 Obligacje zostaną zapisane na Rachunkach Zbiorczych i będą przysługiwały osobom wskazanym podmiotowi prowadzącemu Rachunek Zbiorczy przez posiadacza tego Rachunku Zbiorczego jako osobom uprawnionym z Obligacji zapisanych na takim Rachunku Zbiorczym.

5.5 Przenoszenie praw z Obligacji następuje zgodnie z przepisami Ustawy o Obrocie oraz regulacjami ASO lub Rynku Regulowanego, w zależności od tego, na którym rynku Obligacje bedą notowane.

6. SPOSÓB WYPŁATY ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH Z OBLIGACJI

6.1 Płatności z tytułu Obligacji dokonywane będą za pośrednictwem KDPW i właściwego Depozytariusza na podstawie i zgodnie z odpowiednimi regulaminami KDPW i regulacjami danego Depozytariusza.

6.2 Wszelkie płatności z tytułu świadczeń z Obligacji dokonywane będą w drodze przelewu na wskazany rachunek Obligatariusza w dniu, w którym przypada dana data płatności.

6.3 Informacje o numerze rachunku bankowego oraz wszelkie inne informacje i dokumenty wymagane przez podmiot prowadzący Rachunek Papierów Wartościowych lub Rachunek Zbiorczy winny być przekazane w formie i terminach określonych w regulacjach podmiotu prowadzącego Rachunek Papierów Wartościowych lub podmiotu prowadzącego Rachunek Zbiorczy. Dla uniknięcia wątpliwości brak płatności na rzecz Obligatariuszy, spowodowany nie przekazaniem przez Obligatariusza informacji o numerze rachunku bankowego nie stanowi Przypadku Naruszenia Warunków Emisji, o którym mowa w paragrafie 8.1 Warunków Emisji.

6.4 Wszelkie płatności z tytułu Obligacji będą dokonywane bez potrąceń z tytułu roszczeń wzajemnych (chyba że takie potrącenia były wymagane zgodnie z prawem) oraz będą dokonywane z uwzględnieniem przepisów prawa obowiązującego w dniu dokonania płatności. W szczególności wysokość odsetek płatnych z tytułu Obligacji może być ograniczona przez przepisy określające wysokość odsetek maksymalnych wynikających z czynności prawnych.

7. OPODATKOWANIE

7.1 Wszelkie płatności z tytułu Obligacji będą dokonywane z uwzględnieniem potrąceń lub pobrań z tytułu podatków, opłat lub innych należności publicznoprawnych, jeśli wynikają one z mocy przepisów wydanych w Rzeczpospolitej Polskiej w odniesieniu do Obligacji.

7.2 Emitent nie będzie dokonywał na rzecz Obligatariuszy zwrotu kwot wyrównujących pobrane podatki ani żadnych dodatkowych płatności, jeżeli z jakąkolwiek płatnością z tytułu Obligacji związany będzie obowiązek pobrania i zapłaty jakiegokolwiek podatku, opłaty lub innych należności publicznoprawnych. Obligatariusz przekaże odpowiedniemu Depozytariuszowi wszelkie informacje i dokumenty niezbędne do obsługi zobowiązań Obligatariusza z tytułu podatków, w zakresie i w terminach wymaganych przez tego Depozytariusza.

7.3 Jeżeli Obligatariusz nie przekaże odpowiedniemu Depozytariuszowi informacji i dokumentów niezbędnych do zastosowania obniżonej lub zerowej stawki opodatkowania, podatek zostanie odprowadzony w pełnej wysokości, zgodnie z przepisami prawa. Obligatariusz zobowiązany jest dostarczyć Depozytariuszowi

wszelkie informacje wymagane przez obowiązujące przepisy prawa w związku z płatnością Podatku Dochodowego.

7.4 Postanowienia zawarte w niniejszym paragrafie będą miały zastosowanie, o ile nie będą sprzeczne z obowiązującymi w danym czasie przepisami prawa.

8. PRZYPADKI NARUSZENIA WARUNKÓW EMISJI

Każde z poniższych zdarzeń, będzie zwane "**Przypadkiem Naruszenia Warunków Emisji**":

8.1 Niedokonanie płatności: Emitent nie dokonał w terminie określonym w niniejszych Warunkach Emisji jakiejkolwiek płatności Kwoty do Zapłaty z tytułu Obligacji;

8.2 Naruszenie Zadłużenia Finansowego: Zadłużenie Finansowe Emitenta i/lub Kluczowego Podmiotu Zależnego, w łącznej kwocie przekraczającej 300.000.000 PLN lub jej równowartości w innej walucie wg kursu średniego NBP (z dnia niedokonania płatności lub postawienia w stan wymagalności): (i) nie zostało spłacone w terminie (z uwzględnieniem odpowiedniego okresu na usunięcie naruszenia takiego zobowiązania jeśli jest on przewidziany w dokumentacji danego Zadłużenia Finansowego) lub (ii) stało się wymagalne przed ustalonym terminem wymagalności takiego Zadłużenia Finansowego z powodu zażądania przez wierzyciela wcześniejszej spłaty takiego Zadłużenia Finansowego w wyniku wystąpienia przypadku naruszenia, dowolnie opisanego w dokumentacji danego Zadłużenia Finansowego;

8.3 Niewypłacalność: (i) Emitent stał się niewypłacalny w rozumieniu Ustawy PUiN; lub (ii) Emitent uznał na piśmie swoją niewypłacalność; lub (iii) Emitent złożył wniosek o ogłoszenie upadłości; lub (iv) Emitent złożył oświadczenie o wszczęciu postępowania naprawczego, o którym mowa w art. 494 Ustawy PUiN; lub (v) wierzyciel Emitenta złożył w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości Emitenta, chyba że wniosek taki będzie oczywiście bezzasadny lub zostanie oddalony w terminie 120 dni; lub (vi) ze względu na swoją trudną sytuację finansową, Emitent przystąpi do negocjacji z jednym lub kilkoma wierzycielami w celu restrukturyzacji swojego zadłużenia lub podjęte zostaną działania (obejmujące m.in. złożenie wniosku lub propozycji albo zwołanie walnego zgromadzenia akcjonariuszy) mające na celu zawarcie przez Emitenta układu z wierzycielami; lub (vii) zwołane zostanie walne zgromadzenie akcjonariuszy Emitenta w celu podjęcia uchwały dotyczącej rozwiązania bądź otwarcia likwidacji Emitenta lub podjęta zostanie decyzja o rozwiązaniu bądź otwarciu likwidacji Emitenta lub podjęte zostaną inne działania mające na celu rozwiązanie Emitenta; lub (viii) w odniesieniu do majątku Emitenta wyznaczony zostanie likwidator, syndyk, zarządca lub administrator, albo zarząd Emitenta złoży wniosek o wyznaczenie likwidatora, syndyka, zarządcy, administratora lub innego urzędnika mającego pełnić podobne funkcje;

8.4 Niewykonanie orzeczeń: Emitent nie dokonał płatności z tytułu prawomocnych orzeczeń lub ostatecznych decyzji administracyjnych nakazujących zapłatę w łącznej kwocie przekraczającej 5.000.000 PLN lub jej równowartości w innej walucie wg kursu średniego NBP z dnia niedokonania płatności;

8.5 Zabezpieczenie Zadłużenia Finansowego:

8.5.1 Z zastrzeżeniem paragrafów 8.5.2 oraz 8.5.3 poniżej, Emitent lub jakakolwiek Spółka Grupy Kapitałowej Emitenta ustanowiła Zabezpieczenie lub Zabezpieczoną Gwarancję w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z Zadłużenia Finansowego, chyba że Emitent lub Spółka Grupy Kapitałowej Emitenta w tym samym czasie ustanowiła takie samo Zabezpieczenie lub taką samą Zabezpieczoną Gwarancję w celu zabezpieczenia zobowiązań Emitenta wynikających z Obligacji.

8.5.2 Emitent lub Spółka Grupy Kapitałowej Emitenta może ustanowić w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z Zadłużenia Finansowego Emitenta lub Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta:

(a) Zabezpieczenia lub Zabezpieczone Gwarancje ustanowione w ramach bieżącej działalności w celu zabezpieczenia Zadłużenia Finansowego o okresie wymagalności krótszym niż 12 miesięcy;

(b) Zabezpieczenia lub Zabezpieczone Gwarancje ustanowione w związku z wymogami prawa oraz w ramach bieżącej działalności Emitenta lub Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta;

(c) Zabezpieczenia lub Zabezpieczone Gwarancje ustanowione w celu nettingu, potrącenia wierzytelności lub restrukturyzacji istniejącego Zadłużenia Finansowego;

(d) Zabezpieczenia na majątku Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta realizujących projekt finansowany w drodze Zadłużenia Project Finance;

(e) Zabezpieczenia na udziałach lub akcjach w kapitale zakładowym Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta realizujących projekt finansowany w drodze Zadłużenia Project Finance;

(f) Poręczenia Emitenta;

(g) Poręczenia Spółek Grupy Kapitałowej Emitenta;

ustanowione na aktywach o wartości nie przekraczającej 15% wartości Skonsolidowanych Aktywów Trwałych.

8.5.3 Emitent lub Spółka Grupy Kapitałowej Emitenta może ustanowić w celu zabezpieczenia zobowiązań wynikających z Zadłużenia Finansowego Emitenta lub Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta zabezpieczenia inne niż wskazane w punktach od 8.5.2 (a) – 8.5.2 (g) powyżej o łącznej wartości nie przekraczającej 3% wartości Skonsolidowanych Aktywów Trwałych Grupy.

8.5.4 Niezależenie od treści paragrafów 8.5.1, 8.5.2 oraz 8.5.3 Emitent może udzielić gwarancji, niestanowiącej Zabezpieczonej Gwarancji, za zobowiązania Spółki Grupy Kapitałowej Emitenta emitującej euroobligacje, w związku z planowaną emisją eurobligacji przez taką Spółkę Grupy Kapitałowej Emitenta.

8.6 Utrata statusu: Obligacje utraciły status opisany w paragrafie 2.6 Warunków Emisji;

8.7 Naruszenie Wskaźnika: na Dzień Badania Wskaźnik Dźwigni Finansowej, obliczony zgodnie z paragrafem 19 Warunków Emisji, będzie wyższy niż 3,5x;

8.8 Inne naruszenie: Emitent naruszył swoje zobowiązanie, o którym mowa w paragrafie 17.2 Warunków Emisji i takie naruszenie nie zostanie usunięte w terminie 30 Dni Roboczych.

9. NASTĘPSTWA WYSTĄPIENIA PRZYPADKU NARUSZENIA WARUNKÓW EMISJI

9.1 W przypadku, gdy wystąpi Przypadek Naruszenia Warunków Emisji opisany w paragrafie 8.1 Warunków Emisji, każdy Obligatariusz będzie miał prawo żądania natychmiastowego wykupu Obligacji.

9.2 W przypadku, gdy wystąpi i będzie trwał Przypadek Naruszenia Warunków Emisji, inny niż opisany w paragrafie 8.1 Warunków Emisji, każdy Obligatariusz będzie miał prawo żądania zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy celem podjęcia uchwały o właściwych środkach ochrony praw Obligatariuszy, w tym uchwały o natychmiastowym wykupie Obligacji.

9.3 W przypadku opisanym w paragrafie 9.1 lub jeśli Zgromadzenie Obligatariuszy podejmie uchwałę w sprawie natychmiastowego wykupu Obligacji wówczas każdy Obligatariusz może doręczyć Emitentowi (z kopią do Agenta i BondSpot lub GPW) pisemne żądanie natychmiastowego wykupu Obligacji posiadanych przez tego Obligatariusza. Dla skutecznego doręczenia powyższego żądania Obligatariusz powinien: (i) wskazywać podstawę żądania natychmiastowego wykupu; oraz (ii) dostarczyć kopię należycie podjętej uchwały Zgromadzenia Obligatariuszy zezwalającej Obligatariuszom na żądanie wcześniejszego wykupu Obligacji w związku z wystąpieniem Przypadku Naruszenia Warunków Emisji opisanym w paragrafach od 8.2 do 8.8 Warunków Emisji nie później jednak niż w terminie 15 Dni Roboczych od podjęcia takiej uchwały; (iii) dostarczyć dokument wystawiony przez Depozytariusza potwierdzający, iż ten Obligatariusz jest posiadaczem Obligacji oraz (iv) w przypadku Obligatariuszy Nierezydentów – Certyfikat Rezydencji. Jednakże, w przypadku usunięcia skutków danego Przypadku Naruszenia Warunków Emisji opisanego w paragrafach od 8.2 do 8.8 Warunków Emisji do dnia podjęcia przez Zgromadzenie Obligatariuszy uchwały w przedmiocie wcześniejszego wykupu, takie zdarzenie nie będzie stanowiło podstawy żądania natychmiastowego wykupu Obligacji. Skuteczne doręczenie żądania natychmiastowego wykupu Obligacji powoduje, że Obligacje posiadane przez takiego Obligatariusza stają się wymagalne w terminie 10 Dni Roboczych od dnia złożenia takiego żądania ("**Data Wcześniejszej Wymagalności**"), w związku z czym Należność Główna takich Obligacji powiększona o Kwotę Odsetek od takich Obligacji narosłą od rozpoczęcia danego Okresu Odsetkowego do Daty Wcześniejszej Wymagalności winna być zapłacona przez Emitenta Obligatariuszowi, który złożył żądanie wcześniejszego wykupu w Dacie Wcześniejszej Wymagalności bez dodatkowych działań lub formalności. Wcześniejszy wykup dokonywany jest zgodnie z regulacjami KDPW.

10. LIKWIDACJA

W dniu otwarcia likwidacji Emitenta Obligacje stają się natychmiast wymagalne i płatne. Emitent jest zobowiązany zapłacić w tym dniu Należność Główną wraz z

Kwotą Odsetek narosłą za czas od dnia rozpoczęcia Okresu Odsetkowego, w którym nastąpiło otwarcie likwidacji do dnia otwarcia likwidacji.

11. PRZEDAWNIENIE

Roszczenia wynikające z Obligacji przedawniają się z upływem 10 lat.

12. DEPOZYT SĄDOWY

12.1 Jeżeli:

12.1.1 Depozytariusz nie otrzymał od Obligatariusza informacji wymaganych w celu wypłacenia mu Kwoty do Zapłaty;

12.1.2 istnieje spór co do tego, kto jest uprawniony do otrzymania świadczeń z Obligacji;

12.1.3 dokonanie wypłaty Kwoty do Zapłaty na rzecz Obligatariusza powodowałoby naruszenie przepisów prawa lub naraziłoby Depozytariusza na grzywnę lub karę innego rodzaju,

Depozytariusz zawiadomi o powyższym fakcie Emitenta niezwłocznie oraz zgodnie z jego instrukcją podejmie wszelkie niezbędne czynności mające na celu złożenie do Depozytu Sądowego w imieniu Emitenta Kwoty do Zapłaty z tytułu Obligacji lub wpłaci Kwotę do Zapłaty na wskazany przez Emitenta rachunek bankowy nie później niż następnego Dnia Roboczego po otrzymaniu instrukcji od Emitenta.

12.2 Brak płatności wynikający z przekazania Kwoty do Zapłaty do Depozytu Sądowego lub na rachunek wskazany przez Emitenta zgodnie z paragrafem 12.1 nie będzie stanowić Przypadku Naruszenia Warunków Emisji.

13. PRAWO WŁAŚCIWE

13.1 Obligacje są wyemitowane zgodnie z prawem polskim i temu prawu podlegają.

14. FUNKCJA DEALERÓW

14.1 Dealerzy nie ponoszą odpowiedzialności za jakąkolwiek szkodę, jaka może powstać w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez Emitenta obowiązków określonych w niniejszych Warunkach Emisji Obligacji.

14.2 W sprawach związanych z Obligacjami, Dealerzy działają wyłącznie jako pełnomocnicy Emitenta i nie ponoszą żadnej odpowiedzialności w stosunku do Obligatariuszy w zakresie płatności przez Emitenta Kwot do Zapłaty, ani za żadne inne obowiązki Emitenta wynikające z Obligacji. Dealerzy nie pełnią funkcji banków reprezentantów w rozumieniu art. 29 Ustawy o Obligacjach, ani nie są zobowiązani do reprezentowania Obligatariuszy wobec Emitenta.

14.3 Dealerzy w ramach prowadzonej działalności współpracują z Emitentem w zakresie różnych usług i posiadają informacje, które mogą być istotne w kontekście sytuacji finansowej Emitenta oraz jego możliwości wywiązywania się z zobowiązań wynikających z Obligacji, jednakże nie są uprawnieni do ich udostępniania

Obligatariuszom, chyba, że Emitent wyraźnie wskaże dokumenty i informacje, które mają być przekazane Obligatariuszom w związku z Obligacjami i pełnieniem funkcji Dealerów. Wykonywanie przez Dealerów określonych czynności oraz pełnienie określonych funkcji w związku z Obligacjami nie uniemożliwia Dealerom oraz ich podmiotom zależnym lub stowarzyszonym a także grupom kapitałowym, do których należą, świadczenia Emitentowi innych usług, doradzania Emitentowi lub współpracy z Emitentem w każdym innym dowolnym zakresie lub formie.

14.4 W przypadku niedokonania płatności przez Emitenta, Depozytariusz wyda każdemu Obligatariuszowi na jego pisemne żądanie dokument, w którym stwierdzi brak płatności lub dokonanie częściowej płatności z tytułu Obligacji w dniu jej wymagalności, a Obligatariusze będą dochodzić swoich praw bezpośrednio od Emitenta przy zastosowaniu właściwych środków prawnych oraz procedury określonej w niniejszych Warunkach Emisji. Depozytariusz oraz Dealerzy nie są zobowiązani do reprezentowania Obligatariuszy, asystowania przy jakimkolwiek roszczeniu lub żądaniu dokonania zapłaty w stosunku do Emitenta. Jedynym uprawnionym do takiego działania jest Obligatariusz.

14.5 Żaden z Dealerów nie dokonuje oceny korzyści ani ryzyka inwestycji w Obligacje i nie ponosi odpowiedzialności za żadną stratę ani szkodę poniesioną przez Obligatariuszy w związku z nabyciem Obligacji.

15. SIEDZIBA EMITENTA I DEALERÓW

W Dacie Emisji Obligacji, na potrzeby niniejszej Serii Obligacji:

ENERGA S.A. ma swoją siedzibę w Gdańsku, adres: ul. al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk;

Bank Polska Kasa Opieki S.A. ma swoją siedzibę w Warszawie, adres: ul. Żwirki i Wigury 31, 02-091 Warszawa;

BRE Bank S.A. ma swoją siedzibę w Warszawie, adres: ul. Senatorska 18, 00-950 Warszawa

zwane dalej "**Siedzibami**" lub "**Siedzibą**"

16. ZAWIADOMIENIA

16.1 Jeśli Warunki Emisji lub regulacje KDPW, ASO lub Rynku Regulowanego (w zależności od tego, na którym rynku Obligacje bedą notowane) nie stanowią inaczej wszelkie zawiadomienia Emitenta kierowane do Obligatariuszy będą dokonywane w formie raportu bieżącego publikowanego zgodnie z wymogami regulaminów obowiązujących na rynku, na jakim Obligacje bedą notowane.

16.2 Wszelkie zawiadomienia kierowane do Emitenta lub Agenta będą uważane za doręczone, jeżeli zostały wysłane listem poleconym lub pocztą kurierską pod adres siedziby danego podmiotu oraz gdy podmiot wysyłający takie zawiadomienie otrzyma potwierdzenie jego doręczenia.

17. OBOWIĄZKI INFORMACYJNE

17.1 Emitent do Daty Wykupu Obligacji zobowiązany jest zgodnie z wymogami artykułu 10 ust. 4 Ustawy o Obligacjach udostępniać Obligatariuszom swoje roczne sprawozdania finansowe wraz z opinią biegłego rewidenta. Sprawozdania finansowe dostępne są w siedzibie Emitenta oraz na stronie internetowej Emitenta (www.energa.pl) lub każdej innej, która ją zastąpi.

17.2 W przypadku, gdy Obligacje przestaną być rejestrowane w KDPW lub notowane na ASO lub na Rynku Regulowanym, Emitent do Daty Wykupu Obligacji będzie zobowiązany do przekazywania w celu udostępnienia Obligatariuszom Agentowi ds. Płatności lub odpowiednio Sub-Agentowi ds. Płatności śródroczne skrócone jednostkowe oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe wraz z raportem z przeglądu audytora nie później niż w ciągu 2 (dwóch) miesięcy od końca danego półrocza.

17.3 Emitent będzie zobowiązany do wykonywania obowiązków informacyjnych wymaganych przez przepisy prawa właściwe dla rynku, na którym Obligacje bedą notowane.

18. NOTOWANIE OBLIGACJI NA ASO LUB NA RYNKU REGULOWANYM

18.1 Emitent zobowiązuje się spowodować dopuszczenie oraz wprowadzenie Obligacji do obrotu w ASO w terminie do 30 dni od Daty Emisji.

18.2 Po dopuszczeniu oraz wprowadzeniu Obligacji do notowań na ASO Emitent może spowodować dopuszczenie oraz wprowadzenie Obligacji do notowań na Rynku Regulowanym bez odrębnej zgody Obligatariuszy.

18.3 Emitent uprawniony będzie do przenoszenia Obligacji pomiędzy ASO a Rynkiem Regulowanym lub odwrotnie bez odrębnej zgody Obligatariuszy, po spełnieniu wymogów właściwych dla rynku, na którym Obligacje mają być notowane.

19. WYLICZENIE WSKAŹNIKA DŹWIGNI FINANSOWEJ

19.1 Obliczenie Wskaźnika Dźwigni Finansowej będzie następowało na Dzień Badania w oparciu o odpowiednie skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy, sporządzone wg MSSF.

19.2 Pierwsze wyliczenie Wskaźnika Dźwigni Finansowej nastąpi 31 grudnia 2012 r.

19.3 Emitent będzie udostępniał Obligatariuszom Zaświadczenie Zgodności zawierające wyliczenie Wskaźnika Dźwigni Finansowej na podstawie:

19.3.1 kwartalnych niezaudytowanych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Emitenta, sporządzonych wg MSSF, w terminie 45 dni od daty zakończenia danego kwartału;

19.3.2 śródrocznych oraz rocznych niezaudytowanych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Emitenta, sporządzonych wg MSSF, w terminie 45 dni od daty zakończenia danego półrocza lub roku sprawozdawczego wraz z tymi sprawozdaniami;

19.3.3 rocznych zaudytowanych przez biegłego rewidenta skonsolidowanych sprawozdań finansowych Emitenta, sporządzonych wg MSSF, w terminie 15 dni od otrzymania opinii biegłego rewidenta, jednak nie później niż 90 dni od zakończenia danego roku sprawozdawczego wraz z tymi sprawozdaniami.

19.4 Wskaźnik Dźwigni Finansowej będzie jednokrotnie w danym roku potwierdzany przez audytora Emitenta według stanu na Dzień Badania przypadający 31 grudnia danego roku.

19.5 Wszelkie informacje finansowe mają i winny mieć postać danych skonsolidowanych i być sporządzonych wg MSSF.

Wystawiono dnia 15 października 2012

Roman Szyszko
działający jako Członek Zarządu

Aleksandra Gajda-Gryber
działający jako Prokurent

ZAŁĄCZNIK 1A
DO WARUNKÓW EMISJI OBLIGACJI SERII A - REGULAMIN ZGROMADZENIA OBLIGATARIUSZY

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

(a) Niniejszy Regulamin Zgromadzenia Obligatariuszy znajduje zastosowanie do wszystkich Obligacji danej Serii, które pozostają niewykupione na dzień Zgromadzenia Obligatariuszy.

(b) Terminy niezdefiniowane w niniejszym Regulaminie Zgromadzenia Obligatariuszy mają znaczenie nadane im w Warunkach Emisji.

2. ZWOŁYWANIE ZGROMADZENIA

(a) Zgromadzenie Obligatariuszy jest zwoływane przez

(i) Emitenta z jego własnej inicjatywy lub na wniosek Obligatariusza lub

(ii) Agenta na wniosek Obligatariusza.

Jeżeli Emitent nie wystosuje zawiadomienia o zwołaniu Zgromadzenia Obligatariuszy w terminie trzech Dni Roboczych od dnia złożenia wniosku przez Agenta, Agent będzie upoważniony do zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy.

(b) Zgromadzenia Obligatariuszy odbywają się w Warszawie. Dokładne miejsce Zgromadzenia ustala Agent lub Emitent, zależnie od tego, który z nich zwołuje dane Zgromadzenie Obligatariuszy.

(c)

(i) W przypadku zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy przez Emitenta, Zgromadzenie Obligatariuszy jest zwoływane w formie raportu bieżącego zgodnie z postanowieniami paragrafu 16 (Zawiadomienia) Warunków Emisji. W raporcie, Emitent wskazuje datę, godzinę i miejsce rozpoczęcia obrad, a także powód zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy. Emitent jest zobowiązany wysłać zawiadomienie o zwołaniu Zgromadzenia Obligatariuszy również bezpośrednio do Agenta w dniu opublikowania raportu bieżącego (**Data Zwołania Zgromadzenia**).

(ii) W przypadku zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy przez Agenta, Zgromadzenie Obligatariuszy jest zwoływane w drodze publikacji ogłoszenia w "Rzeczpospolitej" lub, w przypadku gdy "Rzeczpospolita" przestanie być wydawana, innego dziennika o zasięgu ogólnopolskim, wskazującego datę, godzinę i miejsce rozpoczęcia obrad, a także powód zwołania Zgromadzenia. Datę publikacji ogłoszenia uważa się za Datę Zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy. Jednocześnie z publikacją ogłoszenia, Agent wyśle Emitentowi zawiadomienie o zwołaniu Zgromadzenia Obligatariuszy wskazujące datę, godzinę i miejsce rozpoczęcia obrad, a także powód

zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy. W przypadku zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy przez Agenta, Agent będzie dokonywał odpowiednich czynności po uprzednim pokryciu kosztów zwołania Zgromadzenia Obligatariuszy przez Emitenta lub ewentualnie – Obligatariuszy.

(d) Zgromadzenie Obligatariuszy będzie uznane za zwołane w sposób ważny, jeżeli zawiadomienie o jego zwołaniu zostanie ogłoszone na co najmniej 30 dni przed jego planowaną datą odbycia Zgromadzenia Obligatariuszy.

(e) Pod warunkiem prawidłowego zawiadomienia o zwołaniu Zgromadzenia Obligatariuszy, zgodnie z procedurą opisaną w ppkt (c) i (d) powyżej, brak powiadomienia Obligatariusza, który nabył Obligacje pomiędzy Datą Zwołania Zgromadzenia a datą Zgromadzenia Obligatariuszy, nie ma wpływu na ważność Zgromadzenia Obligatariuszy.

(f) Osoby reprezentujące Obligatariusza na Zgromadzeniu Obligatariuszy powinny przedstawić świadectwo depozytowe wystawione przez Depozytariusza nie wcześniej niż na dwa Dni Robocze przed datą zgromadzenia i ważne do i na dzień zgromadzenia oraz udowodnić upoważnienie do działania w imieniu Obligatariusza, przedstawiając aktualną kopię wypisu z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego (wydanego nie wcześniej niż trzy miesiące przed datą Zgromadzenia Obligatariuszy), do którego dany Obligatariusz jest wpisany, lub inny dokument stwierdzający, że dana osoba jest upoważniona do działania w imieniu danego Obligatariusza. Obligatariusz może być reprezentowany przez pełnomocnika. Obligatariusz może występować jako pełnomocnik innego Obligatariusza. Pełnomocnictwa należy udzielać na piśmie.

(g) Oprócz Obligatariuszy w Zgromadzeniu Obligatariuszy może brać udział Agent, Dealerzy, reprezentanci Emitenta, doradcy finansowi lub prawni Emitenta oraz doradcy finansowi lub prawni Obligatariuszy.

(h) Prawo Obligatariusza to uczestnictwa w Zgromadzeniu Obligatariuszy obejmuje w szczególności prawo do:

(i) udziału w głosowaniu oraz

(ii) zabierania głosu.

(i) Zgromadzenie Obligatariuszy może podejmować uchwały wyłącznie w sprawach wymienionych w zawiadomieniu o zwołaniu Zgromadzenia Obligatariuszy. Sprawy niewymienione w zawiadomieniu o zwołaniu Zgromadzenia Obligatariuszy i niebędące sprawami formalnymi mogą być przedmiotem uchwał, jeżeli w Zgromadzeniu Obligatariuszy uczestniczą Obligatariusze reprezentujący 100% głosów i żaden Obligatariusz nie zgłosił sprzeciwu wobec podjęcia danej uchwały.

3. TRYB ODBYWANIA ZGROMADZENIA OBLIGATARIUSZY

(a) Osoba pełniąca funkcję przewodniczącego, wyznaczona przez Agenta, otwiera i prowadzi obrady Zgromadzenia Obligatariuszy oraz ustala porządek obrad Zgromadzenia Obligatariuszy. Jeżeli Agent powstrzyma się od wyznaczenia przewodniczącego, wówczas Obligatariusze wybierają przewodniczącego spośród swojego grona. Agent nie ponosi odpowiedzialności względem Obligatariuszy oraz Emitenta z tytułu dokonanego przez niego wyboru przewodniczącego Zgromadzenia Obligatariuszy.

(b) Agent przekazuje przewodniczącemu listę obecności, zawierającą informacje na temat wartości nominalnej Obligacji znajdujących się w posiadaniu danego Obligatariusza oraz liczby głosów, do wykonywania których dany Obligatariusz jest uprawniony.

(c) Agent może zaangażować zewnętrznego doradcę prawnego do pomocy w zwołaniu i prowadzenia Zgromadzenia Obligatariuszy. Doradca taki ma prawo zabierać głos w sprawach będących przedmiotem obrad Zgromadzenia Obligatariuszy.

(d) Do obowiązków przewodniczącego Zgromadzenia Obligatariuszy należy:

(i) udzielanie określonym osobom zgody na uczestnictwo w Zgromadzeniu Obligatariuszy oraz podejmowanie decyzji dotyczących głosowań w trakcie Zgromadzenia Obligatariuszy;

(ii) uzupełnianie porządku obrad;

(iii) czuwanie nad sprawnym i właściwym przebiegiem obrad;

(iv) udzielanie głosu oraz czuwanie nad merytorycznym przebiegiem dyskusji prowadzonych w trakcie obrad;

(v) zarządzanie przerw w obradach;

(vi) zarządzanie głosowań i czuwanie nad ich właściwym przebiegiem;

(vii) zapewnienie, aby wszystkie sprawy umieszczone w porządku obrad zostały rozpatrzone;

(viii) liczenie oddanych głosów;

(ix) podpisywanie listy obecności i sprawdzanie, czy została ona poprawnie sporządzona,

oraz wydawanie stosownych zarządzeń i poleceń służących wypełnieniu określonych wyżej obowiązków.

(e) Niezwłocznie po otwarciu Zgromadzenia Obligatariuszy przewodniczący zobowiązany jest sprawdzić i podpisać listę obecności, zawierającą szczegółowe informacje na temat liczby Obligacji znajdujących się w posiadaniu danego Obligatariusza oraz liczby głosów, do wykonywania których dany Obligatariusz jest uprawniony. Listę obecności podpisują wszyscy Obligatariusze obecni na Zgromadzeniu Obligatariuszy. Lista jest

dostępna do wglądu w czasie trwania Zgromadzenia Obligatariuszy, a wszelkie zmiany dotyczące składu osobowego Zgromadzenia Obligatariuszy, w tym czas wystąpienia takiej zmiany, są na niej odnotowywane.

(f) Po przedstawieniu porządku obrad Zgromadzenia Obligatariuszy, przewodniczący otwiera dyskusję, udzielając głosu uczestnikom według kolejności zgłoszeń. Uczestnicy mogą zabierać głos wyłącznie w sprawach umieszczonych w porządku obrad, będących w danej chwili przedmiotem dyskusji. Przedstawiciele Agenta oraz Emitenta mogą zabierać głos poza kolejnością.

(g) Każdy z uczestników Zgromadzenia Obligatariuszy może zgłaszać pytania dotyczące spraw umieszczonych w porządku obrad.

(h) Przewodniczący może zarządzić przerwę w obradach Zgromadzenia Obligatariuszy z własnej inicjatywy albo na wniosek Obligatariuszy lub Emitenta. Łącznie przerwy w obradach nie mogą trwać dłużej niż 30 dni.

(i) Protokół z obrad Zgromadzenia Obligatariuszy jest sporządzany i podpisywany przez przewodniczącego. Protokół powinien zawierać zapis przebiegu obrad, liczbę głosów reprezentowanych na Zgromadzeniu Obligatariuszy, treść podjętych uchwał oraz liczbę głosów oddanych na poszczególne uchwały. Do protokołu należy dołączyć listę obecności i dokumenty pełnomocnictw. Protokół sporządza się w terminie 3 Dni Roboczych od daty zamknięcia obrad Zgromadzenia Obligatariuszy.

4. PODEJMOWANIE UCHWAŁ

(a) Zgromadzenie Obligatariuszy jest ważne, jeżeli w Zgromadzeniu Obligatariuszy biorą udział Obligatariusze reprezentujący co najmniej 50% wartości nominalnej danej Serii Obligacji, w ramach której odbywa się Zgromadzenie Obligatariuszy.

(b) Głosowania odbywają się w trybie pisemnym i są tajne.

(c) Przebieg głosowania jest zapisywany w dokumencie sporządzanym przez przewodniczącego. Dokument ten określa liczbę głosów, do wykonywania których dany Obligatariusz jest uprawniony.

(d) Do podjęcia ważnej uchwały wymagane jest zwykła większość głosów oddanych za tą uchwałą na Zgromadzeniu Obligatariuszy (50% plus jeden głosów za). Każdy pełny złoty wartości nominalnej wyemitowanych Obligacji daje prawo do jednego głosu.

(e) Uchwała podjęta przez należycie zwołane i odbyte Zgromadzenie Obligatariuszy jest wiążąca względem wszystkich Obligatariuszy, również tych, którzy nie uczestniczyli w Zgromadzeniu Obligatariuszy lub głosowali przeciwko tej uchwale.

(f) Agent udostępnia w swojej siedzibie treść przyjętej uchwały w najkrótszym możliwym czasie, lecz nie później niż w terminie jednego Dnia Roboczego od daty zamknięcia obrad Zgromadzenia Obligatariuszy, pod warunkiem

terminowego otrzymania protokołu od przewodniczącego Zgromadzenia Obligatariuszy. Uchwałę będzie udostępniała jednostka wewnętrzna Agenta wskazana w punkcie 24.10 (*Zawiadomienia*) Umowy Emisyjnej.

5. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Emitent pokrywa koszty usług zewnętrznego doradcy prawnego Agenta w kwocie nie większej niż 4.000 złotych netto lub w innej kwocie uprzednio zatwierdzonej przez Emitenta (przy czym Emitent nie odmówi zatwierdzenia takich kosztów bez uzasadnionych przyczyn) oraz wszelkie uzasadnione i udokumentowane koszty związane ze zwołaniem i odbyciem Zgromadzenia Obligatariuszy oraz publikacjami prasowymi.

ZAŁĄCZNIK 5
DEFINICJE I OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW

DEFINICJE I OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW

1. "ASO" - oznacza Alternatywny System Obrotu ;
2. "AMI" - oznacza zaawansowany system pomiarowy (ang. *Advanced Metering Infrastructure*);
3. "BOK"- oznacza Biuro Obsługi Klienta;
4. "Blok CCGT" - oznacza blok gazowo- parowy (ang. *Combined cycle gas turbine*);
5. "CER" - oznacza Jednostki Poświadczonej Redukcji Emisji (ang. *Certified Emission Reductions*);
6. "CHP" - oznacza wytwarzanie energii elektrycznej w skojarzeniu z energią cieplną (ang*. Combined heat and Power)*;
7. "Dokument" - oznacza Niniejszy Dokument Informacyjny;
8. "Emisja" - oznacza emisję Obligacji;
9. "ENERGA CUW" - oznacza ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.;
10. "ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A." - oznacza systemową elektrownię konwencjonalną, zlokalizowana w Ostrołęce, należąca do GRUPY ENERGA;
11. "ENERGA Hydro" - oznacza ENERGA Hydro Sp. z o.o.;
12. "ENERGA ITE" - oznacza ENERGA Informatyka i Technologie Sp. z o.o.;
13. "ENERGA-OBRÓT" - oznacza ENERGA-OBRÓT S.A.;
14. "ENERGA Obsługa i Sprzedaż" - oznacza ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.;
15. "ENERGA OIS" - oznacza ENERGA Obsługa i Sprzedaż Sp. z o.o.;
16. "ENERGA-OPERATOR" - oznacza ENERGA-OPERATOR SA;
17. "ERU" - oznacza Jednostki Redukcji Emisji (ang. *Emission Reduction Units*);
18. "EUA" - oznacza uprawnienia do emisji przydzielane państwom członkowskim UE (and. *European Union Allowances*);
19. "EU ETS" - oznacza System Handlu Emisjami (ang. *Emission Trading Scheme*);
20. "Grupa taryfowa A" odbiorcy zasilani z sieci elektroenergetycznych wysokiego napięcia (110 kV);

21. "Grupa taryfowa B" odbiorcy zasilani z sieci elektroenergetycznych średniego napięcia (od 1 kV do 110 kV);

22. "Grupa taryfowa C, D" odbiorcy zasilani z sieci elektroenergetycznych niskiego napięcia (do 1 kV);

23. "Grupa taryfowa G" odbiorcy zasilani z sieci elektroenergetycznych niezależnie od poziomu napięcia, których instalacje nie są wyposażone w układy pomiarowe, czyli odbiorcy indywidualni gospodarstwa domowe;

24. "Grupa taryfowa R" odbiorcy zasilani z sieci elektroenergetycznych niezależnie od poziomu napięcia, zużywający energię elektryczną na potrzeby gospodarstw domowych;

25. "KPA" - oznacza Ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz.U. 1960 nr 30 poz. 168 z późniejszymi zmianami);

26. "Krajowy System Elektroenergetyczny" - oznacza krajowy system elektroenergetyczny;

27. "KSE" - oznacza Krajowy Systemu Energetyczny;

28. "Kronospan" - oznacza Kronospan Szczecinek Spółka z o.o.;

29. "MCSE"- oznacza Międzynarodowe Centrum Szkolenia Energetyki Sp. z o.o.;

30. "OSP"- oznacza Operatora Systemu Przesyłu;

31. "OSD"- oznacza Operatorów Systemu Dystrybucyjnego;

32. "OZE"- oznacza odnawialne źródła energii;

33. "Prezes URE"- oznacza Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki;

34. "PSE-Operator SA", bądź „PSE-Operator”- oznacza operatora systemu przesyłowego;

35. "RASO" oznacza Regulamin ASO;

36. "Rozporządzenie taryfowe"- oznacza Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie energią elektryczną;

37. "SAIDI"- oznacza *System Average Interruption Duration Index*;

38. "SID"- oznacza System Informacji o Dystrybucji;

39. "Spółka"- oznacza ENERGA Spółka Akcyjna;

40. "TPA" – oznacza zasadę oznaczająca możliwość korzystania z sieci energetycznej przedsiębiorstwa sieciowego bez obowiązku kupowania od niego energii elektrycznej (ang. *Third Party Access*)

41. "UE"- oznacza Unię Europejską;

42. "URE"- oznacza Urząd Regulacji Energetyki;

43. "Ustawa o efektywności energetycznej" - oznacza Ustawę o efektywności energetycznej z dnia 15 kwietnia 2011 r. (Dz.U. nr 94 poz. 551);

44. "UZUKC"- oznacza Ustawę o zmianie ustawy Kodeks Cywilny z 30 maja 2008 roku (Dz. U. nr 116 poz. 731);

45. "WRA"- oznacza Wartość Regulacyjną Aktywów;

46. "Założenia do taryf OSD na 2012 rok"- oznacza dokument zatytułowany "Założenia do kalkulacji taryf OSD na 2012 rok" opublikowany dnia 23 listopada 2011 r. .